

家

269

no 302

104

1902

UVA.BHSC

N°. 362

A. 26^s

M. 404

UVA. BHSC

UVA. BHSC

UVA.BHSC

4

~ 1. P. S. W. Q. 23. Ar. 1. ~

~ De Praedestinatione. ~

No 4 f. 5.

Ad profundum et inscrutabilem. Videmus Doctoribus. oib. Divinus praedestinat.
mist. et ingerij nri imbecillitati longe impar, ut Divinus ille genius Do-
tor eius magnitud. contemplantur at ab eadem quasi pateritur in ea Verba pro-
xuperit ad Rom. 11. O altitudo divitiar. sapientie et sci. Dei, q. inuicibilior
sunt. iudicia eius, et inuestigab. viis eius, quare pie et modeste pro u. fieri possit
Patium Vestigijs insistentes a nobis procedendum e. ne aut Divinus bonitati et in-
fallibili eius prudenti. iniuriam inferamus, aut arbitrij nri libertati c. actus
humanos aliquid subtrahamus. ~

Disputant hanc ma. innumeri Doctores presertim Scholasticu. in. d. q. et
sequentib. cum Magist. D. Th. 1. p. q. 23. de Verit. q. 6. 3. q. 7. cap. 11.
Et opusculo de praedestinat. Faustus Galij Episcopus duob. lib. de gra. et libero
arbitrio, Sbt. sup. Epistolam ad Rom. cap. 7. Corduba lib. 1. questionarij q. 56.
Ceterum opusculo de praedestinat. Joan. Bonania opus. et de praedestinat. Bar-
tholomaeus Camera in Dialogis de praedestinat. Diddonius lib. de concordia
liberi arbitrij et praedestinat. Molina in idem op. ex patrib. u. Aug. p. 11. in
suis presertim lib. de bono perseverantia, dem. cum Hieron. et Ambros. sup. Epistolam
ad Rom. cap. 7. et 9. Theostomus Homilia 11. sup. Epistolam ad Romanos. ~

~ Articulus 1. V. hoies. praedestinent. a Deo. ~

Con. e. aff. supponendum e. i. in hac disputat. cum D. Th. in qn. huius art. d. qd. atti-
net ad q. an sit. s. qd. hoies praedestinant. a Deo, et eadem e. rad. De Angelis
ut docet D. Th. in solut. ad 1. Con. h. de fide e. om. illud ad Rom. 8. quod ore
sciunt et praedestinauit conformes fieri imagi filij sui, et ad Ephe. 1. elegit nos
in ipso ante mundi constitut. et inferius praedestinauit nos in adopt. filios u.

De ut Conal. Tident. ss. 6° can. 12. et 16°,

Sed ut videamus quid predestinatio sit ab ipsa nominis Etimologia et interpretatur. inquirendum est. Verbum. n. predestino ut docet Calpurnius et alij Lingua Latina periti compositum est ex predestino. scilicet et Verbo destino, sed Verbum destino 2° huius significat. i. accipit. prout idem est. destinare qd. mittere, sic i. Machabe. i. destinaverunt aliquos de populo. i. miserunt. Suetonius in Vita Galbae cap. 10. pretorianos milites, inquit, cum mandatis ad imperatores destinasse. i. misisse, sic accipit Iubinalis in eo Versu, Destinatus hinc monstratus ligni ambrosij magister Pontific. Summ. Sed huius acceptio minus frequens est in sacris literis, 2° m. accipit. Verbum destino prout idem est. destinare qd. ordinare, definire aut statuire, sic Paul. 2° ad Corinth. 4° constituit nos Apostolorum nominis. tamquam hi destinatos. i. ordinatos, et 2° ad Corinth. 3° non ex necessitate. sed prout unusquisque destinavit in eade suo. i. ordinavit, et huius acceptio frequentior est in sacris literis, Cum igitur Verbum predestino compositum sit ex significante antecedente et ex Verbo destino potest etiam duo significare. scilicet transmittere in aliquid finem et preordinare in illum, Dub. igitur est in qua ex his significationibus accipiendum sit in quest. D. Th. a. i. huiusmodi et Durand. in i. 2. q. 1. Driedonius de concord. liberi arbitrij et predestinat. cap. i. Int. accipiendum esse priori modo prout predestinare idem est qd. transmittere, et predestinatio idem qd. transmissio creaturali in finem, nuntium. huiusmodi. qd. quotiescumque aliquid est peruenit quoniam sua et proprijs Virtutibus non potest peruenire nisi a. transmittat. ab alio, s. in gita transmittit. in seipsum, quem proprijs Virtutibus non potest pertingere, sed creatura realiter peruenit ad beatitudinem supernam, quam proprijs Virtutibus consequi non potest. s. nunc est transmittat. ab alio. s. a Deo, sed transmittit. in beatitudinem. s. predestinat. qd. predestinatio nihil aliud est qd. transmissio,

Sed quoniam Verbum sit qd. creatura realiter s. efficit predestinat. transmittit. in vitam eternam huiusmodi acceptio metaphorica est, et idem accipiendum est Verbum predestinare prout est. deus qd. preordinare, aut predefinire, et predestinatio prout idem est ac preordinatio. l. predefinitio medio quibus creatura realiter dirigit. in vitam eternam aut in penam, sic accipit Hieronimus. huiusmodi Verbum in illud ad Eph. i. predestinavit nos ut scilicet ubi predestinare idem est. deus qd. predefinire aut preordinare, Aug. accipit hoc modo lib. 6. Hypognosticon ubi docet predestinare dicitur esse. ab eo qd. est preordinare seu predefinire, et auctoribus 3° qui predestinati s. appellantur preordinati

Q. 23.

Vn. ad Rom. 8. ad Eph. 1. ubi inexpress latinus transfert predestinatio
que est huiusmodi in hoc sensu accipit Alexander i. p. q. 28. memb. 1. a. 1. Gal.
supra Eph. ad Rom. Albertus Magnus lib. 8. de libero arbitrio cap. 2. et

Sed prout predestinatio idem e. qd. preordinare eiq. duob. m. aut pit. i. u. se
tendit ad electos et reprobos sic accipit Aug. lib. 15. de civitate Dei cap. 1. ubi docet
duas ee. civitates in civitate Dei, alteram que predestinata e. In ignem eternum aliam
que in igne purgatus eternus et lib. 21. cap. 24. et de predestinatio. cap. 1. et sic
pit Isidorus lib. 2. de summo bono cap. 6. et fulgentius lib. 1. ad Almonium, id.
alio m. inter accipit. predestinare ab autoribus. prout sumpto vocabulo prout. s.
predestinatio e. ordinatio mediocri quibus. creatura rationalis dirigit. in vitam eternam
in qua accipit. predestinatio solum se extendit ad electos, qui in efflu ipso vitam
eternam consequuntur, reliqui u. qui a beatitudine. s. exclusi retento nomine qui
predestinatio appellantur. prout, quia cum predestinatio non sit causa rei predestinate et Deus
non sit causa predestinationis damnatorum. s. p. predestinatio e. causa salutis electorum
tm. dicitur predestinatio et non predestinatio. Vn. deinceps in hac disputat. solum electi
ad vitam eternam appellantur. s. predestinati, exclusi u. ab ea reprobos, quibus in scriptura
sacra alij. qui electi s. appellantur. electi, pariter indigni, Vassa misericordie
et Vassa in odore, reprobos u. appellantur. maledicti, odio habiti, Vassa ire, et Vassa
incontumelias.

Subm. 2.

Dub. tm. e. an particula illa predestinatio dicat antecedens. durat. an u. dicat antecedens.
dignitatis. Caterinus opus. de predestinatio. cap. 1. docet tm. significare antecedens. dig
nitatis, existimat. n. ut inferius videbimus de his ee. ordinatos in vitam eter
nam, quosdam tm. illorum infalibiliter vitam eternam consequuntur, ee. predestinatos
et hoc tm. appellantur predestinatos in scriptura alio u. ee. tm. destinatos, quia
non infalibiliter vitam eternam consequuntur, et hoc appellantur destinatos non tm.
predestinatos de cuius sententia postea iudicandum e. Placet tm. in hac re.
p. sententia qd. particula illa significat antecedens. durat. ita ut predestinatio sit ordi
natio ab eterno existens in mente divina, anteq. res ipse ordinatus fuerint, sic docet
S. Th. in hoc art. Durand. in 1. d. 4. q. 2. Bona Ventura. a. i. q. 2. Alex.
Bona Ventura. Id. nihilominus negandum non e. simul et significare antecedens. dig
nitatis ita ut predestinati dicantur. predestinatio. i. predestinatio ordinatio. i. dicat. predes
tinatio, specialiter hoc ordinatio, quia reliqui creatura rationalis ordinantur. in fine
sibi conales et deo appellantur. destinatio et non predestinatio, sed aut ordinatio in

finem sibi sup. nales, atq. ad solus dr. p. ydestinari.

Q. i. an p. ydestinatio sit actus intellg. ~
~ an u. voluntatis. ~

Conueniunt Doctores oēs in c. d. 4. o. Vtrumq. actus. s. Intellectus et voluntatis
necess. ei. ad p. flendam p. ydestinat. B. loq. in ordinat. quo Deus hōem ordi
nat inuitam p. ternam p. lē intelligimus actus, i. iudiciū de p. ydestinato
g. la conferenda, et medijs quib. consequenda ē, deinde intelligimus voluntas
dandi glam. postea elicit. hōem medijs, et vlt. sm. aliquis p. ceptus qui est
actus ipsius intellectus. Vn. quia vtroq. actus necess. ē. aliq. in scripta appellat.
p. positus ad Rom. d. siue electio ad l. p. i. qui d. actus volunt. y. aliq. v.
appellat. v. 2. ad Thimo. i. nouit d. s. quā s. eius, sic appellat. ab Aug.
lib. de p. ydestinat. cap. i. et de b. mo p. seuerant. cap. 1. 4. ubi d. p. ydesti
tinat. q. sit p. yselia et p. yparatio beneficij d. i. et rā e. p. ybat vtrumq.
actus c. necess. ad p. ydestinat. quia p. ydestinatio ē. actus efficiens ad actus
intellectus hui. efficiat. a volunt. q. requirit. simul cū actu intellectus actus vo
lunt. i. Simil. actus voluntatis supōit iudiciū intellectus q. simul cū
actu volunt. requirit. actus intellectus.

Difficultas tm. p. t. ē. an p. ydestinatio. siue sit actus volunt. siue intellectus
Verget. tm. c. glam. conferendam hōi. an v. c. glam. et media oia quib. hō.
dirigit. ad glam. Gabu. in c. d. 4. o. q. i. docet p. ydestinat. solum Versari
c. glam. ipsam, non aut. c. media ad glam. qd. p. ybat quia p. ydestinatio est
vol. cuius max. bonus p. uenit ipsi p. ydestinato, s. vol. volunt. dandi glam.
max. bonum p. uenit p. ydestinato, quia gla. ē. max. bonus q. illa tm. ē.
p. ydestinatio. s. p. yordinatio, aut voluntas dandi glam. P. ybat 2. q. p. ydes
tinatio ē. efficiens et infalibilis s. vol. collat. gl. hui. infalibilitat. q. inuolunt.
dandi glam. consistit p. ydestinatio.

D. hui. non obstantib. d. i. c. p. ydestinat. non solum Versari c. glam. ipsa
tamq. c. finem s. d. h. c. media ad glam. s. Vocat. iustificat. p. seuerantia
ē. sic docet Aug. lib. de p. ydestinat. sanctor. cap. 1. o. ubi docet qd. p. ydestino
tio includit p. ypositus dandi glam. in p. yssenti ubi nō ē. q. intelligit media re.
quisita ad glam. cui consentit Mag. in c. d. 4. o. et colligit. ex illo ad l. p. 2.
occat. in q. erib. bonis q. p. yparauit Deus, ad iunū interpretat. Augusti.

Q. 23.

In loco dicentis qd. preparare qd. e. p[ro]ordinare siue p[re]destinare, et r[ati]o
est p[ro] quia p[re]destinatio e. species p[ro]vident[ie] ut dicemus, s[ed] p[ro]videntia Ver
fat. erga media ut dicit D. Th. q. 22. a. i. q. et p[re]destinatio versat[ur] erga
media ad gl[ori]am.

Ad arg[um]t[um] Gab[ri]el. N[on] suffi[ci]enter ordinari h[ab]ent ad gl[ori]am p[er] se s[ed] s[ed] s[ed]
Voluntat[is] aut ordinat[ur] dandi gl[ori]am, cum requirant[ur] gl[ori]a alia media ad gl[ori]am
assequat[ur]. Vn[de] p[ro]bant Voluntat[is] dandi gl[ori]am aut ordinat[ur] ei[us]de[m] p[er]tine
re ad p[re]destinat[ur], non t[ame]n p[ro]bant p[ro]ordinat[ur] aliisq[ue] mediis non ee. p[re]s
destinat[ur], imo cum ordinatio illa Ver[ba] p[ro]tius erga finem q[ua]m erga media
minus h[ab]et. vob[is] p[re]destinat[ur] et p[ro]vid[et]. q[ui] ordinatio mediis ad gl[ori]am, namq[ue]
uis resp[ect]u Bonitatis Dei qu[od] e. Vlt[im]us finis p[re]destinat[ur] h[ab]et r[ati]oem elect[ur], seu ordi
nat[ur] mediis, t[ame]n resp[ect]u gl[ori]e qu[od] e. finis proximus p[re]destinati p[ro]tius h[ab]et r[ati]oem
intentionis, seu ordinat[ur] erga finem, ac p[ro]inde minus h[ab]et r[ati]oem p[re]destina
tionis q[ua]m ordinatio mediis ad gl[ori]am.

Tota difficultas manet m[od]o in explicandi an for[is] consistat p[re]destin[ati]o
in actu intellectus an u[er]o in actu volunt[atis]. Sedt[ur] in d. 40. q. Vn[de] Bona Ven
tura q. 2. Greg. q. 2. a. i. aserunt p[re]destinat[ur] for[is] consistere in actu Vo
luntatis, adu[er]s[us] t[ame]n. Sedt[ur] sustineu[er] posse qd. sit actus intellectus constans siue
inuens actum volunt[atis], P[ro]bant e. quia scripta sacra p[re]destinat[ur] exp[re]s
sunt p[er] actum volunt[atis]. Matthe. 24. multi s[un]t. Vocati p[ro]p[ter] u[er]o electi, et ad Luce.
e. elegit nos in ip[s]o et[er]n[is]. et ad Rom. 9. Iacob dilexit, Isaac aut[em] odio h[ab]uit, 2.
v[er]o. Quia p[re]destin[ati]o e. efficax ca[usa] assequendi gl[ori]am, s[ed] tota efficacia p[ro]ue
nit ab actu volunt[atis] q[ui] in eo consistit for[is] p[re]destin[ati]o. ~ et confr. q[ui] amor
Dei erga nos e. causa diu[er]s[us] bonor[um] sup[er] naturalia, s[ed] ex p[re]destinat[ur] p[ro]veni
unt nob[is] o[mn]ia bona sup[er] naturalia q[ui] in amore qu[od] e. actus volunt[atis] for[is].
consistit p[re]destin[ati]o. 3. quia p[re]destin[ati]o et reprobatio cum sint actus 2. debent
ee. ei[us]dem g[en]er[is]. s[ed] reprobatio e. actus volunt[atis] cum sint odium aut refuta
tio q[ui] similit[er] p[re]destinatio debet ee. actus volunt[atis].

Alij t[ame]n d[ic]unt p[re]destinat[ur] for[is] includere utrumq[ue] actus, non abs[que] p[ro]bant
q[ui] ex def[initione] p[re]destinationis tradita ab Aug. lib. de bono p[er]seuerantis cap. 14. ubi
d[icit] qd. p[re]destin[ati]o e. p[re]s[er]ua et preparatio beneficiis Dei, in qua deff[er]e utroq[ue]
actus includit.

Sed nisi b[er]ominus sit q[ui] p[re]destinatio e. for[is] actus intellectus constans Concl[usio].

Q. 9. s. 11.

actus Voluntatis a quo huiusmodi efficiam produciendi effectus, et eadem est ratio de
providentia, sic docet D. Th. in hoc art. et de Verit. q. 6. Durand. In.
d. 4. q. 1. nu. 9. Gabr. eadem. d. et q. Alex. 1. p. q. 2. d. memb. 1.
a. 2. Et voc. pr. quia predestinatio nihil aliud est, quam preordinatio a qua
predestinatus sic denominatur, sed ordinatio est actus intellectus, et predestinatio.
Deinde 2. quia predestinatio est species providentia. sed providentia est actus intellectus
q. similis predestinatio. 3. quia in scripta sacra predestinatio dicitur liber Verus
sed liber Verus pertinet ad intellectum in quo est scriptura descripta q. in predestinatio
habet in huiusmodi sententia Aug. de dono perseverantia cap. 7. ubi docet quod predestinatio
est in presentia preordinare aut predefinire, et Hieron. ad Ephe. 1.

Vn. For. ex dictis nihil referre ad Veritatem fidei dicitur predestinatio.
est actum intellectus aut Voluntatis, cum scripta aliquid. Ut visum est predestinatio.
exprimat q. actum intellectus aliquid, et actus Voluntatis, hoc quo constat solus.
ad 1. Ad 2. Sed For. efficaciam predestinatio provenire ab actu Vo-
luntatis coniuncto preordinatio, qui for. est predestinatio, quem actus Voluntatis
predestinatio constat. Vn. eius arg. tm. probat actum Voluntatis requiritur esse.
Ad conf. For. non ex solo amore Dei emanat provenire bona supernaturalia
nobis, sed ex amore atque ordinatio intellectus simul diversim. tm. quoniam ex intellectu
tamque ex ordinante illa media, ex voluntate u. tamque exegente, et ita non per pre-
destinatio consistere in actu Voluntatis.

Ad 3. arg. For. reprobat non est actus proprie dicitur predestinatio, neque est actus
proprie illi dicitur contradictorie. s. non predestinatio, quia non s. Deus est causa nisi se-
lutis q. predestinatio, ita est causa predestinationis q. reprobat. ut postea videbimus, inte-
rim tm. neg. est reprobat. est for. odium, sed potius est ordinatio intellectus excluden-
tis huiusmodi adita eterna et dirigentis ingenam.

Q. 2. in quibus actibus intellectus et Volun- tatis consistat predestinatio.

Hactenus vidimus predestinatio est actus intellectus constantis efficaciam actus
Voluntatis. Sed q. in intellectu et Voluntate quibus dirigat aliquid in finem se-
s. actus s. sententiam D. Th. 1. 2. q. 1. et sequentibus. Primo reperit in
iudicio intellectus de fine ipso, deinde int. Voluntatis 3. consultatio de medijs
cuius con. est iudicium intellectus. 4. electio Voluntatis. 5. imperium intellectus

23. Ar. 1.

explicatum p. hęc Verba fac hoc. Vlt. Usus qui e. actus Volunt. exequen-
tis efficiam ipsius, omittimus actus inefficaces Volunt.

Dub. igr. e. quis actus intellectus istoy sit foris. p. destinatio, et quom actus
Volunt. conotet, Supponendus e. i. in Deo non ee. foris. consultat. p. prout e.
inuestig. mediory cum dubit. qua rōe inuenit. in nobis, quia quis in Deo con-
cipiamus nro m. intelligendi p. actus intellectus et voluntatis qui tri. s. vni-
cus actus simplex in se, tri. ea que important imperfect. s. inuestig. cum du-
bitat. ut nro m. intellig. non tribuimus Deo. 2. supponendus e. in Deo non
ee. p. actum intent. dandi glam q. sit iudicius de medijs p. q. conferen-
da e. gla. s. ante oem actus Voluntatis pcedere in Deo iudicius de hoc.
cui danda e. gla. de gla. conferenda, et de medijs et ordinat. mediory ad glas
ex imperfect. n. m. intellectus p. uenit, qd. ante actus intent. non pcedat iu-
dicium de medijs, quia non semp. possumus simul iudicare de medijs et fi-
ne, et ideo p. i. e. aliq. int. finis q. sit iudicius de medijs, neq. obstat si
obijciat, qd. int. uolunt. e. p. i. elect. et in Deo, quia electio e. c. c. medio-
q. s. i. h. debet ee. p. i. iudicio, qd. uersat. erga media, hęc. n. conseq. nulla
e. quia int. e. causa elect. in nobis s. m. rem, et ideo concipimus illam in
Deo tamq. rōe elect. at q. ad eo p. iorem illa, non e. m. int. causa iudicij me-
diory in nobis, et ideo non necess. concipimus illam in Deo tamq. rōe p. iores
iudicio de medijs, imo si int. finis dandi glam. pcederet iudicius de medijs
conferenti. ad glam in Deo, inferret Deus necessit. n. Volunt. ut infra
Videbimus.

cc. Dub. presens duplex e. senta, Altera D. Th. in. a. q. huius q. q. i.
ibidem adiuncta doctrina D. Th. l. 2. q. 17., et Alioy Thomistar. assentiens
p. destinatio. foris consistere in actu intellectus qui o. imperium conotans ac-
tum elect. pcedentz, a quo sortit. efficaciam causandi, probant rōe. q. p. des-
tin. debet ee. actus efficax intellectus atq. adeo p. fectus p. actus, s. nullus alius
actus intellectus e. p. fectus p. actus ppter imperium, quia nullus alius supponit
efficaciam actus Volunt. a. idem modus q. p. destin. usali consistit in
actu imperij, et conotat actus elect. pcedentis.

Sed quis hęc q. sit de nōe. ut notauit Durand. citandus infra quia si se-
mel concedamus oes actus intellectus iam enumeratos, necess. ee. ad p. destinat.
parus refert hunc. l. illud dicamus ee. foris. p. destinat., tamen existimo

J. P. s. Tho.

dm̄, actus imperij post elect^o non ē. necess^{us}. in deo neq; in nobis, deo q^o fit de
re et non denominare. —

Con^o

Vn^o. dm̄. ē. actum imperij non ē. necess^{us}. ac pro inde p^odestinat^o foris con
sistere in actu iudicij et conotare actum electionis subsequens, sic docet Mo
lina q. 23. a. 2. disput. 2. et qd. p^odestin^o foris sit actus iudicij et non impe
rij docuit Durand. in i. d. 40. q. 1. —

Utumq; p^o. m^o. quia actus imperij neq; ē. necess^{us}. in deo neq; in nobis q^o non con
sistit in illo p^odestin^o. quia si necess^{us}. non ē. p^odestin^o non ē. an^o p^o. q^o. p^o actus iu
dicij sufficienter iudicant media tamq; convenientia. l. disconvenientia et ordinant
inter se, atq; ut proponunt volunt^o, quo actu posito statim segr. efficax actus
elect^o qui sua efficacia potens ē. mouere p^oam executiuam. Si actio sit ex se
quidamq; aliam p^oam. q^o frustra ponit^{ur} actus imperij. Et conf. huc r^o q^o.
actus imperij non ē. de se efficax d. r^o elect^o p^odestin^o, de se autz est sub^o est
quidam ordinatio, d. media supponit^{ur}. ordinata p^o. actus iudicij q^o. sufficiens
ē. actus iudicij non elect^o subsequenti. Conf. 2. q^o. actus imperij ex postu
lat actus v^o subsequenti, Im. sp. sentas, ut ex equat. opus ipsum. x^o se suz
efficaciz, s^o. iam p^osupponit^{ur}. ante imperijs actus voluntatis efficax. l. electio
q^o. frustra ponunt^{ur} actus imperij et actus v^o. —

2. quia in bruto posito actu iudicij simplicis mouet^{ur}. appetitus efficax ter
cuius efficacia mouent^{ur}. exteriora membra ad opus absq; ullo actu imperij q^o
p^oter actus iudicij, et actus elect^o subsequenti nullus ē. necess^{us}. sp^o. qd. si
obijuat qd. exterioris dubit^{ur}. m. significamus p^o. Verba. s. speculatiue, ut u^o dicimus
hoc ē. faciendus, quo actu non mouemus alium ad opus, alio^o practice ut
cum dicimus fal hoc, quo actu mouemus aliquem ad opus, s^o. Primus actus
correspondet actui iudicij, secundus u^o. actui imperij, q^o. cum p^odestin^o debeat
ē. actus mouens ad opus segr. qd. consistat in actu imperij non in actu iu
dicij. Sed Nr. qd. deo p^o. 1. actus non mouemus quia tm̄. exprimimus in
tollum ipsas, quidē se motiuus non ē. p. 2. autz deo mouemus quia
non tm̄. exprimimus intellectus s^o. ex volunt^o. alteri, s^o. quia interius non
necesse ē. proponere actum intellectus, aut actus volunt^o ipsi uolunt^o. d^o actus
ē. proponere u^o ipsas, deo posito iudicio segr. efficax electio uolunt^o. tege
quatio. sp^o. —

A. qd. in deo non sit actus iste imperij necess^{us}. special^o. p^o. quia imperijs

esset dicitur quod posito actu iudicij, quo Deus iudicat eum aliquid faciendum, et
 posito immo actu electi officiali non esset potens rem inexecuti. potens, sed ex
 spectare actus imperij et usus, ac si actus ille iudicij non esset sufficiens ad
 iudicandum. l. actus voluntatis non esset sufficiens ad exequendum quod dicitur nomine.

Et consp. quia in nobis experimur interius actus iudicij, quo iudicamus nos
 esse convenienter, et tunc namque experimur hunc actus imperij facere hoc, quod sig
 nus est hunc actus non esse necessarium. l. non esse. Vlt. quia. l. imperium esset
 necessarium ad mouendas voluntates. l. ad mouendas inferiores potestates non ad mouen

das potestates quia intellectus non proponit immo alteri potestatem quod voluntas non ad
 mouendam voluntatem, quia iam sufficienter fuerat sibi propositus illi

per actum iudicij igitur actus imperij distinctus ab actu iudicij non est necessarius
 atque adeo predestinatus consistit esset in actu iudicij.

Ad arg. factus pro op. sententia Dei cond. mai. et neg. me. quia s. actus
 iudicandi non est efficax rei sue, sed rei electi subsequenter, ita et actus impe
 rij non est efficax rei sue sed rei electi precedentis, ac proinde imperium non est magis
 actus practicus quam iudicium, imo est sibi op. sententiam actus imperij ut efficax sit in
 dignitate electi precedentis, et usu sequenti, actus uero iudicij in sua sententia solum iudi
 cat actu electi sequenti sicut actum imperij minus efficacem esse quod actus iu
 dicij.

Quod si obijciatur quod imperium supponit electum tamque gradum a quo potest habere
 efficaciam, actus uero iudicij non supponit actus efficaces voluntatis et idem ob
 scriptus est prius illo quod non potest ab eo efficaciam habere alias participat illud
 ab eo quod est posterius. Deinde quod actus iudicij non exequitur rei sue sed rei usus
 electi posterioris sic actus imperij non exequitur rei sue sed rei usus, et propter
 Theologi fatentur in omni opinione proxima rebus operandi ad extra in Deo esse voluntatis
 predestinatum quia hoc tamen est necessarium in omni actu practico quod per intellectum et voluntatem fiat
 opus ipsius, quod uero voluntas precedat. l. subsequatur. hoc est impertinens.

Obijciat tamen quod per predestinatum distinguitur predestinatus a reprobis, sed
 per actus iudicij non intelligitur distinctus quod in actu iudicij non consistit foris
 predestinatus, sed tamen quia actus iudicij nihil ponit in predestinato. Sed argo
 si loquamur de distincto quod ordinat. extinguit eum ipsi predestinato finem est
 non distinguunt per actus iudicij ordinantis predestinatus in gloriam et non reprobis
 si autem loquamur de predestinato cum effectu verus est non distinguunt per actus iudicij
 tamen sed ad iuncta voluntatem a qua procedit effectus predestinatus proximus, quae voluntas

J. P. S. M.

in nra senta e. electio, cum scriptura dicat p. elect. p. predestinator distingu
a reprobus, in sp. senta frustra post elect. ponit. imperius et usus

Q. 3. an predestin. sit pars prouid. e.

cum certus sit prouid. ei. autus intellectus practici ut docet S. Th. q. 22. a. 1. Dur.
ini. d. 4. q. 3. a. 1. Maxil. q. 4. q. 1. et conotare actus volunt. et
predestinat. diximus, merito dubitat. quom. predestin. se hiat. ad ipsas, an. s.
sit pars subiectiua eius. l. ab ea specie condistincta.

D. Th. a. q. huiusq. et hui. ibidem docent predestinat. ei. p. subiecti
uas prouid. ex p. obore. ac si dicant obm. predestinat. ei. p. subiectiua s. b.
prouid. actus tm. predestinat. non ei. p. subiectiua actus prouid. pro
bant l. quia prouid. versat. c. nalia et c. sup. nalia, predestin. aut. tm.
c. s. sup. nalia q. obm. predestinationis. continet. sub obo prouid. 2. pro
bant quia actus prouid. et predestinat. s. in Deo unus actus simplex in quo
nq. e. genus nq. spes, q. unus ei. non pot. pars subiectiua alterius.

Sed verior e. op. senta qd. predestin. et. sm. actus ipse sit pars sub
iectiua et ueluti spes. prouid. ita docet idem D. Th. de uerit. q. 6. a. 1. et
ini. d. 4. q. 1. a. 2. Capuol. ibidem q. unica. a. 1. Sed. sup. eplam ad Rom.
cap. 9. Procius prouat. aduertendus e. qd. prouid. e. sua practica que uersat.
c. agibilia tam futura q. p. p. sub obo aut. prouid. continet. obm. prouid. que
uersat. c. agibilia futura tam nalia q. sup. nalia. Un. obm. prouid. De. e.
totus ipsas uniuersus prout comprehendit nalia et sup. nalia, et ordines ipse
y interse, obm. aut. predestinat. continet. sub obo prouid. quia predestin.
uersat. c. ea que ordinant. in finem sup. nales consequendos, Un. s. oba. hanc
uirtutis se hent. l. genus et species, ita consideramus in Deo nro in. intellig.
ples actus prouid. c. diuersa oba. a quib. abstrahimus roem gr. et c. oba
prouid. consideramus ples actus a quib. abstrahimus roem gr. prouid.
contente sub que prouid., et c. oba diuersa predestinat. consideramus ples ac
tus a quib. abstrahimus roem gr. contenti sub que prouid., ac prouid.
predestin. ex p. actus erit pars subiectiua et ueluti species prouid. Pr. hoc
quia si predestin. non posset ei. species prouid. may. quia uterq. actus s.
in Deo unus et simplex actus s. hie raa e. nulla, quia qm. uis intellectus
et voluntas et actus utriusq. sint in Deo una simplex substa. et unus sim

plex actus distinguimus inter se tamq[ue] duas pot[est]es et duos actus, et ab utroq[ue] abstractimus vob[is] gr[ati]a q[ui]s q[ui]s quamvis p[re]destin[ati]o et p[ro]vid[ent]ia s[ecund]u[m] se sint in deo
 Unus simplex actus p[ro]vid[ent]ie h[ab]ere n[on] pot[est] intellig[er]e v[er]u[m] q[ui]s et sp[irit]u[s] l. sal[ut]is
 inferioris et superioris.

Ex quib[us] seq[uitur] q[uo]d p[ro]vid[ent]ia d[iv]idit[ur] in p[ro]vid[ent]ia[m] n[atu]ralem et sup[er]natura[m], quare
 1. versat[ur] erga media in ord[ine] ad finem n[atu]ralem, 2. erga media in ord[ine] ad fi-
 nem sup[er]natura[m], h[ec] aut[em] 2. d[iv]idit[ur] in p[re]destinat[ion]e[m] q[ui] versat[ur] erga media
 sup[er]natura[m] in ord[ine] ad finem. et ipsa consequend[um], et imp[ro]vid[ent]ia sup[er]natura[m]
 q[ui] reperit[ur] in reprobis in ord[ine] ad finem sup[er]natura[m] q[ui] in off[en]s[am] non e[st] conse-
 quend[um]. Ex quib[us] seq[uitur] q[uo]d sit def[init]io p[re]destinat[ion]is q[ui] om[n]is alijs q[ui] ab
 Aug. et P. Th. tradunt. Sic p[ro]vid[ent]ia tradit[ur] p[re]destinat[ion]e[m] e[st] p[ro]vid[ent]ia sive p[ro]-
 vid[ent]ia[m] media[m] dirigent[em] in finem sup[er]natura[m] cum proposito illa[m] exequendi.

Q. 4. an possit aliquis e[ss]e certus de sua p[re]dest[ination]e

ca[us]a p[re]destinat[ion]is certitud[ine] fuit heresis Lutherana[m] asserent[em] citra de[us] revelat[ur] e[ss]e
 posse nos e[ss]e certos de n[ost]ra p[re]destinat[ion]e q[uo]d probant e[ss]e quia possumus e[ss]e certi
 q[uo]d sumus in g[ra]tia, et certi e[ss]e sumus q[uo]d g[ra]tia semel habita nunquam
 t[er]m[in]at[ur] q[ui] certi possumus e[ss]e q[uo]d sumus p[re]destinati, quia certitudo perseve-
 rantis infert certitud[ine] p[re]destinat[ion]is.

H[ec] t[ri] sententia cum suis fundam[ent]is manifeste pugnat cum fide, et in-
 primis q[uo]d non possumus e[ss]e certi q[uo]d sumus in g[ra]tia non e[st] huius loci probare
 probant aut[em] Theologi i. 2. q. 1. r. a. 5., 2. aut[em] probant 2. 2. q. 29.
 a. 1. et definit[ur] in Trident[ina] Clemantina ad n[ost]ros de Hereticis, do-
 cet e[ss]e con[tra]l. Trid[ent]i. s[ess]io 6. can. 23. q[ui] et collig[er]e ex literis sacris in quib[us]
 significat[ur] Saul iam circumd[omi]nus peccasse idem e[ss]e de Petro collig[er]e, qui in cen[am]
 fuit iustus et postea d[omi]nus negavit idem e[ss]e de Davide, et hoc conuincit.
 h[ec] sententia quia postq[ui]s quis comparauit g[ra]tia[m] manet p[ot]ens mortali peccare, et
 p[er] peccat[um] mortale excludi g[ra]tia[m] q[ui] g[ra]tia semel acquisita p[ot]est amitti, ni[si] certa
 e[st] n[ost]ra quis fuerit confirmatus in g[ra]tia,

Quare sit con[tra] nullus p[ot]est e[ss]e certus certitud[ine] infalib[ile] de sua p[re]dest[ination]e
 citra revelat[ur] sibi specialit[er] factus, sic docet D. Th. in solut[io]ne ad 4. et con[tra].
 Trid[ent]i. s[ess]io 6. can. 12. et 13. ubi d[icitur] nullus posse e[ss]e certus de sua p[re]dest[ination]e
 nisi specialit[er] revelat[ur] aliquib[us] quos deus sibi elegerit n[ost]rus fiat, idemdo cet

Bernardus sermone 19. in septuagesim. ubi dicit. quibus potest dicitur ego de electis
 et ego de predestinatis aduersus dicente scripta. nemo scit an odio. si amo
 re dignus sit. Docet Aug. lib. de bono puerantiz in p. Hycw. lib. 2.
 Iovinianus faber illud proverb. 17. ne gloriens in christinis ignorans quid
 tibi futura pareat dies, et illud ecclesiast. 9. oia in futurum seruant. incerta
 et rot. pr. quia nullus potest esse certus de sua gra. q. multo minus de sua per
 seuerantia in gra. q. neq. de sua predestin. ans. pr. a Theologis locutus
 in i. 2. conseq. pr. quia perseuerantia dependet ex multis euentibus futuris et
 contingentibus. quibus non est nobis certa q. neq. perseuerantia ipsa. 2. q. p. de
 mus esse certi de nostra predestin. max. aut p. effum eius propius. s. perse
 uerantiam, aut p. ipsa met. predestinat. aut p. eius car. non 1. quia perse
 uerantia, ut dictu. e. dependet ex euentibus nobis ignotis, non 2. quia predest.
 e. actio in diuino intellu existens, et nobis extra reuelat. 3. quia non 3.
 quia ea predestinat. nō m. intellig. e. Diuina Voluntas libera quibus
 his esse nota non potest, igr. predest. extra reuelat. niquit alicui esse certa, daga
 bit m. quis an. salu. possumus esse certi de nostra predestin. certitud. moralit.
 factibili. Ut. qd. possumus esse certi hac certitud. ex signis atq. ex coniecturis
 qm. sufficiat ad agendum qd. sumus predestinati. Vn. 5. plima affe
 runt signa ad ostendendum hanc certitud. morales predestinat. Grego.
 34. lib. moralium cap. 27. euidētiss. signus, inquit e. reproborū superbia
 electorū humilitas, Bernard. sermone 2. in octauas pasche non sine con
 solat. reliquit electos suos, docet et Cypria. de bono pauentiz sermone. 3.
 Hycw. aduersus Vigilantibus, hęc m. certitudo non sufficit excludere de dub.
 sufficiens tñ. e. ad excludendum tristitia, siue anxietat, quę solet ex incerti
 tud. predestinat. prouenire. —

Diximus extra speciales reuelat. quoniam reuelatio gralis non fit oib. prede
 tinatis, neq. credendus facile e. alicui fuisse special. factas hanc reuelat.
 nisi aut rot sufficienti constet, aut fide digno testim., certus tñ. e. defacto
 fuisse factas reuelat. aliquib. tam inueter. q. in nouo testam. inueter.
 quibus fuit facta reuelatio Abrahę Genes. 15. ego protector tuus sum etc.
 ibis sepultus in senectute bonas et Moysi exodi 33. inuenisti grad. etc. et ego
 ex noē tuo cognoui te, fuit et facta Helis ut constat ex 4. Reg. 20. fuisse
 et facta Beatiss. Virg. colligunt Theologi ex illis Verbis gra. plena dñus tuus

q. 23. Ar. 2.

benedicta tu est. In nouo autē testam. factū fuit reuelatio Paulo ad Rom. d. certus sub qd. neq. mox, neq. tribulatio est. eadem facta fuit de p̄dest. Clementis et aliorū illis verbis, quorū nota scripta est. in lib. uitz ad philip. 4. facta fuit et discipulis lucy 1. v. gaudete quia nota via scripta est. in eglis. et reliquis apostolis lucy 6. quoniam nota via scripta est. in eglis, quod reuelat. specialis fuit.

An autē possit quis ee. certus de sua reprobac. inferius uidebimus. c. solut. ad 1. p̄deat ee. difficultas an deus p̄definiat alius liberum mot hie m. in gual. p̄tinet ad q. 19. a. 3. de actib. autē qui sub p̄dest. cadunt special. disputabimus inferius. Et hie in hoc articulo.

Articulus 2us v. p̄dest. ponat aliquit in p̄destinac.

- Prima con. P̄destin. sm. se nihil ponit in p̄destinac. s. in p̄destinante.
- 2^a con. P̄destin. pro exeat. sumptō aliquit ponit in p̄destinac, quoniam p̄stine ē. in p̄destinac, alius autē in p̄destinante.

Sensus q^{us} ē. an denomi. qua quis denominat. p̄destinatus sit denomi. intrinseca p̄ueniens a fa. inherente p̄destinac. ipsi, an u. sit denomi. ex trinseca p̄ueniens ab extrinseca fa. existente in alio. s. in deo, cui dicit. S. Th. p. 1° con. qd. p̄destin. sm. se nihil ponat in p̄destinac. accidit qd. p̄destinatus. Denominat. talis a fa. existente in alio. s. in deo, s. res cognita aut intellecta talis denominat. a cog. siue intellect. existente in alio. s. in intellectu, s. quia executio p̄destinationis quod. gubernatio ē. actio transiens, s. executio actus q. q. externa, et actio transiens simul cum effu. recipiat in passio deo D. Th. in 2° con. docet p̄destinac. pro exeat. sumptam actiue ē. in p̄destinante pass. u. in ipso p̄destinac, quib. uerbis non significat D. Th. eadem transeunt. aut. ee. in uata p̄destinata, et in deo p̄destinante ut in sbis. s. qd. prius actiuus illius act. qd. ē. actio p̄destinandi ē. in deo. l. ut in sbis, at u. act. ipsam transeunt. ee. in creatura p̄destinata.

U. hunc art. in quo D. Th. disputat de effectib. p̄destinat. Videndū nobis ē. quot et qui sint eius effus. Vn. sit 1. q.

q. 1. an Vocatio sit effus p̄destinat. Nōc uocacionis intelligimus quam cumq. cog. siue illustrat, aut admonet.

J. P. S. M.

tam internas q̄ externas et p̄uenientis n̄as libertatis inord. ad fines sup.
nales. — Deam in i. d. 4. q. 1. Gab. q. 1. con. 1. azeunt Vocat. non
ei effum p̄destinat. putant. n. p̄destinat. et p̄uid. uerari solus ergo
fines, p̄stant i. quia nihil est reprobus et p̄destinatus pot. ei. effus p̄des
tinationis, alias in reprobo esset et effus p̄destinat. — Vocatio e. eff. i. re
probus et p̄destinatus, ut n. Vocant. ad Vitas eternal. q̄. Vocatio non e. effus
p̄destinat. 2. quia d. q. i. simul cum peccato mortali non pot. ei. effus p̄des
tinat. quia is cui e. sub peccato mortali non pot. ei. efficaciter ordinari ad Vi
tas eternal. et ordinat. q̄ p̄destinat. — Vocatio pot. ei. in hoc simulab
peccato mortali q̄. Vocatio non e. effus p̄destinationis.

Nihilominus dicitur e. Vocat. ei. effum p̄destinationis. probatur solus huius con.
ex illo ad Rom. 8. quos p̄seruit et p̄destinauit ut f. hos et Vocauit, quus
auctoritas huius non probet efficaciter intentus, conueniunt in hac con.
O. Th. in hoc. art. Gal. ibidem Marsil. q. 4. i. Cameracius cap. i. d. 3. Mo
lina q. 21. a. 1. et 2. Carthagena discuru 3. et xol. pr. huius Veritas,
quia quidquid conducat efficaciter ad consequent. gl. e. ordinatus q̄ p̄dest.
et effus illius, e. quidquid conducat ad sanitas consequendas e. effus p̄dest.
dirigentis media in sanitate, — Vocatio conducat efficaciter ad consequent.
gl. q̄. Vocatio e. effus p̄destinat.

Ad si quis obijciat qd. ois effus p̄destinat. debet ei. in nra potest. cui
p̄destinat. non auferat Deus a nobis nras libertas, — Vocatio non e. in
+ libertas nra potest. — Cui p̄ueniat nras voluntas q̄. nre. effus p̄destinat. huius
arg. conueniunt. p̄les Thomistis ad ascendus Vocat. em. se siue ut p̄uenit
nras libertas non e. effus p̄destinat. — Id. tm. prout e. efficax et depen
dens ex libera nra volunt. quod et p̄stant. 2. quia eadem Vocatio nequit
prouenire ex duplici p̄uid. — e. idem sensib. non pot. prouenire ab hoc ut
hoc e. et ut al. e. — Id. Vocatio p̄ueniens nram libertas prouenit ex p̄uid.
grali supnali in reprobus et p̄destinatus q̄. eadem Vocatio non pot. ei. effus
p̄destinat.

Sed nihilominus cum sibi doctorib. ascendus e. Vocat. et p̄uenientis
nram libertas ei. effum p̄destinationis. — Id. pr. manifesta rōe quia q̄. Va
lunt. efficax dandi glam que propria e. p̄destinatus non tm. uoluit Deus
hocm efficaciter Vocari ad uitam eternal. — Id. et uoluit simplr. Vocare

ea Vocat. qua subbat hoem responsurum, imo aliq. Vocat. qua subbat non e. hoem responsurum, sd. ois ordinatio siue Voluntas mediatorum sup. naturalis inord. ad vitam sternam efficaciter asequendam e. effus. p. destin. q. Vocatio illa et p. ueniens nra libertati e. effus. p. destinatio.

Vn. ad arg. huius sent. Thomistar. Dr. neg. oem effum p. destin. in nra ee potest. quia i. cog. cuiuscumq. ob. nra e. in nobis et non libera Vn. et i. Vocatio cum sit i. cog. non e. in nra potest. non q. p. definita sit a Deo ut arg. assumit, sd. potius quia nram libertatem p. uenit,

Ad. 2. Dr. neg. ans. quia eadem res effus. quis non sub eadem res sub qua pot. a ca. vll. et a particulari p. uenire tamq. a subordinatis non tm. sub eadem res. sub qua, sic et eadem Vocatio pot. p. uenire ex prouid. g. ali sup. nali tamq. ex ca. superioru qui producit et uocat. in reprobo et ex p. destin. tamq. ex ca. inferioru qui tm. can. Vocat. in p. destinato, sic et idem sensib. producit ab ali tamq. a ca. superioru et inadequata in hoc, ab ho. u. tamq. a ca. adequata qui solum in se ipso producit.

Sed Rogabit quis an ois Vocatio sit effus. p. destinatio. Dr. qd. si Vocatio sit continuata usq. ad gl. consequ. inst. l. in suo effu. iustificat. inq. et perse. ueratio, et quidem effus. p. destinatio, si aut. neg. inst. neq. in suo effu. salu. in recordat. p. destinati, res cuius feruentius postea respondeat, non fuerit conti. nuata, eut. effus. prouid. sup. nalis g. ali non aut. p. destinatio, quia non conducat efficaciter ad glam.

Ad. arg. Gab. ad 1. Dr. qd. quis eadem Vocatio tm. spem et substam sit in re p. bo et in p. destinato, non tm. in utroq. e. effus. p. destinatio, sd. in reprobo e. effus. tm. prouid. sup. nalis g. ali adiuncta Volunt. in efficaci, in p. destinato u. eut. effus. huius prouid. g. ali et p. destinatio.

Qd. si quis obijciat qd. Vocatio non pot. ee effus. prouid. sup. nalis g. ali qd. ois qui uocant iustificant, et hi glouificant. sm. illud Paul. ad Rom. 8. g. los p. u. uit et p. destinant u. f. his et uocant u. f. Sed Dr. fm. ee ans. fm. n. e. reprobo non uocari et iustificari quia non glouificant, sp. n. n. docet conu. l. m. f. d. 11. b. can. i. et Aug. Lib. de p. destinat. 5. cap. 17. fm. et e. ois qui uocant iustificari, et qui iustificant. glouificari, alias ho. uocatus non posset non respon. dere, aut iustificatus non posset amittere glam aut damnari, cuius q. supra dixi mus, et collig. ex illo Math. multi ss. uocati p. aue u. electi, Vn. Paul. colos

logr. solum de predestinatis.

Ad 2^m arg^m. No. neg^o. ant. quia quis p. oēs effus predestinat. pfecte ho^s ordinet in glam, et ideo oēs simul non poss. eē cum peccato, non tri. ordinar. pfecte in glam p. quem curatq. effus predestinationis, p. solum p. iustificat. et p. uerantiam, qui repugnant peccato, p. Vocat. autq. ordinar. solum remote et dispositiue, ac proinde non necesse ē. pugnet cum peccato.

Q. 2. an iustificatio et grā iustificans sint effus predestinat.

Quia de lege non contingit iustificatio sine grā tota disput. reducit ad ipsā grā noē. aut quā. intelligimus grā hūales iustificanti, uirtutes morales infusas, atq. theologicas, auxiliū vlt^o. disponens ad grā, merita, et p. uerantiam, et in vniuersum quā media s. inter Vocat. et glificat. Duplex autq. confert nobis grā, altera quā permanet usq. ad glam, altera quā inuicem p. peccatū, Suo quidem dub. ē. de i. s. ne effus predestinationis. Gab. tri. d. q. i. q. i. eam ibidem docuit non eē. effus predestinationis, quia putant glificat. sola eē. effus predestinationis, Probant q. id sine quā p. se. ho. consequi glam non est effus predestinationis, s. sine grā de pōa Dū absolute pot. ho. consequi glam q. grā non ē. effus predestinationis.

Id. d. nobis ē. grā eē. effus p. dest. qd. colligi. ex illo Paul. ad Rom. 8. ubi iustificat. nulla ex pta enumerat inter effus predestinat. Ita docet S. Th. in hoc. a. Gugo. tri. d. q. i. a. i. Marfil. q. q. i. a. 2. et colligi. q. deff. p. destinat. quam tradit Aug. de p. dest. 5. cap. 1. qd. p. dest. sit p. pōditus dandi grā in p. senti et glam in futuro, et voc. ē. manifestus quia quicquid iubat efficaciter ad glam ē. effus p. dest. s. inter oia alia max. iuuat grā non interupta q. illa eēt effus predestinationis. Ad arg^m. Gab. No. qd. in ap. uimus grā eē. effus p. dest. q. p. destinat. p. grā p. uerit ad glam, qd. sem. de lege contingit.

Maior difficultas ē. de grā quā interupta ē. p. peccatum mortale, Gab. et Dam. lo. cū. utatū negant eē. effus predestinat. quib. agentū v. Carthagena d. d. cursu 3. aut. n. q. grā si accipiat. p. uerit qualitas ē. et interupta sit p. peccatum non ē. effus p. dest. si aug. a. p. ut ē. acceptatio ad glam concedit eē. effus, s. hū. p. d. q. grā p. uerit ē. qualitas, semel interupta p. peccatū non resurgit eadem n. p. p. n. t. s. d. alia q. illa quā interupta fuit nihil conducit ad glam ac pro inde non eēt effus p. dest. 2. p. d. q. quia grā p. uerit ē. acceptatio ad glam non imo p. uerit p. peccatū mortale p. manet in diuina acceptatione, et reparatur p. ex p. n. t. e. n. t. i. a. m.

et remunerat. Ingra q. gra. et acceptatio et si interrupta fuerit e. effus. p. ydestinat. Alij u. sic probant quia gra illa est. rep. et p. ydestinat. Vocatio. 2. quia si gra esset effus. p. ydestinat. esset efficaciter Valida et nunq. interrupta. Non e. interrupta gra. 3. quia gra. inuentis a qua ce. dicit Primus p. uens non fuit effus. p. ydestinat. eius, quia Primus p. uens fuit p. ydestinatus p. xpm. gra. aut illa data fuit ante p. uens et p. ydestinatu. xpm. q. gra. illa non fuit effus. p. ydestinat. →

Sed dicitur. n. b. e. gra. et h. u. a. l. e. m. i. n. t. e. r. u. m. p. t. a. s. p. p. e. c. c. a. t. u. s. e. e. f. f. u. s. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. i. o. n. i. s. i. t. a. d. o. c. e. n. t. f. o. r. e. o. e. s. D. o. c. t. o. r. e. s. e. t. c. o. l. l. i. g. i. t. e. x. i. l. l. o. a. d. R. o. m. 7. a. t. a. t. o. e. t. r. o. e. e. t. o. s. t. e. n. d. i. t. q. u. i. a. g. r. a. i. l. l. a. i. n. t. e. r. r. u. m. p. t. a. p. p. e. c. c. a. t. u. s. i. u. u. a. t. e. f. f. i. c. a. c. i. t. e. r. a. d. e. s. e. q. u. i. t. g. l. o. r. i. a. e. e. f. f. u. s. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. i. o. n. i. s. p. t. a. n. s. q. u. i. a. u. t. i. l. l. a. g. r. a. f. u. i. t. p. r. i. u. m. m. e. r. i. t. o. r. u. m. q. u. i. p. o. s. t. p. e. c. c. a. t. u. m. m. a. n. e. n. t. i. n. a. c. c. e. p. t. a. t. D. i. u. i. n. a. e. t. p. o. s. t. e. r. a. i. n. g. r. a. t. i. o. r. e. m. u. n. e. r. a. n. t. a. u. t. s. a. l. u. t. e. x. u. o. d. a. t. g. r. a. d. e. p. e. n. d. i. t. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. u. s. r. e. s. u. r. g. i. t. c. a. u. t. i. o. n. a. u. t. a. d. m. a. i. g. r. a. b. a. u. t. s. a. l. u. t. e. q. d. V. o. l. u. n. t. a. t. i. o. n. i. s. p. r. o. n. i. t. r. e. s. u. r. g. i. t. e. a. d. e. m. g. r. a. q. u. e. f. u. i. t. a. m. i. s. a. n. o. n. q. u. i. d. e. m. e. a. d. e. m. n. o. s. d. q. u. i. a. p. r. o. p. t. e. r. g. r. a. b. r. e. s. p. o. n. s. i. t. d. i. s. p. o. n. i. t. i. n. g. r. a. r. e. s. u. r. g. i. t. p. r. o. n. i. t. e. n. s. d. a. t. i. l. l. i. t. a. n. t. a. g. r. a. q. u. e. f. u. e. r. a. t. a. m. i. s. a. p. p. e. c. c. a. t. u. s. u. i. r. t. u. t. e. p. r. i. o. r. i. s. g. r. a. e. t. p. c. o. n. s. u. i. r. t. u. t. e. i. l. l. i. u. s. d. a. t. m. a. i. g. r. a. c. o. n. d. u. c. i. t. q. d. e. f. f. i. c. a. c. i. t. e. r. a. d. g. l. o. r. i. a. m. a. c. p. r. o. i. n. d. e. e. f. f. u. s. e. u. t. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. n. e. q. u. i. d. i. c. a. t. q. d. g. r. a. q. u. i. n. o. n. e. n. o. n. p. o. t. e. f. f. i. c. a. c. i. t. e. r. i. u. u. a. r. e. i. n. g. r. a. b. a. d. g. r. a. i. l. l. a. a. m. i. s. a. i. a. m. n. o. n. e. q. d. S. e. d. P. r. o. q. d. g. r. a. i. n. s. e. i. p. s. a. n. o. n. p. e. r. m. a. n. e. a. t. p. m. a. n. e. t. t. m. a. u. t. i. n. m. e. r. i. t. o. t. a. m. q. u. i. i. n. e. i. u. s. e. f. f. u. s. a. u. t. i. n. g. r. a. q. u. i. d. a. t. p. r. o. n. i. t. u. i. r. t. u. t. e. i. p. s. i. u. s. e. t. h. o. c. e. s. a. t. i. s. u. t. d. i. c. a. t. e. f. f. i. c. a. c. i. t. e. r. i. u. u. a. r. e. a. d. g. l. o. r. i. a. m. →

Ad arg. facta Nr. et ad 1. 1. senty. constat ex dictis solutio. V. aut non e. 3. n. s.

Ad 1. alterius senty Nr. qd. tm. probat gram non provenire solum ex p. ydestinat. s. e. e. h. y. e. d. e. m. n. o. n. s. o. l. u. m. p. r. o. u. e. n. i. t. e. x. h. o. c. s. e. d. b. i. n. e. s. i. n. h. o. c. a. b. h. o. c. c. a. s. s. i. c. e. t. q. u. i. a. i. n. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. o. c. a. s. p. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. o. q. u. i. s. i. n. r. e. p. r. o. b. i. s. s. i. c. e. f. f. u. s. p. r. o. u. i. d. i. s. u. p. n. a. t. u. r. a. l. i. s. g. r. a. t. u. s. →

Ad 2. Nr. neg. seq. quia glori non e. perpetua et in am. s. b. l. i. s. e. s. q. d. s. i. t. e. f. f. u. s. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. i. o. n. i. s. s. e. q. u. i. a. c. o. n. s. i. s. t. i. t. i. n. e. l. a. z. a. u. i. r. t. u. t. e. D. e. i. q. u. i. n. e. c. e. s. s. e. s. t. h. e. r. a. n. e. x. a. m. r. e. c. t. i. t. u. d. e. m. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. V. n. n. o. n. s. e. q. u. i. t. q. d. g. r. a. s. i. t. i. n. a. m. i. s. i. b. l. i. s. q. u. i. a. s. i. t. e. f. f. u. s. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. i. o. n. i. s. →

Ad 3. Nm. e. inferius cum d. s. p. u. e. m. u. s. a. n. n. i. a. p. y. d. e. s. t. i. n. a. t. i. o. n. i. s. s. u. p. o. n. a. t.

P. P. 1° Vh

xpi. p^redestinat. , interm^o tm. n^o q^o l. quam illam iracentis non fuisse
datam p. xpm i. Parenti.

Q. 3. an glorificatio sit effus p^redestinat^o

Noe. glorificationis intelligimus u^o h^o beatificam, et dotes tam a^o q^o corp^o
et lumen ipsum gl^o q^o e. uisionis a^o.

Durand. in. d. 4° q. 2° n. 10. existimat glorificat. non ee. effus^o
p^redestinat^o q^o p^robat ipse, quia p^redest. i. species p^rouid^o, et p^rouid^o
species p^rudentis, p^r p^rudentia tm. uersat. erga media q^o et p^redest.
at gl^oficatio non e. medius p^r finis q^o non uersat. erga gl^oficat.

Alij tm. dnt. simplr. glorificat. ee. effus p^redestinat^o ita S. Th. et
Gai. in huc. a. Gab. et Oam locis citatis q^o p^robant quia p^rfecta p^rouid^o
non solum uersat. erga media p^r et erga finem eod^o p^rfecta p^rouid^o semp^o
asequit. finem, et ex imperfect. n^o p^rouid^o p^rouenit q^o non semp^o asequat
finem, p^r p^redest. i. p^rfecta p^rouid^o. De q^o semp^o asegr. finem qui e. gl^o
ficatio. 2° p^robant quia oia bona sup^rnaturalia p^redestinati p^roueniunt illi ex
p^redestinat. p^r p^rdit^o bonus e. gl^oficatio q^o p^redestinati gl^oficatio e. effus
p^redestinat^o, P^robant et ex illo ad Rom. quos p^rsciuit et p^redestinauit
et q^o hos et gl^oficauit, Nam quis quidam Patres loq^o illius u^o gl^ofi
cauit, legant magnificauit in hac uita p^r uirtutes et merita, eos tm.
lectis e. gl^oficauit aut magnificauit in gl^o.

Alij u^o disting^o putant in hac difficult. na^o duplex e. ordinatio et Volun
tas in Deo p^redestinate, altera erga gl^oam conferendam qu^o p^rinet ad intent^o
finis, altera ee. media ordinanda in gl^oam, dnt. q^o q^o p^redest. accipias
ut e. ordinatio tam erga media q^o erga finem reuera gl^oficatio e. effus p^r
destinationis quia e. effus illius ordinat^o et Volunt^o dandi gl^oam, Si aut^o
accipiat^o p^ro ordinat^o tm. medio^o ad finem gl^oficatio non e. effus p^redestinat^o
quia neq^o ordinatio, neq^o Voluntas erga media h^ont p^ro d^o gl^oam ip^o sa^o

Sed quia ordinatio tm. et uoluntas qu^o uersat. erga media sup^rposita in
tent^o finis reuera e. p^redest. Des h^o senta non deffendit gl^oficat. ee.
effus p^redestinat^o. Properea ab. dnt. nobis e. q^o gl^oficatio p^rout in
excut. e. effus p^redestinat^o. Duplex. n. ordinatio et uoluntas corrupt^o.

Con.

23. Ar. 2.

Quia in Deo est media ad gloriam, supposita intent. dandi gloriam. Aliter
 quia versat. erga media ipsa in seipsis, s. c. Vocat., iustificat. et perseveran-
 tiam, et huius ordinat. et Volunt. glorificatio est. Effus remotus, et non prox.
 cuius ratio est. quia perseverantia est. Effus huius ordinationis, et glorificatio perse-
 verantis, q. dei. ad ult. glorificatio erit Effus huius ordinat. et Volunt. Alio-
 m. accipi pot. pdest. pro ut est ordin. et Voluntas dandi gloriam in secul. tamq. pre-
 mius meritor. et perseverantis qui perseverant. et huius volunt. Effus proximus
 est. Est glorificatio in secul. Vn. quia huc ordin. comprehendit. sub pdestin.
 Deo absolute dm. est. glorificat. et Effus pdestinationis.

Obijcet m. quis q. ante utramq. volunt. istar. pcesit in Deo voluntas
 efficac. dandi gloriam. q. pter illam non est. necess. alia voluntas dandi gloriam
 execut. aut illa pua non fuit satis efficac. Sed Dr. q. Voluntas illa dandi
 gloriam qui pcesit in Deo p. intentionis, nihil ponit imm. in nobis, s. eius
 efficac. consistit in mouendo Deum nro m. intelligendi ad elect. medior.,
 et Deo pter illas fuit. necess. alia voluntas dandi gloriam in secul. que perti-
 net ad pdestinat. cuius ratio est. quia merita et perseverantia non s. ca.
 physica glorificat. s. mediuna est. ca. sanitatis, s. s. ca. moralis, tm. et Deo
 exigat. alia voluntas ad exequenda ipsas glorificat. Vn. sequ. qd. dux sent.
 supra citat. Durand. et Thomist. non sint sibi 2. n. Durand. accipit p-
 destin. s. s. s. pro ordinat. medior., et ideo negat glorificat. ee. pdestinationis
 Effus qd. uetus est. loquendo de Effu prox. Thomist. u. accipiunt pdest.
 pro ordinat. medior. simul uel elect. atq. et pro ordinat. et Volunt. dan-
 di gloriam uis iam meritis, atq. adeo recte asserunt glorificat. ee. Effu. pdest.

Et has tres q. n. est. qd. cum dicimus Vocat., iustificat. et glorificat. ee.
 Effus pdestinat. non sic est. intelligendus qd. in ab. pdestinatis sint hu-
 iusm. tres Effus, quoniam in paruulis non reperit. s. s. Vocatio, Sed intellig. est.
 qd. in ab. pdestinatis in quib. inueniunt. Vocatio, iustificatio, et glorificatio
 oes s. Effus pdestinat. 2. n. est. qd. apud Effus. pdestinationis quibus
 fiunt a Deo non cooperante libero nro arbitrio, s. uocatio est. et iustifi-
 catio in paruulis, quibus fiunt cooperante libero nro arbitrio, ut iustificatio
 adulti et perseverantia in gra, iuxta id qd. dicit conu. l. m. August. 2. can. 20
 multa bona s. in hoc qui non facit ho. nulla tn. bona s. que non pcesit
 Deus ut faciat ho.

17 5th
Q. 4. an bona naturalia sint effectus praedesti-
nationis

Rad. dub. in hac q. e. quia effectus praedestinat. aut sc. gla. aut qd. efficaciter cau. glam, sed bona naturalia nec gla. sc. neq. efficaciter poss. cau. glam. eod. natia non attingunt ad candus sup. natia q. non sc. effectus praedest.

2. q. finis supernaturalis supponit fines naturales s. gra. supponit natia q. supponit et facta media et bona naturalia q. non fiunt p. praedest.

Sed nihilominus dm. nobis e. plima bona naturalia ee. effectus praedest. ita docent Durand. de concord. lib. 1. arb. et praed. p. 1. cap. 1. Durand. in c. 1. q. 1. q. 2. n. 7. Sed. Grego. et Marsil. ibidem, Corduba lib. 1. questiona. q. 56. huiusm. aut bona naturalia sc. boni eventus, bona parentis educatio, qd. praedest. finatus non moriat. in peccato mortali, qd. non incitet. ad peccandum, uxor datio mortis, et alia similia bona, et hoc co. pr. quia ista bona naturalia sc. propt. occasi. efficaciter conducentes ad assequ. gls. q. Vn. S. Th. 2. 2. q. 27. a. 2. ad 2. docet bona naturalia ee. in obm. spei supernaturalis, et 1. 2. q. 14. a. 11. docet hae bona posse cadere sub merito de condigno ingrm. ordinari. aduita. eterna, quia hae res induunt res quasdam spiritualitates, Vn. q. nat. res lib. petunt. ab lula, et colligi. hae con. ex illo ad Rom. 8. diligentib. De us oia cooperant. in bonis, adiunta interpretat. Hieron. Anselm. Gai. Vi queij, eodem loco dicentibus praedestinati oia cooperari in bonis tam prospera q. aduersa.

Sed difficultate. an hae bona naturalia sint sm. substas facta p. praedest. an u. facta supponant. p. prouid. nales, et praedest. eleuant. ad finis supernaturalis. Gai. 3. p. q. 1. a. 3. ad 4. docet non fieri sm. substas p. praedest. sed iam alias facta ordinari et eleuari, qd. probat ipse quia ad finis sup. nales sm. substas solus fiunt sm. substas que substas sc. sup. natia sc. finis praedestinati nis e. sm. substas sup. nales q. ex illo solum fiunt sm. substas bona substas. sup. natia, bona aut natia solus eleuant. et ordinant.

Sed nobis disting. e. nobis, bona n. natia sc. in duplici. dno, quidam sc. res ut distingunt. 1. euentus sive mot. quas cant. in appetitu et sensu nro quib. exatamur ad bonum, quidam u. sc. euentus aut mot. quib. mouet. appetitus nro. aut sensus ad bonum, si de priorib. loquamur conuertunt oes non ee. facta p.

O. 23. Ar. 2.

predestinat. sm. substans quia bona hinc s. remotaq. occasiones quz inueniunt ad uiam eternam et ideo satis e. qd. illis utat. Deus in ord. ad finem sup. nalem, non autz necesse e. qd. sm. substans fiant propter sup. nalem fines. Si autz de 2. q. bonoz loquamur conueniunt quam plim ex Theologis fieri sm. substans p. predestinat. quoz ratio e. quia bona hinc 2. quz s. propt. occasiones boni ordinati in vitam eternam, mag. ex alio fine vni. facta q. ex Volunt. dandi uitas eternam. Vn. ad arg. gai. Vr. neg. ans. p. p. prius in ord. ad finem sup. nalem sm. substans fiunt tam media substans. sup. nalia q. ea quz sm. substans nalia s. siue seruiant ad uitas eternam, siue ut ea, siue ut disp. siue ut occasio propt. qua rōe bona nalia deseruiunt.

Ad 1. pro rōe dub. negat. ans. satis n. e. ut fiat aliquid in ord. ad gloriamq. mediū quod sit aut disp. aut occasio ut diximus.

Ad 2. Vr. qd. sup. nalia solum supponunt ea bona nalia quz facta s. propter fines nales, d. plima facta s. ad consequendum finem nalem.

Q. 5. an mala oia sint effus predest. in predestinatiis

De trib. malis pot. ee. dubitatio, de malo. 1. nali aut p. n. 2. de malo culpe, 3. de p. n. peccati quz coniuncta e. malis moralis.

Conueniunt oes i. mala nalia siue p. n. ee. effus predestinat. talia s. tribulatio qucumq. morbus et alia similia mala, rad. e. quia malum p. n. dese quo dam bonum e. atq. adeo pot. ee. volitū a Deo ut cautiū uluamus aut exitemus ad penitē, ex fine dandi nobis glam, et ideo poss. ee. effus predestinationis, quibz quidam s. mala quz effus predestinationis ee. non poss. s. pena dnm. eterna.

Difficultas tri. e. de malo culpe an sit effus, rad. dub. e. quia bona nalia, et malum p. n. ideo s. effus predestinationis quia s. occasio meriti et penitē quz s. media ad uitas eternam, s. et malum culpe e. occasio penitē cum s. peccati contineat dolere de culpa commissa q. malum culpe e. effus predestinationis. 2. q. sup. illud ad Rom. 8. diligentib. Deus oia cooperant. in bonum, aserunt h. glo. Anselmus D. Th. et gai. et peccata cooperant. in bonum q. et peccata poss. esse effus predestinationis.

Dm. tri. nobis e. mala culpe non ee. effus predestinationis, ita sentiunt Doctores oes, rad. u. quz hoc probat e. uident quia oes effus predestinat. debent ee. facti et voliti a Deo, d. malum culpe nec pot. ee. factum nec volitum a Deo, sm. illud

Deus peccatus non fecit, nec delictat. in peccatis. inveniuntur q. malum culpa non
 e. effectus predestinati. 2. quia si malum culpa potest e. effectus predestinati
 mag. quia pot. ordinari in bonum a Deo, aut pot. fieri propter bonum, id. de
 malum culpa non ordinat. in bonum, id. potius e. de se impediri bonum, nec
 pot. e. factus propter bonum a Deo, q. non s. facienda mala ut inde eveniant
 bona q. non e. effectus predestinationis.

Hanc Veritatem dicit sanctus Augustinus 2. an. ult. anathematizando eum
 qui dixerit hoies predestinari a Deo in malum, et fulgentius lib. 1. de predestina
 tione dicens hoies non predestinari a Deo in malum.

Pro solut. arg. advertendum e. qd. ut aliquid sit effectus predestinationis deus hoc
 debet, 1. e. qd. iuvet ad vitam eternam aliquam, 2. qd. sit utilitas a Deo ex intent.
 dandi glab, et qd. malum culpa nec iuvet ad asequendam glam, nec e. utilitas
 ex intent. dandi glab predestinati, deus nullo m. considerandum e. malum culpa e. effectus
 predestinationis, nec considerandum e. e. effectus providentiae, q. non e. providentia q. providentia
 Durad. in 1. d. 39. q. 3. n. 10. Alex. 1. p. q. 36. mem. 4. a. 1. Faria. 3. r. f. cap. 7. dixe
 runt cadere peccata sub providentia Dei, dicit. tñ. cadere tamq. destruenda, s. nos dicimus alim.
 cadere sub dō. nutritivis pot., aut dicit. cadere sub providentia tamq. ea e. q. deus aliquid
 ordinat, quia p. peccato ordinat deus conferre hoc. beneficiū. q. negant
 peccata cadere sub providentia tamq. effectus eius. Ad 1. v. alia e. nōm debens temporalis
 aut malis p. q. quia bonū temporale aut malū p. q. deus non repugnat beatitud. consequend. q. q.
 s. substat. suas non p. tinent ad ord. predestinat. id. nō. et id. p. ordinari a deo ad fines sup. nales,
 mala u. culpa nec poss. ordinari in bonum nec utilia e. propter bonum id. potius
 visis illis, et visis peccatore in miseria peccati, vult illi misereri deus et aliqua
 conferre bona ex nimia sua misericordia im. illud Aug. adeo deus bonus est
 ut non p. mitteret mala nisi inde posset elicere bona.

Ad 2. v. qd. ille locus Pauli intelligi. ab Ambro. Hiero. et Chrysost. ibi
 de peccatis, ut et peccata dicant. cooperari in bonum intelligendus e. locus ille
 hoc m. non qd. peccata q. ex se sive ex sua condignitate cooperent in bonum,
 ex se. n. peccata s. occurrunt q. accidens dandi bonum, id. e. de misericordia, ut
 diximus provenit ut peccatorū bona conferant.

Difficultas e. m. de p. m. culpa an sit effectus predestinationis. et ad sub. est
 quia si esset effectus predestinati licet non esset desiderare permitt. s. licet
 est

Q. 23. Ar. 2.

est desiderare alios officij predestinat^{is}, at nobis non licet quia esset desiderare peccatus ipsius premissi q. premissio non e. predestinat^{is} effectus.

Im. tm. nobis e. premiss^{is} effectum e. predestinat^{is} in predestinat^{is}, qd. inde constat quia aliq. vult Deus hoem lab^{is} in peccatus ut resurgat ad mai^{or}as et assequat. mai^{or} glam., sm. illud Aug. 14. dicitur. Dei cap. 23. ubi ait audeo die. utile e. superbis incedere in aliqd. manifestu. peccatus ut si bi displiceat quod sibi placendo consideravit, et affert illud psal. 32. imple facies eor^{um} ignominia et quarent noem tuam dne., tum en quia hie permittit Deus peccata in aliquib. ut predestinati exercent in operib. virtutis sm. illud ad Rom. 11. eor^{um} delictum salus e. gentib., sic et intellig^{itur} e. lo cus ad Rom. 9. vultis Deus ostendere iras suas ut q.

Ad arg. factum Nr. neg. seq. non. n. licet nobis desiderare quodcumq. pot. Deus facere, mortem. n. parentum, et similia pot. Deus facere non tm. licet nobis desiderare. Quod si dicas salu. licitum e. permitt^{itur} desiderare propter bonu. spirituale predestinati aut propter eum finem, propter quem Deus vult permittere, s. licitum e. mortu. desiderare parentum propter bonu. spirituale ipsor^{um}, aut propter eum finem propter quem Deus illam vult, cum licet nobis conformare nr. volunt^{ate} cum Divina in vultu finali. Id. Nr. neg. hac rde licet quis licit^{us} sit Deo permittere, cuius dicitur rde e. quia ex permitt^{itur}. Dei efficiat non segr. peccatum quatenus e. ex Divina volunt^{ate}. et ideo licitum e. Deo premittere, segr. aut^{em} peccatu. ex premiss^{is}. qm. e. ex nra volunt^{ate}. libere operante, ideo desiderare premiss^{is} esset desiderare peccatus. Vn. quis positiva possumus desiderare non tm. ea que necess^{ario} continentur. h. cul. p. atq. adeo neg. positivus peccati licet desiderare. Qd. si obijciat qd. premittere nil aliud e. qz hoem relinquere in sua libert. qd. licet nobis desiderare nra libertat^{is} premiss^{is} desiderare premiss^{is}. Multi h. qui sentiunt premittere nil aliud e. qz hoem liberu. relinquere mihi tm. non aparet verus, quia en in actib. virtutis invenit. perfecta libertas non tm. premissio, s. permittere nil aliud e. qz non prohibere peccatum cum potest. prohibendi q. abundan. tiora auxilia, sic. n. iudex peccatum permittit exterius qd. non potest aut prohibet cum tm. potest punire aut prohibere.

P. P. 8. 14

Articulus 3.us v. Deus aliquem hominem reprobet.

Con. e. affirmativa.

Q. I. an certum sit aliquos homines reprobari à Deo
an vero oes. sint predestinati.

Cum reprobatio quodam modo sit 2.^a predestinationi. V. qd. si oes homines sint predestinati nullus sit reprobus atq. adeo falsum sit aliquos reprobari à Deo.

V. in primis qd. oes sint predestinati quia ut colligitur ex Paul. 1.º ad Thimo. 2.º Deus vult oes homines salvos fieri, tum et qd. xps. pro oib. mortuus est, et 2.º ad Corinth. 5.º s. in Adam oes moriuntur. sic in xpo. oes uiuificabunt. s. oes moriuntur in Adam q. oes uiuificandi s. in xpo, et Ad. Rom. 2.º et act. 1.º apud Deum nulla est acceptio personarum, s. plerumq. s. predestinati ut uiuam est. q. si Deus se habet eodem modo erga oes nullus est reprobus. Moderni Doctores quidam propter has authoritat. et loca existimant oes homines ee. à Deo predestinatos nullo excepto, ita sentit Ilydorus clarus orat. 66.º et 67.º inserm. dnu in monte Math. 5.º et Camera cap. 4.º et 5.º sui dialogi, Ioan. à Bononiaq. 1.º et 2.º sui opusc. Osorius lib. 9.º de iusta celsi, Catherinus opusc. de predest. xpi. ubi aserit oes homines ee. destinatos à Deo in uitam eternam, quosdam tm. ee. ordinatos q. eximia et singularia media quib. consequuntur infalib. uitam eternam qui tm. appellantur predestinatos, alios u. ee. ordinatos q. media sufficientia quib. si uellent consequuntur uitam eternam, quos aserit appellari tm. destinatos, et ipse appellat saluandos, ex his autem saluandis quidam consequuntur uitam eternam, quidam non consequuntur propter propria demerita, numerus autem eorum qui consequuntur uitam eternam ex saluandis non est certus in Diuina prouid. Et predest. C. e. certus numerus eximia predestinatos, e. tm. certus in Diuina prouid. Hoc autem sentit V. i. aspectu 2.º fidem salu. uerbis ipsi, re autem cum cath. fide consentit, quia sui Doctores cum aserunt oes ee. predestinatos tm. uolunt in Deo ee. uoluntq. antecedentem, et in efficacem saluandi oes. quod et docuit Paul. 2.º ad Thimo. 1.º et concedunt Theozoph. et quia ex hac uolunt. oib. confert media signalia quib. diriguntur in uitam eternam deo aserunt homines homines ee. predestinatos. i. ordinatos, quia tm. concedunt sui Authores qd. ex saluandis hominibus quidam consequuntur uitam eternam, quidam non deo uero concedunt catholice aliquos homines ee. reprobos, alios u. predestinatos

O. 23. Ar. 3.

et in hoc sensu nihil her. hie senta 7. fidelis Vn. immerito credub. lib. 8. questio. 9. s. b. rigidit. censura notavit hanc sentas dicens eas ee. phantas trias, erroneas, et temerariam, et si non mag. hereticas. Displacet tñ in eo l. qd. docet Catharinus, numerus. s. eoy qui consequent. uitas gternam non appellari pdestinatory, neq. ad ee. pdestinatos cuius rã e. 3. q. pdest. nũl aliud e. q. ordin. hõis inuitas gternam p. media que uisa s. a Deo futura efficacia, sed hõ qui consequent. uitam gternas ex ord. saluandoy s. hoc m. ordinati q. reuera s. pdestinati, 2. quia ex Paul. ad Rom. 8. qd. p. scilicet Deus conformes fieri imag. filij sui s. reuera pdestinati, s. ois illi qui consequent. uitas gternam ex ord. saluandoy p. scilicet Deus qd. essent futuri conformes imag. filij sui q. ois illi s. pdestinati. 3. q. Agost. 2. o. cap. quot quot mis. non s. in stagnis ignis ascripti s. in lib. uitę, s. illi qui consequent. uitas gternas ex ord. 2. reuera non s. nisi in stagnis ignis q. s. ad scripti in lib. uitę atq. ad pdestinati. Displacet et 2. s. qd. numerus eoy qui consequent. uitas gternas ex saluandis non e. certus in diuina pdest. et prouid. quia mag. hoc esset curus quoniam non s. efficaciter ordinati inuitas gternas p. prouid. sup. naturalem, aut quia media dependent ex eoy libert., non propter sumus quia consequunt. in effu uitas gternam efficaciter s. ordinati ad illam, s. hõ cum effu. consequunt. q. efficaciter s. ordinati, non propter 2. quia numerus eximie pdestinatory ordinatus p. media que dependent ex eoy libert. quoniam Paul. il ad Corinth. 9. quis esset ex hoc ord. dicebat, castigo corpus meum et in seruitutem redigo, ne cum alijs p. dica uerim ego uisibus efficiar, et tñ. certus e. numerus istoy sm. Catharinus non tm. in diuina p. scilicet s. in pdest. q. simili. eut certus numerus eoy qui ex saluandis consequent. uitas gternas non tm. in p. scilicet s. in pdest.

Hacq. omnia senta que Verbis V. fidei aduersari tenenda e. Con. de fide s. qd. aliqui hõis reprobandi. a Deo, aliqui u. pdestinanti, ita ut tñ. hõis sollicitas diuisa sit in pdestinatos et reprobos. Con. e. de fide Malach. 1. cap. et ad Rom. 9. iacob dilexi Esau autę odio habui ubi p. Esau reprobo p. iacob autę pdestinati significant., et 2. ad Corinth. in magna domo non tm. s. Vassa aurea et argentea, s. et lignea et fictilia, ubi p. Vassa aurea et argentea intelligunt. pdestinati p. alia u. reprobi, et Math. 2. cap. ubi p. significat. exercens finale iudicib., quosdam hõis statuit ad extus, et inui

tam peccata, quosdam à simyctis et in ignes sternunt, et ad Rom. 8.
 cogit. p. uasha iis et in contumeliam intelligunt reprobi; et 2. ad Thimo
 2. de predestinatis dicit nouit dñs. qui st. eius, et Math. 7. de reprobis dicit nes
 cio uos, scia. s. approbationis, et 2. ad Corinth. 13. dicit nisi reprobi sitis spero
 aut qd. cognoscetis quia nos reprobi non sumus, id ipsius colligit ex Paul.
 1. ad Corinth. 9. castigo corpus meum ut sciam, quibus locis quidam reprobi, qui
 dam u. predestinatis signifi. canit, idem docent Thustot in 1. d. 4. v. et docuit
 Aug. Varijs in locis p. sectum is. declinat. De cap. 1. ubi diuidit in duas sctie
 tates totas hoium coitatis, alias que predestinata e. in regnum, alias in ignes.
 hoc et probat ras D. Th. quia ad eam prouid. que diligit res in fines, specta permi
 ttere quasdam deficere a fine, id. hoies ordinant. à Deo inuitas sternunt q.
 prouid. diuinas q. ad eas spectat p. mittere quosdam deficere à consequenti
 sterni, hoc aut p. missio e. reprobatio q. aliqui reproban. à Deo. Tum et d.
 quia 2. ad Paul. spectat redere p. muis meritis ita et punire ipsa de merito
 p. ad Deum pertinet redere p. muis meritis q. et punire de merito quod e. reproban.

Ad duo loca op. Rom. 8. qd. ibi tri. signat. in Deo ee. voluntas antecedentis sal
 uandi hoies, et ita qm. e. op. Deo ois hoies saluant. s. ois in Adam. moriunt, non
 tri. signat. ois hoies ee. predestinatos à Deo.

Ad 2. arg. Deo in Deo et si quosdam reprobet non ee. accept. p. nouum
 quia ois p. stat auxilia p. fici. contra ad assequendas salutis, id. p. stat. ras e. quia
 Deus nulli hoium e. debitor, et ita quicquid p. stat ex sua misericordia p. stat
 opt. aut p. st. Unusquisq. ea que p. stat s. p. out libuerit distribueret, ut signat.
 Math. 20. in parabola de conductis ad vineas in illis verbis an non h. & mo. q. uis
 facere, et de hac distribuit. Loquitur Paul. ad Hebr. 7. ait numquid iniquitas est
 apud Deum. absit.

Q. 2. an reprobatio sit actus intellus an uoluntatis

Postquam uisus e. reprobat. ee. Vidm. e. quid reprobatio sit. s. qui p. out reprobat. ee.
 actus uoluntatis diuini non intellus, sic Diuido. & sonior. liberi arbit. et p. stat.
 p. 1. cap. 1. gab. in 1. d. 4. q. 1. Unica. a. 1. Marsil. q. 4. 1. Probat haec uel
 fauili quia reproban. nil aliud e. q. odio hui. l. refutare aliquid magis malum, id.
 hoc p. tinet ad actus uoluntatis q.

Sed nihilominus ex his que de predest. diximus constat asserendum ee. qd. reprobatio

hatio sit actus intellectus constringens actu voluntatis efficacis sic sentit D. Th. et hanc
 causam in hoc a. Alex. i. p. q. 29. memb. 2. et ratio manifesta est quia si predestinatio
 est ordinatio huiusmodi in generaliter, sic reprobatio est ordinatio huiusmodi in generaliter
 voluntatis efficacis, et si predestinatio est pars subiectiva prout dicitur de reprobatione in 2. q. 10. dicitur
 est actus intellectus similis reprobationi.

Si autem quis querat in quo actu intellectus consistat Num. est ad id. de predest. dicitur
 mus est scilicet actus iudicij constantis electi. Voluntas divina quibus huiusmodi ordinantur
 in generaliter. Ad arg. factum. Num. quod quis predestinatur sit actus intellectus ut significat
 car. Math. 7. et 2. s. in illis verbis nescio quis, et ad Luce. 12. in illis verbis nescio quis.
 qui est eius natura scilicet approbationis, tri. quia constat actus voluntatis aliquid signi-
 ficat. per actus voluntatis ut ad Rom. 9. laus dilexi Esau autem odio habui,
 quod autem significat non est reprobationis per actus intellectus ut 1. ad Corinth. 1. prudentiam
 prudentem reprobabo, et psal. 32. reprobabo consilia peccatorum.

Dub. tri. est. m. an reprobatio sit spes condistincta a predest. et illi directe
 opposita, multi sentiunt directe esse contra predestinationem, Vnde hoc probare hanc rationem
 quia predestinatio est ordinatio huiusmodi in generaliter, reprobatio autem est ordinatio huiusmodi in generaliter
 quod quia est pena damni, sed ista ordinatur. si directe opposita est. productio rei et co-
 ruptio eiusdem quod reprobatio directe opponitur predestinationi.

Sed dicitur nobis est cum Durando in 1. d. 4. q. 9. ult. et Molina q. 23. a. 2.
 reprobatio non est directe opposita toti predestinationi sed potius cuiusdam actus eius
 scilicet approbationis, est enim approbatio iudicij quo propter sua merita iudicatur huiusmodi dig-
 nus vita eterna cum voluntate dandi illam, reprobatio autem est iudicij intellectus
 divini quo iudicatur huiusmodi propter eius demerita dignus puniri eterno cum volun-
 tate puniendi et exequendi, qui duo actus exprimendi sunt a ipso infirmali iudicio
 Math. 2. s. in illis verbis Venite benedicite patris mei accipite regnum etc. et in illis
 ita maledicti in ignem eternum. Pr. autem est pars quia predestinatio
 est actus misericordie nullis reprobationis in hoc merito quo actu ordinatur huiusmodi
 inuitas eterna, atque reprobatio est actus iustitiae quo iudicatur huiusmodi propter sua
 peccata praeiusta dignus pena eterna, sed actus dandi gloriam sine meritis
 siue ordinandi inuitas et actus excludendi a gloria siue puniendi propter pecca-
 ta praeiusta non sunt directe oppositi quod reprobatio non opponitur directe predestinationi.

Si autem quis querat idem propter quod non sunt directe contrarii inter se pre-
 ordinantur deest et reprobatio cum ord. in contrarios fines. Num. quod est predestinationis

8th

fit hō dignus vita eterna ad quam ordinat, at u. q. reprobatus non fit hō.
dignus pena in quam deligit. Id. supponit. hōs dignus et ideo non spondetur.
directe

qd. autē reprobatus sit op. a probat. pr. quia Voluntas puniendi hōs
propter propria demerita illum excludendo a glā op. ē. uolunt. dandi glā
propter propria merita, Id. istū dū p. a probatio et reprobatio q. reprobatio
op. ē. directe a probat.

Ad arg. supra factus ut. qd. p. dicit. non ē. ordin. inglā quom. cumq.
Id. efficiendo hōem dignus glā, at u. reprobatio ē. ordin. imperat. non effi.
ciendo hōem dignus pena Id. sup. dignit. ex propria uolunt. tm. illud dicitur.
perditio tua Israel et c. quia non sequi. qd. sint inesse d. dicitur quib. ordinem
in d.

Q. 3^a in quib. actib. intellus et volunta
tis consistat reprobatio

Conueniunt oēs qd. in Deo inueniunt. p. actus intellus et uoluntatis et
reprobos i. in intellu inuenit. actus qui ē. p. ssa peccati. 2. inuenit. ordin.
hōis imperat. in uolunt. u. i. inuenit. Voluntas puniendi peccatū. 2. uolun.
tas puniendi hōis, 3. p. in Deo exagitari uoluntas non dandi glā sine ex
cludendi hōis a glā. Dub. igit. ē. quibus istos actus ad reprobat. p. tinent.

Conueniunt oēs i. qd. ordin. hōis imperat. et Voluntas puniendi p. tinent
ad reprobat. quorū rāō ē. quia uterq. actus istos p. supponit p. ssa peccati uol
cuius hō. iudicat. dignus pena eterna et indignus glā, tm. ē. difficultas De
uolunt. non dandi glā et de uolunt. p. mittendi peccatū an sint actus reprobat.

Sed. in. d. 4. q. 1. d. 2. i. r. d. Grego. in. i. ead. d. q. 1. a. i. Dur. i. hōis.
q. 1. sustinent p. aff. u. huius sent. Vr. ē. S. Th. in corp. huius. a. ubi ait
qd. p. mittere hōem deffice a fine ē. reprobare, et in solut. ad 1. ait, qd.
non uelle dare glā aliquib. ē. eos d. se sine reprobasse, et rāō illorū. est
quia Voluntas non dandi glā et p. mittendi peccatū p. tinet ad prouid. sup.
nales, Id. non p. tinet ad p. dicit. quia uersat. erga reprobos, neq. ad pro
uid. sup. nales qua uult Deus oēs hōes saluos fieri quia hō. prouid. ordinat
hōis in glā q. restat ut p. tineat ad reprobat.

juniores tm. Theologi supra citati. s. Isidorus, Camerarius, Iuanes Abo
nonia

q. 23. Ar. 3.

nonia, et Catharinus huius aetatis, et multi eorum illis existimant in Deo non esse. Voluntas nondandi gratiam ante peccatum culpam finalem, probant quia talis voluntas pugnat cum Voluntate antecedente qua Deus vult omnes homines salvos fieri et ante peccatum peccatum scilicet ad Thoma 2°, et cum voluntate qua nunc vult perire 2° Petri 3°, et cum voluntate qua non vult mortem peccatoris, sed magis ut convertatur. et vivat. Ezechielis 3° cap. et 18° q. ante peccatum culpam non est in Deo voluntas nondandi gratiam, et hoc probant quia ex supra nulla praeiudicat culpa nullus vult Deus homo malus, sed vult nondare gratiam esse velle magis malus et magis odiosus hunc q. in Deo non est talis voluntas.

In hac controversia id est dicitur nobis est cum Authoribus proferentibus aetatis in Deo non esse voluntatem nondandi gratiam ante peccatum culpam finalem, quod potest sic probari quia non potest intelligi quod Deus ex se ipso quasi moveatur ad volendum hominem contrarium, sed vult omnes homines salvos fieri, et non vult dare gratiam esse velle 2° q. nulla considerata causa alia, ex parte hominis non vult non dare gratiam.

Quod si dicas nihil repugnantius esse voluntati antecedenti et inefficaci velle omnes homines salvos fieri, et Voluntas consequenti et efficaci velle aliquibus non dare gratiam cum istae sint diversae Voluntates, Sed 2° hoc est quia si voluntas nondandi gratiam est ante peccatum culpam scilicet est pro segr. sed sit voluntas antecedens et ita voluntas antecedenti vult Deus omnes salvos fieri et quibusdam non dare gratiam quod est factum. 2° quia ex sua bonitate intelligi nequit quod Deus vult hominem malum, sed vult nondare gratiam esse velle magis malus hominis q. illud non vult Deus ex sua bonitate et ante culpam visam quod si dixeris q. Deus ex motivo sui misericordiae vult omnes homines salvos fieri, et ex motivo sui iustitiae vult aliquibus non dare gratiam, quia Deus non pugnant inter se cum procedant ex diversis motivis. 2° hoc est quia non potest intelligi actus iustitiae praesertim punitivae et vindictivae nisi super culpam scilicet iniuria propter terga hominum puniat q. non praevisa culpa non est actus quo Deus vult non dare gratiam ex motivo sui iustitiae.

2° dicitur nobis est et praevisa culpa finali non esse in Deo aliquid quo vult non dare gratiam nisi inquam hic actus includit irascentiam puniendi pena damni quae est carentia visionis beatificae, pro hoc quia in Deo reperitur voluntas puniendi hominem pena damni, pro hoc, sed hic includit voluntatem nondandi gratiam q. praeter hanc voluntatem puniendi non est necessitas alia voluntas

notandi gl'as. qd. si necess. noni. segr. qd. non expellet ad reprobat.
 3° dmi. nobis e. gmiss. peccati non e. reprobat. pr. supponit tri. necess. repro-
 bat. non tri. opus e. qd. gmissio sit in Deo voluntas positiva gmittendi
 peccata, 1° h'of. qd. gmissio non sit reprobatio pr. quia reprobatio supponit
 iad p'quis. culps, qd. p'missio peccati e. ante effus peccatus p'quisu q. gmi-
 sio non e. reprobatio. 2° aut. pr. quia culpa pr. supponit. necess. ad reprobat.
 qd. p'missio pr. supponit. ad culpam q. gmissio pr. supponit. reprobationi. 3° pr.
 quia p'mittere peccatus nil aliud e. q. Deus non prohibere peccatus. l. non
 impedire conferendo abundantius auxiliis cum reuera possit impedire, qd.
 ad non impediendum cum possit non e. necess. voluntas non impediendi, qd.
 satis e. negat. se h'ere regu. abundantius auxiliis q. non necess. gmissio in
 Deo e. voluntas positiva.

Et sibi. his segr. qd. ad reprobat. p'tineat ordin. et voluntas puniendi
 in execut. aus ordinat. m'it' q. ad punir. requirunt, pr. hoc q. vo-
 luntas glificandi in execut. spectat ad p'dest. q. simil. voluntas pu-
 niendi in execut. spectat ad reprobat. qd. aut. talis voluntas sit in
 Deo ex eo pr. quia ad Deum spectat punire peccata, qd. ab eterno in qua
 p' seia vidit Deus peccata et hoem dignat. pena propter peccata q. ab
 eterno voluit talia peccata punire, h'c aut. voluntas appellat. a nobis
 reprobatio q.

Un. segr. qd. reprobatio et p'dest. s. quidam species distincte
 imnt. content. sub p'vid. sup'iali.

Q. 4^a Qui sint effus reprobationis.

Tamq. certus supponendus e. reprobat. sm. se nihil ponere in reprobo, s. p'g-
 dest. sm. se sumpta nihil ponit in p'destinato, qd. s. p'dest. pro execut.
 sumpta ponit in p'destinato effus p'dest. ita reprobatio pro execut.
 accepta ponit in reprobo effus quodam reprobationis, de quib. in p'p'is. dif-
 ficultas e. qui n'as sint illi.

Pro intellig. huius q. notandus e. q. e. de quib. p't. e. difficultas
 e. de p'miss. peccati sive originalis sive actualis p'p'ie accepta gmiss.
 2° de culpa ipsa et obdurat. in culpa. 3° de pena eterna. 4° de non con-

9. 23. Ar. 3.

sequit. gl. Conueniunt oes in p[ro]p[ri]is culpa non e[st] eff[ect]us reprob[ati]o[n]is. cuius r[ati]o e[st] ac de p[re]dest. diximus, quia eff[ect]us reprob[ati]o[n]is debent e[ss]e facti et uoliti a Deo, s[ed] culpa nequit e[ss]e uolita a Deo sm. Conu[er]t. Trid. s[ecund]o. 6. can. 4. ubi ait qui dixerit h[om]i[n]es a Deo p[re]destinari ad malum etc. q[ui] culpa non e[st] eff[ect]us reprob[ati]o[n]is.

Sed obijciat quis qd. media o[mn]ia siue quae conduunt ad fines p[re]destinat[i] debent e[ss]e facta p[ro] p[re]dest. q[ui] quae conduunt ad fines reprob[ati]o[n]is. s. ad penas eternas debent e[ss]e facta p[ro] reprob[ati]o[n]e at culpa e[st] medium. l. max. conduens ad fines reprob[ati]o[n]is q[ui] e[st] facta p[ro] reprob[ati]o[n]e. Sed. qd. ut docent oes Theologi h[ic] e[st] d[omi]na inter media siue quae conduunt ad fines p[re]dest. ex vna p[ar]te, et media siue quae conduunt ad fines reprob[ati]o[n]is ex alia, qd. media p[re]dest. s[ed] a Deo intenta et ordinata uolunt. positua atq[ue] adeo facta p[ro] p[re]dest. at u[er]o media o[mn]ia siue quae conduunt ad reprob[ati]o[n]em non s[ed] a Deo p[ro]positiue intenta et uolita, atq[ue] adeo nec p[ro]positiue facta s[ed] negatiue. s. non impediendo p[ro] abundantius auxiliu[m] e[ss]e posse, et huius d[omi]ni r[ati]o e[st] qd. media o[mn]ia p[re]dest. s[ed] bona, non t[ame]n o[mn]ia reprob[ati]o[n]is media siue quae ad fines reprob[ati]o[n]is conduunt.

Ex hac d[omi]na p[ro]uenit alia qd. media p[re]dest. s[ed] p[ro]p[ri]e ordinata, nam uocatio ordinat. iniustificat. et h[ic] imp[er]seuerantias, et h[ic] iustificat. et h[ic] in exaltat. gl. tamq[ue] infines, t[ame]n e[ss]e fiunt ex se ipsis aut tamq[ue] ex ca[usa] efficien[te], aut tamq[ue] ex disposit. s. iustificatio fit ex uocat. p[er]seuerantia ex iustificat. et gl[ori]ficatio ex p[er]seuerantia, at u[er]o media siue quae conduunt ad reprob[ati]o[n]em non ordinant. inter se, quia non p[er]mittit. peccatus p[ro]p[ri]e culpa neq[ue] culpa e[st] p[ro]p[ri]e punit. ut manifeste constat.

Conueniunt oes r[ati]o punit. eternas e[ss]e eff[ect]um reprob[ati]o[n]is qd. inde p[ro]t. qd. reprob[ati]o e[st] ordin. h[om]i[n]is in malum ipsis, s[ed] max. malum et finis h[om]i[n]is e[st] eterna punitio q[ui] punitio eterna e[st] eff[ect]us reprob[ati]o[n]is. Vn. sequ. qd. cum non consequit[ur] gl[ori]a includat. impunit. eterna p[ro] penam damni s. punitio ipsa eterna e[st] eff[ect]us reprob[ati]o[n]is ita e[ss]e non consequit[ur] gl[ori]a prout in ea includr. non aut[em] prout e[st] uoluntas distincta sit eff[ect]us reprob[ati]o[n]is.

Tota difficultas e[st] m[od]o d[omi]ni d[omi]ni. cadendi in peccatus an sit eff[ect]us reprob[ati]o[n]is s. Th. in hoc. a. et Gal. ibid[em], Sest. Grego. et Duran. locis citatis Driedo de concordia lib[er]i arbitrij cap. i. p[ro]t. tenent aff. qd. cum si

Auctores sentiant Volenti non dandi gloriam precedentis peccati. culpe
 tunc ad reprobationem consequenter sentiant peccati esse effectum re-
 probatorem probantur. quia qui vult subtrahere fines vult et subtrahere
 media quae conducunt ad fines ex priori voluntate. Sed Deus hoc vult
 non dandi gloriam reprobis quia ex hac voluntate vult subtrahere media ad gloriam
 abundantiora auxilia quibus reprobis non peccaret hoc autem est promi-
 ttere quod promissio est effectus reprobationis. 2. quia quae conducunt ad fines pro-
 deest. s. facta quae prodest. quae quae conducunt ad fines reprobationis pro repro-
 bat. Sed promissio peccati conducit ad fines reprobationis quae est punitionis
 quae illa est effectus reprobationis. 3. quia malum reprobis provenit ex odio quo
 prosequitur illud Deus, sed odium pertinet ad reprobationem quae promissio quae est
 malum reprobis provenit ex reprobatione. cuius effectus est. Vlt. quae promissio
 ad Rom. 3. vultens Deus ostendere iras suas et iras facere peccata
 suas sustinuit in multa patientia uassa ire utt. quae promissio Deus
 peccata in uassibus in hoc est in peccatoribus reprobis ex fine ostendendi iras
 suas hoc est puniendi, sed quae facta est ex fine puniendi est effectus repro-
 bat. quae promissio est illius effectus.

Ad 2. sententia tenenda est quod promissio cadendi in 1. peccatum non
 est effectus reprobationis ita sentiunt Gab. in d. 4. q. 1. a. 2. Marfil.
 ibidem q. 4. a. 1. con. 5. Joan. Abononia. Camera. et cathedra unitati
 Molina q. 23. a. 3. Pr. huc sententia quod omnis effectus reprobationis debet esse
 ordinatus a Deo ex voluntate puniendi pena aeterna propter culpas iras
 promissas, ut quod reprobatio est actus iustus punitionis et vindictae.
 quae supponit culpas propter quod peccata puniuntur. l. iniurias quae uim-
 dicant, sed promissio primi peccati non procedit ex voluntate puniendi pro-
 ter culpas quia non supponit culpas sed est prior illa quae promissio primi
 peccati non est effectus reprobationis, nec ualeat si dicas maius illas intelligas
 esse de effectibus positivis qualis est punitionis non de negativis qualis est
 promissio, huc. n. satis est proveniat ex alia negat. s. non dandi gloriam
 quia quae sit neg. l. p. uim. debet esse pena infligenda propter culpas quae debet
 necessitate supponere culpas, sed siane non supponit promissio quae non est effectus
 reprobationis siue in p. uim. siue in negat. consistat.

Ad arg. facta Pr. ad 1. quod si concederemus in Deo voluntatem non dandi

O. 23. Ar. 3.

Si gl'ia ante p'p'u'u' p'ccati consequenter concedendus esse p'miss' p'ccati ee. eff'us reprobati' q'd quia negamus p'iores illas volun't' in Deo consequenter negamus p'miss' p'ccati eff'us ee. reprobationis.

Ad 2^m conclud. ans id. negat. conseq. seuus. n. probaret arg. cul' pas ipsas ee eff'us reprobati' quia illa mag' conducit ad fines reprobati'. q'd. m. fm. e. Vn. Nm. e' ut diximus qu' conduunt ad fines p'cedit' s. a Deo voluta positue ex Volunt' dandi gl'ia, et ideo s. me dius et eff'us p'cedit', atq' qu' conduunt ad fines reprobati' non a s. voluta ex Volunt' p'cedendi, et ideo nec deo s. media neg' eff'us reprobati'. Vn. p'missio p'ccati et p'ccatus ipsus p'p'ugui' s'ra dnt. ad fines reprobationis non m. medius aut eff'us illius.

Ad 3^m qd. malus p'p' p'ouenit quidem reprobo ex odio p'tinente ad reprobati' s. p'missio t. p'ccati' eus culpas non suponat non pot. ee. malus p'p' nu. necess. e. voluta volunt' positua ut diximus, s. satis e. p'oueniat ex eo qd. Deus non magis amat reprobus, inde n. p'ouenit qd. non det maius auxiliu' quo impediret p'ccatus qd. e. p'mitte re.

Ad ult^m qd. in illo loco non loqr. Paul de p'miss' p'ccati' s. de deulictio' s'ue p'marentia' in p'ccato commiso, cui dicat iustitua' uasa ir' s. i. p'ccatores, an autz h'c deulictio et obduratio in p'ccato sint eff'us reprobati' inferius videndus e.

Sed dubitabit quis si p'missio p'ccati non fit ex uolunt' p'ouendi p'p' ter quos fines Deus p'mittit ho'ib' lapsi in p'ccatus. ~ Suponendus e. e. p'ccata non p'mitti a Deo ut puniat' ipsos ho'ib' quia crudelem' mis' esset uelle Deus p'mittere p'ccata ut heret' quid' puniret, nam qu' iure dominantis potest Deus id licite efficere, iure tri. rectoris, modera toris, et p'ouisoris licitum non eet.

Alij dnt. qd. Deus p'mittit p'ccata ut ho'ib' liberus relinquat ita Gal. a. s. ubi docet qd. Deus non p'mittit p'ccatus ut puniat' s. p'mittit p'p'pter bonus libertatis, et ideo p'ccatus i'ab factus adinat' impunit'.

Sed h'c sentia non placet qd. et si Deus p'p'aret ho'ib' abundantius auxiliu' quo uitaet' reu'ia p'ccatus nihilominus relinqueret liberus s. relinquit' liberos p'cedestinat'.

Q P 8 h

Propterea dicitur quod Deus permittit peccata propter excellentias
virtutis futuris peccatis, ex peccatis. n. Terentius prouenit po-
cientia Martiribus tamquam ex occasu, et testimonium quo confitentur
xpm., permittit etiam peccata ut appareant diuitis glie sue et predesti-
natos ut constat ex illo Pauli ad Rom. 8. uolens Deus ostendere uias
suas sustinuit in multa patientia uassa in ut ostenderet diui-
tias glie sue et uassa que preparauit in glia, et propter hunc
finem permittit hominem labi in peccatis. ~ ~ ~ ~

Q. 5. v. peccatum quod est pena alterius pecca-
ti sit effectus reprobationis. ~

Quia contingit peccatum esse penas alterius peccati ut docet Aug. lib. 5.
S. Julian. cap. 3. et de gra et libero arbit. cap. 25. et de predest. 5. cap. 10.
et S. Th. 1. 2. q. 87. a. 2. et colligitur ex illo ad Rom. 1. propterea tra-
didit illos Deus in reprobis sensibus, dubium est an peccatum quod alte-
rius prioris est pena sit effectus reprobationis.

Res. dub. est quia pena potest esse uolita et ordinata a Deo pro
ut est pena potest esse uolita et preordinata a Deo ex fine puniendi, atque
adeo esse effectus reprobationis.

In hac difficultate Gal. sup. 12. cap. 2. lib. reg. existimat peccatum quod
sine se non potest esse a Deo uolitus, bene tamen ut est alterius peccati pe-
na et hoc modo in reprobis est effectus reprobationis.

Sed dicitur nobis est peccatum etiam ut est pena alterius peccati nec esse a Deo
nec esse effectus reprobationis. Res. hinc ueni quia nulla pena que inducit uil-
pas potest esse uolita aut facta nisi sit uolita aut facta culpa, id est peccatum
ut est pena alterius peccati includit culpamque. pr. m. q. in tm. est culpa
in qm. priuat hinc est uoluntatis, et Deo tamquam ult. fine ipsius hinc
id. eadem met uas est pena prout tollit illud bonum ab homine et dicit
ord. ad culpam que necesse includit culpam, id est culpa non potest esse uolita
aut facta a Deo etiam pro reprobatione. q. peccatum prout est pena alterius
peccati non est effectus reprobationis.

Qd. si roget aliquis a quo sit inflata hinc pena que est peccatum si a Deo

g 23. Ar. 3.

non e. uolita Dn. qd. e. uolita et inflita ab eo qui peccat eo ipso qd. uult peccare, non quidem e. uolita ab eo directe sd. indirecte tm quia directe uult bonus sibi delectab.

Qd. si obijcias qd. et Deus uult indirecte peccatus eo ipso qd. uult illud et non prohibet sd. p. mittit q. eut eodem m. uolitus a Deo atqz ab hoie. Dn. neg. conseq. quia non ex eo qd. non prohibeat et possit segr. qd. uellit peccatum, sd. tm. segr. qd. sit sibi uoluntarius non tm. qd. sit uolitus et indirecte, q. non tenet prohibere s. submersio natus non e. uolita ab eo qui pot. impedire submers. et non impedit nisi teneat impedire, et autz qui tenet impedire. i. nauis non tm. e. uoluntaria, indirecte et uolita submersio, prsertim qd. Deus qm. e. esse prohibet pecc. quia prstat sufficiens auxiliu. quo ho. pot. se illud uitare.

Qd. si obijcias Aug. locus citatis aserenti pecc. qd. e. pena alterius pecc. ee. a Deo non tm. p. mittente sd. et uolente et agente q. directe uult Deus pecc. ex Aug. Dn. pie ee. interpretandus in illis locis sensus. n. uerborz eius e. qd. pecc. non tm. e. a Deo non conferente maiora auxilia quibz uitandus esset, sd. et offerente occasi. peccandi in quibz uidit ho. peccaturus non tm. eo fine ut peccet. et ex his constat solutio ad roes dub.

Ex his oibz segr. qd. p. manentia in peccato non sit effus reprobationis cuius ras e. q. pecc. et p. manentia in eo s. eiusdem rois. et malitiz sd. pecc. non pot. ee. a Deo uolitus directe aut indirecte nec pot. ee. effus reprobat. q. nec p. manentia in peccato.

Sed dub. e. an salz p. missio p. manendi in peccato sit effus reprobat. Multi putant hanc p. miss. ee. effus reprobat. dicentes qd. auct. Deus uidet ho. lapsus in peccato uult auferre ab eo abundantius auxiliu. quo ho. surgeret a pecc. ut hac roe puniat ho. sternape na. 2. q. salz ee. aliquos insignes peccatores quales s. obdurati, et exiccati uult Deus specialr. offerre illis occasi. in qua uidet ipsos peccaturos q. salz in his p. missio eut effus reprobat. quia non ab. Dn. uolita q. ex fine puniendi.

Sed dm. nobis e. p. miss. p. manentiz in pecc. et si sit pena prioris pecc. et a Deo sit. l. p. struit ee. uolita non ee. effus reprobat. ionis,

In hoc con. quia non pot. ee. effus reprobat. nisi proueniat ex uoluntate
 puniendi pena eterna sed promissio permanens non prouenit hanc. p. m.
 quia deus nunquam fuit uoluntate puniendi hanc pena eterna nisi uisus
 ius finali pecc. sed ante uisus fines p. uerantia in pecc. nunquam e. uisus
 finale pecc. cum deinceps possit ho. resurgere a pecc. p. auxilia sufficien-
 tia quae nulli denegant. q. p. missio p. uerantia in pecc. non e. effus repro-
 bationis. tunc et quia promissio p. uerantia eadem reputat. cum p. missio inu-
 dendi in pecc. sed p. missio inuadendi uellud non e. effus reprobat. q. nec p.
 missio permanens. pt. mai. q. p. missio pecc. et p. missio permanens
 in illis hinc se. productio uel et eiusdem conseruatio, cum hoc tn. neg. non
 e. sed conueniens libenter deus opt. potuisse absque ulla iniuria atque in-
 iusta statim atque uidit hanc lapsus uelle illud punire pena eterna
 et auferre abundantiora auxilia quibus resurgere a pecc. imo et suffi-
 cientia, non tn. deuit diuinas misericordias et bonitatem hanc sic uelle pu-
 nire, sed potius concedit illi inducias quasdam illud incitans ad penitentiam non
 decernendo punire pena eterna nisi ius uisus ult. pecc.

Ad arg. op. sent. Dr. qd. deus non habet uoluntate puniendi pena
 eterna siue reprobandi nisi uisus ius finali et ult. pecc. Un. promissio
 permanens in pecc. non e. effus reprobat. sed prouenit ex alio fine s. os-
 tendendi diuicias qd. suis ee. p. uerantia. l. puniendi hanc pena temporalis,
 neq. obstat si dicas qd. promissio permanens in pecc. e. modus necess. ad fines
 reprobat. negandus. n. e. qd. sit modus quia non e. uolita intent. punien-
 di eterna pena sed e. p. requisita ut diximus de p. missio inuadendi in pecc.
 atq. et de culpa ipsa.

Q. C. V. excecatio et obduratio sunt effus reprobat.

Varijs modis appellat. status obdurat. in scriptis, aliq. n. appellat.
 obduratio cordis propter inflexibilitatem uoluntatis ad bonum, aliq. excecatio
 propter obtenebrat. intellectus ad capiendum bonum, aliq. aurium agro-
 uatio propter ineptitud. spiritus siue intellectus ad capiendum uerbum dei
 et fructus eius proprie tn. obduratio e. nimia aduersio uoluntatis ad malum
 et inflexibilitas ad bonum ita docet S. Th. in i. d. 4. q. 4. art. 2.

hgc

hæc tri. q^o nimis conexa e. ead illa an Deus sit ca. pecc. cuius dispit.
 ptinet ad 1. 2° q. 79. a. 3° et id breviter anobis expedienda e. ~
 Vt inprimis qd. obduratio et execratio sint a Deo et effus reprobati.
 quia sepe ss. Vt d. docere, ad Rom. e. tradidit illos Deus in reprobos sen-
 sus et ad Rom. q^o cuius vult miseret. et quos vult indurat, et exodi. q^o
 induravit Dns. cor faraonis etq. et isaï 63. cap. quid fecisti nos recede-
 re a via tua et obtudisti corda nra ne timeremus te. ~ Propter hæc loca scrip-
 turæ Luterani huius temp^o aserunt Deum ab æterno destinasse hoies ad ma-
 lus et in temp^o impellere ad illud efficiendum atq. ad eo nondubitant Deum
 efficiere auctorem et caus. pecc. ~ Hos tri. auctores et ipsos manifestas he-
 resim egregie disputant Est. i. de natâ et grâ cap. v. et 1. 9. Nuffensis. a.
 3. 6. ad versus Luterum, Alex. i. p. q. 29. memb. 4. S. Th. i. 2. q. 79.
 a. 3. Bonavent. in i. d. 40. a. 3. q. 1. Castro i. lib. adversus hereses
 verbo malus et malitia. Caro 2. lib. de locis cap. 3. et 4. Divi. de con-
 cord. liben. arti. et p^odest. 2. p. cap. ult. et de captiv. et redempt. grâ.
 humani t^o s. cap. 4. et oppositâ huius heresi definit Iud. 4. 6. can. 6.
 et Arausi. 2. can. ult. anathemate p^ontens ead qui dixerit Deum p^o
 destinasse hoies ad malum, et collig. ex canonica tract. i. cap. Deus inter-
 tentor malor. e. ipse. n. neminem tentat. ~

Hæc q. huius omisso dicitur e. i. qd. si execratio et obduratio accipiant
 pro culpa in qua quis diu p^omanet et illi ad heret neq. execratio, neq. ob-
 duratio s. a Deo nec ss. effus reprobati, i. p^o. quia neq. ss. a Deo directe
 neq. indirecte q. nec ss. effus reprobati, i. qd. non directe p^o. quia Deus
 non impellit hoies ad malum ut citata heresi Vt aserere nec movet nec
 iuvant ad illud, neq. illud p^ocipit aut consulit s. non p^o. e. b. e. a Deo
 directe q. Non indirecte quia quous Deus non conferat abundantiora
 auxilia quib. obduratus emolliret. confert tri. quæ suffi. e. entia ss. cavent.
 ut ho. emolliat. In. nec p^o. p^o. sibi imputari quia non impedit illud
 t^o quia qm. e. esse impedit, tum t^o quia non tenet impedire, s. submer-
 sit navis non imputat. ei qui curas non gerit navis q. non tenet impe-
 dire submers. ~ 2. dicit e. qd. si obduratio et execratio accipiant. pro p^omiss.
 obdurati et obdurati sive pro non collat. abundantioris auxiliij quo ho. emo-
 lliet. quij hæc p^omissio sit a Deo volita non tri. est effus reprobationis

Primum qd. sit a Deo uolita pt. qd. pmissio obdurat^{ur} noni malus culps qd.
 pot. ee. opt. uolita a Deo. 2o qd. eiusdem e. uolunt^{ur} conferre abundantiam
 tiores gra^s et illas alig^o denegare, sed uolunt^{ur} Dei e. conferre hanc abun-
 dantiores gra^s qd. eiusdem uolunt^{ur} e. illas denegare quod e. pmittere.
 Secundus aut^{em} qd. non sit effus. reprobat^{ur} pr. quia effus. reprobat^{ur} procedunt
 ex Volunt^e. puniendi eterna pena quia uoluntas non fuit in Deo nisi ab
 uiso sine ult. pecc. sed pmissio obdurat^{ur} et obscurat^{ur} fuit uisita a Deo ante
 uisus finis ult. pecc. qd. talis pmissio non e. effus. reprobat^{ur}.

Sed ut loca scriptu^r supra citata in cath^o sensu interpretent^{ur} rict. e. quod
 dubit. m^o dr. Deus in scripta indurare siue obsecare huius corda, Uno m^o qua-
 si negat^{ur} siue pmissio. s. non conferendo auxiliu^m abundantius quo ho. em-
 luer. ut docet Aug. epla 1 o s. dicens, qd. Deus indurat non impediendo ma-
 licias sed potius non impediendo misericordias, qua^m ros. dr. Deus indurare
 peccatum quod non punit, sic docent Sct. Proffertus et Castus locus citatis,
 Hieron. et Theophila sup. 9° cap. epla ad Rom. Aug. lib. de predest. et
 gra^m cap. 4° Chrysost. Homel. 3° in 9° cap. epla ad Rom. Cuthalmius in 15°
 cap. Joan. et ante oes docuit Origenes 3° lib. periarcon cap. 1° Vn. Damas.
 3° lib. fidei cap. 20. docet mores ee. sacre scripte pmissio. De^{us} alt. eius appella-
 re, ut Deus fauce dicat. qd. fauce pmittit. 2° m^o dr. Deus indurare huius
 corda quasi positius, quia. s. aliquid efficit, quo quidam indurant. s. corda
 flagelo, aut corda auxilio aut corda miraculo quo Deus nouit aliquos ei. con-
 uertendos, aliqui magis indurant, non qd. Deus intendat eos. duricies. sed
 quia ex propria malicia inde sumpta diuass^{ur} magis indurant, quod explicant
 Theolo^g qd. exemplo subiecto in sole, qui corda radio ceras emollit, et lutu^m indu-
 rat, s. sic et eiusdem patrias miraculis Deus conuertit ad se (israhelitus) po-
 pulus, Pharaones aut^{em} duriores reddidit, et hoc m^o loqr. Gul. ubi ait Xpi bo-
 nus odor sumus quibusdam in mortem, quibusdam in uitam, et Joan. 6° eades xpi
 predicat^{ur} de manducat. sui corporis quidam s. illuminati et edocti. s. Ap^o
 toli, quidam alij conuertunt dicentes durus e. sermo iste, sic docet Hiero.
 thomo. 1° inquisitionib. ad edibid. q. 1 o. et desumptit ex Origenes 3° lib.
 periarcon cap. 1° Theophilatus in illud ad Rom. 9° cuius uult miseret, et
 quod uult indurat, Deudo locus citatis, Adamus ad Rom. 1° in illa Verba
 tradidit illos Deus in reprobus sensus, et hoc m^o et sensu loquitur e. Aug.

1. lib. 2. Julianus cap. 3. thoma 7. et de gra. et libere arbi. cap. 21. ubi ait qd. Deus non tm. indurat corda hominum deserendo illa, sed et inclinando eos uolunt. sm. illud prob. 2. i. cor. Regis in malis, hom. et quocumq; uolunt uertet illud, in quib. uerbis non significat Aug. qd. Deus efficit durities, ut Verba ipsius sonare Vnr. sed potius qd. non prestat auxilia maiora quib. hom. emoliat. l. quia offert occa. in quib. firmos ei. obdurandos, non tm. offert ut obduret, pt. aut; hunc ei. Aug. sensu quia sic se ipse interpretatus e. thoma 4. in questionibus in eod. q. 17. exemplo adhibito in Pharaone et Israhelico populo, et lib. de predest. et gra. cap. 4. ubi ait illud quod dicitur quod uult indurat non sic ei. intelligi. quasi Deus durit cordis speret, sed qd. non emoliat, s. d. excecari quos non illuminat et repellere quos non uocat, sic et; epistola. 1. s. citata docet qd. Deus dicit indurare corda non quidem impertiendo malicias sed potius non impertiendo misericordias, quasi dicat non quidem efficiendo uel has obdurat. sed non offerendo abundantiora auxilia. ~ ~ ~

Q. 7. V. Deus denegat reprobis auxilia necessaria ad salutem. ~ ~ ~

Præ. dub. e. quia Deus denegat reprobis uoluntz efficaces saluandi illos q. denegat necess. quia sine uolunt. efficaci Dei nullus saluari potest, aris. pt. quia si non denegaret uoluntz efficaces, cum illa sens. impler. sepi. qd. oēs reprobi saluarent. 2. quia salu reprobi denegat gra. xpi. quia gra. xpi potentia e. ad saluandas quas uult ad damnandas, sm. illud ad Rom. 1. ubi abundauit uolunt. sus. abundauit gra. q. si gra. xpi non denegaret reprobi, s. pecc. oēs moriunt. tal reprobi q. predestinati ita q. gra. xpi oēs saluarent. neq; obstat si dicas qd. q. gra. xpi oēs saluarent qm. ad sufficientias, non aut qm. ad efficacias, quia q. pecc. moriunt. oēs non tm. ad sufficientias sed et; qm. ad efficacias, q. Simil. si gra. xpi illis non denegat. saluat oēs qm. ad efficacias, alias uerud non erit illud d. ad rom. 1. s. in Adam oēs moriunt. ita in xpo. oēs uiuificabunt.

Ad. 1. m. notis e. qd. Deus nulli reprobo denegat auxilia necess. sed nō prestat illa, ita ut si reprobi non saluant. sua culpa non saluant, quod colligitur ex illo e. ad Thimothi. 2. Deus uult omnes homines saluos fieri,

P P S In

et ad agnit. uerit. puenire, et ex illo ad Rom. 2. an ignoras qd. benignitas Dei et humanitas ad genit. te adducit, tu aut. sm. duricies cor distul. et qd. et ex illo Paul. qd. sto ad osti. et pulso et ex cor. Theologos axioma qd. Deus nulli dest. facienti quod e. in se nisi ipse ho. sibi dest. si q. ho. uellit Deo cooperari numq. Deus dest. illi. ~

Vn. ad arg. factus Nr. conced. non fuisse a. reprobo uolunt. efficax, saluari illi, negamus tri. illis aliquid uult. deesse quia uol. effus. uolunt. efficax nihil adat supra effus. uolunt. antecedentis ppter operat. q. uol. pendet a uolunt. libera hois. et ex uolunt. Dei, idem e. deficere uolunt. efficax reprobo atq. deficere operat. q. uol. conuertat, quod non e. deficere potestatis ad se conuertendum. S. quous igni non comburenti dest. concursus solus non segr. qd. non potest comburere. Vn. S. huc conseq. e. nullus igni non comburenti dest. concursus solus q. non pot. comburere q. ides e. atq. dici. igni non operanti dest. operatio q. non pot. operari, sic et nulla e. huc conseq. reprobo dest. uoluntas efficax q. non pot. saluari, quia ides e. atq. dici. reprobo dest. operatio qua se conuertat. q. non pot. operari, quod conseq. nulla e. hoc. n. nil aliud e. qd. deesse illi potest. in sensu comp. supposito qd. non operat. quod e. sm. quod de esse hui. tri. potest. in sensu diuiso, quod e. simpli. hore. ~

Ad locum Pauli citatus Nr. qd. illic Paul. comparat gra. xpi. ad pecc. Adq. non in effu. p. inuirt. et potest. et hac uo. uera e. comparatio q. gra. xpi. tanta fuit ut eius meritis fuerit infirmit. ualoris uo. gra. uolunt. nis qui fuit infirmita, malicia aut. et demeritis pecc. non fuerunt infirmitas atq. adeo potentior fuit gra. xpi. q. pecc. Adq. ~ Qd. si dicas Paul. ibi dixisse qd. gra. xpi. abundauit in plis. quod Vr. effus. significare. Nr. qd. comparatiuus illud plis. accipi. debet propositiuis ita ut sensus sit, qd. gra. xpi. abundabit in multis, ut legit Aug. et Greci. et codices, ras aut. aut gra. xpi. non fuerit ea. ut actu oes saluarent. fuit uoluntas xpi. q. uoluit gra. suas applicari hoib. certo m. s. paruulis solus p. sacram. baptismi adultis aut. p. oia alia sacram. et p. debitas disp. potest. extra sacram. quod ex propria malicia non semp. fuerit, nihilominus tri. gra. xpi. de potentior. Adq. pecc. quia pecc. destruit in oib. illis quib. applicant. sacram. xpi. aut qui debite disponunt. ~

Ad

O. 23. Ar. 3.

Ad aliud locum Pauli. Nr. d. in illis uerbis d. in Adam oēs mori
unt. et f. non hōy. Paul. de uicissit. spiritali d. de corporali, hoc e.
de resurrex. corporis quia in illo loco probat Paulus nos sēs ēē resurrex. tu
ros quia xps resurrexit a mortuis, quā uis xps. sit iudex uiuēt. ac mor
tuor. oportet nos oēs manifestari ante tribunal dñi. nri. Jesu xpi.

~. L. 8. v. oī. hōi. prestet Deus auxilia necessaria. ~

~ uia ad sui conuersiones. ~

Supponendus ē. in primis quod non ē. idē auxiliū de negare, ac auxiliū
nondare, quoniam auxiliū de negare ē. hēre uolunt. non dandi illud, ita
ut denegans non tm. actu nondet s. neq. sit paratus dare in actu 2.
at u. non dare tm. dt. negat. effus. dandi uō alicuius impedim. ex p. re
cipientis, supōit tm. uolunt. dandi siue animū preparat. conferendi in
actu 2. in ipso conferente

U. hanc difficult. si. qui dicant Deus conferre oībi. hōib. auxilia
necess. quib. conuerti possunt, non tm. quib. actu conuertant. q. p.
tor auxilia quib. conuerti poss. indigent et hōis auxilio alio quo actu
conuertant. quod tm. auxiliū actuale dnt. non oībi. dari, probari pot.
huc sentia ex Aug. lib. de p. dest. 5. cap. 8. et de grā. et lib. arb.
cap. 4. quib. locis docet Aug. qd. non tm. indigemus auxilio quo credere
et diligere possimus, s. et quo actu credamus et diligamus, quod et cap. 8.
confat. Ex illis Joan. 6. nemo pot. uenire ad me nisi Pater meus traxe
rit eū, quod si his authorib. obijciat inde sequi quod non imputet. hōi
ad culpā cogd. actu non conuertat. si quidem dext illi auxiliū actuale
quo indiget ad actuales conuert. Neni. ipi neg. seq. quia ut im
putet. hōi. ad culpā suā non actu conuertat. Satis ē. hēre auxiliū quo
conuerti possit, p. seip. stat quo minus Deus conferat
maiora auxilia quia Deus hoc ord. auxilia p. stat ut ē. p. stat mino
ra, et his recte uentib. p. stat maiorā et efficacius mouentia, et bene
uentib. his p. stat ad huc abundantiora et specialiora quib. actu hōis
conuertat. s. non recte uentib. primis auxiliis negat t. i. c. p. stat mino
ra uentib. secundis negat 3. auxiliis grā. Prima auxilia appellare. b.
na ipsa externa, s. diuitis et paupertas. 2. u. speciales quidā uentus

J P S In

quib. Deus hoēs inātat ad penitē. 3° u^o s^o. sup. nales motiones tam
interm qz exterm quib. Deus hoēs actu conuertit ad se ipsus, et his tri
b. auxilijs Deus paulatim emoluit hoēs, quib. aliq^o. Deus usus spe
cialiter auxiliō peccatores subito conuertat, s. corripit in Paul. perigente
Damasco, et in Magdalena s. l. hęc tri. senta ita intellecta ut ho.
puper auxilijs quo conuertit pot. indigeat auxiliō alio ut actu conuer
tat. simili. p. uenienti falsa quēdē ē. manifeste, quia cum poa. dicat posse
in ord. ad actus, si ho. hęc auxilijs quo conuertit pot., actu pot. conuer
ti, et si actu non pot. conuertit segr. qd. non hęc auxilijs quo absolute con
uertit potit. ~

Neqz obstat si dicas qd. ho. ~~non~~ apponit impedim^{tus}. pecc. et ides p. ipsus
stat quominus det. auxiliō quo actu conuertat, non autz stare p. Deus
3°. hoc. n. ē. quia si m. ho. conuertit non pot. segr. qd. m. si non se conuer
tat non peccat quia nullus peccat in eo qd. adimplere non pot., s. ut
plimū peccat q^o apponit impedim^{tus}, sicut qui p. uenit in mare
tm. peccat q^o apponit impedim^{tus}, p. uenit quia sm. hanc sentas non
ē. insua potest. hoc impedim^{tus} tollit, et ita segr. maius absurdus qd.
toto temp^o quo non tollit impedim^{tus}. sit extra status salutis. ~

Sd. ut hinc q. satisfaciamus notandus ē. qd. auxiliō quod Deus hęc
prestat ē. in duplici dīa, aliud in actu. aliud in actu 2°. auxiliō in actu
ē. nūl aliud ē. qz ipsa Diuina uoluntas parata cooperari simul cum ho.
qua noi sol. intelligi paratus nā corp^o. sibi obiecta illuminare. Auxil
liū u^o in actu 2°. nūl aliud ē. qz ipsa operatio p. uenit a uolunt. libera
hois, et a uolunt. Dei, siue hoc intelligat in actionib. nalis. siue in sup.
nalis, quz actio p. uenit in creatura dr. motio Du, et p. uenit a uolunt.
creaturę p. uenit operatio creaturę, p. uenit autz p. uenit a Deo dr. auxilijs
in actu 2°, hęc autz duo auxilia aliq^o. s. maiora, aliq^o. minora, aliq^o. p. uenit
uenientia, aliq^o. comitantia, mensura tri. auxilij quod Deus hęc prestat cog
nosca a nobis non pot., nec nūl ē. cog^o. quia aliq^o. magis indignis prestat
Deus maiora, ut eluceat eius misericordia, aliq^o. prestat minora, ut appa
reat eius iustitia. ~

Sed notz. ē. qd. inter hęc auxilia hęc ē. dīa. qd. p. auxiliō in actu. intelligi
ho. potens operari, s. calidus p. calidus ē. potens califacere, p. auxiliō in
actu

Q. 23. Ar. 3.

actu 2° ias e. ho. operans, s. q. calefact. calidus e. calefaciens, quoniam
auxilium in actu 2° e. ipsa operatio.

Hic ias pyrmis Nm. e. q. qd. Deus o. hoi. adulto et in o. temp. pres
tat auxilia ~~non~~ sufficientia in actu 1° non tri. in actu 2°, Prima pars
huius con. e. Theologos. consensus qui Deus comparant soli, qui
qm. e. dese oia cog. paratus e. illuminare, et sibi. font. perenni qui
qm. e. dese paratus e. p. stau o. hoes siuelint; Et docuit Aug. lib. 5°
1° Julianus cap. 3° ubi docet qd. Deus in nullo temp. hoi. dest. s. hoi. ipse
sibi dest, colligr. et ex illo Isai 65. cap. tota die expandi manus meas
ad populos non erudentes et contradicentes mihi, et ex illo Apocalyp. 3° cap. ego
semper sto ad ostium et pulvis, et ex illo Ieremias 33° uiuunt drus de. Deus nolo
mort. peccatoris s. magis ut conuertat. et uiuat. 2° aut pars con. specio
litas pr. quia ho. non semp. e. in actuali operat. q. ho. non semp. hui. auxiliu
in actu 2°, et conseq. q. auxiliu in actu 2° non e. aliud qz ipsa operatio.
Hanc 2^{am} p. con. quidam explicant dicentes qd. si dare auxilia. prout e.
correlatiuus ad accipere non semp. Deus dat auxilia, sensus e. qd. non semp.
Deus prestat auxilia in actu 2°; hunc loquendi m. acceperunt ex D. Th. 2° 2°
q. 2° a. 1°; et q. 10. a. 1°.

2° con. sit qd. hoc auxiliu in actu 2° non semp. hoi. coit. ex propria cul
pa hoi. prouenit non aut. ex p. Dei. huc con. authentic. supra utatis pro
1° con. satis ostendit. Un. sequ. qd. toto illo temp. quo non uult ho. Deo
esperare sit impossib. eius salus, quia Deus nullus hoes adultos uult sal
uare absq. propria cooperat. loquendo delige, et ita erit impossib. eius salus
in sensu composito non aut. in sensu diuiso, quia quis non speret pot.
reuer. operari s. qui tacet et pot. loqui, et in hoc sensu intellecta illa prior
sentia ut fortassis intelligi pot. tenet. quidem e.

Ex quib. oib. sequ. qd. possib. e. oib. hoes in o. temp. saluari et in eius
potest. e. propria salus, ita definit conu. Nicenus can. 7° et conu. 1°
Romanus congregatus 1° Nouatus ut refert Luc. 3. lib. hist. eulogasti. cap. 3°

Ad hoc Aug. Dr. qd. in illis locis tm. inuenit duplex auxiliu ee. nobis
reuer. s. in actu 1° et in actu 2° semp. tm. conferu nobis auxiliu in actu 1°
auxilium aut. in actu 2° qm. e. exp. De semp. confer. u. p. hoes stat quom
mus actu conferat.

Q. si obijciat qd. prius. Deus sperare et confectio auxilii in actu.
 p. ca. 2. sperare. qd. concursus causae i. quoniam i. concursus causae 2. qd. si Deus
 prius non pisset hanc auxilii. naquit hoc imputari qd. non conuertat. actu
 Sed. De qd. prioritas illa qua Deus sperat. non e. prioritas inq. p. priori
 tas a quo, et utilitatis cum hoc tri. stat qd. quis Deus prius sperat. inq. causae
 efficiens, et hoc qd. prius determinet voluntas nra, tri. in q. causae malis
 prius voluntas nra detrahit voluntas siue concursus Deo, ita ut sit unus die.
 qd. voluntas nra pot. efficere, ut auxilii fiat. in actu 2. et ita in eius potest.
 e. ut conuertat. ~ ~ ~

Q. 9. v. prater auxilia praeuenientia indigeat
 ho. alio auxilio ut actu conuertat. ~

Ut huic q. satisfaciamus not. e. duplex ee. auxilii quo Deus mouet intellectus
 et voluntas nras alterus e. auxilii praeueniens, alterus e. auxilii concomitans
 auxilii praeueniens si sumat. pro re quas in nobis ponit nihil aliud e. q. ex
 terra motio. l. cog. intellectus. l. actus voluntas prout praeueniunt sperat. nra
 in ord. ad quas dnt. praeuenientia, s. exterior predicatio, et apertio obis sup.
 nalis dnt. auxilia praeuenientia respu assensus fidei, et hae cum assensu fidei
 dnt. praeuenientia in ord. ad dilect. Dei sup. nales qua conuertimur in Deum
 et hae ad simul cum dilect. dnt. praeuenientia respu puerantia, auxilii aut
 concomitans e. operatio nra prout a Deo procedit respu cuius priora auxilia
 dnt. praeuenientia. ~

Si autem loquamur de auxilio prout se tenet ex. Dei 2. e. aliud e.
 sufficiens aliud efficax, sufficiens auxilii e. diuina voluntas prout parata
 ad cooperandum cum hoc. hoc. l. illo m. aut hoc. l. illo temp. et qd. hoc auxilii
 praecedit sperat. ad quas diuina voluntas dr. parata appellat. et praeueniens
 auxilii aut efficax e. operatio nra prout a Deo procedit. l. aliquid prius
 sperat. productus in pot. nra, quod quid hor. sit infra uidentibus e. ~

Conueniunt oes. qd. ad sperat. sup. nales actu hendas prater auxilii
 praeueniens necess. ee. auxilii efficax, ita Doctores scholasti. in 2. d. 28. Vega
 sup. conu. Trid. lib. vi. cap. 13. et lib. 13. cap. 13. Quardusa. 7. 3.
 Caluinus, Diedo de captiuit. et redempt. gis humani titu 6. p. 2. cap. 2.
 St. i. de nra et gra. cap. 16. l. qd. in 2. d. 3. q. 1. a. 4. Grego. in. i.

224. 3.
 d. q. 1. et docuit sepe Aug. lib. 7. duas epl'as Pelag cap. 8. et de creat. cap. 12. et de bono perseveranti cap. 3. et colligit. ex Milulitano can. 23 ubi ait multa es. in h'c. bona qui non facit h'o. nulla tm. q. qu' non possit Deus ut faciat h'o. ; id. alio sup'nal'is distincta ab auxilijs p'venientib'. e. en quodam bonu' q. ubi illa indigeat h'o. ut actu conuertat, et in ea consistat efficacia auxilijs, segr. qd. p'per auxilia p'venientia indigeat h'o. alio auxilio efficaci ut actu conuertat. ~

Vn. segr. fm. ei. qd. quidam dnt. s. qd. sup' auxilijs p'venienti voluntaria p'p'ij uolunt. ell'at sup'nal'is operat. q' senta tribu' sol' catholico opus. de iustificat. et p'uid. ; et quod Alij dnt. quod sup' auxilijs p'venienti ex uoluntate nra p'ducit operat. applicat' tm. uolunt. ad opus ex nra uolunt. e. q' senta tribu' sol' catholico quod lib. 4. q. 1. f. et quod lib. 3. q. 5. ; h'c tm. senta in sano sensu intellecta absq' dubio uera e. ~

Tota difficultas e. an auxilijs efficaci se h'cat antecedenter ad opus nra uolunt. i. intellectus, an uolunt. conuertentes. ; si. qui existimant auxilijs efficaci Deu' antecedenter se h'ere respu' act. nra. ita ut non solus sit ca. operat. nra. sed illas detret. ad opus ad m. q' quidam philosophant. in causis nalis. dicentes quod ca. ullis p'ius nata q' secunda ca. operet. ponit in ca. 2. aliquid quod mouet 2. ad opus, hoc p'obant ex Celestino epla 1. cap. 4. et 7. ubi docet quod nemo pot. bene uti libero arb. nisi y. gra' Deu' et ex Aug. lib. 1. q. ad Simplicianu' q. 2. et lib. 1. retractat. q. 23. ubi docet quod gra' Deu' et eius uocatio non tm. dant posse bene uelle. sed efficiunt bonas uolunt. et ex Conuilio Milulitano can. 9. et 23. ubi dnt. qd. quo tr'esuinq' operamur Deus in nobis et nobiscum ut recte operemur operat. Deinde roc. pr. qd. si auxilijs efficaci non esset aliquid p'ius act. nra. p'q. sequeretur qd. non abs. Deus conueneret ad operat. sup'nal'is q' conueneret ad act. nales si non producat aliquid p'ius q' dnt. nras uolunt. ad act. sup'nal'is conu' e. fm. q. ; seq. pr. quia tm. in act. nali. conuertit ad ipsasmet act. ; quoniam ab eterno p'p'essimuit Deus et detrahit act. nras p'sertim sup'nal'is q' simili. p'p' deterninat uolunt. nras in effu' ipso in temp. ; id. detrahere non pot. nisi producat aliquid p'ius act. sed potius uoluntas nra detrahet conu' sus Dei et eius uolunt. q. ponendus e. aliquid p'ius qd. sit auxilijs efficaci

P. P. 2. m

3° quia intelligi non pot. al. qd. voluntas nra moueat siue operet. ut mlti-
et qd. Deus conueniat ut ca. propria et voluntas nra ut instrum^{tu} eius. nisi
Deus aliquid producat in illa q. qd. voluntas operet. alias segr. qd. voluntas
nra q. propria uires elicit act^{us} sup^{er}naturales, quod dmi non e.

com. Sed his non obstantib. sit con^{tra} qd. auxili^{um} Dei efficax se hiet. concomitan-
ter siue simultanea uel act^{us} pos^{it}us, et non antecedentes siue ut aliquid
preuius, ita docent Vega et Durand. locis citatis, et Molina q. 14. a. 11. disp^{os}.
26°. sensus huius con^{tra} e. qd. uel Deus producit act^{us} intellectus. i. uolunt^{is} nra.
simul uel pot^{entia} nra non producit prius nata aliquid preuius in uoluntate. i. in
telle. qz producat act^{us}, id. solus producit act^{us} uel ipsa pot^{entia}. qz hoc uolunt^{is} nra.
quia com. conuenit Deus ad act^{us} sup^{er}naturales qm. ad hoc atqz ad act^{us} naturales, id.
non producit aliquid preuius in ca. naturali q. pr. mi. qz si aliquid produceret
i. deseruieret ut ca. esset proportionata uel effu. i. ut fieret uel qz produci
id. ad hoc non qz. Utrumqz hiet ca. naturalis p. suas fac. i. deseruieret ut ca. naturalis
excitaret. ad agendum, id. ad hoc non qz. ad hoc satis e. pr. p. p. uel co
operat. Du. q. nihil producit preuius, 2° pr. quia si aliquid produceret
preuius act^{us} sup^{er}naturali quod esset auxili^{um} efficax. i. illud esset actus. i. huius.
quonia aliquid intelligi non pot. non actus tm. quia iste solus producit
ad product^{um} tu, non huius quia iam sequeretur. qd. fieret in nobis huius sup^{er}
naturalis absqz precedenti^{er} disposit^o, et ulterius sequeretur. qd. ois actio sup^{er}naturalis
procederet in nobis ab hu. qd. e. fm., tuis et quonia. i. huius. aut preuius
illud necess^{ario} mouet uolunt^{is} nras et ita segr. qd. uoluntas non se libere de-
tuit. ad act^{us} sup^{er}naturales aut non mouet necess^{ario} et ita segr. qd. illo posito
adhuc uoluntas manet libera ad operandum et non operandum, et non
detrata cuius op^{er} contendit. i. senta. q. auxili^{um} efficax non e. aliquid
preuius act^{us}. ~ 3° pr. quia si auxili^{um} efficax esset aliquid preuius
segr. qd. in act^{us} sacram^{enti} produceret Deus aliquid preuius in sacram^{enti}.
et ita aliquid sup^{er}naturale produceret in uerbis, et aliquid in aqua ipsa, quod
uel non esset aliquid male quia nihil deseruieret ad act^{us} sup^{er}naturales segr.
qd. esset spirituale et ita aliquid spirituale produceret in s^{ub}o. maliquod
e. absurdus. 4° quia posito auxili^{um} preuius siue sufficienti op^{er}.
intelligimus uolunt^{is} nras se detrare ad opus et illud elicere p. illud
auxil^{um} sufficientis tamqz instrum^{tu} Dei nihilqz p^{er}ter auxili^{um} sufficientis
necess^{ario}

Q. 23. A. 3.

necess. e. ponere quod se hiat ut ca. act. Vlt. quia rypu illius qd
uol. daret voluntas nra deheri meo pass. q. non erit in dicit. qd
efficace auxili. Dei efficax, pt. seq. quia sic auxili. efficax consis
tit in illo p. quod, cons. e. fm. et implicat. et illud ex quo seqr.

Ex quib. seqr. qd. auxili. efficax nihil aliud sit qd. actio intellectus. l.
uolunt. nra. quod prout procedit a Deo dr. auxili. efficax prout autem p. a.
nra appellat. intellectio. l. uoluntio.

Ad 1. desumptus ex authoritatib. Aug. dr. qd. in illis locis tm. signat vo
lunt. nras moueri a Deo medio auxilio p. uenientu. et indigere actuali coope
rat. Dei ut actu operet. non tm. signat ut putat qd. senta qd. auxili. effi
cax antecedat operat. nras et sit ca. illius.

Ad 2. dr. conced. seq. qd. eodem m. concurrat Deus qm. ad simalt. ad act.
malas et ad act. bonas, huc tm. e. dicit qd. in bona concurrat ad actus et ad
eius bonit. in malis u. concurrat ad eunt. actus non tm. ad illius malitias.

Ad 3. dr. neg. ans. et neg. conseq. n. p. uenire in effu. intelligas aliquid
p. uenire act. producere, si aut. intelligas p. uenire tm. in gr. caus. efficiens
s. ullis ca. p. uenit particulari concedimus d. nil. nos. qd. si obijcias qd. si
Deus nihil producit p. uenire act. nra quod sit auxili. efficax seqr. qd. non detrat
Deus nras uolunt. quia non pot. detrare p. solas cooperat. in eadem act.
Dr. qd. s. ullis ca. nullo p. uenire producto in ca. 2. detrat in gr. caus. effi
cientis qm. ad exercitiu. cas. 2. ca. aut. 2. detrat i. in gr. caus. malis
qm. ad exercitiu. et specificat. quus solus concurrant ad unam simpli
ter act. sic pt. intelligi qd. Deus detrat nras uolunt. et qd. uoluntas
nra detrat concursus Dei, sed quia ca. efficiens simpli. i. p. uenire mali sim
pli. Deus Dr. detrare nras uolunt.

Ad ult. dr. neg. instrum. debere mouere ut motus, sed satis i. spe
ret inuirt. alterius, ita ut eades actio procedat et dependeat p. uenire
a ca. p. uenire, minus p. uenire u. ab instrum. sic. n. calor ab igne u. a
mot. intelligi ignes producere, sic et ca. 2. non mouet in qm. motu
eo sensu quo arg. contendit, sed tm. mouet dependentor a i. hoc tm. differt
ab instrum. qd. quus dependeat ab alia ca. non tm. sperat uirt. illius
s. uirt. propri. form. instrum. aut. et dependet a ca. p. uenire et uirtute
illius operatur.

198
Q. 10. an cum equali auxilio alter eduo-
tus conuertat. altero non conuerso.

Pot. huc q^o intelligi proportionabiliter de actu fidei et de actu conuersionis
in Deo et de p^{er}uentione in gra., an. s. eus equali auxilio alter ex duob^{us}
credat. l. conuertat. l. p^{er}uenerit, et alter non.

St. quidam Theologi huius temporis quib^{us} non tm. fm. d. Pelagianus v^{er}
apere qd. eus equali auxilio alter ex duob^{us} conuertat. altero non conuert,
so. Probant haru sentias quia si hoc esset uerum sequeretur qd. uas dist^{inct}
et d^{ist} eius qui credit ab eo qui non credit, et eius qui conuertit ab eo qui
non conuertit. etz. sumenda esset ex p^{ar}te hois et non ex p^{ar}te Dei, uis e. h^{ic} q^o
seq^u p^{ar} q^o. Deus equaliter se h^{ab}et erga utrumq^{ue}, minor u^{er}o q^o esset i^{us}
illud l. ad corinth. 4°. quis te dist^{inct}at? quid h^{ab}es qd. non accepisti? aut
si accepisti quid gloriaris quasi non accepisti? potest n. ho. gloriari
qd. se ip^{su}m dist^{inct}at ab impio. 2° quia u^{er}o qui conuertit. exiit
e^{us} qui non conuertit in conuers^{io} ip^{sa} actuali, sed h^{ic} conuersio
e. quidam auxil^{ium} dist^{inct}us ab eo in quo s. equaliter p^{er} fieri non pot. qd.
si alter conuertat tm. h^{ab}eat equalit^{er} auxil^{ium}. 3° quia conuersio ip^{sa} qu^{ae}
e. actio sup^{er}naturalis, et auxilia qu^{ae} p^{er}ueniunt, illa p^{er}ueniunt tm. a Deo
q^o si Deus equaliter se h^{ab}eat erga utrumq^{ue} non e. u^{er}o accipiat d^{ist}incta ut alter
conuertat. altero non conuerso. 4° probant ex Aug. lib. de p^{er}de est.
Sanctor^{um} cap. 5° ubi ait num p^{er} dona co^{er}a hoies ab hoib^{us} dist^{inct}antur.
quasi dicat minime, et inferius multi audiunt uerbu^m ueritatis
qd. quidam credunt quidam i^{us}dicunt, ad q^o. Voluntas preparat quib^{us}dam
a Deo, quib^{us}dam non preparat uidentur e. quid sit demerit^{io} cordia, quid
de iudicio, quib^{us} uerbis Aug. dicit^{ur} eius qui conuertit ab eo qui non con-
uertit. ratiocatur in diuina uoluntate, et in auxilij diuina.

St. anteq^{ue} q^o diluamus supponendus e. uoluntate^m n^{ost}ra liberu moueri
a Deo in actioⁿib^{us} sup^{er}naturalib^{us}, quib^{us} credimus, conuertimur in Deo
aut p^{er}ueneramus in gra., ita ut efficac^{is} uoluntate^m Dei libera^m relinquat
uoluntate^m n^{ost}ra, ut inferius uidebimus, et absolute uoluntate^m n^{ost}ra possit
operari, et De^{us} mot^{us} absolute resistere, ut resistit Farao hodi^{er}no. 10.

O. 23. Ar. 3.

et 2° ad Thimoth. 3° s. Joanes et Mammes resistunt Moysi, ita et
hu' resistunt uerit', et act. 7° dr. Vos spui. s. resistitis s. Patres Vestri,
docuit hanc uerit' conu'lt^m Trid^m ss. 6° cap. 5° can. 4° ubi docet Vo
lunt' nras non moueri a Deo ut instrum^{tu} inarume, sd. ut instrum^{tu}
aiatus et liberus, quod pot. Dei moti resistere. ~

2° sup' notendus e. qd.posito auxilio efficaci non e. in nra potest^e
non operari in sensu comp^o. hoc e. sup^o auxilio efficaci qd. nihil aliud
e. qz nra operatio. colligr. huc ueritas ex N^o qui i. de interpret. cap. ult. coll
git or. qd. e. pro temp^o quo e. necess^o ei. quis absolue necess^o non sit, quaz
pp^o approbat ibi D. Th. dicens eas fundari in p^o illo ulli q^o imp^o h^o
e. Des simul ee. et noriee. si autz pro temp^o quo speramus possemus
non operari, eadez operatio simul esset et non esset, quod etz docuit A. i.
ezli 12° cap. in ea sup^o sit. qua docet qd. p^oas simul ee. ad 2° sd non
ad 1° alius simul hndos; Vn^o segr. p^oas dari ad futurus tm. non ad
p^oens s. neqz ad p^oterius in sensu comp^o. sd tm. in sensu diuiso, ~

Nequalet si obijcias qd. p^oa libera e. qz positis oib^o requisitis pot.
operari et non operari, sd Vnus ex requisitis e. auxil^o efficax q. illo pot^o
possumus operari et non operari alius lincas libera sit. sd. Dr. hoc arg^o
procedere ex p^obo intellu p^omissar^o. mai. n. intellig^o e. de requisitis ex
p^o p^oij siue passiu^o siue actiu^o ad agendub, qz p^ocedunt alt^o ip^oas ad quas
requirunt. et in hoc sensu falsa e. mi. quia auxil^o efficax aut sit ip^oas
nra operatio, non pot. ee. requisitus ad operat^o quia non dicimus loqu^o ee.
requisitus ad loqu^o siue ad loquendub. ~ Vn^o segr. qd. aut querimus an
eub eadez auxilio euz. non querimus etz de auxilio efficaci, sd. p^ouenienti,
et de sufficienti, quonias cert^o e. qd. is qui conuertit, credit, aut p^ouerat
maius het. auxil^o qz is qui non conuertit, aut credit euz. quonias conuersio
ipsa aut actus credendi s. quoddam actuale auxil^o quod non inuenit in
non credente, s. is qui het. hnd. sciz et intellect^o magis het. qz qui tm. het.
hnd. sciz ceteris p^oib^o. ~ p^o e. an eub eadez auxilio sufficienti et p^oue
nienti siue ex p^o Dei qualis e. uoluntas Dei parata ad cooperandub equali
eub utroqz, et eub eadez motiuz ex p^o nra siue internis qualis s. long
inspirat^o et illuminat^o, et externis qualis s. p^odiat^o et miracula alior
conuertat^o et alter non conuertat. ~

PP. 8 A

Supponendus e. i. status ee in potest. nra. uolunt. qd. auxili. Dei
sufficiens fiat in nobis efficax, hoc e. dicit. qd. Deus cooperet. eub nra uolunt.
sive sit in potest. nra. uolunt. tamqz in instrum. sive tamqz in ca. pro
pria, s. dicimus in potest. nra. ee. qd. applicando ignes pass. Deus cooperet.
eud illo, hoc colligit. ex illo Zacharij. e. conuertimini ad me et ego conuertar
ad uos, et ex illo Threnoz. s. conuerte nos Dne. ad te et conuertemur, et ita
docet Tred. m. 18. b. cap. 5. qd. in e. loco admonemur nra. libertatis, in 2. u.
profitemur nos a gra. Dei pueniri in nris actionib.

Con. His suppositis tamqz certis Sit con. eub equali auxilio puenienti et suf
ficienci, et eub eisdem motiuis sive internis sive externis pass. Alter ex
dub. pot. conuerti et Alter non conuerti, quas con. nemo ut existimone
gat in sensu explicato, et colligit. ex Aug. lib. de pdest. et gra. cap. 15.
ubi ait de Pharaone, et Nabuchodonosor qm. ad nra. ambo hoies erant, qm.
ad dignitat. Ambo Reges, qm. ad cas. Ambo populus Dei captiuus possiden
tes, qm. ad penas Ambo flagelis Dei clementer admoniti, quibz. fuit
eox. fines ee. diuersos. nisi quia Unus manus Dei sentiens inuadat. pro
prij iniquit. ingemuit, alter u. libero contra Dei misericordit. Verit. pug
nauit arbitrio, et lib. 3. q. 9. 66. docet de inuitatis ad eynas Luc
14. qd. non ois uenerunt, quia non ois uenire uoluerunt, et lib. 12.
de ciuit. cap. 6. ubi docet, cur uisa eadem mulieris pulchritud. alter ex
dub. moueat. ad illuc. faciendus et alter non, non ee. alias cas. ppter
proprias uolunt. Quib. locis Aug. v. reducere diuersitat. horz. duoz.
non in diuersit. auxili. s. in proprias uolunt. Ides docet Greg. explicans
parabolas de inuitatis ad nuptias, et Hieron. in questionib. ad Eubias
q. 11. ubi docet qd. cur quidam hoies conuertant. ad fides et alij non con
uertant. non ee. alias cas. nisi quia proprio arbitrio s. derelicti, et colligit.
aperte ex illo Math. 11. ue tibi Bethsaida ue tibi Corceain quia si in
Tyro et Sidone factz fuissent uirt. et signa, quz interfacta s. etc., quib.
uerbis docet xps. qd. eub edes auxili. qd. datus fuit habitatorib. Bethsady
et Corceain Tyry et Sidoni egissent penitans, quas illi non egerunt. Den
de roe. pr. quiaposito quocumqz auxili. puenienti, et quocumqz mo
tuo tab. interno qz externo uoluntas nra. manet libera ita ut possit
credere et non credere, conuerti et non conuerti q. simili. posito
equali

J. 23. Ar. 3.

equali auxilio inducitur pot. alter conuerti et alter non. 2. quia
eius equali auxilio et eisdem motibus pot. dem his. m. conuerti, et
in alio temp. non conuerti q. multo potius pot. Unus his. conuerti
et alter. eius equali auxilio non conuerti.

Neq. obstat fides qd. posito equali auxilio pot. quidam alter con-
uerti, et alter non conuerti tm. defacto uterq. conuertet. l. uterq. non
conuertet. cui non sit maior ratio unus q. alterius; 2. hoc. h. e. qd.
si pot. quicumq. illor. conuerti et quicumq. non conuerti ratio maior
ratio aut colligatur utrumq. e. conuertendus, aut neutrus e. conuertendus,
q. alterus e. conuertendus et alterus non, cum erga oia tria hinc omnia
con. m. sciat. 3. quia quia Deus sit ca. propria conuersionis
aut assensus tm. uoluntas nra. e. instrum. liberus potens operari
et non operari, et respu. dissentis aut non conuersionis e. ca. propria
et libera q. in eius potest. e. alterus exercere. s. aut credere, aut
non credere, conuerti. l. non conuerti.

2. dm. nobis e. qd. non tm. eius equali auxilio pot. alter conuerti
et alter non, sed. eius minori pot. alter conuerti et alter eius maiori
auxilio non conuerti, ratio utriusq. e. quia utriq. tribuit Deus auxi-
lia necc. et sufficientia q. eius illis pot. is qui minus huius auxilium
conuerti, et posito quo cumq. auxilio preuenienti maiori libera
manet uoluntas eius qui auxilium huius. ut conuertat. et non con-
uertat. q. pot. alter cum minori auxilio conuerti, et alter cum
maiori non conuerti, Vn. sup. qd. aliq. maius e. beneficium Dei
prestare minus auxilium tm. substas q. sunt hoem e. conuertendus
q. prestare maius q. sunt hoem non e. conuertendus, s. malus est
beneficium corrigere proximus minus q. retrahendus e. a pecc. q. cor-
gere magis cui sumus non e. retrahendus a pecc.

Vn. ad arg. supra facta Nm. e. et Ad i. Nm. qd. ratio. et diuina
ius. s. opulatus cur iste conuertat. et iste non conuertat. non solum
reducenda e. in Deum sed. et in uoluntatem nram. quia uoluntas nra e.
ratio. et causa propria dissentis in eo qui dissentit, Deus tm. e. ca. propria
assensus et uoluntas nra instrum. in eo qui assentit. fidel. Vn. uelle
dicemus hunc hoem assentiri q. Deus facit ipse uelle assentiri, et hinc

Q. D. s. m.

hoc est dissentiri quod ipse nollit assentiri. Unde segr. quod Deus est causa propria discernendi iustus ab impio, et voluntas nostra instrumentalis, at voluntas nostra est causa propria qua homo impius discernit a iusto, unde dicitur in nostra voluntate assensus ut in Deus ut in proprias causas reducendus est.

Ex his segr. falsas esse sententias eorum qui asserunt voluntatem nostram esse causam accidentis actus supernaturalis, quia causa accidentis non influunt in effectum sicut albus in musicas, voluntas autem nostra influunt quidem cum actus supernaturalis sit vitalis qui nisi a potentia vitali in quantum causa efficiens ei non potest. Unde concilium Tridentinum sessio 6. canon. 4. definitum, qui dixerit arbitrium nostrum a Deo motus et excitatus non potest assentiendo Deo cooperari excommunicatus et eo cunctis anathema sit.

Ad duo alia arguuntur. Primum quod solum probant malus esse auxilium in eo qui conuertitur quod in eo gratia non conuertitur. loquendo de auxilio preuenienti et efficaci, quod nos credimus, non tamen probant eum qui conuertitur habere malus auxilium preueniens et sufficiens.

Ad loca Augustini dicitur quod tamen probant diuersus iustus ab impio debere in Deum reduci ut in proprias causas, non tamen negat reduci in nostras voluntates ut in instrumentum liberum, et hoc modo intelligendi sunt. Scilicet cum expediat alterus hunc conuertitur quia uoluit, alterus uero non conuertitur quia nollit, quoniam in diuersis assignantur proprias causas in assensu uero instrumentales.

Q. II. an eo malorum potest quis peruenire ut illi denegat a Deo auxilium sufficiens.

Hactenus diximus quid homo heret non super peccato, deinceps uidendum est quid ias super peccato fiat.

Et i. quidem supponendus est ut artus quod Deus ante peccatum persistit auxilia sufficientia omnibus hominibus quia persistit in Parenti donum gratie habitualis transfundens in posterum, quod reuera transferret per gratiam generatam. Si persistisset in gratia, et eodem dono possent posterum preuenire.

2. supponendus est quod uita peccati originali fuit. Deus sufficienter motus ad excludendum omnes homines a uita eterna ex iustitia, et illis denegandi auxilia sufficientia ad salutem, quod si postea auxilia sufficientia persistit

q. 23. Ar. 3.

~~liber~~ tibi non ex debito iust. sed potius ex propria misericordia, sicut
 illud ad Thimoth. 3. non ex operibus. que fecimus nos sed sicut suas mi-
 sericordias saluos nos fecit, Vnde. primum pecc. originali nollit oes
 hoies efficaciter excludere a vita eterna, neq. efficaciter saluare. ~
 3. supponendus e. cum oib. Theologis excepto Greg. in i. d. 46. et q. 7.
 q. 1. qd. post uisus pecc. originale fuit in Deo voluntas antecedens dandi
 glab. oib. hoib. et auxilia sufficientia tab. 2. pecc. q. ad consequendas
 glab, ita docent Scholasticu in i. d. 46. Thomist. i. p. q. 19. a. 6. et D. Th.
 i. 2. q. 1. cap. 1. 59. et colligr. ex illis ad Thimoth. 2. Deus uult oes hoies
 saluos fieri, et ad agnit. uerit. quoru, ubi adit Ambros. Deus uult oes hoies
 saluos fieri si ipsi accedant non. n. uult nolentes saluari, sed uult ipse
 si ipsi uellunt, qui. n. oib. legem dedit nullus exceptit a salute, idem docet Lu-
 thimerius in 2. cor. 12. Damas. 2. lib. fidei cap. 2. q. ubi ait qd. Deus uult
 oes ee. participes sup. gl. quia nullus hoem fecit ad puniendum, Aug. lib.
 3. ad art. sibi falso impostor q. 2. ubi ait sine except. uolendus e. Deus
 uelle oes hoies saluos fieri qui. n. pereunt ex merito pereuntibus, qd. u. alij
 saluunt. saluantes e. donus, Hieroni. in epla ad Thimophoriz, et Iherosol. sup.
 3. cap. epl. ad Rom. et sup. illa uerba Joan. 1. illuminat oes hoies ueniens
 in hunc mundus, id ipsius colligr. ex oib. illis parabolis luc. 3. de seminan-
 te in o. gns terr. et luc. 24. de inuitatis ad arbor, et Math. 20. de uocatis
 ad uineas, et ides colligr. ex illo leueu. 13. numquid uolunt. me e. mors
 peccatoris, et non magis ut agat penitent. et conuertat. ab oib. uis suis in-
 quis et uiuat. Et pro hac sentia e. ras aperta quia et post uisus pecc. originale
 uoluit Deus donare nobis xpm. passibilem et mortalem tamq. reconciliatores
 et redemptores oib. hoies nullo excepto, ut colligr. ex illo Joan. 1. ipse. n. e. pro-
 pitatio pro pecc. multis non autz pro multis tm. sed pro pecc. totius mundi, et
 2. ad Corinth. 5. Deus erat in xpo mundus reconcilians sibi, tum etz qd. pecc.
 se se diffundit in oes in condemnat. ita gra. xpi se diffundit in oes in recon-
 ciliat. imo multo magis fuit grata Deo gra. xpi qz culpa Adam. fuerit in-
 grata, ad non pot. xps dici redemptor et reconciliator oib. nisi uellit oes
 saluos fieri q. post uisus pecc. primi parentis uoluit oes hoies saluos fieri
 et illis prestare auxilia sufficientia. ~

Difficultas e. tm. in p. de illis qui ad profundus maloz. uenerunt

Y P. 5 M

qui in scripta appellantur obdurati aut excecati, aut a Deo derelicti, an
his oib. iuxta Deum auxili. sufficientia ut salutem consequantur. ~

Sunt qui existiment hoes ita ee. a Deo desertos ut neq. illis iuxta auxili.
sufficientia, ita docent Rufensis. a 36. 5. Lutherus, Ruarius. a. 7. Abu
lensis in 4. cap. Math. 9. 12. Gai. in 12. cap. Joan. in illa uerba non
poterant credere, Cuius quidlib. 8. q. 5. Grego. in 1. d. 36. q. 1. et
tribuit huc sententia Armato lib. 9. de questionibus Armenor. cap. 27. et est
lig. huc sententia ex Origene sup. 7. cap. Epist. ad Rom., et ex Grego. 11. moral.
cap. 5. et lib. 3. cap. 11. dicente qd. cor faraonis nulla deus infusit timoris
sensibilit. tangebatur, et Aug. in exposit. quardam pp. sup. epist. ad Rom.
pp. 62. ubi ait cor faraonis a Deo induratum ee. ut tam euidenti signis
obtemperare non posset, Isido. 2. lib. de summo bono cap. 15. ubi ait qd. mul
ti ita disponunt. a Deo ut sua pecc. plorare non possint, et colligit. ex
illa hist. Antiochi 2. Mathab. 9. ubi dicit orabat caecus Deus a quo
non erat imperaturus venias, et leuesiast. 7. ex illis uerbis considera
q. Diu quia nemo pot. corrigere quos ille despererit et ex illo Joan. 12.
non poterant credere iudei quia cor illor. erat excoctus. ~

Et pro hac sententia e. ratio. qd. hoc qd. aserit. ab his authorib. nec de
rogat diuinae misericordiae sed sit opus magis iust. ut Deus auferat auxili.
sufficientia his qui in max. pecc. lapsi et in illis h. indurati, nec deo
gat volunt. arte ecedenti qua uult oes hoes saluos fieri qd. hoc intellig. e.
qm. e. exp. Dei, aut salu. sub illa condit. qd. hoes non sint lapsi in
max. pecc. et in illis indurati qd. dm. e. Deus auferre ab his auxili.
sufficientia. ~

Ut dissoluamus hanc difficultatem supponendus e. non ee. q. hanc intell.
q. de adultis amentib. pro temp. amentib. qd. certus e. pro hoc temp.
nullus illis conferri auxili. ut aduertit opt. Dico de redempt. et cog
tuit. qd. humani titu. 5. cap. 3. quia pro extemp. non h. capaces auxi
lij s. neq. liberi arbitrij, Un. 9. solus intellig. e. de adultis qui libera ar
bitrio gauderent an propter max. scelera et pecc. iniqui inderunt denegat
illis Deus auxilia sufficientia ad salutem. ~

Sed huc sententia grauis heresis non sit ut putat Sot. i. dena. u. gra. c. 18.
e. tri. absq. dubio temeraria, et infide periculosa, et propterea D. Th. 3. q.

Q. 23. Ar. 3.

Concl.

q. 36. a. i. tamqz erroneas damnat sentas asserentiis ee in hac uita aliqd. pecc. inremissib. a qua senta parus aut nul. differt hyc ambigatua.

Quapropter sit con. nulli hor. qtm. uis in pecc. obdurato denegat Deus auxilia sufficientia in hac uita, con. hyc et sacris literis et dictis sanctor. e. conformis, et max. commendat diuinas misericordias de qua i. sperandus, et colligr. ex illo leuchielis 17. nullo mortz peccatoris sd. magis ut conuertat. et uiuat, et cap. 1. 3. in qua cumqz sta genuerit peccator iniquit. eius non recordabor amplius, et ex illo Math. 11. uenite ad me ois qui laborati et onerati estis et ego reficiam uos, desdo ut Paul. ad Rom. 1. o. afferens testim. usai 65. cap. tota die expandi manus meas ad populum non credentz et contradicentz michi, et ad Rom. 2. an ignoras qd. benignitas Dei ad penitans te ducit, tu autz sm. duritias tuas et iniquitens con thesaurizans iras in dies irz, et colligr. ex illo leremig 3. cap. tu autz fornicata es cum amatorib. multis, et tri. reuertere dr. Dns. et ego suscipias te, et isai 49. cap. numquid poterit mulier obli. bisu infantz suus ut non misereat filij uterz sui, et si illa obli. ta fuerit ego tri. non obli. bis car tuu, hanc sentas segr. Aug. quidquid loca propt. tradita sonare Videant, nas lib. respon. ad. art. sibi falso impostas a. 15. docet qd. nemini in hac uita adimit Deus

docet etz Hiero. in illis Amos. 5. sup. trib. sulu. Moab; et in iust. homil. 25. in diuersa loca Math. ubi docet semp. in hac uita ee in nra potest. penitans; et definit con. lateranense ut hyc. in ay. firmiter, qd. oi. pecc. post bapt. commissus pot. y. penit. reparari, docent etz D. Th. 2o 2ae q. 87. et Diiedo. de redempt. et captiuit. gnis hum. q. 5. cap. 3. Sct. i. de na. et gra. cap. 18. Adrianus in q. q. i. de penit. Molina q. 14. a. 15. dypul. 11. 2. 3. et hyc senta probari uol. qd. qd. h. e. in hac uita gaudet arbitrio libero flexibile in utramqz p. bonu. s. et malis, et obligat. pcepto penit. qtm. uis induratus sit in pecc. sd. neectus hyc fieri pot. sine auxilio sufficienti qd. non pot. tenui ad inuicib. qd. qd. i. e. in hac uita concedit illi auxil. sufficientis. Pre terea quia si de aliquo asserendus esset fuisse destitutus a Deo max. de faraone qui tot prodigijs atqz miraculz resistit, sd. huic non defuit auxil. sufficienti quod ex eo colligr. qd. non puniret. a Deo tot. modis

P. P. S. M.

ne toties inprogeraret illi 'Deus populi' detent. Vn. et ipse significat hoc
ignus exedi. q. ubi ait, peccavi et Dns. iustus e. et ego et populus meus
impij, et ita non defuisse auxiliu. faraoni testat. Origenes 3. lib. pe
riarchon cap. i. et Aug. lib. de p. dest. et gra. c. 18. et in 9. in exodu
q. 24. ubi durities faraonis reuscat irustuntz illis non ineffic
auxilij, q. s. libero. Deu. misericordias pugnauit arbitrio.

Vn. colligi. Aug. atq. Origenes non ee. pro sp. senta. sd. p. stus
pro nra. ~ Ex quo colligi. qd. eud. s. s. p. docent impossib. ee. obu
ratus conuertit, impossib. accipi debet pro difficili, s. accipr. eud. dicimus
impossib. ee. laborantz morbo letali sanari, ita docet S. Th. 2. 2. q. 14.
a. i. nam qd. indurata s. p. conuertant. q. uis miraculo sus ferat
docet B. tinar. lib. i. de considerat. ad eugenius afferens illa uerba lac
chielis 3. b. cap. auferat a uobis cor lapideus.

Ad auctoritat. de sumptas ex hista. Antiochi. Vn. qd. illi uideat
D. Th. 3. p. q. 89. a. i. non egit ueras p. nit. sd. tm. dolebat de morbo
grauit. l. Dm. e. qd. dr. ibi non erat consequitur uenia. quas. s. ipse
operabat qd. tm. sperabat futura. santh.

Ad illud. Lucias. 7. Vn. uerba illa sic ee. intellig. qd. nemo pot.
corrigere quod Deus destituerit abundantiori auxilio. l. qd. locutio e. con
ditionalis, ita ut sensus sit si Deus aliquis destituerit nemo alius a Deo e.
qui possit illud corrigere.

Ad. Luc. Joan. 12. colligi. solutio ex Aug. t. 1. 3. sup. Joan. sup.
eades uerba citata, non poterant credere iudei, ubi ait qd. idem non poterant
qui p. dixerat isaias eos non ee. credituros, non qd. p. dicitio inferu
restit. consequentis sd. solus conseq. eo sensu quo nos dicimus futu
ra contingentia non posse non euenire qd. certo n. cognita futura a Deo
ex quo nulla ponit. necessitas in futuris, Vn. p. dixerat isaias de eis
idem iudeis ne forte oculis uideant et aurib. audiant, et corde intelli
gant et conuertant, Vn. constat liberus fuisse iudeis in Deo conuert.

cc. huc ora que dicta n. de auxilijs n. h. e. qd. cum dr. Deu. tribuere auxilio
oib. sufficienter ad salutem non ee. sic intellig. qd. ut semp. absq. ulla intermiss.
auxilia prestat in actu, sd. intellig. qd. Deus prestat auxilia temp. p. n. h.
p. ut illi uisus fuerit, semp. tm. e. Deus in p. parat. animi p. standi huc auxilia
debita temporib.

Q. 12. an sit aliquod pecc. irremissib. de lege ordinaria in hac vita.

curus e. de poa du absoluta oe. pecc. remitti posse tm. e. q. an de lege ordi- naria sit aliqd. pecc. ita pessimum qd. non remittat. non quidem qd. penita non sit potens remittere, sd. qd. non possit fieri uera penita p. quos pecc. delectat. Deo hoem deserente.

fuerunt quidam Hæretici qui assererent pecc. aliqd. ee. irremissib. de lege ordinaria in hac vita, quod pecc. dicunt ee. pecc. ad mortz, de quo Joan. 5. quod consistit in negat. xpi in tormentis, et pecc. in spūs s. de quo Math. 12. qui hærens fuit Nouati ut refert Iulianus 7. lib. histz eccl. siasticz cap. 20 et lib. 11. cap. 14. quos sequitur ss. Armenij ut refert Prae- teolus verbo armenij, et tribuit. Armacano 9. lib. de questionib. Ar- menoz. cap. 27. et Vr. illas sequitur Ougenes titu 15. in Joan., et hinc acciperunt multus Graecus, Rufensis, Nuardus, et Abulensis locis citatis Medina de recta in Deo fide lib. 3. cap. 1.

Sed hęc senta tamq. aperta hæresis reiicienda e. ut reiicit illam D. Th. 3. p. q. 86. a. 1. et eius falsitas colligv. ex illo Joan. 20. ubi data e. potestas Apostolis remittendi nã pecc. nullo excepto, et ex illo leuehu elis 18. si impius egerit penitã a pecc. suo iniquitates eius amplius non recordabor constat autz ex supra dictis Vr. auq. confer. auxil. qm. ad pñitendus sufficiat, tum etz quia hoc pecc. qd. isti uocant irremissib. remissus fuit Petro neganti xpm.

Sd. obijciunt nobis loca quosdam scriptis. i. illud Joan. 5. ubi Joan. ait e. pecc. ad mortz non dico ut pro illo roget quis, quib. uerbis significare Vr. pecc. ad mortz ee. absq. ulla spe uanis. Sed omittis expositionib. uarijs quas tradit Aug. lib. de uera et falsa penita cap. 4. et de sermone Dni. in monte cap. 43. et 44. et Ambrosi. lib. 1. de pñ- nita cap. 8. et 9., Dni. nobis e. pecc. ad mortz appellari in pñit. pñit. quod usq. ad mortz durat et appellari solet finalis in pñita, quod pecc. tale ee. dt. ut pro illo non sit orandus et merito quidem quia pecc. qd. in hac uita non remittit. numq. deleri pot. hęc expositio desumit. ex Aug. lib. 1. retractat. cap. 19. et de correct. et gra. cap. 15. et ex

89 M.

greg. 16. lib. moral. cap. 28. et 30. et eundem sensus tradidit Hieron. explicans illa Verba Jerem. 14. nolle orare pro populo isto quoniam non exaudias e, ubi docet stultus ee. orare pro peccato mortis, i. pro perseverantia in pecc. usq. ad mortem, quoniam exposit. late pro seg. Vega sup. cont. Tert. lib. 13. cap. 11. S

2. Obijciunt nobis filias Antiochi 2. Machab. 9. id. ad fune-
cus ias supra responsus e.

3. Obijciunt nobis locus illud de Esau ad Hebr. 12. ubi dr. qd. Esau non invenit penit. locus quus cum lacrimis gressiveret cas, ingus sigari Vr. pecc. illius fuisse absq. penit. Sed dr. qd. illis verbis non sigat. defuisse Esau auxil. ad penitendum, id. tr. sigat. qd. non potuit obtinere a Patre qd. retractaret factus de benedict. data iacob, et illius statim penitens agere, dolor tr. Esau procedebat ex amitt. boni temporalis, ex quo constat fuisse insufficientis penitens.

4. Obijciunt locus illud Math. 12. o. qui. et blasphemia remit-
ter. h. h. h. Spus aut. blasphemis non remittet. eis, et si quis peccaverit in
filiis hom. remittet. ei si aut. quis peccaverit in sp. s. non remittet.
ei in hoc seculo neq. in futuro. Vaz. et. exposit. huius loci quod. s. h.
pecc. in sp. s. de cuius remiss. disputat D. Th. 2. 2. q. 14. ad 2. ad 2.
cud Athanasio epla. ad Serapiones pecc. in sp. s. appellari pecc. illud
quod committit. d. sp. s. accipit. personal. hoc e. pro 3. persona trinit.
. l. essat. pro divina ipsa essa aut. esta trinit., et hoc pecc. docet non ee.
remittendum in hac vita neq. in futuro, et Vr. huc expositio conformis textu
nas videt blasphemabant de xpo dicentes illud ee. Samaritanus vorax
et uom publicanus ambulare, quod pecc. q. erat d. qm. quatenus
fis. e. et ita dr. ee. illis remittendum, id. cuius postea dixerunt, in nomine
Bercebi eiecit Demonio qui vera eijebant. divina virt. pecc. com-
miserunt d. divinas virt. siue d. xpm ut Deus erat, et id. docet hoc
pecc. fuisse blasphemias in sp. s. atq. adeo non ee. illis remittendum,
non q. nullo m. remittendus esset id. q. non remitteret. sine longa et lu-
crosa penita, hanc exposit. tradit et Cyprianus lib. 3. ad Quirinu. cap. 28.
ubi docet non remitti in vita pecc. quod d. Deus committit. h. lib. de lapsis
et epla 52. docet et Basilus in regulis breviorib. regn. 263. (hu)

0 23. Ar. 3.

108 Thomas Hom. 42. in Math. ubi sup hanc exposi. adit qd. hoc pec. proprie committit. cum committit. ex malicia, idem docet Athanasius orat. 2. 7. Arianos, et in hanc exposi. vincit eor. exposi. Schistas hinc dicentibus hoc pec. in spum s. ei. pec. ex malicia repugnans puo sanctificat. nri et remitt. peccator. quale e. spect. defferat. deobtinenda Venia.

Si aut. quis querat quare de hoc pec. special. dicat. nec remitti in hac vita neq. in futuro seculo, Res. (Husot. loc. citato qd. quis o. pec. inerat puru. in hac vita atq. in futura, quidam tri. pec. punit. Deus in hac vita ne puniat in futura, hoc u. pec. in spum s. et punit. in hac vita et in futura ut exemplo constat in pec. iudeor. qui puniunt. in hac vita tam in exadio templi Hierosolimitaru. q. in phosij regnu. puuat. et punien di sunt in futura Vita.

Obijciunt ult. nobis locus illum ad Hebr. 6. imponb. e. eos qui semel s. illuminati et gustaverunt donum clyste, et protap. s. iterum renouari ad penit. Sed eor. exposi. huius loci e. non ee. sermones Pauli in loco de renouat. p. penit. uirt. neq. p. penit. sacram. s. loqui. de renouat. p. penit. qui fiebat in primitiua Ecclia simul cum bapt. suscep. de qua penit. loqr. Petrus cum ait penitemini et bapticee. Vnusquisq. uestrus, Volat Paul. illuminatos eos qui bapticeant. q. bapt. e. Sacram. fidu. illuminantis. intellectus docet aut. non posse renouari p. penit. bapt. q. qui bapticeant. commouunt. et consepeliunt. xpo. qui postq. resurrexit a mortuis ias non morit. et idest. mas reiteranda non e. sic bapt. reiterari non pot. et hac rse intelligi. locus ille ad Hebr. 10. uoluntarie peccantib. ias non relinquit. hostia pro pec.

¶ Q. 13. an alicui defuerit in hac uita obm. ~ credendum tamq. medium ~ necessarium ad salutem. ~

Hactenus loquuti sumus de auxilijs necessarijs ad salutem in gnali, specialis aut. m. difficultas e., an oib. proponat. in hac uita obm. fidu. quod nec. creden dus e. tamq. medium ad salutem. Supponendum e. i. fuisse necess. ad salutem credere

aliquid. Sicut. supranale ita docent Scholasticus in 3. d. 24. Q. Th. 2. q. 2. a. 3. et i. 3. g. cap. 5. et colligit ex illo ad Hebr. 11. accedens ad Deum oportet credere quia e. et qd. accedentibus ad se remuneratorem, et eodem loco sine fide impossibile e. placere Deo, ubi de remunerat. premij suplis e. sermo omnis Theologus sentit et de fide supnali, hęc. n. e. quia Deo placet tm. e. difficultas quod sit hoc sicut et an oib. proponat. et nutritus insyl uis, et in remotissimis insulis degentibus.

Ex his colligit. tamq. certus falsas e. sentas quas sequitur e. Sot. 2. dena. et gra. cap. 11. in impress. Venetijs, ubi aserit qd. Laborantibus ignorantia + ad salutem inuincibile sufficiens e. cog. nalis obinatis quod nali proponit, quia sentas sequit. Viter. 3. p. relect. de ueniente ad usum rois, et sequitur fuit Vega lib. 6. sup. Trid. cap. 20. ubi docet qd. quis in o. lege fuerit in percepti des supnalis rumq. tm. fuit mediis necess. ad salutem, Hęc tm. senta merito ut erronea infide reijcit. ab oib. Theologis, e. n. aperte i. Trid. 11. 6. can. 3. ubi definit. si quis dixerit absq. Spis S. inspirat. posse hōem credere, sperare, et diligere s. oportet ut ei iustificat. gra. conferat anathema sit, idem docet con. Araucanus cap. 7. et Miluēt. i. 4. ubi aserunt ad orandum s. oportet ei. necess. auxil. in intellu et in uolunt. Vn. merito Sot. hanc suam sentas retractauit in 4. d. 1. q. 2. a. 3. et late reijcit Cano in relect. de sacram. in igne cap. 2. ubi d. dt. ei. Apost. ad Ephe. 2. ubi ait gra. salu. facti estis p. fides et hęc non ex uobis donis n. Quia e. nequis gloriat.

Propterea Alij affirmant Deum providere oib. de obo. neces. ad salutem absq. ullo miraculo quoniam illuminat interius intellus lumine supli. Ex cuius illustrat. pot. hō sequi bonos rois, siue bonu honestu, que cog. sufficiens erit ad iustificat. Differt hęc sent. a priorū citata et ab omni re Pelagianorum, quia hęc constituit auxil. in intellu supnale tamq. necess. ad salutem quod illa prior negat, quis neutra constituat oim male supnale tamq. necess. Si hęc senta ab his authoribus quia Deus providet oib. et degentibus in remotissimis insulis de obo. credib. neces. ad salutem absq. ullo miraculo, sed non pot. absq. miraculo proponere oib. oim male supnale quia fides huius oib. her. p. auditus tm. illud ad Hebr. 11. fides s. auditus auditus autz p. uoces quom. credent sine predicante ltr. p. sufficit

ad.

23.

Ar. 3.

ad salutem cog. boni honesti ex lumine supnali. 2. quia ut docet S. Th. 1. 2. q. 79. a. ult. si quoniam ad usus suos sequatur bonus vobis conuertendo se ad bonum honestum asequatur remissio peccati originalis, id remissio peccati non e. sine gra. q. conuersio ad bonum vobis ex lumine supnali sufficit ad asequendas gratias ac postinde ad salutem.

Sed. h. sententia quibus nihil. fidem continet falsa tri. iudicari ab oib. theologis, des. n. aserunt neuss. e. credere oim. oim. aliqd. male supnale, salu. illud quod expetit Paul. ad Hebricos 11. 1. qd. Deus ergo remunerator e., ita docet D. Th. 2. 2. q. 2. a. 7. et 3. q. 65. a. 3. et Scholast. in 3. d. 23. Alex. 3. p. q. 27. memb. 2. a. 1. Sot. 2. de na. et gra. cap. 11. et in 4. d. 1. q. 2. a. 4. et d. 5. q. Unica. a. 2. cans in relict. de sacris in gra. p. 2. q. 2. des. n. hi aserunt neuss. e. credere aliqd. oim. male supnale in quo continetur fides xpi. quibus neuss. e. ad salutem salu. implicite qly reuera continent. in h. credib. tamq. in quo ulli. Deus e. et remunerator e. siue prouisor eius p. m. sibi gl. utos in quo continetur. ite m. peculiaris prouidendi et remunerandi p. xpm. ita docet Aug. lib. 1. de gra. et pecc. originali cap. 7. et lib. 2. cap. 24. et lib. 3. cap. 4. ubi docet os antiquos Patres fuisse et sp. xpianos q. fidem xpi salu. implicite habuerunt, non tri. fuerunt noie xpiani q. huc noie xpianus cepit in lege luang. in illu. usq. 62. uocabit. tibi nomen nouu. quod est Dni. loquutus e. et r. p. q. idu. proponit. nobis oim. credib. p. fidem, ut uoluntas illud antore pro sequatur tamq. magis amab. et ab eo supnali premio donet. id. non pot. d. i. q. uoluntas in h. oim. p. cog. boni honesti et ex lumine supnali q. neuss. e. credere oim. aliqd. male supnale. 2. q. illud oim. cre. dib. neuss. e. ad salutem in quo continetur fides xpi q. e. et neuss. id. h. h. fides non continetur in r. for. credendi, id. pot. in quibus quib. aseruntur q. neuss. e. oim. aliqd. creditu. supnale in quo fides xpi continetur. Ult. quia disp. ad gratias asequendas neuss. e. dilectio supnalis Dei, id. h. h. non pot. h. u. n. h. Deus cognoscat. ut finis supnalis e. q. non sufficit bonum aliqd. vobis. id. neuss. e. oim. supnale salu. illud quod Deus e. et remunerator e.

Sed dm. nobis e. qd. Deus prouidet oib. hoib. demedio et obo. credib. neuss. ad salutem eo ipso qd. paratus e. oib. proponere, tri. hoib.

UVA. BHSC

resistant, ita docuit D. Th. Quis, ad arg. de nutritio in bilibus deuenit.
 q. 14. a. 1. ad 1. et 2. dicens ad prouid. Dei spectare prouidere
 sibi. de medio et ob. necess. ad salutem, nisi sibi impediatur illud, si autem
 faciat qd. in se. Deus illuminabit illud aut interiorius aut exteriorius p. exte-
 riores p. dicit. s. mittit Petrus ad Cornelium quia hac ueluti loq. uult
 Deus oib. prouidere si ipsi faciant qd. in se. ita docuit Alex. 2. p. 9. 112.
 memb. 8. a. 1. et 3. p. 9. 78. memb. 3. a. 1. Poma. in 3. d. 25. a. 1.
 q. 2. Sot. in 4. d. 5. q. 1. a. 2. et 2. de nata et gra. cap. 12. et colligit
 ex illo cor. axioma Theologorum facientis quod in se. Deus non ne-
 gat gratiam ubi nonie gra. intelliguntur auxilia et media necess. ad sa-
 lutem, quod si axioma istud intelligat. de faciente qd. in se. ex auxiliis sup. et
 infalibilib. asequet. gratiam debitam disposit. sup. naturali proportionatam, si autem
 intelligat. de faciente qd. in se. ex uerbis. n. tm. quis non asequat.
 gratiam infalibilib. et delige confidendum tm. e. de diuina bonitate et miseri-
 cordia qd. illuminabit eius intellectus p. fides sup. naturales de ob. necess. dixi
 non infalibilib. asequet. gratiam quia gra. debita non e. op. ubi. n. quis in
 proportionata et remota disp. ad gratiam, ita intelligit. e. hoc axioma
 cor. docent Decanus lobanensis. a. 7. Pseudo de captiuit. ecc. 2. p.
 cap. ult. Molina q. 14. a. 13. disput. 10. et Defensio. a. 30. 7.
 Lutherus ubi docet eodem sensu e. intelligit. illud Joan. 1. dedit eis po-
 testatem filios Dei fieri. Sed attendendum amplius e. prouidendum e. qd.
 et non faciente qd. in se. prouidet Deus sepe auxilia excitando et pul-
 sando eius intellectus, ita ut procederet Deus ad maiora auxilia nisi h. uis
 tent in oib. sic e. intelligit. illud Apoc. 3. ego sto ad ostium et pulso do-
 cent hi. Doctores, et illud Math. 23. quoties uolu. congregare filios tuos, s. gal-
 lina congregat pullos suos sub alis et nolle usti, et illud Isai. 63. tota die
 expandi manus meas ad populum non credentem, et 1. dicentem michi.

Ad 1. arg. Dr. qd. Deus absq. miraculo prouidet oib. m. supra ex-
 plicato quis qd. ex infidelib. pauca s. qui recte uiuant sm. legem n. n.
 non mirus e. si ignorantia inuincib. laborent eor. q. u. necess. s. ad
 salutem. Ad 2. arg. Dr. qd. sm. doctrinas S. Th. in loco citato si pueniens
 ad usus rois conuertat. ad debitos fines. s. ad Deos fines naturales ad im-
 plendo preceptis n. Deus illuminabit illud e. uerus fines sup. naturales
 quem pot. diligere sup. naturaliter ad implendo preceptis sup. naturaliter, et hac roe

O. 23.

Ar. 3.

asequet. unum. seu. originalis non autz p. totam conuer. ad bonum rōis.

¶ C. 14. v. donum perseuer. oibz concedat.

dubio m. accipit. p. uer. ut docet D. Th. 1. 2. q. 1. o. g. a. 15. et Aug. lib. de correct. et gra. cap. 11. et 12. Primo accipit. p. conseruat. gra. usqz ad fines uitę quę appellari solet p. uer. in actu 2. alio m. accipit. p. potest. p. manendi in gra usqz ad fines uitę siue hęc potestates se teneat ex p. Dei qui paratus ē. data p. uer. in actu 2. siue ex p. m. a. u. e. alius hęc gra. potest. p. uer. in actu 2.

Conueniunt des. datus fuisse donus p. uer. oibz. hōibz. in u. p. zente ante p. uer. accepta p. uer. 2. m. quo dono possent p. uer. p. uer. et postea eius p. manere in gra usqz ad fines uitę, quia fuit illis datus donus gra. hūilis et iust. originalis quod sufficiens erat ad implendū oia p. uer. nalia et signalia et uitandū oia p. uer. nalia, et ad superandū tentat. p. uer. in eo statu non in pugnat. hō. tentationibz. interius d. solus externis adē uer. bar. appetitus iust. originalis fieri, ita docet Aug. lib. 3. hypog. nosu. con. ad p. uer. et de correct. et gra. cap. 10. ubi ait qd. non fuit datus p. uer. p. uer. donus quo non poss. non p. uer. hō. n. beatorū ē. proprius, d. datus fuit donus quo possent p. uer. si uellent. 2. conueniunt des. non ē. sufficiens gra. hūilis donus com. quo confert. hō. post lapsus p. uer. p. uer. 3. absqz dono uer. ad p. manendū in gra. usqz ad fines uitę, d. necess. ē. aliud auxili. sup. aditus gra. ita definit Trid. m. ss. 6. can. 22. et Arausi. can. 7. et 10. his uerbis si quis dixerit hōem iustificatū absqz speciali auxiliō posse p. manere usqz ad fines uitę iniust. auxpta. l. e. e. non posse ana thema sit.

His igr. sup. d. m. i. d. uer. uer. conferri in hac uita auxili. p. uer. in actu 2. quis non oibz in actu 2. p. hęc con. gr. in hęc gra. necess. n. ad salutē nulli dest auxili. d. ad p. manendū in gra usqz ad fines uitę eget hō. alio speciali auxiliō p. uer. gra. hūilis q. nulli

P. P. S. M.

dest auxiliu quo possit p̄seruare et illud efficere in actu 2.º. sicut dicitur.
2.º. dicitur. i. auxiliu in actu 2.º. et eud effe. solum conferu huius quibus
manent in gra usq ad fines uitę. l. salu s. longiss. tempus, p̄t. hęc con. q.
ad uitandus oia pecc. mortalia aut p̄ longiss. tempus aut usq ad fines
uitę indiget hęc. auxiliu sugaditę q̄. hualē eud gra non tollat carnis rebe
liones, q̄. hęc qui p̄seruauit usq ad fines uitę. l. ymanent in gra p̄ longiss.
tempus concedit auxiliu speciale quod nos appellamus p̄seru. in actu 2.º. quę
non tm̄ consistat in interiori roe s. et in actu 1.º. et dicitur p̄seruandi.

Si autę quis quęrat an oibz concedatur auxiliu p̄seru. 1.º. pecc. uenialia
ita ut non tm̄ non inuadat in mortalia s. neq in uenialia inuadat. Vt. qd.
hoc auxiliu non oibz conferat. s. p̄tius e. speciale p̄uilegiu, quod soli Beatę
Virḡ legit. concessus, et ita an alijs conatus fuerit incertu e. Vn. non e. de alijs
temere ascendendus ita desinut Judo. 1.º. b. can. u. cap. 13. ubi ait si quis dixe
rit hoę iustificatus p̄tē in t̄ta uita uitare oia pecc. et uenialia absq̄ sp̄ali
p̄uilegio quem adm. de Beatiss. Virḡ. tenet ecclā, anathema sit, ita do
cet Millet. can. 6. et 7. et Africanus can. d. i. docuit Innocentius 1.º. in
ep̄la ad Coni. Carthaginense, quę e. 25. et Celestinus 1.º. in ep̄la. ad Ep̄os
Gallię, et collig. ex illo Joan. 1.º. si dixerimus qd. pecc. non habemus etc., et ex
illo Calixtus. 7.º. non e. ho. iustus in terra qui faciat bonu et non peccet, hęc
et p̄seru. uenialia in se ipso experiebat. Paul. 7.º. dicebat de se ipso ad Rom. 7.
sentio alias legem in membris meis repugnantē legi mentis meę et inclinantē
me in legem pecc. etc., de hoc dno gla docet Hiero. in ep̄la ad Thesiphontes
lib. i. dialog. 7.º. Pelagianis, et Aug. lib. de p̄sert. iust. e.

Sed obijciat quis qd. si non oibz concedit hęc p̄uilegiu quos possunt
oia uenialia uitare, sequ. qd. nullus peccat uenialia comitendo, qd. nemo
peccat in eo qd. uitare non pot. Vt. qd. quis non det. p̄uilegiu ad uitan
dus oia pecc. collectiue e. tm̄ in potest. cuiusq̄ iusti uitare singula pecc. his
tributiue, et idē quodlibet illorū in partem imputari s. quis iustus p̄ solas gra
hualē non possit uitare oia pecc. collectiue pot. tm̄ singula pecc. uitare et deo
nullus e. quod non imputet.

Q. 15. an Deus præstet oibz paruulis auxiliu
necess. ad salutē.

Hactenus disputatus e. de adultis de quibz dictus e. oibz p̄stari auxiliu

Q. 23. Ar. 3.

sufficiens, specialis difficultas e. de parvulis an illis prestet Deus auxilium necessarium, et dubij ratio e. quia multi parvulorum moriuntur in utero matris quibus non potest remedium salutis applicari, multi etiam post egressum ab utero non sunt adepti baptismum. igitur his non videtur sufficienter providetur.

Propter hoc arguitur Gaius 3. q. 68. a. 2. et 3. docet sufficienter parvulis frui providetur, nam si editi sint in lucem et adsit baptismi copia potest. baptismum, si autem non adsit facto signo crucis sui generis, et invocato Trinitatis nomine tempore necessitate sufficienter providetur parvulo d. originale, si autem editi non sint in lucem tempore necessitate utendum est eodem signo crucis et eadem trinitate invocata. quibus sufficienter providetur, Hec tamen sententia Gaii tamquam erronea. scilicet ut minimum temeraria rejicitur ab omnibus, e. n. d. illud Joann. 3. nisi quis renatus fuerit ex aqua, et spiritu sancto, non potest ingredi regnum celorum. et i. d. Aug. lib. de nat. et gratia cap. 8. ubi de puero cui non potest applicari baptismus ait, absolvat eum Pelagius et aperiat ei regnum celorum d. sententia Dei, quod tamen non absolvet Augustinus, unde commentum illa Gaii merito abrapta fuerit iuxta Pij 5. in inspectione facta Romae.

Propterea Gugo in i. d. 4. q. 1. Duard. a. 3. folio 256. et Pinedo de concordia liberi arbitrii titulus 5. cap. 3. asserunt Deum sufficienter providisse omnibus parvulis in i. parente, post lapsus tamen eorum non habuisse voluntatem antecedentem dandi gratiam, et media ad gratiam omnibus saltem parvulis qui moriuntur in utero matris. scilicet quibus post egressum ex utero non potest applicari, unde videtur probari hanc sententiam quod si aliquid esset relictum remedium pro his parvulis deberet esse in potestate parentum. scilicet eorum qui curam gerunt parvulorum, sed nullus fuit tale remedium pro his qui moriuntur in utero solo interveniente causa naturali, neque pro his quibus post egressum ex utero defuit aqua copiosa. scilicet pro illis qui nati sunt inter infideles laborantes ignorantia baptismi. igitur omnibus his nullum fuit relictum remedium salutis.

Sed quod sententia sequenda a nobis est. cum omnibus. Theologus preterea dicit quod si omnibus parvulis relictum est remedium sufficienter ad salutem sive in lege, sive ante legem, sive ante peccatum, sive post, sive ante egressum ex utero sive postea, ita docent Sebastianus, et Ambrosius 2. lib. de vocat. gentium cap. 8. et colligitur ex illis locis inquit probavimus frui in Deo voluntatem antecedentem erga omnes, ita colligitur ex illis ad Thimotheum 2. Deus vult omnes homines salvos fieri.

DD. s. M.

et 2° Negus 4° non uult Deus aia^s perire, et ex illo Quisclis d. et 33.º
nullo mortis peccatoris l^o. et ex sup^o d. t^o, t^o et q^o. Paul. pro oib^o d. xpm
ei. mortuus et pro oib^o. p^oquisit orare q^o. oib^o. uoluit Deus salu^o et medi^o
ad illam. Nec ualet d^o. h^o testim^o. intellig^o. d^o. ante pec^o. et non post
quo n^oas illud Quisclis post p^o. intellig^o, et illud Paul. ad Rom. s. u^o
adhuc peccatoris esse mus sm. tempus Xps. pro oib^o. mortuus e^o, t^o et q^o.
si pro oib^o. peccatorib^o. xps. non esset mortuus q^o m^ois eius passio esset p^o
caus^o sufficiens pro oib^o. non esset oib^o redemptor nisi uoluisset pass^o. suas
oib^o. aplicare. 2° probari pot. quia anteloge q^o. instituit Deus sacra^o
pro oib^o. paruulis, et in lege h^o. instituit bapt^o. q^o. oib^o. illis reliquit suffi^o
c^oens remedi^o et oib^o eor^o uoluit salu^o.

Ad illud q^o. d^o. de pueris qui moriunt^o. in utero matris quib^o. nullu^o
v^o. institutus fuisse remedi^o d^o. q^o. cubu^o paruuli non sint capaces re
medi^o q^o. propius actus, neq^o adhuc subijciunt^o. sensibi. adultor^o. tamq^o re
medi^o eor^o accomodat^o statu^o p^ou^oisub^o. e. in causis nales^o pro illo temp^o.
q^o caus^o sufficientes s. ut puer egrediat^o. ex utero et post egresu^o bapt^o. sus
cipiat, q^o. si aliq^o. caus^o impediunt^o. d^o fit Deo p^omitente et non prohibente
s. p^omittit et non prohibet pec^o. in adultis, p^osertim q^o. Parentes p^ostauerunt
uti remedi^o orat^o. ne impediunt^o. caus^o nales, s. s^ope utimur ad impe
trandos nales effus^o, pluu^oas s. Serenit^o et alia huiusm^o.

Ad illud q^o. d^o. de paruulis quib^o. post egresu^o ex utero defuit aqua
copia d^o. d^o rari^o. euenire et s^ope ex incuria parentu^o. l. eor^o quor^o interest
consulere saluti pueri, s^otr^o. aliq^o. contingat absq^o parentu^o culpa intelli
g^o. e. Deud uelle p^omittere defus^o illum in penas pec^o. originalis, neq^o h^o
derogat uolunt^o. antecedenti qua uoluit Deus ois salu^o fieri, s^o non derogat
e^odem uolunt^o. e^o. adultor^o q^o. Deus p^omittat p^oles damnari, an aut^o in eo
casu licit^o esset parentib^o. aliud remedi^o a Deo petere p^oter bapt^o. ma
ius dub^o. e. s^o. breuiter d^o. e. licit^o non ei. cuius r^o. e. q^o. o^o aliud
remedi^o p^oter bapt^o. e. miracul^ostus, et p^oter ordinarias leges non aut^o
licet petere a Deo miraculu^o, ut docuit Aug. lib. 1. de orig^o. ai^o cas^o. s. et lib. 2. c. 1. v.

Ad illud q^o. d^o. de nutritis inter infideles d^o. q^o. si infideles parentes
fecerunt q^o. in se e. sm. leges n^o, s^o. illuminabunt^o. a Deo in his qu^o p^oinent
ad eor^o salu^o sic en^o illuminabunt^o. in his qu^o p^oinent ad salu^o pueri

9. 23. Ar. 7.

Ad illud qd. Objici solet de peccato nutrito in siluio Dr. qd. si cum i.
pauit ad usus rois conuertat. in honestis finis illumina bit. a Deo ce.
Obm. pagnale necess. ad salutem et ita pot. iustificari, siue uera sit senta
D. Th. de puenienti ad usus rois siue non.

Articulus 4us v. predestinati eligant. a Deo.

Prima con. Predestinati eligunt. a Deo.

2^a con. Predest. e. posterior elect., et electio dilect.

ce. vtramq noty e. qd. noie elect. intelligit D. Th. efficacem uolunt.
dandi glam predestinatis, nam quis gla sit finis predestinati ce. que uer
sar int., qd. tri. primi motiuu uolunt. Deu, qd. e. diuina bonitas gla ipsa se
heat ut mediis ce. qd. uersar electio, ideo uolunt. efficaces dandi glam pre
destinatis appellat D. Th. elect.

2^a noty e. qd. D. Th. quesiuit an predestinati eligant. a Deo, et de
assignando ord. inter predest., et elect. et dilect. asserens e. qd. dilectio
e. prior elect. smi. roem, cuius raso e. quia Deus aliquos diligere e. illi
uelle absolute bonus, eligere autz illud e. p. alijs illi uelle bonus, et qd.
prius e. uelle bonus qd. p. alijs uelle ideo dilectio e. prior elect. Deu. 2^a ase
rit qd. electio e. prior predest. cuius raso e. quas assignat D. Th. in litera, qd
uoluntas dandi glam. que e. uoluntas finis Dei e. prior uolunt. conuigendi
nari ad glam, sd. uoluntas dandi glam e. electio, uoluntas autz et ordin. me
diorz ad glam. e. predest. qd. 3^a aserit qd. dilectio in nobis e. posterior elect.
et huius raso est quia uoluntas nostra non efficit bonus in re dilecta
sed supponit factus et ideo prius p. fert bonum quod diligit alijs, et
postea diligit illud, uoluntas tri. Dei efficit bonum in re dilecta, et
ideo prius est bonus efficere quod est diligere quas bonus ipsum
factus alijs p. ferre quod est eligere.

ce. hunc articulus pauca solent disputari a Doctoribus
duz tamen questiones difficiles satis se offerunt nobis disputan
dy. quarz Prima sit.

P. P. 8 h
2. Q. 1. an efficax voluntas dandi gl'as.
Prædestinatis fuerit prius rōe in Deo.
q̄ electio et scia uisionis operibus.

Hæc difficultas eadem e. c. hoies et Angelos et idem de utriusq̄ uiderendum
e. quid sit in ea tenendum.

1. conueniunt oēs ante suam uisionis rōe operibus frustari in Deo uoluntate antecedenti dandi gl'am oib. hoib. et Angelis, quia illud i. ad Thim. 2. Deus uult oēs hoies saluos fieri non tm. de hoib. s. et de Angelis intelli-
gendus e., de quib. ac de hoib. eadem rōe e.

2. conueniunt oēs non fuisse in Deo ante suam uisionis speciem
efficacem uoluntate admittendi oēs hoies ad gl'am, q̄. cum uoluntas efficax
semper impletur si hęc p̄cessisset in Deo infalib. oēs saluaerit. quod
falsus e. ut sup. uidimus.

3. conueniunt oēs fuisse in Deo uoluntate efficaces dandi gl'as p̄-
destinatis, ex cuius uoluntate efficacia oēs p̄destinati infalib. assequunt
gl'am. Tm. e. difficultas an hęc uoluntas efficax fuerit ante suam uisio-
nis speciem, an u. fuerit posterior illa.

4. e. sententia c. hanc q. 1. e. quam sequuntur iuniores theologi, Ca-
merarius cap. 5. sui dialogi, Joan. à Bononia l. p. sui opusc. Moli. q. 23.
a. 4. et 5. disput. 1. memb. 6. qui asserunt in Deo non fuisse uoluntate
efficaces dandi gl'am p̄destinatis ante illorū merita p̄uisa, s. post p̄-
uisa meritorū, dnt. n. hunc ord. fuisse à Deo seruatiū in p̄dest. i. uoluntate
antecedenti et in efficaci uoluit oib. hoib. gl'as et media ad gl'as, in 2.
signo uidit quosdam hoies decedentes in grā quosdam u. alios in p̄uicū, et
in 3. signo uoluit hos excludere à gl'a efficaci uoluntate in penas suorū
demeritorū, illos u. uoluit efficaciter admittere ad gl'am. in premium
suorū bonorū operū, probant hanc sententiam i. q̄. uoluntas efficax e. ea
necess. qui necess. implet. q̄. si hęc p̄cessisset in Deo c. gl'am p̄destina-
torū, segr. q̄. p̄destinati necess. p̄seruarent in gl'a. et idem eorū uoluntate
inferret necessit., Nec ualeat si dicas inferri quidem necessit. in sensu
comp. non aut. in sensu diuiso q̄. uoluntas Di. e. cā. extrinseca et ne-
cessitas ex illa proueniens e. necessitas ab extrinseco, et qua posita necess. se-
quit.

0 23

4

PP

quirit futura gla. non tm. sup. p. uer. p. et ipsa p. uer. dicitur. seg. tum et q. p. ydestinatus debet et liberi non tm. non sup. Dei effici uolunt. Sed et hic et nunc, eo qd. hic et nunc operari hoc aut salua ri non pot. posita Dei p. uer. et effici uolunt. q. talis uoluntas non p. uer. uis. operari. 2. q. ut docet Damase 2. lib. fidei. cap. q. uoluntas illa que ex solo Deo e. i. ante op. p. uer. e. ans et inefficax q. si uoluntas dandi glam p. ydestinatis p. uer. in Deo n. op. uis. illa e. ans et inefficax, non aut efficiax qualis e. electio. 3. q. si in Deo esset uoluntas efficiax qua eligeret quosdam ante op. p. uer. non pot. assignari r. cui illi qui electi non fuerunt infalib. damnent, q. neq. hoc p. uer. ex deffu. auxili. sufficientis quod uisus e. oib. coicari, p. uer. scilicet Angelis qui fuerunt in gra. creati, neq. hoc p. uer. ex eo qd. electi non essent, q. et si in Deo nulla esset electio multi homines et Angeli salua rent. q. auxili. sufficientis oib. coicari, p. uer. scilicet Angeli inquit. nulla e. ap. uer. uis. uoluntas, et quorum uia in uis. tm. instanti consummata fuit q. dm. e. non p. uer. uoluntas efficiax uis. n. op. uer. Hanc sentas sequit. et Auctores qui existimant op. n. p. uer. e. cas. p. ydest. quorum sentas. a. s. uis. uoluntas. et q. uis. uoluntas.

Sed ut dicamus q. not. e. qd. uis. uoluntas an efficiax uoluntas siue electio et. fuerit in Deo ante uis. n. op. uer. siue uis. uoluntas e. q. de eo qd. et sua simplicis intelligi qua cognoscunt. op. n. ut po. sibile sunt. neq. e. q. de sua conditionali qua cognoscunt. op. uis. uoluntas. quoniam si utraq. e. sua semel admittat. certus e. utramq. e. quorum sua uis. uoluntas et elect. hominum ad glam. tm. e. q. de sua uis. uoluntas que sup. decretis diuini uolunt. et. op. n. an sit p. uer. in Deo electio quorundam hominum et Angelorum ad glam. q. sua uis. uoluntas et electio op. uer.

Con. Sed sortita op. n. non obstante sit con. electio quorundam hominum et Angelorum fuit in Deo prior uis. q. sua uis. uoluntas n. op. uer. electio aut e. uoluntas efficiax dandi glam. p. ydestinatis, hanc con. sequunt. S. Th. et q. in h. a. Sed in d. 4. q. unica Dur. q. n. 8. Corduba i. lib. q. 56. opinione s. Sed sup. e. glam. ad Rom. cap. q. Dico de concordia liberi arbitrii cap. 3. Sequunt. ex s. hanc sentas D. Hieroni. et Anselmus super illud ad Romanos nono lacus dilexit Esau autem odio habuit,

PP. 8. 11.

Chrysost. hom. 85. in Genesim. Bernard. serm. 55. in Cantica, et
 hęc sententia probata fuit ab antiquis Patribus tamq[ue] ueris et antiquior,
 nam q[ui]bus temporibus. Aug. cepisset Patribus displicere e[ss]e. dura nimis
 uidebat. tandem paulo post recepta fuit tamq[ue] literis sacris confir-
 mior, et ideo amplexus e[st]. eam Aug. lib. de bono p[er]seuer[ant] cap. 3. 11. et 12.
 et colligit ex illo ad Rom. 9. cuius uult miseris. et inferius. anton
 hęc. potestis ficulus etj. colligit. etj. ex illo ad Ephe. 1. elegit nos in ip[s]a uite
 mundi constituit. ut essemus s[an]c[t]i, non dixit aut[em] quia eramus s[an]c[t]i. et in-
 ferius p[re]destinavit nos in adopt[iv]i filios p[er] I[esu]m xpm. s[an]c[t]i. p[ro]positus
 uolunt[ate] sua, et adit infra in quo nos sorte uocati sumus. i. gratuita
 Dei elect[io] absq[ue] n[ost]ris operib[us]. ut explicat Aug. lib. de bono p[er]seuer[ant] cap. 7.
 et 2. ad Thimo. 1. uocatur nos uocat. sua s[an]c[t]i, non s[an]c[t]i. speranza s[an]c[t]i.
 p[ro]positus suum, et ad Thimo 3. non ex operib[us] qu[ia] fecimus nos d[omi]n[us].
 misericordias suas salut[em] nos fecit, et Joan. 15. non uos me elegistis
 d[omi]n[us]. ego uos elegi, et psalm. 137. sanctus me fecit q[ui] uoluit me, Inquit
 oib[us] locis salut[em] p[re]destinator[um] refert. inuolunt[ate] Dei gratuita non in
 op[er]e p[er]quisita, d[omi]n[us]. mag[is]. probat hanc con[tra] loc[us] ille ad Rom. 9. nondum
 nati fuisset, neq[ue] aliquid boni aut mali egissem ut s[an]c[t]i. elect[io] p[ro]p[ri]etate
 Dei manet etj. iacob dilexit Esau aut[em] odio h[ab]uit, quia locu[m] eludere
 conant[ur]. Anterior op[er]e dicentes uerba illa Pauli non e[st] intellig[en]s. de Ia-
 cob et Esau s[ed] de posteris iacob, et Esau, ita ut nomine iacob intelligat[ur] sy-
 nagoga qu[ia] p[ro]paganda erat ex iacob, non e[st] aut[em] Esau intelligant[ur] poste-
 ri Esau, dicit etj. Paul non loquit[ur] de elect[io] ad glam[or]em, s[ed] de elect[io] ad hereditate[m]
 temporales ad quas admittus fuerat iacob relecto Esau, q[ui]d. probant ex
 multis. i. quia Esau non seruiuit iacob ut dicit in illis q[ui] maior seruiuit
 minor[um], s[ed] posteru[m] Esau. i. idumei seruiuerunt iacob posteris, 2. q[ui] in
 illis uerbis, d[omi]n[us]. exuante distulit e[st]. q[ui] maior seruiuit minor[um], refert Paul.
 uerba qu[ia] D[omi]n[us] dixerat Rebec[ce] Genes. 25. duę gentes s[un]t in utero
 tuo, et duo populi ex utero tuo diuident[ur]. populusq[ue] populus super-
 bit, et maior seruiuit minor[um], qu[ia] uerba non de stipitib[us] ipsi[s] iacob s.
 et Esau, s[ed] de populis qu[ia] ab illis orig[ine] traxerunt intelligunt[ur]. et de ser-
 uicio tm. corporali, 3. quia uerba illa iacob dilexit etj. refert Paul.
 ex Malachi 3. ubi certus e[st]. sermones e[st]. de populis qu[ia] loqr. ibi. Mo-

9. 23. Ad. 4.

lachias de eula que propaganda erat p. ex Abraham p. Isaac et iacob
 non aut p. ismael; Sed quis fontem iste sit sensus literalis p.sertim
 apud genisim citatus, tri sub ea litera intendit Paul ex primice sp. us
 in ea contentus. 1. elect. p. populi gentilis ad fidem, quam Paul docet
 ibi non ei. ex eoz sperib. p. ex Dei uolunt. quoniam putabant iudici
 dem ei. sibi debitas propter sp. legis, et ut hoc excluderet Paul. aduait
 in conf. p. elect. p. iacob et odios Isau absq. uisus sperib. quod de elect.
 ad glam. manifeste intelligit, ita docet Aug. lib. i. ad Simplicianum
 q. 2. et Chrysost. hom. cit. Deinde u. roe. p. q. electio mediocr
 et sperus atq. eozdem uisio supont intent. p. finis, id. uoluntas dandi
 glam. p. destinatis e. uoluntas finis, electio aut. n. eoz sperus et eozdem
 uisio uersant. erga media ad glam. p. supponunt neq. uolunt. dan
 di glam. p. destinatis tamq. roe. p. d. illis. Neq. obstat si dicitur cum
 sp. senta supont quidem uolunt. dandi glam., id. eam ei. inefficaces
 et antecedentz non aut. efficaces qualis e. electio, 2. h. n. e. q. efficax
 aplicatio mediocr supont efficacem uolunt. finis ex qua h. efficacitas
 q. p. dest. q. e. aplicatio efficax mediocr et sperus supont efficacem
 uolunt. e. finis. 1. e. glam. 2. q. si in Deo non p. cederet efficax
 uoluntas dandi glam. p. destinatis n. eoz sperus uis. p. segr. q. non
 magis deberent p. destinati Deo q. reprobi quod e. fm. p. segr. q. mul
 ti ex reprobis p. ueniunt. maioru auxilio q. multi ex p. destinatis q. n. i
 auxilium in p. destinatis heret infalib. effum ex efficaci uolunt. Deiq. q.
 non fuit e. reprobos segr. q. non magis deberent Deo q. reprobi. 3. arg.
 Aug. p. lib. de gra. et libero arbit. cap. 22. et 23. q. multi ex paruulis
 baptizant. et saluant. multi aut. neq. baptizant. neq. saluant., sed q.
 hi baptizant. et saluant. non pot. tribui eoz sperib. uis nulla sint par
 uulox sp. nec pot. tribui meritis parentum quoniam multi infidelium
 filij baptizant. et saluant., relictis sepe filijs fidelium, eozdemq. quoz
 filios iustox damnari et filios iniustox non damnari aut. eque dam
 nari filios iustorum, et in iniustorum q. dm. e. eos qui saluant. saluari roe
 efficacis Da uolunt. qua hi fuerunt electi et non illi. 4. p. q. efficax
 h. uoluntas ante p. uisa sp. neq. derogat Da iust. nec misericordiz, nec
 libert. nu. arbitrij. uis ex ea sequat. hoc. e. infalib. In saluandis neq.

concedenda e. in Deo, an. pt. qd. in primis non iust. quoniam bonum
 gl. e. Dei propius et nulli hominis aut Angelay ex na. sua debetur, qd. p. dicit
 Deus pro suo bene placito illud concau. his et non illis, non misericordis qd. max.
 eluget diuina misericordia in eo qd. quidam eligant. ad glam. alijs relicto, non
 nri libert. qd. non ab. Deus p. dicitur aut efficaciter uult op. nra qd. prius
 nob. uiderit eadem op. p. dicitur libere a nro arbitrio, subcondit. qd. nobis auxi.
 lict. qd. concedenda e. huc electio in Deo ante uis. spem. Vlt. qd. tota r. d.
 propter quas op. Authores negant hanc elect. ante uis. spem e. ne lictat
 libertas nri arbitrij. Id. ipsi concedunt. l. tenent. concedere hanc efficacem uo
 lunt. u. op. ipsa qd. si u. op. nullus e. in conueniens ponere uolunt. effi
 caces Dei nullus e. in conueniens eadem ponere u. glam. ipsam
 Sed h. qui dicunt. Deus non p. dicitur op. nra in se ipsis. Id. p. dicitur in auxi
 lio tamq. in ca. spem, et Deo nullam inferri necessit. nre uolunt. Id.
 hoc e. qd. iam sequer. qd. id. in quo max. eluget diuina p. dicitur. s. actus
 humanus liber non e. p. dicitur in se ipso. Id. in ca., t. d. et. sequer.
 qd. Deus imm. caret actus nri. liberis quem imm. neq. ordinari neq.
 uellet p. dicitur p. dicitur, qd. et. in humano artifice repugnat aliquis p. dicitur
 ducere ad extra qd. non sit ordinatus p. dicitur nisi ignoranter et non ex
 acte operet. Neq. obstat fiditas qd. quis diuina p. dicitur non sit u.
 actus nri in se ipso imm. e. t. imm. u. ipsus diuina gubernatio. s.
 hoc. n. e. qd. diuina gubernatio non adit aliam uolunt. u. actus supra
 illam qui includit in p. dicitur. Id. t. d. adit exequit. exteiores qui e. actus
 nri. qd. dicitur. qd. gubernatio uersat. imm. u. actus nri e. dicitur. qd. uer
 sat. imm. u. se ipsa qd. e. nihil dicit. P. dicitur quia si t. d. p. dicitur. auxil.
 qd. e. ca. nri op. sequi. qd. cum auxil. efficac. non sit ca. nri op. s. d.
 idem met opus, qd. id. in quo p. dicitur. consistit nra salus non fuerit in se dicitur
 a Deo. P. dicitur qd. fm. e. qd. non sit actus nri p. dicitur in se quoniam
 Deus ab eterno ordinauit dare auxil. in temp. Id. hoc auxil. qd. in temp.
 dat. e. efficac. et idem uol. actu nri qd. ab eterno ordinauit actus nri in se
 so, pt. minor quoniam non ordinauit Deus dare auxil. sufficiens qd. e. ca.
 operis qd. cum auxilium sufficiens non sit aliud qd. uoluntas Dei parata ad
 operandum nobiscus si hoc auxil. p. dicitur Deus, p. dicitur se habi
 turus uolunt. operandi nobiscus in temp. quod e. fm. et in temp. Vlt.
 quia

quia dicitur hanc sententiam inferre possumus inuenerunt illatus aduersus Catharinum, nam si Deus tm. p[re]definit auxiliis qd. e. ca. n[on] dicitur liberu[m] et ex quo non necesse[re] opus n[ost]rum segr. qd. in p[re]definit. non cog noscit altus n[ost]rum, nec p[ro]uer. n[ost]ram neq[ue] n[ost]ram salutem, id. tm. cognos ut p[er] speculatiuam p[ro]p[ri]am, quod tm. asseru plus e. q. fm. —

Ad arg[um]t[um] supra facta dicitur qd. uoluntas efficax Dei non e. ca. necess. qui operet ex necess. n[ost]ra et ut detrahit ad unum, id. dr. ca. necess. qd. infalib[il]i. sortit[ur] effus[um] quem detrahit libere ab eterno, id. nego qd. infalib[il]i[us] fiat. effus[um] inferre necess. n[ost]ra uolunt[is] qd. libertas n[ost]ra consistit in eo qd. possimus huc et illud, cui non spondit qd. infalib[il]i. ueniat huc et non illud ut falso putauit dicitur de interpret. lib. i. cap. 3. —

Ad obiect[um] facta dicitur qd. non manet libertas in sensu comp[os]it. ut arg[um]t[um] probat, nam sup[er] uolunt[is] efficax Dei sup[er]ior. et actus n[ost]ri, quos sup[er]ior non pot[est] ee. libertas ad op[er]a, manet tm. libertas in sensu diuiso et huc et nunc qd. ex eo procedunt qd. Deus non al[iter] efficax ordinauit altus n[ost]ri libertas qd. prius uol[ens] qd. p[re]definiret uideret altus n[ost]ri procedent[is] a n[ost]ra uolunt[is] libere ut inferius dicemus. —

Ad 2^{am} r[ati]o[n]em dicitur qd. Damasc. loqr. de uolunt[is] Dei quam ex se ip[s]o h[ab]et. erga o[mn]es ho[m]i[n]es, et talis uolunt[is] qd. electio non e. id. complacentia quida[m] e. quida[m] inefficax et ar[bit]r[aria], uolunt[is] aut[em] de qua nos loquimur e. al[iter] aliquos tm. ho[m]i[n]um et Angelor[um] alijs om[ne]s et relictis, et dicitur electio e. uolunt[is] efficax. —

Ad ult[im]am arg[um]t[um] dicitur qd. si m[er]ito qu[er]at[ur] cur hi fuerunt electi antequam ab stituta op[er]a et non illi nulla pot[est] red[er]e r[ati]o p[ro]pter liberam Dei uolunt[is], qua uol[ens] intelligit. locus ille Aug[ustinus] l[ib]ri 2. b. sup[er] Jo[ann]em. quare hunc trahat et illud non trahat n[on] t[ame]n iudicare, si non uis errare; si aut[em] qu[er]at[ur] cur qui non s[un]t electi infalib[il]i. damnent[ur] maior e. difficultas, s[ed] n[on] qui illud negent, et id[em] disputanda e. alia q[ue] — ~ ~ ~ ~ ~

Q. 2^a. an qui non sunt electi ante uis[um] operum infalib[il]i. damnent[ur]. —

Catharinus quem sequit[ur] moderni quida[m] Theologi existimat aliquos ho[m]i[n]es

J. J. S. H.

fuisse predestinatos et electos qui infalibili. aseruant. gl'as, aliosu. non
ei. electos neq; predestinatos, id. ordinatos tm. s. media sufficientia ex
lunt. antecedenti, et ex his qui electi non s. docet aliquos ei. saluandos u
alios non saluandos, probat. i. aliquos ex non electis saluari q. in non
electis manet moralis p'cta. ad p'seuandus in gra. hoc ipso q. non sint ex
clusi a gl'a. cub. hiant. auxilia sufficientia q. nec dicentur oes hos damnau'
neq; oes hos saluari, id. aliquos damnari et aliquos saluari, quod postulat na.
libert. illor. 2. q. si non electi non saluarentur. may. q. qui saluanti
egent p'seu. qui cub. efficiunt. sit prouenire debet ex effici. Dei uolunt., qua
lis non fuit. et non electos, id. huc r'ao. i. nulla p. m. q. p'ct. ad ultus iustif'
caru. q. prox. i. morti quo temp. non eget auxilio p'seu. cub. p'ctab. gra.
ponit quis p'maneu. breui temp. in illa q. iste saluar. et si non fuerit electus
ad gl'am ante u. s. sp. ub. Tum et q. paruuli semel baptizati non egent
auxilio p'seu. q. si recedant in eo statu. s. infantie absq. elect. quoru. p'ct. sal
uari. Et cons. huc r'ao. q. quis non fuerit uoluntas effici. dandi gl'a man
te sp. p'missa p'ct. ee. effici. uoluntas dandi p'seu. q. p'ct. is qui non e. electus
in gra. p'seuare q. p'ct. saluari et si non fuerit electus. 3. quia si non possent
non electi saluari. l. hoc proueniret q. Deus auferret ab illis auxilia suffi
cientia, et hoc non cub. tribuat Deus tam ante pec. q. post pec. oib. auxi
lio sufficientia, l. proueniret ex cog. Deus p'mittit. ex. finalia pec., et hoc
non q. ex gmiss. Dei non segr. necess. pec., alias pec. tribueret. De. l.
q. Deus p'seruit. eos discessuros ee. in pec. cuius scia. infalib. i. et hoc
non q. electio facta fuit ante u. s. sp. ub. et simili non electio eor. qui electi
non s.; l. proueniret ex uolunt. non elector., et hoc non q. eor. uolunt.
non manet de tr'ata ad Unus neq; a se ipsis neq; a Deo, eo ipso q. electi non
s. q. segr. qd. non electi poss. saluari et si electi non fuerint. Hanc senten.
sequitur e. etz Sixtus Senens. lib. 6. bibliothec. 5. anotat. 293. id. eandem
postea retractauit.

Hac m. senta non obstante sit con. oes qui electi non fuerint ante
u. s. sp. ub. infalibili. damnabunt, hanc senten. sequitur e. S. Th. cub. Gal.
in hoc. art. et sup. epl'as ad Rom. cap. 9. et in 1. d. 4. q. 1. et 2. et 2.
de uerit. q. 6. et sequunt. Auctoritas pro nobis at. in superiori q., et uol.
p'ct. probari sup. his qui de tr'ata s. q. p'cedenti, Primo q. oes qui sal

Q. 23. Ar. 4.

uant. s. electi ad glam. s. solum predestinati s. electi ad glam. q. solum predestinati reuera saluant. q. qui non fuerunt electi ante op. p. uisa reuera non saluant. Neq. obstat si dicas uerus ee. electos quidem saluari non tm. uerus ee non electos non saluari, s. uerube predestinatos uocari et iustificari non tm. uerube non predestinatos non uocari nec iustificari, Vn. s. non predestinati poss. ex alia uolunt. qz ex elect. iustificari, sic etz poss. ex alia uolunt. qz ex elect. saluari. s. ex uolunt. antecedenti, s. d. hoc e. q. Deus aliquos eligere nil aliud e. qz uelle illis p. alijs bonus, s. oib. qui saluant. uult Deus p. alijs bonus. s. bonus gl. quod reliquis non uult q. oes qui saluant. prius fuerunt electi q. nullus non electus saluabit. ~ Sidicaz. satis e. ut Deus uelle aliquib. bonus p. alijs qd. eligat illos post. op. p. uisa dando illis glam. in premijs suis op. uis, sic Deus uult reprobis malus p. alijs uis cor. operib., et deo non necesse e. qd. fuerint ante op. p. uisa electi. 1. hoc. e. q. media p. qui asequunt. glam. qui illas in effi. asequunt. uisa s. a. Deo futura efficacia q. fuerint prius uolita efficaciter q. procedunt ex uolunt. dandi glam. efficac. talis e. electio ad glam. ante p. uisa op. q. quicumqz asequunt. glam. fuerunt electi ante uisa op., et non electi non asequunt. glam. ~

2. p. q. nata post. p. uis remansit inclinata ad malus et fro. gilis ad bonus q. si inefficaciter ordinet. ad glam. solus p. p. uis. gnales signales proueniens ex antecedenti uolunt., reuera nullus ho. asequer. glam. q. ut asequat. glam. debuit ee. electus uolunt. efficac. ante op. p. uisa. ~

Hanc uerit. simul cum con. p. uis. q. probat locus ille Pau. li ad lyhe. i. elegit nos in ipso etz., et subdit statim predestinauimus et quo colligit. elect. fuisse factas ante predestinat. efficacem op., neq. hunc locum recte interpretat. catharinus dicens uerba illa Paul. intel. lig. ee. de elect. Apostolor. ad Apostolatus, 1. hoc. n. e. q. Verbus electi siue elegit auipit. in is. pro his qui asequunt. glam. ut constat. Math. 24. in illis uerbis, propter electos abruent. dies illi, et Marc. 13. ut in errores inducant. etz. electi si fieri pot., et inferius subdit congrua uit. electos suos etz., quib. locus uerbis electi auipit. absq. dubio pro

his qui consequuntur glam. et consp. huius ratio quod est uoluntas est eos
 ois qui damnant ordinatos in pernam eternam est uoluntas efficac
 quod est uoluntas est eos ois qui consequuntur glam. debet est uoluntas effi
 cas ordinans eos in glam. quod qui non est efficaciter electi ante quod uis
 uera infalibiliter damnant.

Ad argum. factum in superiori quod. Adus est quod ratio propter inf
 libiliter est uerus ois damnari eo ipso quod non electi sunt, est quod uera ita
 fiet, quare autem ita fiet non est alia ratio nisi quod decedent in peccatum, qua
 re autem decedent ratio est quod ita uellent, Unde eorum damnatio reduitur in
 propriam uoluntatem et inuoluntatem Dei permittentem peccatum finaliter. Sicut
 quare Unde cogitatur Deus ois non electos esse damnandos antequam excludat
 illos a gloria. Unde est cognoscere quod scia saltem conditionata cognos
 cit Deus quod si in posteriori signo prestat hoc auxilium non electis in
 hoc tempore et in hac occasio uera decedent in peccatum cogitatur enim non
 esse daturus maius auxilium, quod dato non decederent in peccatum, et
 deo cogitatur eos ois esse damnandos scia saltem conditionata, scilicet in uoluntate
 excludendi illos a gloria cogitatur Deus eorum damnationem non solum scia conditio
 nata, sed scia absoluta que est uisionis.

Ad 2m argum. huius quod. Unde uerus est quod manet in non electis postea
 moralis ut perseuerent in gratia, sed talis postea non est reducenda in actus
 ratio autem quare non reducat non est deffis auxiliis sufficientibus, sed pro
 pria uoluntate, Unde autem cognoscatur uoluntatem non esse reducendam in actus
 iam est explicatus in precedenti solutio.

Si autem obijciat inde sequi frustra esse concessa reprobis auxilia
 sufficientia si damnandi sunt infalibiliter eo ipso quod non sunt electi ad gloriam
 ante quod uisus. Unde quod quis sit frustra auxiliis sufficiens respectu hu
 ius finis, scilicet consequatur gloriam non quidem absolute sed in sensu comparatiuo
 quod non sunt electi, tamen non est frustra nisi ex deffu ipsius hominis, ratio autem
 propter auxiliis sufficiens non det frustra non electis ea est quod
 in collat illius auxiliis extendit Deus suas misericordias erga ois, et uis
 tificabit in operibus suis in die iudicij quod posset reprobis Verum se non
 fuisse preuentus auxiliis sufficienti et ideo uitare non potuisse peccatum
 atque adeo non esse sibi imputanda, quod non habebit locum concessa se

Q. 23. Ar. 1.

mel illi auxilio sufficienti.

Ad 1^m arg^m Dr. qd. qmuis adultus iustificet. qd. e. morti prox^{us} nihilominus indiget speciali auxilio p^{seu}er^o, t^us qd. e. temp^{or}e. max^{ime}. impugnatur. tentationib^{us}. demonib^{us}, t^us et qd. qd. adultus e. temp^{or}e. moriat^{ur}. anteq^{uam} incidat in occas^{um}. p^{er}uicandi e. specialis Dei protectio et peculiare Dei beneficium, et hac vol. paruulus iustificatus p^{er} bapt^{ismu}m indiget speciali auxilio p^{seu}er^o quia qd. moriat^{ur}. et raptus sit anteq^{uam} malicia mutaret intellect^{us} eius, et fictio deiperet animam illius specia^{le} auxilium e. Et sic soluit^{ur}. conf^o.

Ad 2^{am} conf^o Dr. non e. possib^{ile}. uolunt^{as} efficacem dandi p^{er} uer^o. non p^{er} sup^{er} uolunt^{as} efficacem dandi glam, n^{on} e. int^{er}. finis sit ca. appetit^{us} medior^{um}, s. assensus prior^{is} e. ca. assensus con^{tra}, non p^{ot}. e. efficacior appetit^{us} medij q^{uod} fuerit int^{er}. finis, s. assensus con^{tra} non p^{ot}. e. certior assensu prior^{is}, nullus. n. dicit semagis appetere p^{ot}. ama^{re} q^{uod} aperat sanitat^{em}.

Ad arg^m ult^{im} constat solutio ex his que diximus in solut^o ad arg^m propositus in superior^o q^{uod}.

Ex his oib^{us}. constat falsas e. sententiam. Cath^{olice} assentis qd. quis soli p^{re}destinati fuerint electi ante u^{is}. op^{er}ib^{us} multi t^{ri}. ex non electis ante p^{re}uis^{is}. op^{er}ib^{us}, et ex non p^{re}destinatis electi n. post p^{re}uis^{is}. op^{er}ib^{us}, constat. n. ex dictis oem non electus ante op^{er}ib^{us} u^{is} infalibi^{ter} esse damnandus.

Art. 5us an p^{re}scia meritor^{um} sit ca. p^{re}dest^{is}.

Con^{tra}. que directe Det. e. negatiua, reliquis con^{tra}. quib^{us}. D. Th. Det. huic q^{uod}. simul s. inferius disputandi.

Q. 1. an p^{re}dest. n^{on} facta fuerit. ~ ante p^{re}uisum originale p^{er}uic^o.

Quamuis hactenus uisum sit elect^{is} p^{re}destinator^{um} factas fuisse ante op^{er}ib^{us} illor^{um}. p^{re}uisa, restat t^{ri}. difficultas an eadem electio facta fue

ut et ante peccatum originale. Sunt. n. qui putent electos predestinatos fuisse factos post notitiam peccati originalis, quo peccato tota humana natura infecta erat, et ex ea tamquam ex massa peccati dicitur. Deus assumptissimus, et eligere quosdam ad gloriam pro sua misericordia, aliosque pro sua iustitia in eadem massa reliquisse, sic sentit Aug. lib. 1. ad Simpli. q. 2. et epla. 105. ad Sixtum post medium, et epla. 157. ad Optatum, et in Inquisitione cap. 94. 98. et 99. et de predest. et gra. cap. 3. et lib. 6. Hypognosticon, et lib. 2. 2. duas eplas Pelagia. cap. 7. et hinc et V. aperte sentit D. Th. in arg. 1. huius q. ad 3. ubi docet Angelos fuisse predestinatos antequam essent miseri, hoies. u. post misericordiam culpam, et in 2. d. 10. q. 3. ubi docet tunc a quo predest. hoies fuisse culpam, et 2. q. 1. a. 3. ad 4. ubi docet predest. supponere peccatum futurorum, Vn. inquit, S. Paul. predestinatus fuit p. orat. Stephanum quas uidebat Deus futurum, sic et xps. predestinatus fuit in remedium originalis peccati, quod deus prouidebat futurum. Et colligitur hinc sententia ex doctrina D. Th. ut interpretatur a Thomistis 3. q. loco cit. qd. sm. D. Th. ibidem xps. non ueruerit nisi si preexistente peccato. q. 1. q. 1. peccati fuit prior xpi. predest. id. predest. xpi. fuit prior nra predest. et elect. ubi sit nra predest. ca. finalis exemplaris et efficiens, et xpi. sit primus predestinator, q. de. ad ult. presc. peccati originalis fuit prior nra predestinat. Et hoc pr. hinc sententia qd. in hoc magis apparet Dei misericordia qd. hoies eligeret post factum. inuicem qd. si eligeret ante inimicitias qd. hoies electio fuit facta iam presc. peccati originalis. 2. pr. qd. si non esset peccatum originale multi hoies non possent peruenire ad tantas gratias ad quam defacto perueniunt p. sacramenta a xpi. instituta post peccatum originale, multi et perueniunt ad maiores gratias qd. sit illa in qua decedunt qui reuera minores qd. gratias quas acciperent ai. pariter, id. hinc oia prouideri et prouidant non possunt nisi uiso peccato originali qd. hoies electio facta fuit post uisum peccatum originale. 3. quia cogit et electio ad gratias supponit cogit eligendos ad illas, id. hinc cogit non potuit fieri nisi uiso iam peccato. q. electio ad gloriam supponit cogit peccati, qd. minor qd. multi hoies essent ante peccatum. i. peccati non existente, qui reuera non ss. m. futuri, et multi hoies futuri ss. post peccatum. q. incestus, sacrilegus, et fornicat.

qui

9. 23. Ar. 5.

quæ reuera non essent non existente peccato, sed hæc cogitatio hæc non potest
 nisi uisus ius peccati. 1.º electio hominum ad gloriã supponit sciã & originalis.
 Sed 2.º sententia uerã et probabiliã e. q.º electio hominum et Angelorũ
 ad gloriã facta fuit ante sciã uisionis originalis peccati, ita Scot. in 3.
 d. 7.º q. 3.º. Caput. in 1.º d. 4.º. Durand. Grego. Lysid. et Marsilius
 eodem loco, Molina q. 23.º a. 4.º et 5.º disput. 1.º memb. 7.º. Et pro
 bari potest. hoc sententia q.º Angeli fuerunt electi ante suam peccati
 originalis, cum cogitatio electio non dependeret ex peccato originali, et tri. An
 geli iustificati s. p. fidem xpi, ut docuit D. Th. 1.º q. 9. 6.º a. 1.º ad 4.º.
 ubi docet Angelos ab initio suscipere hunc fidem mixtã incarnatã
 docet et Cathari. spuri. de p. d. est. xpi, et spuri. de gra Angelorũ,
 Viguerius cap. 3.º d. 2.º. Suarez institut. 3.º et cap. 2.º d. 1.º. docet et Dion
 nis. Carthusianas sup. illa uerba Isaiã 63.º quis e. iste qui uenit de Edon
 idem docuit Decanus Cobani. explicans uerba d. a. 1.º et d. 1.º et Gal. 3.º
 p. q. 7.º a. 1.º q. xpi. p. d. est. natus fuit antequam peccati. cuius sp. e. fun
 damentus sp. sententia q.º electio hominum quæ facta e. p. xpm. facta et fuit
 ante p. d. est. originale, et et consequens ex eo quia electio hominum et
 Angelorũ simul fuit facta. 2.º q.º e.º p. d. est. in statu innocentis fuit
 fidem xpi ut docuit D. Th. 3.º q. 9. 1.º a. 3.º ad 5.º, et 2.º q. 2.º a. 7.º
 et docent feru oes 5.º in illa uerba genesis 2.º hoc nunc os ex osib. meis
 et caro de carne mea, qd. exp. s. Paul. ad eph. 5.º dicens hoc sa
 cramentum magnus e. ego autem dico in xpo et ecclesia, cuius uis fidem fuit
 Hyer. explicans eadem uerba ubi ait Adam fuit 1.º. Prophetam
 qui de xpo. et ecclesia uariatus e., et Aug. loc. cit. et 9.º lib. sup.
 genesis cap. 19.º ubi docet soporem misus in Adam fuisse ex
 sim p. quam mens eius cognouit nouiss. qui de xpo prophetauit di
 cens hoc nunc os ex osib. meis, s. gra. innocentis p. d. est. parentis fuit
 uisus ante peccati. originalis q.º electio p. quibus huius gra. illas fuit fac
 ta prius q.º esset uisus peccati. originale. 3.º q.º ordinate uolens et agens
 propter fines prius huius in intenc. id qd. e. ult. in exequ. s. d. ult. d. uis
 in exequ. e. regnum Dei et gloriã hominum, q.º ad illam ordinans. oia op.
 signata Dei ad extra erga creaturas q.º 1.º oium uoluit Deus gloriã ho
 1.º q.º electi ad gloriã ante p. d. est. et p. d. est. originale. 4.º q.º

electio huius ad glam facta e. ex mera Dei liberalitate. et absq. merito,
 s. fuit gratuita illa uoluntas qua uoluit oes hoies saluos fieri. ad
 propter hanc solus uoluntas illa uoluntas an fuit ante peccatum originis
 uisus q. electio huius ad glam fuit facta ante peccatum originis
 Vlt. q. Authores d. sententia tenent. con. d. neg. fuisse i. q. An
 gelos neg. i. q. glam p. xpm. sibi. i. parentz non fuisse ex fide p.
 gram innocentis, qui oia indigna vni. xpo. Tum et q. non fuisse
 saluari pot. in eor. senta qua uol. xps. sit caput Angelor. si neg. gram
 neg. glam fuerunt p. xpm.

U. q. An electio ad glam non e. facta ante peccatum
 conditionales peccati originis ad. posterius, hanc sententia libenter fateri.
 oes qui existimant futura conting. cog. posse ante decretis diuini
 de re futura, docet illam Molina q. 23. a. 4. et 6. disput. i. memb. 7.
 et ratio huius con. e. q. ante elect. huius ad glam uerum erat qd. si
 Deus pmitteret originale peccatum i. parens erat peccaturus, et uerum et
 erat qd. uera erat Deus pmissurus peccatum s. uera pmissio q. p. dicit
 cog. a Deo sub ea condit. peccatum futurum, p. conseq. q. si uerum
 erat cognoscibile erat in eo p. uerum in quo erat uerum, et si cognoscibile erat
 a Deo cognoscibile erat, ans p. q. p. de futuro non inquit ee. uera q.
 si p. elect. et decreto erat uerum qd. Adam erat peccaturus ante
 ipsa elect. erat p. uerum qd. Adam erat peccaturus.

Ad id qd. obijci. ex D. Th. Ar. D. Th. fortassis non ee. d. n. q.
 q. nos et ap. d. n. xpm. non ee. futurus ni existente peccati origina
 li, cum hoc t. d. n. xpm. fuisse p. d. n. et hoies electos ante
 peccatum originale, et ratio huius e. q. Deus ordinauit xpm. ee. futu
 rus opt. m. et congruentiori qui fieri possit, sup. aut. sua conditiona
 li qua nouit peccatum originis futurum si illud pmitteret uidit sp. me
 huius ee. ut ueniret xps. in remedium peccati. V. si illa scia stante peccati
 non foret xps. non curaret ex ui. huius p. d. n. q. d. d. d. opt. m. medius
 qd. uisus erat. s. remedium peccati, huius m. uol. cognoscimus Deum
 uolente nobis glam p. uisus q. merita, et q. uoluit nobis illam dare m.
 congruentiori qui nullus alius erat q. p. merita, si uera merita non
 fuissent sup. p. uisus cog. conditionata meritor. non daret nobis glam.

9. 23. Ar. 5

si autem Deus non presciat scilicet conditionata fore peccati originis, sed cognovisset aliquid medium quod esset optime ex vi eiusdem prescientie christus vera veniret et non existente peccato.

Unde ex his constat solutio ad illud quod obiicitur ex D. Th. Ad argum. factum pro D. Th. dicitur quod cum D. Th. aperit peccati originale fuisse prius visus quod esset nostra electio, aut christi prescientie interpretandus est hoc modo quod peccati originale fuit prius visus et scilicet conditionatas non autem absolute quod est sua visio.

Ad argum. 1. deinde ibidem dicitur quod eligere hunc tam ante peccatum quam esset opus misericordie, quod tri. facta est electio huius ad gratiam ex sola bonitate. Sed non fuit spectata cognitio peccati et scilicet visio quod antea illa facta est electio.

Ad 2. dicitur conceditur maius ad minus dicitur quod quibus scilicet visio non potuit illa omnia providere ante visum originale, scilicet tri. conditionata prescientie potuerunt ei quod visa ante cognitio originalis peccati, et eodem modo soluitur 3. argum.

Q. 2. an predestinetur aliqua causa ex parte nostra.

Q. huc gravissimum est, et oibus quibus in hac materia occurrere possit difficilissima in cuius discussione parus ingenij nisi viri. fidendus est, nec multum contigit, cuius nos profundius quod quibus absconuimus, propterea fidei cimba nobis utendum est, quod et si humanum ingenij fluctabile commutat, Deo tamen illas gubernante ad optatum portum quod quod quod.

Sed ut processus huius quod manifestatione appareat, 1. notandum est non est quod an ex parte nostra detur causa prescientie sumptus pro actu in merito diuina existente siue sit intellectus siue voluntas, certum est quod huius actus non dari eam efficientem cum sit idem cum potentia diuina a qua actus merito intelligitur procedit, certum est quod non dari illius eam finalem, quia ut optime docuit D. Th. 1. 2. q. 109. a. 1. causa finalis mouet ad electum media intentio distincta realem ab electo, sed in Deo electio et intentio non distinguuntur realem quod prescientie sumptus pro actu diuino nulla potest dari vera causa finalis. 2. notandum est quod quibus prescientie sumptus

pro actu diuino nulla det. ca. uera neq. ex p^{te}. Dei neq. ex p^{te}. nra
 pot. tri. assignari. ra. ex p^{te}. Dei tam p^{dest.} q. reprobat. in co.,
 nam ra. p^{dest.} e. ostensio diuini bonitatis p. op. misericordiz
 et ra. reprobat. e. ostensio eiusdem p. op. iust., sic docuit D. Th.
 art. hinc s. ad 3^m et Dur. in i. d. 4. q. 2. n. 2. dixi p^{dest.} et
 reprobat. in co., nam cur Deus p^{dest.} hunc p^{dest.} et illum
 reprobauerit, p^{dest.} q. es., alia e. ut postea uidebimus. 3° n. d. e.
 qd. quis ex p^{te}. Dei det. ra. diuini p^{dest.} sumpt. pro diuino actu,
 ex p^{te}. tri. creature nulla pot. ra. assignari, qd. quis Deus uult uias
 creatas propter aliam tamq. propter finem, nulla tri. creatura e.
 finis aut ra. motiua diuini uolunt., id. na. uult propter suas
 bonit. tamq. propter uiam finales, ita docuit D. Th. locut. et Dur.
 s. n. 5. Corduba lib. i. questionali q. 56. Lancelus quodlib. 4. q. 19.
 et hyc oia uera s. sine controuersia.

Tota diff. e. an ex p^{te}. nra det. ca. p^{dest.} sumpt. pro effib. q. ut
 diuina p^{dest.} producit in p^{dest.}. et qd. Vnum th. e. certus, qd. s.
 Vnus effus p^{dest.} in nobis existens pot. ee. ca. alterius, siue uice efficiens
 siue dispositiua, s. uocatio e. ca. iustificat., et iustificatio p^{dest.}
 et hyc glorificat., es. tri. glorificatio e. ca. finalis p^{dest.}, et p^{dest.}
 iustificat., et hyc uocatio, Sensus igr. qd. in quo solum e. diff. huc e. an
 det. ex p^{te}. nra. aliqua ca. siue efficiens, siue finalis, siue disp. nra
 oius effus quos diuina p^{dest.} producit in nobis, ita ut sit ca. totius
 collect. effus. a. i. uocat. usq. ad glificat. inelusive, an u. esta hyc
 effus collectio solum sit reducenda in diuinas uolunt., et bonit.
 tamq. in cam., et in nihil aliud, quam difficult. quirit D. Th. sub
 his uerbis an p^{dest.} meritorie sit ca. p^{dest.}, ubi noie p^{dest.} intel
 ligit ois effus p^{dest.}, et noie p^{dest.} meritorie intelligit meritorie
 p^{dest.}.

et. hanc difficult. sic intellectus vari. existunt dubitandi. uos.
 Prima sumit. ex illis uerbis Petri. i. satagite ut p. op. uia bona uitas
 faciatis uocat. Vras, ubi uocatio referri. V. in op. nra tamq. in cam.
 Et ex illis ad Rom. 8. quos p^{dest.} et p^{dest.} conformes fieri iung.
 filij sui, quo loco causa p^{dest.} V. referri in merita p^{dest.}, et d.

ad Thimoth. 2.º si quis emundauerit se ab his peccatis fiet uas in
honoris sanctificatus Dns, et Math. 25.º legimus talenta fuisse dis-
tributa im. propriam seruorum uirg. talenta autem 5. effus. p. d. est. 1.º
propria op. p. d. est. 2.º urget et ratio quia non quae
fiunt in temp. s. a Deo ab eterno p. d. est. et uolita, s. d. in temp. tu-
buit Deus glam. propter op. ipsius p. d. est. eligit illos ad glam. ab
eterno propter op. quae uidet in illis futura. 3.º q. in oib. op. b. De-
inuenit iust. et misericordia simul, docet D. Th. supra, s. d. p. d. est. i.
opus misericordiae q. eadem e. et opus iust. at iust. e. non pot. nisi
inord. ad op. p. d. est. futura q. p. d. est. nauit hoies. Deus propter op.
futura tamq. propter eam. 4.º q. non minus uult Deus ostendere
suas iust. q. suam misericordiam, s. d. in reprobato, ostendit simul
cum misericordia suam iust. reprobando propter op. p. d. est. i. prop-
ter pecc. q. simili. p. d. est. nauit hoies ostendendo suam iust. propter
op. bona p. d. est. futura. Vlt. q. indignus Vr. Dei bonit. et equit.
q. ex duob. qui inueniunt. aequales in oib. alter assumat. ad glam.
alter reiecto et reprobato, et his qui aequalia sunt merita et demerita
deus iniquale p. d. est. i. iniquale. p. d. est. i. q. ne in Deo concedamus
hanc iniquit. im. e. Deum p. d. est. nauit hoies propter bona op. p. d. est. i.
futura et reprobare alios propter op. mala quae uidet futura in illis.
U. hanc q. et u. uol. et eam assignanda propter q. quosdam
hoies p. d. est. nauit Deus varij extiterunt errores. Primus fuit Manichaeus
asserentibus cas. propter q. quidam hoies p. d. est. nauit et saluant. aliqui.
reprobant. et damnant. e. fatu. v. uis cuiusq. q. d. nil aliud e. q. seruis
et ordo car. nali. um oio in eu. ab. ex quo pendet v. uis cuiusq. hoies feli-
citas aut infelicitas, Hunc errorem refert Aug. i.º lib. ad Simplician.
q. 2.º Ambro. i.º lib. de uocat. gentium cap. i.º; Dicitur. tri. huc error ab Aug.
hoc est. ex illo Isaac et Isaac qui cum ex eodem parente simul essent con-
cepti et nati diuersos tri. exitus haurire, q. d. tri. tribu. non pot. aut fatu
aut astro. diuersit. reijcit et Hyer. thomo i.º in epla ad Demetriades
et reijcit. a D. Th. sup. eplam. ad Rom. cap. 9.º ex illis uerbis cum non
dum nati fuissent et. et amplius reijcit. aperte ex illis uerbis q. d.
a signis est. nolite timere qui gentes timent a se dicit nullas inferre.

59. s. Th.

nobis necessitas corp^{is} celestia. Et hoc conuincit. hinc sententi^{is} caus^{as}
nales et corp^{is} celestia non sunt nec poss. fieri al^{iter}. immo. c. ar
bitrius n^{ost}rum s^{ed} tm. c. ma corp^{is} diuine, s^{ed} facta quacumq^{ue} inmut^{etur}.
et corpus n^{ost}rum manet adhuc liberum n^{ost}rum arbitrium q^{ui} non ex^{tra}.
nali pendet n^{ost}rum arbitrium et ma^{gn}a salus. ~

Secundus error fuit Origenes ut docet D. Th. in hoc. a. qu^{od} aseruit
aias o^mnes humanas simul fuisse o^mnes creatas ab inicio et propter op^{er}u^m q^uo^{rum}
ante corp^{is} habuerunt sortitas fuisse diuersa corp^{is} mala. s. aut bona.
deinde u^{er}o propter op^{er}u^m eadem p^{re}destinatas fuisse quadam al^{iter} u^{er}o re
probatas. Hic error insinuat ab Origene 2° lib. Periechon cap. i^o ad
iuncto cap. ult. lib. p^{re}cedentis, eundem errorem tribuit Origeni Les^{us} 4ta epla
u^{er}o ad Iulianum (hoensem), et incuntem lapsus fuit Priscillianus dam
natus in conc^{ilio} Bracharensi i^o can. 6°, sequutus fuit eundem errorem
Plato in thimo ut refert Hiero. thimo 3° in epla^{to} ad Nibiam q^{ui} 3° me
minit eundem errorem idem Hiero. in illa uerba ad Galat. i^o cum pla
cuit ei qu^{od} me segregauit, et in illud ad eph^{es}. i^o elegit nos in ip^{so} ante mun
di constitut^{us}. et in epla^{to} ad Demetriadem u^{er}o, meminit Epiphanius in
epla^{to} ad Ioan. Hierosolimitanus, et Theop^{hil}us Alexandrinus lib. i^o
su^o paschalis. ~

Sed hic error damnatus est. in conc^{ilio} Bracharensi i^o can. 6° ubi d^{icitur}.
si quis dixerit humanas aias in celesti habitat^{as}. peccasse, et pro hoc pos
tea in corp^{is} fuisse interiectas etc. anathema sit, et in conc^{ilio} late
ranensi sub Leone i^o v. 8° et in Vienensi sub Clemente s. et in
6ta Synodo g^{ra}u^{iter} ast. 12° et apertius ex illo lib. 3° cap. ubi etas ad
me laudabant astra matutina, quib^{us} uerbis aperte sig^{na}nt humanas
aias non fuisse ab inicio creatas, q^{ui} idem est. quere ubi oras atq^{ue} asere
nullib^{us} fuisse, idem reij^{cit} ex illo ad Rom. q^{ui} cum nondum nati fuissent
neq^{ue} aliquid boni aut mali egissent non ex operib^{us}. s^{ed} ex uocante dictus
est. etc. et ex illo 2° ad Thimo. i^o uocauit nos uocat^{us} sua 1° non tm.
q^{ui} n^{ost}ra q^uo^{rum} fecimus nos s^{ed} smi. propositus suus et gr^{ati}a. ~

Hic error fuit Pelagianor^{um} aserentiu^s ho^{mo}m propijs u^{er}ba posse
mereri gr^{ati}as et glam^{orem} de condigno, inire cum Deo amicitiam, et in eades am
icitia p^{er}suerare, et d^{icitur} propter huc op^{er}u^m n^{ost}ra bona quosdam fuisse p^{re}des
tinatos

O. 23. A. S.

tinatos, in eundem fore errores lapsus fuit olim Aug. asserens hoc
proprijs uirib. posse fieri. fidem et fidei op. atq. adeo propter huc op. fidei
quosdam fuisse predestinatos. Statuit iste lib. de predest. 5. cap. 12.
et lib. i. retractat. cap. 13. hunc errorem scriptis idem Aug. fore to-
tus 7. thomus, et D. D. 3. 5. cap. 147.

Sed huc error aperte rejicitur ex illo ad Rom. 11. qd. si ex operibus
gra non e gra. et ad Eph. 1. gra. salui facti estis p. fidem non ex operibus
donat. 11. Tu e. requis glorie, et ad Titus 3. non ex operibus. iust. que fe-
cimus nos. Id. sm. misericordias suam saluos nos fecit, et 10e. et con-
uincit. huc senta qd. nulla op. inimici poss. ee. meritoria premij presertim
suy. nalis, quales s. effus. predest. Id. op. que procedunt gra. s. op. inimici
q. non s. meritoria premij presertim signalis. s. effus. predest. Vn. merito
damnatus e. hic error in con. Arausi. can. 6. et 5. et Miluic. can. 3. et
Fild. 11. 6. cap. 7. can. 3. et d. illud scriptis Ambros. i. de uocat. gentium
cap. 7. et Fulgentius lib. de incarnat. uerbi cap. 13.

4. error fuit eor. qui affirmabant alios fuisse predestinatos p. p. paruulos
tu. bona op. que facturi erant si susciperent, et alios fuisse reprobos
propter op. mala que erant facturi, quem errorem dr. Aug. fuisse Pelagianor.
ita refert epla. 1. o. s. ad Sixtus, et 1. o. f. ad Vitales, et lib. de bono
p. p. cap. 9.

Sed huc error rejicitur ab eodem Aug. locis citatis, i. qd. sequeretur ex illo
paruulus illius fuisse reprobus de quo dr. sap. 4. qd. raptus fuit ne ma-
licia mutaret intellectus eius, aut fictio deciperet animas illius, sequeretur
paruulus decedens e. e. bapt. et in gra. ee. reprobus et damnari. si re-
uera facturus esset mala op. et sibi. sign. paruulus decedens in origi-
nali ee. predestinatus et saluari si reuera facturus esset bona op. qd. tri.
impium e., Tum et qd. ut arguit idem Aug. merita et demerita que rursus
s. futura non poss. ee. cam. aut damnat. aut salutis, qd. que rursus s.
futura nullius s. merita aut demerita p. propter merita aut demerita
que futura essent si uixisset paruulus non pot. damnari aut saluari.
Tum et qd. ut dr. 2. ad Corinth. 5. oes nos oportet manifestari ante tu-
binal. Dni. nri. Jesu xpi. ut referat unus quisq. prout gessit in eo xpi. si
ue bonus siue malus q. propter op. facta aut concedendus e. premium

P. P. S. M.

aut infligenda e. pena, non autem propter op. quod num. q. s. futura.
Vlt. q. ex hac sententia aperte sequeretur, paruulus decedens cum bapt.
et gra. tantas comparare glam, qta. respondet meritis quos habiturus
esset si uixisset, et paruulus decedens in originali tanta puniri pena
qta. respondet demeritis quos futura essent si uixisset, ac proinde segr.
paruulus non tm. puniri pena damni s. et pena sensus, quod oia
et falsa et absurda s.

Vlt. error e. quem refert Prosper in epla. ad Aug. et tribuit so
let Alex. Alen. i. p. q. 2. 3. memb. 3. a. 3. qui aseruit bonum usum
quod prouidens et futurus ee. cam. p. d. e. aserit. n. huc sententia qd. p. u.
dend. deus aliquos bene usuros ee. gra. quos illis erat concedenda, propter bo
num illud usum eos p. d. e. uiauit, uidentis autem alios male usuros gra. illos
reprobauit, s. rex. inquit, donat aliquo. militi equum et arma qd. s. i. bene
usurus ee. illis, s. huc sententia reijcit tamq. error ex illo ad eptu. i. de
git nos in ipso ante mundi constitut. ut essemus s. ubi notat Hiero.
qd. non dixit qd. oramus s. s. ut essemus s. et hoc. et conuincit.
qd. op. procedentia ex gra. n. effus. p. d. e. s. m. illud ad eptu. i. ora
ti in operib. bonis quos preparauit Deus, ac preparatio e. p. d. e. s. q. op.
procedentia ex gra. n. effus. p. d. e. s. q. bonus usus quod non pot. ee. ca.
oibus effus. p. d. e. s. alias esset ca. sui ipsius. 2. q. si propter merita
procedentia ex gra. essemus uocati atq. iustificati segr. qd. unusquisq.
p. d. e. s. meret. de condigno uocat. et iustificat. qd. Vt. Pelagia.
pt. segr. q. huc oia mereret. q. op. procedentia ex gra. finali quos n. merita
de condigno. Vlt. q. nullus pot. mereri p. op. id qd. e. ras. merendi in illis
q. d. e. alias idem esset prium. meritum et premium, s. gra. continet.
intra effus. p. d. e. s. q. nullus pot. mereri p. op. procedentia ex gra. collect.
effus. p. d. e. s. q. nullus p. d. e. s. propter bonum usum quod qui prouidet.
futurus.

Hic igr. oib. reiectis inter cath. non e. Vna sententia in assign
nanda x. p. d. e. s. in trig. hab. in i. d. 4. i. q. Vnica aserit ex
p. n. a. dari cam. p. d. e. s. merita. s. quos procedunt ex gra. et non con
tinent. intra effus. p. d. e. s. iurat. n. hab. solam glorificat. ee. effus.
p. d. e. s. ut s. uidimus, si tm. inquit, dicamus cum Magist. op. pro
cedentia

Q. 23. Ar. 3.

cedentia ex gra. ee. effus. pdest. aserendus e. in quibusdam dari cas. pdest. op. s. moralia bona precedentia gram. qu. ca. n. in illis qui ita n. vocati ut potuerint non respondere, in illis u. qui ita n. vocati ut non potuerint non respondere, s. uocatus e. Paul. l. in his qui uocati s. ante usus arbitrij, ut Beata Virgo, Joanes, Ieremias etc. non dar. ca. effus. pdest.

Sed huc senta qm. ad fundam. eius - s. qd. glorificatio, et nihil aliud sit effus. pdestinat. supra refutata e., si tr. uerū esse hoc fundam. uera esset eius senta, q. ois theolog. fatent. gl. rificat. e. premium et effus. meritor. precedentiu. ex gra., qm. ad 2. quod aserit qd. opera ex libero arbitrio facta sint ca. pdest. in quibusdam m. reijcenda e. huc senta eus opinione labeli qui in eadem salubra huc u. v.

Alia e. senta quam segr. schristo. labeli ttt. de pdest. cap. 5. ubi ait 3. ee. auxilium quo Deus nobiscum operat., aliud e. auxilium gnale nali. quod et si sufficiens non sit ad op. bona moralia e. tr. inquit sufficiens ad uitanda pecc. aliud e. auxilium nali. speciale quod necess. e. in na. lapsa ad efficiendus op. bona moralia, qu. n. disposit. de congruo ad gram., 3. auxilium e. spale supnale necess. ad op. meritoria gl. de condigno, quod auxil. n. aliud putat ee. ppter charit. et gram. et alias uirt. His sup. aserit dari ex p. nia, cam pdest. s. op. bona moralia qu. meritoria n. de congruo effus. pdest. quatenus procedunt ex auxilio nali. spali, eandem sentas sequitur Vr. Thomas de Argenti, in i. d. 4. a. 2. Albertus Pigi. lib. 3. de libero arbitrio cap. 2. a quor. senta. non longe abest Camerarius in dialogis de pdest. et Osorius lib. 9. de iust. celesti, quor. sentas tamq. Pelagianor. reijcit Solus sup. eplam ad Rom. cap. 9. in merito tr. cum ab ea longe distet, quor. Pelagius op. bona moralia dicebat ee. merita de condigno gl. et gr., qd. tr. h. Authores negant dicentes solum ee. merita de congruo. Pro hac senta referu. p. Bonacuent. in i. d. 4. q. 1. a. 1. qui aserit qd. quic. ex p. nia. non det. ca. meritoria de condigno oium effus. pdest., dar. tr. ca. meritoria de congruo. s. op. bona moralia antecedentia gram, vñ. ois.

PP. s. th

hu' Auctores in eo conveniunt qd. op. moralia bona uirib. n. fac
ta s. ca. oium effus. p. d. est. quoy Auctoy motiva s. h. e. i.
q. sacri Doctores quotiescumq. loquunt. de p. d. est. assignant p.
ca. oium effus. eius bonum usum arbitrij, quod Deus p. d. et
futurum in p. d. est. sic Hieron. in questionib. ad Iobias
q. 10. ubi ait Deum non sine roe. p. d. est. d. postius indurasse
populum Israeliticum, et saluasse et gra. p. uenisse nos qui non tm.
ex Iudeis s. ex gentilib. sumus, quib. dam p. existenti. causis,
quas cas assignans ait q. Alij recipere uoluerunt filios Dauid, alij
u. recipere recusarunt, sic Aug. lib. 8. 3. ubi q. 6. 9. ubi ait qd. p.
dest. in p. d. est. p. cedunt occultis. merita Vn. ^{u. u. u.} saluant. s.
in damnatis p. cedunt occultis. mala Vn. damnant. et sup. eplas
ad Rom. cap. 6. 1. et 6. 2. et lib. 6. hypognosticon in initio ait qd.
quidam s. p. d. est. q. Deus p. sciuit quales erant futuri, lam
dem cam. Vn. uideu Amb. 3. cap. sup. eplas. ad Rom. in illa
uerba diligentib. Deus etc. et cap. 9. in illa uerba eus nondum
nati fuerunt.

Deinde 2. probant ex Iud. 1. cap. 18. ubi dr. Deus ab
initio fecit hoies rectos et reliquit eum in manu consilij
sui, apposuit illi p. cepta et mandata dicens si custodieris illa ser
uabunt te etc. et Malachi 3. cap. ubi dr. conuertimini ad me et
ego conuertar ad uos quib. in locis p. p. g. in nobis opus bonum n. ad p. d. est.
Deinde roe. probant q. si Deus non p. d. est. hoies. habita roe. p. uis
op. max. extenuaret. spes salutis fidelium, qui nihil sibi p. d. est.
putant op. bona si electi non fuerint, neq. s. op. mala si fuerint
electi qd. max. e. inconueniens, pro hac senta oia arg. facta pro roe.
dubitandi afferri solent, et alia quae postea aducent. et soluent.

Sd. si hae senta ita intelligat. qd. op. bona moralia ex uirib. n. facta
ante oem. gram sint ca. aut disp. n. u. ad p. d. est. ita ut illis p. d. est. infalib. s.
p. d. est. qui hnt. illa, et non p. d. est. qui illis carent sine uis. n. ca. u.
et qd. illa op. sint moria iustitias Deus largit. p. d. est. auxili. sup. h. o. g. et
glam. sine dubio erronea e., Et s. illas e. hae rab. q. quoy Deus oib. p. d. est. auxili.
sufficiens, p. d. est. s. u. s. qd. sine e., aliq. p. d. est. maiora auxili. his qui
minus s. co. operaturi. s. qui non s. p. d. est. recte op. aturi morali. ante au

Q. 23 . Ar. 8 .

xilia recepta, quod constat ex illo math. i. u. tibi' Vetsayda et
ubi dr. Tyris et Sydonis fuisse denegata auxilia quibus conuer
terent. quae data fuerunt Bethsaidis, qui ex hisdem auxilijs
magis s. indurati, tuis et q. non dubitasse. quin si multis damna
tis data fuissent auxilijs Paulo exhibita, reuera conuertentur et saluarent.
q. non fuit habita ratio usus liberi arbitrij precedentis s. potius ubi
uult et quom. uult spirat Deus. 2. q. non dub. quin Patrib.
ueteris testam. maior fuerit collata gra. q. Patrib. euly legis n. ut
figeat. Propheta in illis uerbis psal. 1. 47. non fecit tibi. o. nationi
et iudicia sua non manifestauit eis, tum et q. non dub. quin
ex eula xpiana plis. predestinati fuerint q. ex Synagoga, et extrin
q. ex uella legis n. et ad multo maiores gra. et glas. ut figeat. math.
20. in parabola de condutis ad uineas ubi pates fecit Pater familias
eos qui nouiss. ceperunt laborare uel alij singu. figeat. opitionis ei.
fructus op. precedentius ex maiori gra. qualia s. q. existentius inde
q. q. et huius distribut. non redit. ibi pro ca. labor operariory, s. uo
luntas ipsius Patris familias vn. seruo qui conquisitus fuerat Det. ibi Pa
ter familias amice non fauoribi' uoluntatis non ne ex denario conuenit
ti' mecus tolle qd. tuus e. et uade uolte. n. dare hunc nouiss. s. et tibi' an
non licet mihi' demeo q. uolo facere, id et figeat. gene. 38. in illa
mixtura benedict. iacob qua commutatis manib. in m. oculis dexteras
posuit sup. Ephraim natu' minores sinistras aut. sup. Manasen natu' ma
iores figeat. eulam xpianas minores natu' q. Synagoga ei. Synagoga
q. cruce xpi. puseuendam, idem figeat. xpi. suis discipulis luc. 10.
dicens Beati' oculi qui uident quae uos uidetis, amen dico uobis q. multi
Reges uoluerunt uidere quae uos uidetis et non uiderunt, deinde q. uolo
get Hyew. in epla. ad Demetriades est. certus e. plis. gentiles sps. lon
ge perstantiores habuisse usus arbitrij q. multi ex xpianis et tri. plis
xpiani uim minoru' illo usu salui' facti' s. in cuius conf. aduul. post.
gentes a lusitanis inuenit quae et si ingenio pellant et arbitrio reite
nali. utant. non tri. s. haecenus infide' illuminati'. Vltimus
quia constat plis. ex damnatis pauciorib. fuisse obnoxios pecc. q. Mag
dalena, Paul. aut latro, non q. fuerunt predestinati tu' et illi repro

PA. 88

bat' propter vnu arbitrij precedentis qd.

Deinde in huius sententia. conf. pla. faciunt si. loca ad tyhe. n. 2. creati dicimur in operibus bonis que preparauit Deus, qd. si creati sumus ex operibus, ex nihilo op. sumus predestinati, et vbiq. 6. s. cap. ut refert Pauli ad Rom. 1. o. inuentus sum a non quarentibus me, et palam apertus his qui non interrogabant me, et ad Eph. 1. predestinauit nos in adopt. filios. Dei. q. Ihu. xpm. non sm. op. nra. sed sm. propositus uolunt. suq. in quo nos sorte uocati sumus, et ad (aliosen. 1. qui dignos nos fecit in f. sortis 5. qd. si predestinati ex sorte sumus non ex propria op., et 2. ad Titum 1. uocauit nos uocat. sua s. non sm. op. nra. sed sm. propositus suus et grat. et ad Rom. 9. non ex operibus. sed ex uocante dictus e. et 7. et psal. 137. Saluum me fecit qd. uoluit me, Vn. de lucy 10. confitem tibi Pater gl. et tunc qd. absurdus t' huc a sapientibus et prudentibus. et reuelasti ea paruulis, et ibidem uer. pro rei. diuina uoluntate. s. qd. sic placuit ante te, quibus in locis non in op. nra. reducit. nra. predest. sed potius in diuina uoluntate.

Deinde rei. pr. qd. id qd. alium dat. p. m. domi et liberali non huc. cas. ex p. eius cui dat. alias non esset liberalis donatio, sed nra. gra. liberalis. et p. m. domi confer. nobis ut docet. Miluunt. can. 4. q. cum effus. predest. sint gra. ois. illi conferunt. nobis absq. ca. et gratuito.

2. qd. op. bona moralia nec si. dist. proportionata ad gra. neq. ca. neq. illis e. aliquo m. debita gra. si illis positus in nobis non sequi. quod sumus predestinati, et illis deficientibus. sumus reprobi cum nihil referant ad effus. gratuito.

3. quia si bona op. moralia essent ca. predest. iam conducerent efficaciter ad glam. atq. adeo sequer. qd. essent effus. predest. et contingunt. inba latitud. collect. effus. predest. ac proinde non possunt ii. ca. totius collect. effus.

Si. si d. huc obijciat qd. facienti qd. e. in se Deus prestat gra. s. ante oem. gra. nullus pot. facere qd. e. in se nisi quando recte moral. qd. recte sponte moral. prestat Deus gra. s. uocat. et alios effus. predest. igr. op. moralia si ca. totius collect. effus. predest. sed. No. qd. sponte recte moral. non prestat Deus gram. infalib. et ex lege neq. prestat.

illas

illas iuxta mensuram spiritus boni moralis, V. spiritus bonus moralis neque
causa aut dispositio sufficientis neque necessitudo requisita ad gratiam, atque ad asig-
nari non potest, tamquam causa et ratio predestinationis.

Propterea alia sententia quam sequitur. Inxi. quodlibet. q. 9. q. 19. et
quodlibet. 8. q. 5. asserens, ex parte nostra dari eam sive rationem aliquam to-
tius collecti effectus predestinationis non quidem spiritus bona moralia, sed spiritus sup-
naturalia precedentia gratiam suaves non quidem prout sunt a Deo quod sic effectus
predestinationis, sed prout sunt a libero nostro arbitrio, Vnde existimat Inxi. quod
cooperatio nostra simul cum Deo in dispositio supernaturali ad gratiam prout est a Deo
premissa, est causa totius effectus predestinationis, Pro hac sententia utitur solent Sadleir
lib. 8. sup. 9. cap. epl. ad Rom., et Dionisi. Niquel, in c. d. 4. q. 1. in
initio, Alij uero hanc explicant sententiam dicentes non repugnat uocat quia
uocat nos Deus in causa predestinationis quod quibus non sit meritis de condigno est in
quidam congruitas propterea non repugnantes predestinentur a Deo, ex-
plicat hoc in infirmo cui Medicus promittit salutem si non repugnet
curat, illa non repugnat, inquit, est conditio et congruitas ad con-
sequendam salutem, explicat et inducit qui uocantur a Deo quod uolunt
non repugnat uocat, et aliter repugnat, illa non repugnat uocat, in-
quunt, est conditio et congruitas quidam propterea illi predesti-
nentur, et qui repugnat reprober.

Id. hanc sententiam duo de falsa aliter i. electi predestinatorum
non fuisse falsa ante spiritus premissa, aliter i. uocat sive non re-
pugnat uocat, est causa predestinationis quod spiritus reputatur, 2. autem m. e.
reijciendus, et est quidem satis conuincit ex illo luc. 10. et math. 11. ue-
luti Dux saida. et ubi Deus uidet Tyros et Sidones cooperaturos et non
repugnaturus uocat, et nihilominus non fuerunt uocati neque diuinitus
attracti ut docet Aug. lib. 1. ad Simpli. q. 2. q. 1. cooperatio sive non
repugnat uocat, non est causa predestinationis, neque constat si Deus numquam
uidet Tyros et Sidones non repugnaturus quod numquam dinauit illos
uocare uocat, aut essent responsuri, 3. hoc n. e. q. iam sequitur non re-
pugnat uocat, et uocat, uidetur inuicem Deum predestinantis atque ad eos
non erit causa predestinationis tum et quod multi sunt reprobi qui uisunt a Deo non
repugnare uocat, si uocantur, 4. uocantur predestinati et in reuera

1. repug. q. non repug. siue copatio uita nonie. ca. p. d. est. 1.
 2. q. neq. copatio neq. non repug. uocat. 11. ca. motiua uolunt.
 De ad eligendus p. d. est. natus q. neq. in ca. effi. p. d. est. 1. pt. conseq.
 q. q. non mouet ad disting. p. d. est. natus a repug. nonie. ca. effi. p. d. est. 1.
 p. d. est. 1. ans. p. q. p. d. est. natus ad glam q. uellet dare grat. 1.
 et p. d. est. natus dare grat. q. uellet disponit. 1. ad glam et uocat. q. u. 11.
 opat. quib. copat. arbitrius natus. 1. quib. non repugnat. q. u. ad
 ult. 1. quib. uoluit eligere h. o. s. ad glam. q. uellet copat. siue non repug.
 q. nihil istor. e. ca. siue uad. motiua ad elig. p. d. est. natus. 3. q. non
 repug. uocat. non sit ca. p. d. est. 1. spali. p. q. ex eo h. o. non repugnat
 uocat. q. uocat. consentit natus ex consensu segr. natus. non repug.
 uocat. 1. ex eo q. o. h. o. segr. q. non sit brutus, d. consensu e. effi. p. d. est. 1.
 p. d. est. 1. q. non repug. sibi. e. effi. non igr. p. d. est. 1. ca. p. d. est. natus.
 p. d. est. natus q. ante non repug. 1. uelias p. d. est. natus uocatio inefficax in nobis
 q. e. effi. p. d. est. 1. q. q. ex uolunt. dandi glam non tm. uoluit
 d. h. o. m. uocare uocat. cui e. responsiuis d. et uoluit qd. h. o. non
 repugnat uocat. q. ita natus. e. non repugnare uocat. ad consequenda
 glam. 1. e. natus. consentire, 1. d. ob hanc solus uol. consentire uocat.
 e. effi. p. d. est. 1. et non ca. o. uis effi. q. sibi non repugnare. e. effi. p. d. est. 1.
 p. d. est. 1. et non ca. o. uis effi. Tandem conuincit. h. o. senta. ex illo ad
 Rom. q. cum nondus nati fuissent aut aliquid boni aut mali existere
 iacob dilexit. et. quo loco dr. ante o. q. p. d. est. natus fuisse iacob electus
 loqr. autz de sua uisionis, fauet et h. o. senta. id q. d. est. in Anap. 1.
 et Milu. bono. qd. d. preparat. uoluntas nra. a dno ut uellimus
 q. non sumus sufficientes cogitare aliquid ex nobis quasi ex nobis
 ut dr. 2. ad corinth. 3. quib. in locis sigat. copat. uocat. et non
 repug. spali. p. d. est. natus q. e. p. d. est. natus fuisse preparatus a dno. atq. ad
 e. effi. p. d. est. 1.

Alia e. senta. quam sequitur e. Dur. in d. d. q. i. q. 2. n. 11.
 dicens qd. quis ex. nra. nulla det. ca. p. d. est. 1. q. sit opus bonus mo.
 rale, dat. tm. aliqua. s. glificatio q. e. ca. finalis p. d. est. natus iustificat.
 et uocat. 1. et tm. non continet. intra effi. p. d. est. 1.

Sed h. o. senta. Dur. quib. nihil continet. fidei diuini p. d. est. natus
 q.

¶ qd. non concedit cas. aliquas p̄dest. qm̄ sit ex uicib. n̄is, falso t̄i.
docet gl̄ificat. non eē. effus. p̄dest. qd. s̄. probatur eē gl̄ificat. eē.
effus. illius actus p̄dest. qm̄ Deus uult hoi. dare glam. propter meri-
ta iam p̄uicta. ~

Hic ign. oib. sentijs relectis tenendae. a nobis cath. con. qm̄
ab oib. sacris Doctorib. et Scholasticis defendit. s. Qd. exp. n̄ianu
dat. ca. finalis neq. efficiens nec disp. n̄uent. qm̄ sit aut meritis de con-
gruo. l. de condigno respu. oius effus. p̄dest. qd. e. a se uic exp. n̄ia.
nullas eē. cas. siue roem. m̄d̄iuas et obliuas uolunt. Du ad p̄dest.
nando et hoc hōis. p̄st̄is qd. illos, d. collat. effus. p̄dest. uolunt.
eē. in solam Deū liberat uolunt. tamq. in cas. ita sentit Aug. lib.
de p̄dest. 5. cap. 15. et de bono p̄uict. et in respons. ad art. 1. s̄. h̄.
fo. imp. et i. lib. Retrahit. cap. 23. et uim u. sentiunt Bern. Hilar.
et Fulgent. quib. cas. docet Aug. qd. s. Unio humanit. ad Verbum
facta e. nullis p̄cedentib. meritis, et nulla p̄cedente ca. exp. huma-
nit. si hōis. s. a Deo p̄destinati. nulla p̄cedente ca. exp. ip̄s̄.
Docet h̄c ip̄s̄ Magis. in i. d. 4. 1. 1. Sed. et Gab. ibidem q. 1. Marfil.
q. 4. 1. a. 2. Maion d. 40. q. 2. Fernar. lib. 1. 1. 1. cap. 16. et 17.
5. d. sup. eplam. ad Rom. cap. 9. Quēda de concordia. libei arbi. et p̄d.
q. 1. 1. cap. 1. Corduba i. lib. questionali q. 56. et p̄sentim segr. 1.
Th. in hoc art. et i. 1. 1. 1. cap. ult. et de uic. q. 6. et ad Rom. q. 1.
Sed p̄ius qd. probemus hanc con. sup̄erendus e. effus. p̄dest.
eē. gl̄ificat. p̄uict. merita, iustificat. et uocat. et aliq. euentus
nales ut s. uinum e. a. 2. Un. n̄is p̄dest. totam collect. hōis
effus. intelligimus, nam Ambro. et Hiero. (h̄ris. et Orige. et
Alij 5. cum illis sepe aseunt merita p̄cedentia ex gr̄a. eē. cas
p̄dest. eōqd. accipiunt p̄dest. p̄ solo illo effu. s. p̄ gl̄ificat.
Probaui p̄t. h̄c senta rōe. a sufficienti enumerat. facta, qd.
quodquid p̄t. excogitari in nobis qd. sit ca. p̄dest. aut s. p̄. p̄-
cedentia ex gr̄a. aut s. p̄. moralia antecedentia gr̄a. aut s. p̄. qm̄ fo-
rent si h̄. amplius uisum, aut uocat. s. non repug. uocat. s. nihil
hōis e. effus. ca. p̄dest. ut probatur e. s. sentas s. uic. q. nihil
sup̄est qd. sit in nobis ca. oium effus. p̄destinationis. Proba

z' p'p't. deinde auctoritatib'. v' i' ex illo ad Rom. 9. cum nondum nati
 fuissent aut aliquod boni aut mali essent ut sm'. elect. ³ propositus Dei
 maneret non ex operib' s' ex uo carredictus e. q' malor' feruier' m'no
 z' s' scriptur' de. iacob dilexit Esau aut' odio h'uit, ubi Paul' proponit nobis
 elect. ³ iacob. tamq' typum o'ium. p'edestinatoru', quem d' electus e' ex uo
 tante. i' ex gratuita Dei uolunt'. nullis p'cedentib' operib', in quo excludit o'cas.
 exp' n'ra, quem locum late p'osegr. Aug. lib. i' ad simpli. q. 2. et lib. 2. v'
 duas epl'as. Pelagianus cap. 7. et de p'cedent. 5. cap. et 7. ubi ait qd' qui assignat
 nat' p' ca. n' p' p'edestinatoru' opera n'ra euacuat uerbu' Apostoli,
 dicentis non ex operib'. et p' et ex illo Joan. 15. non uos me elegis
 tis s' ego uos elegi, quib' locus Aug. lib. de p'cedent. 5. cap. 19. de Apos
 toli sic d'. e' intelligendus non uos elegi q' me elegistis aut in me
 credidistis, s' elegi uos ut me eligeretis, et in me credere t'is
 et i' Joan. 4. in hoc e' charitas Dei non q' p'ius nos dilexerimus
 aut s' q' ipse p'ua dilexit nos. Vn' ad eph. 2. creati dicimus in
 operib' bonis qu' preparauit Deus quasi ex nullo op' n'ro p'desti
 nati et ideo ad eph. 1. dixerat Paul' nos elegisse in xp'o antequam
 di' constitut'. fauente et h' uolunt' innumer' s' s' d'. Vnus affectus
 Aug. lib. de fide ad Petrus cap. 3. ubi ait illi aut' cum xp'o. regna
 bunt quos Deus gratuita sua bonit' p'parauit ad regnab', q' n. ta
 les sm'. propositus p'edestinando p'parabat ut regno digni essent,
 p'parauerat quidem uocandos ut obediant, p'parauerat iustifi
 candos ut accepta gra. recte credant et bene uiuant, p'parauerat
 gl'ificandos ut xp'i co'fignos effecti regnab' exlo'p' sine fine possi
 deant, ad qd' regnab' illi p'ueniunt quos Deus gratis nullo bono uo
 lunt' aut bono op' merito p'cedente saluauit. Deinde roe. p'
 q' quicumq' uult ordinat' fines alia' p'ius uult fines deinde ex illa
 uolunt'. uult o'ia qu' conducunt ad consequ. finis, s' d'. Deus ad ino
 te uult nobis gl'iam tamq' finis s' ex ea uolunt'. uult o'ia qu' con
 ducunt ad consequ. illius finis. s. gl'am, at qu'cumq' ea assignet.
 si ea. i. conducet necess' ad consequ. gl'. s' erit uolita ex uolunt'
 dandi gl'am, s' d'. qu' sic u. uolita n. effus. p'cedent. q' nihil pot' assignari
 tamq' ea. o'ius effus. p'cedent. qd' sit extra latitud. p'p'os'

2. 23.

ipsorum efficiens. 2° pr. arg. De sumpto p. na. grā. car. i. q. non pot. dari ca. finalis omnium efficiens quoniam nulla alia finalis ca. ee. pot. prater diuinas bonitas, quas Deus ostendit p. d. nando p. actus misericordie, qd. inde constat qd. glificatio i. fi nis ois aliorum efficiens, et tri. glificat. nullus i. finis p. nra. Nec pot. dari ca. efficiens in nobis qd. i. effus. p. d. est. i. uocatio hu ius autz nulla dar. efficiens ca. in nobis quz sit motiua ad p. d. est. binandus. Ne dar. ca. foris q. cum effus. p. d. est. Ant formz et actus quidam. i. huius, ipsorum non dar. alia forma; nec dar. ca. malis qd. ad effus. p. d. est. nihil sup. in nobis nisi na. potz. et bona op. moralia. Id. na. et pot. non v. ca. motiua ad p. d. est. binandus cum sint uis reprobis et p. d. est. binatis, nec bona op. moralia poss. ee. ca. malis etz dispositiua eis illis potis non det. nec ex lege offus aliquis sup. nalis. nihil igr. ex cogitari pot. qd. sit ois efficiens p. d. est. ca.

Ex his oib. sequi p. d. est. in ui. nullam dari ex p. nra. ca. s. d. totas collect. effus. p. d. est. referenda i. in ostens. diuini bo nit. p. actus misericordie, tamqz in ca. finalis, et in nihil aliud indi uinas u. uoluntz. liberam et gratuita tamqz in ca. efficiens.

2° cor. sit nulla dar. ca. nec rad. ex p. nra. neqz exp. De qua re. s. hunc hsem. in particulari potis p. d. est. binatis quibus uer re probauit, s. tm. pot. referri in libera uoluntz Dei ut in cam. ita docet D. Th. in hoc. a. s. ad 3^m et explicat his exemplis qd. quis pot. sit assignari rad. et ca. cur ex materia rege gnabilibus quz vna e. spe. in oib. quidam pars sit sub fa. terz. et quidam alia sub fa. ignis, qd. s. necess. erat ad p. d. est. binatis ut ma. sub eue formis spe. diuini tibi, tm. cur hie pars m. potis sit sub forma terz. qz sub fa. ignis nulla pot. assignari rad. prater Dei uoluntz libera; s. l. quis pot. sit assignari ca. cum lapides in edificio infirmus locum obtineant et non sup. ius. i. p. d. est. binatis firmity, tm. cur hie lapis sit potis in hac p. qz in illa nulla pot. assignari ca. prater uoluntz. artificis sic etz quis p. d. est. binatis in ui. et reprobat. potis assignari pro ca. ostensio diuini bonit. p. actus misericordie, et p. actus iustie, tm. cur hie ho. fuerit potis p. d. est. binatis qz ille nulla pot. assignari ca. prater

liberam Dei uoluntatem, hanc libertatem Dei esse predestinatum huius et non
 illius significat. math. 23. in illis uerbis, an non licet michi de
 meo qd. uolo facere, et hoc est. qd. explicat Aug. titu. 26. sup. Joan.
 dicens quare hunc trahat et illum non nolle iudicare si non
 uis errare, et idem lib. de predest. 5. cap. 3. et de uerit. et gra.
 cap. 3. hanc distinct. huius predestinati ab illo reprobo refert
 Aug. tamq. in cas. in iudicia Dei in scrutab. putaris nullas
 huius posse esse alias cas.

Et uer. pr. huc con. q. ex p. nullius predestinati dat. ca. cur
 sit predestinatus q. ois. hoies equali oblati ss. inuoluptu Dei, id. inter
 equalia nulla e. ra. cur potius unum assumat. et aliud relinquat.
 pr. liberam uoluntatem assumens q. cur hic ho. fuerit p. huius q. ille
 predestinatus nulla pot. assignari ca. pr. liberam Dei uoluntatem.

3. con. sit predest. ad ultor. e. conditio sine qua non predesti
 narent. usus bonus liberi arbitrij ex gra. procedens p. uisus et cog
 nitus non quidem sua uisionis qu. sponit decretus diuine uoluntatis
 sed p. uisus conditionata qu. e. ante decretus, qua sua cognoscit
 Deus qd. si p. stet hoc auxil. et in hoc temp. qd. in posteriori sig
 no predestinatus p. stat p. uerabunt in gra. et in illa decedent, non
 ita intelligo hanc con. ut bonus usus arbitrij sic p. cognitus fuerit
 ca. l. conditio ad equata qua posita ois. qui sic ss. uisi bene usui
 arbitrio predestinent. et qui non ss. uisi reproberent, neq. ita
 ut bonus ille usus sit mensa. doneq. supernaturalis quoniam reue
 ra non ita e., id. sic intelligo ut neces. quicunq. predestinant.
 uisi sint sua illa conditionata bene usui arbitrio et in gra. decedent,
 Probau. pot. hoc ex illo ad Rom. 8. quos p. sciuit et predestinauit con
 firmes fieri et. hos et uocauit, quasi dicat eos quos p. sciuit bene
 usui gra. conferenda hos predestinauit. id. elegit, et quos predesti
 nauit postea uocauit, et i. Pet. 1. Petrus Aplos Iheruxpi. electis ad
 uenij. sm. p. sciuit Dei Patris, et ad Rom. 11. non reuellit Deus plebes
 suas quam p. sciuit, quib. locis signat. V. p. sciuit hanc conditio
 natus boni usus q. fuisse neces. ante elect. ad gl. V. D. Th.
 in hoc. a. docet bonus usus q. p. sciuit esse ca. finale collationis

gr. et 3° p. q. 1^a a. 5° ad 2^m docet qd. xps. in temp^e uenit quia
 sciebat qd. in illo temp^e erant in illud credituri, docet idem Aug. de
 p^o p^o 5° cap. 9° et 2° lib. 1° Paga. q. 2^a et 4^a, (huic dicitur hom. 65°
 sup. Math. in illa uerba simili i. regnum c^olor^u Patri familias qui
 exiit et q^o ubi docet est temp^e fuisse uocatos q^o sciebat Deus qd. est temp^e
 erant credituri, et uol. p^o h^o uol. q^o quicumq^{ue} ueniunt in temp^e
 h. a. Deo ab eterno ordinata et sup^o qd. futura sint neces^o h. p^o p^o
 id. ita euenit in temp^e qd. p^odestinatus recte usus i. gra. h. i. ste usus
 et fuit a Deo p^oordinatus et sua hac conditionata ante p^oordi
 nat^o necess^o cognitus q^o h^o p^o p^o. boni usus fuit conditio si nequa
 non p^odestinaret. 2° q^o qd. futurus e. cognoscit^o a Deo scia ab solu
 ta sup^o decreto sup^o uolent^o id. hoc ipse erat sub condit^o futurus ante
 decretus q^o cognoscebat a Deo sub ea condit^o id. bonus usus arbitrij in p^o
 destinato e. neces^o futurus sup^o p^odest. q^o cognoscebat a Deo sua abso
 luta sup^o decreto et ante decretus sua conditionata e. f. h^o p^o p^o conditio
 neces^o ad p^odest. non tal^o ex p^o p^odestinati q^o ex p^o De^o neces^o cognoscentis
 p^o hanc sciam quidquid sub condit^o e. futurus.

Id. qd. iste usus gr^o p^odestus hac sua non sit mensa. dono q^o sup
 naturalis p^o q^o p^o uolent^o Deus p^o hanc sciam recte uocet gra. si abundan
 tior illis daret. q^o fuit p^o p^o collata illis in temp^e, et t^o h^o maior gra
 non fuit illis p^o p^o data, ut constat de Tyris et Sydonis qui h. cogniti
 recte opatiu^o si illis tanta data fuisset gra. q^o data fuit Bethsa
 dis et habitatorib^o. (p^o p^o, et t^o illis non fuit data. Unde q^o
 negari non pot. quin iudeis maiora fuissent oblata auxilia eius xps.
 illis p^o p^o p^o p^o q^o gentib^o, et t^o multi ex iudeis salui facti
 non s^o. id. p^o h^o indurati aus illis auxilijs malob^o. cum quib^o multi
 ex gentib^o saluarent. si illis oblata essent et t^o oblata non s^o, Vn^o
 conquir^o xps. de iudeis dicens tota die expandi manus meas ad popu
 los non credentes et dicens mihi, et ad Rom. 1. 5. et math. 23. ait quid est
 uolu congregare pullos tuos s. galina congregat pullos suos sed alij et nolunt
 h^o non q^o dant. dona sup^o p^o p^o mensa usus gr^o q^o condit^o cogniti.

Hic t^o q^o diximus nihil obstat quominus Deus p^o p^o p^o abun
 dantiora auxilia his quos uidet p^o hanc sciam recte uocet gra. Vn^o math.

25. et Luc. 19. illud talentum quod unum auferent alteri turbum.
qui bene se gesserat, imo aliquando fuit. non Deus bonorum operum
ualius non quod debita sit illis gratia. de eius misericordia abun-
dantioribus auxilijs spiritualibus his qui recte moraliter operantur, unde no-
uimus act. 10. Cornelius fuisse uocatus ad fidem propter pietatem et
elemosinas, et genesis 22. propter admirabilem Abrahamae obedientiam
dictum illi fuisse quod fecisti hanc rem et non pepercisti unigenitum
tuum propter me benedicam tibi, et benedicent in semine tuo omnes gen-
tes terrae. ~

Ex his omnibus constat quod sit diuina inter praedest. christi, et mater quod christi.
praedest. a. absque dependentia a suo libero arbitrio ergo praedest. a. est
ad unionem hypostaticam substantiam antequam nulla op. christi. p. sua
uenerit esse praecognita, at uero mater praedest. facta est. dependentem a libero arbitrio
quod ad effectum quod praedest. a. sumus ad gloriam. asequendam per meritum
unde. s. in christo. nulla praecedit causa illius effectus sui praedest. a. sic etiam ex p.
nra nulla praecedit causa eius effectus. nisi praedest. a. sic docet Aug. lib. de
praedest. 8. cap. 15. ~

Sed iam solvenda sunt arg. pro sententia. Vabell' et aliorum facta, et
Primo quidem ut antiqui Patres de praedest. diuerso modo loquentes
inconcordias redigamus in unum. e. quod ut recte docet Pseudo-Dionysius in conu. lib.
arb. p. 1. cap. 2. et cap. 4. ad 3. Bernardus Thaper. a. 7. v. lute-
rus pag. 245. Molina q. 23. a. 4. et s. disput. 1. memb. ult. An-
tiqui Patres disputantes 7. duas hereses op. subortas, op. etiam modo lo-
guti sunt, nam disputantes 7. Manichaei qui auferrebant libertatem
arbitrij nisi a se uis. nra. merita affirmarunt Patres Deum nullum
hominem praedest. a. ad gloriam. nisi uisus iam meritis, loquentes autem
de praedest. a. uerba pro approbat. suum retribuunt. glori. sic loquent. Aug. Hieron.
Ambrosius. et plures alij pro op. sententia. cit. unde constat solutio ad haec
loca et ad similia quae afferuntur post ex his Patribus. in quibus. ut assigna-
ri pro causa. nra. praedest. a. merita. ~ Sed postea suborta heresi
Pelag. et comp. Aug. et Hieron. qui affirmarunt homines fuisse praedest.
natos propter bona op. moralia antecedentia gratia, op. extremum
adhuc uenerunt Patres, et ideo affirmarunt Deum praedest. a. homines ante
ulla

Q. 23.

Ad. 15

ulla sp^s p^risua, quⁱ senta. quⁱ ab Aug. ap^t dura nⁱmⁱs uisa
 fuit Patrib^{us} mult^{is} p^rsertim Afrikan^{is} putantib^{us}, ut existimo,
 Aug. loqui de ap^rob^{at}o. siue retrib^uit^{ur} gl^{ori}a, u^{er}u^m reuera loquar.
 de elect^{is}. h^{om}in^um ad glam. antequam nulla sp^s p^rstauerit eⁱ p^ris
 uisa sua u^{er}sion^e de qua loq^uit^{ur}. Aug. et Patres, p^rstauerunt mⁱ sp^s eⁱ
 p^risognita p^r se la^{is} conditionatas de qua nos loquimur. ~

Ad authorit^{em} euelest^{is} sp^s. Ret. D. Th. supra q. 22. a. 2. ad
 4^m. q^u Deum reliquisse h^{om}in^um. in manu consilij sui nihil aliud fuit
 q^u non impotuisse necessit^{em} h^{om}in^um. operib^{us}. s^{ed} imponit operib^{us}. agen
 tibus n^{at}alibus non aut^{em} sigⁿat. ibi sp^s. ma^{gis}. non fuisse p^rdestinata
 siue p^rdestinata a Deo et ita non cadere sub eff^{ic}u. p^rdest^{is}. Vn^{de}
 ex hac authorit^{ate}. non collig^{it}. ca^{usa}. aliqua p^rdest^{is}. exp^{re}. ma^{gis}. ~

Ad loc^{um} illud ex Malachia conuertimur ad me l^{it}er^{is} sp^s. ut
 Jud^{as}. 4. c^{ap}. 6. q^uo. in eo loc^o non exigit^{ur}. a nobis aliqd. opus q^uo. non
 sit ab auxilio Dei et eff^{ic}u. p^rdest^{is}. s^{ed}. ad monemur n^{ost}ra. libertatis s^{ed} in
 illo loc^o Tenet^{ur} ult^{er}. conuerte nos d^{omi}ne. l^{it}er^{is}. p^rofitemur nos gra^tia Dei p^rue
 niri in op^{er}ib^{us} sup^{er} n^{at}alib^{us}. ad arg^uent^{um} factus deinde d^{omi}ne. q^uo. in malis ex^{er}nuo
 r. sp^sus salutis fidelibus inquit fidelis inu^{er}si. Aug. lib. de p^rdest^{is}. 5. c^{ap}.
 11. dicens mira male se h^{om}in^um. committere su^um infirmit^{em}. q^uo. firm^{is}
 p^romissionis Dei, incerta est. inquit uoluntas Dei de me ipso quid^{am} q^uo. cer
 ta est. ne tibi uoluntas tua de te ipso nec timis, cur^{is}. cum utraq^{ue} uolun
 tas incerta sit h^{om}in^um. p^rstius uult su^um infirmit^{em}. committere fidem spem, et
 charit^{em} suas q^uo. firmou^{er} uolunt^{em}. Da^{uid}. Vn^{de}. ad monet loquit^{ur}. illas qu^{as}
 a uulgo circumferunt. si electus non sum nihil mihi p^rdesse poss^{et}. bona
 q^uo. et si electus sum nihil poss^{et}. mala ob^{er}e, q^uo. est^{is} p^randac^{is} de cor
 rib^{us} fidelibus tamq^{uam} reliquias Pelagianor^{um}. ~ s^{ed}. ut amplius satis fe
 ciamus huic uol^{unt}ate. d^{omi}ni. est. q^uo. cum ante elect^{is}. h^{om}in^um ad glam. nouerit
 Deus sua conditionata h^{om}in^um. recte est. operaturus et p^rseruaturus si
 p^rstet illi hoc. s^{ed}. illud auxiliu^m in hoc. s^{ed}. illo temp^{or}e. et nullus p^rdest^{is}
 nec sine hac sua sp^s. que libere s^{ed}. ab h^{om}in^um. futura, manifestus est. ex
 uolunt^{ate}. libera h^{om}in^um. p^rdesse. et q^uo. in gra^tia p^rseruet et saluus fiat. ~

Niq^{uam} obstat si obijciat p^rter est. reprobos qui u^{er}si s^{ed}. a Deo recte
 p^ratur^{is} et p^rseruati si p^rueniant. gra^tia. qua p^rdestinati, et mⁱ.

non fuerunt predestinati, q̄ bona illa op̄. scia conditionata cog
nita nihil eis de seruiunt. Id. Dr. qd. nullus eorū qui reprobandi
a Deo uigens ē. recte opari p̄. auxilia sufficiens et ingra. p̄
uerare, quōs forte uidet. recte opaturus et p̄ueraturus
si p̄staret illi Deus abundantius grām. q̄ p̄destinati mul
ti p̄stat non tñ. uoluit Deus aliquib. p̄stare maiora auxilia
q̄ sufficiētia cum quib. uidit eos ē. damnandos q̄. malicia
l. minora auxilia p̄stare libens ē. Deo, et hoc ē. m̄st. de
quo Paul. admirat. ad Rom. 11. dicens o altitudo sciē. ~

Ad arg. falsa inuinitio q̄. Adm. i. m̄. et c. ad authorit̄
Petri satigite et̄. Dr. q̄. uel D. Th. in hoc. a. qd. Petrus loqr. ibi
de certitud. q̄m. ad ipsos opanti tñ. ita ut sensus sit satigite
et recte opamini interius et exteriū ut p̄. h̄c op̄. iustia certit̄ sit,
uos (certitud. s. morali) uos ē. uocatos ad fidem et electos ad glā
ut sic in uobis magis augeat spes. sm̄. illud Pauli ad. et gaudemus
in tribulationib. scientes qd. tribulatio patientias opat. patientia
aut spes, ad. cum h̄c op̄. sint effis. p̄dest. non p̄. dari uis. h̄c r̄ius
effis. ~

Ad locū Paul. ad Rom. 8. Act. Gal. qd. quib. p̄sua ponat. a
Paulo ante p̄dest. tñ. p̄dest. est p̄ior p̄sua r̄os op̄. quā
p̄sua op̄. suporūt decetis p̄dest. et ita non sumus p̄destinati q̄.
uisi recte opaturi, s. p̄stus sumus p̄destinati et postea uis̄ opaturi. ~
Sd. h̄c solutio Gal. quib. uera sit loquendo de scia uisionis r̄os op̄. tñ.
locus ille intellig. ē. de scia conditionata quē ē. ante p̄dest. ita ut sen
sus sit quot p̄sua scia conditionata recte opaturus et p̄ueraturus hos
p̄destinavit, siue eligit non q̄. p̄sua r̄os p̄ueraturus ingra. ex condit. qm̄.
multi u. uis̄ p̄ueraturus s̄b condit. qui uera electi non s̄. s. q̄. nullus
p̄destinavit et eligit quos non prius uis̄et p̄ hanc scia conditionata
ingra. p̄ueraturus. ~

Ad 3^m locū Dr. qd. in illis uerbis (si quis emundauerit se ab his)
sigat. libera cooperatio nra. cum grā. Dei dr. aut. fiet uas in honores
q̄. p̄paranti se ad grām ex auxilio Dei p̄stat Deus infalib. l. grās
habituales p̄quam fit uas in honores sanctificatus dno., h̄c tñ. opatio

continet. intra effus. p̄dest. et ita non pot. ei. oius illor. ca.

Ad Lewis math. Dr. cum Chrysost. hom. 13. in impetu q. nōe
talenti eo loco intelligunt. q̄. gratis datq. q̄. sepe distribuunt. a Deo
sm. uirt. nales unius cuiusq. qua xoi. Petrus et Paulus credit. fuisse dis-
tributas. l. dñi. e. cum D. Th. q. 24. a. 3. ad 1. qd. nōe talenti intell-
ligit. gra. hualis q̄. dat. Vn. cuiq. sm. propriam uirt. i. sm. proprias
disposit. p̄. uenient. ab auxiliō Deū hūc m. opatio et disp. continet.
et intra effus. p̄dest.

Ad 1. arg. factus Dr. uerus ē. q̄. ueniunt in temp. fuisse
a Deo p̄. ordinata et uolita, non m. uerum ē. eo ord. fuisse a Deo
ordinata et uolita q̄. ueniunt in temp. qm. ord. intent. op. t. ord.
excut. Vn. q̄. quis in temp. sint priora merita q̄. gla. et inexcute. det.
gla. p̄. merita, m. uoluntas dandi glam. fuit in Deo p̄. uoluntas
dandi merita et ideo non segr. elect. ad glam. fuisse factas propter mer-
ta p̄. uisa, sic. n. prius uolumus sanū q̄. potiones q̄. e. medus, q̄. quis
inexcute. p̄. uor sit potio q̄. asequitio sanitatis.

Ad 2. arg. Dr. qd. ut docet D. Th. supra q. 21. dub. m.
inuenit. iust. inoperib. Deū semp. m. absq. ulla iniust. i. inuenit. iust.
ex debito xoi. alicuius existentis in creatura, qua xoi. sup. qd. dedit hoi
Deus qd. sit hō. ex iust. debent. illi manus et pos. et hōem. iust. gla
debet. sup. meritis factis p̄. p̄dest. alio m. inuenit. iust. non fun-
data in aliquo existente ex p̄. creatur. s. m. in p̄. m. s. Deū. i. ord.
nat. et talis iust. ē. increat. hōis sup. qd. ordinauit hōem. creare
quod opus magis ē. misericordiz q̄. iust. et hōem. inuenit. iust. in
p̄dest. qd. respū. tōm. collect. effus. nulla ē. iust. ex p̄. hōis s. d.
m. inuenit. iustā. inord. ad ordinat. et p̄. m. s. Deū. cuius ordin.
et p̄. m. s. ad implet. conferendo effus. p̄dest. q̄. collatio simpli. ē.
opus misericordiz.

Ad 3. rōis. Dr. qd. p̄dest. ē. opus misericordiz et non iust.
nisi improprie et ita nulla supōit. op. propterque Deus hōem. p̄.
destinet at u. reprobatio ē. opus iust. et ideo supōit. p̄. propterque
hō. reprober. et puniat, Vn. hūc. dūa inter op. iust. et op. misericordiz
qd. iust. p̄. uitiuas non intendit Deū manifestare absolute. s. ex

supposit. pecc. qm. punire non e. bonus nisi sup. culpa, at u.
misericordias absolute uult Deus manifestare, qd. absolute opus
misericordis e. bonus absq. supposit. Neq. obstat huic qd. misericordia
supponit indigentias. S. punio culpam, qm. indigentia nalis est
creaturae hoc ipso qd. creatura e, non aut. culpa quas reprobatio et
punitio supponunt. ~

Ad ult. constat solutio ex illo math. 20. an non licet mi
hi domus qd. uolo facere, et ex illo ad Rom. 9. an non licet pdest. figu
lus licet ex eadem masa facere uas in honores, et aliud in contumelias
numquid dicit figmentus ei qui se finxit, cur sic me fecisti, quare aut.
huic pdestinauerit Deus et non illum cum in nali b. par. sint
a Deo nisi non h. assignare uocem. S. cum Paul. ad Rom. 11. exclamare
o. altitudo diuitiar. et. et cum Aug. dicit. epla. 105. ad Sixtus, et
de pdest. 5. cap. 9. cur potius istud liberet qd. illum sciret. qui pot.
tam magnum profundum iudicior. eius, m. cauat sibi pceptus ut ne
erret. ~ ~ ~ ~ ~

Q. 3. an xps. Dns. sit ca. nra. pdest.

Multas pendet haeq. ex his que 3. p. q. 1. a. 3. de aduentu xpi dno et q.
24. a. 3. et q. de eiusdem pdest. quare breuiter a nobis expedienda e.
Est aut. intellig. hae q. S. pcedens de pdest. sumpta pro collect. diuis
effus. ~ Et dubitandi uocis h. h. Prima quia xps. fuit effus. nra. p
dest. quoniam ex fine dandi glam. nobis, et redimendi nos a pecc. ni
si Deus xpm. in mundum propter nos. s. ois. et propter nras salut. est
q. xps. potius nra. pdest. qd. illius sit ca. ~ 2. quia si xps. esset a. nra
pdest. sequer. qd. non gratuita di. uolunt. id. ex debito iust. fundat
in xpi. meritis pdestinauerunt, 1. Paul. ad Rom. 3. dicent. iustificati
grat. s. grat. ipsius. 3. qd. remota ca. remouet. effus. illius caus. q. si xps.
non esset ca. nra. pdest. non enimus pdestinati, et ita nullus saluaret non
ueniente xps. qd. e. sm. ~ Ult. qd. Angli. et P. nra. parentes huic. i. grat.
absq. meritis xpi. et tri. p. illas glam. possent puenire et assequi glam.
q. non huerunt glam. neq. effus. pdest. p. xpm. quod p. s. certim uerus
est

est in Anglis beatis qui nunquam a gratia deciderunt.

Propter huc arg. et alia quae fieri solent tam ex 11. q. 3. ex sacris doctrinis, Quoad a. 7. de satisfact. thoma 1. pag. 243. et Diedo de redempt. et capti. titu. 2. cap. 2. p. 3. a. 4. Caput. in 3. d. 18. q. 1. Adamus sup. eplam ad Rom. cap. 9. et ad eph. 1. asserunt xpm. non fuisse nisi p. d. est. cam. qm. existimant hi Doctores non fuisse nobis donatas p. xpm. et eius merita disposit. ad gram., vocat. p. fidem, et donari nobis ex sola Dei liberalitate.

His tñ. non obstantib. sit c. com. p. s. Dns. fuit ca. ois effus. ni p. d. est. a c. vocat. usq. ad glificat. inclusiu., non tm. exemplar. sed. et finalis et meritoria, fuit et ca. prim. q. et i. gl. tam in pri. mis parentib. q. in Angelis, ita ut quidquid mali et sup. nali. e. effus. p. d. est. totum illud sit nobis datum p. merita xpi., Con. huc qm. ad 1. p. e. D. Th. 3. p. q. 29. a 3. et seq. Vega lib. 4. cap. 8. ubi. et feu ois Thomist. cum D. Th. p. sertim Molina q. 23. a. 4. et. disput. 2. et huc eadem c. pars colligr. ex multis H. locis quoru. quidam asserunt oem. effus. sup. nales, quidam vocat., quidam fides nos huc. p. xpm., et c. quidam ex illo ad eph. 1. benedictus Deus et Pater Dni. nri Jesu xpi. qui benedixit nos in oib. benedict. spirituali in celestib. in xpo., s. elegit nos in ipso ut. et sub iungit. in quo nos sorte vocati sumus, q. p. xpm. sumus vocati et electi, et ad Philip. 1. vobis datus e. p. xpm. non solum ut in eum credatis ut. et ad Heb. 12. aspicientes in Authores fidei et consummatore. Jesu, deinde voc. constat q. xps. e. caput influens oem. motus spiritualis in nos tamq. in membra eius, ut D. Th. docet 3. p. q. 7. et docuit Paul. ad eph. 4. dicens qui e. caput xpi. et quo totus corpus compactus et conuicium p. oem. iuncturas ut., innumera H. loca quae hanc verit. ostendunt; hanc et verit. docent Pater p. sertim Bern. serm. 13. in cantica dicens quidquid sap. quidquid uirt. te huc. confidis Dei uirt. et Dei sap. de p. lita xpo., docuit idem Aug. 2. lib. de bono p. uer. cap. 7. ubi. ait p. xpm. huc. his. qd. accedat ad Deum s. qd. non recedat a Deo, et lib. 1. 2. duas epl. Pelagian. cap. 3. fateri. oem. gram. dari nobis p. xpm. idem docet Celesti. 1. in epl. 3. et 4. ad Ep. gal. ubi. aserit qd. p. xpm.

40. 2. 8. 11.
bene utimur libero arbitrio. docuit idem Miluani^m can. 4. dicens
donus Dei e. non solum scire quid facere debeamus sed. et diligere
ut faciamus, et utrumque dat. nobis J. xpm., et definiuit et Trid. n. 6.
can. 5. dicens declarat 5. synodus ipsius iustificat. ex adiud. Dei p. Jhm. xpm.
preueniente gra. sumendus ee. et can. 6. docet oeni. disposit. ad gra.
ee. J. xpm., vñ. dubitandum none. quin Tridoni et alioq. contra erro-
re sit manifestus infide, vñ. fm. i. qd. aserit Molina loco cit. can. 6.
xpm. non fuisse tam nq. pdest. quo ad integram effus. qd. non fuit
inquit ca. euentus nalius qui ordinant ad vitas eternas, h. n.
fm. i. qm. J. xpi. merita dat. nobis quidquid iuuat ad vitas eternas
et ois. pdest. effus., id. huc nalia iuuant et n. pdest. effus. ut s.
uisus e. qd. dant. nobis J. xpm. et xpc. pr. qd. ut s. pe. docent Patres,
J. p. uerbus indiuerit. producit Deus oia nalia, ita p. ipse in hu-
manit. producit oia signalia tamq. p. coniuunctus instrum. ut et
Theologi fatent, s. qd. nullus e. nali qd. non sit factus p. uerbum
in diuinit. ita nullus e. signale. qd. non sit factus p. uerbum in
humanit.; Tum et qd. ut xps. sit redemptor sm. pfectas wes et sal-
uator nece. e. ut non solus p. ipsum hiamus gra. sed. et disposit.
ad gram. quales ss. fides et uocatio qd. s. effus. pdest. dant. nobis
J. xpm.

Obijces tri. qd. xpi. incarnatio fuit effus. nq. pdest. qm. pro-
pter nos ois. et propter nras salutis descendit de celis et J., id. xps. non fuit
ca. suq. incarnat. qui facta fuit nullis pcedenti. meritis s. neq. fuit
ca. ois. effus. nq. pdest.

Propter hoc arg. recentiores Theologi dnt. non conferri nobis ois.
effus. nq. pdest. J. xpm. qd. existimant xpm. ee. effus. nq. pdest.
id. fm. e. prius huc et dignit. xpi. minus conformes et Dei prouid. indig-
nus, quom. n. xps. potuit ee. exemplar nq. pdest. et illius finis neffus.
e. eiusdem pdest. et medijs ad glam. nras assequendas, et constat
aperte hoc ee. fm. qm. finis e. cuius gra. cetera fiunt et medijs quod sit
gra. alterius. s. finis, id. xps. sm. hoc sentas e. factus gra. pdest. hris
et ex uolunt. dandi hor. glam. s. nra. pdest. et ut finis pdest. xpi. et
non ed. cuius s. docet D. Th. 3. p. q. 24. a. 3. et colligr. ex Paul.

9. 23. Ar. 5
 ad Rom. 8.º quos preceperit et predestinavit conformes fieri imagi
 ni filij sui, qui locus admiratus explicat eam. exemplares; nec so-
 tis fuit qd. quidam dicunt. dicentes xpm. non ee. effus. nra. predest. qd.
 fuit ca. exemplaris illius; Sd. huc solutio stare non pot. cum p. s.º
 posito, qd. si factus fuit xps. ex uolunt. dauidi glam. hui. segr. nra. qd.
 s. gra. et p. seuer.º propter eandem uolunt. u. effus. nra. predest. et non
 ca. exemplaris illius sic et xps., ~

Vn. dmi. nobis e. ut supra xpm. fuisse prius predestinatus qd. huius
 et p. ipsum huius. et Angelos predestinatus, et hoc e. xpm. fuisse p. predes-
 tinatus, et eam. meritorias diu. effus. nra. predest. exemplares et
 finales, quam uerit. probare non e. huius loci. Sd. attinet ad 3.º q. 1.º
 a. 3.º et q. 24.º ~

Ad arg. Dr. neg.º mai. Dr. n. xpm. descendisse propter nram
 salutem non qd. 1.º motuum ueniendi fuerit nra. salut. Sd. qd. fuit mo-
 tiuus ueniendi in carne passib. et mortali, qua aut. uol. cum hoc p.º
 stare possit qd. non ueniret nisi existente pec. tam s.º beuiter attigimus

Ex his segr. qd. 2.º loco affirmus xpm. s. fuisse eam. qd. Angelus
 et i.º Parentis quam p. uando amiserunt quod tri. negant Authores
 illi qui putant xpm. fuisse predestinatus post uisum originale, Sd
 si semel concedant predestinatus fuisse ante uisum originale nobis
 cum et in hac con. consentiunt. Et uol. yr. qd. nos sumus predes-
 tinati ante p. uisum originale ut uidimus. a. 4.º Sd. xps. fuit ca. fina-
 lis et exemplaris nra. predest. qd. fuit predestinatus ante originale, Sd
 gra. innocentis primi parentis fuit effus. nra. predest. qd. fuit effus. xpi.
 iam predestinati. Tum et qd. ut docet D. Th. 2.º 2.º q. 2.º a. 7.º et 3.º
 q. 1.º a. 3.º ad 1.º Primi parentes in statu innocentis huerunt fidem mist.
 incarnat. Sd. non e. dmi. fuisse prius iustificatos et postea habuisse
 fidem xpi. in illo statu hoc. n. abq. uol. et fundam. diceret. qd. ab eter-
 no dispositus erat ut daret. fides primo parenti tamq. des. ad gra. s.
 p. xpm., ac proinde prius fuit in carnatio xpi. a Deo ordinata qd. gra.
 innocentis primi parentis qd. dmi. e. fidem et gra. fuisse illi datas p. xpm.
 De Angelis et pot. probari qd. simili. huerunt fidem incarnat. a p.º
 sui incarnat. ut docet Aug. lib. 9.º sup. genesim cap. 19. et D. Th. 1.º p.

9. 5^a 7^a a. 5° Rupert. in illud Joan. 8° illi hominada erat ab initio,
 quibus non fuerunt Angeli neq; primi parentes ab initio suę creat.
 fidem mist. crucis et oius circumstarę incarnat. q. non fuerunt
 iustificati p. hanc fidem q. data fuit 1° gra. et fides s. xpm. oib;
 Angelis, fuit q. effus. p. d. est. xpi. ~

Ex his seqr. hęc unus eē. concedendum Authorib. sp. scilicet. qd
 xps. Dns. non fuit ca. p. d. est. totius corp. mixtici includentis An
 gelos et hoēs. tanq; membra et xpm. Dnm. tanq; caput, cuius gra
 o. q. xps. non fuit ca. ullom. suę incarnat. quę includit incorp.
 mixticō, tr. si a corp. mixticō excludamus caput vnum xps. fuit
 ca. p. d. est. totius corp. sm. oēs. effus. quos habuit p. d. est. tam
 in hoib. qz in Angelis, fuit quidē ca. exemplaris q. ad illius exem
 plar sumus p. d. est. nati; fuit et; meritoria q. meruit nobis oēs. effus.
 p. d. est.; fuit et; finalis q. p. p. t. i. sumus p. d. est. nati. ~

Ad 1^m constat solutio q. quus qd. xps. fuit passibilis et mor
 talis fuit effus. nri. p. d. est. non tr. xps. sm. se sic. n. ca. fuit
 nri. p. d. est. et non effus. ~

Ad 2^m qd. quus nra. p. d. est. p. effectib. accepta fuer. vob
 debiti respū. xpi. quē illam meruit; tr. respū. nri. tr. hęc vob. donū
 et non debiti cum ante effus. p. d. est. nihil p. c. e. t. i. s. e. t. in nobis vob. cu
 ius tota collectio effus. deberet. ~

Ad 3^m Dn. vnum quidē eē. qd. defacto non essemus p. d. est.
 nati nisi xps. p. d. est. naret. sp. tr. potuit Deus hoēs. al. p. d. est. nari
 et qz s. xpm.; quid tr. efficeret non uidente xpo. nobis non ē. datum
 cogit. ead. ex libera. Dei uolunt. p. d. e. a. ~

Ad ult. arg. negandū sē. an. ut constat. ~

~ . 4° an Deus p. d. est. nari in pauci certis
 ~ gradum gla. et media ad gla. ~

l. hęc non pot. pro cuius dignit. disputari a nobis breuit. studentib. pla. n.
 petenda essent necesse. ex q. 14° a. 13°; et ex q. 19° a. 2. et ex q. 22°

ar. 7. expedienda tñ e' brebit

Not me 1º qd sub nomine medi ad g'tiam intelligim' gra
 dy g'is uo cat' m' iustificat' m' ex p'beran' e' deniq' n'is act' libe' s'
 cum oib' eoz circumstantiis e' dubit' de q'oe s' q' si De' detrauit
 certum g'te gradum sequit' qd non pot' s'oper benire ad maiorem g'tiam
 q'tum cum q' mereat ne q' ad maiorem g'tiam q' sit illo q' e' medi ad illu'
 gradum g'tis qd iudica' merita act' fuisse detraita sequit' mai' m' conuenie'
 s' qd non sit in s'oi' potest' ampl' m'ere u'p' g'tiam e' ulter' u'p' sequit' qd non
 pot' s' non mereri illam g'tiam ad quam p'ordinat' e' e' u' sequit' qd
 e' necess' m'ereat qd repugnat q' m'eri; 2º quid quida' deo e' p'z de
 finitum necess' erit cum p'z de f'º includat uolunt' Deiefficacem q' non
 pot' non impleri q' si p'z definiuit De' singula op' n'ra cum o' circumstantia
 illoz sequit' qd singula op' f'unt imp' necess' cum oib' p'is circumstan
 tiis a p'inde nullum erit op' n'rum liberum, nec ualet p'obit'ia q' det'z
 sciuit De' scia u'isionis infallib' n'ra op' e' h' non imponit illis necess' m'
 3º Socr' e' q' e' difficile conciliare n'ram libert' cum scia u'isionis
 Dei tunc q' non e' eadem s' de scia u'isionis e' p'z de f'º q' scia u'isionis
 p'p'it op' n'ra e' u' non infert illis necess' m' at u' p'z de f'º non p'p'it
 s' d' pot' cat' eadem op' q' cum sit ca' ex qua necess' sequit' e' p'z con' sequit'
 ut op' n'ra eueniant necess' uirt' p'z de f'º, nec ualet ite'z d'z qd eue
 niunt necess' m' sensu comp'º non tñ indiuiso 2º Socr' e' qd De' p'z de f'º
 non e' in n'ra potest' cum p'z ueniat n'ram uolunt' p' ca' p'z uenit e' f'ing'
 op' n'rum qd necess' sequit' ex illa non erit p' n'ra potest' non tñ
 q' d' e' p'p'º q' d' sit s' d' e' neg' fuit in n'ra potest' qd op' fieret. (non peret
 qd e' idem atq' non fuisse in n'ra potest' in p' iudiuiso e'
 Pla' affert' solent arg' ad p'bandum non p'oe op' n'ra conciliaricum
 Dei p'z de f'º p'z de f'º p'uid' e' scia infallib' s' d' s' e' p'fficient' m'º
 p'p'º s' q' e' alia p'ia multi aff'irmarunt non fuisse in Deo uolunt' m' effi
 cacem dandi g'tiam ante op' p'z q' p' sciam u'is' 2º q' d' disputari
 m' ar 4. Alii u'º dixerunt op' n'ra non fuisse a Deo p'z de finit' m' se
 ip' s' d' in sua ca' 2ºa quam p'ntam satis dicitum e' eodem ar 4º
 s' d' p'z p' s' s'cit' m' uari' fuerunt doctoz p'z ut conciliarent libert' m'
 n'ra arbitrii cum De' p'z de f'º quida' n'ra aff'irmarunt qd De' non p'z de
 fini

finiuit certum gradum magis solum gratiam sicut daturus quod in confuso nec
 definiuit in quantum materia operis et intensio in ipso solum solum uoluit absque nouo
 auxiliari sicut in tempore iuxta de hactenus pro proprio uoluntate et uis operibus
 pro peccata dare premium gratie pro gratiam suorum meritorum

sed sicut pro tam aperte falsa uenienda est et illam sicut con Deum
 absque terro efficaciter uoluit et pro de finiuit electis certum gradum gratie et
 bono libero in diuiduo eorum certam intensio eorum circumstantia eorum
 quo fiunt in tempore con eorum omnium doctorum quos citabimus inferius
 eorum quidem de gradu gratie colligit con euidenti uoce quia quid quid eue
 nit in tempore eorum quo euenit non solum a Deo pro scitum sed et pro de
 finitum ut n. dot. Damas. 2 lib. fidei cap. 30 mala quidem pro sicut Deus sed
 non pro de finit bona in omnia et pro de finit et pro sicut sed in tempore pro stat Deo
 hominibus diversis et certis gradus gratie iuxta illud Ioa. 14 in domo patris
 mei manet et multum sicut et iuxta illud sed sedere ad dexteram meam. si
 nisi hanc non meum et ubi iugiter diversitas graduum magis et illigra
 de gratie sicut a Deo pro de finit pro mai. quod quid quid futurum euenit ex uolun
 te Dei tam ex causa non quidem uolente in tempore sed absque terro, quod iudicium
 eorum quidem uolente a Deo certum gradum gratie et pro de finitum non in uo
 luntate efficaci 2^a sicut quod uoluntas dandi gratiam pro destinatis fuit elec
 tio ut uisum eorum quod iugiter fuit electio uoluntas dandi tantam gratiam a tel
 lectio et uoluntas efficaci 2^a

De operibus autem probari potest simul atque de gratia gradu eodem fere arguuntur
 quod operis et gratia sicut media ad gratiam iuxta quorum sicut et gratia confertur
 sicut tanta gratia fuit efficaciter pro de finit et uoluntate sequitur quod fuerint de
 finita tot operis cum tanta intensio et tanta gratia

Difficultas tamen est in anima sicut nunc arbitrii libertas cum hoc opere pro
 de finit et quidem supponendum est pro fidem nunc arbitrium manere li
 berum sicut quibus operis sunt pro de finit quod docuit huiusmodi sicut et
 colligit ex illo ecclesiasticus. 31 ubi de quodam pro destinato dicitur et erit illigra
 eterna qui potuit transgredi et non est hanc quod sicut facere mala et non
 fecit et sapienter et uapores et ne malicia et sicut et 1^a Corinthios. 10 qui stat ui
 deat ne cadat et 1^a Corinthios. 9. de se ipso Paul. timere uis dum ait casti
 go corpus meum et in seruitutem redigo ne cum aliis pro de cauere ego

reprobis efficiat et certum est Paul. fuisse predestinatum v^o p^oal.
v^o ad presenciam disciplinam et q^o in quibus oib^o locis sigat liber
tas n^o arbitrii predestinatorum

Tota difficultas in eo consistit quom^o cum Sac detiat^o e^o p^ode
f^o salvari pot^o electorum libertas.

P^o m^o dicendi Bonavent^o 2. m. 1. d. 40. ar. 1. q. 1. Ricard. d. 38 q. 6.
S^o d. 40 q. unica Gab. e^o Ocean. d. 38 q. 1 Grego. q. 2 Sylbest. in con
flato q. 12 Driedo. de concordia libe^o arbit. p. 2 cap. 2 Reg. lib. 2 cap. 17
e^o lib. 12 cap. 22 Ordu. lib. 1. q. 11. dubio 11. Si o^oes agerunt salvari li
bertem^o arbitrii cum divina p^ode f^o e^o volunt^o efficaci q^o Deus
non alit^o p^ode finivit actus n^ost^o liberos e^o contingencia oia q^o
ip^o p^oss. futura v^o p^oss. e^o futura contingent^o p^ode finita e^o cog
nita ut contingens e^o si futura e^o necess^o fuit p^ode finita necess^o
e^o si futura non sit fiet a deo ut non fuerit p^ode finita e^o cognita ut
futura v^o q^o p^oss. sit necess^o in sensu comp^o p^o p^oria p^o futura neces
s^o e^o e^o cognita a deo e^o p^ode finita in q^o p^oss. non e^o futura p^oss. et
absolute non e^o p^ode finita e^o ita p^ode f^o non aufert n^oam li
bert^o c^o op^o n^ora

Idem q^o n^o uno m^o defendit a quibusdam. n. ita defendit ut
existiment dari po^oam ad p^oteritum e^o ideo q^o diu productum e^o
absolute posse non fuisse ab alio v^o ut Ordu. e^o nominalibus q^o p^o
tant p^ouariat^o act^o n^o futuri qui reuera pot^o non fore variari v^o
p^oum volunt^o e^o s^oq^o Dei ad rem futuram ac p^oinde p^ode finita p^o
se non e^o p^ode finita S^o v^o Bonau. alit^o procedunt dicentes p^ode
f^o Dei q^o mensurat^o q^o p^ont^o e^o nunq^o fluente semper e^o p^osentem
cuiusq^o rei e^o nunq^o p^oteritam aut futuram e^o ideo p^ore s^out opera^o
lib^o fiat p^ode finiet^o in quibus a deo si aut^o non fiat non p^ode finiet^o e^o p^o
dnt salvari libert^o n^oam cum p^ode f^o Dei pot^o probari s^o q^o n^o q^o
e^o opp^ota sequeret^o Deum non creasse mundum libere con^o se falsum q^o
p^o reg^o q^o ab eterno decreuit Deus producere mundum p^o e^o instanti quo
creavit q^o p^o non pot^o fieri ut non durauerit sequit^o q^o mund^o necess^o erat futu
rus p^o e^o instanti quo p^ont^o 2° q^o futura contingencia p^o a deo p^ode finita
e^o in p^o contingent^o futura q^o reuera p^oss. non e^o l. g^o d^o m^o e^o Dei p^ode
sem

non ee certam ex pte sciam uis q' uident futura qd e' impium. l.
 dm e' neceffo posse non ee a deo p'z de finita nec cognita 3o q' p'ro
 eodem instanti quo aliquid uult pot' illud non uelle qm agit libere q'
 p' eodem instanti quo uult pot' fieri ut non uoluerit curigit Socippu
 denegabimus Deo cuius uolito p'p'et' e' p'p'et'.

3o q' p'na manifeste falsa e' p'p'et' iuxta 1m e' 2m m' de se
 dendi illam. nam qd non det p'p'et' ad p'z de finitum docuerunt Hyer. in
 epta ad Rustociam cuius uerba citant 32 q. 1. Aug. lib. 26o 2o Ma
 nicseum cap. 1. p'p'et' D. 1. p. q. 2 ar. 4 e' 2o 2a q' cap. 21 e' in 1o
 d. 42 q. 2 ar. 2o de p'p'et' q. 1. ar. 3. ad 9m e' quot lib. 1. q. 2 Nicar. in 1. d. 42
 q. 1. ar. 1. e' idem docent impossibile ee ut qd Deus p' mel uoluit fuerit
 non uoluitum e' p'p'et' de sua docuit D. 1. p. q. 1 ar. 1. 3 ad 1m
 Socip' probare non e' suis loci e' ideo unica r'ao sufficiat q' p' ad p'z de
 ritum eet p'p'et' p'p'et' fieri a deo ut mundus non fuerit post quam fac
 tu e' e' Socipp' qd fuit e' m' uerum dicere qd mundus fuit e' efficiet
 q' duo contradictoria uera s'p' qd mundus fuit e' qd mundus non fue
 rit qd e' impossibile.

1o 2m m' p'p'et' fere idem arg' q' Deus ab eterno seit. Ante
 xpm ee futurum e' p'z de finitum ee futurum q' e' uerum d'ne qd p'z de
 finitum e' t'n fieri pot' et p'p'et' facta qd p'z de finierit, qd non
 p'z de finierit. Ante xpm fore q' pot' fieri simul qd p'z de finierit e' qd
 non p'z de finierit que p' contradicta simul uera. 2o q' p'p'et' libert.
 diuina uoluntatis fieri pot' ut non p'z de finierit Deus id qd p' mel p'z
 de finitum sequit' qd uoluntas qua uoluit mundum fore p'p'et' m'
 non fuisse cum p'p'et' libere a deo dependeat ac p'p'et' pot' dari p'p'et'
 ad hoc qd mundus non fuerit qd e' dari p'p'et' ad rem p'z de finitum 2o fac
 eandem p'nam que negat dari p'p'et'.

1o 3o p'p'et' e' arg' q' nullus actus no p'p'et' ee nisi q' Deus
 p'z de finitum illum fore. 1o p'z de finitum ab eterno sunt meum actum
 liberum e' iam sequit' qd sit p'z de finitum e' imp'p'et' in compo sito non pos
 sit non ee p'z de finitum aut non p'z de finitum ab eterno e' sequit' qd e' q'
 p'z de f' e' p'p'et' intemp' qd dm none. 2o q' q' d' Dei p'z de f' p'p'et'
 sit p'p'et' t'n illa p'p'et' a infallibilit' sequit' e' p'p'et' p'p'et' p'p'et' p'z
 de f' p'z

p[ro]p[ri]etate seg[ue]n[ti] eff[ic]us infalib[il]i[ter], q[ui] p[ro]p[ri]etate ex ca[usa] et p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate opt[er]
 inf[er]u[m] p[ro]p[ri]etate smi. Sed q[ui]d. altus m[er]it[us] erit, sic et inf[er]u[m] ex p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 p[ro]p[ri]etate, igr. si ex l[ib]er[is] necess[ari]o seg[ue]n[ti] altus n[on] erit, sic et ex r[ati]o[n]e, numq[ui]d g[er]it altus
 in n[ost]ra p[ro]p[ri]etate. 3[us] q[ui]d. si ca[usa] p[ro]p[ri]etate necess[ari]o p[ro]p[ri]etate eff[ic]us, non e[st]
 in mea p[ro]p[ri]etate, neg[ati]o eff[ic]us p[ro]p[ri]etate erit in mea p[ro]p[ri]etate. s[ed] g[er]it m[er]it[us] d[omi]n[us]
 Dei q[ui]d e[st] ca[usa] m[er]it[us] altus sit p[ro]p[ri]etate non e[st] in mea p[ro]p[ri]etate. 4[us] neg[ati]o altus
 meus erit in mea p[ro]p[ri]etate, nullum igr. u[er]itat[em] inueni[er]it h[ic] p[ro]p[ri]etate.

Propterea gai. l. p. q. 22. a. 4. u[er]it[em] p[ro]p[ri]etate. De p[ro]p[ri]etate non posse
 non e[st] p[ro]p[ri]etate alt[er]i p[ro]p[ri]etate, a[sc]erit q[ui]d. si alt[er]i n[on] e[st] et futura conting[ent]
 cont[ra]dic[ti]o[n]e inord[inate] ad p[ro]p[ri]etate eam. s[ed] quid[em] conting[ent] et libera s[ed]
 eff[ic]us caus[us] necess[ari]o. s[ed] ex eadem ca[usa] necess[ari]o, s[ed] si cont[ra]dic[ti]o[n]e inord[inate] ad
 diuina p[ro]p[ri]etate. ex qua necess[ari]o et infalib[il]i[ter] seg[ue]n[ti] altus p[ro]p[ri]etate d[omi]n[us] e[st].
 inquit, o[mn]i[um] eff[ic]us certo et infalib[il]i[ter] fore et inu[er]it[em] euenire q[ui]d. De
 p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate e[st] et immutab[il]i[ter], cumq[ue] ex ca[usa] p[ro]p[ri]etate n[ost]ra. s. uolunt[em] se
 quar q[ui]d. alt[er]i p[ro]p[ri]etate sit inu[er]it[em] et ex Dei p[ro]p[ri]etate et p[ro]p[ri]etate se
 quar q[ui]d. sit inu[er]it[em] q[ui]d. Duo non poss[unt] simul eide[m] conuenire d[omi]n[us] e[st].
 inquit, q[ui]d. ex utroq[ue] simul sequar. aliq[ui]d. m[er]it[us] in[ter] euenire et in
 u[er]it[em] et alt[er]i utroq[ue], q[ui]d. a nob[is] in hac u[er]it[em] intelligi non pot[est] quid
 illud sit. Cuius fundam[entum] e[st] q[ui]d. De p[ro]p[ri]etate et p[ro]p[ri]etate e[st] ca[usa] alt[er]i
 et eminentior[um] m[er]it[us] q[ui]d. caus[us] creat[ur]e et p[ro]p[ri]etate in se o[mn]i[um] m[er]it[us] candi[di] a[sc]erit
 creat[ur]e tamq[ue] unum et idem in illa s[ed] ex ca[usa] creat[ur]e necess[ari]o seg[ue]n[ti] in
 u[er]it[em] eff[ic]us, et ex ca[usa] libera et contingenti seg[ue]n[ti] euenire q[ui]d.
 ex Dei p[ro]p[ri]etate q[ui]d. eminenter cont[ra]dic[ti]o[n]e utru[m]q[ue] m[er]it[us] candi[di], debet sequi
 aliq[ui]d alt[er]i euenire et inu[er]it[em] ita ut ex Dei p[ro]p[ri]etate neutru[m] illor[um]
 possit inferri s[ed] aliq[ui]d alt[er]i et quasi m[er]it[us] in[ter] euenire et in
 u[er]it[em].

H[ic] m[er]it[us] gai. doctrina merito expl[icit] ab o[mn]i[um] tamq[ue] falsa et
 in intelligib[il]i[ter] s[ed] ipse fatet se illam non plane intelligere. Imp[er]m[us]
 n[on] fm[us] e[st] q[ui]d. sup[er]it ex eod[em] Dei p[ro]p[ri]etate sit certa alt[er]i m[er]it[us] in
 u[er]it[em] euenire q[ui]d. s[ed] simul statit h[ic] duo aliq[ui]d e[st] certus et e[st]
 contingens, sic et e[st] certus et e[st] euenire cum sint idem euenire et
 contingens fm[us] et e[st] d[omi]n[us] illud m[er]it[us] quod imaginat[ur] gai. q[ui]d. euenire
 et inu[er]it[em] s[ed] p[ro]p[ri]etate. V[er]it[em] e[st] euenire et non euenire q[ui]d.

Dari non pot. medius, sed. necess. alterius illoz de nris actib. uerifi-
cat. ~

Et consp. qd. quicq. Deus eminenter sit ho. et planta, non dicimus
qd. dat. in illo medium inter homines et non homines, plantam
et non plantam, sed. alterum horum necess. de Deo iudicat. q. quicq. m.
causandi Dei sit eminenter modus causandi cause necessarij et cause
libere create non sequit. in effu. suo debere ei. aliquid medium
inter ueritab. et in euitab. ~

Hic q. omnis abr. conuilianda e. arbitrij libertas cum diuina
pyscia et pdest. ~ Im. q. e. qd. ideo pyscia Dei non infert necess. nec
uolunt. qd. non e. futurus actus nr. qd. cognoscit. pdest. auct. pro
uid. ideo non infert necess. qd. non abr. Deus pdestinuit actus nrus
liberis q. uidebat futurus scia conditionata que e. ante decretus
ex nostro libero arbitrio. Primum intelligentia notandus e. qd. in Deo
triplex est scientia rer. Vna e. nalis et necess. qua cognoscit omnia
quatenus possib. s. et appellat. simplex intellig. ~ Alia e. scia qua cog-
noscit Deus scia absoluta futura oia. sive ut pys. in pterit. sive ut fu-
tura s. sup. decreto uoluntatis sue, et pdest. ec. res ipsas creatas,
que sua uocat. a Theologis scia uisionis. 3. scia e. quasi media
inter has duas qua cognoscit Deus antedecretus sue uolunt. ~ tas
que futura s. in temp. si Deus in posteriori signo uellet eas fore,
Primum maiori intellig. not. e. qd. p. hanc suam mediam, quam ha-
tenus conditionatas appellauimus cognoscit Deus penetrando to-
tas uim nris uolunt. qd. in hoc temp. et in hac occas. si uolunt.
offerat. hoc. i. illud auxiliu. efficiet hoc, et oblatu. maiori auxiliu. i.
minori efficiet aliud, et sic in infinitus cognoscit quid efficiet uolun-
tas maiori illi auxiliu. oblatu. ipsa uolunt. relicta sue nri. ~ Deinde
in alio signo posteriori pdestinuit Deus et uult huic ho. prestare auxi-
liu. quo uidet operaturu. hoem. et alteri uult prestare auxiliu. quo
uidet non fore operaturu. quod non e. aliud q. pdestinare actus libe-
rus e. m. quo uidet in prioru. signo futurus libere a uolunt. ~ et p-
destinare actus altius non fore s. uiderat in prioru. signo non ei. fu-
turus a uolunt. creata nri. offerret illi maius q. uera obulit. ~

g. 23. *Ar. 15*

Vn. segr. qd. cum Deus prius uideat altus meus futurus libe
re sub condit. qd. existet hoc. l. illud auxil. sufficiens. l. maius suffi
cienti, qz uellet actus fore, et postea in alio signo rōis postuouū p̄de
finit altus meus e m. quo uiderat a nra. uolunt. libere procedere
segr. necess. qd. nullam inferat necess. nra. uolunt.

In hac senta. duo probanda s. alterus e. qd. ante decretus diu
ni uolunt. cognoscat Deus futura conting. et altus liberos, certo et
infalibil. , alterus e. qd. sup. hac sua conditionata diu p̄des. et uo
luntas efficax nullas inferat necess. nra. uolunt. - Primus horum non
e. huius loci proprium, et ideo breuiter probandus e. , lxx. n. senta greg.
in 1. d. 3. d. q. l. gab. q. l. a. i. Petrus Allau in 2. q. u. Cordubi
lib. 1. q. 55. sub. 2. et 5. et Molina q. 14. a. 13. s. pla. loca, et se
quunt. illas Ples modernū Doctoris; xē. autz pr. q. de quocumqz futuro
erat uerus d. qd. erat futurus in quocumqz signo p̄uouū qd. id quod
intelligi. futuram p̄uouū decreto diuini uolunt. in quocumqz priori
signo erat futurum ante decretus q. p̄uouū opt. cognosca a Deo ante
decretus qz uis subquadam condit. et depend. a diuina uolunt.
quasi futura, s. decreto iam p̄uouū cognosca. sine condit. p. uis.
absoluta uisionis, 2. q. qd. quod uerus e. a Deo cognosca. e. e.
m. quo e. uerus alias cognosca. Deo xim ab. qz e. l. ignoraret m.
quo e. , s. d. ois altus nra. qui p. decretus e. futurus in p̄uouū signo an
te decretus erat sub condit. futurus q. cognosca. a Deo infalibil.
sub condit. futurus. -

2m. autz. s. qd. sup. hac sua p̄des. diu non deroget liberti
nra. docent ples Doctores huius tempis, p̄sertim Molina q. 14. a. 13.
dissput. 5. , et q. 14. a. 6. dissput. l. , et q. 14. a. 4. dissput. uita, et pr. q. l. deo
diuina sua uisionis non imponit necess. nra. uolunt. qm. non al.
cognosca. altus mot liberos qz igni sint futuri ex nra. uolunt. s. d.
p̄des. qua Deus p̄des. altus mot uersat. ergo illos e m. quo
uisi s. procedere a nra. uolunt. s. libere q. talis p̄des. et efficax
Dei uoluntay non inferat necess. nra. uolunt., Maior p̄ pt. ex (struist.
homi. 6. o. in Math. sup. illud 1. d. u mundo a scandali subit ait non
q. futura scandala p̄dixit id ares certo ueniunt, s. d. q. oio uentū

P P . v h .
 ra erant idcirco pydixit et ex Damasc. in dialogo 7. Manichos
 ubi ait qd. pydixit non fuit diabolo ca. cur malus fieret, ex Hiero.
 in illud Isai 46. hoc uerbum qd. loquutus e. Dns. ad Moab non
 inquit, qd. pydixit Dei cam. uastitatis attulerit, s. qd. uastitas fu-
 tura erat Dei maiest. pynota fuit, idem docet Aug. de ciuit. cap. 12.
 Cuius lib. 7. in Ioan. cap. 10. Leo 1. serm. 16. quib. locis docent
 qd. Dei pydixit uisionis non inferit necessit. et uident cam. qm. non ue-
 niunt futura qd. pydixit a Deo; minoru. constat ex dictis et ex
 his quod diximus supra qd. s. pydest. supponit hanc pydixitam conditio-
 natas tamq. condit. sine qua non pydest. U. pr. nam qd.
 Petrus decreuit opari et postea opat. iuxta m. quo decreuerat nullas
 sibi inferit necessit. et si operatio sequeretur. ex quod uolunt. neces. q.
 pydest. Dei iuxta m. quo creatura uisa fuerat opari. nullas pot. inferre
 necessit. 3. non maiores necessit. inferit Deus pydefinendo actus
 nros humanos qd. si nunq. pydefiniret ab ipso, s. solum interm.
 uellet concurrere cum hae. simul atq. h. opat. quib. ab ipso esset
 uerus qd. hic actus erat futurus ex Dei uolunt. u. pydest. pr. an.
 qd. pydest. nihil pot. ab ipso in hae. factu. s. solum pot. opat.
 in temp. uol. cuius h. actus detrat. s. si hae. m. uellet uol. hae.
 concurrere nullam inferret h. necessit. q.

Arg. oia supra posita tm. probant op. nra. fore necess. sup.
 qd. fuerint pydefinita et futura, aut Deum uoluisse illa necess. sup.
 qd. uoluit. s. in sensu comp. et ita fecit oia illa ex eodem cap. disol-
 uenda ss.

Ad arg. prius sent. faule Dr. ad 1. negat. seq. solum. n.
 seq. qd. sup. qd. Deus uoluit non pot. non uelle hae. e. in sensu comp.
 et sup. qd. creauit non potuit non creare, s. hae. necessitas ex sup. n.
 non oporuit libert. C. qd. ego ambulem necess. pro temp. quo ambulo
 non seq. me necess. simplr. ambulare s. tm. sm. quid.

Ad 2. Dr. conced. an. s. neg. conseq. qd. conting. et libertas
 non opponunt. detrat. et certitud. s. necessit. et eadem uol. non opponunt.
 immutabilit. diuinae cog. et pydest. qd. quib. qd. pydefinitus e. potit. abso-
 lute non ei. qd. e. ii. contingens qd. tm. cum hae. potit. ad op. ad ei. s. et

non

Non eē, subit m. alt. v. g. eē. pot. opt. trau. infalib. cog. s.

Ad 3^m Dn. qd. pot. quidem in sensu diuino non tm. in sensu comp. neq. tm. e. eadem fac. qm. ad oia in hoc. et in Deo, qm. ha. pot. simul uoluit pot. desistere a uolūt. non quidem p. instanti quo uult id. p. futuro temp. q. iudicare pot. tamq. magis conueniens desistere a uolūt. uol. aliuus agniti de nouo, q. tm. Deus non pot. aliquid cog. et iudicare de nouo, sup. qd. semel uellet non pot. non uelle et p. futuro temp.

Arg. gai. nihil concludit q. ex nulla eminentia sequi pot. medius interdum contradictoria ut uisus e. supra.

Ad arg. in p. q. Dn. ad 1^m qd. in sensu comp. sup. s. qd. de finita st. op. et gradus q. uerus e. quadi. dxi. sup. qd. non st. futura alia op. neq. Alij gradus q. absolute tm. pot. p. destinatus ad plis. quere re gradus q. non tm. quere de facto. Confutio et arg. 2^m solum probant necessit. ex sup. quam nos concedimus. Ad obiect. 3^m Dn. qd. p. def. Du. e. quidem ea. n. op. p. non al. q. p. p. uisa st. p. d. ab humana uolunt. et id. ex nullas infert necessit. Ad 2^m obiect. conuado p. def. Du. non eē. in nra. potest. id. nego conu. q. cum p. def. sit ordinatio op. p. d. ex libere arbitrio quib. sequat. opt. e. p. d. finitus op. p. aut. non tm. seq. q. cui necesse. necesse. absoluta.

Si aut. queras quid sit d. de confatis an. s. libere op. Dn. esse. libere non tm. qm. ad substam. actus s. et qm. ad m. et intent. et est absolute posse peccare, utrumq. pt. ex Paul. 1. ad corinth. q. dicente castiga corpus meum et. ne cum alijs iudicauerim ego reprobus efficiar, et 2. ad corinth. 12. ne magnitudo reuelat. extolat me datus e. mihi Angelus sa. thana qui me colaficit et tm. Paul. confatus erat, et ro. constat quia si non operarent. libere confati in gra. tam sm. substas op. q. sm. con dit. illius sequer. qd. sm. nihil istoz. posset mori, et ita peioris con dit. esset confatus q. non confatus; qd. aut. absolute peccare possint pt. q. non magis necess. non peccabit confatus q. damnabit. reprobus, utiq. n. sup. p. def. et p. uia in Deo s. reprobus absolute pot. non damna ri q. confatus pot. peccare.

Si aut. queras quid efficiat confatio in confato Dn. qd. efficit ut confatus non peccet mortal. ita ut sup. p. uia q. conf. sequat. opt.

99 824
qd non peccabit mortali, non tri. segr. qd non possit peccare, qd. quis
Deus auferat occas. in quib. scibat confatus peccaturus, non tri.
auferat occas. in quib. pot. peccare et non e. peccaturus. Vn. sup. qd.
auferunt. occas. in quib. erat peccaturus relictis tm. illis in quib. certi
videt. a Deo non peccaturus cum posset bene segr. qd. non peccabit quis
peccare possit ~ ~ ~ ~ ~

Q. 5. an nra. predest. sit in nra. potest.

Non e. qd de actu predest. in Deo existente gm. certus e. non e. in nra.
potest. sed qd e. de effi. predest. neq. e. qd de effi. aliquo in particulari
gm. certus e. aliquos effi. predest. ei. in nra. potest. sicut iustificat.
fidem et psequer. sed qd e. an tota collectio effi. predest. sit in nra. po
test. sicut sit in ea tamq. in ca. principali sive instrumentali

Thomistae asserunt e. in nra. potest. quor. quidam existimant
e. in ea ut in instrum. quidam ut in eandem. sine qua non, Probant
ex illo 2. Petri 1. ut agere ut p. bona qd. vestra est, et ex Aug. 6. Hypog.
in fine, et tunc. 6. sup. Iam dicente si non traheris. i. uocaris aut
predestinatus, sicut ut traheris, et ex Theophylate in illud math. 22. mul
ti ss. uocati est, ubi ait Du. ei. uocare, electos autz ei. uelle minus e., quib.
in locis significat. et uocat. ei. in nra. potest. et roe. uigent qd. oes. effi.
ss. in nra. potest. in primis uocatio effi. qd. e. effi. cuius efficacia
dependet ex nro. consensu deinde psequer. et iustificatio, id. postea psequer.
necesse inferri nos ei. predestinatos. q. ult. qd. non esset in nra. potest. p
destinatus. q. neq. saluari acquirere frustra solliciti sumus de nra. salute
gm. si a Deo predestinati sumus saluabimur, si autz non sumus infa
libit. damnabimur, quia oia falsa s.

Sed his non obstantib. sit con. qd. predest. nra. accepta p. collect.
oia effi. non e. in nra. potest. sic collig. ex Aug. lib. 2. ad Simpli.
q. 2. ubi ait quis sit in cuiusq. potest. quid uellit non tri. quid possit,
et lib. 2. de bono psequer. cap. 3. non e., inquit, in futurum qd. in Deo predest.
qd. hanc. fides. potest. filios Dei fieri, non. n. sumus sufficientes cogi
tare aliquid ex nobis quasi ex nobis. Sed. roe. manifesta p. huc senta.

q. 1^a effus. qui e. uocatio non e. in nra. potest. q. neq. pdest. accep-
ta pro collect. effus. ant. pt. q. 1^a. uocatio antecedit nra. consen-
sum liberum, et oem. alius uolunt. nra. id. non pot. ee. in nra. potest.
nisi uol. alicuius alius uolunt. libere q. non e. in nra. potest. 2^a q.
euentus nales, mot. et illustrat. qd. nati sumus ex parentib. xpianis
qd. non moriamur ante bap. non e. in nra. potest. q. neq. collectio
oius effus. e. in nra. potest., cum hu. euentus nales sint effus. pdest.
ut diximus.

Si dicas qd. nullus e. effus. pdest. ad quem non se heat ho. alius
q. nullus e. effus. qui non sit in nra. potest. saly ut in ca. p. h. q. tota collectio
effus. e. in nra. potest. Sd. Nr. qd. a. in nra. potest. ut in ca. p. h. non
e. uera in nra. potest. Sa nos conuenit alius ad effus. pdest. illud aut
e. in nra. potest. quod dependet a nra. uolunt. ut a. libera, et q. non ois
effus. saly uocatio, dependet a nra. uolunt. ut a. libera idem ois. n. in
nra. potest. p. p. q. neq. ad oem. effus. pdest. nos hemus alius nam p.
sbi non e. in nra. potest. alius et p. h. q. uis sbi aprehensio sit alius a nobis
Vn. segr. fm. ee. qd. pdest. sit in nra. potest. ut in condit. sine qua non, ut
dicebat spinio op. q. ois effus. qui e. in nra. potest. pendet a nra. uolunt.
ad minus ut ab institum. q. uocatio. uero conditio sine qua non, qd. ex
plicuit Aug. i. lib. retract. cap. 11. ubi ait illud ee. in nra. potest. qd. cum
uolumus facimus, et cuius nos sumus ca.

Ad authorit. Petri Nr. qd. pdest. nra. certitudo pendet ex nra. li-
bero arbitrio ingm. aliqui effus. pendent ex illo, sine quib. pdest. non erit
certa, non tr. segr. inde ois effus. et uocat. ee. in nra. potest.

Ad authorit. Aug. iam responsus e. qd. Aug. loqr. de certitud. p.
dest. quo ad nos ita ut sensus sit si non e. certus qd. pdestinatus es fauit
pdestinatus. i. qd. p. tua op. si certus qd. pdestinatus es; Theophilat. aut
eo loco ut loqr. Nr. de pdest. pro ap. ad glam. sup. meritis qua uol. dixi-
mus supra p. h. ex 1^a p. p. q. uis sbi aprehensio sit alius a nobis.

Ad uocem. n. qui concedant 1^a effus. pdest. ee. uocat. p. uoc. effus.
e. et q. h. dependet ex nra. consensu cum includat consensu contr. affarit
ee. in nra. potest. ac proinde t. pdest. ee. in nra. potest. Sed
h. sentas uocamus 1^a art. 2^a, Vn. Nr. ad arg. qd. ante uocat. effus.

com fuit alius effectus pdest. s. uocatio i. siue ante effectum con-
sensus qui reuera non fuit in ma. pdest.

Nec ualere si uideat qd. ois uocatio pdestinatio e. futura ult.
effectus. s. gl. q. ois illa e. efficax ac prout in ma. pdest. Id. N. qd.
transcat ans, et negat. conseq. non. n. qd. uocatio sit futura ult. effectus
e. in ma. pdest. Id. qd. includit iam consensus et supponit libera uoluntate.
quod non hinc uocatio qui futura e. effectus ult. prout e. i. et ante consensus
nisi.

Ad id qd. obijcit de psequer. N. qd. quis posita psequer. necess.
infuat. non e. pdestinatio, non tri. infuat. qd. si psequer. e. in ma. pdest.
sit et ista pdest. qm. ad psequer. supponit. uocatio i. qui in ma. pdest.
non est.

Ad ult. N. qd. quis i. uocatio non sit in ma. pdest. nulli tri. d.
negat. Id. certius e. no. uocati a Deo qd. si esset in ma. pdest., Id. qd. certitudo
pdest. nq. pendet ex quocumq. effu. pdest. et ex qd. in ma. pdest. id
opus e. nos e. solutio de ma. pdest. et amandum e. qm. potuimus, ut
effectus ois. pdest. in nobis complerent.

~ L. 6. an exp. reprobatorum det. ca. ~ ~ reprobat. ~

In qua q. non minus difficili qd. illa qui de ca. pdest. disputata e., suponen-
dus e. i. reprobatio ex pte. Dei ples. hinc. cas. et uis, i. o. manifestatio
bonit. p. op. iust. 2. manifestatio pte. diuine cum puniat nobilit. s.
creaturas, 3. manifestatio sap. qd. oib. prouidet iuxta nat. suas. 4.
manifestatio gr. elector. qui magis elucet ex puniat. malor. 5. man-
festatio libert. Dei, iuxta illud Aug. quare hunc trahat et illum non habet
noli iudicare., ~ 2. suponerendus e. non e. qd. an det. ca. reprobatio auct. pro
diuino actu s. auct. pro effectib. ipsius diuini actus, neq. e. qd. de aliquo
effu. singulari d. de ista collect. effectus reprobatio si fortase ples. s., an, inq.
aliquid sit in nobis extra latitud. effectus reprobatio quod uenit ca. oium
effectus reprobatio et sit quasi motuum diuine uolunt. ad reprobandus
hos hoies. et Angelos, quos reuera reprobauit iohannes qd. illos.

lingua difficult. 3° pot. referi senta. Prima. D. Th. a. 3°
 et 1° et 3° 2° 3° cap. 16° et 167° et ad Rom. 9° lit. 2°, et in
 d. 4° q. 1° a. 2° Marsili in c. 9. q. 1° a. 2° Dur. q. 2° n. 14°
 Guido. de concord. lib. arbi. p. 1° cap. 4° Adami sup. eglam. ad Rom. cap. 9°
 Cordub. q. 16° Gailt. et Fenari. lous ut. a. sententiam ex p. reprobat
 nullam dari cam. oium effuus reprobat. probat. pot. h. senta. r. e. qua
 ususe. D. Th. a. 3° q. ad eandem prouid. p. tinet dirigere res in fines
 et p. mittere a fine deficere, d. p. prouid. signalam qu. i. reprobatio
 dirigunt. hoes. in fines. i. in penam et excludunt. a gla. p. p. camides,
 p. mittunt. deficere a fine et a medijs quod e. reprobare, id. huius p. m. i. s.
 deficiendi a gra. aut incedendi in pec. nulla pot. dari ca. in nobis cum sit
 ante o. pec. q. o. ius effuus non pot. dari ca. 2° q. 1°. Deus p. d. est. n. an
 do ostendit suam bonit. p. altus misericordis ita reprobando ostendit illam
 p. altus iust. q. 1°. Deus ante pec. ostendit p. d. est. n. an suam bonit.
 p. altus misericordis, ita et reprobando ostendit illa ante pec. p. p. iust. nullo
 igr. e. i. ca. reprobat. 1° q. h. o. i. s. 3° q. in eodem signo r. o. i. s. quod unum
 medijs eligit. alio medio relicto illud alio reprobat. et reprobatur. q. eodem
 signo quo Deus eligit quosdam ad glam. alios reprobat. et excludit a gla.
 id. ante merita p. u. i. s. a. p. suam uisionis eligit quosdam ad glam. igr. ante
 p. et pec. p. u. i. s. a. p. excludit alios a gla. igr. absq. ulla ca. ex p. illo p.
 4° q. quoniam h. electi ante p. u. i. s. a. p. ante o. pec. illos p. u. i. s. a. p. sequi
 necess. q. d. damnent. id. non pot. sequi q. d. damnent. nisi pro eodem signo
 quo quidam fuerunt electi illi fuerunt reprobat. et ordinati in p. n. a. s. q. m.
 cum o. i. s. p. u. i. s. a. p. Deus auxilia sufficientia multi illos saluauit. q. ad
 nauit illos Deus in p. n. a. s. ante u. i. s. a. p. et pec. Tandem p. ex illo Paul.
 ad Rom. 9° cum nondum nati fuissent et. ubi Agulis. ostendit q. d. i. a.
 cob absq. meritis fuit p. d. est. n. an, ita Esau absq. demeritis fuit odio
 habitus et reprobat. P. u. i. s. a. p. q. i. n. f. e. u. i. s. a. p. subiungit Paul. authoriz.
 exodi 33° miserabor cu miserabor, et misericordias prestabo cu mise
 rebor, ac si dicat miserabor eius quem pro mea uolunt. p. d. est. n. an
 uolueris, et non miserabor eius quem uolueris pro mea uolunt. repro
 bare, Vn. concludit q. cuius uult miserari. et quem uult inducere,
 et ut excludat quoslibet quos reprobat. potest formare de Deo eod. absq.

De merito illius exclusit a gl'a. subiungit Paul. O hi. tu quibus ut
respondeas Deo, numquid dicet figmentis ei qui se fingit quod me
fecisti sic, an non fiet. potest. luti ex eadem masa fieri aliud
quidem uas in honores aliud in contumelias, ex quib. ubi sig
care Vr. hoes fuisse a Deo reprobatos absque ulla ca. ex parte ipsorum.

Alia e. senta. cor. qui a se uent ex p^{te} reprobi dari cam. suze
probat. s. p^{te} m. id. huc senta. bi partita e. et 2^a uia procedit, Vr.
2^a e. senta. cor. qui cam. reprobati concedunt ex p^{te} nra. Prima e.
quas Aug. tenuissime defendit epla. 1. o. s. thomo 2. et 1. ad op
tatus, et lib. 1. ad Simpli. q. 2. thomo 4. et in Enchiridion cap.
9. o. thomo 3. et lib. de p^{dest}. et gra. cap. 3. thomo 7. et de p^{dest}.
5. cap. 3. asserens reprobati cam. ex p^{te} nra. ee. p^{te} m. origi
nale putat. n. Aug. reprobati et p^{dest}. factas fuisse sup^{ta} p^{dest}.
originalis peccati quia uidit Deus totam nam. infestam tamq. masas
quandam p^{dest}. ex qua masa uoluit quosdam asumere ex sua mise
ricordia, et alios in eadem relinqueri ex sua iusta. et hoc m. inquit,
quosdam p^{dest}. uoluit Deus et quosdam reprobauit, Probat in epla.
1. o. s. ad Sixtus explicans illud Malachi 3. 1. iacob dilexi et Esau odia
quid. n. diligebat in iacob anteq. natus fuisset aliquid boni nisi gra
tuitus misericordie sue donus, et quid oderat in Esau anteq. fecisset
aliquid mali nisi originale peccatum, et lib. 1. ad Simpli. explicans illud
ad Rom. 9. ut sm. elect. p^{dest}. propositus Dei maneret, ubi ait occurritalo.
querere quom. dicat Paul, quom. e. iusta electio ubi nulla dista. e.
si. n. nullo merito electus e. iacob nondum natus et nihil opatus, neq.
oio. eligi potuit nulla existente dia. quos eligeret, item si nullo
merito improbatus e. Esau q. ipse nondum natus et nihil opatus erat
cum diceret. maior seruet minor, quom. eius improbatio iustadiu. pot.
pla. alia locis ut. tradit Aug. pro hac senta. —

Probat pot. huc senta. x. q. ante originale peccatum nullus pre
cepit effus. reprobati cum p^{dest}. missio originalis illius effus. non sit, eo
q. non p^{dest}. mittit Deus ut illud p^{dest}. fiat, sed originale e. ca. oium effus.
qui imaginari poss. post ipsum, quales s. p^{dest}. missio cadendi in actuale
peccatum et punitio eterna q. originale e. ca. oium effus. reprobati.

9. 23. 24. 5
 Anselm. in 7^m cap. epl^e. ad Rom. vobis quare quidam saluantur
 reduit in liberales Dei voluntate, vobis. v. propterea damnantur
 fuisse inquit damnatorum propria demerita, inquit consentit
 eius Patribus. et. 4, facit huius sententiam. conc. Valentinus sub Lotario
 imperatore qd. loquens de collect. effusus p^rdest. et reprobat.
 concedit casus in reprobat. ex p^r. nra. quam negat in p^rdest.
 Neq. satis p^rdest. vna huius n^ri sententia. a. 1. opinione et. a quibusdam theolo
 gis dicentibus. hoc tm. ee. inextinguibile discrimen qd. i. concedit p^rdest. cadendi
 in pecc. et effus. reprobat. et ideo asert non dari cam. ois effusus, huc v. nra.
 negat p^rdest. et effus. reprobat. et ideo con. asert ois effusus reprobat.
 dare ad in nobis, non ad. satis p^rdest. qd. quis reuera in hoc dicit tm.
 ex i. opinione sign. in Deo ante uis. p^rdest. fuisse voluntate efficacem ex
 cludendi reprobat. a gla. qd. dicitur. e. ex hac v. sententia. nra. sicut concedit.
 efficacis voluntas excludendi hoies a gla. uis iam pecc. quod e. Dei clemen
 tia et misericordia digniss.
 2° p^rdest. huc sententia. vobis. p^rdest. qd. Deus non e. quid ultra qd. ho. sit
 peccator, iuxta ee. axioma theologos neq. punit hoem. nisi propter uel
 pam. neq. Deus huc. dno sm. se hoem. qd. p^rdest. illud diligit, numq. q. u
 luit Deus eterna pena punit neq. uindictas accubas sumere nisi propter
 uisam culpam q. neq. hoem. reprobat nisi propter culpam.

3° qd. actus puniendi pena eterna e. actus iusti punitiuus et uin
 dicatiua q. supponit culpam uindictam et puniendam. absq. p^rdest. q.
 culpa tollit. Deus hoem punit qd. e. reprobare. et con. qd. bonus iust.
 uindictiuus et punitiuus e. bonus conditionatus q. p^rdest. bonus, q. s.
 p^rdest. supponit commissa pecc. et ab. bona non e. sic iusta. punitiuus et
 uindictiuus q. reprobatio qd. e. actus iusti uindictiuus et punitiuus sup
 nit culpam p^rdest. tamq. casus.

4° qd. Deus non p^rdest. pecc. ea intent. ut punit illud quod
 esset crudele nimis ut et. 4. Authores fatent. qd. si nullo p^rdest. pecc.
 tamq. motus ad reprobandus Deus uellet excludere hoem. a gla. ex illa
 intent. teneret uelle p^rdest. pecc. s. ut punit illud q. non reprobat
 Deus hoem. nisi sup. pecc. p^rdest. tamq. reprobat. casus.

5° qd. Deus nullus p^rdest. pecc. uult ois saluos fieri qd. repug

nat hęc uoluntas cum uolunt^e puniendⁱ eterna pena nullo p^{ri}
uio pecc^o alias Deus ex se ipso uellet ois saluos fieri et aliquos
damnari efficaciter qd. e. imponit. q. segr. qd. non reprobat hoem
nisi sup^{er} ca^{usa} ex p^{ar}te hois. & culpa.

6. q. si Deus ante uisus pecc^o uellet efficaciter hoem. excludere
a gla^{ria}. ex hac intent^o deberet uelle efficaciter quicquid necess^{um} e. ad
excludendum hoem. a gla^{ria}. id. pecc^o esset necess^{um} requisitus q. deberet hęc
uelle pecc^o oia p^{ro}nt. et p^{ro} mal. q. stante intent^o finis necess^{um} segr.
electio eor^{um} qui s^{unt} necess^{um} ad fines. Neq^{ue} obstat si uias. qd. pecc^o non e.
medius ad reprobat^one. A. p^{er}quisitus ad illas. et idco non necess^{um} e. qd.
fuerit a Deo uoluntas ex uolunt^e puniendⁱ id. satis e. p^{er}supponat. repro
bat^one. d. hoc. n. e. q. p^{er} prius fuit uoluntas efficac^{is} in Deo excluden
di hoem. a gla^{ria}. qz uideret pecc^o q. pecc^o non fuit p^{re}suppositus ad repro
bat^one. Debet q. fieri p^{er} illam cum sit necess^{um} ad puniendum. Si facta e. p^{ro}u
sio q. necess^{um} erat ad eundem fines. aut assignanda e. r^{atio}. cur p^{ro}u
sio e. effus^{us} reprobat^one et non pecc^o. Neq^{ue} obstat si dicas qd. p^{ro}u
sio e. bona et idco p^{ro}duit ei a Deo uoluntas non aut^{em} culpa qz mala e. moral^{is}.
d. hoc. n. e. q. ex eo qd. non p^{ro}duit ei. uoluntas a Deo et necess^{um} sit ad pu
niendum infero ego non fuisse in Deo uolunt^e puniendⁱ eterna pena
nisi sup^{er} culpa iam uisa et facta absq^{ue} uolunt^e Dei. aut salte hoc in
conueniens e. necess^{um} concedendum qd. sup^{er} efficac^{is} uolunt^e excludendi
hoem. a gla^{ria} adhuc e. talis uoluntas qm. ad suus effus^{us} dependens ex
pecc^o futuro quod incertus e. et notud^{us} a Deo uisus neq^{ue} p^{re}definitum

2. omⁿis pecc^o originale non e. ca^{usa} reprobat^one in qm. originale est
qd. e. d^ei non statim atq^{ue} Deus uidit hois lapsos in originale illos re
probauit anteq^{uam} uideret eos in originali decidere, hanc con^{tra} sequunt^{ur}. Do
ctores ut^{er} supra et fere ois s^{unt} p^{er} supra Aug. supra cit^o quos non oportet
iterum referre. Istis^{em} aut^{em} r^{atio}. p^{ro} hac con^{tra} e. q. pecc^o remissus non
p^{ro}duit ei ca^{usa} reprobat^one eoq^{ue} remisso pecc^o con^{tra} remittit^{ur}. reatus et debitus
etern^{is} p^{er} q^{ui} r^{atio} illius pecc^o id. multis qui damnant^{ur} ex paruulis atq^{ue}
adultis remissus e. in hac uita pecc^o originale q. con^{tra} remissus fuit
illis debitus etern^{is} p^{er} q^{ui} r^{atio} originalis q. pecc^o originale non p^{ro}duit
ei ca^{usa}. quare illi fuerunt reprobati et eterna pena puniti.

neq^{ue} &

2° qⁱ reprobatio fuit facta in eodem signo cum p^rdest. sⁱ p^rdest. facta fuit statim post uisus originale, in cuius me-
dius p^rordinatus e. x^ps. sⁱ quom sumus p^rdestinati, fuit et
facta ante uisus p^rdest. actualis qⁱ simili fuit in eodem signo fac-
ta reprobatio, at in eo signo iam suponebat. sufficiens ca. re-
probat. s. p^rdest. non actualis qⁱ nondum erat uisus qⁱ solum
originale fuit ca. reprobat. Pla. arg. afferu^t solent pro hac senten-
tia qⁱ tm. probant p^rdest. ei. ca. reprobat. non detrahendo an sit
actualis. l. originale inferius pro ma. senten. afferenda s.

In hac uersa (quae ex his quae diximus de effi^{ca} reprobat.^{is}
manet quoddam m. de uisa) not^{is} e. apud o^mes theolo^gos certiss^{im} e. q^d
nullus condempnat nisi decidat in actuali. l. originali p^rdest. uel. cu-
lus punitio eterna sibi inflitta e. alius sⁱ quisq^{ue} iust^{is} diuinis, siue
ante uisus finale p^rdest. siue illo iam uisus fuerint h^{is} reprobatione
tm. dm. e. Deum compellere ad p^rdest. s. reprobat. ut docuit T^{er}ti^{us} s. 6.
can. 4. ubi dr. si quis dixerit op^{er} mala ei. a Deo non solum p^rmissum
sⁱ et p^ropie et p^r se anathematit.

Un. 2° conueniunt o^mes. huius peculiaris effi^{ca} reprobat.^{is} qⁱ
e. punitio ei. cam. demeritoriam in o^mib^{us} reprob^{is} illud. s. p^rdest. in quo
quis decidit. Difficultas aut^{em} in eo consistit, an non tm. punit^{is} sⁱ et.
uic^{is} effi^{ca} reprobat.^{is} det. ca. ex s^u ma.

3° not^{is} e. q^d ut sⁱ uidimus non o^mes Doctores assignant eor-
dem effi^{ca} reprobat.^{is} ut deo in assignanda ca. conu. h. diuisi, nam
Auctores p^rimi sent^{is} putant o^mni p^rmiss^{is} cadendi in p^rdest. ei. effi^{ca}
reprobat.^{is} et qⁱ ante p^rmiss^{is} cuiuscumq^{ue} p^rdest. nulla potest culpa
p^recedere tamq^{ue} reprobat.^{is} ca. idem negant uic^{is} effi^{ca} reprobat.^{is} dant ca.
ex s^u ma. Quamuis in merito sⁱl. in caput 7^m eph^{is} ad Rom. docet
q^d culpa et i^{us} e. ca. p^rmissionis cadendi in eandem culpam qⁱ p^rius
inquit e. h^{is}em. nolle consentire q^d dum p^rmittere p^rdest. h^{is}em. doct^{is}
na falsa e. q^m 6. respu. eiusdem opat^{is} concursus h^{is}em. non e. ca.
concursum Dei neq^{ue} est qⁱ h. Una et eadem opatio, sic et effi^{ca} h^{is}em.
ab eades opat^{is} non e. ca. deffis opat^{is} Dei cum sint deffis. eiusdem
opat^{is} - Atq^{ue} I. Aug. et qui illum sequunt^{ur} aserunt p^rmiss^{is} cadendi

in originale non ē. effus. reprobat. et conr. aserunt oīus
 effus. reprobat. cam. ē. pecc. originale quod p̄missus ē. ad
 ante oem. effus., s̄d Authores qui existimant nullam p̄miss.
 cadendi in pecc. ē. effus. reprobat. (C. a. 3. dixerunt) affant conr.
 pecc. finale siue sit actuale siue originale ē. cam. oīus effus.
 reprobat., Vn. huic disputat. applicanda ē. doctrina qu. a. 3. tra
 dita ē. de effus. reprobat.

His igr. sup. sit i. conr. Oīum. effus. reprobat. tam hōiū
 q̄ Angelor. dat. ca. exp. ma. pecc. siue originale siue actuale
 Hanc conr. cum Aug. defendimus 2. Authores i. senty, tenuit eas
 Aug. locū ut. pro sua sentā., s̄d. in i. d. 4. i. q. 1., s̄d. sup.
 eplam. ad Rom. cap. 9. Maior in i. d. 4. i. q. 2., Joan. a Bon.
 opus. de p̄dest. p. 2. Contare. t̄tū. de p̄dest. (Cathari. opus.
 de p̄dest. cap. 9. Fenari. 3. 2. 9. cap. 161. Nicolaus gran
 dis in caput 3. epl. ad Hebr. Sylues. in conspectu. ut. Herberus
 d. 4. o. q. 1., et Vr. ii. Magist. in i. d. 4. i., sic sentiunt cum
 Aug. seu oēs. Patres tam Gr̄ci q̄ Latini (sicut. Theodor. Theo
 phil. Orig. Ambro. Hiero. p̄sertim sup. 7. caput epl. ad Rom.
 Fulgentius lib. i. de p̄dest. ad Monimus. Prosper Negiensis
 epus. et Hilarius Arelatensis, qui Aug. obijciunt nō. Ma
 lionsius et Africanor. credib. non ē. qd. absq. demeritū. uisū.
 Deus excluderet aliquos a regno celesti, idem docent Faust. epus.
 lib. 2. de gra. cap. 6. dicens Deus singulari moderatoris ex
 mine quosdam dilexisse, quosdam u. odio habuisse, q̄. si absq.
 ulla discret. hunc asumeret et illum damneret asfferet, inquit,
 oīo. futuri ca. iudicij, et Prosper Aquitanicus in respons. ad cap.
 Galloy. cap. 3., et respons. 12. ad obiēt. Vicentianas, ubi de
 reprobis ait, non s̄. p̄destinati q̄. p̄missi s̄. casuri essent aut p̄
 destinati si p̄missi essent reuerſuri, quam ueritē. docuit et Hiero.
 Tiron. 3. cap. non ē. inquit existimandus qd. clementiss. crea
 tor fuerit ca. p̄dit. hōiū. impior. qm. ex Ambrosio lib. i. de uocat.
 gentiū. cap. 3. non oīs. reprobus, non oīs. electus s̄. partem ex
 citas uolunt. avertit, s̄. sibi illuminatio gratuita reſerualit.

Neq̄ obstat solut^o qu^a huic arg^o ad hūent^r quāsi i^o qd
hū. ordinat. ad penas ex iustā. vō. originalis, et eo ipso manet
ordinatus non ex iustā. s^d. sⁱ esset ordinatus ante ullū pecc^m
p^rius factū. De facto t^m. punit^r. a Deo propter alia pecc^a. qu^a comittit. D^o
hoc i^o qⁱ. si remissio originali ad hūc uellet Deus hūem. punire per
na p^rna iam non pot. dici pecc^m originale ca^u. uel illi iam remi
ssio nulla sit debita p^rna p^rna ut definit D^o. cū qⁱ. talis repro
batio absq^{ue} ulla ca^u. iuxta i^o sentas qu^a iam impugnata ē.

Neq̄ obstat alio^o 2°. solutio qd. qu^a remissionem fuerit originale
multis reprobis redit t^m. originale idem vō. ingratitude^m committit p^r
uens pecc^m vō. qd. reprobis ingratus fuerit Deū misericordis remissionem
originali gratis, s^d. h^uc solutio parū momenti ē. qm̄. ex ea sequer^r re
probis non damnari vō. originalis s^d vō. actualis pecc^a. qd. ē. i^o. ipsas,
p^r. seq^o. qm̄. ingratitude sequens non ē. pecc^m originale s^d. d^o. uirtutis
actualis pecc^a. qⁱ. si vō. ingratitude^m damnat. seq^r. qd. damnat vō.
peccati actualis.

Neq̄ obstat 3°. solutio dicentis qd. qu^a reatus p^rter p^rter
mittat. simul uel originali remanet t^m. fomes et sensualitas qu^a.
p^rna originalis pecc^a. inclinans in malū et vō. repugnans t^m. illud
Pauli sentio alias legem. et qⁱ. et vō. uel fomes inādit hū. in alio
pecc^m propter qu^a damnat., et qⁱ. h^uc pecc^a. ortus habuerunt ex origina
li idē originale de ca^u. reprobat^o. Sed h^uc solutio facile rejicit. qm̄. i^o.
hū. erat iam absolute reprobis vō. solius originalis et ita seq^r. qd.
l. numq^{ue} remittat. illi originale aut qd. damnat. vō. pecc^a. remi
ssio. l. si non erat absolute reprobis nisi t^m. p^rsentis iustas seq^r.
qd. absolute reprobat. vō. actualis quod sub seq^r. et non vō. origi
nalis, p^r. hoc ipso qm̄. eadem sensualitas esset in p^rter nālib^o.
qⁱ. t^m. in illis referri non potest ca^u. reprobat^o. ut constat qⁱ. non
hū. illam odio Deus qⁱ. neq^{ue} pot. referri ut in cas^u. in formis et sensua
lib^o p^rouenientes ex originali tamq^{ue} ex i^o radice. Neq̄ obstat si di
cas qⁱ. P. Aug. t^m. intendit Deum ex masa p^rdit^o aliquos liberasse p^r
gram. et alios in eadem masa reliquisse quos d^o. relictio appellat. reprob
tio, s^d. h^uc solutio non ē. ad ment^{em} Aug^o. qui p^r reprobos intelligit re
uera eos qui damnant. ut in iacob et Esau constat in quibus subi^o

RD 8 Sh

exemplis, et p̄p̄destinatos eos qui saluati. constat autē non
oēs saluari qui amasa perdit. liberant. q̄.

Neq̄ placet solutio aliq̄ dicentis qd. Aug. loqr. de repro
bat. negatiua cum docet originale pecc. eē. cām reprobat. qd. e.
dū. originale p̄missum non fuit cā. ut Deus ordinaret hōm effi
caūter ad p̄nas fuit tñ. cā. quare non daret illi glā. siue qd. Deus
se fuerit negatiue non dando illis glām. quas ex misericordia uoluit
alijs uicere. Sd. mirus placet hęc solutio q̄. si hęc reprobatio negati
ua admittat. i. effus cius e. p̄missio pecc. originalis qm. ex eod. non
uult Deus dare glām. hōi. non uult impedire illius pecc. qd. e. illa
p̄mittere, sd. p̄missio cadendi in originale non pot. eē. cā. originale
pecc. in quod cadit q̄. neq̄ oīs effus reprobat. pot. eē. cā. pecc.
originale.

Tandem q̄. Beatis. Virgo non fuit maculata originali
q̄. non consistit p̄dest. in liberat. a masa perdit. et reprobatio inde
relict. in illa. Vlt. q̄. cā. reprobat. e. qua posita seqr. hōm. eē.
reprobandus, et qua non posita non eē. reprobandus, at posito origi
nali multi saluant. et in sublato multi damnant. q̄. originale non
e. cā. reprobat. Ne ualeat sidicas originale eē. cā. inadeguata
s. at. e. cā. respicit. ubi cumq̄ e. respiratio quis non ubi cumq̄ e.
at. respicit, 2. hęc e. q̄. salu. in damnatis esset cā. damnat. quis
non esset in p̄destinatis, qd. tñ. fm. e. non multis damnatos, seu
ut remissus originale ut uisus e.

Quau sit iam 3. con. cā. ad q̄. quata oīs effus reprobat. e. pecc. finale siue sit originale sicut ut imparuulis deciden
tib. siue actuali ut in adultis, siue utrumq̄ simul, sensus
huius con. qd. in deo non fuit uoluntas puniendi pena p̄manenti
uisu pecc. in quo quis decideret, et idcirco nullus effus reprobat. p̄ce
sit pecc. finale sd. oīs subsequens. Hanc sententia sequunt. Doctores
at. in 2. opinione, et seqr. ex his que diximus. a. 3. qm. nullus
effus reprobat. pot. eē. ante pecc. finale cum nullus pecc. neq̄ p̄mi
sio pecc. sit effus reprobat. ut uisus e. q̄. pecc. finale e. cā. omni
us effectuum. Et seqr. hęc con. ex dictis in duab. p̄cedentib. con
clusionib. qm. oīm effus reprobat. dat. cā. que e. pecc. ut uisus
con.

con. precedenti supra, sed non e. pecc^m originale ut uisus est.
 q. debet ee. actuale, non actuale pecc^m non finale q. hoc remittit^r
 in hac uita et illi iam remissio nulla debet. pena, ut diximus de
 originali q. restat ut ca. reprobat^r sit solum pecc^m finale.

3° si pecc^m finale non esset ca. max. qm. aliqua pmissio peccⁱ aut
 pmaruentia in peccⁱ esset effectus reprobat^r sed nulla ista re. effectus. quia
 in nulla sententia pmittit Deus pecc^m ea intent. ut puniat illud q. nul
 la pmissio peccⁱ supponit uolunt^e puniendi ex qua fiat, sed effectus re
 probat^r supponunt uolunt^e puniendi pena eterna ut uisus e. q. nulla
 pmissio peccⁱ e. effectus reprobat^r igitur finalis uel q. e. ca. ois effectus.

4° si Deus reprobaret hunc. antequam pecc^m finale cum huius
 uoluntas non supponat pecc^m finale pruisus propter qd. tm. h. punit^r
 eterna pena, sequi qd. ex ea uolunt^e teneret uelle aut pecc^m optus
 efficaciter aut saltem illius pmissio ca. intent. ut puniat, p. conseq^a
 ut diximus q. qu. h. necess^o ad fines si non supponantur facta ante
 intent^e finis necesse e. ex illa intent^e sint uolita efficaciter uel qm.
 eterna punitio e. actus iustitiae q. uoluntas puniendi similis. sed non
 pot. ee. actus iustitiae, puniendi uoluntas propter pecc^m non finalia quae re
 mittuntur in hac uita cum quibus remittit^r pena eterna illis debita q.
 solum pot. ee. actus iustitiae punitio et uoluntas puniendi propter finale
 pecc^m q. numq. remittit^r.

Tandem q. punitio e. Deus ad miserandum q. ad puniendum
 et ex sua bonitate uult miserari et ex eius peccⁱ punire, q. op^m m. se
 hui. in miserando et in puniendo sed miserari p. destinatis ante n. a. op^m
 pruisa q. uult punire reprobos post n. a. op^m pruisa igitur pecc^m fi
 nale erit semp. ca. reprobat^r.

Ad arg. 1° senes. Dr. maiores ee. ueras de prouid. coi. repro
 bo et p. destinato qui cum ineffaciter dirigat in fines pmittit quos
 dam deficere a fine non tm. uera e. loquendo de p. dest. quicquid
 efficax sit nullum p. destinatus pmittit deficere a fine. Neq. obstat,
 si obijciat qd. p. dest. pmittit deficere a medijs cum sit ca. passiu. pmissio
 peccⁱ q. pmittit deficere a fine. sed Dr. qd. p. dest. non pmittit deficere
 a medijs necesse e. qm. q. pmittat p. destinatus cadere ab hac gra.

JP

5th

mittit in ea intent. ut predestinatus resurgat in maiori gra
 . l. salu in alia gra. in qua puenit usq ad fines uitae. Vn. non
 mittit cadere a gra. finali quae necess. e. ad consequ. gl.

Ad 2^m concedo aris. id. nego consequ. qd. ex eo qd. p. alius quap
 op. ostendat Deus suam bonit. segr. op. debere huc cas. et idcirco
 effus. reprobat. ca. e. aliquid in nobis existens, effus. u. predest.
 nisi in nobis e. ca. id. tota ca. e. exp. De.

Ad 3^m inferius constabit solutio cum assignemus ad. predest.
 intenc. in. negat in eodem signo reprobat. et predestinat. fuisse
 factas ut opt. negat sed. uicatus, rad. quidem. qm. Deus ex sua
 sola bonit. tamq. motus predestinat nullo spectato consensu, repro
 bat u. spectatis operib. nisi tamq. motus p. ad reprobandum, et
 idcirco non in eodem signo quo predestinat alios reprobauit sed in
 diuerso. Neq. obstat didicas qd. predest. et reprobatio st. spes. cond.
 u. q. debent e. simul. De. conced. e. simul sm. uicm. i. imm. sub
 eodem gne. p. uicm. contineri sm. suas ess. s. h. et eque sub auct.
 non in. necesse e. ut simul existant et fiant namq. h. et eque
 imm. sm. suas quidit. continerent sub ali. non segr. qd. sm. suas
 existas sint simul, sed opt. potuit fieri unus sine alio.

Ad 4^m constat solut. in a. 4. q. 2. ex w. n. infaliblv.
 damnant. quoniam st. electi qd. iam Vn. non e. saluandos sub ea
 condit. qd. Deus in posteru. signo non uult illis prestare nisi illud
 auxiliu. quod uicera. in posteru. signo uult prestare et uidet
 non habiturus effus. non in. damnant. qd. ante uisa p. fuerit
 in Deo efficax uoluntas excludendi hots a gla.

Ad locu. Paul. de Esau et iacob De. qd. n. odij u. Esau
 non intelligit Paul. positiuam uolunt. qua Deus uult illi malus
 p. illum reprobando, sed intelligit negat. dilect. ita ut sensus sit
 ante p. uita op. bona et mala iacob dilexi. i. uicm. illi effica
 citu. prestare glam. Esau aut. odio habui. i. Esau non dilexi illius
 eligendo ad glam., et ita qd. alter fuit dilectus et alter non dilectus
 non fuit ca. exp. illor. iuxta illud Aug. a. m. quare hunc trahat h.
 qd. aut. n. odij intelligat st. deffus. dilect., siue non uelle bonus

alium quod alteri e. uolentibus constat math. 6. ex illis uerbis
 nemo pot. dubit. dicitur seruare, aut. n. Unum odio habet et alt.
 diligit, et luc. 14. si quis uerit ad me et non odit patrem
 et matrem, non pot. meus ee. discipulus, et Joan. 12. qui odit
 animam suam in hoc mundo, et exod. 22. uisitans Deus iniquitatem
 in 3. et 4. grad. gnat. uis qui odeunt me, inquit. bus idem.
 odio huius atq. non diligere, hoc autem non e. reprobare cum reprobatio
 sit actus prouid. s. p. d. est. loca autem inferius cit. ex eodem cap. 9. e.
 dem m. intellig. n. qm. miseru. dr. Deus illius quos eligit ad glam. et
 non miseru. eius quos non eligit.

Ad arg. Aug. Nm. i. m. et ad locum Paul. de iacob et esau
 Dr. qd. electio iacob fuit ante uisus originale imo ante uisus quam. ino
 centij que ini. parente fuit ante originale, et ita ante originale p. q. u.
 fuit esau odio habitus hoc e. non electus, positue autem fuit odio
 habitus post uisus finale pecc. et non ante. Si autem quis que
 rat quo m. potest ee. electio inter iacob et esau. si p. a. inuenti
 s. a. Deo. Dr. qd. eadem diff. e. in senta Aug. qui utrumq. concedit
 sequat. in eadem masa p. d. t. Sd. Dr. qd. cum electio di. ing. t.
 dilectio e. faciat bonus in re quas diligit non nece e. sup. nat. inq.
 quales eum quos eligit. s. satis e. qd. s. ipsas dilect. iniquitatem fa
 ciat illi confuendo maius bonus.

Ad arg. 1. Dr. qd. quis pecc. originale meruit sternas penas
 damni que e. eff. reprobat. non in. uoluit Deus statim atq. potuit
 ex iusta. h. em. reprobare illud a gla. excludere, sed ex sua misericordia
 expectauit usq. ad uisum finis uitae illum non excludendo a gla. donec
 illo uideret nullas ee. potest. recte sperandi ne uideret. illi sufficere potest.
 illi decondi in gra.

Ad 2. constat ex dictis e. n. neg. utraq. pars anteq.

Pla. qui obijci solent i. nostras con. iam manent soluta a. 3.
 dum disputa uimus de eff. reprobat. et qui de nouo afferunt p. s. ex d. inq.
 16. et in hoc art. soluent.

Sd. pro senta. D. Aug. Vr. ee. difficile hoc arg. qd. ordonat.
 fuit cognitus a Deo ante ad. g. s. pecc. p. tinent ad ord. nat.

99. 511.

cus ex uirib. nullū comittant electio autē et p̄dest. ad ord.
q̄. q̄. p̄ius fuit in Deo cognitū originale q̄ fuit facta electio
p̄dest. et reprobatio igr. ad reprobat. supponit. p̄ca. originale p̄stent
q̄. eī. cā. reprobat. hoc arg. petit eam difficultatē an. s. p̄dest. et re
probatio supponant p̄sciām futurorū. Vn. sit q̄. ~ ~ ~ ~

~ ~ ~ ~
Q. 7. an p̄destinatio et reprobatio supponant
~ ~ ~ ~
p̄sciām futurorum ~ ~ ~ ~

Quoniam plā. diximus hactenus quā ad hanc q̄. attinent breuiter expe
tenda est modo. ~

Sunt quidē qui p̄dest. supponere solum p̄sciām futurorū sub
eī. p̄sib. non tñ. sub eī. futuro intemp. i. quod ea rōe. p̄stant q̄. an
teq̄. res fieri ordinent. a Deo non hnt nisi eī. p̄sib. s. p̄dest. et re
probatio s. ordinatio futurorū q̄. tñ. p̄cedit p̄sciā futurorū sub eī
p̄sib. Hęc tñ. sentē. falsa ē. aperte in q̄m. negat oēm. p̄sciās
futurorū ut futura s. ante p̄dest. ē. n. 9. D. Th. 3. q. 1. a. 3. ad 4.
asserent q̄. p̄dest. supponit p̄sciās futurorū in Deo ubi cum loquat.
de re futura ut futura ē. certus ē. non loqu. de eadem quatenus solus
hēt. esse p̄sib. ~

Vn. sit cō. p̄dest. supponit p̄sciās conditionatas orūm
futurorū ut futura s. quia p̄sciā cognoscit Deus res eī. futuras sup.
q̄. uelit in posterio quodam signo decernere q̄. fiant, et hoc ē. q̄. docet
D. Th. loco p̄xt. q̄. et docet Al. 9. 23. a. 4. et 5. disput. 1. memb. 7.
Et rōe. p̄. q̄. hęc sciā non supponit decretus uolunt. Dei decernen
tis q̄. res fiant q̄. sciā quā sequ. decretus ē. absoluta s. res p̄de
cretus futura ē. absolute q̄. sequ. q̄. ē. ante decretus et p̄dest. uis
non repugnet futurus sub condit. cognoscit ut s. uisus ē. Tum
et q̄. p̄ctica cog. uis supponit necess. cog. speculatiua uisidens
qm. illud faciendus ordinat. p̄sciām p̄cticas quod speculatiua
cognitū ē. futurus s. hinc fiat s. d. cō. futura ut sic ante. s. q̄. ordi
nent. p̄. p̄cticas sciām. non p̄st. eī. aliā cog. q̄. conditionata q̄. hęc cog.
p̄cedit p̄dest. et reprobat. ~

Q. 23. A. 5

Tota difficultas e. an scia uisionis futurorū precedat p̄dest. et reprobat. Gal. motus quib̄dam uerbis D. Th. loquitur. Do-
cet tres eē. uerū ord. 1. uisio. 2. p̄dest. et reprobatio. 3. uisio. huius
tati eē, ad 1. ord. uisio p̄tinere res nales. p̄uot in fines nales ordinari
et h̄c p̄dest. q̄. ex p̄cipis uisib. fiunt, atq; et monstra q̄. n. deffus
nales, ad 2. ord. attinent p̄dest. et reprobatio, ad 3. ord.
p̄tinet uisio hypostatica tm̄. h̄c quib̄dam ordinib. 2. uisio. 3. p̄dest. et reprobatio. h̄c sign. p̄
sitis aserit qd. p̄dest. non supōit sciam uisionis futurorū q̄. p̄tinent
ad 3. ord. neq; eorū q̄. p̄tinent ad ord. p̄dest. q̄. q̄. p̄tinent
ad ord. uisionis nondū facta intelligunt. q̄. uisio. p̄tinent ad ord. p̄dest.
p̄dest. p̄ ipsam p̄dest. fiunt, supōit tm̄. inquit p̄dest. sciam uisionis
eorū q̄. n. in i. ord. et p̄. conis. sciam uisionis p̄uatorū q̄. expu-
tant ad 1. ord. et sic putat saluari qd. originale pecc. p̄ius fuit p̄teru-
sus q̄. xpi. p̄destinatus in remediū illius et q̄. facta fuit hōis electio
et p̄dest.

Sd. h̄c sentia ut falsa reijct. ab oib. et d̄o sit 2. con. oia p̄dest. et
reprobatorū fuerunt uisa ante reprobat. p̄t. h̄c con. q̄. ca. reprobat.
fuit p̄ius uisa q̄. eius effus. s. reprobatio, D. p̄ca. finalia n. ca. repro-
bat. et p̄ca. remisa n. p̄iora finalib. q̄. oia p̄ca. n. uisa p̄ius q̄. facta
sūt reprobatio.

3. con. incarnatio fuit p̄ius uisa ut futura q̄. fieret
nra p̄dest. et uiderent futura q̄. fiunt q̄. p̄dest. p̄t. h̄c eē.
uerū quia xpi. p̄destinatio fuit exemplar et ca. finalis nra
p̄destinatio ut diximus supra q̄. fuit p̄ius p̄destinatus xpi. ad uisio-
nem et incarnat. q̄. nos sumus electi ad glām, igr. p̄ius fuit scia
uisionis de incarnat. futura q̄. esset uisio effus. nra p̄dest. q̄. s. ḡ.
a p̄uer. Vn. falso docet Gal. qd. ordo q̄. sit p̄ius uisio. uisio
ordo hypostaticū uisionis.

h̄c h̄c seq. qd. scia incarnat. sit prior scia et notitia p̄ca. et origi-
nalis, quod sic ostendit. quia incarnatio fuit p̄ius uisa q̄. esset
nra. electio, et nra. electio ad glōiam fuit facta antecursio-
nē q̄. ante uisionē peccati originalis, igr. de i. ad ult.

prius fuit uisa incarnatio qz pced. originale, cuius op. ^{tu} imme rito do
 cet gai. Ex his seqz. 2. qd. electio pdestinatoy fuit prius facta qz
 sua uis. cuiusumqz pecu. cuius et op. ^{tu} salto docet gai. pt. hoc ei. uisus
 qd. nos sumus electi ante uis. op. ^{tu} q. ante uis. pecu.

4. ori. electio nra supponit pysical futuray naliud qz fiunt
 p. nales puid. non tm. supponit pysicalam eoy qz fiunt p. nras p
 dot. Primus p. qd. puid. nalis e. prior puid. supnali. s. nata
 e. prior gra. q. qz ordinari. p. puid. nales s. priora his qz ordi
 nari. p. supnales, qualis e. pdest. 2. qd. pdest. e. ordi. hoi ad
 glaz. q. supponit hoem. qui adinat. i. fuit illud id. non fuit ut
 constat q. supponit factus p. puid. nales.

Ex his seqz. ea fuisse priora in mente et uolunt. diuina qz s.
 ca. l. occasio aut smi. alioz, Vn. nalia qd. sciant. ut smi. supnalia
 fuerunt priora supnalia. inter supnalia u. prius fuit uisus et ordi
 natus xps. tamqz ca. pdest. nra. Deinde fuit nra. pdest. et postea
 uisa s. futura facta p. pdest. inter effus autz pdest. Vnus fuit p
 uisus alt. smi. qd. e. illius ca. et pla. pcc. et pcc. pmi. qz occas.
 s. pdestinatio pueniendi ad maioues quam. s. et priora qz gra. l. effus
 quoz s. occasio. Ex quibz. seqz. gra. falsa admisceat gai. dum asig
 nat ord. inter pcc. effus pdest. et incarnat. quoz p. singula p. qu
 impertinens iudicauit.

Ad arg. pro i. senta negat. conseq. qd. ante pdest. p. pcc.
 ordinatio xpi. uenturu et ante utramqz fuit conditionata sua futuray.

~ L. 3. a qualis fuerit ordo signorum in pre
 ~ destinat. et reprobat. ~

Non e. animus uarias sentas referre co. ad. diuiny pdest. Id
 regulas quasdam tradere qz ex hactenus dictis colligat. et in qua
 totus fugaciud pdest. breui serie collectus ponit p. oculis facile fieri.
 Primo q. Deus op. max. agnouit uariet. m. quibz. suas bonit. sapas
 p. et misericordias possit ostendere, agnouit etz sua conditionali
 quod ueriret si hoc. l. illud uellet, et in hoc signo ordinauit uan. Vn.

ursus perfectus qm. ad natura servato ord. partius interye. ~
 2.° voluit creare uniuersus cuius y.° impellit'us voluit ei. propter y.°
 felicitus, inaiata. s. propter aiata. et uiget.° propter sentit.° et huc
 propter hoem. etc. ~

3.° cognoscens hoies et Angelos capaces ei. sugebratitud.° et uniuersus y.°
 a.° posse sm. supnalua. ordinacut xpm. mittere sp. m. quo fieri posset
 ad manifestandus suas bonit, p. d. as, sap. as, misericordias, et iust. as
 ut xps. esset auctor gr. et ideo voluit xpm. unire tamq. caput hoies
 et Angelos com. quo ordinacut. ~

4.° cognoscens y.° xpm. in quo max. complacuit posse uicere suas gl. as
 Angelis et hoib. decernit oib. dare glam. y.° xpm. et media sufficiencia
 ad glam. assequendas non quidem efficacit uolunt. s. d. anti. et ineffi
 cas, iniqua. m. pro sua uolunt. libera et gratuita. ~

5.° uidens sua conditionali qd. cum hoc auxilio mundi non salua
 bit. iste et cum illo maiori ille saluabit. et in uniuersus uidens quo
 auxilio quisq. saluabit. et quo non saluabit. si illis uellet uicere
 suam glam. et auxilia illa qu. cognoscebat efficacit fou. voluit pro
 sua libert. quib. d. as hoies et Angelos suas glam. coicere uniuersis
 sm. certis gradus et. aliosu. hoies et Angelos se huius mere negatiue
 et huc uoluntas qua uoluit aliquib. glam. appellat. electio. ~

6.° uoluit oib. quos elegerat dare media qu. uiderat in illis fou. effica
 cia, un. uoluit uocare, iustificare, et p. stare p. uer. a.° reprobat
 aut. se huius mere negatiue ymittendo eos p. eu. si u non prohibendo. ~

7.° uidens quosdam hoies et Angelos in gra. y.° ueritate usq. infi
 nes uoluit illis dare glam. tamq. p. uer. suoy meritoz et iuxta
 illor. quant. uidens aut. reprobat decedere in p. eu. finali siue originali
 siue actuali uoluit illos excludere a regno celo. et punire in penam
 suoy de meritoz; et sic m. totas p. uer. et reprobat. absolut. ~

Pla. alia signa intermedia diuidi possent amplius. id. qu. p. uer. a.
 n. suffice. un. ad p. uer. ord. p. uer. est. qu. oia signa et si n. m.
 intell. g. multiplicari nece. sit ad cognoscendos p. uer. ord. m. in
 Deo oia fiunt simul temp. et na. absq. success. et p. uer. ~
 illud u. V. sup. dub. q. hoies non n. p. uer. nati nisi ad

Supplendus Angelorum casus, et occupandus sedes Angelorum qui ce-
 dunt q. p. uel h. Angelus cadere q. h. fuerint predestinati
 non q. simul et in eodem signo predestinati s. h. et Angelus. Sed
 Vr. non assumunt h. ad glam et fine ut suppleant de his qui ce-
 dunt, cum illi s. Angelus qui coxuerunt nullas sedes occupauerunt
 neq. adepti fuerint diuina uis, neq. creatus fuit h. aut predes-
 tinatus occas. p. Angelorum q. p. fuit creatus et predestinatus
 et non ex occas. q. na. sua i. h. casus gl. s. Angelus, ita docet
 Grego. hom. 14. in lucas Rupertus lib. 3. de process. Spus. 5. cap. 21.
 Coe. aut. et uulgar. dicitur qd. h. assumunt ad sedes Angelorum occupa-
 das inde processisse Vr. q. putat uulgo Angelos a gla. cecidisse
 ut uiter dr. Id. asertit illud metaphisicis. et falso inicit p. Vr.
 Vr. qd. ait D. Th. de uirt. q. 6. a. 3. h. s. assumunt in gla. ad
 supplendus predestinatorum numerus sic pot. uerificari qd. Deus pre-
 destinauit certus numerus fori. qui cum ex Angelis non adim-
 pleat. debuit compleri ex hoib. s. de hoc dicemus inferius latius.

Art. 6. V. predest. sit certa.

Con. 1. e. affirmatiua.

2. con. q. uis predest. certa sit et infalibi. a sequat. effus non inferne
 cedat. n. uolunt.

Sollet. hunc art. e. dispu. de concordia nu. arbitij cum predest. dicit
 satis disputat. de hoc. a. s. ; s. d. c. 1. con. sit q. (subintellige) in

Q. an predest. heat certitud. ex p. scia anu.

Supponimus in hac q. predest. e. certus qm. id probat sufficienter ras. D. Th. q. 1. s.
 predest. e. p. sibi et h. u. prouid. d. prouid. Dei semp. aseqr. fines (subintellige)
 intentus a Deo non enim semper asequitur fines ipsius uel
 qui sepe non attingit fines sibi propius q. predest. semp. aseqr. fines
 et ex conti. e. certiss.

S. difficultas e. an predest. heat certitud. ex p. scia. i. an ueritat.

infallibil. effus. p[ro]dest. q[ui] p[ro]sist. a Deo cuius scia e. infallibil. an
u. h[ab]eat. certitud. ex p[ro]dest. i. ex p[ro]p[ri]a ordinat. tamq[ue] ex ca. u[er]i
quod uenit in temp[or]e.

Sit l. con. p[ro]dest. h[ab]et certitud. ex p[ro]p[ri]a. amstat ex h[er]on. cap. 14.
ubi probatur s[ecundum] Th. opt. r[ati]o scilicet Dei certitud. cum contingenti
res, p[er] ex u[er]i. nali. q[ui] diuinus intell[ectus] scilicet non p[otes]t. q[ui] quicquid
cognoscit infallibil. euenit q[ui] ex ip[s]o q[ui] sit p[ro]p[ri]us a Deo tamq[ue] fu
turus infallibil. euenit, s[ed] effus. p[ro]dest. e. p[ro]p[ri]us a Deo q[ui] in
fallibil. euenit, igr. p[ro]dest. o. certa certitud. p[ro]p[ri]us. h[ab]et ex p[ro]p[ri]a.

2o con. p[ro]dest. e. certa ex p[ro]dest. et uolunt. Deu. q[ui] e. id est ei
certas in c[on]do, quab[us] con. tamq[ue] de p[ro]de ostendit Aug. de u[er]it. et gra
cap. 7. ex illis u[er]bis Paul. ad Rom. 8. scimus q[ui]m diligenti[us]. Deus
oia cooperant. in bonis, nam quos p[ro]p[ri]us et p[ro]destinauit et. ex illis
u[er]bis 2. ad thimo. 2. firmus fundam[entum] Dei stat h[ab]et signaculus
hoc, cognouit D[omi]n[us] qui h[ab]et eius; et lib. de bono p[ro]p[ri]us. cap. 8. ex illis u[er]bis
1. Joan. 2. non erant ex nobis q[ui] si ex nobis fuissent mansis
sent utiq[ue] nobiscum. Deinde u[er]b. p[ro]p[ri]us q[ui] non o. minoris p[ro]p[ri]us. uoluntas
Dei q[ui] sit certitudo sui scilicet. imo ex e[ss]e. aliquid fiet ex diuino decreto
et efficiat uolunt. ideo cognitus e. a Deo futurus q[ui] s[ed] scia Deu non p[otes]t.
non e. certa in representando res ita p[ro]dest. et diuina uoluntas non
p[otes]t. non e. certa in c[on]do eandem res, imo si p[ro]p[ri]us sequi q[ui] h[ab]et
u[er]i p[ro]dest. non e[ss]et certa, scia u[er]i q[ui] sup[er]ponit res futuram
certa non e[ss]et.

Dices tri. q[ui] p[ro]dest. Dei tam de gla. n[on] q[ui] de altib[us] n[on] ma
ret libera n[on] uoluntas q[ui] p[otes]t. p[otes]t. p[otes]t. et non op[er]ari atq[ue] adeo fa
lib[us] u[er]i p[ro]dest. et incertis; t[ame]n q[ui] in p[otes]t. p[ro]destinatus e.
decedere in p[otes]t. et non efficere efficax auxilium Dei q[ui] in eius p[otes]t.
o. uolere p[ro]dest. certitud. De. ad hoc et similia arg[um]ta q[ui] fiunt in
quib[us] concludit. aliquid 1. certitud. p[ro]dest. De. inq[ui] o[mn]i. q[ui] infe
runt ei. p[otes]t. in sensu diu[er]so non tri. in sensu comp[os]it[us], sup[er] 1. q[ui]
quis sit p[ro]destinatus, nam p[ro]dest. sup[er] 1. sup[er]ponit et h[ab]et. De. de
u[er]i in gra. et illi non e. repugnatus atq[ue] adeo futurus e. effi
cax auxilium a Deo p[ro]destinatus, ergo dicimus de p[ro]dest. s[ecundum] l. de

reprobatus. intelligit. i. iniqua eorum. i. difficultas.

Ex his omnibus sequitur quod ista praedestinatus potest damnari potest non esse praedestinatus, potest esse reprobus; et ista similes reprobus potest non esse reprobus, potest saluari, aut potest non damnari, concedendum est. et regardat sub distinctis; absolute. n. et in sensu diuisiue. uerum scilicet in sensu compo. n. falsum, ita docet D. Th. in hoc. a. et de ueritate. q. 6. a. 3. et quodlibet. i. a. 3. et facient Theologi eius magister in i. d. 4. 3. et in eodem sensu dicit. esse concedendas has praedestinatus necessitate saluabitur, et reprobus necessitate damnabitur. n. quidem uerum in sensu compo. falsum, in diuisiue. et idem absolute. n. falsum. Unde sequitur falsas esse sententias Catechismi lib. 3. de praed. cap. ult. asserentis has praedestinatus necessitate saluabitur. et praedestinatus non potest damnari absolute esse ueritas et illis op. falsitas. Et ne quis existimaret se loqui ex supposito. quod hoc. Sit praedestinatus et in sensu compo., asserit lib. i. quod praedestinatus saluari non est necessitate ex supposito. id. Simpliciter. et absolute, quae sententia plane falsa est. et ex ea aperte sequitur nullam esse in potestate praedestinati damnari et uis uoluntatis non manere liberae quod quoniam sit inconueniens facile constat.

Art. 7.

V. numerus praedestinatorum sit certus.

- 1. con. i. affirmatiua.
- 2. con. non est certus numerus reproborum et praedestinatorum.

Quae ratio praedestinatorum sit certus foris. et mali.

Num. praedestinatorum esse certus foris. i. certo cog. quod scilicet saluandi, esse autem certus mali. i. certo cog. qui subiciendi sunt.

in hac q. Grego. in i. d. 4. 3. q. Unica. a. 3. Dico de uoluntate liberi arbitri. p. 2. Donau. in i. d. 4. 3. a. 2. q. 2. in solut. ad quosdam arg. existimant posse augeri et minui numerum praedestinatorum.

quæ m. e. Substant. i. q. absolute pot. non predestinatus predestinari et predestinatus reprobandus, q. pot. ei. maior n. aut minor quas m. sit. pr. ars qm. pot. quicumq. reprobus perseverare paup. i. a sufficientia, et quicumq. predestinatus in pecc. decedere cum sit sibi liberus q. Q. quia pot. Deus pla. facere qz facit q. pot. plij. hoies cuare qz creavit et illos deus predestinare aut reprobande q. augetur. numerus predestinatorum aut reproborum. Et conf. d. Th. incorp. art. dicente qd. nus. reproborum non e. certus. Predestinatorum q. saltz nus. reproborum non e. certus foris. l. mali. Conf. 2. ex illo Apocal. 3. tene qd. huj. ne alius accipiat coronas suas pot. q. quis coronas gl. amittere ad quas erat predestinatus, et illas pot. alius recuperare q. e. nus. predestinatorum et reproborum incertus saltz foris ~

Alia e. senta. quas tuer. Cathari. lib. 3. tit. de pnd. aserunt certus e. nus. predestinatorum et reproborum non tn. e. certus nus. saluandorum et damnandorum, constituit. n. Cathari. tres ord. hominum. 1. eos qui predestinati s. cuius ord. de i. Aplos., Beatis. Virg. u. Aliis qui necess. saluantur, 2. reproborum qui infalibili. et necess. damnabuntur, in quo ord. fuerunt iudas Saul. et Alij, 3. constituit medius eos quos saluandos appellat, quorum quidam pro sua libertate saluabunt, quidam u. damnabunt. aserunt. nus. 1. et 2. ad. e. certus in Dei pnd. et pnsua, 3. tn. e. certus in pnsua non autz in pnd., huius res uidit q. primi electi s. ad glam. ante pnsua sp., 2. efficaciter ab ea exclusi, 3. u. relictis s. na sua ius pnd. dentia finali supnali. et ita certus non e. quis est saluabit. aut damnabit. nisi in pnsua qua uisus operib. quidam cognoscunt. pnsua et quidam alij in pecc. decedere, hanc sentas putat Cathari. s. cor. fomes et q. eadem s. aduersari. ~

Hij nihilominus non substantibi. sp. sentiendus e. Vn. sit. con. 2. e. sentas, nus. predestinatorum et reproborum e. certus de foris. et mali. non solus in pnsua s. et in pnd. et pnd., ita docet D. Th. a. 7. et e. gal. senta. et Sebastiano. fecit oibus cum Magis. quam docuit Aug. lib. de corr. et gra. cap. 7. et cap. 13. et colligitur ex illo

U. ad thūmo. 2. nouit Dns quī s. eius. Prima pars con. qd. nūq
 sit certus foris. et malū. impyria pr. qd. quicunqz s. futura es
 ipso qd. futura s. a Deo s. certo cognita eom. quōs. futura, ut
 ex q. 14. a. 13. s. s. constat. D. quicunqz p. destinati s. futuri in
 glā. et oēs reprobi. excludendi s. ab ea certiss. cum p. dest. et reproba
 tio sint certiss. ut uisus ē. q. totus nūq. p. destinator et reproborū
 ē. Deo certus foris. et malū. pr. conseq. qd. non solum tot s. futuri s.
 et hī et illi s. futuri. 2. q. Si non esset Deo certus nūq. p. desti
 nator et reproborū. scilicet qd. aliquis saluatur. i. damnatur qui non sit
 cognitus a Deo. i. qui non fuerit ab eterno cognitus, aut salty dubie
 et incerte fuerit cognitus quod nullus dicet, pr. seq. qd. certitud.
 cogit. nihil pot. sponi nisi incertitudo et mutabilitas ex o. s. quaz
 utraqz Deo repugnat. S. repugnat Deo falli aut ignorare. q. cognos
 cit Deo certiss. qui et quōs saluandi s. et damnandi. 2. pars
 con. qd. nūq. sit certus in elect. et p. dest. p. destinator et in re
 probat. reproborū. pr. qd. Deo p. dest. et eligit oēs electos in sin
 gulari, et oēs grades gr. et gl. et sp. illorū et cognoscat suas uo
 lunt. efficaces habituras ē. effus. insalibit. quōs salua nra. libert.
 q. in p. dest. elect. et reprobat. cognoscat certo oem nūq. p. desti
 nator et reproborū. ; Id. de reprobat. sp. pr. qm. reprobatō facta
 ē. uisō iam finali pecc. q. reprobatō ex nullo sp. nra. futuro de
 p. det q. non ē. Vn. hīat. conting. et incertitud. q. in ipsa repro
 bat. cognoscat Deo quōs nūq. et qui hīes. aut Angeli damnandi
 s. et in p. dest. cognoscat quōs et qui s. saluandi.

2. con. 2. Cathol. nullus ē. hō. neqz Angelus qui non sit p.
 destinatus aut reprobus et ita nullus ē. de quo non sit Deo certus in p.
 dest. qd. saluabit. et in reprobat. qd. damnabit. Utraqz pars con.
 colligit. ex dictis, i. ex cog. probauimus. a. 4. oēs qui saluant.
 fuisse ante sp. electos, deinde ex eo qd. probauimus. a. 5. oēs de
 cedentes in pecc. mortali aut originali finali reprobat. quo sup. nūq.
 seq. 2. pars con. qd. nūq. p. destinator et reproborū sit certus, qd.
 oēs ex electi a regno et oēs admisi uolunt. efficaci s. cogniti a Deo
 certo in sua p. dest. ut et uult Cathol. Id. oēs uolunt. efficaci
 s.

9. 23. A. 7 70
ss. exclusi. l. admisi. q. oēs. s. reprobi aut predestinati q. oēs
s. à Deo certo cogniti.

Hanc cathedr. sententia multa ut erroneas rejiciunt, eod. ase-
rat aliquos eē. nec predestinatos nec reprobos d. ss. expusas
Sd. mihū Vr. in hōc nihil hōc nouus nisi m. loquendi cui ipse
aserat quoddam eē. predestinatos. i. electos ante sp. p. p. uisa in quo
conuenit nobiscus, 2. aserit alios eē. reprobos. i. exclusos ante sp.
p. uisa, in quo conuenit cum sententia Th. et alior. 3. aserit
alios eē. neq. reprobos neq. predestinatos. i. non electos neq. exclu-
sos à glā ante sp. p. uisa. Sd. hōc quoddam eē. efficaciter ex-
clusos uisus ias p. uisus finalib. exp. in quo et nobiscus conue-
nit, alios u. post uisus p. uisus eē efficaciter assumptos ad glā,
in quo conuenit cathedr. cum multis Doctorib. modernis cathedr.
quibus minus probab. sit, illud tm. reprehens. dignū eē in athe-
rino qd. aserat reprobos necess. damnari et predestinatos necess. sal-
uari necess. absoluta quod p. probauimus eē. fm.

3. con. nūc predestinatorum nec pot. minui nec augeri hęc con-
e. V. Th. et Aug. tōc cit. et pr. uē. q. si nūc. predestinatorum posset
augeri sequer. q. aliquis qui non erat predestinatus posset predes-
tinari s. oēs non predestinatus erat reprobus ut uisus e. q. qui erat
reprobus ab eterno esset m. predestinatus hōc autē contingere non pot.
Sine mut. uolunt. Deū quā dō. mutari repugnat q. impō. i.
nūc. predestinatorum augeri. eodem arg. probari pot. qd. nūc. pre-
destinatorum non possit minui, et eodem sil. pr. q. nūc. reproborum
augeri nec minui possit.

4. con. Deus ab eterno potuit plēs. predestinare q. predesti-
nauit, et reprobare plēs. q. reprobauit, imo potuit oēs eligere ad glā
aut oēs damnare ad penas, neq. hęc sententia e. 7. Anselmus, qui
lib. i. cur Deus hō., cap. 16. non aserit, ut quidam putant, Deum
non potuisse plēs. hōis predestinare. Sd. solus aseruit non deuisse
plēs. predestinare, qd. intellig. e. non quidem simpl. s. in ord. ad
fines intentus à Deo, Hęc con. plana e. quia lib. 11. à Deo predes-
tinati sūt et non plēs, illi. n. sub iacet cui uoluerit posse. ut dr. sap. 12.
q. potuit plēs. predestinare, aut reprobare, q. predestinauit et re-

Φ. ϑ. 8th.

probavit. Ex his sequi. qd. non poss. m. pl. p. destinari et repro-
bati qd. sint p. destinati et reprobi sup. p. d. q. q. falsa e. ab
eterno simul cum aliis reprobat. et et sentit D. Th. de uerit. q.
2. a. 5. ad 5. et q. 6. a. 4. ad 3. idem docet de p. s. i. q.
9. 19. a. 15. ad 17. qd. non pot. in sensu comp. p. p. s. i. d. q. q.
sunt cuius op. in merito dicitur Donau. in 1. d. 39. a. 1. q. 3. adult. m.
pt. hoc q. n. non pot. e. maior q. non poss. pl. p. destinari, nec
pot. e. n. minor ut uisus e. q. n. pot. p. destinari pauciores aut pl.
reprobati.

Ad 1. arg. Nr. qd. in sensu diu. pot. p. destinatus non e. p.
destinatus non in. in sensu comp. Vn. q. in sensu diu. pot. e.
e. maior n. non in. pot. in sensu comp.

Ad 2. concedo ans. et nego consequ. q. cum creatio sit alio
transiens qui recipit. in re facta, non repugnat pla. creati, at ut
p. dest. et reprobatio s. alt. immarcentes, et in Deo, n. m. intelligit ut
in s. b. et q. repugnat Deo aliquid recipere de nouo repugnat de nouo p.
destinare aut reprobare. Ad cons. Nr. cum D. Th. ibidem, qd. n. re-
probati non e. certus q. n. p. destinatus, non q. non sit certus s. b.
et mal. s. d. q. non e. i. et p. intentus, s. e. intentus n. p. destinatus.
qm. t. d. reprobavit Deus hoies et Angelos quos sufficerebant ad ostens.
diu. gl. s. i. q. p. destinatus iuxta illud Paul. ad Rom. q. sus-
tinuit in multa patientia t. et hoc e. qd. ait Aug. ois malus ides
uult ut conuertat. aut p. illis bonus exerceat. l. d. m. e. non e.
eodem m. certus q. n. p. destinatus e. certus s. a. a. p. b. a. t. s.
n. u. reprobat. minime, sic. n. intelligunt illa uerba s. a. t.
amen amen dico uobis nescio uos s. a. s. p. a. t. i. c. a. q. u. i. u. n. t. a. t.
cum elect. et a. p. b. a. t. ad gl. a. m. sic et intelligi. Illud 2. ad th. m.
2. nouit Deus qui s. e. i. u. s.

Ad laud. ex Apocal. Nr. illa uerba dicta e. ad ostendendam li-
bert. n. a. s. a. qua pendet effus. p. dest. non aut ad ostendendum n.
certitud. p. dest. s. i. d. m. e. cum D. Th. loc. cit. qd. dicitur m. d.
e. corona alicuius Vn. m. x. e. p. dest. et sic nullus pot. amittere sua
coronab. alio m. x. e. merito aut q. p. s. e. n. t. i. s. et h. x. m. pot. quis
coronas sibi debitas amittere iuxta illud i. s. b. 3. q. conteret multos

et

et stau fauet alios pro eis, sic n. in loco iudeorum substituitur H. gentibus
 et loco Angelorum qui conuenerunt substituitur H. hoies qm. ad status g. q.
 locus autem ille 21. Petri 1. magis satagite etiam iam s. explicatur e.

Q. 2. ansit maior multitudo pre. destina
 torum quab reproborum

1. 2. 3. 4. difficultas facta collat. inter oib gentes, 2. inter eulas et Syna
 gogas, 3. inter fideles ipsos inter se, 4. inter hoies et Angelos, de quib
 oib. que ex 5. Patrib. et 55. colligi poss. breuiter referemus

Prima con. fit loq. de oib. gentib. et nationib. pauiores s. pu
 destinati qz reprobi, ita hier. de fide math. 7. aucta e. uia quid uult
 aduitas et pauu intrant p. cas, et 7. et in parabolis de seminante
 in oc. gnis terr. luc. 8. ubi q. solus seminis pars cecidit in terras
 bonas, idem sig. car. isa. 17. et 24. cap. et math. 7. p. pauis vale
 moris et spicary que colligunt. post uindemiab et mores, et in illis pau
 cis que salu facti s. in arca Noe, et in duob. tm. que ingressi s. tenas
 promiss. ex tot multib., et q. e. d. cap. 8. ubi dr. qd. C. extera sunt
 pla. uasa fictilia pauca tm. aurea, sic multi euant. pauu tm. sal
 uant, et hoc e. qd. sig. car. Paul. 1. corinth. 4. in illis uerbis, multi qui
 dem uerunt p. unus accipit brabiu, huius uerit. ea rad. assignari
 pot. q. multo maior e. pars gentiliu qz fidelium.

2. con. plis. s. p. destinati ex eula qz ex sinagoga, ita signatus
 e. isa. 4. cap. in illis uerbis, multo filii desent. i. gentilit. magis
 qz hieus uiuul. i. sinagoga, et Apocal. 7. post qz numerata s. 14.4.000.
 signator. i. p. destinator, inquit Joan. se uisite tubas magnas
 quas d. numerare nemo poterat, et huius uerit. pot. hie rad. assignari
 q. multo abundantior e. gra. in eula xpiana que confert. p. sacra
 xpi. qz fuerit in synagoga data sub uerib. sacra. et multo plis.
 s. fideles m. qz fuerint in synagoga q. plis. s. p. destinati ex eula.

3. con. quis dubia res sit dm. i. eul. s. pauiores fideles e. pu
 destinatos qz reprobos, sic sentius guga. hom. 1. q. sup. euang. in illa
 uerba math. 23. pauu s. electi, ubi ait qd. multi fides accipiunt pauu.

regnus, Christus. hom. 63. in 2. caput math. in illa uerba mel
 ti. u. uocabi sic ait, Vr. autz michi hic sermo iudeos tangere ac eos qui
 ex fidelibz. uirt. conuenerunt. de inde neglig. diuisti. ad profundus,
 et illos rursus qui in nequicia recipientes ad anteriora conuenerunt,
 et hom. 4. ad populus aserit ex mille fidelibz. uix centus saluari.
 Aug. lib. 9. 7. presertim cap. 13. ubi uisibz comparat palus pu
 destinatis autz comparat granis qui palus. longz pauciora, id
 etz docet D. Th. ad 3. dum ait pauciores ei. qui saluant. qz qui dam
 nant. in quo magz aperit Dei misericordia qd. plus erigit in eas
 salutis a qua plimi deficiunt, docuit quoqz Gal. cap. 1. in lucas
 duz explicat parabolas de decem uirginibz.

obijcet tr. quibz parabola illam math. 22. de inuitatis ad nup
 tias interquos ois unus tm. e. inuentus sine ueste nuptiali et misus
 in exteriores tenebras. Id. Dr. qd. in illa parabola non sigat xpi. nuz.
 damnandos comparat eos qui salui fiunt Id. sigat. neqz unus
 fidelis inuitatus ee. regnus. celeste sine ueste nuptiali. hoc e. si
 ne charite. qz uis Hieron. in uisibz doceat sigari. inuitatos nuz. fi
 deliuz non e. autz non hntis uestem sigari. totas multitud. damnan
 dos qui cum equalibz sint unus non sigant. et idem docent Angel.
 et Orig. ibidem.

4. con. sit maior e. nuz. Angeloz qui saluant. et n. p. destinati
 qz eos qui damnant, in hoibz. u. 3. maior e. nuz. eos qui damnant.
 qz qui saluant., et qm. ad 1. de Angelis concedunt Theologi uis D. Th.
 cap. 9. 63. a. 9. et Alex. q. 110. memb. 4. et sigat. 4. Regu. 6. illis uerbis
 plis. n. nobis uis, et Apocali. 12. traxit 3. p. stellas qd. docuit Ciuitas
 lib. 1. in genesisim, et ras. e. qz. p. i. d. nuz. et inclinat. nales ea autz qz
 n. d. nuz. contingunt ut in paucioribz. qz, tuz etz qz. Angelus fuit abqz
 rituz d. uis. qui in hoibz. e. maior ex. ea. peccandi qz. credenduz. plis
 fuisse Angelos qui non peccauerunt, et qz. ho. type uirt. temptationibz
 internis fomute in eas inclinante, et in illud quod eis aduersar. indest
 ut plis. hoibz. in pecc. decidant et damnent. qz saluent. ras. n. qz illa
 qd. na. despit in paucioribz. de na. sana et integra uirtus e., cumqz stat
 qd. na. leza. cuius infirmitas non totali. sanata e. p. graz. manenti

bus plib. pnalitatib. ad agnos in plib. deficiat.

Art. 3us

V. prdest. possit iuuari precib. sanctoru

Prima con. si pdest. accipiat pro pordinat. diuina non pot. iuuari p quib. s. s. si aut. accipiat pro effib. iuuari pot. s. s. orationib.

Q. V. prdest. possit iuuari precib. sanctoru

In hac q. duo Vnr. certa alt. e. qd si pdest. accipiat pro altu ordinat. in intellu diuino existenti nullo mo. pot. iuuari p quib. s. s. sic s. Th. hic et in i. d. q. 1. q. 1. a. 4. et de uerit. q. 6. a. 6. cuius ras e. qd iuuare non e. aliud q. impetrare aut merui alterius pdest. s. d. nulla sp. creatur pstruunt impetrari pdest. sumptas pro ordinat. cu. electio et pordin. facta fuerint ab eterno ante omd sp. futuror. g. Difficultas q. m. e. de pdest. accipit pro effib. et qd. et 2. certus e. orat. s. s. iuuare alterius pdest. ex p. alicuius effus. cuius ras. e. qd. Vnus effus. pdest. pot. ei. ca. alterius q. poss. pces s. s. ii. ca. alicuius effus. pdest. al. terius psertim cu. Vnus possit alteri merui i. q. d. q. d. congruo. Docuit hoc greg. i. dialogor. cap. 2. quod ostendit exemplo Abrah. cui facta fuerat promissio multiplicandi illius semen quod pdestinatus erat p. isac, ut dr. gene. 21. in illis uerbis, in isac uocabit. tibi semen et tri. isaac nationib. impetrauit a Deo ut Rebecca sterilit. pararet, idem docuit Aug. lib. i. de bono p. seue. r. cap. 22. dicens, si qui h. nondus uocati pro eis ut uocent. oramus, docuit et D. Th. in hoc. a. et 2. q. 1. q. 3. dicens qd. diu. na prouid. non tm. disponit qui effus. fiant s. p. quas eis. fiant, et qui. alius humanu. poss. ei. caus. disponit aliquos effus. p. altus humanos. s. s. orat. et pces, Vn. s. p. nobis p. p. it. rare Paul. i. thesalo. 5. sine intermiss. orate, et luc. 11. s. p. t. semp. rare et non deficere, et math. 7. petite et dabit. uobis quate et inuenietis, 3. certus e. qd. xps. dnu. meruit nobis tota. col. lect. effus. pdest. qd. uis. uidimus, nos sumus pdestinati et electi ex meritis xpi. qd. quid. quid. e. effus. pdest. a. n. i. e. effus. meritis xpi. qui na satis constant sup. qd. xps. fuit pdestinatus ante origi. nale uisus et ante elect. pdestinator. s. s. Tota difficultas consistit

in hoc, an aliquis prius hō. aut Angelus possit ei. ca. meritoria. ^{con}
petratōria aut effusū p̄dest. alterius.

Quidam Thomistæ putant, ut p̄ces unius hō. sit ca. meritoria eius
effusū p̄dest. alterius, qd. probant qd. xps. non alii. e. ca. eius effusū
p̄dest. nū. nisi qd. meruit i. uocat. et iustificat. inquit ut in
dice ceterū effusū continent. Id. pot. Unus hō. alteri merui i. uocat. et ius
tificat. saltē de congruo qd. pot. merui oēs effusū p̄dest. alterius.

Id. nihilominus sit con. nullus hō. pot. alii merui oēs. effusū p̄dest.
tam intrinsecos qd. extrinsecos, p̄. hęc con. qd. merita et p̄ces p̄p̄e quis me
rit. aut impetrat. alii. oēs effusū p̄dest. s. effusū p̄dest. illius qui impetrat
aut meret. qm. ab eterno ordinauit Deus dare illi hō. gl̄as p̄. p̄ces alte
rius. Id. non pot. quis merui suas p̄ces aut merita qd. non pot. alii merui
oēs. effusū p̄dest. et extrinsecos.

2. con. opt. pot. quis alteri merui oēs effusū intrinsecos p̄dest. sic
uiter sentiunt doctores, et exprese. Dur. in i. d. 4. q. 9. et i. certis.
qd. sic uidet. Stephanus meruisse Paulo oēs effusū. sui p̄dest. tūc
et qd. pot. quis merui alteri suas uocat. qd. i. effusū. Id. in illa con.
merit. ceterū effusū qd. pot. merui oēs effusū. intrinsecos p̄dest. alterius.

Un. ad arg. Dur. longe alias ei. res dēp̄. atq. de alijs hōib. qd. neq.
xps. neq. eius merita s. effusū nū. p̄dest. et ideo p̄ces xpi. et merita tamq.
aliquid existens extra tēta latitud. effusū p̄dest. hōi. pot. merui oēs
effusū, p̄ces tñ. Unius hōi. qd. quas alii meret. s. intra latitud. effusū p̄dest.
alterius, et ideo non pot. prius hō. oēs. effusū extrinsecos et intrinsecos merui
qd. non pot. merui suas p̄ces aut merita.

Si autē quæras alterius re
probat. merui aut demerui. Dn. qd. nullus pot. ita merui ut sit ca. p̄p̄.
reprobat. alterius qm. hęc ca. p̄p̄. debet. i. p̄. finale propriū eius
qui reprobat., p̄. tñ. ei. ca. uindicta, inq̄m. pot. ad p̄. finale alt. indu
ere. Si autē quæras an p̄dest. unius possit p̄. propria aut alterius de me
rita impedi. Dn. nullo mō. posse impedi. in sensu comp. sup. s. qd. ille
sit p̄destinatus, cuius ras. i. qd. p̄. p̄dest. p̄destinatus s. oia que ne
cess. s. ad consequ. gl̄. et lusa s. futura effusū, Id. p̄dest. e. efficax
qui non pot. impedi. nec alii. poss. res uenire qd. sint p̄destin. aut a
Deo cognit. qd. p̄dest. nec p̄p̄s de meritis nec alterius pot. impedi. sup.

~ ~ ~ ias p̄destinat. ~ ~ ~
~ ~ ~ In Aux Deo. ~ ~ ~
~ ~ ~ UVA. B. F. S. C. ~ ~ ~
~ ~ ~

73
Tabula

(Clarum, questionum, qua circa matam. de praedestinatione hoc volumine continentur.)

S. P. S. Thom. q. 23.

De Praedestinatione.

Ar. 1. V. homines praedestinentur à Deo? 1

Dubm. est.

Quid sit praedestinatio? et an particula illa, pra, dicat antecessione durationis, an vero dignitatis? 2

q. 1. A. An praedestinatio sit actus intellectus an voluntatis? 2

q. 2. A. In quibus actibus int^{us} et voluntatis consistat praedestinatio? 3

q. 3. A. An praedestinatio sit pars providentiae? 5

q. 4. A. An possit aliquis esse certus de sua praedestinatione? 6

Ar. secundus

V. Praedestinatio ponat aliquid in praedestinato? 7

q. 1. A. An vocatio sit effectus praedestinationis? 7

q. 2. A. An iustificatio et gratia iustificans sint effectus praedestinationis? 8

q. 3. A. An glorificatio sit effectus praedestinationis? 9

q. 4.

- q. 4. *A.* An bona naturalia sint effectus predestinationis. 10
- q. 5. *A.* An mala omnia sint effectus predestinationis in predestinati. 11

Articulus 3.

- V. Deus aliquem hominem reprobet. 12
- q. 1. *A.* An certum sit aliquos homines reprobari à deo, an vero omnes sint predestinati. 12
- q. 2. *A.* An reprobatio sit actus intellectus, an voluntatis. 13
- q. 3. *A.* In quibus actibus intellectus et voluntatis consistat reprobatio. 14
- q. 4. *A.* qui sint effectus reprobationis. 15
- q. 5. *A.* V. peccatum quando est pena alterius peccati sit effectus reprobationis. 17
- q. 6. *A.* An execratio et Ocuratio sint effectus reprobationis. 18
- q. 7. *A.* V. Deus denegat reprobus auxilia necessaria ad salutem. 20
- q. 8. *A.* Vm. homini prestat Deus auxilia necessaria ad sui conversionem. 21

- q. 9. ^s A. V. prater auxilia frequentia in di-
geat homo alio auxilio ut aliu con-
uertatur. 22
- q. 10. ^s A. An cum equali auxilio alter e duo-
bus conuertatur alter non conuerso. 24
- q. 11. ^s A. An es malorum possit quis perue-
nire ut illi delegeatur a deo auxi-
lium sufficiens. 26
- q. 12. ^s A. An sit aliquod peccatum irremis-
sibile de lege ordinaria in hac vita. 29
- q. 13. ^s A. An alicui defuerit in hac vita
obitum credendum tanquam
medium necessarium ad salute. 30
- q. 14. ^s A. V. donum perseverantis omnibus
concedatur. 32
- q. 15. ^s A. V. ^m Deus prater omnibus paruu-
lis auxilium necessarium ad
salutem. 32

Articulus 4.

- q. 1. ^s A. V. ^m predestinati eligantur
a deo. 34
- q. 2. ^s A. An efficax voluntas dandi glo-
riam predestinatis fuerit prurva-
tione in deo, qua electio, et scien-
tia visionis operum. 34

q. 2.

q. 2. ^o A. An qui non sunt electi ante visionem
operum infallibiliter damnentur. 37

Articulus. 5.

An praesentia meritorum sit causa
praedestinationis. 39

q. 1. ^o A. An praedestinatio ma. facta fuerit
ante praesentem originale peccatum. 39

q. 2. ^o A. An praedestinationis detur aliqua
causa ex parte nostra. 41

q. 3. ^o A. An Christus dominus sit causa
nostre praedestinationis. 51

q. 4. ^o A. An deus praedep. meret in partiu-
lan certum gradum gloriae, et me-
dia ad gloriam. 53

q. 5. ^o A. An nostra praedestinatio sit in ma.
potestate. 58

q. 6. ^o A. An ex parte reprobatorum detur
causa reprobationis. 59

q. 7. ^o A. An praedestinatio et reprobatio
supponant praesentiam futurorum. 65

q. 8. ^o A. Quales fuerit ordo signorum in
praedestinatione, et reprobatione. 66

Articulus. 6.

V. praedestinatio sit certa? 67

g. An praedestinatio habeat certitudinem ex praesentia, an vero ex praedefinitione. 67

Articulus. 7.

V. numerus praedestinatorum sit certus? 68

g. 1. A. An numerus praedestinatorum sit certus formaliter, et materialiter? 68

g. 2. A. An sit maior multitudo praedestinatorum, quam reproborum? 71

Articulus. 8.

V. praedestinatio possit iudari praecibus sanctorum. 72

g. eadem. V. praedestinatio possit iudari praecibus sanctorum. 72

¶ Tunc

¶ Suius Tabula

[Faint, mirrored handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and bleed-through.]

76

UVA. BHSC

UVA.BHSC

Mat. de Beatitudine 12. s. Tho.

Q. 1. D. Tho. de Ult. sine hois. in 3. ar. diuisa.

Postq. D. Tho. agit 1. p. de Deo et fm. se, et ut e. princ. efficiens
res agit in hac 12. de illou sine Ult. et e. agit de beati. que e. fm. q.
deinde de medijs in terminis generalib. nam particular. agit 22. sicut de medijs
externis 3. p. 2. obm. forte. huius partis idem e. q. totius Vnus loq.
male. ut. subm. sunt oia. que pertinent ad hanc ptem. principia
ut. obm. in haep. e. beatiudo, que diuisio triplex obi. per Ana-
logiaz scilicet. cuiuslibet ad poas. intelligi pot. sicut in visu se haet
color, lumen, albus, et niger.

Ar. 1. D. homini conueniat
agere propter finem.

Et s. Tho. con. affirmatiua. s. dubitat. i. quid sit actio
humana e. propter finem. l. significat e. ppter. bonum, et hoc coe. e.
teste Aris. i. ethi. c. i. di. acti. et di. actio. l. significat. Voluntate
ter minari a bono. et hoc e. coe. a lijs. actioibus, et magis per tnet ad
radem. forme q. finis, q. forme e. determinari, et specificari, q. bonum
Volens ex eo quod determinat Volent non induit a ludo genus ca q. forme
specificantis, quas radem. hent. oia. ca. respectu suar. actioibus, l.
significat. quod libertas Voluntatis determinet. ab dco. et hoc e.
falsum, q. beati in patria amando Deum neq. non agerent ppter.
finem; d. q. in illa q. quod Volens pot. sequi in r. bonum, Voluntas
non ageret ppter finem q. elligeret in r. bonum, q. no. pot. tunc deter-
minari a minore bono imp. maioris boni, praesertim q. ut diximus
determinari et specificari e. effi. ca. for. l. s.
Dicend. e. in hac re actioes humanae e. ppter. finem non e. qm. dco.
Voluntatis sit ca. finalis respectu operationis, s. respectu operantis, ita
ut respectu operationis Voluntatis abm. non sit finis, s. forma, respu.
ut. ipsius Voluntatis operantis non sit forma, s. finis: pro bat.
finis e. qui mouet efficiens ad operandum, ut sepe docet s. Tho. ex
hois. dicens i. causalitatem inter cas. e. finem, ut q. ar. seq. t.
ut hoc ar. arg. s. con. q. anteq. sit operatio fiat ppter. intelligit.
agens, ita ppter. intelligit. motum a fine q. agere Voluntatis ppter.
finem non e. operationes ipsar. respicere obm. ut finem, s. Volunta-
tem applicari ad operationem circa tale obm. ex motu dco. 2. q.
obm. Voluntatis respu. ipsius actus eodem m. sicut atq. obm. actus
cuiuscumq. hoc s. d. malis actibus obm. tm. e. ca. for. l. s. extm.
q. et respectu actus Voluntatis, nam sicut visus specificat. a colore
ita actus Voluntatis a bono, et conuenienti, et sicut Voluntas per
actus

per actus fert. in obm: i. vsat. cc. obm. ita actus aliorum poart. q nulla alia causalitas requirit. in obm. voluntatis respectu actus q formi specificantis extrin. nam si per impossibile voltas nulla preuia cogit. tenderet in proprius obm. nulla alia causalitas eet. in obm. respectu sui actus q causalitas finis ista e. sumenda res pectu voluntatis fm quod pcedit operationem.

2. obm. e. actionis humanas ee. propter finem, nisi aliud ee. qe. D. Tho. ad 2. q. quod agens ex bonitate rei apprehensae moueat. ad talem aliam potius q ad aliam, q in nulla poa. reperit. nisi in voluntate.

Vnde ad 2. q. quod alie poa. et actiones vsant. cc. bonum malum. i. cc. rem que illis bona e. et conueniens, non tn. sub rade. boni vn. applus. sensibilibus non agit ppter. bonum formale. ita ut rade. boni. si rade. que appetat. ppter. prob. aperte, q. bonum supra ens tm. pot. fieri. respectum et addeat relationem, ut latig proba bit. i. q. ad. ar. i. dub. 2. id. appetus. sensibilibus no pot. fieri in ali quid ut relatum ad alterum q pcedit no pot. fieri in ali quid sub rade. finis, q. no pot. sensus uideri conuenientiam, et proportionem mediorum cum fine, ita no pot. fieri ad bonum formale. q. bonum e. et dicit conuenientiam rei cum operante; nam uideor verum q homini malum e. q. in te amittit, appidi bonum e. q. conseruat q has diuersas proportiones no pot. sensus cognoscere, neq. appus. fieri in illis.

Sed cetera arg. q. verum ee. cam. finalem no posse ee. idem cum finali specificante extrin. nam rem aliq. ee. cam. huius modi, e. qm. ex imperfectis. nisi intellectus no pot. intelligere rem si cui e. intelligatur res absoluta in ord. ad aliud, neq. ee. Deum visus per colorem intelligit, at causalitas finis e. motio quedam que non e. in se q. ame intelligit. id. q. a parte rei agens agit. gracia illius obm. quod tn. respectu agentis hanc rationem finis.

Dub. 2. Quom. intelligat. prop. D. Tho. in solut. ad 2. Finis est obm. voluntatis.

q. aperte D. Tho. i. q. 3. ar. 2. dicit media ee. ee. obm. voluntatis ex tribz. Cai. solutionibz. elegit Med. hoc loco falsa tn. quod si h. D. Tho. loquat. de obm. ad equato voluntatis, q. inquit media sunt obm. per actus voluntatis, id. non uideat aliud ee. medium ee. bonum per actus. aut medium ee. obm. per actus. voluntatis; nam quis media in quantum media habeant totam suam bonitatem ab omni tate finis, et ita sunt bona per actus. ab omni.

Ar. i.

alterius tñ. huc ipsa media sunt propriè dñm. Voluntatis, sicut pa-
rius e' dexter peracurp. adexteritate aialiq. ita ut nulla alia sit
dexteritas quam aialiq. tñ. ipsa met dextertat peracurp. e' perse
intelligibilis; ita et h' appetibilitat medior e' in illis peracurp.
a sine tñ. huc ipsa appetibilitat e' propriè dñm. Voluntatis;
Unde quamuis media sint appetibi lia peracurp. i. per aliud, tñ.
propiè aibu Voluntatis appetunt. Unde quamuis Bonuz dicat.
analogiè de vtili, et bono, qz. vtile tñ. e' bonum ut mediuz
hòntum ut finis tñ. aibu Voluntatis (vniuè di. de abuct. mèd.
et de aibu cè: finem q. de mten. et electio.

Omissa et h' dist. contradi et Med. sic loquuntur mediuz e' per
se dñm. terminatum non perse motum, qz. reuera mediuz sicut
terminat ita mouet s. secundario, omisa est. sicut alior quod O. Th.
loquat. de dño. principali s. de fine, non de medio: Dicendum e'.
Siqui de dño. adequato Voluntatis, qz. finis e'. quid coi. ad finem pro-
ximuz et vltimuz, et ita mèd. hinc. Radem. finis, et cca. finalis
ut probabimus ar. 4. s. et prop. quam supposuit O. Th. in corp.
ar. ois. alio. que procedunt a aliqua pda. causant. ab ea fm.,
racem. sui dñi. que prop. ut uera di. in quacumqz pda. necesse e'
intelligat. de dño. adequato, et forli. Unde notanter dixit O. Th.
finem, et bonum e'. dñm. Voluntatis ut significaret non tñ. sine
vlt. s. d. et h' mediuz e'. qz. e' bonum ut probauit O. Th. q. 8.
ar. 2. et ita comparauit O. Th. sic loquor dñm. Voluntatis cum amore
respectu visus, ac color dñm. adequatum e'.

Notm. tñ. e'. quod mèd. non hnt. vltam bonitatem a sine, qz.
non hnt. suam entitatem a sine, atqz ita negs bonitatem, que in-
cludit negs. entitatem, s. d. tñ. hnt. a sine appetibilitatem, et con-
uenientiam respectu agentis; itaqz potio. amara bonitatem et conue-
nientiam cum similitate consequentia a se hnt. tñ. quod hnt bonitas
et conuenientia respectu huius effus. similitat. sit conuenient
agenti appetibili. et abili. manet a sine, qz. tota rad. quare bonitas
potio. amara ad comparandam similitatem e'. Bonitas hnt. e'. qz.
ho. intendit talem finem.

Qu. 3.

Quid intelligat P. Tho. n. actio. humana.

Cum dicit illa e' actio. humana quare ho. e'. Dominus, qz. uidemz
multas e'. actio. proprias hois. et consequent. humanas, quare tñ.
ho. non e'. dñs. Et est discursus nalis. aut rixus, P. Cai. non e'
propiè actio. s. d. operationis que libere non sunt, qz. in illis ho.
non se agit, s. d. agit. s. d. sic e'. con. O. Th. admittentem aliquam
actio. hominis, que humane non sunt q. non confundit O. Th.

actio.?

actio. hōis. et actio. humana, nam i. q. 57. ex Arist. 9. meth. digni quit facere a bagere, qm. agere dicit actionem non transe- untem in exteriorem manū. atq. ita uideri et sine liber. apellat. ad D. Tho. actio q. quod hōi non dicat. humana non ē. q. actio non fit s. d. ex alio capite.

¶ Dm. ē. n. actio. humana non intelligi ea que sunt quoad subst. hominis proprie, s. d. que sunt proprie hōis. quoad modum, siue sint illi proprie quoad nam. et substam. siue cog. cum alijs, nam iudici pot. ē. proprie actio humana, quamuis quoad substam. sit, cog. cum brutis, et uideri ē. actio. proprie hōis. et pot. non ē. humana modo q. nusse ē. quod sit actio hōis. procedens ex deliberat. rōis. apprehendens conuenientiam obi. cum agentis propter finem, nōstantes dixi procedens ex libertate. l. libera, q. ē. h. si sit actio nusse. pot. ē. humana, q. pot. ē. ex direct. et deliberat. rōis. nēss. qualis ē. amor Dei in Patria; et ita s. Tho. ad 2. sentit diuersus actus ē. beati tudinis ē. propter finem, et i. ar. 3. inquit videtur ē. sup. quod actus diuini humani q. procedunt a volunt. deliberata. ex eo aut. quod actio. voluntatis sit nēss. nō dē. finit ē. deliberata, vn. D. Tho. hōi ad 2. tm. dixit actionem humana deuenire voluntaria, ad voluntariuz aut. non requirit libertas ut i. q. 6. ar. i.

Solum obstant duo i. quod D. Tho. hōi definit actionem humanam cuius hō. ē. dnt. act. i. quod actio humana si explicata ē. conuenit Angelis, et ita nō dē. uenire dici magis hum. quaz angelica; ¶ Ad i. quod D. Tho. loquit. de hōe. ut uiator ē. ante consequutio. beati tudinis, nulla aut. ē. in uia actio que sit hum. que nō sit libera, et in potestate hōis.

¶ Ad 2. quod licet hōi modus operandi et. conueniat Angelis, tm. proprie illa dē. actio hum. q. nō dē. s. g. quit. con. Angelica + i. q. procedit ab hōe. et ita dē. nam. neq. ē. diuisio generis in spes. s. actio. in hum. et Angelicaz, s. d. ē. diuisio sub. in accidentia. s. h. hōis. in diuersa acūtia. et modos operandi, et ita actio hōis. ē. que diuidit. in actio. hōis. tm. et in actio. hōis. cum m. libertate.

Dubius 4

¶ Cc. difficillimas prop. D. Tho. in s. l. ad 2. ubi dicit quod si qua actio hum. sit dē. finis nusse ē. At imperata a voluntate q. nequit ē. ellicita; pr. D. Tho. q. impola. ē. inquit, ipse, aduē. a voluntate ellicitus ē. Ultimus finis, q. nō nusse ē. ipsum actum ē. propter finem, nam l. D. Tho. loquit. de fine et l. obiecto, et ita nullius pot. actus pot. ē. ult. finis

Id. dicitur. talis actus deest. Utinam finis dicitur; si autem
 loquat. D. Tho. de fine vlt. p. 1. i. de adeptio. ipsius finis nega-
 bant quot quot beati tudinem ponunt in actu voluntatis, et ad. e.
 q. ego possum fieri. pro vlt. fine, q. oblectabo aliquem adu. vlt. ^{Volun.}
 nam exemp. q. aduicit D. Tho. a. lincum e. q. p. a. (vixiba non e.
 p. a. reflexiba, et cum no possit uidere suam visionem no. pot fieri.
 illam pro dco. et cum visio. visionis no possit e. reatr. sine
 visio. ceteris, no pot. ipsa visio visionis e. m. Vidibile, at
 voluntas e. p. a. reflexiba que pot. Velle suam volitionem, et
 amare suuz amoris pot. q. fieri. suuz adu. profire. ~
 In hac re supponendum e. finem alium e. intrinsicum, alium extrin-
 sicum alium e. formalem, alium dicitur, siue alium e. finem ut
 adeptionem, alium ut rem, sicut pecunia e. auu finis extrin. dco.
 et finis ut repositio pecunie e. finis, sicut in extrin. et ut adeptio re-
 loquit. q. D. Tho. hoc loco de fine extrin. e. de fine pro re q. dicitur
 voluntatis no posse e. finem vltimum, p. exemp. q. ponit de dco.
 visus. s. colore; rursus non loquit. ut falso Med. putauit de fine
 vlt. vite humane. s. de beati tudina, s. d. loquit. de fine vlt. in qua
 cumq. actio. hum. nam et dictum Arist. q. obiectat vltius est,
 et solut. imperfecti responderet Arist. q. dicitur quis saltem aliquid
 actio. voluntatis non e. propter finem, q. quatuor actio voluntatis
 no possit e. vlt. finis totius vite possit e. vlt. finis alicuius actio.
 et iam in illo casu non agere ho. propter finem cum ipsa meta actio
 e. finis; cumq. q. nulla e. operat. alterius p. e. vlt. finis
 pro re, neq. hoc e. propter voluntatis. ~
 Dm. e. q. quod quamuis D. Tho. possit facile respondere act. qm.
 Arist. tm. significauit actio. quodam e. finis. i. nihil relinquit
 transactis actioibus, voluit tm. tradere hanc doctrinam per nesc.
 ad probandum infra quod beati tudo non e. in actu voluntatis, et
 ita inquit vlt. nullum actus voluntatis posse e. vlt. finem
 pro re, qd. e. q. ille actus voluntatis rursus respicit alius finem
 formalem. q. impole. e. voluntatem amare amorem suuz cum amet
 ut vlt. dco. et finem sui amoris amati, nam si ego vellem volu-
 tionem meam. l. vellem propter finem volitionis illius, l. vellem
 volitionem meam propter alique finem. l. commodi. l. experimenti,
 etiam non e. ipsa volitio vlt. finis, q. appetit. non appetit
 ut appetat. s. appetit natur. l. propter dco. appetitio. in extrin. l.
 propter alique finem extrin. appetitionem, sicut nulla inclinatio
 ut inclinatur. s. d. inclinatur ut consequatur. terminatur inclinatio. natur.
 dixit aut. s. vlt. conditionali. et non absolute, si aliqua actio hum.
 e. vlt. finis e. q. actio in qua e. beati tudo ma. et vlt. finis
 vera non e. humana q. visio clara. q. et si fit actio procurata,
 et desiderata in via per actus voluntatis, tm. cum neq. sit ellicita
 neq. imperata a voluntate siue in via siue in patria non d. actio
 humana quoad esse simpliciter. q. suuz esse simpliciter p. audit omnes
 deliberationem et eam. voluntatis ellicientis, aut imperantis
 visionem, tm. durat. visionem in quantum visio referatur

abeatis in qham. Deij, et in finez vlt. pot. dici abio sum. qz. propter finem.

Ultima Difficultas.

CC. nonnulla que dicit D. Tho. et late disputant. ab authoribus; i. cc. illaz prop. 3. Primus in unoquoq. genere e. ca. ceteroz, que non hnt. apud Arist. sd. eius consensu 2. meth. c. i. 2. cc. illaz prop. 3. D. Tho. vbi de mot. fine V. s. h. fine finalizat prout. in re. l. in apprehensio. sd. vlt. qz. Philo sophus reliquamus. 3. qz. dicit D. Tho. ad i. finez qui e. primus in intent. ee. vlt. in executio. qz. diluzio intelligo per m. s. b. e. qz. aliq. finis mouetur non est aliquid faciendum ab efficien ti, qz. quamuis videat finem semper ee. faciendum ab agent. moto ab eodem fine qz. finis quem intendit agens e. iam factus, frustra agens ageret. In reuera in amore amici quoz amat. propter se ipsam ipsa res fm. se e. finis, et non e. finis faciendus ab ipso agent. nam qz. propter se ipsum Deuz diligo, ipsa res fm. se e. finis, et non e. finis faciendus, sicut videat finis fieri in quantum finis, qz. Deuz ut amatus amare se per meuz amorem, id e. ipsum contendo amando e. ut Deuz amet. tn. adhuc non e. vlt. finis mei amoris Deuz amari, sd. Deuz qui amatus, neq. n. amo Deuz propter Deuz amatus, sd. propter Deuz fm. se, quia amatum ee. denominat. quidam e. ex t. ca. posterior finalizat. finis respectu agentis; et licet no. bis cum sentiat Octham in con. tra. 2. sent. q. 3. a. 2. et gab. d. 1. q. 5. tn. fundamentu eoz e. falsum, qz. putant operationez agentis nunq. posse ee. vlt. finis operantis, sd. semper putant ee. vlt. finem id in cuius vtilitatez sit operat. constat tn. falli, qz. ut late pro. Gab. binus in q. 8. a. 3. non necesse e. semper finez rei ee. finez vlt. explicitum.

U. car. D. Tho. ex eo quod probauit astuz voluntatez ee. ad finez inferat astionem humanam ee. propter finem, male ee. colligeret. Vlt. e. ad vlt. qz. propter. vlt. bene ee. hoc ee. propter finis ut non tm. terminat astuz voluntatez in executio. et ita fit id ad qz voluntas tendit, sd. quod methaphorice moueat ut in excitate def. apprehensio. ita fit id propter quid et curus graua agens operet. que doctri. fauet dist. dub. i.

mouere. excitate def. derius sui ipsi in voluntate.

Con. quz ex hoc car. elicit. hoiz. agere propter finez, deside est, psal. 43. propter te mortificamur vlt. die, in clinam cor meuz ad faciem tuam. vlt. si catio. tuas in ieruz propter retributionez. vlt. gl. s. lou. 33.

Ar. 2.

agere propter finez sit propriuz rationali. nature. Con. e. oia. agentia nesc. agunt propter finem. ca. con. i. d. i. Deuz propter agere propter finez, imo ex eo quod ipse agat propter finem oia. nalia. agentia dicunt. agere

propter finem, pr. Deus non agit natur. neq; gratuito qm. producit
res ad extra q. propter finem: (Orri Xsa propter semet ipsum qe-
ratus e. dnr.)

S. P. notm. e. quod finis e. duplex, quidam e. desideratus, ac pro-
inde non habitus, et consequenter propter ex indigen. et imperfect.
agentis; alius e. finis amatus, et habitus, et non propter ex
indigentia agentis, Deus q. agit ex amore finis, et ob id non necesse e.
quod finis amatus, e. ut finis sit nobilior agenti, aut quod perficiat. agens
at ali finem, q. quod perficit ab eo perficit. quod acquirit. finis autem
amatus q. non movet ut acquirat. sed ut habitus. l. saltem abstractus
ab utroq; non perficit. agens, et quamvis in Deo non distinguit. finis
vlt. ab ipso Deo, ut e. tn. Deus agit propter finem, et dat. respectu
Dei ca. finalis realis, q. realitas cause non e. attendenda ex dis-
tinct. agentis et patientis, sed ex dist. agentis et effectus. q. sicut idem
posset e. agens et patientis, non tn. pot. e. efficiens et effectus. itaq; ut ipse
Deus sit finis vltimus, et motus finalis. a seipso proprie e. ca. finalis
sui ipsius, q. h. non distinguit. finis a efficiente distinguit. tn.
ab esse. finis non minus q. in alijs agentibus propter finem effectus. e. q.
finis non e. agentis, sed motus metaphisica agentis; qm. ut. O. Tho.
dicit i. p. q. 19. ar. 5. voluntatis diuine nullam dari causam finalem,
intelligitur l. quod nullus dat. finis distinctus ab ipso Deo et a vlt. e.
diuina. l. quod in Deo vna voluntas non sit ex alia efficiente ex cui-
ca. finalis inter finem et media; aut ut bene in finem ait Cai. i. p.
q. 44. ar. 4. quod non det. aliquis finis Deum in quem Deus ordinatur,
et sic e. q. d. Tho. dixit Deum dari causam finalem, sed quod ex parte
dei in Deo vnum volentem e. propter aliud, quasi dicat Deus nunq;
ordinatur in aliud sed quia vult alia ordinant. in alia.

Notm. tn. male dixisse Dura. in 1. d. 35. q. 1. nu. 7. quod generatio
ubi in diuinis non e. propter finem, q. non e. aliquid nobilius in quod
ordinat. nam h. con. fit. Vera, q. generat. ubi e. prior origine quam
actus voluntatis p. notionalis cuius deuret esse recipere hunc finem
adilect. ut. essentiali cum neq; imperet. neq; elliat. generat. ubi no
pot. talis generat. e. propter finem, pot. tn. intelligi quod generat.
ubi iam existens pot. e. vlt. voluntatis sicut diximus de bisio.
beatifica et amore beatorum, tn. rad. Dura. nulla e. qm. finis amatus
non necesse e. quod sit nobilior agente l. operat. illius.

2. dnr. e. a gentia nalia. agere propter finem necess. quidem e. sed
in nihil aliud esse quam Deum determinate agens ad producendum, pr.
e. qm. de. agens e. indifferens ad operandum sicut effectus. l. illam,
quantumvis sit determinatam per propriam formam ad efficiendum q. hanc
determinat. cum reduci no possit in eam. efficien. tem, reduci deult in
finalem.

Sagittamissa
Lapis agen.
Plantae
aialia bruta
(homines)

pr. 2. q. determinat. e. propria intelligentis q. agentis que coarent
cognit. agere propter finem in nihil aliud e. quam Deum determinate agere
ad hunc finem. e. effectum potius q. ad illud, et sic e. sensus illius de xio.
Aris. opus nature e. opus intelligentis, q. implicat conditionem
agens

agens aliq agere natr. et non reuocari ad aliq agens per intellum. sicut
 implicat aliq agens indeterminati agere, et ob id dixit bene D. Tho.
 1. 2. q. 2. a. 3. et q. 103. a. 1. ad 2. quod agentia que cog. carent
 quasi ab alio mota tendunt in finem, ubi non loquitur D. Tho de
 motio. in genere ca. e. scientie, tum q. huc propria motio e. et non
 quasi motio, tum q. ob. agentibus per intellum. conuenit s. d. loquit.
 de motio. metaphorice finis que proprie conuenit Deo, et quodam m.
 agentibus naturalibus. q. s. agunt virtute agentis propter finem, et hoc
 fatiunt. ut dicant. malicia. agere propter finem, sicut potio amara elligidi.
 propter finem, non q. ipse potio l. celestis mouet. a fine, s. d. q. ordi. potio
 nat. ad finem a agente propter finem.

Quibm. 2. D. appus. sequens cognitionem
 semper agat propter finem.

Rad. dubij e. qm. si h. v. g. in animalibus et liberis semper ageret
 propter finem l. non aliter ageret quam brutum propter finem l. daret
 processus in infinitum, nam l. agit propter finem cognitum ut foris
 bonum l. tm. agit propter rem bonam, si hoc 2. m. factu esset
 hoc fieri. appus. balu. illud i. q. n. esse e. finem. agendo propter
 finem agere propter rem, q. conueniens e. alteri, nam bonitas
 foris e. conuenientia cum altero q. tam ipsa res non est. finis ut
 s. d. illud alterum est. ulterius finis, ideo et. medium ut sic non est
 finis q. appetit. ut conueniat alteri s. fin.

dm. et in nature voluntatem semper quida agit libere agere propter finem
 q. conuenientia obi. determinat voluntatem, sicut. agit necc.
 align. agit propter finem sicut in animalibus, et brutis, aut praeis
 ac formantibus, qui ut sepe vtunt. discursu, ita semper agunt sepe
 propter finem, qn. ille discursus representat conuenientiam obi.
 voluntatis quam uis necc. sicut representat voluntati beatorum
 align. ut. voluntas necc. non agit propter finem, q. contingit fieri
 in obm. bonum non cognita conuenientia, q. d. quod sicut appus.
 bruti are bona et pulchra mouet. non accognit. pulchritudinis, et bo-
 nitatis foris ita voluntas ab obi. entitate tm. representata
 subito tangat.

2. dm. e. appus. sensibus hois. pot. agere propter finem, non tm.
 appus. bruti; pr. i. q. appus. in nobis sequit. cogitatio bar.
 teste D. Tho. 1. 2. q. 83. v. ar. 3. ad 2. s. d. cogitatio q. conuenientia
 discursit et c. alia. quia per male. s. per. et singulari, et in h. materia
 e. q. ab intellu. percipiat. q. non percipiat. simultaneos motu acc.
 q. talia q. cogitatio percipit rationem. conuenientis quas h. bonam
 q. appus. sequens talem cogit. cogitatio agit propter finem; sepe
 ob. appus. hois. mouet. a volunt. ut sequatur q. voluntas
 sequitur, s. d. voluntas sequit. cognitionem conuenientie, et non
 pot. mouere appum. in immediata cogit. q. appus. non fert
 in incognitum q. mediante cogit. conuenientie, et quasi per suas
 appus.

appus. ab illa cogniti. sequit. voluntatem; Un. appus. cum participet
libertatem voluntatis, q. aliquis in appu. no possent e. Vir tunc
negatus virtutum, necesse e. quod agit p. finem, q. agens libe-
tam supponit finem; quare docto dixit D. Tho. 12. q. 30. ad 3. in appu.
sententia e. concupiscentiaz radice, q. sequit. rades; q. de libe-
rationum q. finem.

2. quod p. in brutis appus. non agit p. finem eodem app. p. quo
ar. i. dubi. probatu e. non agere p. finem sicut nati. nam h. proportio
l. medij cum fine l. finis eadem e. sicut per brutum q. possit per-
cipere maiorem l. minorem proportionem q. possit intelligere appus. q.
sicut in nullo alio genere induitur a bono nisi specificatiue, ita ut
sicut appus. nati. tendit in bonum et specificat. ab illo per formam nati.
in vitam rei appetenti, ita brutum per imaginem sensus representan-
tem obm. tendit, et specificat. a bono eadem cogat conuenientiam.

Ad radem. dub. si. quod conuenientia medij vbiq. e. conuen-
aut. quod eum e. in d. do. voluntatis non e. conuenientia vbiq.;
ita ut appetat. q. vbiq. v. g. appeto sanitatem conuenienter sicut
proprio. loanem, et rursus iterum appeto sanitate ut conuenien-
tiam peto propter Petrum, ecce vbiq. appetitui sanitas ut conue-
niens peto, et tri. non vbiq. appetitui et finis q. rad. medij non
e. ut appetat. tanq. conuenienter alteri, q. hoc e. sicut. finis, id.
ut appetat. p. alterum.

Ar. 3. V. actus hoij. recipiant
speciem a fine

Con. e. actus morales forbunt. spes a fine
ce. hanc con. d. offert difficultas, q. finis e. aliquid extrin. specificatio
ui. actus moralis e. essentialis et intrin. q. non sumitur a fine extrin.
Item q. D. Tho. secum pugnat ut bene arguit Cai. cum dicat actum moralem
specificari a prim. et postea dicit specificari a fine qui non e. prime. agendi
sib. obm. radis. item q. actus indifferentes sunt actus morales, et tri.
non specificant. a fine qm. carunt fine.

in hac re dm. e. i. actum humanum specificari a fine non e. sicut bene. Med.
quod spes actus sumat. a fine sicut a ordine ad finem, quem ordinem, aut
non e. propria relationem, in quo non adx. sat. Ar. 5. meth. c. 15.
dicenti relationem propriam non fundari in actio. et passio. sicut potuit
velle vtrum ex duob. l. quod relat. qui consequit. actum humanum
non pertinet in quantum e. propria relat. ad nam. actus, q. veri. si-
mari. quid quid alij dicant, q. generat. loquendo, semper respectus
presupponit nam. essential. constitutam; nam. l. e. respectus qui
sequit. nam. genericam. l. specificam actus, si genericam supponit
illam q. non e. genus, negi. dia. qm. dia. ita e. extrin. essential.
extra genus ut non sequat. ex illa tanq. ex fundam. necesse. nam si aliq.
aliquid aial. e. non necess. radis. e. et si aliq. sit. fundamentum relationis
necesse. sit. relationem; siue. relat. sequat. diam. q. supponit illas
q. non e. illa q. inepta e. doctrina aferentium posse aliquid. respectum
pertinere ad essential. absoluti; nec refert quod actus humanus
non possit intelligi sine ordine ad finem, inde sequeretur quod

dizon. De essen habr. est. relat. ba. q. anobis no pot. intelligi sine
 rebz pot. bilibz q. d. auter imper. intelligenz emanat quod
 no pot. intelligi anobis omni pot. De sine resp. cum mag.
 resp. realz, neq. r. ad. sic de illis na. inde est. manat quod
 possimuz in tel. g. artum humanaz sine tali resp. imo relat.
 ipse realz no pot. intelligi sine ter. et tr. terminus non e. essen-
 tialz relationi p. ex. tempus. prefertim q. illi ed. ponunt
 aliquid essentialz. ex. abs. t. et resp. libz, rogo illud abs. t. u
 pot. tale pot. intelligi sine illo concomitante resp. libz. non
 certe, et tr. illud concomitante resp. libz non e. de essen. par-
 tialz abs. t. tm. q. significatur a D. Th. cum dicit artum
 essentialz. resp. sine finem. i. anobis sic intelligi in ord. ad finem.

Est bi. max. notm. quod artum summatum summe resp.
 a fine in talia e. quam in tel. g. anobis in ord. ad finem
 sp. aperte q. specificari artum e. constitui spem. metaphi-
 sicam per intell. m. ex concept. bus ob. libz, atq. ita
 existimoz qui potuit ee. (ut scilicet Med.) quod ad finem
 qui specificat artum humanum e. ordo r. ad. q. specificatio
 ipsa e. opus r. ad. et inde est. pot. verum q. sepe docuit D. Th.
 nullum resp. reale terminari ad ob. non existens,
 nam h. r. ad. in actu humano manere resp. reale peruenit
 ob. q. manat perse, et sic perse talis ordo a suo ob. egodiaz
 quod relat. distinctionis cuiuslibet na. manet perse actuali.
 extremo distinctionis, q. dicam na. e. cui libet rez distingui
 aequalibz alia. l. a. similari cui libet alteri non minus quaz a sim-
 artus humanus resp. sine ob.

2. d. m. e. artum humanum ut actionum et passionum specificari
 a fine, ita ut in quantum artus specificet. a fine prout in inten.
 ut passio u. a fine prout in executio. q. hoc e. proprium finis
 ut possit ee. princ. simul et terminus diversa r. ad. id. non est
 intelligendum artum summatum specificari a cogit. finis fin.
 suavitenti latem et nam. nam idem artus charitatis fin. spem. spe-
 cificat. eodem m. a cogit. (viz. et cogitio. patris, quod esse
 sunt in essen. specificat. q. artus humanus a cogit. non
 a cogit. quamvis etiam concedamus artum voluntatis cau-
 salis efficien. lex a verbo mentis, atq. ita ex consequenti ab illo spe-
 cificari tanq. a suo princ. hoc bi. e. quod ad esse na. nam quod ad
 esse movet, et artus humani non subit. specificat. a cogit.
 id. are representata ut bona. l. ut mala, q. felix omni est
 curia cognitionis contingit artum humanum variari in esse
 movet, nam eadem voluntas continuandi a sum carniem q. l.
 bona exat pot. fieri mala nullo intercedente novo actu. Caut. d.
 essentia, finis aut. in executio. inquit D. Th. specificat artum
 humanum in quantum e. passio, est. h. finis sub hac r. ad. sic quid

postea

posterior, nam p bonum pot. specificari aliquod a posteriori ut
 motus caliditatis a calore producta, quod licet in genere ca. effi-
 ciantur sit posterior, tñ. in genere caliditatis specificatus
 e. prior; notantur aut. Dixit D. Tho. motum quodam m.
 distinguunt per actum et passum, qz. reuera non e. quid su-
 perius ad utramq. in d. uo. motus nihil aliud e. quam expul-
 sio termini a quo, et in troduitio termini ad quem, et in hoc dis-
 tinguit. a passio. que tm. dicit receptio termini ad quem euz.
 ordine ad terminum a quo, et rad. e. aperta, qz. si dicit moueri
 dicit. aliter et aliter se hie. subm. ita dicit aliud et aliud, i.
 terminum a quo et terminum ad quem.

Ad Arg. 1. ad 1. quod quod finis sit aliquid extrin. boni in pot.
 specificari qz. hoc nihil aliud e. quaz qz. expliciamus.
 Ad 2. quod quod finis hieat et e. prin. et e. terminus mododicit
 s. uo. actum humanum specificari a prin. modo dicit specificari a ter.
 semper aut. dicit specificari a fine sine ulla contradictione. qz. finis
 habet utramq. faciem. quapostit specificari a actu humanum in
 quantum e. actus et passio.

Ad 3. quod e. actus indifferens hie. aliquid certum a quo spe-
 cificet, nempe ipsam indifferens. que tan in d. e. fini indifferenti,
 quam bonitas. l. malicia fini bono. l. malo.

2. Difficultas e.

cc. sicut qz. in quo dicit D. Tho. quod idem actus nu. sm. quod dege-
 dit. semel ab agente non ordinat. nisi ad unum finem a quo hie. species;
 nam. l. loquit. de fine proximo l. remoto, si de proximo quom. D. Tho.
 i. q. 10. a. b. inquit quod spes. foris. actus humani sumitur a fine,
 non aut. ab ob. exterioris actus, quasi dicit sumit. a fine operantis,
 non a fine et ob. ipsius operis; si aut. loquat. de fine remoto quom. i.
 q. 27. a. a. dicit actum humanum non specificari ex ca. motibus, s. d. ex
 fine, quia ex eadem ca. inquit possunt oriri plures spes. peccatorum,
 quasi dicit non a fine ob. ultimo s. d. a proximo sumendam e. speciem;

presertim qm. appetit D. Tho. in solut. ad q. 1. dicit. loqui de fine prox.
 D. Tho. loquitur de actu humano qz. de actu libero s. de actu morali, quom.
 qz. distinguit de actu in esse nature, et in esse motis; ac tandem qz. ex
 fine sumit. spes. qz. actus potius non hieat. spem. qz. non habet finem.

In hac d. e. spem. actus humani sumit. ex fine prox. perse, sui autem
 e. obm. proximum perse actus; un. tan in sole. e. eundem actum hieat, dicit
 finis proximos, quam impale. e. unum actum spes. e. plures spes. illud dicit.
 d. obm. proximum perse quibuscumq. talis actus semper respicit. a tali actu
 ut voluitis fura hie. proximo rem alienam; et quous idem actus,
 possit hieat. plures spes. qz. pot. hieat. plures finis proximos, tñ. non e.
 idem actus foris. s. d. omnes spes. que superueniunt spes. constitute
 a fine prox. dicunt. spes. accidentales. nonqz. malicia. l. bonitas que

superuenit non constituat spem. aliquam entialem in ee. mox qd. qz. illa i. spes. que in se ipsa est entialis in ee. mox accidit priori specij consuetudinis. Ut si quis occidat sacerdotem e. alius ille entialis. homicidij. et accidentialis. sacrilegij. rursus qz. sacra legum non sit quodam in talis spe. peccat. qd. qz. accidit alii homicidij cuius e. circumstantia cum qua et sine qua ee. pot. homicidium. ideo spes. illa sacrilegij dicit. ee. accidentialis.

2. Am. e. quando due spes. ad unum summam conuungunt. semper alt. dr. substantij. que supponit. ab altera sine qua ee. pot. ut in Adulterio e. duplex peccatum. alterum intemperantie. alterum in iust. spes. peccat intemperantie dr. substantij. alt. ue. dr. spes. accidentialis. qz. malicia intemperantie pot. ee. sine tali iniuria. sicut in. specifica iniuria. adulterij consistit non pot. sine peccato. in intemperantie. non in. intemperantia accidit adulterio.

3. Am. e. qn. due spes. ad unum morale conuungunt. in eadem entitate alt. dr. constituta spem. substantiam. altera ue. spem. accidentialem. secus qn. conuungunt. in diuersis actibus. nam sunt temporis. Ut utraque spes. e. accidentialis. alteri et nulla pot. dici substantij. respectu alterius. q. nam spes. moralis que e. in actu electionis. et e. con. qz. utraque sine alt. ee. poterat ut qui uult furari ex intentione homicidij. p. b. nam sicut electio fuit extrinsece. uincitur ex intentione homicidij. qz. e. propter homicidium. ita et intentione homicidij extrinsece. uincitur ab electio. fuit. qz. e. per furtum exequendum tanq. per medium. si n. habitudo ad finem tanq. ad cam. deprauat electionem aliam ex suo ob. malam l. bonam q. habitudo e. ad modum illicitum deprauabit rursus intentionem malam. non in. qn. mala e. ex suo ob. qd. ee. d. ee. bona q. certum e. qn. hae adde. conuungunt. due spes. Ut si quis uidere utraque. et utraque ab alio extrinsece. uincitur.

Utraque

qn. q. d. h. negat eundem actum posse h. e. duplicem finem proximum agere sumat spem. non negat eundem actum entitativum posse ee. in duplici spe. morali a duplici fine prox. id n. aperte conuincit ad 3. et pt. in actu uolendi occidere sacerdotem. q. negat eundem actum posse ee. in duplici spe. essentiali. qd. dicitur in naturalibus. eadem res pot. ee. eque. in duplici spe. furti. distincta. et in moralibus. no. potuit idem actus realis ee. in duplici spe. morali eque. e. qz. quod in moralibus. non tm. constituit spem. dom. actus qd. quodquid mecum. conuincit. cum ob. actus. nam non creditur. Deo dixit. includit ee. malitiam contemptus. qz. qz. no. pot. reari. separari malicia a contemptu. qz. uirtual. ut in naturalibus. in separabilibus. res. reals. non. facit pertinere illas res ad eandem spem. qn. si. una spes. moralis pot. separari real. ab altera iam illa

altera accidentalis. exit alteri aqua potuit separari, et eis potuit
superuicere.

Nuncq. d. ad i. quod d. th. ed loco non significat alium aliquem
voluntatis sumere spem. essalem a fine ad quem ordinat. ab operante
nam ut bene Cai. ibi dicit. actus voluntatis accidit ordinari ad alium finem
q. in proprium obm. Vult q. statuerit dnam. inter alium in teriore
et exteriori quod cum a stup. exteriori in executio. per alium. sit
bonus aut malus. i. per alium. s. non per proprium princip. efficiens, qd.
per extrinsecam voluntatem, qis. aut. actus voluntatis, et electio. s.
modi. et. necessarij et vnic. fiet. e. moris a proprio princip. a quo
elicit. a voluntate. quz. semper. liberi eligit medium q. diu. pot. no.
eligere, et reuocare intentionem, fit ut actus exteriori illi dicat.
spe. magis per se et foris. in esse moris, quz. sumit. a voluntate prout
dante esse moris actus exteriori; voluntas aut. rade. intentionis
vltim. finis imperat alium exteriori, et ita stup. exteriori tan.
quam i. originem sui esse morali respicit voluntatem in teriore
cc. vltim. finem; nam reuera actus furti qui fit propter. homici.
cidij q. in esse na. magis respicit proprium obm. s. i. rem
alienam, tn. in genere moris magis respicit finem operantis.
homicidij q. ex inter. homicidij hic actus furti e. moralis et
ob id accute. Aris. dixit s. etn. c. 2. quod qui furat. propter. ad alterum
magis e. adulter quam fur, non quod volitio ipsa furti specificet.
essentia. ab adulterio, et non a re aliena, s. quod cum voluntas
fiat. istot. duos actus et volitionem ferandi, et volitionem homicidij
per sona ipsa operans magis denominat. a vitio actus intentionis,
q. electio. non quod electio ipsa sit magis per se adulterij q.
furti, s. q. eligere e. magis adulter, q. fur; q. q. in esse actus
exterioris in esse moris fit magis adulterij, q. in esse na. fit,
magis furti, tn. electio furti neg. in esse na. neg. in esse moris.
magis volitio adulterij, q. volitio furti; quam dnam. in uicem
q. rapud s. th. in 2. d. ab. q. c. a. i. Verum quidem e. quod actus,
exterioris furti propter. homicidij per seitate predicabilis magis e.
spe. furti q. in esse moris, tn. per seitate predicamentis magis e.
actus homicidij, et. in esse moris, q. ille actus exterioris fideat
e. in genere moris semper deuit esse in spe. morali furti, non tn.
homicidij; s. illud met. genus moris q. fiet. magis per se pendet ex
fine operantis q. a proprio obiecto, q. pendet pluz. genus moris a
voluntate, magis aut. e. voluntatis finis operantis, q. medium
quod e. obm. talis spe.

Ad 2. d. quod d. th. ibi q. illa 2. non loquit. de fine, aut ca.
finali, s. de efficiente, aut mali et dispositio. ut q. ex metu facit
peccatum aliq. metu d. ca. mota. i. dispositio, a qua certe non speci.
ficat. actus peccat, q. pot. e. varius ex eadem causa.
Ad racionem d. th. loquit. in h. car. de actu humano in esse moris
ut q. ex corp. s. s. d. appellat actum nalem. aut finem nalem. q. con.
uenit a stup. in esse moris s. d. e. sus. entitatis nali. nam actus furti
propter. homicidium fiet. duplicem spem. moralem, s. alteram q. nali
nalem. i. fundatam in sua na. et s. d. q. fiet. in quantum e. actus
natura. s.

Ad ult^m Q. alius otiosum est. specificari a fine certo, et deter-
 minato in genere moris. s. a prox^o. Sed. q. in rade boni l. mali.
 e. indifferens; dr. q. otiosus q. caret fine extri. et ex t^m.
 specificante, quem huc. deat. ois. a leu. qui huc. specificatio
 in t^m. fecit a fine prox^o. indifferenti t^m. in esse boni l. mali.
 Dicit absentia finis tribuit. spes. essentialem actu otioso q.
 alius otiosus essentialis. specificat. acauentia finis q. h. m. i. p. re-
 sentia finis tribueret. spem. essentialem moralem. q. spem vir-
 tutis l. vicij perfecti sumi in actu otioso a fine, t^m. spes. esse
 moris determinari per indiam. Sed. ab eo sumit. qd. q. alius
 otiosus sub hoc nomine significat. vitium perse. dr. specificari
 acauentia finis operantis.

Ar. 4. V. sit finis aliquis
 Ultimus vite humanae.

Con. e. tan. vix executio. q. intentio. nondat. processus in infinitu
 in causis finalibus.
 CC. hunc ar. i. se offert difficultas v. tm. vlt. finis vere sit finis.
 quidam senserunt media non habere causalitatem finalez. qd. totam
 illam e. in fine vlt. respu. medijs, q. sup. mere potuerunt ex.
 Grego. Aristi. in i. d. i. q. i. a. r. q. b. in 2. d. 5. a. i. et in finuat.
 Al. Med. i. q. 3. in prefatio. q. dicunt duo, alteru. respu. vlt. tip
 simplr. nondari cam. finalem. i. respu. vlt. voluntatis appetentis
 aliquid, et non per media, Alterum e. causalitatem finalem, +
 saluari no. posse sine medijs; q. putant quod finis sit rad. ppter. salua
 q. appetunt media, probant ex vlt. 2. meth. c. 2. ubi ad prob. vi.
 nondari processus in infinitum in causis finalibus, inquit, finis
 e. cuius gracia cetera fiunt, at si media finalia exent. et eent.
 cuius gracia cetera fiunt, q. ex hoc non colligeret. quod est. aliquid
 vlt. in finibus.
 2. q. semper Arist. definit cam. finalem id cuius gracia cetera fiunt
 v. phi. c. 3. et 3. et 3. meth. c. 2. et i. eth. ad eadem ad finem libri
 qd. vlt. tm. finis e. id cuius gracia cetera fiunt q. q. sicut q. n.
 de ele. mod. nam. Petro ppter. locum nondior gracia petri, qd. tm. p. am
 dari elemosinaz, ubi mag. vlt. medium propter. finem no. possit
 vici velleza. medij, qd. tm. finis, q. v. significat. Ar. q. c. 13.
 de casu diaboli, v. m. merito Arist. 2. meth. c. 2. id cuius gracia cu-
 nam definiunt finem inquit e. id cuius gra. cetera fiunt, vbi non
 potuit definire. et. finem vltimum, q. istuz. probata contendat
 qd. finis vlt. definitur qui re vera non e. alius q. vltimus. +
 huc sent. et mali tribuit. vlt. in 2. q. 3. et p. i. d. th. i. p. q.
 16. a. 5. et a. 2. ad 2. et c. con. gen. c. 26. et 27.
 Nihilominus dico e. respu. alius simplicis dari proprii cam. fina-
 lem ita ut non sit ca. specificans ut illi vlt. fuerunt. quale e. et.
 v. m. resp. sui alius in qua cum q. p. a. q. 2. i. q. 2. de. agens deter- +
 minat. ad agendum ex motio. finis ut proba. vltimus. ad. i. et doat. ar. i.

1. Th. 3. 2. gen. c. 2. q. causalitas finis e. i. causalitas
 voluntatis e. in actu simplici determinat. a motu. finis e. i. m.
 illud e. proprie ca. finalis, qui est. neget in actu charitatis
 hominem. non agere propter finem.
 2. q. si finis e. causa finalis qua p. r. ipsum appetunt. media q. app-
 hiori q. sit. a se et in se appetibilitatem resp. voluntatis; in hoc n.
 decipi sunt quod finis non tribuit appetibilitatem medijs qua finis
 s. d. qua forma extrin. specificant. med. quatenus bonas, et bonue
 mentis sunt, q. quibus non sicut. finis hanc causalitatem forme spe-
 cificantis est. tunc sic q. non sunt med. in causalitas finaliza-
 tio remanebit, prob. a sumptus, q. non ab. medijs sumit appe-
 tibilitatem a fine, quam l. quantitas visibilitatem a colore l.
 parit dextertatem ab hoc. dextro, s. d. sedusa causalitate finis
 pot. aliquid fieri visibile et doctus, q. et appetibile, q. causalitas
 finis non consistit in causalitate qua communicat appetibilitatem
 medijs, s. d. tribuit. si appetibilitatem medijs in genere causa finalis.
 ut deinde possint finalizari prox. voluntatem ipsam, sicut est.
 finis ipse non e. finis q. appetibilis s. d. q. appetitur, ita med.
 tm. facit e. appetibile, que appetibilia prior na. e. quam
 finalizatio; un. ante oem. actum voluntatis med. facta sunt
 appetibilia a fine, at ante oem. actum voluntatis no pot. e. motio
 metaphorice a fine tm. q. finis e. ca. finalis reple. agentis q.
 metaphorice mouit ad agendum, non q. l. fit tm. actus l. fit
 forma aqua med. dicant. appetibilia, q. et totum hoc reperit. in alijs
 potentis a voluntate in quibus no pot. rad. finis, et totum hoc tm. phinet
 ad genus cause finalis. ut apperte docet D. Th. 1. q. 2. a. 6.
 2. am. e. non tm. finem vlt. s. d. est. finem proximum i. medijs ppie
 finalizare, pr. ex Aris. 2. de aia. c. 4. et 5. meth. c. 2. ubi dicit non
 tm. sanitatem, s. d. est. intermed. e. finem; et 2. phi. c. 3. 63. sm. trans-
 lato. Aris. 2. phi. videat. dicere Aris. quod cetera p. r. fines
 media sunt, tm. fm. oem. alias translatio. appere d. quod est sunt
 fines, et ibi docet D. Th. item l. ethi. c. 7. plures fines in ex medijs
 ponit Aris. nam ut h. translatio omnij. lam. in sic d. qm.
 + igitur plures e. fines videntes, atq. ex his aliquos p. r. alios ex-
 alios petimus, ut h. oia. et infra. oia. perspicuum e. non oem. fines
 e. perfectos, at instrumenta essential. ordinant. ad alterum.
 et tm. dicunt. fines ab Aris. et ibidem est. D. Th. qui 2. phi. c. 3. ait,
 hoc dixit Aris. ne aliquis crederet quod solum id q. e. vltimus e. ca.
 sicut id civitas gratia, propter hoc quod nomen finis vlt. quid sonat
 e. igit. ois. finis vltimus non simplr. s. d. resp. alterius, sicut vlt.
 sicut. egidius in 2. d. 33. q. 2. a. 2. Ocham lococita. et rad. e. apperta
 q. finalizare d. resp. agentis q. mouit. metaphorice a fine ad
 aliquos castorem, s. d. sicut voluntas mouet. a fine vlt. ad actum.
 in tenio. ita mouet. ad actum elictiois huiusmodi potius q. alteris
 ab obo. ipso prox. elictio. q. l. neutra motio per tinet ad causalitatem
 finalis l. vlt. a q. a.

2. q. in causis efficienib. quibus 2. pendeat a i. tm. vere. efficiens.

q. quamvis 2. finis peccat ab ult. vere e. finis, presertim quod
 bonum et finis idem sunt t. q. d. 2. phi. 2. 3. etc. et in. c. 7. etc. th.
 i. q. 3. ar. 1. ubi et. docet quod med. finis. bonitatem q. sunt. fina
 not. hoc. a. r. a. i. o. n. u. m. ; s. d. v. r. g. o. r. a. d. s. u. m. i. t. e. x. d. e. x. i. s. p. h. i. 2. 3. q. u. b. i
 p. r. i. m. i. n. s. p. e. c. u. l. a. b. i. l. i. b. u. s. c. o. m. p. a. r. a. t. c. u. m. f. i. n. e. i. n. a. p. p. e. t. i. b. i. l. i. b. u. s. ; s. d. i. n. s. p. e. c. u. =
 l. a. b. i. l. i. b. u. s. q. u. e. s. e. m. e. l. e. ; c. o. n. p. o. t. e. e. ; p. r. i. m. e. a. l. t. e. r. i. u. s. c. o. n. c. l. i. s. q. u. o. d. i. n.
 a. p. p. e. t. i. b. i. l. i. b. u. s. q. u. e. s. e. m. e. l. e. ; m. e. d. i. u. s. r. e. s. p. e. c. t. i. v. e. p. o. t. e. e. ; f. i. n. i. s. a. l. t. e. r. i. u. s. m. e. d. i. u. s.
 i. v. o. l. u. n. t. a. t. e. e. l. i. g. e. n. t. i. s. ; s. d. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. e. ; r. a. d. e. s. d. i. s. p. a. r. e. m. q. u. o. d. i. c. o. n. c. l. i. s.
 c. u. m. h. e. a. t. e. t. p. r. o. p. r. i. a. m. v. e. r. i. t. a. t. e. m. p. o. t. e. e. ; c. a. p. a. r. t. i. a. l. i. s. s. i. m. u. l. c. u. m.
 i. p. r. i. m. e. a. l. t. e. r. i. u. s. c. o. n. c. l. i. s. s. i. n. t. m. e. d. i. u. s. ; c. u. m. t. o. t. a. m. a. p. p. e. t. i. b. i. l. i. t. a. t. e. m.
 p. a. t. e. a. t. a. f. i. n. e. n. o. n. e. ; c. a. n. e. g. p. a. r. t. i. a. l. i. s. e. t. ; s. e. q. u. e. n. t. i. s. m. e. d. i. u. s. i. n. t. i. t. u. m.
 r. a. d. e. v. l. o. m. f. i. n. i. s. ; S. E. D. f. a. l. s. u. m. e. ; q. u. o. d. m. e. d. i. u. s. e. t. e. ; i. d. e. q. u. o. d.
 a. p. p. e. t. i. t. ; q. u. a. m. v. i. s. o. b. m. f. o. r. t. e. t. e. l. i. s. a. p. p. e. t. i. t. i. o. n. i. s. s. i. t. f. i. n. i. s. v. l. t. i. m. i. s. t. i. s.
 e. x. e. m. p. l. u. m. e. t. e. ; p. e. n. e. o. i. u. m. a. u. t. h. o. r. i. t. a. t. e. m. i. n. 2. d. 3. 3. q. u. o. d. s. i. c. u. t. q. u. a. n. t. a. s. t. a. p.
 u. i. d. e. t. u. r. r. a. d. e. c. o. l. o. r. i. s. ; i. t. a. m. e. d. i. u. m. a. p. p. e. t. i. t. ; r. a. d. e. f. i. n. i. s. ; s. d. q. u. a. m. v. i. s. u. s.
 c. o. l. o. r. f. i. t. r. a. d. e. u. i. d. e. n. d. i. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e. m. ; q. u. o. d. n. e. q. u. a. q. u. e. u. i. d. e. r. e. t. u. r. s. i. n. e.
 c. o. l. o. r. e. ; n. i. h. i. l. o. m. i. n. u. s. e. t. ; q. u. a. n. t. a. s. t. u. i. d. e. t. ; e. g. r. e. ; q. u. o. d. l. i. q. u. i. s. v. i. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. m.
 c. o. l. o. r. i. s. s. i. t. r. a. d. e. f. o. r. t. i. s. ; s. u. a. v. i. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. m. ; t. r. i. a. l. i. a. e. ; v. i. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. m.
 q. u. a. n. t. a. s. t. a. v. i. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. c. o. l. o. r. i. s. ; q. u. a. z. u. i. s. r. a. d. e. f. o. r. t. i. s. ; a. p. p. e. t. i. b. i. l. i. t. a. t. e. m.
 m. e. d. i. u. s. s. i. t. f. i. n. i. s. ; t. r. i. a. l. i. a. e. ; m. e. d. i. u. m. e. t. ; i. s. t. u. m. e. ; q. u. o. d. a. p. p. e. t. i. t. ; s. i. c. u. t. q. u. o. d. p. r. o. p. r. i. a. s.
 b. o. n. i. t. a. t. e. m. ; e. t. c. o. n. s. t. a. t. q. u. o. d. n. o. n. t. o. t. a. r. a. d. e. s. u. a. a. p. p. e. t. e. n. d. i. f. i. n. i. s. m. e. d. i. u. s.
 e. ; v. l. t. f. i. n. i. s. ; q. u. o. d. s. i. i. d. e. m. v. l. t. f. i. n. i. s. p. e. r. s. e. u. e. r. a. t. e. t. e. t. i. n. m. e. d. i. u. m. e. s. s. e. t.
 d. i. v. e. r. s. i. o. n. e. ; 2. m. e. t. ; m. e. d. i. u. s. m. u. t. a. t. u. s. ; q. u. o. d. 2. m. e. t. ; m. e. d. i. u. m. s. i. c. u. t. a. p. p. e. t. i. t. e. t.
 a. i. m. e. d. i. o. t. a. n. q. u. a. m. a. c. a. p. a. r. t. i. a. l. i. e. t. q. u. o. d. d. h. i. n. q. u. i. t. a. l. i. q. u. a. m. e. d. i. u. m. t. r. i. a. l. i. a.
 a. p. p. e. t. i. t. ; f. i. n. e. m. ; a. l. i. q. u. a. u. e. ; e. t. p. p. t. r. s. e. i. p. s. a. n. o. n. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. u. o. d. q. u. o. d. a. p. p. e. t. i. t.
 t. r. i. a. l. i. a. p. p. t. r. f. i. n. e. m. n. o. n. h. e. n. t. p. r. o. p. r. i. a. m. b. o. n. i. t. a. t. e. m. ; e. t. f. i. n. a. l. i. =
 r. a. t. i. o. ; p. r. o. x. i. m. a. m. ; s. d. q. u. o. d. a. l. i. q. u. a. m. e. d. i. u. m. s. u. n. t. q. u. o. d. a. p. p. e. t. u. n. t. p. p. t. r. =
 b. o. n. i. t. a. t. e. m. r. e. l. a. t. i. b. a. t. a. d. f. i. n. e. m. q. u. o. d. t. r. i. a. l. i. a. a. p. p. e. t. u. n. t. ; u. t. m. e. d. i. u. m. a. l. i. a. u. e. =
 e. i. m. e. d. i. o. q. u. e. s. u. n. t. b. o. n. i. t. a. t. e. m. a. b. s. o. l. u. t. a. m. ; q. u. o. d. n. o. n. t. r. i. a. l. i. a. a. p. p. e. t. u. n. t. u. r.
 u. t. m. e. d. i. u. m. a. d. v. l. t. e. r. i. o. r. e. m. f. i. n. e. m. ~
 i. d. a. u. t. q. u. o. d. d. h. i. d. o. c. e. t. i. p. s. e. q. d. o. a. r. 2. q. u. o. d. i. n. a. n. g. e. l. i. t. r. i. a. l. i. a. e. c. o. g. n. i. t. i. o. n. a. l. i. s. +
 n. o. n. r. a. d. i. c. a. l. i. s. ; t. r. i. a. l. i. a. i. n. v. l. t. e. n. o. n. t. r. i. a. l. i. a. i. n. v. e. n. i. t. u. r. d. i. l. e. c. t. i. o. n. a. l. i. s. ; s. d. r. a. d. i. c. a. l. i. s.
 e. l. e. c. t. i. o. n. e. n. o. n. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. u. o. d. q. u. o. d. m. e. d. i. u. m. n. o. n. h. e. n. t. p. r. o. p. r. i. a. s. a. p. p. e. t. i. t. i. o. n. e. m. ; r. a. d. i. c. a. l. i. s.
 l. i. t. a. t. e. m. n. o. n. a. p. p. e. t. i. t. ; n. i. s. p. p. t. r. f. i. n. e. m. i. t. a. u. t. i. p. s. a. n. u. l. l. o. m. o. d. o. s. i. n. t. f. i. n. i. s. ; s. d. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. u. o. d. d. i. s. c. u. r. s. u. s. i. n. i. n. t. e. l. l. i. u. ; a. r. g. u. i. t. i. m. p. e. r. f. e. c. t. i. o. n. e. m. s. i. n. t.
 d. i. s. c. u. r. r. e. n. t. i. s. n. o. n. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. t. i. s. d. i. a. ; v. n. i. c. o. i. n. t. e. n. t. i. a. ; a. t. e. l. e. c. t. i. o. n. e. n. o. n.
 d. i. c. i. t. i. m. p. e. r. f. e. c. t. i. o. n. e. m. i. n. e. l. i. g. e. n. t. e. ; s. d. i. n. m. e. d. i. o. q. u. o. d. e. l. i. g. i. t. u. r. ; q. u. o. d. q. u. o. d. u. t. i. n. i. s. u.
 i. m. p. e. r. f. e. c. t. u. m. o. r. d. i. n. a. t. ; i. n. a. l. i. u. d. i. ; v. n. i. q. u. o. d. e. l. e. c. t. i. o. n. e. d. i. c. i. t. v. o. l. u. n. t. a. t. e. m.
 v. n. i. q. u. o. d. p. p. t. r. a. l. i. u. d. e. x. p. t. e. ; d. h. i. i. t. a. u. t. i. l. l. u. d. p. p. t. e. t. e. n. e. a. t. s. e. e. x. p. t. e. ; d. h. i. i. t. a. u. t. i. l. l. u. d. i. n. i. n. t. e. l. l. u. ; d. i. s. c. u. r. s. u. m. d. i. c. a. t. v. n. i. u. m. e. i. ; p. p. t. e. r. a. l. i. u. d. e. x. p. a. r. t. e. a. l. i. u. d.
 i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. t. i. s. ; n. a. m. e. x. p. t. e. ; d. h. i. e. t. d. e. u. s. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. v. n. i. u. m. p. p. t. e. r. a. l. i. u. d. ; q. u. o. d. n. o. n. d. i. s. c. u. r. r. a. t. s. i. t. u. t. e. l. e. c. t. i. o. n. e. s. i. t. i. n. a. n. g. e. l. i. s. n. o. n. d. i. s. c. u. r. s. u. s. ; s. d. q. u. o. d. i. m. p. o. t. e. e. i. n. i. m. p. e. r. f. e. c. t. u. m. o. r. d. i. n. a. t. i. ; v. l. t. a. m. u. s. f. i. n. e. m. v. i. a. i. n. t. e. n. t. i. o. n. e. m. e. t. i. n. m. e. d. i. u. s. ; v. i. a. e. x. e. c. u. t. i. o. n. e. ; q. u. o. d. n. e. g. v. o. l. u. n. t. a. t. e. m. p. e. r. s. u. a. d. e. r. i. p. o. t. i. n. i. t. i. a. b. i. n. t. e. l. l. u. ; p. r. a. c. t. i. o.

prohibeo praeferunt certum finem, neque manus pot. imixta executione
 in fine medio; eadem est ratio. usus est. Ar. ad 2^{am}. non datur
 procyne in in finitum in causis que sursum, et in causis que deorsum
 i. inefficacibus, et malibus. quia cum ignobiliores sint deorsum
 ee dicunt. Ad Ar. resp. cause efficientis que sursum e. no-
 biliori; at ex eo quod Ar. resp. possit et mediam cam. efficientem
 subordinatam e. nollit ad vim sui ratio. et subordinationis
 exipere efficientiam ca. medii, sed neq. ad vim eiusdem ratio. in
 finibus voluit exipere propriam finalizationem medii.

+ Ad reliqua tan testim. q. ratio. Ar. quod cum finis ult.
 denotat nobilior de hio m. eius causis gra. illitribuit. max. sed est. align.
 minat. subius. finis prox. i. medio, quod non tm. pt. ex symbol. sd. est.
 ex cor. m. loquendi sanctorum ubi sepe dr. salus nra. id cuius gra.
 xpus. aduenit; cum tm. salus nra. non sit finis ult. incarnatio.
 notm. tm. e. quod quamuis in ratio. boni. i. conuenientia
 gentis Analogice dicat. bonus de med. et fine ult. tm. ratio.
 ipsa finalizandi. i. causalitas l. causalitatis finis. vni uoce com-
 plet finalizationem vltim finis et intermedii, sic est. se habent.
 bonitas, appetibilitas, et finalizatio, quod bonitas e. obm.
 quod appetit. appetibilitas e. denominat. extrin. ab appu. fi-
 nalizatiue non e. idem for. quod bonum, sd. fundat. in
 illo, quare realr. intelligitur dictum Ar. ubi sup. bonum
 et finis idem sunt; align. est. sumit. finis tm. pro ult. et ita
 bonum e. quid superius ad finem, ut docuit Ar. i. magnus
 moralium c. 2.

Quod h. roges in quo consistat ratio. finalizat. si illa non e.
 appetere finem ppter. med. que sint gratia illius; nam dicere
 quod finalizati e. sequi cognitionem reconuenientis ut conue-
 nientis satis non e. q. no. e. tm. i. aliam volunt. p. h. pro
 obo. conuenientiam r. i. uita. appu. sicut fit. pro obo.
 rem ipsam conuenientem, atq. ita fit tm. e. dicere ee. diuersa
 obo. resp. agentis ppter. finem et non agentis ppter. finem. s. ent-
 tatem r. aut conuenientiam; non tm. e. dicere quod alia fit
 causalitas vni uoce. resp. agentis ppter. finem, q. fit causalitas
 alterius obo. resp. non agentis ppter. finem, q. utrag. e. for. i.
 specificata in tm. h. i. Ar. agens finalizari a fine for. i.
 no. posse ee. specificari a obo. sed aliter, q. ut sup. diximus spe-
 cificatio e. aliter ratio. at ui. moueri a fine ad agendum non e.
 a parte r. quia intell. intelligat talem motionem, sd. a parte
 r. mouetur voluntas a fine tanq. a ratio. persuadente tm.
 profectio. atq. ita non tamen e. efficientia ca. quam ex ui-
 siuus modi no. h. agens operat. virtute obo. p. p. obo.

Notm. e. tm. cc. hinc ad. quod q. d. v. abat de fine ult.
 vltius vlt. humana ut p. ex ar. seq. ut aperte loquit. de fine
 vltius vlt. de eodem aut. vlt. si ne querit v. fit quod querit
 in hoc ar. et v. possit ee. multiplex, q. querit. in seq. tm.
 ratio.

vas. p. th. vlt. e. et probans et. de vlt. sine cuius libertate
 v. aut. intelligat. ad th. fugat. potibet vlt. aut negatibet a. b. dr.
 Notm. e. 2. iuramta. propo. 5. th. in essentia. subordinati
 nondam prouisum in finitum, in. in causis perse bene pot.
 dari, 1. p. q. et. in numeris quatenus sunt essentiali. sub-
 ordinati dat. vnus numerus. nam ut bene Med. non subor-
 dinant. numeri versus maximus, sd. versus unitatem, qm.
 ternario accidit quaternarius, seu binarius.
 2. pr. q. ut bene capto. in 2. d. 2. infim. Contrad. et Med. non e.
 idem cam. ee. perse et ee. essentia. subordinatam, nam ut sit ca. perse satis
 e. quod neust. requirat. ad effum. sd. ut sic essentia. subordinata necesse e.
 requirat. necess. ad ipsam actionem qn. altu sit effus. Vn. Petrus probat
 perse cas. sui ee. onis. maiores sunt in infimium, qn. nisi oes. illi
 parentes precessissent non fuisset genitus Petrus, sd. alius nu. homo;
 nam si idem ignis soladua. ipois. diuersos nu. calores producit
 q. parentes diuersum hoem. gignerent si ex parte diuersi essent,
 non tn. sunt ca. essentiali. subordinati, qn. Petrus no pendet
 ab eis in sua generati. ab oibus suis parentibus, sd. a proximis.
 2. Notm. e. illam propo. Omne bonum e. sui diffusibilem, qm. 2.
 diom. si q. e. de diuina nomi. explicari merito a. th. i. p. q. 5.
 a. q. et alijs. vlt. in genere causae finalis, non aut. in genere
 ca. efficien. tis, nisi virtuali. et consequenter; qn. Bonum ut
 bonum non mouet nisi finalizando q. non mouet ad sui diffusio.
 nisi per modum finis, quod aut. efficit non efficit sub rade. boni
 sd. sub rade. entis et alij; ex eo aut. quod bonum mouet fi. tn.
 natr. ad sui diffusio. sequit. communitatio in genere ca. effi-
 cientis a re bona.

~ Ar. 5. V. Vnius huius. point ~
 ~ ee. plures vltimi fines. ~

Con. e. negatiba. Difficultas e. sese nobis offert ee. con. vas. dub. e.
 qn. si a parte rei non repugnaret ee. plures cas. efficien. tes e. non
 repugnaret eundem effum. ab illis pendere q. cum non repugnet.
 plures vlt. fines apparentes proponi voluntati non repugnabit
 operari p. illot, nam creature de facto pendunt a tribus personis
 diuinis; h. ex se tm. requirerent ab vna persona pendere, tn. +
 supposito quod plures vltimi fines apparentes offerant. poterit ma.
 h. ee. illot ut vltimos; 2. q. ad vltimos causas efficien. tibz totalibz
 et sufficien. tibz pot. pendere idem effus. q. et a duobus finibus suffi-
 cientibz non subordinatis, p. tm. h. ee. faciente duopeccato
 disparata, et in hoc peccante venialr. qui h. ee. Vnam vltimuz
 finem charitatis, alterum venialis.

Notm. tr. i. p. lth. non agere tm. de vlt. fine vero, sd. et appa-
 vent ut pz. et arg. sd. con. 2. certum e. non repugnare esse duos
 vlt. fines et totales, ita tr. ut vnus sequat. ex alt. i. post alt. qz.
 pot. voluntas appetere q. antea non appetebat.
 3. vlt. fine e. duplex, alter e. vltimus positivus i. in quomodo
 referunt. alter negativus i. qui non refertur in aliquid ulterius qz.
 in ipsum non referant. oia. ex quo infero quod resp. vnius altio
 no pot. dari finis, proprie. vltimus positivus, qz. finis vltimus
 positivus e. in quomodo oia. qz. si finis alicuius altio e. proprie vlt.
 finis positivus deunt oia. in illum referri, oia. s. altio et pro oia.
 tione. qz. iam finis vlt. vnius altio. fieret vlt. totius vite, nec
 pot. ee. aliquid finis totius vite vlt. negativus, nam si aliquid e.
 in vita q. non ordinat. ad illum finem iam non exit finis totius
 vite; dixi aut. quod proprie no pot. ee. vlt. finis positivus vnius
 altio. qz. in proprie dici pot. vlt. positivus, in quantum oia. in
 que procedunt eligunt. ordinant. ad illum finem; qz. aut. dixi
 mag. quod seculis ponit. ee. plures vltimi fines positivus intelli-
 git. de hoc. qui dum fut. vnum vlt. finem non facit. intentio?
 Variandi illum, nam si talem intentio. facit. non fiet intentio. ref.
 ferendi oia. altio. vite et consequenter nec seipsum in talem finem ad q.
 e. vlt. finis positivus, et requirit. quod oia. altio in illum ordinatur,
 et oia. creatum illi postponat. et quod in eternum non variet. quan-
 tum ex i. illa inten. et cog. alioquin non ee. finis totius vite sd.
 talis tione.

Hic suppositis dm. e. i. impossibile e. ee. duos fines vlt. sufficientes,
 et re quilibet. l. alicuius altio. voluntatis l. totius vite, qz. qz.
 et in causis efficien. tibus repugnat, nam si alt. e. requirit. q. alt.
 non e. sufficientes, et ex conseq. alt. non e. totalis ca. sd. partialis
 nam si creatura referunt. in tres divinas personas non referunt.
 tanq. in diversos, et plures vlt. fines, nam eadem nu. bonitas
 in tribus personis amat. sicut vna ch. e. i. ca. efficiens, quia
 in tribus personis vna e. efficiendi ratio.

2. Im. e. impole. i. ee. voluntatem hanc. simul duos fines
 totales vlt. totales positivus quos copulati diligit, ratio. aut.
 non e. qz. semper voluntas in quantum cum q. diversa vna tm.
 rationem bonitatis per se diligit, qui e. dm. illius forte. qz. in deo
 sequeretur. hanc. peccatorem, et iustum suum. eundem vlt. finem
 positivus, qz. vterq. sub eadem ratione. forte. vbi dicitur tendit in
 bonum q. diligit. s. sub ratione boni, veri l. apparentis, nec illa
 ratio. e. quod impole. e. ee. duos vlt. fines totales et per hanc ad
 eundem amorem voluntatis sicut impole. e. duo dca. videri vna
 visio. et vtrumq. ee. tm. adequatum, et totale seorsum;

huc

nec ratio nulla e. tum q. imperlinone. ad difficultatem de qua traba-
 mus v. voluntas eodem actu l. diuerso ferat. impluris fines si e. h.
 ex eo quod finis est. partiale obm. altus definetur. vlt. finis
 totalis, sequeret. quod q. eodem actu ferat. voluntas in media
 propter. finem ut q. 3. ca. 3. dicimus, quod finis definetur e. vlt.
 finis, tum q. qui poneret posse e. duos fines vlt. voluntatis
 non subordinatis facile e. facile e. dixerit e. duos actus vlt.
 quamuis simul ce. duos vlt. finis, praesertim quod eadem ratio.
 debisset negare. vlt. q. conuenit posse e. plures vlt. finis par-
 tiales, q. e. h. responderi posset per eundem actum no posse appeti
 duas res diuersas spe. quod si per diuersos appeteret. iam definerent
 e. partiales et fierent totales si uera esset ratio. quam refutam,
 ratio q. e. q. si duo sint vltimi fines q. neuter se preferat. ad alt.
 q. mouere finis vlt. potib. inquam oia. praesertim, q. si vlt. e.
 finis vltimus potib. q. perfectissimus q. sufficientissimus e. sine
 alt. sine vlt. concomitante si ille finis vlt. sine quo pot. sal-
 uari sufficiat. voluntatis non e. aliquid perfectissimum in
 ordi. ad voluntatem q. neg. vlt.
 ex quo dicitur in sero si finalizatio. finis no posse sumi l. in ordi. ad
 med. l. in ordi. ad operatio. cuius e. obm. q. sequeret. possidari
 plures vlt. finis potib. q. per diuersas operatio. possit voluntas
 tendens induere oba. non subordinata heri. plures vlt. finis
 q. e. ne. plura oba. specificantur ad ead. d. actus distincti
 imo uersus nullus e. actus voluntatis qui non tendat in finem
 vlt. q. semper hui. proprium specificatum; Nurus idem
 medium pot. pendere ad ead. totali. et sufficienter ad utrumq.
 finibus, q. pot. agere appetere alioq. medium propter. duas ratios.
 et finis, ita ut propter. alt. illoz e. appetere.
 2. d. m. e. repugnat e. voluntatem h.ere duos vlt. finis potib.
 totales, et sufficientes sub disiunctio. ita uo disiunctio amat duo
 l. plura, ratio aut. non e. q. q. voluntas appetit duo sub
 disiunctio. tm. res vera appetit vnam, nam non appetit nisi
 duo, q. voluntas qua quis uellet duos peccata sub disiunctio.
 volens furari, aut occidere, h.eret. duplicem maliciam spe.
 q. duplex obm. q. non vnum uellet tm. illa volunt. id. duo,
 quamuis in executio. tm. furtum sit alt. obm. tm. in interi.
 vlt. q. obm. volitum e. quamuis disiunctio, sicut q.
 copulatio. duo appetunt. id. e. d. xia. quod disiunctio futura e. in
 executio. at q. duo appetunt copulatio. copulatio futura e. in
 executio. vlt. sicut per inde simul cognosco ego disiuncta, et copu-
 tata, ita perinde simul appeto duo oba. q. disiunctio appeto
 atq

9. 2. *Ar.* 5

atq; qn. copulatiue disiunctio q non tenet ex pte. volente qd tenet
 se ex pte. executio y rad. q. q. q. si duo vltimi fines amarentur sub
 disiunctio. neuter est. vltimus in quem oia. referrent. et qui pte oib.
 amaret. i. p. q. neuter in alt. referret. cum sint ambo vltimi; et
 neuter pte oib. amat. q. alter finis non amat. simplr. qd. ad
 defectum alterius, constat q nulla rase. neq; per vnum altum, neq;
 diuer sos posse voluntatem fieri duos vlt. finis positibi totaly. vlt.
 qn. coher. dr. posse voluntatem fieri ad quate in duos fines fit
 compositi. fm. compta. admid. quod perinde fierent med. atq; si vnus tm.
 illor. est. finis. l. quod alter ab alt. e. independenter finis, q;
 vterq; sine alt. perinde appeteret. atq; vterq; simul appetit. non tm.
 q. vterq; sit vltimus finis in quem oia. *St.*
 q. dicitur. cum dicitur. possidari simul duos vlt. finis partialis,
 qui pos. tibi sint vltimi, q; quis videat. difficile ex eo quod neuter
 partialis finis pot. ee. finis in quem oia. referant. q. alter partialis
 non referatur in ipsum, tm. vltima vterq; dr. vlt. positibi nam
 vterq; facit vnum finem, atq; ita q; vterq; pars non referat. imptem.
 oia. dicunt. referri in partialem finem, q. pars propter vniorem cu
 pte. no ponit in nu. cumpti. alioquin quia maret Petrus qtr.
 se ipsum nondixerit. fieri. finem ipsum Petrum, nec dixerit. flexe.
 plures finis partialis vltimos, q. perinde amat fam. tatem capitis
 in Petro, atq; fam. tatem cordis, sicut q. Petrus e. finis totaly illius
 amoris non obstante quod in sequit. ex finibus partialibus quoz alter
 non ordinar. in alt. ita dicitur. e. vlt. in alijs. *St.*
 vlt. dicitur. e. posse dari simul duos finis voluntaty vlt. negatiue
 pr. q. pot. voluntas simul amare duos res, neq; ordinatas inter se,
 neq; ordinatas textio sd. oio. disparatas ita ut neutram illay referat
 voluntas in aliquid vterius, eod. casu dicent. duo finis totalis vlt. in nega =
 tiue, neq; n. poss. diu. partialis q. finis non facit partialis coniu. n. sd.
 ordinatio, et compositio alicuius tercij, supponimus aut. q. m. non dispa =
 ratas voluntatem posse hanc plures talis simul non subordinatas, quo
 supposito si repellat disparatas, sicut hinc appeteret voluntas succ. hinc ha =
 beret duos vlt. finis saltem negatiue, q. idem dicitur. e. qn. simul ead. res
 res disparatas appetit. *St.*
 sd. obijciat con. id q. dicitur. e. dr. n. sequi ex hoc vlt. dicitur eund. talis
 moralem posse q. ita ee. in duplici spe. pr. nam si voluntas pot. simul
 velle duas res disparatas q. idem talis simul et equi. specificari poterit
 ab utraq; q. cum inter res illas nulla sit subordinat. aut habitudo,
 spes. vna tm. pot. magis ee. substalis. alt. potius q. alt. q. quod e.
 diuer. sy. al. ee. diuersa oba. l. si idem talis e. diuersa realitas par =
 tialr. e. talis prout e. pondus et sbm. ad vnam rem. l. ad alteray,
 et ita non. sicut in naturalibus, eadem realitas equi. fundat duas
 spes. p. d. camentales, ita pot. eadem realitas fieri. duas spes. morales:
 quod si

quod si obijciat id est alius malus pot. fieri et. malus alia malicia ex sola cogit
 superuenient ita ut nulla fiat mutatio. malus volunt. q' illa enim est malitia
 volu^{ti} simul exit in duplici spe. ut si quis volens occidere homin. adstat
 eodem tempore. impediri ab implendo precepto de audienda missa. q'
 quod in hoc casu satis apparet in culpabilium essentia. ee. homicidij, acci
 dentat. ut. malicia, sed. in mixta. q' quod superueniente tm. cogit.
 noua nulla facta mutat. in tm. in voluntate fit peccatu omisso is
 cuius non e. subm. alius ille qui profuit. sed. tm. d. l. impedimentu
 et ita no e. q' in spe. 2. peccati profuientis.

Ad Arg. in initio posita. ad. quod ca. efficiens fm. propriam essen.
 e. ex trin. alio effectus et ita cum actio no respiciat cam. effi
 cienter fm. propriam illius nam. sed. quatenus foit. l. virtute coheret sum.
 ponit. ee. plura ca. efficienter eiusdem esset. totalis et sufficienter. in
 l. spe. differentes, at ut. agens respicit finem, et specificat. a fine
 fm. propriam bonitatis et nam. finis, atq' ita impossibile e. quod equi.
 specificet. ab vlt. fine ad equate.

Pro solut. 2. ad tm. e. quod qui mortalr. peccat no e. necesse fiat.
 creatura q' vlt. fine prohibe, neq' necesse e. suat. illaz pro vlt. fine
 negativis pr. i. q' qui amat rem aliquam con. leges non necesse e.
 ad hoc ut peccet mortalr. amanda illaz quod dia. referat in creatura
 illaz, inoue. si obm. alig. delicta filius occurreret repugnant
 cum priori peccato delicta bilit. elligerit illud q' occurrit, q' uis n.
 Deus no possit amari nisi dia. in illaz referant. bene. in. pot.

creat. amari et cum peccato mortali q' rad. peccati mortalis
 non consistit in eo quod referant. dia. in creat. sed. quod creator
 postponat. creatura: 2. pr. si quis elligat medium sit peccat.
 mortale ppter. finem qui est. sit peccatum mortale peccat proprio
 peccato mortali ellectio. q' sequit. medium illud ut medium, neq'.

vlt. finis prohibe, neq' negativis si quidem refert. in aliquo vlt. finis
 auctoris aut. conciliant. q' q' dicunt aliqui et. in peccato mortali.
 plus amari Deus q' creaturam ut dicitur. quod h. ar. 3. et q'.

Med. in hoc ar. dicit plus amari creat. quam Deum in peccato mortali
 l. intelligendum e. quod amore concupiscentie plus diligit. Deus
 quam creat. tanq' maior bonus operantis, amore ue. amicitie
 minus diligit. Deus, si quidem illius amicitia postponit. sic et. dixit
 dicit. i. p. q. bo. ar. ult. quod Deo amore concupiscentie plus
 diligit Deum q' oia. quod h. ar. et. in peccato mortali plus
 amari. Deus q' creat. q' magis velle voluntas pot. dicit. Deum
 q' quibet bonum aliud. in. fm. quid magis diligit. creat. q'
 Deus in quantum creat. anteponit amicitie Dei, simplr. in. lo
 quendo q' amor amicitie no b. lior est amore concupiscentie q' quis
 Deus

2. 1. Ar. 5

Deus diligit. et impuato mortali amore concupiscentie magis qd
creat. In. qz. amore amicitie magis amat homo l. creaturam
l. seipsum qd Deum dr. Deus simplr. minus amari.
quod si reges quare qui peccat mortali. coiter. dr. constitueri
vlt. finem in creat. N. hoc tm. diu quasi in interpretatiue, naz
qui vlt. finem s. Deum postponit alteri ob. interpretamur
ille ob. quati subditum loco vlt. finis contenti in eadez
s. dignitate et affectu et ad hoc atinet rad. Scoti in. d. 1. q. 1. de
veniali aut. constat non necesse ee. constitui vlt. finem in illo,
neqz differt a mortali, qz. in mortali constituit. si in vlt. finem
in veniali aut. non ita, sd. in eodis inguit. quod in mortali
postponit. Deus, in veniali non ita.

Ad Arg. P. quod quis plura peccata disparata possit voluntate
simul velle, aut veniale peccatum existens in charitate nunqz
fuit. duos finis positibe.

S. D. fine oris. 2. difficultas eodem m. tan in pecc. mortali, et
veniali conconstitui finem vlt. positibe sd. tm. negativie quid
ca. e. quod dicat. peccantem mortali. constitueri vlt. finem
in creat. et frui utendit. peccantem ve. venialr. non constitueri
talem finem neqz frui utendit ut p. ex D. Th. i. q. 84. a. 1. ad 3.
hui difficultati quali respondens D. Th. q. 24. a. 10. ad 2. in 2.
inquit quod id qd amatur in peccato mortali veniali amatur
per. Deum non alio sd. habitu, et ideo non constitui vlt. finem
in creat. sicut per peccatum mortale, idem dicit in fra q. 84. a.
10. q. 7. de malo p. 1. ad 3. 4. et 9. Cai. in illum locum 22. dicit
ideo referri habitu peccatum veniale in Deum, quia si de se refe-
ribile est. quantum e. ex pte. habitus charitatis qui non expellit.
per veniale peccatum possit referri in Deum, sd. non explicat Cai.
quom. de facto dicit D. Th. habitu referri, neqz explicat vlt. finem

finem peccati venialis: Alij ut Med. hoc loco dicunt habitum
referri, qz. peccatum veniale refert. in bonum persone operantis
persona aut. operans relata e. habitualr. in Deum per habitum
charitatis: S. D. con. e. qz. hae rae. et. alii possit D. Th. dicit
referri peccatum veniale in Deum qz. alii refert. in bonum persone
relata in Deum, qz. tm. D. Th. negat, tum et. qz. non semper
peccatum veniale ordnat. in bonum persone operantis, et tam-
dem qz. persona et. ipsa in qz. tum e. finis peccati venialis non
refert. in Deum per habitum charitatis qz. nullum. neqz in me-
dian, neqz mediate peccatum veniale refert. in Deum.

Om. q. e. per peccatum veniale qz. fuit. pro vlt. fine negativie
ve vera fidem. frui creat. Utenda p. ex August. lib. 1. de
D. Th. Xiana. c. 4. ubi inquit frui ee. in herese amoralicuij reij

optx.

propter seipsam, sed per peccatum veniale pot. amari creat. propter se
 ipsam sicut pot. amari per peccatum mortale in quantum
 neutrum peccatum propter alterum appetit. qd non minus per
 veniale quam per mortale frui possumus creat. item ex Aug.
 li. 33. q. 9. ubi ait ois. itaq. humana peruersio, (q. est
 vitium vocatur) fruendis vbi velle, et utendis frui q. veni-
 alis peruersio cum non sit in hoc quod vbi fruendis necesse
 + consistat e. ut constat in eo quod e. frui vbi velle, alius est imperfecta
 et in sufficiens Aug. diuisio non comprehendens oem. peruersi-
 onem; cum q. per peccatum veniale non vbi tamur creat. q. r.
 tate Aug. ibidem vbi e. referre aliquid ad obiectum q.
 amar. sequit. quod q. peccatum veniale e. vbi. si ne-
 gatiue fruamur creat. q. nonnulli per peccatum veniale
 neg. fruimur neg. vbi tamur creat. q. abuti mur, sed male q. vbi
 q. abuti non e. membrum distinctum ab frui et vbi, q. abuti
 significat vbi illicite, q. sub vbi generali continet. q. si vbi,
 non quadrat in tale peccatum veniale q. neg. abuti in quantum e.
 inferius; q. ait. Aug. li. 33. q. 9. inquit vbi dici non pot.
 q. abuti qui non refert rem in finem vbi tamur loquit. de vbi illicite,
 sicut est, inquit quod abuti. creat. qui peccat mortale. q. sicut
 hic abusus in peccato mortali non facit quod per peccatum
 mortale non dicamur frui creat. ita abusus in peccato veniali
 non facit quod per illud non dicamur frui creat.

2. Am. est, nihilominus merito dicitur. (absolutum)
 quando quod non fruimur peccato veniali, q. cum non
 expellat vbi finem contrarium. s. bonum per quem finem
 factum e. ut huiusmodi oia. referunt in talem finem. s. Deum,
 ac per cons. oibus. virtuali. vbi. in ord. ad Deum, denomi-
 natio simplr. sumit. a nobiliori fine et vbi; ex quo fit quod
 peccatum veniale ueri dicitur. habitu referri in Deum,
 q. q. uis peccatum veniale fm. se fit irreferibile, tñ. ex-
 pulsio e. contemptus illius referibilis e. in Deum, sicut
 sciter. dicitur potest diuisio ois. referri in bonum amici
 habitu, non quia omnes ille commendende sint necessario
 aliquando fm. vtilitatem illius, sed quia si opus est.

omnes illi in alios vbi, alio quomodo sumpti

deserto propter Amicum
 perderentur

Ar. C.

2. 2. Art^s 6^s. U oia que vult homo velit pp^r.
Ultimum finem.

Concl^o. oia que vult ho necesse e ut velit actuali' / virtualitee propter
ultimum finem.

Sed e maxima difficultas c^a hanc con^{cl}o^{is} antuq^{ue} anq^{ue} modis
intelligi possit hae concl^o. 1° quod oia referant habituali' in ult^m
finem, no. s. alicuius habitus existentis in operante, qui e inclinatio
quadam ad referendum oia in ult^m finem. et praeterq^{ue} qd hoc esset
nihil dicere, non e generale pro omni statu hois, neq^{ue} pro omnib^{us}
qz poterat homo creari sine ullo habitu, et infideles possunt incipere
operari sine habitu illo. ij^o q^{ue} quom^o possunt oia facere pp^r ult^m finem
si hoc modo intelligat^{ur}. 2° pot^{est} intelligi actuali' concl^o. Sed hoc modo
constat esse falsam: qz non pot^{est} e actualis relatio omⁿis in alterum
sine actuali cogitatione ultimi finis, de quo non semper actu cogita
tur quando aliquid agitur. 3° pot^{est} intelligi per modum habitus, aut
4° m^o virtuali'. et adhuc sic intellecta concl^o v^{er}o falsa: nam l' illa
relatio virtualis in ult^m finem tenet se ex parte operantis, l' ex par
te ob^{iecti}, non 1° qz non necesse est oia que homo vult, velit ex virt^{ute}
alicuius prioris intentionis c^a ultimum finem. Tum qz non manet ali
quid in virtute, nisi quando in aliquo relinquit aliquam vim, ratu^m
cuius fiat aliquid, quod non ita fieret nisi virtus illa relicta cet
ac multa operatur homo perinde ut vita atq^{ue} si nulla praecessisset
intentio talis ultimifinis, q^{ue} intentio illa impertinenter se habet. Sed sa
tis erit intentio particularis fins ultimi negatiue, s^{ed} non semper ad
assentiendum conclusioni necesse e, concurrat aliqua virtus re
licta ex principijs vniuersalib^{us}, sed satis e virt^{us} proximorum
principiorum. Tum etiam qz non necesse e hoie mali q^{ue} habitu se actu
seorsum c^a ult^m finem, s^{ed} non necesse e habuisse actus c^a principia vniuersalis.
Vel intellig^{at} D. Tho. de relatione habituali ex parte operis et ob^{iecti}
qz s. ois act^{us} voluntatis e c^a bonum. quodlibet aut bonum e par
ticipatio ult^m boni, et perfectissimi, verumt^{en} hoc non e referri vnum
in aliud, sed qd imperfectum bonum dicit in ordinem tanq^{ue} ad suum

12. S. Ph.
Complementum. Item qz in brutis et referent oia in ultimum finem virtuali s in hoie: qz et omne bonum, quod brutum appetit, est participatio ultimi boni, praesertim qd sepe homo constituit sibi ultimum finem in bono apparenti qd quando appetit alia bona non pot dca referre illa in ult^m finem virtualiter: qz talia bona non possunt ee participatio, et inchoatio apparentis boni.

2^a ratio dubij e qz homo iustus bet Deum pro ultimo fine, et tri peccata venialia falsam non facit prop^r ultimum finem. Similr in fidelis habens idolum pro ult^o fine non facit opera bona moralia pp^r talem ultimum finem: quia non essent bona.

Pro intelligentia horum argumentor^u dubitat^r i^o V. in prin^o vite. I quom quis a somno excitatur, l demq, quotiescunq, incipit uti vsu rōis necessi sit habeat i^m actum co^a ultimum finem. Et i^o certum e actum esse non posse, co^a medium, quin prius temp^e. I nat^a praesupponat actum ee finem: qz quod amatur pp^r aliud praesupponit amorem alterius rei propter se.

2° notandum est, Bonum in coi, idest, bonum comprehendens omne bonum posse triplic^r sumi. 1° pro rō boni generica, quae comprehendit omne bonum. 2° pro sum^o bono in coi. 3° pro tali sum^o bono in particulari. s. n. finis, et ultimus finis, et talis ultimus finis se habent. s. superius, et inferius, ita bonum, et summum bonum, et tale summum bonum, idest, bonum, et beatitudo in communi, et beatitudo in particulari.

Dico q^o i^o in hac re ee bonum in coi in i^a accept^e non necesse est voluntatem elicere i^m actum. pbat^r qz non necesse e. s. apprensio presentari voluntati bonum generice sumptum, atq, ita tale actum, atq, ita talem actum neq, experimur in nobis, neq, meminimus habuisse, quod autem appetitur ut obiectum relinquit sui experimentus in intellectu. 2° quia actus iste voluntatis circa bonum generice sumptum, vel deberet esse primus: quia nobilissimus, l qz imperfectissimus, non i^m quia talis actus est valde imperfectus: nam perfectio actus voluntatis sumitur ab ob^o. rāo aut generica boni imperfectior est qualibet ratione specifica boni: quia cum species addat aliqua supra genus, quae liber species est nobilior genere, non 2^m quasi oporteat voluntatem instar naturae procedere ab imperfectioribus

Paulatim ad perfectiora, Hoc, inquam, verum non est semper in po-
 tentijs actiuis et maxime in voluntate, quae cum sit inclinatio in bo-
 num, non prius elegit minus bonum, q̄ maius, sed potius contra, praefer-
 tim quod voluntas quando appetit bonum vniuersaliter, non appetit bo-
 num vniuersale: quia cum tendat in res prout a parte rei existentiam
 habent, l̄ ordinem ad illam, non fertur in bonum prout a se habet ab
 inferioribus, sed in oia inferiora contenta sub illo superiori. sicut so-
 lus dicere p̄ oia visum non ferri in colorem vniuersalem, sed in co-
 rem vniuersaliter, id est in omnem colorem copulatiue. differentia aut
 que esse posset dicitur alia ~ ~

Dico 2° necessarium non esse 1^m actum voluntatis versari
 circa beatitudinem in coi, l̄ in particulari. ratio est quia non semper quando
 incipit operari offertur tale obiectum, et quia ut homo incipiat operari sa-
 tis ē habeat ultimum finem negatiue sicut ad assentiendum conclusioni
 satis est moueatur intellectu ex assensu proximi, quanuis non
 vltimi. Ob has igitur rationes D. Tho. non potuit reuera talem 1^m actum
 circa ultimum finem, vt dicemus infra, atq; male Durand. in 1° Disti-
 33 q. 4. insinuauit contrarium, s̄ Capreol. in 1° d. 1. q. 3. art. 1°.
 et 4° sententiarum. d. 49. q. 3. ar. 1°. et Caiet sic, et Med^a quod probabi-
 lem putat sententiam quanuis oppositum dicit probabilius ~

Dubitatur. 2. U^o supposito quod praecessisset talis 1us actus co-
 ultimum finem beatitudinis in communi, l̄ in particulari, posset diuina
 intentio ita manere virtute in ceteris actibus vt dicerentur oia
 fieri propter talem ultimum finem ~ ~

In qua re certum ē q̄ ceterae oēs actiones non possent inesse
 naturae actui, l̄ virtute pendere a tali intentione praecedente: q̄ multa
 actiones eodem modo fierent quantus ad suam essentiam, atq; si talis
 intentio non praecessisset. sicut quanuis primus actus intellectus
 fuisset circa principia vniuersalissima non necesse eēt reliquos
 omnes assensus futuros in esse naturae aliquo modo pendere ab as-
 sensu illo praecedenti primorum principiorum, praesertim qd̄ non ne-
 cesse est primum assensum primorum principiorum esse circa prin-
 cipia sub ratione principij conclusionum, sed circa illas propositiones
 et virtutes vniuersales, ita non necesse eēt q̄ ille primus actus.

Circa summum bonum versaretur circa illud sub ratione ultimi finis, et in ordine ad media q̄ electiones aliarum rerum, quae postea essent nullo modo penderent ab amore illius summi boni.

Dico 2° intentio circa ultimum finem nihil confert ad reliquos actus deinde futuros quantum ad esse moris, virtutis, aut vitij ex eo in quod talis intentio praecesserit. Probat^r qz qui deinde sequit^r, l. est liber libertate praesenti, l. non, si est liber libertate praesenti q̄ est bonus bonitate praesenti, l. malus malitia praesenti. Si autem non est liber libertate praesenti, q̄ tota bonitas, l. malitia fuit in libertate praecedenti alicuius alterius actus q̄ iste actus praesens neq. est bonus nec malus, neq. auget bonitatem, aut malitiam, sicut non auget libertatem, aut considerationem. 2° qz sequeretur nullum actum esse otiosum esse in eo qui semel retulisset omnes adiones in ult^m finem: quia si talis finis maneret virtualiter in omnibus actionibus sequentibus iam illi non possent dici otiosae id est sine fine, quando quidem referuntur virtute in ultimum finem.

3° arguitur et pro illius intelligentia notandum est quod si aliquis haberet actum istum intentionis ego volo Deum semper offendere in omnibus, in quibus potest offendi peccatum huius hominis neq. esset furti, neq. esset homicidij, l. alicuius similis speciei. probat^r qz si vox impossibile furtum esset impossibile actus ille haberet eandem prope malitiam, quam modo habet (supposito quod est possibile furtum) p^o qz in mutata cogn^o impossibile e mutari, aut augeri malitiam pp^o obm, sed illa cogn^o, quam habet ille taliter peccans non pendet ab impossibilitate furti, l. impossibilitate illius, sed si esset impossibile furtum non haberet malitiam furti q̄ neq. modo habet illam, quando est possibile furtum. Sed habet ille actus aliam determinatam malitiam sumptam ab obiecto vniuersali, s. a peccato in coi.

Hoc supposito ista intentio, quae praecessit intaliter peccante non manet virtualiter in esse moris in actionibus sequentibus si non adsit ~~no~~ noua consideratio: qz si postea acciperet rem alienam ignoranter qd cet aliena non peccaret peccato furti: qz nec ppter considerationem praesentem, quam non habet pot modo peccare peccato furti, neq. pp^o intentio ne praecedentem, quae non fuit pecc^m furti vtr^o vauimus, q̄ similiter intentio bona praecedens quae aliquis vult placere Deo in omnibus actionibus sequentibus nullom^o

Q. 2. Ar.

Manet virtualiter inesse moris in illis actionibus ad bonificandum, & deprauandum illas, nisi ad sit noua consideratio, et tunc virtute in ordine ad talem considerationem erit bona ~~actio~~ actio, et hoc i qd & theologo dicunt comumiter non oia opera infidelis esse peccata licet talis infidelis retulerit aliquando oia sua opera in idolum s. no oia opera iusti referuntur in Deum actu, & virtute qualia sunt peccata venialia ~

Dico 3. si a lignando intentio precedens dicit manere vel manet virtute in actionibus sequentibus non debet intelligi quoad esse moris, sed quo ad effectum physicum, et nte, 1. patet ex dictis qz sicut qn quis culpabiliter se inebriauit, procedens illa intentio mala ab inebrietate non potest manere virtute quoad ee moris tempore ipso presentis ebrietatis, ita procedens intentio faciendi bonum opus non manet in ee moris qndis ipse actus externus fit cum determinate consideratione talis honestatis: quia perinde repugnat libertati ce^a ta le obm' distradis considerationis, atq; abietas: qz prum refert consideratione tolli per abietatem, aut distraditionem. 2. probi qz procedens intentio pot manere in aliquo effectu physico, qui reuera non fieret neq; esset causa vltioris effectus, nisi processisset talis intentio, & ex intentione implendi preceptum contendit aliquis intemp lum, aut missam etc. quorum nullus effectus fieret nisi talis intentio processisset ex quo p quod si quis intendat loqui per soram v. g. in honorem Dei illa quidem intentio statim atq; subito est bona est bonitate locutionis per soram. in futura bonitas, & malitia futuri sermonis per soram non sumenda est ab illa priori intentione, sed a presenti consideratione & in aduertentia, ut si sit in adualis in aduertentia sermo ille neq; sit bonus, neq; malus. si uo sit actualis consideratio honestatis in tali sermone erit bonus. si uo sit actualis consideratio malitiae in tali sermone & qz perniciosus est, quia caret aliquo fine est actualiter malus sermo. nisi tamen in procedens intentio conduce resset in esse moris ad actiones sequentes, in quantum repetita illa intentio semel atq; iterum relinquit sui vestigium, atq; memoriam, quae tempore actus externi excitat mentem ad actualem considerationem honestatis, et prinde prodest ad nouum meritum in quantum ex tali considerat actu ali repetitur sepe actus internus, qui quo frequentia e eo magis e meritum.

S. Th.

Dico 4° ad huc inesse moris quoddam^o pot^o dici manere iⁿ intentio
in actionibus sequentibus, non quidem q^{uod} illa actu, l^{ib}er^o possint di
ci referri in finem precedentis intentionis, quando nulla sub est me
moria talis finis sed habitu s^{ed} de peccatis venialibus diximus ex D^o Th^o
in quantum intent^{io} ultimi finis non retractata sin quam semel post po
sita fuerunt, reliqua oia talis finis d^{omi}ni cetera actiones, quae postea fiunt
postponi, et ita referri habitu in talem ult^{im}um finem.

Dico 5° quantum ad v^{er}um esse moralis meritorij, l^{ib}er^o de meritorij re
quirat^{ur} semper actu calis consideratio, tria ad effectus alios satis est p^{re}ce
dens intentio, & consideratio, qu^odo ex tali consideratione, et intentione
precedenti effectus illi pendent aliquom^o, ita ut non fierent, l^{ib}er^o non ita
fuerent si talis intentio non p^{re}cessisset: vn^{de} ut sacerdos faciat effusum
consecrationis, non necesse est actu h^{ab}ere intentionem q^{uod}do consecrat, q^{uod}
cum h^{ab}ere debeat ab actuali consideratione, qua non semper est in
potest^{ate} h^{ab}ere noni requisita a Deo: q^{uod} alioquin saepe impedirent^{ur} effus
sacramentorum: vn^{de} satis est q^{uod} ex intent^{io} p^{re}cedenti, qua virtualiter
mansit in t^{er}mine ad sacerdotiam, aut investit^{ur}, qua induuntur
et in alijs. Similiter qui applicat suam satisfactionem alteri in re
citatione Beati^o v. g. non requirit^{ur} quod semper quando recitat
actualiter applicet suam satisfactionem alteri.

Dubitatum 3° quid intelligat D. Th^o. dicens oia fieri p^{ro}p^{ter}
ult^{im}um finem. In hac re supponendum est D. Th^o. loqui in hoc ar^{ticulo} de ul
timo fine p^{ro}positivo: q^{uod} dicit oia appeti p^{ro}p^{ter} finem ipsum, tanquam p^{ro}p^{ter}
finem ipsum, perfectissimum et explens capacitatem appetitus, et tan
quam p^{ro}p^{ter} beatitudinem, quae oia t^{er}mi^{na} quadrant in ult^{im}um finem p^{ro}positivi
imo in duobus p^{re}cedentibus articulis sumit D. Th^o. finem ultimum p^{ro}
fine ultimo p^{ro}positivo: q^{uod} alia^{rum} equivoce loqueretur in his tribus articulis
si in duobus de ult^{im}o fine (etiam negativ^o sermo esset, in hoc v^{er}o ar^{ticulo}
ut constat de fine ult^{im}o t^{er}mi^{na} p^{ro}positivo, sed id est patet ex ipso ar^{ticulo} 4° ubi
quaritur de ultimo fine totius vite. q^{uod} reuera cum D. Th^o. ad huc
ser de ult^{im}o fine p^{ro}positivo in articulo t^{er}mi^{na}, quibus sequentibus agit in
hoc q^{uod} de fine ultimo p^{ro}positivo in uniuersali. fuisse n. de fine ult^{im}o ne
gativ^o ageret in his tribus ar^{ticulis} cum iam inquisisset. i. ar^{ticulo} semper h^{ab}ere
agere p^{ro}p^{ter} finem. fin^{is} aut^{em} ut finis est saltem ultima^{rum} negativ^o
conuenit necessario

Dico 1°. D. Tho^m significat omnia referri in ult^m finem, in quantum
 omnis finis est participatio ultimi finis, atque ita in omnibus continetur virtualiter
 utrimus finis tanquam causa in effectu, et ita in omnibus finibus finalem aut ul-
 timus finis. Hanc mens D. Tho^m colligit ex i. p^o q. 26. ar. 9. et locis in-
 fra citandis dicto sequenti, sed potissime ex 4. d^e 49. q. 1. ar. 3. q. la-
 4. ubi quaerit. V. omnia quae homo vult, vellet propter beatitudinem, et res
 affirmative, dicens quod omnia appetus cuiuslibet hominis, et delectationis (et
 quae ex peccato sumitur) in beatitudinem ordinantur, in quantum ipsa de-
 lectatio est aliqua similitudo, et propinqua, et remota illi delectatio
 mirata. Unde si aliquando D. Tho^m videtur constituisse tanquam necessarium ad huc
 antecedens circa ultimum finem, ut in de progressu homo ad actiones
 singulares ut infra q. 89 ar. 6. hoc tamen non docet propter doctrinam pra-
 sentis articuli tanquam aliquid necessarium ad hoc ut dicantur omnia referri in ult^m
 finem, sed ad aliud propositum, ut sub loco dicemus.

Dico 2°. in sensu nuper explicato non tantum dicuntur omnia referri
 in beatitudinem in communi, sed etiam in particularem, scilicet, in Deum
 immo utrunque idem est ut insinuat Medina: quia cum ista relatio, in
 ultimum finem, non sit aliquis actus elicitus (ut probatum est) sed
 relatio quadam, et habitudo nostrae rei ad rem, id est, boni partici-
 pati, et imperfecti ad fontem bonitatis, consequens ut talis relatio
 non possit esse ad summum bonum apparet, sed ad summum bo-
 num verum, quod cum verum tamen esse possit, videtur summum bo-
 num, et hoc summum bonum, sicut idem est Deus, et sic Deus
 ratio aut dicitur esse: quia cum actus elicitus voluntatis consequatur
 ubi cognitionem potest ferri in bonum apparet, atque beatitudo rei, et bo-
 ni imperfecti respicit bonum prout tamen est a parte rei, et tamen id quod
 habet in se, atque non potest ferri nisi in verum bonum. Hanc sententiam dicit
 Tho^m i. p^o q. 96. ar. 1. ad 1^m ubi ait quod in omnibus bono appetitur sum-
 mum bonum scilicet Deus, atque et q. 49 ar. 4. et q. 60. ar. 2. ubi ait
 ex eo beatitudinem appeti, et omnia propter illam: quia omnia appetunt propter finem
 id est bonum. Legatur 3° contra gentes cap. 17 20 21, et 22 sed
 maxime de veritate q. 22. ar. 2 ubi dicitur quod omnia appetunt Deum
 implicite, non tamen explicitate: quia nihil habet, inquit, idem appetibile
 nisi per similitudinem et participationem divinae bonitatis, seu 1.

sicut nihil habet rationem cognoscibilem nisi per similitudines i veritatibus
 Secretiamex Aug^o 2° lib. confessionum c. 6. ubi probat delectationes
 omnium vitiorum esse participationem beatitudinis, ita ut ois qui peccat
 appetunt ad beatitudinem tendant, et ad Dei imitationem. Lega-
 tur ab illis verbis, superbia celsitudinem operatur etc. ubi non sig-
 nificat Aug. quod ex amore ultimifinis Veri (nempe Dei) moueat
 quis ad peccandum, tri ad delectatio^{em} coniunctas peccati dicit ex ap-
 petitu beatitudinis moueri, per uerse, inquit, se imitant omnes qui lon-
 ge a te se faciunt, sed et te imitando dicant te creatorem esse ois
 creatura. et ideo non esse quo eate omni modo recedant. Legatur
 et lib. 10 confes^{um} cap. 20. et 21, et 22. de Trinit. cap. 6. et ma-
 xime 13 lib. cap. 3. ubi eleganter declarauit quid sit ultimum fi-
 nem virtute appeti in omni actu dicens, quicquid. n. aliud quis quod
 latenter uelita b hac uoluntate, scilicet ultimifinis, quae hominibus
 omnibus satis nota est non recedit, idem Isal. 32 et psal. 102
 Ad arg^o initio art^o positapater ex dictis q^o ordinari oia in ultimū
 finem non significat, q^o omnia actu eliato in illum referant, quod
 oia conducant ad consecutionem illius, sic enim actus peccati non
 refertur in ultimū finem s^o mentem D^o Th^o sic, et Aug^o locis cita-
 tis quia modo explicato referuntur

quidq^{ue}

Art. 7us et 8. V. Sit unus finis ultimus oium hominū
 et V. in illo ultimo fine alic^{uius} creature conueniant. Circabos
 articulos uide Aug. locis citat. art^o superiori et D. Th. citatū
 q^o sequenti ~

Q^o 2° de Beatitudine hominis (idest)
 In quo consistat hominis beatitudo) in
 8. art^o diuisa. ~

Art^o 1° cum reliquis usq^{ue} ad octauum
 Primus est. V. beatitudo hominis in diuitijs consistat. 2us V.
 in honoribus 3° V. in gloria humana, fama. 4us V. in poteste.
 5us V. in aliquo bono corporali 6° V. in uolupte 7us V. in a-
 liquo bono animae 8° tandem V. in aliquo bono creato consistat

Concl^o ex 2 articulis hacc. Beatitudo h^ois obiectiva non consistit in diuitijs, quae sepe impedimentum esse solent, neq in honore qui in honorante est, et signum potius excellentiae, et perfectionis, quam ipsa perfectio, neq in gloria, quae tal aliud est, quam clara notitia cum laude: quia etiam supponit perfectionem ipsam, neq in potestate: quia patet non continere in se oia bona, neq in aliquo bono corporis: quia sicut corpus ad animam ita bonum corporis ad bonum animae ordinatur, ut persequitur Aug. psal 32. neq in voluptate, ut multis probat D. Tho. neq in aliquo bono ipsius animae actu (habitu: quia tale bonum e bonum partiatum, et particulare, demum in nullo bono creato: un^o constat q. acturus D. Tho. q. sequenti de beatitudine tali (nempe pro a deptione) agit in hac q. de beatitudine obiectiva, et concludit solum Deum posse esse beatitudinem obiectivam, quae concl^o de fide i et max patet ex toto lib. Ecclesiast. et potissime ex cap^o ab illis verbis, dixi q in corde meo, et ex cap. 5. Maria, et ibidem legantur sancti. Item Aug. 13. ductu. cap. 4. et 19 de ciuit. c. 1. ubi ex Varrone id referente dicit fuisse 285. sententias de beatitudine, quae virtute continebantur in principijs Philosophorum, et tripartita bonorum diuisione anima, et corporis, et utriusq. Basilii homilia de Paradiso, et homil. 21 de felicitate, Ambros. lib. 2. de officijs. Clemens Alexand. lib. 2. Stromatum. Cuseb. ii. de prop. euang. cap. 20. Boetii 2. et 3. de consolatiombus, et ex Philosophis Iulius in Tuscul. questionibus, et lib. de finibus bonorum et malorum, Seneca lib. de beata vita, et varijs eptis. Legatur Cugubius lib. 10. de perenni philosophia cap. 15. Sed et Sacristi. multa ex professo tradit in suis institutionibus praesertim lib. 3. c. 7.

Q. 3^a de diffinitio Beatitudinis in 3. articulos diuisa.

Art. 1. V. beatitudo sit aliquid increatum.

Art. 2. V Beatitudo sit operatio ~

Concl^o 1^a Beatitudo pro adeptione est aliquid creatum. & b
iective v^o est aliquid increatum.

Concl^o Articuli 2ⁱ Beatitudo formalis est operatio boni.

Dubitat^{ur} aut^{em} 1° circa hoc art^u V. beatitudo sit aliquid in
creatum. r^o dubitandi est quia beatitudo debet ee bonum perfectissi-
mum, scilicet perfectius participat^{ur} perfectissimum bonum per possessi-
onem in esse rei, quam per possessionem in esse obiectivo, et intelli-
gibili: quia haec est quasi extrinseca quaedam unio, illa vero intrin-
seca, q^{uod} beatitudo in illa .i. possessione consistit. Tum praeterea si
beatitudo in summo boni possess^u reali consisteret, iam beatitudo forma-
lis esset aliquid increatum, q^{uod} hoc possibile est. probe assumptum: qz
beatitudo in illo casu non consisteret in unione, et possessione reali su-
mi boni, sed in ipso summo bono, prout unio, sicut modo de facto non
consistit beatitudo in unione intellectus cum visione beatifica, sed
in ipsa met visione beatifica, prout unio, q^{uod} sicut modo beatitudo for-
malis, et pro adeptione est ipsum verbum mentis beatificum, prout
receptum in ipso intellu^u beati, ita in eo casu beatitudo formalis es-
set ipsum summm bonum prout unio cum beato realiter, & tunc
beatitudo esset aliquid increatum.

2^a r^o ad est: quia (necesse est q^{uod} beatitudo sit operatio, &
non, si non, q^{uod} bruta possunt esse capacia beatitudinis contra Aug
lib. 83um questionum q. 5. quia quavis cognoscendo, et amando De-
um non possint esse beata, possent t^{er} ee per unio^{em} aliquam re-
alem cum ipso summo bono, qualis est hypostatica, si non requireret
ad beatitudinem q^{uod} esset unio per operationem. Si autem necesse est
q^{uod} beatitudo sit operatio ad hoc poterit esse aliquid increatum, quod
formaliter beatificat: quia potest intelligi homo assumi ut instrum^{tu}
operatio^{nis}, cuius terminus beatificans sit aliquid increatum: qz
sicut generatio hominis ita tendit ad hominem, ut nullam partem
illius producat: qz neq^{ue} materiam, quae ingenerabilis est, neq^{ue} ani-
mam, quae creabilis. Sed t^{er} producat^{ur} de novo unio utriusq^{ue} partis
sic posset intelligi quod homo per aliquam operationem tenderet
ad Deum increatum, qui esset terminus talis operationis, non quidem
factus, sed unio^{is} ipsi operanti. ecce ubi beatitudo consisteret in operat^{io}.

Id est in Deo, ut termino talis operationis, et tamen ipse met. Deus
esset immediata et formalis beatitudo, atq; ita formalis beatitudo es-
set aliquid increatum.

3° quia si Deus posset informare animam vocalem, sicut anima vocalis
informatur materiam, procul dubio sicut materia formaliter est perfor-
mam, ita anima formaliter esset beata per Deum, et consequenter
beatitudo formalis esset aliquid increatum, sed non repugnat intelli-
gi Deum esse immediatam formam animae rationalis, q^o nec formalis
eius beatitudinem, probatur tum q^o ad hoc non necesse est Deum
mutari: nam sicut potest Deus immediate uniri hypostaticè cum na-
tura creata, quin Deus mutetur, et in hoc differt suppositum diuinum
à supposito creato, q^o suppositum diuinum sine sui mutatione termi-
nat naturam etiam alienam, suppositum v^o creatum non posset illam
terminare sine mutatione, q^o etiam posset Deus sine sui mutatione
uniri per modum formae, ita ut in hoc et differat à forma creata, q^o
illa cum sui mutatione, Deus vero sine sui mutatione potest informa-
re, praesertim q^o etiam forma creata sine sui mutatione informat de-
nouo materiam: nam in resurrectione v. g. Petri anima illius
informabit materiam, non per aliquid rationis additum: quia in-
formatio realis non per aliquid reale: quia cum talis realitas esset
actus et informans materiam, rediret eadem q^o et necessitas nouae
realitatis. Sum etiam: quia non v^o inconueniens q^o Deus mutaret
nam mutari non dicit imperfectionem sed quod mutatio dicit acqui-
sitionem nouae rei, sed sed quod aliquando importat corruptionem pro-
priae entitatis, sicut non est imperfectio q^o Deus acquirat esse ho-
minem formaliter per unionem hypostaticam, qui antea t^o erat homo
eminenter: nam si dicas non posse Deum esse materiam, et formam
quia hoc requirit inhesionem, et informationem petitur à parte principis
idem enim quaeritur quasi possit Deus de nouo acquirere aliquam entita-
tem per coniunctionem hypostaticam, et non possit acquirere ali-
quam entitatem per inhesionem, et mutationem, aut cur erit imper-
fectio in Deo alicui uniri per receptionem, et non per unionem hypo-
staticam.

Sententia fuit Ioannis de Ripa (ut refert Casus. in 3. d. 14 q. 1. ar. 2

dicentis Aniam Christi esse beatam ipsa met beatitudine Dei, imò de facto ita contingere in omnibus beatis, ubi refert 23 argum^{ta} Greg et Arimin in 2. d. 7. q. 2. dicit hanc etiam opinionem fuisse quorundam modernorum, quod etiam v^o sensisse Hugo. De sancto viatore opusculo de aia Christi, et eius s^{ca}, et lib. 2. de sacram^{to} p. 6. cap. 1. Monote-
lita etiam cum vnam imponerent in Christo operationem quod ad huc in-
ternos intell^{us}, et utilitatis. s. diuinam se consequenter volebant a m-
nam Christi esse beatam per Dei beatitudinem.

In hac re dicendum est. 1°. ex Durando in 4. d. 49. q. 1. qd
beatitudo est bonum beati: unde sicut calor dupliciter dicitur bonum
forme generati. 1° extrinsece, et effectiue 2° intrinsece, et formaliter, sicut
calor productus in horens fugenti, ita etiam beatitudo respectu beati, vel
dicitur bonum extrinsece et ita est aliquid increatum, 1° intrinsece et for-
maliter, et ita est aliquid creatum. probatur Durand. tripla ratione
quod simpliciter loquendo sit aliquid creatum, probatur quod simpliciter
loquendo beatitudo supponat et significet beatitudinem formalem et in-
trinsecam, que est quid creatum. Ultima Durandi ratio est quia si
per impossibile Deo ^{non} existente permanere posset beatitudo formalis
vere esset beatus, qui haberet talem visionem, non minus q. si Deus
existeret. quod certe verum est, quicquid Medina negat in eo ludo
3. in convenientis, quanuis n. si Deus posset non existere, non posset be-
atitudo intrinseca conseruari, imò neq. esse: quia in illa visione videretur
posse Deum deficere, et sic non esset beatus aut non videretur Deus sicuti est
in supposito illo impossibili si remaneret visio beatifica Deo deficiente
essentialiter esset homo beatus, sicut visus equaliter est perfectus visio
albi coram existentis, atq. esset similia albi submoto obiecto permanere
ret visio. ratio vtriusq. a priori est quia quod significatur a obiecto abstra-
hit a presentia obiecti. Absentia.

2° dicendum est quanuis beatitudo obiectiua sit aliquid increa-
tum, tamen beatitudo formalis non necesse est sit aliquid increatum.
ratio est quia optime potest esse actio finitae perfectionis circa obiectum
infinitum. probatur quia sicut infinita bonitas amari potest finitum amore
charitatis, ita summa bonitas, et veritas intelligi potest finitum actu, et
visione intellectu. probatur hoc. 1° quia quod finitum est credere potest
res infinitas. 2° quia quod finitum est potest representare infinitas res
3° quia quod finitum est potest esse causa infinitarum rerum, q. obm

Infinitum potest per finitam actionem et beatitudinem formalem capi, illud 1^m p^o tum quia (vt latius infra dicemus) res finita superioris ordinis hiet sub se infinitas species inferioris ordinis, quas essentialiter excedat, sicut enim quantitas unius p^o hiet infra se infinitas quantitates possibili minores, atq^{ue} minores. In proportionem motus, ita una species superioris ordinis pot^{est} hiet sub se infinitas species inferiores, atq^{ue} inferiores in proportionem perfectionis ear^{um}. Neq^{ue} n. refert si dicas deueniendum tui esse ad unam infinitam naturam. Sicut ad materiam primam quia neq^{ue} hoc probari potest et quamuis probatur non statim probatum esset inter medias species inter quancunq^{ue} signatam et materiam primam non esse numero infinitas: quia quamuis in exemplo quantitatis deueniri possit ad punctum, non probatur inter quancunq^{ue} partem quantitatis signatam, et numerum non esse partes infinitas proportionales se excedentes. 2^m pbat qz si infinitum dicitur non necesse est a maiori infinito modo, ita neq^{ue} intelligi infinita perfectio visionis, et consequenter infinita species obiecta non necesse est intelligi act^{us} habente infinitam perfectionem, sed quod sicut infinitum finiti percipitur, ita plura uno modo percipiuntur, eoz^{um} finito, atq^{ue} ita existimo per finitam visionem in essentiali perfectione posse cognosci omnia possibilis. 3^m pbat quia vt diximus infinita species inferioris ordinis superantur in perfectione essentiali ab vnica tui specie superioris ordinis q^{ui} omnes tales species intelligi possunt contineri eminenter, et virtute in vna illa specie superioris ordinis q^{ui} intelligi posset natura finita posse producere infinitos effectus.

Sed obijcies hac via frangi arg^{um} ad probandam infinitatem Dei ex eo quod quocunq^{ue} effectu dato possit producere perfectio rem: atq^{ue} infinitos effectus syncategorematicos: quia quamuis probetur quod omne producibile debet reuocari ad vnum, quod non possit produci et quamuis probetur quod producibilia sint infinita, et producibilia ab illo vno quod produci non possit: inde tamen non colligitur infinitas causa: quia res producibiles per virtutem improductam infinitam tui posse produci omnes illos effectus producibiles: quia omnes illi sunt inferioris ordinis - s. ordinis producibilium, atq^{ue} ita virtute possunt contineri in natura quadam superioris ordinis sed finita. D^o

12. S. Th.
quod infinitos effectus contineri in virtute 2^a causa non arguit in
finitatem naturae et perfectionis in tali causa sicut arguit in 1^a causa
ratio est quia 2^a causa non facit illos effectus se sola, sed adiuta à
concursu Dei, à quo essentialiter dependet etiam in operando, et
cum iste concursus sit varius pro varietate effectus et superioris
excellencia effectus non requiritur maior, atq; maior excellencia in
causa 2^a. sed in 1^a: nam sicut intellectus non dicitur quantum in illo
genere entitatis sit infinitus entitatiue facile à nobis percipitur
quo modo possit adiutus per varias imagines perfectiores, atq; perfe
ctiores elicere infinitas intellectiones differentes specie, ita intelligi fa
cile potest quomodo natura perfectionis finite adiuvanda à vario con
cursu diuino contineat eminenter infinitos effectus essentialiter subor
dinatos et diuersos: quia hoc nihil aliud est q^{uod} quod alicui naturae de
beat concursus ad infinitos effectus propter eminentiam naturae, quam
habet ad omnes illos effectus q^{uod} nihil pro se habet intelligere possibilem
esse aliquam naturam, cui ex eo quod est superioris ordinis debeat conc
ursus ad omnes effectus inferioris ordinis, respectu quorum habet esse
superius: quia operari sequitur esse. atq; prima causa cum se sola
possit facere quemcumq; effectum proximum requirit infinitam virtu
tam: q^{uia} quantum ad representationem non requiritur in represen
tante maior, aut aequalis perfectio cum representato: nam per
speciem intelligibilem, quae est aiciens representatur substantia etiam
immaterialis, t^{amen} ad efficiendum propria virtute requiritur in producen
te maior, aut aequalis perfectio; nam sicut seipsum nihil potest
perficere ultra propriam virtutem, ita neq; potest perficere alia supra
vires suas. ratio differentiae est quia representatum nihil accipit à
representante, sicut accipit effectus à causa.

3° dicendum est (quantum Medina hoc loco afferat nonnul
late testimonio ad probandum ex conciliis sententiam Joannis de:
Dipa haereticam esse, t^{amen} plura ex illis non habent vim contra hanc
sententiam) si semel explicatur hoc modo, quod est duplex bea
tudo in beatis, altera increata per communicationem ipsius
altera creata per operationem propriam de qua 2^a intelligi potest

2. 3. Ar. 2

Clementina ad n^{um} de haeticis. universale diffinit' requiritur
 gloria ad beatitudinem. simili quod habetur in Concil. Basiliensi
 sess^o 22 diu non posse ai^{am} Chri infinite videre Deum. praecipue
 probari pot' hanc sententiam erroneam esse q' de facto homines
 sint beati visione increata Dei ex Concilio Constanti 6. actione 4 in ep^{la}
 Agatonis Pape ubi ab illis verbis Veritatis praedicator prudentissimus
 Aug. ecc^a. multa sunt in longa illa ep^{ta}, quae faciunt contra hanc
 sententiam, ubi non tantum definitur duplicem esse operationem
 in Chro. sed etiam definitur non posse communicari operationem natu
 ra^e diuinae, ita ut sit operatio naturae humana. Secunda: hoc enim
 inquit Agatus Pape est impossibile et contra ordinem naturae, qd
 una sit operatio duarum naturarum, aut quod natura sit sine propria
 operatione.

Ultimo dicendum est ratione naturali probari quod sit impossi
 bile creaturam videre Deum per eandem visionem increatam, qua
 Deus videt seipsum. Hoc aut' ex quatuor capitibus probari posset. 1°
 quia visio, qua Deus se videt non pot' esse visio hominis; quia est actio
 vitalis, atq; adeo potens esse efficienter ab ipso vidente. Visio aut'
 increata Dei non potest effici ab homine. 2° quia visio Dei non pot
 esse in extraneo subiecto. 3° quia visio debet in h^ore re agentis: hoc
 enim appellamus videre, neq; enim ego diu possum videre per visio
 nem, quae est in altero. 4° visio Dei debet tantum esse in ipso Deo:
 et ut per illam diceretur videre homo deberet esse subiectiva in ipso
 homine. 4° quia si visio Dei, quin sit efficienter ab homine posset
 esse beatitudo hominis per v^{is}ionem immediatam, et illapsam, segue
 retur etiam lapidem posse esse beatum visione ipsa increata Dei
 simili etiam intercedente illapsu, sed quia de his quatuor capi
 tibus agendum est per quatuor quaestiones in sequentibus articulis
 nihil modo' probandum est, neq; ad argumenta respondendum.

Dubitatur 2° si beatitudo consistat in illapsu es
 sentiae diuinae essentis beatorum.

In qua^{2a} supponendum est illapsu istum essentiae diuinae esse

cuiusmodi conuenit actio DEI act^o conuenire. Ut q^o constat
 sed si Deus conuenit actio increata p^o h^orum illi q^o debet conuenire q^o v^o

12
S. M.
Possibile i modo, quem explicabimus dicto sequenti per immedia-
tam quandam unionem ~

2° modo per causationem alicuius effectus in essentia anime
grata cum Deus se presens ubi operatur, illi ubi alicui rei est operari
aliquem effectum, qui quidem illapsus essentia diuina etiam de
facto contingit in beatitudine: quia supposita sententia D. Thomae
quod gratia est in essentia anime cum illa debeat augeri et consu-
mari in beatitudine etiam antequam intelligamus Deum videri, et De-
um ipsum amari, necesse est Deum illi ubi essentia anime, quando
perfectius illam facit consortem diuinae naturae: si enim charitas
nunquam exiit, sed perficitur in patria & similiter gratia per
quam participatur esse diuinum, sed gratia illa quando augetur
in patria acquirit aliquid nouum reale & per productionem illi-
us Deus sit intimus presens, atque ita magis illi ubi non quidem
per intensiorem illapsus sed per quandam extensionem: quia sci-
licet eius efficientia extenditur ad nouum effectum, quod enim
quicquid voluerit dicitur & satis sit hoc augmentum gratiae ut dicatur
Deus vere illi ubi probatur quia quemadmodum Deus, quamuis per
conservationem voluntatis illapsus erat voluntati dicitur illi ubi
donat Charitatem. Similiter quamuis Deus illapsus intelligatur
per conservationem gratiae intelligi potest talis illapsus vere potest
se extendi per productionem augmenti gratiae, prout ac si nouum
effectum produceret. Quod enim quidam dicunt Deum illi ubi
essentia anime in beatitudine ex eo quod facit gratiam ipsam
securam, et inamissibilem satis non est: quia securitas et inamissi-
bilitas ut sic nihil ponunt reale in gratia, sed tantum requirunt
conservationem perpetuam agentis extrinsecam. illapsus autem
dicit presentiam per effectum causatum realiter ~

Quod si obijcias D. Tho. i. p. q. 96 art. 6. ubi dicit quod
de ratione missiōis est, ut qui mittit incipiat esse ubi prius non
erat, & incipiat esse nouo modo ubi prius erat, at quando auge-
tur gratia neutrum istorum reperitur, ut possit dici Deus illi ubi
Et quod ipsemet D. Tho. ad 2^m dicit, quod secundum augmentum gracie
dicitur

dicunt fieri missio inuisibilis, praesertim quod non necesse est quod
requiritur ad missionem, requiratur illapsus: quia missio sub hoc modo
magis videtur requirere praesentiam de nouo eius qui mittitur, quam illap-
sus, quae vox tamen requirit ut qui illabitur fiat intimius praesens quam
non de nouo fiat praesens ~

Hoc supposito ad m' est Genr^m im merito reijci abscoto in 4.
d. 49. q. 2 et toto ibid. q. 1. ar. 3. et Med^o hoc loco i^o q. 2 falso dicitur non esse
possibile illapsus Dei esse aia, nisi causante Deo aliquo effectum
L donum in illa; constat. n. quod personam diu^m illapsa fuit nec humana
sine aliqua mutac^o Dei, et quoniam causaret aliquem effectum, ro^o cuius di-
ceret illabi, sed tamen natura sua de nouo pendente a persona diu^m per unione^m
hypostaticam factus est talis illapsus, si simili posset Deus immediat^e
unione^m esse alio genere immediate unione^m distincte, ab unione^m hyposta-
tica: nam de facto in Euch^a diuinitas est praesens speciebus consecratis
alio genere unione^m, quam per ess^{am}, praes^{am}, et poam. non quod est non sit pra-
sens, sed quod aliter praesens quam sit in oib^{us} rebus, in quibus est praesentia
et poam. et tamen diuinitas est in Euch^a, et non causato aliquo medio offi-
cuius productio sit fundamentum talis praesentiae. Nec n. refert si di-
cas diuinitas esse per concomitantiam: quod opt^e posset intelligi conseruari
talis praesentia de poa Dei absoluta, quin conseruaret praesentia
corp^{is} eius & praesertim quod ex vi sacri posset fieri diuinitatem immedi-
ate unione^m sacramentalibus speciebus, si uerba consecrat^{is} essent Haec
Hic est Deus ~

Sed obijciens sequit^r quod aliquid posse conuerti in naturam diuinam, quod dicitur
Ibo. 3 p. q. 2. ar. 1. pbr quod si natura diuina potest immediate unione^m alicui rei potest
ex vitali unione^m, et praesentia dicere incomp^ossibilitatem cum altera
re qua prius esset unita eidem 3°. si s^o de facto conuertit^r panis in
corpus Christi, ita posset conuerti in naturam diuinam. quod autem natura diuina
posset intelligi incomp^ossibilis alteri naturae in ordine ad aliquam 3^{am} pbr
quod hypostasis diuina intelligit^r incomp^ossibilis cum sup^o proprio natura
humana ita ut praesentia hypostasis diuina expelleret propriam
hypostaticam si illam inueniret quod natura diuina posset expellere naturam cre-
atam ab aliquo 3°. quod impossibile est immediate illapsus esse diuine.
impossibile est aliquid conuerti in Deum. Sed Nr. 1. q. d. N. eo loco
UVA. BHSC

de alia conuersio loquitur, quae s. requirit generat^o rei, inquam fit
 conuersio, inquit. n^{on} potuisse humanam nam conuerti in nam diuⁱⁿam.
 qz est ingenerabilis. arg^{um} aut^{em} tri^{um} probare pot^{est} de conuersio inord.
 ad aliquid 3^m quae non requirit generationem, s^{ed} conuersio pa
 nis in corp^{us} h^umanum non requirit generat^o corporis Xpi. sed ad huc nec
 hoc gen^{us} conuersionis pot^{est} aliquid conuerti in nam diuinam: qz incom
 possibilitas cum na^m expellenda non pot^{est} puenire formal^{iter} et imme
 diate a na^m diuⁱⁿa: qz cum natura diuⁱⁿa non possit aliquid acquirere
 re in seipsa non pot^{est} ipsa fieri denouo in impossibilis ro^{ta} sui, sed si
 est in impossibilitate debet ori^{ri} ex alio extremo unionis, cum quo unit^{ur}
 na^m diuⁱⁿa, et ita videmus in Incarn^o q^{od} in impossibilitate sup^{er} p^{ro}p^{ri}ij
 humanitatis non prouenit ex eo q^{od} suppositum diuinum aliter se
 heat p^{er} incarnationem cum non mutet, sed qz h^uman^{itas} ipsa ali^o se heat
 et dependet a verbo dependentia repugnante cum supposito p^{ro}p^{ri}o: qz
 cum Incarn^o sit realit^{er} adu^{er}sum, atqz adeo debeat producere aliquid re
 ale. et non in verbo quod mutari non pot^{est} debet aliquid reale producere
 in humanitate repugnans cum supposito ~

Za ca^{usa} qua re male reperi h^uic Henricus est qz reprehendit quasi
 dixisset beatitudinem consistere in lapsu sine yroducte alicuius effus^o
 et sic Med^o vocat opim^{um}. Henrici imptem, et temerariam, cum tri
 Henr^{icus} posuerit duplicem beatitudinem, alteram increatam, quam
 dixit fieri ex lapsu, et presentiam Dei causantis in ess^{entia} anima
 gram consummatam. alteram u^{ero} posuit creatam in potentijs, et earu^m
 operacionib^{us}, atqz ita frustra Med^o adducit 3^a Henr^{icus} Concl. florent^{is}
 et Clementina^m ad n^{um} de haereticis, et Extrau^{er}g. Benedict. ii quib^{us}
 refert Castro verbo beatitudo haereti^{ca} b. ubi definit Pontifex visione
 et fruitio^{ne} Dei aⁿimae e^{ss}e beatas, et h^ueritatem eternam: qz Henr^{icus} non
 negat hanc beatitudinem formalem in p^oijs: appellauit. n^{am} beati
 tudinem in creatam: qz per illam Deus est reali p^{re} sens in ess^{entia} aⁿimae
 et ita Deum ipsum in creatum appellat beatitudinem aⁿimae. at u^{ero} 2^a ap
 pellauit creatam: qz est sita in operat^one p^{er} quam Deus non est realiter
 p^{re}sens p^oijs s^{ed} obiectiue non intin^{te}, s^{ed} ext^{er}ice non immediate, sed
 mediante cogn^one, et ita q^{od} heat h^ueritatem hanc 2^a beatitud^{inem} aliquid
 creatum est qz quanuis etiam Deus sit realiter p^{re}sens per operatio^{em}.

Impotentis in quantum causat et efficienter tales operatur perinde atque
 causat gratiam in essentia, in hac presentia habet se per actionem ad
 2^{am} beatitudinem; quia presentia, quae perse requirit ad hanc beatitu-
 dinem tamen obiectivam: quia si perimplere Deus non existeret realiter et per
 cons non causaret efficienter operationem personarum, tamen si perimplere
 intelligeret conservari visio Dei iam non existentis, conservaretur
 2^a beatitudo cum presentia tamen obiectiva Dei, et de hac presentia tamen
 loquitur Henricus cum dicit esse imperfectiorem illapsu et presentia Dei
 in essentia, per hoc ex Henrico quod lib. 13 q. 13 et quod lib. 6 q. 6. ubi aperte
 dicit Deum beatificantem prius illabi potentis, concomitante
 autem substantia conservavit Dionysius Carthus in 4. d. 49 per Henricum 2° Scotum.

Ultimo addimus tamen intelligat possibile illapsu, quem diximus, neque
 ille faceret unum essentialem, quantumvis faceret unum essentialium, ad unionem
 accidentalem; quia non quilibet unum persona divina impersonalis
 nisi tamen quod persona divina fit persona non creata, sed neque Deus per
 sonali unitus omnibus rebus quantumvis persona divina sint presentes om-
 nibus rebus, ita non quilibet unum natura divina per supra dictum illapsu
 immo ut nullapsu esse essentialis: quia non si persona divina potest esse persona
 alterius nature, ita natura divina potest esse natura alius rei. (pariter essentialis illius, ut
 infra dicitur. neque et in tali illapsu posset consistere beatitudo: quia
 ut dictum sequitur dicitur debet consistere beatitudo in operatione

Dubitat 3. U. beatitudo necessario con-
 sistat in operatione

Ratio dubitandi est: quia beatitudo non potest consistere in operato prout
 operato dicit fieri ipsius termini operatio. quia si perfectio calefactionis
 non in via sed in termino, et actu ultimo consistit, scilicet in calore, ita per-
 fectio beati non in via ad verbum mentis, sed in ipso verbo mentis
 quo videtur Deus, quod beatitudo, quae est summum bonum in habenda re
 perfectissima ponenda est, non habita consideratur fieri ipsius rei
 perfectissima, et habitus supernales perfectiores sunt actionibus su-
 pernaturalibus: quia cum differant specie non possunt esse equalis perfectionis
 species autem sunt si numeri subalternatae, et ex consequenti cum non sint

Imperfectiores attributi: qz non essent propria causa illorum, sed instrumentalis sequit' esse perfectiores. 2° qz si beatitudo non consistit in unione reali cum Deo, sed in unio^{ne} obiectiva. i. in operatione sequitur qz per unam beatitudinem possunt esse beati infiniti hoies: nam si homo beatus est videndo Deum qz qui videret visionem illius beati etiam esset beatus, ut concedit Med. ar. 1° in solute 3° inconuenientis qz rursus qui videret illam visionem esset beatus, et sic in infinitum. 3° qz nobis lior est esse q^{uam} pot^{est} qz ho beator est per excessu^m perfectionem qz p^{ot} perfectio^{is} qz beatitudo magis consistit in dono perficiente essentiam, quam in operatione perficiente pot^{est}. 4° qz non v^{er}o aut per unione^m hypostaticam non possit ho beari: qz si per visionem Dei beatur ex eo qd fit similis Deo qz multo magis ex eo qd fit ipse Deus: nam si dicas talem unione^m non esse beatitudinem, cuius capaces sint et irrationalis creatura, qua tri teste Aug^o lib. 33um q. 9. s. imo Ar^o lib. Ethic. ad Eudemu^m incapaces sunt beatitudinis. Contra qz et si in operat^{ione} ponat beatitudo idem sequit' inconueniens: qz pot^{est} de pot^{est} absoluta creatura irrationalis sine intellectu intelligere sicut potest homo sine illo in eandem absolutam pot^{est}. tandem qz si beatitudo in operat^{ione} consistit qz similitudo actualis Dei. i. verbum mentis representans actu Deum si poneret in beato ita ut non fieret a beato efficienter sequer^{et} qz per illud non beatificaret: qz iam non est oper^{atio} hois, qd tri est absurdum: qz nequit esse forma sine suo formali eff^{ectu}. s^{icut} aut^{em} eff^{ectus} formalis albedinis est facere album ita ut impossibile sit sub^{ter} per illam non perfici, ita eff^{ectus} formalis verbi mentis actu representantis Deum est beatificare intell^{ectum} in quo sit, et sequer^{et} et qd si verbum unius beati poneret in altero non est beatus ille alter per illud: qz non produxisset illud per operationem. esse aut^{em} illud alterum capacem talis verbi p^{ot}: qz oia indiuidua unius speciei possunt esse in quolibet indiuiduo proprii sub^{ter}, qd respiciat tales species, s^{icut} de pot^{est} absoluta qua a libet qn^{is} pot^{est} esse in quolibet corpore qz quodlibet verbum in quo libet intell^{ectus} qz beatitudo non consistit in operat^{ione} verbi sed in recept^{ione} illius qz si in receptio^{ne} talis entitatis consistit beatitudo, cur et non poterit consistere in recept^{ione} alteri^{us} entitatis perfectioris. s. alicuius habitus superioris, s. in illa p^{ar}te essentia diuina. ~

In hac re Bonau^o. in 4. d. 49. s. p^{ri}mo distinct^{io} q. 1. ad ult^{imum} sentit beatitudinem consistere in actu et in habitu, quasi dicat in seia considerante principaliter tri^{um} inquit in habitu mouere potuit Bonan^o uenturam quod habitus sit perfectior actu s^{icut} in contrarium sententiam mouet

moret Ricar. d. cit. ar. 1. q. 4. quod beatitudo sit in actu: qz est per
fectior habitu, quam sententiam Ricar' et eis fundam' approbavit Sotus ead.
d. q. 1. ar. 2 et Med. hoc loco, qui multis vobus eē perfectiorem q

Dico tñ i. in hac re fundam' hoc de maiori & minori perfectio:
esse impertinens ad vōem beatitudinis vt infra patebit, sed ad huc falsū
e fundam' qz actus sit perfectior habitu ex eo quod videamus totamnam
habitus ordinari ad actum, nunq' aut quod perfectius ē ordinatur oīo in imper
fectius: nam non ē totalis ipse actus, sed etiam ipsum sub^m quod hēt talem
actum per quem perficit', & si sint habitus superntes intendi cōt' a Deo
alijs finis altior, q' sit im mediatus actus qui fit totali habitu. Neq' obstat
quod docet Arist. lib. 1. Ethic. ad eudem' in prin' ubi inquit opus habitu
prestare finis. n. qua finis vtiq' excellentissimus quando supra eā, et in
fia inquit, patet igitur opus habitum dispositionemq' excedere: qz Arist. reu^a
non loquitur de dignitate entitativa habitus, et actus, sed tñ docet me
liorem dispositionem eē sub^m, quando est in opere, q' qndō ē in habitu et
ita felicitatem in actu ultimo considerare: qz subdit in his, in quibus vtiq'
non distinguit ab opere, sed opus in usu consistit, vtiq' p'bat habitu
ut in visione, sicut tñ inquit q' in edificat', quasi dicat melius est vi
dere q' cessare a visione, sed melius est cessare ab edificat' q' edifi
care: qz transacta visio nihil manet, tñ transacta edificat', manet edi
ficiū, praesertim qz Arist. tñ potuit loqui de habitibus nōtibus, qui
nōstantur ad substantiam operis sicut superntes - vtiq' quare habitus
sit perfectior actu saltem in superntibus ē qz p' illos fit sō p'pria cā
ipis actus nam per charitatem fit sō potens diligere Deum superntē
et per lumen gloria fit potens videre Deum clarē alioquin si ex eo
qd cā ordinat' ad effūm deberet eē imperfectior nulla cā equiuoca
esset perfectior suo effū, atq' ita cū m' esset imperfectior deberet
esse instrumentum. vñ intellectus non eēt p'pria cā intellectioms -

et p'prie d. ca. Sa
uitz

Sed dicit si lumen gloria ex eo dicit' perfectius visio q' propor
tet sōtē esse p'pria cā visionis, sequitur qz intellectus non esset ins
trumentus ad videndum, & si ē instrumentus male inferitur lumen
gloria esse perfectius visione beatifica. aliquid videre v' possit qd in
tellectus beati per lumen gloria sit p'pria cā visionis: qz si aqua
calida ē p'pria cā efficiens caloris s' ignis qui agit per formam
nōtū sibi non de bitam sed uiolentam quanto magis intellectus
per lumen gloria erit p'pria cā visionis beata, huius lumen gloria

non sit debitum intellectui naturali. sed dicendum est instrumentum esse in
 instrumentum in visione Dei ratio est quia elevat' a lumine, atque
 concursus qui datur intellectui ad videndum Deum per lumen gloriae
 non est debitus intellectui: aqua. n. ita calefacit per calorem ut non
 elevetur a calore: qz praeter concursum qui datur calori ad calefa-
 ciendum non datur alius concursus aquae ut agat per calorem, tri
 in visione beata praeter concursum, qui datur luminis gloriae da-
 tur et alius intellectui a striue concurrenti: qz visio est vitalis actio
 et cum intellectui non debeat talis concursus sibi suam nam s' neqz
 elevatio luminis necessario est instrumentum elevari, et per cons' ee instrum^{tu}
 qz ut infra dicemus hoc est qd e instrumentum beati concurrere ad visionem
 Dei sibi rōem genericam, quatenus intellectio e non debetur naturae
 intellectus qz hoc ipsum qd disponere hanc rōem genericam in visione super-
 nati est supra rōem, et nam intellectus. Ratio p' instrumenti hoc semper e
 concurrere ad effectum et ignobiliorum, l' nobiliorum concursu sibi non
 debito, et qz lumen gloriae debet' sibi illius nam ee in intellectu, et pro-
 ducere effectum visionis non huius rōem instrumenti sed propria causa: et
 qz quāto duo hoies portant lapidem tanq' causa partiales quem
 neuter posset solus portare, uterq' elevat' ad produendum effectum
 maiorem q' solus posset seorsum fit necess' ut sibi hanc rōem sit
 laet partialis causa dicat' et instrumentum: qz talis effectus superior
 est alterutro agente, et talis coniunctio ad produendum talem
 effectum non est debita illis: qz non sicut lumen gloriae petit nri
 operari cum intellectu, ita e vny homo petit ab altero ad iuvani sed
 casualis e talis coniunctio. Pro^o ad obiectionem qd efficacia
 collig' lumen gloriae debere ee ppriam cam visionis ex eo qd intellectu
 est instrumentum, q' si non esset instrum^{tu}: qz si intellectus instrum^{tu}
 est debet elevari a propria ca². et non tri a 1^a ca¹ vti ut oper^o
 supernatis rō luminis gloriae fiat contra intellectui beati s' causa na-
 turalibus indidit Deus formas, et virtutes, per quas agentia ipsa
 sint proprie causa ad effectum naturalem.

quid ne elevat' intell^{tu}
 In quibus a se debet' talis

Dico 2° Beatitudo in operatio consistit e expressa Arist^o
 in locis 1° ethico. c. 7. et 8. ubi ait, interea? multum pone
 re beatitudinem in actu, l' habitu: contingit. n. habitum existen-
 tem in sibi boni efficere, ut in dormiente, l' ocioso in olimpiacis. n.

Certa mimbis non coronantur fortissimi, sed ij qui decertant. item io. et hico cap. 6. ubi fortalia inquit, in actu esse beatitudinis quia in infortunatis manet etiam habitus. Idem dixerat. i. ethico cap. 5. 10. et 13. & lib. 2. magnorum moralium, inquit felicitas actus est non habitus, & non potest dici sicut Bonau^m quod est in actu et habitu: quia alioquin potuisset Arist^o dicere non esse in actu sed in habitu: quia si ex eo quod est in utroque sicut Bonauent^o potuit Arist^o dicere non esse in habitu, sed in actu similiter potuisset dicere non esse in actu, sed in habitu. Legatur Arist^o 2° ad eudemum in principio et io ethico cap. 7. et 12 metaph. cap. 6.

2° probatur ex Extraug^o Benedic^{ti}. ii. citat. ubi in visione et fruitione Dei definitur esse beatitudo. idem etiam constat infra ex sanctis citandis, et ex alijs super illa verba. Haec est vita eterna ut cognoscant te etc. Joan. 17. sed rationem reddere difficili- mum est, quantum conclusio sit certissima, ut diximus: quia ratio, quam communiter dicimus, quod scilicet beatitudo est summum bonum, atque ita debet consistere in operatione, quae est ultima perfectio rei, non videtur efficax: quia unde constat quod ultima perfectio eo ipso debeat esse summa beatitudo: quia potest esse ultimum viae generationis, non autem dignitate perfectionis, aliqui probare- tur quod beatitudo debet esse in actu amoris: quia amor po- sterior est visione, imo vero in delectatione, quae posterior est amo- re, quare ut haec ratio vim habeat debet inmiti ratione, qua- usuri sumus infra ad probandum beatitudinem consistere in actu intellectus; quia scilicet beatitudo debet esse affectio sum- mi boni, non potest autem aliquid esse affectio, nisi sit opera- tio: quia actio intellectus est similitudo summi boni, et ideo est affectio illius: quia per nihil aliud potest unum fieri alterum nisi per affectionem per viam similitudinis, non quidem simi- tudinis inesse rei, sed virtualis. Neque enim imago caesaris fit caesar: quia est similis caesari: quia eodem modo caesar est simi- lis suae imagini, et posset dici fieri sua imago: quia cum utriusque extremum habeat a cadentia similia inesse naturae, non est

Cur aliter imago Casari q̄ Casar sua imagini similis dicatur. Neq̄
 vero per unione aliquam. Unum et alterum fit alterum magis
 quàm e contra. per solam q̄ operationem intellectus potest fieri
 Secutio vitalis summi boni, et beatificans: quia per illam tantum in
 tellectus fit ipsum intelligibile alio modo, quo ipsum intelligi
 bile non fit intellectus: quia intellectus per verbum mentis fit
 ipsum obiectum intelligibiliter: ita ut pro ducendo verbum, non
 fiat ipsum verbum, sed res intellectus per verbum. In hac verò vi
 tali unione operationis potest tantum esse beatitudo ~

Sed sunt etiam rationes a posteriori, tum quia si in habitu pos
 set esse beatitudo dormiens, et ad se habens plures calamitates, i
 mo Deus ipse se non intelligens possit esse beatus, imò si in unione
 aliqua per modum habitus possit esse beatitudo creatura irratio
 nalis non tantum per unione by postaticam, sed etiam de facto
 per unione, quam habent cum Deo ratione presentia, qua
 Deus est in illis beatificari possent q̄ ea solum de causa beatifica
 ri non possent: quia carent a se cutione summi boni, qua est cognitio.

Ad argum^{ta} N. ad 1^m patet ex didis. Ad 2^m N. falso
 Medinam dixisse hominem beatificari posse ex eo qd cognosceret
 verbum alterius beati quia revera cognitio verbi, quod est in al
 tero beato non includit cognitione essentia divina, quare
 presentatur per tale verbum: quia res representata per verbum
 quando verbum non cognoscitur ut quo est obiectum sed quan
 do verbum cognoscitur, ut quod, res ipsa representata est terminus
 non obiectum. optime autem potest cognosci res absoluta sine suo
 termino, ut patet in omni potentia Dei, quam cum beatus videt
 sicuti est non tantum videt omnipotentiam quandam incommuni
 sed videt omnes potentias ad omnes species possibles: quia non
 tm videt Deum esse omnipotentem, sed potentem facere leonem
 et equum et^a. et tm non necesse est videat leonem, et equum
 patet. 1^m quia sicut Deus formaliter est omnipotens, ita
 est formaliter potens facere leonem, et equum, q̄ sicut ex eo
 quod Deus videtur sicuti est, videtur omnipotens, ita ex eo qd
 videtur sicuti est, videtur potens facere leonem ~

0. 3. Av. 2

2^m patet quia si ut videatur potentia, quae est in Deo formata ad faciendum Leonem requireretur cognitio distincta Leonis se queretur quemlibet beatum videre omnia possibilis, neq, aliter posse hominem videre Deum sicuti est, et omnes potentias quae sunt in Deo formaliter, nisi videndo omnia possibilis fieri per tales potentias q^d si iste potentia omnes videre possunt sine suis terminis sequitur q^d verbum beati cognosci possit ut quod sine cogn^e essentia, ad quam refertur. 2° quia beatus videt verbum Dei quod ex sua natura est imago actualis omnium rerum quin vis deat omnes illas res q^d potest videre verbum mentis, quod est in beato, quin videatur essentia Dei, cuius est materialis similitudo: nam sicuti possunt cognosci res per verbum, quin cognoscat verbum ita potest cognosci verbum, quod est imago rei sine cognitione rei alioquin beatus vis videre divinam essentiam in beatitudine. i. n. videt illam per verbum ut quod ante q^d cognoscat verbum mentis ut quod. 2° quod videt verbum suum ut quod, debet cognoscere: rursus essentiam divinam ex vi illius cognitionis reflexe: q^d cognoscat verbum suum ut quod. verum quidem q^d ad videndum verbum mentis beatus indigeret intellectu elevatione ~

Ad dices verbum mentis beati non potest inherere sub^o quin sit imago rei actualis, et quin pertinet verbum intellectus feratur in rem ut in ob^o, q^d non potest verbum quicquidative cognosci, quin cognoscat ob^o: q^d nihil aliud cognoscitur q^d quod inheret q^d si sub^o per inhaerentiam Verbi fertur in rem ut in ob^o necess^e q^d intellectus cognoscens inhaerentiam necesse est ferat in ob^o talis Verbi. In effectum formalem Verbi non est rep^{re}sentare rem: q^d si imple verbum mentis existeret sine sub^o cum ob^o sua entitate et vitalitate proculdub^o est imago actualis representans ob^o, sed effectus formalis mentalis Verbi est, s^{ed} in alijs formis. s. sub^o cum illo coniungi: dicimus q^d hoc ipsum quod est representare in verbo mentis nihil est aliud q^d ipsum verbum mentis, et ita tam a se^{ip}s^o tum est q^d ipsum verbum mentis, et ita potest intelligi sine re: q^d sicut verbum mentis inheret sub^o et si res ipsa representata non inheret, ita potest intelligi verbum mentis, quamvis res ipsa

representata non intelligat sicut 3^a pot intelligi res ipsa representata sine intellectu verbi: qz quoties verbum intelligit ut qd, et simili res sunt duo obiecta q^o necessariè actum intellectus in diuersa entitate partiali referri ad verbum ut quod, et ad uersa entit^e partiali referri ad rem representatam ut obm qd, q^o ista entitates parciales non pendunt à se inuicem formaliter ut representent. Hec obiecta paralia.

Ad 3^m N^o q^o t^z est sit perfectior q^o p^oa non est beatificabilis p^o affectu. sicuti p^oa ut patet ex dictis.

Ad 4^m partim responsum est ex dictis. partim u^o postulat^s et 5^m argumentum 3^a q^o sequentis.

Dub. 4° V Beatitudo defacto efficienter fiat ab intellectu beati.

Qz quantum dictum fuerit beatitudo consistere in operare qz illa in propriè affectu sicuti boni et vitalis affectio, tñ cum hoc qd est e^o affectu non beatitudo pot dependet ab efficiente sed forma et int^e hoc p^o ipse ipsa beatitudo p^oter^o ipsum uerbum mentis dub. v defacto hoc uerbum mentis efficienter fiat ab intellectu creato. ommissis nonnullis que pertinent ad 1° p^o q^o 12ª Dicendum e^o breuiter defendi non posse sententiam Gofredi qd lib. 6. q. 7. Ochan in 1° d. 1. q. 1. con^o 2. Marj. ar. 3. q. 10. opim^o 4. Gab. in 1° p. 1. q. 2. ar. 2. Palu. in 4. d. 44 q. 7. ar. ult^o et d. 49. q. 1. ar. 2. Ricar. in 4. d. 44 ar. 3. q. 1. Gab. ibid. q. 2 ar. 3. dub. 2. Dur^o in 3. d. 14. q. 1. afferentiu intellectum beati passiuè tñ concurrere ad uisio^o Dei, s^o t^o Deo faciente uisionem. pot^o r^o illor^o e^o qz si int^e beati concurreret efficienter q^o melior int^e lly, quasis e^o angelicus melius uideret Deum, ceteris paribus exp^o luminis, qd e^o absurdum qz equalibus existentibus meritis in via maior gratium acciperet. qui s^o meliorem int^e et si acciperet aequale lumen, quando quidem illo lumine melius uteretur.

Sed hæc sent^o e^o a plures scolasticos in 4. d. 49 inq^o t^o asserunt beatitudinem consistere in operare nihil distinguentes determino, aut de via ad terminum, qd sp^o l^o id docet maior d. 49 q. 2 et 10. Scot^o q. 2 ar. 3. Med. hoc loco ar. 2 et quantum

2. 3. Ar. 2

Ex locis quae affert Med. non colligat^r ad fidem: q^d q^d definit^r de lum^e gl^{ie} requisito ad beatitudinem non necesse est intelligatur tanq^{am} de requisito ad faciendam visionem, sed ad disponendum, neq^{ue} Concl^o Tridⁱ sess. 6. can. 4. facit 2^a supradictam sententiam: nam quic^{usq} dicat Concl^o: concurrere nos efficienter ad n^{ost}ram iustificationem non seq^{uitur} idem d^{omi}ni ce de n^{ost}ra beatitud^e, quae cum beat^oroem^{us} p^{oss}et dici e^{ss}e a solo promittente, quanvis iustificatio debeat e^{ss}e ab homine iusto praesertim ad successillo loco concilij non infert concurrere nos efficienter ad gr^{ati}am iustificantem, sed q^d concurrimus efficienter ad dispositiones gr^{ati}e iustificantis, et ita non collig^{it} q^d de beat^oro concurre^{re} efficienter ad n^{ost}ram beatitudinem sed ad disposit^ones illius. Ita q^d 2^a istam sententiam est q^d cum verum sit q^d definit concilium lococitato voluntatem n^{ost}ram efficienter concurrere ad iustificationem sequitur q^d sⁱ voluntas elevatur a Deo in via ad eliciendos actus supernos ita cum beatitudo consistat in visione superni Dei multo rationabilius elevabitur intell^{us} ad eliciendam illam visionem in patria q^{ia} non magis amor n^{ost}rus pendet a voluntate q^{am} intellectus ab intellectu neq^{ue} hinc sequitur aliquid 2^a eternitatem beatitudinis: q^{ia} neq^{ue} intell^{us} pot^{est} cessare a visione Dei, ut infra dicemus q. 4. et quanvis possit Deus e^{ss}e possit perpetuae talem actum.

Neq^{ue} hinc seq^{uitur} q^d absolute d^{omi}ni sit h^{omo} se beatificare sineq^{ue} seq^{uitur} ex eo q^d homo concurrat ad suam iustificationem efficienter dici posse simpli^{ter} h^{omo} se iustificat, quanvis in suo gen^{ere} possit dici, inquit Med^{us}, non improprie q^{ia} h^{omo} se beatificat et iustificat. neq^{ue} inde sequer^{etur} q^d h^{omo} suus viubus, aut tanq^{am} principale agens significaretur se beatificare, aut iustificare: v^{er}o 1° Jo^han. 3. di^{xi} ois qui h^{ab}et hanc spem sanctificat^{us} est

2° d^{omi}ni est in via nunq^{uam} pervenire h^{omo}em ad tantam perfect^one^m charitatis, ut in actib^{us}, quos h^{ab}et c^{on}tra Deum mere passivi se h^{ab}eat: q^{ia} ex perfect^one amoris non seq^{uitur} q^d mere passivi se h^{ab}eat h^{omo} ad illum: nam si in patria efficienter homo concurrat ad h^{os} actus quanto magis in via eff^{icit} q^d 2^a Concl^o Tridⁱ loco cita. ubi cum dicamur nos concurrere ad n^{ost}ram iustificationem efficienter, dicimur e^{ss}e eo ipso concurrere efficienter ad augm^{entum} iustificatis q^{ui} cum per illos actus amoris excellentissimos excellentissime augat^{ur} sanctificatio necess^{aria} est illos a nobis e^{ss}e fieri efficienter

UVA. BHSC

quia sine hac efficientia non pot' saluari ratio meriti ut p' exced. Conci.
 in multis locis sess' citate quod nonnulli viri spuales dicunt bonum eo
 perfectionis venire non a lignato ut in amando Deum passivie se habeant
 non e' ita stricto intelligendum quasi nihil ipsi efficiant, sed qd ita est
 expeditus, et facilis talis ho ad amandum Deum, ut amet illum sine co
 natu et fatigatio perinde atq; si tm passivie se habeat: loquor aut de
 conatu non ipsius voluntatis amanti; sic n. e' maiore quo amore
 vehementior est sed de conatu voluntatis quae ventis media, et ratio
 ad amandum Deum.

Pro solut' arg' notandum e' i. assiduiam inter intellum credentem
 p' habitum fidei, et scientem per habitum scie ex una p', et inter intellu
 videntem Deum per lumen glie ex alia p': nam habitus fidei non con
 currit ad habitudinem ipsam, et apprehensionem extremorum pp', sed ad assen
 sum verum, tm qz ois assensus e' veluti quaedam apprehensio conformi
 tatis extremorum et concurrens habitus fidei ad apprehensionem illam: qz
 quanvis non ois actus intellus sit simplex apprehensio, tm reu' ois actus
 intellectus e' apprehensio. i. perceptio, atq; ad deo assimilatio: qz ois actus
 intellus e' qz e' iudicium et gradudium verbum, atq; ad deo imaginatio
 et similitudinis, ex quo fit qd ad ipsummet assensum fidei, et ad subst^{as}
 talis actus cum sit gradudium speciei expresse necesse sit et spei impressa
 simili se habeat habitus scie: nam actus illius et est ab ipso habitu, et
 e' et absque actibus intelligibilibus: nam dicitur quae ponit inter habitum scie
 et habitum fidei divina, qz habitus scie non concurrens ad subst^{as} actus
 s' habitus fidei divi, sed tm ad facilitatem non significat alii fieri
 actum fidei divi ab intellu, absque actibus intelligibilibus, et ab ipso ha
 bitu fidei qz fiat actus scie: qz etiam fit a totidem principiis. s' ab intellu
 absque actibus intelligibilibus et ab habitu scie. tm q' significat qd qz
 actus fidei cum superantis sit petit ut fiat contra quoad suam su
 bstantiam fieri ab habitu fidei superantis, actus scie ut contra fiat non
 requirit habitum scie, sed ipsemet intellus est causa contra ipsius actus
 atq; ita habitus scie non datur ad producendam substantiam talis actus contra
 sed ad producendam facilitatem, tm si fingere mus debite esse intellui aux^m.
 ad actum fidei eodem m' se habeat intellus et species intelligibilis in ord^e.
 ad istum actum fidei, quo se habeat in ordine ad actum scie, tm q' e' divina
 qd causatio actus fidei est superantis, et non debita intellui, causatio u
 actus scie debita est, tamen super^{ta} causat. eodem m' pendet actus

fidei ab illis tribus principiis atq; actus scia: qz uterq; fit totali en-
titatiue, et substantiali a suis principiis, atq; habitus luminis qtra
nontm concurrat ad apprehensionem iudicatiuam, sed ad apprehensio-
nem simpli, si qua simpli apprehensio in visio beatifica fingi posset
rao est aperta quia intellectus noster ad oem cognitionem Dei clara
siue simplicem, siue iudicatiuam indiget eleuat^e supernti

Et notm i nullam posse inueniri diffam inter hos tres habitus quo
ad difficultatem propositi arg^{ti}: nam supposito qz statim probabitur non
posse crescere visionem et claritatem Dei. s. beatitudinem ex eo qd^m prin^m
s. intellus crescat, aut perfectior sit, seq² necess^o non posse crescere
actum fidei diuina, neq; actum scia, nisi habita proportione perfectio-
tium illorum principiorum. nam s^t actus fidei diu^e fit ab intellu ab spe-
ciebus intelligibilibus, et ab habitu supernti ita actus beatitudinis fit
ab intellu, et a Deo utrimo inuo speciei intelligibilibus, et a lumine qtra
q^o si visio Dei non pot^t crescere, nisi crescat lumen, et nisi crescat visio
ess^e diuina cum intellu p^r modum speciei intelligibilibus, ita non pot^t
crescere actus fidei diuina neq; quoad intensio nem actus, neq; quoad
extensio nem obor^u, nisi crescat intensio habitus fidei, et speciei intelli-
gibilibus, et idem dico de actus scientie.

His sup^{ti} data i non posse beatitud^e crescere neq; intensiue, nec
extensiue ex maiori intellu perfecte si lumen non crescat, hoc e^t max^e
2^a aiet 3. p. 9. 10. ar. 4. sui prorsus in memoriam, qui docuerat in 1^a.
q. 14. ar. 10, et q. 79. ar. 2. intellum passiuu concurrere ad intellect^u
2^a Scotus in 4. d. 50. q. 6. Maior in 4. d. 49. q. 10. Oled in suis determi-
nationibus q. 3. ar. 1. ad 2^m. Supplem. gab. in 4. d. 49. q. 2. ar. 3. af-
ferentes intellum nri perfectiorem videre Deum perfectis cum aqua
li lumine. Henr. q. 12. q. 6. dicit non posse videri Deum perfectis
ex p^{te} ob^o prop^o maiore perfectione ntem intellus, sed ex p^{te} pot^e
posse ex peditius. Sed Soy. sent^a refutat, non quidem qz se beat lu-
men glorie invidente Deum s^t se het calor in aqua calefaciente
qz s^t dixim^{us} qz intellus concurrat ad huc suopartiali concursu. Vn^o
male Scot. d. 49. q. 3. ar. 2. ita ret q. ita Med. Soc. ar. 2. ad 5^m. neq;
rao e^t qz intell^u se sit ut instrum^{tu} ad videndum Deum. actio aut^e non pot^t
crescere ex maiori perfecte solius instrum^{tu}: qz aequali existente arte
ex p^{te} artificis perfectis existit op^o ex perfectiori instrum^{tu}, vti si serra

Nō est q̄ q̄ constat duplici hōc p̄in^o, alterum est qd̄ intellectus
 et lumen glorie concurrunt ad effundendum perse, alt^m e^o quod
 effus^o qui est unum perse p̄cedent^o a duplici p̄in^o nō p̄t crescere nisi
 si crescente utroq̄ p̄in^o p̄b^r i^m. q̄ beatitudo nō est unum per accidens
 prout procedit a lumine, et intell^u. nam si fingat supernā hōitatem eē
 modum quendam indivisioⁿ Dei procedentem a lumine gl^{ie}, qui fa-
 ciat unum p̄ accidens cum intellectu ipsa Dei, ita ut neq̄ sit ḡn^s, neq̄ d̄ia
 illis sequit^r absurdū q̄ visio Dei sit suam totam speciem cōtali:
 quid n̄te, et possit s̄n virib^z n̄e quandoquidem lumen gl^{ie} et m̄ re-
 quireret ad modum aliquem sup̄ n̄tatis, qui faceret unum p̄ accidens
 cum tali specie intollectionis. Idem et adm̄ est de habitu v. g. sciē
 in ordine ad suum actum q̄ nō concurrūt cum intell^u, et specie intelligen-
 ti ad producendum aliquem modum in ipso actu, qui faciat unum
 per accidens cum ipso actu, s̄d concurrūt ad totam speciem actus ut fa-
 cilius et promptius fiat talis actus. Ad hanc promptitudinem in ipso actu
 nō ē aliquis modus in illo, quem ad m̄. n. calefactio: q̄ celerius fi-
 at a plurimō calore nō s̄t alium modum in ipso calore, q̄ si fieret idē
 calor ab ul^o agente habente minorem calorem, q̄ illud^m agens, est
 a i^o agente idem met calor fieret tanq̄ a potentiori inclinatione ad
 calefaciendum, sicut intellectio alicuius conc^lis facta a s̄o lo intell^u
 facta a b̄ intell^u sciē, et habitu nō p̄mit in verbō mentis aliquem
 modum accidentalem ex eo q̄ fiat a b̄ una, s̄ duplici inclinatione
 sed t̄n p̄mit vna s̄ plures dependentes pro v̄o v̄m, s̄ plurium
 agentium. Im̄ p̄in^m p̄b^r q̄ imptē ē intēdi d̄iam, qui n̄ intēdat
 gēn^s s̄ imptē ē albedinem eē intēsiorem, qui n̄ sit intēsiō
 q̄ si intēditur visio Dei ex perfectione intell^u debet intēdi tam s̄n
 ḡn^s q̄ s̄n d̄iam q̄ utruq̄ principium tam q̄ concurrūt ad rōem
 d̄iam, q̄ quod concurrūt ad rōem generis debet simul crescere. 2° quia
 si visio Dei p̄t excedere perfectionem luminis glorie propter per-
 fectionem intellectus, rōgo de illo excessu intensionis indivi-
 sione an p̄t illum excessum videat^r Deus, qd̄ negari nō p̄t quia
 intensio ē latitudo ad huc respectu eiusdem s̄ b̄edi q̄ excessus ille
 nō p̄t respondere t̄n intell^u q̄ intell^u de se sine intell^u remissē
 siue intelligendo intēsiō indifferētiē ad qd̄cunq̄ s̄b̄m siue intelli-
 gentium, siue intēsiō siue remissē q̄ ut illa intensio et excessus visioⁿ

2. 3. 2

Unde videtur esse circiter deum debet huius a lumine excedente, quod non potest huius locutum a bintellu excedente, sed in illis eodem excessu visionis ratione debet respondere lumine excedenti, et ratio generice intensa debet respondere intellectu excedenti ~

2° dicitur est non videtur satis tutam opin^o contrariam: nam si supponamus duos beatos equalium meritorum videre Deum, habentes tamen disparates intellectus specie utpote in hoc et in Angelo sequitur unum ex duobus absurdum, quia intellectus perfectior cohibetur a sua activitate (quod) habenti meliorem intellectum dabitur minus lumen gloriae vel cohibita illa activitate perfectioris intellectus. Cum perfectius luminis pro perfectione intellectus melioris compensata posset uterque equaliter videre Deum nam si concedatur dari imperfectius lumen Sicut perfectiorem intellectum dabitur similiter minor charitas, et minor gratia habitualis: nam si perfectior intellectus cum minori lumine potest equaliter videre Deum quod voluntas cum minori charitate potest equaliter amare Deum, imo se queret quod homo posset videri magis se iustificare pro meliorem voluntatem, quod esset auxilium specialem.

3° dicitur est quod dictum est de intellectu et lumine gratia, dicitur de visu et specie visibili v.g. aut de intellectu et specie intelligibili, quod scilicet actio crescere nequit nisi in utroque primo crescente ita ut quantumcumque sit acutus visus non possit visio esse perfectior intensius, et extentius quod permittat perfectio speciei visibilis propter rationes supra didas quod dicitur quod cum equali specie visibili videre melius qui sit acuiorem potentiam, non significat quod potest perfectior sed latet cum illius excessu. Id quod ille qui sit visum debiliorem non est visus specie visibili in totam latitudinem, et virtutem illius speciei propter imperfectioem suam potest, atque in potentia quicumque intellectus videtur lumine gratia in suam totam latitudinem, nunquam datur quod cum equali lumine sit disparitas visionis in viam contingit actum v.g. charitatis est perfectior rem antequam intelligamus habitum perficere factum est: quod cum sit simul in via est in habitus, et actus sunt in via unde possunt ipsi habitus perfici, et ideo datur nobis Deus maius auxilium supplet ad operandum quod postulat habitus praesistentis in hac re per actum

auxilio super nra possit crescere habitus: dicere in quod quicumque habitus charitatis etiam remissus est potentia cuiuscumque actus

et intensioris prout intensioris in quantum in causis æquiuocis non requirit æqualis intensio in causa, et in effectu: quia si effectus non est formalis in causa æquiuoca, sed in virtute ita intensio effectus non necesse est quod formalis sit in causa æquiuoca habente formalis æqualem intensiorem. sed virtualement, et non necesse est ut lumen possit producere calorem ut tria, sit lumen ut tria: quia calor ut tria potest contineri in lumine ut duo, hoc inquam non est satis: quia et si non requiritur æqualitas intensiorem inter causam æquiuocam et effectum, requiritur tamen proportio: neque enim lumen glorie quantumcumque remissum satis est ad quantumvis visionem quantumvis intensam, alioquin in patria non videret beatus iuxta naturam et veritatem ipsius luminis, quando quidem lumen de se peteret maiorem, atque maiorem visionem, et consequenter non esset quorsum augeretur charitas iniustus, si quantumvis exigua causa esset satis et iniqua causa ad omnes adus et intensos.

Se de hoc si intellectus est imperfectior in vno beato quam in altero cur non impediret ab illis aduibus luminis glorie quemadmodum aduibus intellectus, et visus impeditur ab specie intelligibili, et visibili imperfecta. N. si hoc quicquam aliquid probaret et probaret quod quantumvis cresceret lumen glorie non posset crescere visio in intellectu imperfectiori. s. quantumcumque sit perfectior species visa impeditur semper ab imperfecta specie visibili ratione dicitur a priori hæc quod intellectus in statu respectu luminis glorie et ita cum deo in statu sit quod eleuetur impossibile est id quod eleuat impediri ab ipso eleuato a lumine. Immo sequidem nullus debet concursus ad videndum Deum, sed debet quicquid debet ratione luminis et si lumen crescit eleuetur eo ipso concursus maior quam imperfectio intellectus non est ad hoc attendenda quam cum ad intelligere. Immo intelligere non beat: aliquam limitat intellectus in naturam suam postulat magis, et magis videre si maius, et maius sit lumen: s. si Deus eleuaret calorem ad producendum aliquem effectum superiorem parum referret quod calor eleuatus esset calor ut tria, et ut quod quod cum concursus ad tale effectum non debeat calori, ita neque intensiori concursus ad intensiorem effectum debet expectanda est ex intensione, et remissione caloris.

Q. 3. Ar. 2.
Querit s. U saltem de poa absoluta
possit à solo Deo produci Verbum
Beati

29
105

1. Sent^a efferentium totamentitatem beatitudinis p^oduci posse à solo Deo. Sic Scot. in 3. d. 13 q. 14. s. ad 3^{am} q. et d. 14. q. 2. et in 4. d. 49. q. 11. et in senarij d. 3. q. 7. Nichan. in 4. d. 49 ar. 3. q. 1. Gab. in 1° d. 1 q. 2. ar. 2. et in 4. d. 1 q. 1. ar. 2. Palu. in 4. d. 44 q. 7 ar. ult^o. ad 3^m instantiam, et d. 49 q. 1. ar. 2. Greg. Arim. in 1° d. 42. q. 1. ar. 2. ubi refert Parisienses de firmis opp^m ei erroneum. deca. in 2. d. 37 ar. 3. Dur. in 1° d. 3 q. 4. n° 14 ubi ait q^o si intelligere, et velle distinguunt Deus potest causare velle sine intelligere. Marf. in 3. q. 10 ar. 2. Supplem. Gab. in 4. d. 49 q. 2 ar. 3. dub. 2. Capre. in 2 d. 37 q. 1. ar. 3. ad 4. et 6. Mauri in 4. d. 49. q. 4. et 5. Abiacensij in 1° d. 1. q. 2. et d. 2. q. 17. Burid. in etica q. 4. Angelus in suis moralib⁹ c. 6. fol. 23. Sob. in 4. d. 49. q. 2 ar. 4. Med. Soclo coq. 3. ar. 2. Ex his nonnulli auctores addunt q^o et si produceret à solo Deo entitas beatifici verbi in intellectu beati in his bonis illa non est intellectus beati, aut visio, ita Greg. Arim. ubi supra ad 1^m Capre. Sob. et Med. ubi sup. Angelus c. 14 suorum moralium fol. 92. Prob^o 1° q^o actio^o agentium n^orum p^ont à solo Deo fieri sine agentib⁹ n^oris q^o debet assignari ratio cur actiones viventium non possint fieri à solo Deo sine agentib⁹ viventib⁹: nam quòd dicitur actiones vitales dicere intrin^o ordinem ad vivens, et significat q^o dicunt hunc ordinem subito motu operationis vitalis, et hoc nihil refert: quia etiam calefactio uniuoca fieri non pot^o à Deo solo, qui est subito motu respicit agens eiusdem speciei, et significat quod reu^a subst^a: ipsa actio et n^o respicit ordinem intrinsecum ad agens proprium, et huius reddenda est ratio. Item q^o vitalitas operationis, est aliquid in illa, et nihil si aliquid hoc ipsum poterit fieri à solo Deo et ita redit eadem ratio, si u^o à nihil non poterit impedire quomodo terminus operatio^o vitalis possit fieri à solo Deo. 2° prob^o q^o et terminus visionis Dei fieri non pot^o à solo Deo q^o est terminus operationis viventis, et ita neq^o motus progressus neq^o augmentatio possent fieri à solo Deo de eadem entitate suorum

terminoum, quia è terminus operationis immanentis et ita seque
 retur habitum. Scie qui per operationem immanentem producit non
 minus quam verbum mentis non posse à solo Deo infundi cum
 de facto plurimi infusi fuerint Adamo, imò neq; species intelligibi
 les possent infundi à solo Deo: qz sm illos qui nondistingunt in
 tellectum agentem à possibili etiam sunt termini vitalis actionis
 et immanentis ~

3° quia vel id fieri non potest; quoniam necesse sit verbum
 beatificienter dependere à beato, et tunc saltem sequit quòd in
 tellectus vnius beati posset producere efficienter verbum mentis
 in intellectu alterius beati: quia iam saluatur quod illud verbum
 mentis pendeat ab intellectu beati. Nam si dicas necesse esse
 necesse esse dependere ab eodem numero agente in quo recipiat
 Contra quia nullus est effectus in rerum natura, qui petat necessi
 pendere nisi ab agente vno secundum speciem: quia forsupradixi
 mus) quod hic effectus numero producat ab hoc numero agente
 et non ab altero agente eiusdem speciei, et quod hoc agens numero
 producat hunc effectum numero, et non alterum eiusdem speciei.
 provenire ex modificatione primi agentis, qz quod sic intelle
 ctus producat hoc verbum mentis, et non alterum distinctus
 numero, & quod hoc verbum mentis producat ab hoc
 intellectu, et non ab alio intellectu eiusdem speciei provenit ex
 sola determinatione primi agentis et non ex aliqua per sei
 t^e effectus: quia reuera intellectus de se est indifferens
 etiam supposito lumine gloud ad producenda plura verba
 mentis qz quod hoc verbum mentis numero productum
 sit ab hoc intellectu, et in hoc intellectu, et non in altero intel
 lectu, et in altero intellectu provenit ex determinatione
 prima causa qz verbum mentis potest produci ab vno bea
 to in intellectu alterius beati: quia per accidens est huic
 verbo mentis numero quod ab intellectu numero pendeat
 efficienter, vel ab altero eiusdem speciei, vel quia dependen
 dentia à vivente requiratur necessarius ad inhesionem

Verbi mentalis, et ita a se solo Deo produci non posset in subiecto: quia necessario requiritur ille modus in actu vitali, qui etiam se habet sicut quidam modus, et terminus potentiae. Tum quia illa dependentia in ipso termino dependentis subiectatur, et mediate termino subiectato in intellectu q̄ ista dependentia non requiritur, ut verbum mentis subiectetur.

4° quia dependentia actualis a efficiente etiam si vivens sit non transgreditur genus causa efficientis q̄ non potest dici quod aliter concurrat vivens ad specificandam suam actionem, quam concurret agens naturale ad specificandum suam actionem, praesertim quod etiam si specificative quo libet modo concurreret impossibile est maiorem esse dependentiam in ratione specificatoris, quam habet operatio vitalis ad suum principium, quam ad suum obiectum, a quo essentialiter specificatur. Sed de potentia absoluta potest conservari visio v. g. albedinis absq̄ suo obiecto realiter & existente, quae specificatio visionis a suo obiecto non exigit necessario existentiam realem illius q̄ poterit etiam eadem visio fieri absq̄ visio, quamvis specificetur ab illo. Tandem efficacissime: quia concursus Dei est sufficiens q̄ quicumq̄ aliud est superfluum de potentia absoluta.

Pro cuius rationis intelligentia notandum est primo differentiam esse inter actionem creaturae, et actionem Dei quod actio creaturae nihil aliud est quam dependentia quaedam a tali agente in primo instanti, sicut conservatio in reliquo tempore. Hac autem dependentia est modus quidam absolutus inter terminos actionis: nequit enim esse mera relatio: quia relatio est post fundamentum, et a fundamento actio est ante terminum, et ad terminum. Tum quia mera relatio non potest perse consumi, actio vero creaturae potest perse primo consumi, non corrupto ter^{no}

Ut si fingas detrahi luminosum, et succedere alterum ad conser-
uandum lumen iam productum, Tum manente eodem termino:
mutabitur dependentia, actio verò Dei non est modus aliquis de-
pendentia additus creaturae dependenti, sed etiam ipsum esse crea-
tum prout finitum est. ratio est aperta; quia creatura non pendet
à Deo per illum modum, sicut nec Deus est praesens illi creaturae
per illum tantum modum, sed sicuti est praesens immediate ipsi
nature creatae, ita etiam immediate illam conseruat: quia non
minus modus ille requireret alium modum dependentiae respectu
Dei, sicut si substantia ipsa tota est receptiva quantitatis, et non
per aliquem modum accidentalem superadditum, ita natura cre-
ata se tota pendet à Deo, et non per aliquem modum: sicut etiam
ille modus si poneretur totus penderet à Deo.

Notandum est 2° Hinc sequi aliam differentiam quod de-
pendentia effectus à agente creato posset esse accidentalis: quia
est superaddita naturae dependenti, quamvis sit dependentia na-
turaliter debita. at uero dependentia creaturae à creatore non potest
esse accidentalis: quia nihil aliud est, quam ipsa natura: quia fi-
nita est, et ita haec dependentia à Deo: quia necessaria, suppleri
non potest à agente creato, sicut dependentia à agente creato
suppleri potest à Deo: quia accidentalis est, et modalis: quia a-
liquin si dependentia à Deo non est necessaria in creatura se-
queretur Deum non posse annihilare creaturam, detrahendo sui
concursum: quia si talis concursus necessarius non est simpliciter
ut creatura existat ergo illo substracto non abiret in nihil
creatura.

Notandum est 3° Hinc sequi solutionem difficillimam
questionis; cur non possit sumi creatura ad creandum, vel annih-
landum: quia creatio est productio entis simpliciter. impossibile
autem est quod aliquis concursus creaturae sit omnino necessarius
ut aliqua res simpliciter sit: quia cum omnis dependentia à creatu-
ra sit accidentalis necesse est ut supponat dependentiam es-
sentialem Dei, qua omnis creatura pendet se tota à Deo
et sufficienter, et necessario.

9. 3. Ar. 2.
 1° quando intelligit superuenire quilibet concursus instrumenti iam sup-
 ponit extra causas simpli ex virtute concursus diuini sufficientis et ita:
 a concursu instrum^{ti} non pot^{est} effus accipere esse simpli, sed accipit fieri hoc
 l' illo m^o particulari svt per generat^o productionem et^a et ob eandem r^oem
 seq^u nullam creaturam posse e^{ss}e instrumentum am^{bi}lat^{is}: qz ex defectu co-
 cursus creatura impossibili e^{ss}e effumabire in nihilon: qz si concursus creatur^e
 non potuit esse necessarius, vt dixim^{us} ad hoc quod effus simpli sit extra cas
 2° defectus concursus creatura non pot^{est} e^{ss}e ca^us qz res simpli non sit in rez nat^a.
 sed quod non sit hoc, l' illo modo ~

2° seq^u ex hoc fundam^{to}, oia quae fiunt a Deo, fiunt per actio^{ne}s, quae sal-
 tem beant admistam aliqualem creationem respectu Dei facientis: qz oia
 prout a Deo fiunt simpli ex non ente, et fiunt prout a Deo simpli extra cas
 et ob id omnes rez dⁿⁱ creaturae respectu Dei passim apud sanctos, cum hoc
 tri^o acute dicit D. Tho. nihil in sub^o prout in sub^o creari: qz res prout in sub^o S. Thom.

supponit suum esse simpli extra cas, et ideo fieri et esse in sub^o presuppo-
 nit fieri, et e^{ss}e simpli extra cas, et consequenter non pot^{est} e^{ss}e creationis termi-
 nus: qz terminus creationis e^{ss}t e^{ss}e simpli, et e contra nihil pot^{est} am^{bi}lat^{is} quod
 destinatus esse in sub^o: qz terminus am^{bi}lationis non e^{ss}t non esse in sub^o, sed
 rem non esse in reum natura.

3° seq^u quod actio transiens Dei longe differt ab actio transeunte
 creat^a: quia actio transiens creatura e^{ss}t quodam accens respectu termini, et
 ita semper ponitur in pra^o dicam^{to} actionis: qz dependentia effus a creat^a
 e^{ss}t modus quidam superadditus naturae effus, at u^o actio transiens Dei
 e^{ss}t in eodem prorsus predicam^{to} et specie ubi e^{ss}t effus productus: qz cum actio
 et fieri nihil aliud sit q^u dependentia ab agente noua s^{ed} conseruatio e^{ss}t
 dependentia antiqua, e^{ss}t huiusm^o dependentia in effu respectu Dei nihil
 aliud sit q^u ipsa na^o creat^a, seq^u quod actio transiens Dei si e^{ss}t ad subst^o al^o
 e^{ss}t subst^o, si e^{ss}t accidens, e^{ss}t accens, et ita aliquam rem efficia Deo
 e^{ss}t predicatum ess^ole ipsius rei, et tri^o e^{ss}t in recta linea predicamentali
 Homo e^{ss}t creat^a a Deo, et creatura Dei, q^u Homo e^{ss}t animal ~

quod si dicas sig^o in effu respectu Dei non ponit aliquid distin-
 dum ipsa actio, cur actio transiens magis d^{icitur} esse in effu, q^u in ipso:
 Deo agente, in quo tri^o nihil ponat distinctum ab ipso Deo agente
 q^u quod actio na^o sua dicit causationem, et emanationem, atq^{ue} ita
 sub sacro non pot^{est} competere agenti in hoc re, l' conuenire id effu
 qui reuera emanat ab agente. Ian dem seq^u longe aliud esse

querere V^m possit Angelus v.g. fieri ab aliqua creatura ut instrument^{to}, et V^m possit creari ab aliqua creatura instrumentali: illud n. 1^m est verum, et hoc 2^m est falsum: q^{ia} ad illud tri^m requirit^{ur} dependentia superaddita, et non necess^{aria}. ad hoc v^o 2^m requirit^{ur} dependentia necess^{aria} a creatura sine qua esse non posset simple^{iter} in rerum natura.

Hæc ordi dicitur ad formandam re^{sp}oⁿs^{am} p^{ro} hac sent^{entia} d^{ic}ti: eff^{ic}us dependet à Deo ess^{entia}l^{iter}, et sufficienter, et o^mn^{is} concursus creatura est accidental^{is} et superaddit^{us} q^{ui} semper sic 2us concursus suppleri pot^{est} solum per illum 1um alioquin ille 1us non esset sufficienter. dicitur in quod ali^{us} Deus concurrens quando agit se solo, et quando agit cum c^{ausa} 2^a: q^{ui} quando agit cum c^{ausa} 2^a et veluti minor ille concursus, q^{ui} si ageret se solo

venit hoc est aperte falsum: q^{ui} reu^{er}a semper Deus eodem m^o concurrens ad quem libet eff^{ic}um siue assumat c^{ausam} 2^{am}, siue non assumat, tum q^{ui} (ut diximus) dependentia creatura à Deo est ess^{entia}l^{is} atq^{ue} adeo inuariabilis. tum q^{ui} concursus Dei concurrentis cum c^{ausa} 2^a. vel est ali^{us} à concursu Dei concurrentis seorsum: q^{ui} sit distinct^{us} quasi spec^{ies}, vel est ali^{us} quia sit quasi spec^{ies} sed diminut^{us}, 1um dici non pot^{est} q^{ui} implicat contradictionem non variato termino variari adionem, et dependentiam eff^{ic}us ab eadem causa: q^{ui} implicat contradictionem frig^{us} aliter, et aliter dependere ab eadem aqua un^{de} quando idem gradus luminis dependet à duo^{bus} luminosis non variat dependentiam sⁱⁿ spec^{iem}, q^{ui} si dependeret ab alterutro illor^{um} sed multiplicat sⁱⁿ numerum e^{andem} dependentiam sⁱⁿ spec^{iem}. 2um u^o dici non pot^{est} q^{ui} si concursus diuinus pot^{est} diminui respectu eff^{ic}us q^{ui} non est essential^{is} et per cons^{equ}entia suppleri posset per alium concursum creat^{uræ} ex eo. n. concursus vnius creatura pot^{est} suppleri per concursum alterius: q^{ui} concursus creatura semper est accidental^{is}, et superaddit^{us} eff^{ic}us, est variabilis, presertim q^{ui} si dependentia eff^{ic}us à Deo esset modus superaddit^{us}, iam eff^{ic}us non dependeret immediate à Deo scil^{icet} ad illius modi. Tandem prob^{atur} hæc sent^{entia} ex D. Th. 1^a p^{ar}te q. 105 ar. 2 dicente, erroneum est dicere Deum non posse facere per se ipsum o^mes determinatos eff^{ic}us, qui fiunt per quamcumq^{ue} causam creatam. Idem ar. 6. et 12. q. 51 ar. 4. et 3. p^{ar}te q. 77. ar. 2. reddit idem: q^{ui} eff^{ic}us magis pendet à 1^a c^{ausa}, q^{uam} à 2^a, et sic pot^{est}, conservari sine illa, et ex professo 3° 5° gent cap. 99. et lib. 4. cap. 65.

In hac rei^o dicend^{um} est si per impossibile terminus Visionis beatificæ poneret^{ur} solo Deo efficienter in int^{el}lectu beati reuera per eadem: term^{um}

terminus diceret videre Deum. in qua re mirum est S. Tho. non vidi-
 ste hoc aperte docentem in q. 39. ar. 1. ad 3. quod intelligere importat
 solam habitudinem intelligentis ad rem intellectam, in qua nulla res
 originis importatur sed solum informatio quaedam prout intellus noster
 fit in ad huc formam rei intellectae q. aperte docet S. Tho. q. verbum men-
 tis beati facere intelligentes per solam inhaesionem, et inhaerentiam, qui
 n. negat quod intellus videret rem per verbum quandiu duraret verbis
 etiamsi in conservari non penderet a b intellu s. tm inferi, s. qz lux
 est perfectio aeris nihil refert ut faciat aerem lucidum, q. fiat effi-
 cienter ab aere. l. secus. Sicut etiam scoto in i. d. 7. q. 7. S. ad aucto-
 ritatem Tho. ubi ait quod formae intelligentis, intellectioes in quan-
 tum recipit intellectioem: qz licet causam eam active non tm dicor
 intelligere intellectum tanq. causa, sed in quantum h. intellectio
 est forma: h. n. intellectioem est h. qualitatem, et ita intelligere
 est affia intellectio, quasi dicat Scot. s. impossibile e' subm h. albe-
 dinem, quin fiat album, ita impte e' h. imaginem, et similitud. s.
 quin fiat simile, atq. ita intelligens non per modum actionis physice
 sed grammatice. Addit Scot. s. per receptionem habitus fit intel-
 lectus habitualis intelligens, ita per receptionem verbi fit actualis
 intelligens. Idem sentiunt quotquot difficultate superiori diximus
 sentire de facto beatitudinem effici a solo Deo: qz concedunt be-
 atos proprie videre Deum, et tm concurretm passive. x. ad aut est
 qz videre, aut intelligere nihil aliud est q. effus formalis speciei ex-
 presse, effus aut formalis nihil aliud e' q. h. formam q. videre
 nihil aliud e' q. h. similitudinem ad huc om. s. neg. n. s. fit simi-
 lis per productionem similitudinis, sed per similitudinem ipsam pro-
 ductam. ~~per~~ sed cognoscere dicit fieri om. cognoscibile q. videre:
 tm dicit similitudinem ipsam productam: qz per tale similitudine, et
 non per dependentiam ipsius a efficiente, ita sit similis obo. s. q. impte
 est aiam roalem esse in ma celi, et non facere celum roale, ita im-
 possibile e' imaginem ee in intellu, et non facere intelligentem. Cum
 dictis tm ^{non} pugnat beatitudinem esse considerare in operatione qz qz hoc
 tm significat q. consistit in interno operationis, qui na sua petat produ-
 ci per operationes.

Sed notandum est qd quantum verbo mentis posito in intellu, et a
 nota posito in voluntate a solo Deo intellectus diceretur intelligere, et

12. s. Th.
Voluntas a male: qz huiusmodi uoces non sumunt pro actio p^hysica.
In grammatiali, tri non posset dici uoluntas mereri, & peccare: qz huiusmodi
nominadiciunt libertatem, et libertas consistit in indiff^a agentis seu
actionis. 2° dicendum e de p^oa absoluta non posse a solo Deo pro
duci entitatem Verbi beatifici. Probr' qz in causis malis, videmus hanc
e^o d^oziam ut nonnulla forma esse possint sine suo sub^o determinato quem
adm^o q^oz sine corp^o: nonnulla u^o e non possunt sine suo sub^o q^oz
a billo tri pendeant in eadem gen^o cause malis, ut sessio sine sedente, fig^a
sine quantitate motus sine mobili esse non possit q^oz mirum non est in eo
dem genere causa efficiens quosdam effus impendere a proprio agente
ut tri possint non pendere a billo de p^oa absoluta, alio u^o effus e^o qui
non possunt non pendere, qd si huiusmodi artissima dependentia pos
sibilis e nulli alteri ad h^om potius conuenire debet q^o ad h^om vitali
et immanenti, itaut deo termini, qui p^ot^o produca per actionem imma
nentem vitalem sit inherere eidem sub^o, a quo h^ot^o talem dependentiam
2° modum dependentie, quem h^ot^o effus ab agente creato a quo fit Deus
se solo facere non pot: qz e^o duae contradictoriae: nam i^o supponimus
per hanc dependentiam produci effus ab agente creato, praesertim, qd si
illam dependentiam se solo Deus facere possit, si deinde Deus uellet
assumere creaturam ad agendum talem effus, quid de nouo reperiretur
ineffus, si ipsa creatura q^o effus actionem immanentium mirum non
est Deum non posse se solo facere. 3° qz Deus non pot^o facere modum
visionis sine extremo utroq^o: qz impossibile e conseruari modum infor
mationis in ma sine forma ad h^om presente, l^o existente, itaut modus
ille ess^o l^o pendeat a p^oes^o forma, q^o e^o pot^o ess^o l^o pendere terminat^o
vitalis efficiens a sub^o in quo est. Item relatio non pot^o ei de p^oa ab
soluta sine fundam^o, neq^o pot^o e^o sine termino extrinseco, imo e^o non
pot^o e^o quin efficiens sit a fundam^o: nam relatio dissimilitudinis v.g.
non h^ot^o facere dissimile sub^o r^o sui, de r^o fundam^o: nam dissimile no
e respectu scilicet^o dissimile p^o relationem dissimilitudinis, imo u^o in
r^o dissimilitudinis utrunq^o extremum conuenit, et est simile q^o diffi
militudo de facere sub^o dissimile: qz oul^o a fundam^o absolute dissimili
Arg^o imitio posita duo tri postulant, unum est cur a h^o termini
actionum possunt fieri a solo Deo, et non o^os. ad h^ociam e^o responsum
quod

Quod sunt quedam accia cōl'pendentia à sub^o suo et depōa absolu-
ta, quaedam nō non pendunt, ita et inefficibus dicendum est respectu
agentium. specialit' autē de speciebus impressis, et habitibus ē fauili-
tas: qz cum videamus de facto non pendere in conseruatiōe sui agen-
tibus fauile infert posse depōa absolutam ab illis non pendere et in i. in
stanti; siquidem de facto non pendunt in reliquo tempore. Alterum, quod
petunt arg^{ta} est quom^o si concursus Dei ē efficiens ad quēlibet effūm
non possit quēlibet effūm de solo facere. N^r ex D. Th. 1. p. q. 105. ar^o
1. ad 1. quod Deus sufficienter operatur in causis p modum agentis
pripalis, quasi dicat D. Th. in alio ordine posse requiri alicam causā
vñ concursus causae 2^a. nunq' requirit' p^r insufficientiam concursus
causae 1. s^o sicut' quantum sufficienter pendeat à Deo in genere cau-
sae efficientis, quantum, aut figura, tñ nequid ēē q^{ta} sine figura
aut e contra ē per sufficientem illum concursum, sicut' huius verbuli
mentis beati sufficienter pendeat in genere causae efficientis à Deo, tñ
nequit ēē in rerum natura sine modo illius dependentiae ab intellectu a vi-
uente

Quod si obijciat, seq^r q' posse dari aliquem effūm, qui non possit
fieri à Deo per creationem: nam s' intelligimus verbum beati non posse
efficienter à solo Deo, et s' intelligimus modum dependentiae, quae est in
effū respectu agentis creati non posse fieri à solo Deo, ita possemus
intelligere alios effūs possibilēs, qui tñ non possint non pendere à ca-
usis 2^a q' omnes isti non poterunt fieri per creationem. N^r ad hoc
illoj effūs creati à Deo. qz concursus Dei et est sufficienter in gen^o causae
efficientis, et est prior nā quo unq' alio concursu causae 2^a, atq' ita ille
conkursus est qui eduat rem ex nihilo, cum non supponat rem ipsā
aliquom^o existentem, atq' concursus causae 2^a non pot' ēē concursus
creantis: qz iam supponit concursum cā 1. atq' ita supponit rem iam
existentem quantum est ex sufficientia concursus in gen^o cā efficientis
nam etiamsi ad existentiam illius effūs extra causas requiratur
etiam concursus causae 2^a. hoc non est p^r insufficientiam Dei con-
currentis, s^o p^r necess^{am} connexionem illius effūs cum illo in depen-
dentia, quae necess^{am} coniunctio nō p^ruenit ex genere
causae materialis, aut formalis, q' efficientis, sicut modus ille informa-
tionis quies informae et nā necc^o pendet ab exist^a actuali forme

Non quidem prop' insufficientiam concursus causa quoniam genere cause efficientis pot' Deus se solo conseruare modum illum informationis sed qz est connexio necess' inter modum illum informationis, et formam in genere cause formalis.

Sed obijciunt hinc seq' non posse effum aliquem pendere a creatura in genere cause efficientis, quinefficiens coniundum sit cum effu ut intelligamus e' necessariam connexionem inter modum illum dependentie, et efficiens, s' intelligimus modum informat' non posse esse sine forma: qz forma e' coniuncta im mediate cum illo m'. nam quod alicui dependeat necess' a re coniuncta intelligi facile pot', tri q' dependeat necess' a re distante hoc non pot' intelligi: qz sicut stat quid refert quod pereat. R' negari non posse q' non requirat huiusm' coniunctio inter efficiens et rem dependentem ab efficiens, nam sol' efficiens illuminat omnem ^{seu} partem suae adiuuitatis, et tri non est h'z s'z et confusus toti s'z s'z s'z adiuuitatis, et versus partes e'z posteriores ipsius solis illuminant medium, quin aliquid agant circa partes priores ipsius solis q' intellig' dependentiam medij a partibus posterioribus solis distantibus, non est ^{am} incommodum esse necess' connexiones inter ea, quae distant sicut est inter duo relativa.

Q. 6. V. Verbum beatificum produci possit in alio sub^o, q' in intellectu beati.

Dicendum e' q' ex praecedenti q' sequi non posse e' nisi in eo sub^o a quo est, nec pot' esse efficienter a sub^o in quo est. sed et si consideramus Verbum beati posse separari ab o' sub^o de poa absoluta, tri ad hoc non posset e' in sub^o corporeo: ratio e' qz dependentia, quam dicit s'z ualeat accedens a proprio sub^o est in genere causa malis, quae suppleri non pot' qz consistit in quadam uti proportioe n' angustia ratio esse q' Angelus non possit e' forma mal' de poa absoluta, aut cum Deo non possit recipere in se de nouo aliquid accens per in se s'z inem ita ut formalis fieret quod iam erat eminenter ita ut ex rebus finitis iam modo h'z modo illas possit acquirere, et deinde abiqz eo qd de sua infinita entitate aliquid possit deperdi vel acquiri. certe tota ratio e' incapacitas nat' q' sicut haec incapacitas tolli non pot' ita neq' incapacitas, quae h'z corp' ad recipiendu

Ad recipiendum accensibile. Rursus sessio non potest ei in se inesse
 quod stat, nec uno vice reale cum materia nisi in materia reali. nec potest esse
 uno in unitate si separata sunt extrema quod nec verbum beatificum potest
 esse in corpore. I. accensibile. Nec uero sequitur quod et si materia realis spua-
 lis sit potest esse in corpore quod et accensibile spirituale poterit inherere corpori: quia
 forma spualis posse esse in corpore habet ex natura sua, et ita nulla mutatio
 nis capacitatis, aut proportio, et mutaretur si accensibile spirituale petens natura
 sua sub modo spuale quod habet proprium non potest esse in alio sub modo corporeo tum
 etiam quod accensibile velut modus subiecti, et ideo petit proportionem cum suo mo-
 dificabili: quod modus debet sequi naturam rei cuius est modus, at materia realis
 cum ipse subsistat non requirit proportionem materialitatis ut possit esse forma
 materialis. quod respectu eius non habet dependentiam, mirum non est si non
 requirat hanc proportionem.

Hanc sententiam tenent et de potentia absoluta Dur. in 4. d. 1. q. 4. Scotus
 in 4. d. 1. q. 3. ledesm. 2. p. 4. q. 3. ar. 4. Vega lib. 7. in cap. 19. Conci-
 lii Iudic. Bonau. in 4. d. 1. q. 4. Gab. q. 1. ar. 2 licet si 2. non aper-
 te negent de potentia absoluta Marsi. in 4. q. 1. ar. 3. Scotus d. 1. q. 5. et alij
 vnde immerito senserunt Capre. in 4. d. 1. q. 1. ar. 1. con. 4. et ar. 3. ad
 2. Deca. q. 1. ar. 3 et 4. Ferrar. 4. contra gent. cap. 56. Mensis q. 1. Decans
 q. 3. memb. 3. ar. 5. et 6. et licet idem in finet D. Tho. nonnullis in locis
 et max. 3. p. q. 62 ar. 4. bene tamen explicatur ibidem a Calet.

Ex dictis sequitur ratio dicti conclusionis quod quantitas non possit esse in re spuali
 nam ratio quod solet afferri: quod quantitas dat partes integrantes. angelus
 v. g. non habet partes. natura propria intelligitur effectus formalis quantitatis
 sic enim non est modus ille extensionis: quod sequitur ex generat tanquam passio
 illius: nam effectus formalis nihil aliud est quam habere rem ipsam, quae forma
 est effectus formalis quantitatis nihil aliud est quam habere quod, sed pro ratione propria
 quod effectus formalis est invariabilis invariata entitate formae: quod nihil
 aliud est quam habere formam, et impletur invariata hoc quod est habere formam in varia
 ta entitate formae: nam extensio partium in ordine ad se minuitur et augetur
 in rarefacte et condensate forma absque eo quod quantitas augetur entitas
 et minuitur impossibile est esse effectum formalem quantitatis: nam si fingas duas
 quod singulas trium palmorum, haec certe sunt aequalis extensionem, et si
 ab una illarum separet dimidium illius et ultimum dimidium rarefiat usque ad
 extensionem trium palmorum, dabitur extensio eadem absque eadem en-
 titate quantitatis, cum dimidium illius iam separatum esset. at effectus

formalis, aut magnitudo illius suppleri non potest sine ipsa forma, aut magnitudine illius. Ex his sequitur quod si praedicta ratio non repugnaret posset quantum ad deum abso- lute poni in Angelo, etiam si non haberet partes substantiales: quod posset adeo impediri talis passio extensionis: nam quantitas non datur substantiae si partes reales et substantiales distinctae entitativae: nam eadem quae potest esse cum plurima substantia, et exigua substantia entitativae, sed tamen datur has partes (quae ex se sunt realiter distinctae entitativae) esse extensas in ordine ad se, et in ordine ad locum: quidem modo extensionis, quem habet corpus v. g. hominis in ordine ad locum et in ordine ad suos pedes, quantum attinet ad mutuam concordantiam: quando ergo dicitur quod extensio est natura quantitas sumitur extensio pro quantitate quod tamen quod quantitas est accidens corporale non potest esse in Angelo.

Q. 7. V. Beatitudo consistat in operationibus.

Non dubium est quod perfectio corporis, et illius pulchritudo esset consistit in principibus qualitatibus, et illarum proportio ergo perfectio animi qualis est beatitudo considerare potest in principibus operationibus, et earum cohaerentia. Sicut dicit Boetius 3. de consolatione prosa 2. quod beatitudo est status bonorum aggregatus. Confirmitur nam perfectio hominis in actu consistit in principibus potentibus ergo perfectio illius in actu consistit in principibus operationibus: nam sicut quis unusquisque sit ex se perfectior alio, utraque tamen potest pertinere ad perfectionem hominis, ita quis una operatio sit excellentior alia potest utraque pertinere ad beatitudinem.

2. quod facere beatum est effectus formalis operatio beatifica ergo si una tantum operatio est beatitudo ubi una illa una fuerit faciet beatum, ergo si intellectus est beatitudo homo videns Deum, et non amans illum, sed odio est homo est beatus. Et si beatitudo est in amore tamen homo voluntas amans etiam si intellectus non videret Deum, in eo erraret et illud homo potest esse beatus.

3. beatitudo potest consistere in duplici operatione distincta nam ergo potest consistere in duplici operatione distincta specie: quod tamen fit unum quod accidens ex duobus nominibus, quod ex duobus speciebus probatur: quod posset intellectus videre Deum per duplex verbum beatificum, tunc autem, et est beatus per utrumque. Et per neutrum. Hoc autem 2. est absurdum: quod verbum mentis beatificum ex societate alterius similis non potest amittere hoc quod beatificare. Confirmitur, quod si infelicitas potest constare ex multis malis, cur non felicitas ex multis bonis, et si multa peccata faciunt miserum, cur non multi actus virtutum faciunt felicissimum, ita ut beatitudo maliter quidem

Sit plura, formal' aut' idem sub rō sūma perfectionis sit unum p se. In sacre Nicol. in 4. d. 49. ar. 1. q. 6. dicit beatitudinem eē in pluribz operationibz. Bonau^a ibidem q. 5. 1. p^o distinctio dicit beatitudinem eē matrimoniu^s spūale cum Deo, e ita consistere in coniuncte cum Deo p utraqz pōam aīe rōalis, Id est tam intellu, quā voluntati rēnt suādotes. Maior in 4. d. 49. q. 6. Marsil. in 4. q. ult^a. Supponendum est. 1.° Sancq^m non esse de noīe, ut male dicitur in 4. q. ult^a ar. 4. dub. 3. et Marsil. d. 49. q. 3. et 5. qz cum queramus quid sit illud, quoposito homo sit beatus, et quo sublatu et si cetera ad sint non sit beatus, constatqz non quod unqz bonū beatificare p se solum non est e^o de nomine.

Ex quo etiam seq^r 2^a scod. in 4. q. 3. ar. 2. non posse beatitudinem essēlem consistere in aggregatōe orū bonoz ita ut beatitudo sit nomen cōtēctiuum comprehendens oīa bona: qz constat sine bonis corporis consistere posse essēlem beatitudinem (ut patet ex trauct^o Benedic^t ii vbi dicit per fruitionem, et visionem Dei aīas esse beaty, tum qz corp^o non pot^o attingere per operationem sūmū bonū beatificans. s. Deum: Vn frustra, et a Dur^o in 4. d. 49. q. 4. Distinguitur beatitudo in eam, quō dicit aggregationem perfectionis spūalis et corporalis, et in eam quā dicit perfectissimam operationē qz aggreg^o bonoz et corporaliū non pertinet ad essēlem beatitudinem. notū qz sine bonis corporis saluari pot^o essēlis beatitudo. Id qz bona corporis si alia bona non adsint beatificare non possunt.

2° supponendum est non eē idem loqui de beatitudine pot^o et de beatitud^e hōis, ut bene distinguit Scotus in 4. d. 49. q. 3. quāuis male a nonnullis refutetur: qz dant hominem non beatificari nisi per pōam, et ita idem e^o beatificare pōam, et beatificari hōiemper illam tri reu^a intelligi pot^o pōa beatifica in rō talis pot^o quin intelligat hō simpli^o beatificatus, Id duntaxat beatificatus in quid. s. rō talis pōa: qz visus corporalis nulla alia actio beatificari magis pot^o qz visio corporali, et tri homo per visionem illam corporalem non beatificatur simpli^o rō dicit e^o qz quaelibet pōa tri e^o beatificabilis per actum talis pot^o: quia vnagōa tri est vnagōa, et dicit tri pot^o vnū bonū. at homo s. hōt plures pōas, ita est beatificabilis per plures, q^o s. cuius pot^o actus faciāt hōiem simpli^o beatum, s. etiam videmus operat^{em} cōnlem potentias

Posse esse videtur huiusmodi simpliciter loquendo, quia si quid, id est illud
 potest sit conatus: nam qui cogitur videre et locum huiusmodi visionem corpo-
 ralem conatum sensui, et videtur voluntati, atque ad hoc huiusmodi. Om-
 nino distinctus. Paludius in 4. d. 49. q. 3. ar. 2. distinguens beatitudinem
 inspeculativam consistentem in actu intellectus, et in practica consistentem
 in actu voluntatis, in utraque simul consistens in operatione
 virtutis quae potest: quia hoc non est docere quia nam ex his esset sit beatitudo
 huiusmodi: sic enim diceretur esset corporalem beatitudinem consistere in
 operatione sensuum.

In hac re dicitur beatitudinem esse in una operatione consistere.
 Ad non memoret ratio Durandus loco citato. d. 49. quod beatitudo est summum bonum
 nequit autem esse in pluribus operationibus specie differentiibus: quia necesse est alteram
 esse minus bonam, quam alteram si specie differunt, et in numeris ipsis patet
 quia non tamen (ut arguitur) propositum in initio quod probavit potest intelligi beatitudo
 consistere in pluribus operationibus non. Ad etiam specie, non quidem quod
 utraque esset requiratur ad beatitudinem, sed quod alterutra satis sit ad
 esse beatitudinem: finge enim idem obiectum beatificum posse videri
 clare per duplex verbum mentis distinctum specie alterutrum illorum
 satis esset ad beatitudinem, et ita disiunctive esset beatitudo esset
 in pluribus operationibus.

Quod autem illud possibile sit patet quia idem obiectum corporale videri potest per
 idolum expressum corporale expressum a sensu, et per verbum spirituale ab
 Angelo productum, et idem videtur Deus videtur clare per verbum creatum
 a creatis, et simile a seipso per verbum increatum videtur potest intel-
 ligi quod idem Deus videatur clare per duas imagines specie distinctas
 ductas per diversas operationes specie. ratio quae illa est: quia unam oper-
 s. intellectus (ut ar. 4. dicitur) est affectio summi boni, et ita eademmet ratio
 quae probare debet beatitudinem esse consistere in actu intellectus eadem
 et non aliam probare debet consistere in operatione, et in una operatione. sic
 D. Tho. infra ar. 4. et variis locis. (aut ibidem Ferrari. 4. contra gent.
 cap. 25 et 26 huiusmodi q. 2. de beatitudine Scot. et Dur. ubi supra in qua
 docent beatitudinem in una accepta consistere in una tamen operatione
 Scot. in 4. d. 49. q. 1. ar. 4. Medius infra art. 4.

Ad 1. arg. Nihil beatitudinem ex eo non consistere in pluribus operationibus

qz non ponit ei plures operationes consecutiones summi boni ut magis
 dicemus. Et pulchritudo corporalis constare pot ex pluribus qualita
 tibus: un^o not^m est beatitudinem apud auctores tam sacros, qz scho
 lasticos aliquando summi pro statu beati, et aliquando pro beatitud^e essentiali
 et ita passim reperientur apud illos quod beatitudo consistit in visione
 amore fructu et gaudio Dei et tunc visi: qz ad statum videntis Deum
 pertinet ut quem videt amet amore amicitiae: qz amabilis est pp^o se
 et delectetur de bonit^e Dei proq^o Deum pertinet et ut amet amore
 concupiscentiae Deum ut bonum amanti, et inde delectet de Deo lo
 secuto, quom^o h^o sac^o c^o inter se conexa sint in eodem statu beati, mo
 do explicat beatitudo per visionem, h^o est vita eterna, ut cognoscat
 te de^o, modo per delectationem, Intra in gaudium Dnⁱ tui et^o modo
 per utrunq^o ut in extraugg^o Bedisti. ii. ubi d^r aiay beati per vi
 sionem et fructum: non qz ibi definitur beatitudines esse in
 utroq^o actu consistere. ut male inde collegerunt tanq^o de fide Marfi.
 et supplementu Gab: qz ut bene notavit Cano lib. 12 de loci cap.
 14. neqz ibi Tom^o definitur beatitudines esse in tri. sed statum aice
 beatum, neqz ibi intendebat definire in beatitudinis, sed ipsam an
 est beatitudinis in aialy beati ante diem iudicij, praesertim quod
 non est apud oes auctores certum fructu nec eia actum voluntatis, et
 non in illis. ex quo et fit quod quidam sancti docent beatitudinem
 esse cognitionem, et amorem Dei, ut docet videtur in cap. 7. Dio
 nyij de caelsti hierarchia. et Anselm^o lib de beatitudinibz, et lib.
 2. de concordia liberi arbitrij, et praedestinat^o dicens beatitudines
 esse caritatem ois indigentia. et Aug. 13 de Trin^o cap. 5. beatus
 e qui h^oet quicquid vult. et Boetij ubi supra, haec inquam, dicen
 tes intelligunt, l^o de statu ipso beatitudis, l^o de beatitudine causali
 qz ad statum beati pertinent oia bona, et causantur ex beatitudi^e.
 Est h^o nomen significans qd beatitudo ess^o sit formalis aggregatio
 oium bonoz legatus D. Tho. infra ar. 4. ad ult^m

Ad 2^m mag^m respondebitur ar. 4. Ad 3^m p^o ex didis. ad
 4^m dicemus etiam infra ar. 4. utat. nunc satis sit scire sciam

Miseriam esse non posse consistere in absentia, et carentia ois
boni: qz Christus Dns essentialiter erat beatus, et tñ multa mala
poena compatiebatur -

Art. 3. ¶ Beatitudo sit operatio sensitiva
Partis, aut intellectiva tantum

Conclusio, operatio sensus non pertinet ad ess. beatitudinis, sed tñ
se habet antecedenter, et concomitanter.

Quæritur 1. ¶ Sensus corporalis beatificabilis
sit de pōa absoluta per visionem claram
Dei.

¶ Hæc triplicem pot hie sensum, 1. Medi^a mater misit hoc loco dif
ficultatim omnium, sed qz D. Tho. 1. p. q. 12. ar. 3. expresse disputat hæc
q^m. dicam breuiter posse. i. intelligi. V. sensus possit esse un^m visionis
beatificæ de pōa absoluta saltē in intellectu spūali, et in hoc non
inuenio repugnantiam: qz pot Deus facere rem quamlibet dependentē
a qualibet in genere causa efficiētis: vñ d^r sacram^{ta} sensibilia assu
munt^r ut instru m^{ta} ad gratiam efficiendam ita potest Sensus assumi ut in
strumentum ad visionem beatificam. 2° pot intelligi. V. sensus sit re
ceptiuus visionis beatificæ, quæ in intellu, de quo iam diximus supra
in sub^o corpore non posse inherere acciōi spūali. 3° pot intelligi dif
ficillimē V. per speciem sensibilem, et corporalem possit sensus beati
ficari, rāo dubij: qz non v^o repugnare prohibemēte speciem cor
poralem representantem Deum sicuti est. qz l'exteriori nobilitate ob
et hoc non: qz subst. spūalis nobilior representat per speciem spū
alem ignobiliorē: qz est acciō, et per verbum beatificum creatus
representatur ipse Deus, l' repugnat ex improprietate obij, & imaginis.
& hoc non: qz neqz requiritur proportio in eadem nō specifica: neqz sicut
d^r imago Cesaris Cesarē representat per vnitatem specificam co
loris representantis cum colore representato, necesse ē oēm imaginē
corporalem hoc hie: qz species sensibiles non sunt eiusdem naturæ
cum obiectis, vñ patet clarus de speciebus expressis, neqz requiritur
proportio

Proportio ordinis, aut generis: quia per species spirituales representantur corpora, et per species expressas creatas representat clari Deum in creatis. 2° per species corporales potest representari res spirituales.

In hac re, quamvis Concl^o quod repugnat dari talem speciem verior sit, tamen si nulla se offert ratio efficax, sicut negat Aug^o. qui non tamen non reddidit idem, sed max^e dubitavit de con^o quamvis magis adhaereat dictae concl^o: Aug^o. n. epla. iii. sic ait Porro autem si tantam sui dissimilitudinem via corpora mutabunt ut oculos habeant, per quos videant illa substantia quae non per locorum spatia diffunditur, sicut sed ubique in corporali tota est, longe aliud erunt haec corpora et non erunt ipsa sola, detracta mortalitate aliud erunt, sed in virtutem ipsius mentis quodammodo convertentur si videre poterunt quomodo tunc mente, nunc autem nec ipsi menti videre concessum est, et infra, siue per hoc, siue illud sit in utroque verum est quid istius corporis oculi Deum non videbunt: aut n. istius erunt, et non videbunt, aut non erunt istius si videbunt: quia tanta commutate longe alteris corporis erunt. Ecce ubi Aug^o. per hanc commutationem corporis dicit per se Deum videri oculo corporali: quia quamvis facta tanta commutate veluti aliud corpus esset, tamen corpus est. Et lib. 22 de civitate. c. 29 inquit, oculus glorificatum videre posse in corporalia, quod testim^{us} quia D. Tho. i. p. q. 12 art. 3. soluat uno ex duobus modis, quos ibidem posuit Aug^o tamen revera Aug^o. in 1^a solutio non reputavit impossibile cum dicat, Aut per illos oculos sic videbitur Deus ut aliquid habeant intantum excellentia mentis simile, quo etiam incorporea natura conatur, aut quod vltis exemplis, siue scripturarum testimonia difficile, aut impossibile, aut impte est ostendere recte. Vlt^o Aug^o. epla. iii. cita, probet ex sanctis patribus Deum oculis corporalibus videre non posse, tamen de oculis corporis gloriosi tandem infra dubita, nequeunt esse impte, et licet epla. i. r. idem probet, et videatur illi probabile, quod etiam in resurrectione non continget talis visio, tamen non putat impossibile imo de facto dubitantes et loquitur: inquit. n. cum substantiam Dei oculi corporales in resurrectione, mutata corporum corporum qualitates conspiciant viderint, qui hoc possint assequere. melius movet sententia illius. s. Ambrosii qui negat in ipsa resurrectione hoc concedit, idem pro se 2° Aug^o. infra ab illis

Verbis. Quapropter donec diligenti inquisitione etc. idem Hieron. epistola
6^a ad Pammachium in illa verba Job. quem visurus sum ego ipse, et
non alius etc. inquit is, id est Job. Annon in sexu suo resurrexerunt est
si non eisdem membris, quae iacuerunt in interiore, si non eosdem oculi
os aperiat ad videndum Deum, quibus tunc videbat vermiculos, ubi
fuit Job? at aperte ibi Hieron. loquitur de corporalibus oculis: quod de resurre-
ctione corporali loquebatur.

Nota tamen quod si claretur de seipso absoluta Deum videri sensu
aut specie corporali, illa visio corporalis non magis pertineret ad sensum
visus, quam auditus, et olfactus, etc. sicut cognitio intellectus cognoscens eodem
modo appellatur visio et auditio, et gustatio: nam sicut per intellectum videre
dicimus, ita et audire, ut scilicet ex illo patet audiam quid loquatur etc.

Art. 4. Utrum si Beatitudo est intellectiue

partis, sit operatio intellectus, an voluntatis.

Conclusio, Beatitudo esset non potest consistere in actu voluntatis, sed in
intellectu. Dubium contra hunc articulum: se offert: quod si idem non potest beati-
tudo in amore: quod sequeretur etiam in hac vita. Sed enim esse beatum per amorem
non est efficax argumentum: quod sicut multi dicunt beatitudinem non consistere in
visio utcumque, sed in visio prout est consecutio, et comprehensio. id est put
est visio Dei amati ut finis ultimus: ita etiam dicitur quod beatitudo est in amo-
re non utcumque, sed in amore Dei clare visi, ita ut sicut illi dant amorem re-
quiri ad visionem tanquam conditionem sine qua non esset beatitudo
ita dicitur visionem requiri ad visionem tanquam conditionem sine qua non
esset beatitudo, praesertim quod amor viae, et patriae non videtur esse eisdem speciei
quod quamvis amor non diversificat speciem ex cognitione sola, sed reuera diver-
sificat ex recognitione ut quando Deus amat in hac vita est reuera cogni-
tio immediata diversa a recognitione in patria, sed est diversio corporis ab
spiritu infinito, ita ut reuera per hanc cognitionem corporis cognoscatur Deus
non sit nobis Deus representari per aliquam imaginem existentem in in-
tellectu: quod per illam tamen naturam representantur res materiales, sed Deus
tamen significatur per illas res materiales et significatur per voces: sicut in hac voce
illa

2. 3. Ar. 7.

1. illa tri significat ad placitum Deum, itae per diuersas voces in diuersis linguis significat, sicutia ad placitum significat, et repr sentat Deum intellu hois viatoris iamper has speciej, aut res mtes iamper alias pro diuersitate imaginat hois q' voluntas amans Deum cognitum in hac vita diuersum. Sed oim, ab obo quod habet in patria, atq' ita erit amor diuersa specie, poteritq' beatitudo esse in amore patria, quia sit in amore via ~

quod si dicat semper in amari utroq' amore Deum, qui est vlt' finis. Vtq' ita utrobq' ee idem oim. 1° qz si rusticus semel hns fidem, et caritatem et inabili quadam ignorantia putaret esse corp' et ita illum amaret, sicut amor illius diuersum oim ab obo in patria. Sed qui amat putat utraq' eandem speciem ee, nisi homin' amore s' illi essent diuersa specie: qz ee diuersa obiecta. 2° qz non ex eo qd visio sit consecutio summiboni debet ee beatitudo: qz visio, licet sit consecutio respondens amori concupiscentie, nam qui amat Deum ut bonum sibi, et ut talem de siderat per visionem claram Dei, dicit consequi, quod desiderabat: qz consequ' Deum ut bonum sibi, q' beatitudo, q' debet ee consecutio, non debet ee consecutio per intellum, sed consecutio qua pertineat ad amorem amicitiae. Haec aut e ipsemet amor amicitiae, quo voluntas amat Deum non ut bonum sibi, atq' ita non ut comparabilem a se per intellum. Sed amat Deum in se, et pp' se. Sicut aut amor melior est amore concupiscentiae, et tanto pu tior sibi, ut postponi deberent ceteri oes actus. Huic amori, si optio da retur. Confir. qz et voluntas bet, ipse suam consecut' neg. n. ois consecutio est eiusdem ois: nam qui desiderat pecuniam non consequ' illam per intellum, sed per possessionem et apprehensionem realem: quia non desiderabat nisi apprehensionem realem q' voluntas desiderans amare Deum inter se. Idem pp' se ipsum tunc dicit consecuta suus finem, quando ita amaret ~

3° qz l' dero consecutionis e' facere oim' reali' p' se sibi. qui consequ' et hoc non, utq' non tri in se aut domini a liuis rei, sed et in ipse visio: qz ut diximus et super impie Deus non existeret et conservari posset cogn' quiditativa illius in obo beatificaretur. Vel dero consecutionis e' presentia rei in ee obiecti, et hanc etiam bet

actus voluntatis quod cum non magis Deus sit praesens intellectui quam quod est
 obiecti cuiusdam imaginis distincta natura a Deo etiam obiecti voluntatis est obiectum
 cuiusdam ponderis, et inclinationis distincta natura.

4° quod delectatio voluntatis est actus, qui magis respicit obiectum praesens
 quam quod est in obiecto praesenti quod magis est consecutio, quod magis est in delecta-
 tione, quae consequitur amorem amicitiae: Sicut enim non praesupponit aliam
 consecutionem, quam amorem amicitiae: quod talis delectatio est de obiecto ama-
 to propter seipsum, quod talis delectatio dicitur etiam praesentia: quod praesupponit
 rem consecutam, de qua est delectatio quod est amor ipse est consecutio. Item
 te ipsa delectatio: namque beatificam avarum consequente pecunias
 in eo avari desiderantis, est consecutio realis pecuniae, est delectatio, quae
 per seipsum expeccum possessa, quod si haec beatitudo avari non est in consecutio
 pecuniae, sed illam praesupponit tanquam obiectum suae delectationis ita beati-
 tudo beati consistere poterit in delectatione Dei consecuti, ita ut consecutio
 non sit beatitudo sed obiectum illius. Tandem si beatitudo est essentialiter
 in intellectu secundum quod voluntate actuali peccante homo videns Deum est esse
 beatus. Dices necessarii dicitamen practicum, quod moueret ad amandum
 Deum, et non peccandum. Contra quod si intelligat homo existens in habitu
 alio peccato assumi ad visionem Dei, ita ut Deus subtraheret concursum
 voluntati, quae alioquin illum amaret, et ita expelleret peccatum procedens
 amando Deum, tunc homo esset esset beatus existens in peccato mortali
 Dices quod in casu delectationis peccati: quod privatio gratiae definirer et privatio
 et fieret negatio: quod iam non esset carentia rei debita inesse: quod pro ad huc
 visionem, et eius effluuium tollet peccatum et Deum subtraxisse concursum non
 tollit visionem. Sane nam ut sit expulsus a peccato, propter hanc visionem
 quod natura sua est expulsus a peccato fit privatio iam negatio. 3^a quod si per
 seipsum saltem intelligat visio cum peccato, deberet et intelligi beatitudo
 essentialis cum peccato, quod est summa miseria.

1^a sententia est Scoti in 4° de 49. q. 4. ponentis beatitudinem in amo-
 re (ut mittam sententiam Aristotelis in 4. de 49 dicentis beatitudinem forma-
 lem consistere in actu delectationis voluntatis) Probat Scotus quod bea-
 titudo est ultimus finis, voluntas autem est quae immediate respicit finem. Sum-
 mus ex Anselmo lib. 2. cur Deus homo de unitate cognitionem ordinari ad
 amorem: ordo enim inquit, verus est velle amare, ut intelligas, scilicet
 Scotus 2° de 25. 2° docet quod si amorem vice, et patria non in se
 maiores

maiores intentionem differre, Id etiam speciatim penes diuersa principia
fidei et visionis. Henric. de Gand. cum q. lib. i. q. 14 fuisse
probasset voluntatem esse nobilioram q. intellectu, docet q. lib. io q. 14
q. si amor est sine visio faceret beatum, non tri visio sine amore
probat melius esse amare q. videre, q. perire e. odisse Deum. q. non vide
re Deum. maiori autem bono (teste H^o) maius malum opponitur
probat et ex Victorino in c. 7. Dionysij de celesti Hierarchia. Item
Henric. ibidem. q. 5. ex eodem Hugo magis vult voluntatem ob
q. intellectui. Item q. lib. 13. q. 22 et q. 2. Bonau. in 2. d. 33 ar. i. q.
2. Ricm. in 4. d. 49 ar. 1. q. 7. Maior q. 5. Supplem^{tuus} gab. q. 2. ar.
2. Gordon. lib. i. questionarij q. 42. et feri oes vult haec: quia
voluntas e. nobilior q. intellectus: q. inquit habitus, adus, et obm. voluntas
est nobilior: nam charitas est perfectissimus habitus, adus et voluntas
est nobilior: q. imperans, mouens, et cohibens. Item obm. voluntatis e.
bonum simpli, obm. u. intellectus est bonum intellectus: q. voluntas appe
tit bonum toti sui: q. e. appetitus totius sui, intellectus u. fertur in bo
num sui: q. tri appetit bonum suum.

Contrariam sententiam, quod beatitudo sit in actu intellectu tenet D. Th.
sic. et. d. q. 26. ar. 2. et 3° agent. c. 25. et 26. (met. et ferr.
Locis citatis Sol. d. 49. q. 1. ar. 3. Med. sic. Carthusia. in 4. d. 49.
q. 1. Duran. ibidem q. 4. supposito q. beatitudo ponenda sit in vna ope
ratio. In hac re. i. supponendum e. ex ss. aut sanctis nihil posse ce
to colligi: nam quif Exodi 33. (ut tractat Cui. lib. 3. 5^a Iulianum c. 2^a prin^m)
dicatur si inueniam quam coram te ostende mihi faciem tuam. vbi dicit li
vly pretiosissima operatio mea, in qua constituitur felicitas e. contempla
tio Dei. Item c. Joan. 3. cum apparuerit et. et. i. c. i. 13. Videmus
nunc per speculum et. et. Joan. 14. ostende nobis Patrem et sufficit nobis
et illud Dauid ps. 17. satiabon cum apparuerit. et. Joan. 13. haec est
vita aeterna, ut cognoscant te et. quod testimonium non tri intelli ga
tur de cognoscere fidem ut intelligunt Cuius et Hilarius, ut late proseq.
Castro verbo beatitudo hauri 4. sed et de visio clara Dei ut intel
ligit Aug. lib. de signis et litera sap. 77. et lib. i. de trinitate cap. 3. et
sermo. iij. de temp. Innocent. lib. 3. de off. Missa, c. 3. et 29. Lau
rentij Iustiniani in fasciulo amoris cap. 26. Lira. Nuper. D. Tho.
et alij hunc in locum. In inde non colligitur esse beatitudo e. in visione

Ut notavit Supplem. Gab. d. 49 q. 2 ar. 3. qz ut collig^r ex Aug. lib. 33. q. 9. q. 69 mos est s^{ecundum} docere tunc aliquid fieri q^{uando} cognoscitur fieri, et ita visio d^{icitur} vita eterna: qz in visione cognoscitur ipsa beatitudo vel quia per visionem habet, tanq^{am} per intell^{ectum} illum, qz cum status beati includat visionem, amorem, gaudium, et d^{icitur} i^{tem} per hoc, i^{tem} per illud explicat^{ur} status beatitudinis. Omitto s^{ed} tam expositionem Scoti explicantis per vitam eternam ee cogn^{itionem} Dei, id est esse vitam operat^{ur} eternam, cum idem d^{icitur} g^{audium} et de operat^{ur} damnatorum. idem d^{icitur} de testimonij^s sanctorum: nam qu^{ia} Aug. in p^{ro}lo loquit^{ur} c. 36. et lib. de beata vita, et in p^{ro}lo. d^{icitur} d^{icitur} tota merces est visio. et lib. 1. retractationum cap. 14. et in p^{ro}lo. 35. et c. 1. et 2. in p^{ro}lo loquit^{ur} et 22. de Ciuitate et cap. 29 et 10. de Trinitate et 7. et 8. et lib. de Trinitate cap. 9. et 10. Et lib. 2. de libero arbitrio cap. 3. et lib. de quantitate aia. c. 33 dixerit beatitudinem consistere in visio^{ne} Dei.

dixerit

sicut tenet lib 4 aduers^{us} haereses. c. 37 Anselm. in morologio c. 66. 67. 68, et lib. 2. cur Deus ho^{mo} c. 1. et dialogo de casu diaboli c. 3. Basil. cap. 19. constitutionum monasticar^{um}. Damasc. lib. 2 fidei c. 12 et lib. 4. c. ult^{imo}, et sicut ubi^{que}. tri explicari potit modis supradictis qd patet in eodem Aug^{ustino} i. de doctrina Christiana cap. 32. et lib. 1. de beata vita, et i. retractatio. c. 9. et max^{ime} lib. de moribus Eccl^{esi}e c. 8. et 9 de ciuit. Dei c. 1. ubi iam amorem, iam fruitionem, iam gaudium appellat beatitudinem. Verum quidem est Aug^{ustino} et laius aliq^{uando} loqui: 10 de Trinitate cap. 7. ubi inquit inuenire beatitudinem proprium exultationis effluentis, sicut et inquirere

2° supponendum est. beatitudo non posse consistere ut bene Scot. q. 5 citat. in actu voluntatis: qz pra^{esupponit} alium actum nob^{ilior}em s. voluntationem. neq^{ue} in amore concupiscentiae: qz supponit amorem nob^{ilior}em. s. amicitiae. neq^{ue} in actu reflexo intell^{ectus}, aut voluntatis: qz actus isti reflexi non possunt h^{abere} pro ob^{iecto} aliquid infinitum: nam qui intelligit se intelligere, aut vult se velle, non h^{abere} pro ob^{iecto} Deum: qui intelligebatur actu directo. s. amabat, sed h^{abere} pro ob^{iecto} intellectionem, aut voluntationem. iam aut^{em} supra diximus qd verbum beati in quantum h^{abere} ob^{iectum} intellectionis alterius non pot^{est} beatificare q^{uia} neq^{ue} amor amatus pot^{est} beatificare amantem

3° supponendum est amorem patriae et amorem vici ee eiusde^m speciei atq^{ue} ita

atq; ita in neutro posse consistere beatitud^{is}. ess^{et} Lem^{us} Prob. qz amor non
 specificat^{ur} a cogn^{itione}, sed a re amata q^{ia} cum est caritas vice, et caritas patrij
 sint pondus superni ad eundem Deum amandum non est cur dis
 tinguant^{ur} penes modum cognitionis: qz quanvis qd intelligit^{ur} mediante
 alio requirat q^{od} illud aliud prius cognoscat^{ur} ut quod tri^o g^o d^o v^o tantus
 amat Deum cognitum per res materiales non prius amat ut quod res ipsas ma
 teriales. Sed immediate amat Deum, alioquin sequer^{etur} e^{ss}e diversum spe
 cie amorem superni e^{ss}e Deum in vno so^{lo} atq; alio: qz contingere so
 pe pot^{est} ut diversum id^{em} t^{em} sit in vno so^{lo}, atq; alio, per quod cognos
 cat uterq; Deum, quem amat q^{od} non ex diversitate ob^{iecti} cogniti immediate
 diu^{er}sificatur amor suis ex diuersa re amata.

Est tri^o dia inter delectationem, et amorem qd de delectatio in patria
 datur que sit diu^{er}se speciei a delectate, que est in via: qz ob^{iectum} formale
 est diuersum, nam pot^{est} i^{tem} quis delectari de Dei bonitate in quantum est Dei et
 pp^{er} Deum, et hac tamen via q^{ia} in patria reperitur. 2° pot^{est} quis delecta
 ri de Deo ut cognito ita ut sit pars ob^{iecti} de delectationis associatio, ipsa Dei
 ite^m pot^{est} quis delectari de ipsa visio Dei, ita ut visio sit ob^{iectum} delectationis
 et hac utraq; delectatio reperit^{ur} in patria distincte speciei a delectate
 que est in via: r^{ati}o est qz amor non dicit ob^{iectum} p^{re}sens et consecutum et
 ita pot^{est} e^{ss}e idem in via et in patria, tri^o delectatio semper respicit ob^{iectum}
 ut p^{re}sens, et in ordine ad possed^{um} illius: nam siue delectemur de se p^{re}si
 ue de desiderio ipso semper includitur p^{re}sentia ob^{iecti} delectationis: nam
 et q^uo d^o delectamur de memoria rei p^{re}terite ob^{iectum} delectationis sem
 p^{er} presupponitur ut habendum. Sicut habet^{ur} ut q^uo d^o delectatio est de re
 p^{re}senti. Sicut habendum, ut q^uo d^o delectatio op^{er}a est de ipso desiderio. cum
 q^uo in patria sit noua consecutio ob^{iecti} que non fuit in via necesse est esse
 nouam et distinctam delectationem speciei, qui non sit amor distinctus
 speciei.

His positis dicendum est v^{er}o beatitudines esse consistere in actu in
 qua probari poterat ex Ar^{istotele} et alijs. His passim dicentibus felicitatem esse in
 contemplatione. Sed legat^{ur} interim Eugubinus lib. 10 de perenni p^{ro}bia: nos
 n^{on} infra disputantes de beatitud^{ine} huius vite. illa testimonia adducemus
 sic sentiunt auctores citati et D. Tho. Soc loco et q^uo. 1. ar. 1. ad 2^m et q.
 19. ar. 1. ad 2^m. et in 4. d. 4. q. 1. ar. 1. q^uo. 2. et q^uo lib. 7. q. 9. et 3° contra
 gent. c. 25. et 26. prob^{atur} i^{tem} ex D. Tho. in 1. d. 1. q. 1. ar. 1. qz visio est actus

Nobilissime potentia, si in illo est beatitudo: quod si homo perficitur
 magis per nobilioris remotionem in re potentis, quam per nobilioris operationem ma-
 gis perficitur in re operantis, si cum beatitudo sit in operante de beate in no-
 bilissima operante, quod autem intelligitur sit nobilior opera in deo magis potest propter
 alias rationes philosophicas: quod cognoscitur est id per quod differt homo a rebus inanima-
 tis, que non attingunt Deum ut dicitur: est enim accute dicitur D. Tho 3° 2°
 gent. c. 25. et in 3. d. 27 q. 1. ar. 2. hoc quod est appetere, et inclinari in ali-
 ud est quid cor et rebus inanimatis: unde quis de illis et dicamus quod appetunt
 et inclinant, non dicimus de illis quod cognoscunt: quod cognoscitur dicitur quod cognoscens
 fiat ipsum dicitur per affirmationem, quod non reperitur in rebus inanimatis, hoc
 autem quod est triplex inclinatio, et inclinatio in re, etiam reperitur in illis: nam
 si res tantum per actum dicitur tendit in rem ita et quodlibet res nra per
 formam suam, que est quedam participatio entitatis Dei inclinatur in Deum
 si in voluntate prout dicitur appum non potest consistere beatitudo

Huc enim spectat ratio in 4. d. 49 q. 4. ubi dicitur optime probat quod si appum nra
 non est proprium seipsum, neque enim res nra appetit ut appetat, sed ut consequatur
 perfectionem rei nre, ita et appum sensitivum, quod intellectivum non
 inclinatur in rem, ut inclinatur in illam, neque potest perfectio ultima appetentis
 consistere in inclinatio, sed si semper appum sensitivum appetit convenienter
 fugit dis convenienter sensibus, ita appum intellectivum debet appetere
 quod est convenienter intellui, et si perfectio ultima appetentis per appum sensitivum
 non potest consistere in appetite, sed in aliquo actu appum, sed in perfectione
 alicuius sensus, ita impletur est ultimam beatitudinem sibi voluntis consis-
 tere in aliquo actu voluntatis, sed necesse est consistat in aliquo actu
 alterius potest perficiende: nam si rebus nris non est datus appum ut
 appetendo formam et ultimum perficiant, sed voluti in ministerium, et instrumentum
 forme nre ut per appum consequatur suam perfectionem, ita appum realis
 non est datus sibi, ut appetendo per illum perficiatur formam, et ultimum, sed veluti
 in ministerium. Instrumentum intellui apprehendentis sibi convenienter ut
 per voluntatem tanquam per quosdam gressus aie intellui consequatur suam
 am felicitatem sicut datus sunt pedes corporales sibi ad obsequenda su-
 as operationes, quibus perficiatur sicut accute dicitur Dur loco citato, non
 tanquam voluntatem imperare intellui non est voluntas eius superiorem
 intellui sed tanquam sibi rem mouentis in finem, ad quem prius dirigit intellectus

Sicut pedes ferunt, et movent solem ad finem, et locum, quem visse intendit
 Zarad D. H^e e qz beatitudo e, m^o omⁿi voluntatis, atqz in i^o voluntum, et
 consequenter antecomm^o rationem qz nulla ut alio pot e beatitudo
 pro cuius intellig^o notm e quod noie beatitudinis intelligit d. Tho. in Socat^o
 notm beatitudinem obiectivam, sed formalem, i. consecut^o obⁱ, qz ut bene
 notavit Serra 3. a gent. c. 25. omⁿi, et consecutio illi, non faciunt dupli-
 cem beatitudinem, sed unam: qz omⁿi non e beatificans nisi prout consecutio
 arguit p^o D. Tho. omⁿi, et consecutio illi, e antecomm^o actum voluntatis
 sine omni actu voluntatis, qz nullus actus voluntatis e beatitudo et formalis
 qd. n. actus voluntatis non sit omⁿi beatificans p^o qz ois actus voluntatis est
 p^o finem et ita imple e non magis amari finem illum per actum directu
 qui prior e v.g. in amante Deum qz meam voluntate c^o Deum p^o acti
 reflexum, qui posterior e quo amat ipse amor, qd u^o non pot sit esse
 actus voluntatis consecutio obⁱ beatificantis, atqz ad co beatitudo formis
 p^o et exemplis, et ro. i. qz app^o sensitivus nunqz consec^o, sed sensus p^o illum
 Item qz velle pecuniam non est affectio pecunie et felicitas, qua pot
 provenire ab honore non pot consistere in app^o amoris, aut amore illius
 sed in consecutio qz cum omⁿi beatitudinis summe sit ^{externum} s. Deus
 imple e per amorem illi beatificari ess^o, s. imple e amorem e consecut^o
 obⁱ. Sed p^o ro D. Tho. hoc loco: qz s. quis beatitudo sit i^o omⁿi volun-
 tatis, t^o tri actus voluntatis non pot ee formalis beatitudo: qz in voluntate
 est amor, et desiderium, et delectatio: nam sicut agens n^o i^o dat for-
 mam conlem lapidi cum centro. s. gravitatem, deinde dat motum, et in-
 de seq^o quies in centro, sic et appetibile dat appui i^o quardam compo-
 sitionem et proportionem cum eodem appetibili, et haec e amor. deinde
 dat motum et tendentiam, et haec e desiderium, tandem seq^o quies il-
 lius tendentiae, et haec e delectatio: nam ut Ar. docuit 3. de aia tex. 55.
 appetitivus motus circulo agit: nam p^oficis citum ab appetibili cau-
 sante intentionem sui in appui et terminat in idem appetibile ut con-
 sequendum p^o appui. Hanc sic amor abstrahit a praes^o, et absentia
 obⁱ. desiderium indicat absentiam obⁱ. delectatio non facit obⁱ praes-
 ens, sed presupponit illius praesentiam, qz nullus ex his actibus pot
 ee beatitudo: qz nullus e consecutio obiecti: v^o merito D. Tho. hoc
 loco non meminit amoris: qz videbat ad eam amoris impertinenter
 se hie praesentiam, et consecutionem obⁱ, aut absentiam eius dem-
 um maxime meminit delectationis, quam videbat versari c^o omⁿi

12. 5. m
Præfens, et dequadixerat Ar. stultum eē querere pp̄ quid aliquis
delectet, qd non dixit Ar. qz de delectatōe esset ultimo finis, et beati-
tudo formalis sed qz tenet se exp̄tē ul̄tī finis, et consecutio n̄i, tanq̄ aliquis
affectus resultans ex consecutōe obi: vñ qz delectatō e ul̄tī actus via ge-
nerationis dī cē pp̄ se .i. non ordinari in ulteriozem actum, s̄ ordinat̄
desiderium, non tñ qz possit eē beatitudo formalis, et intentio per se i.
qz ridiculum e, inquit, D. Tho. qd finis corporis grauius non sit eē in cen-
tro, s̄ quietatis inclinationis incentrum; si n. hoc principali intende-
ret graue, vt quietaretur inclinatio non dēss̄et illi nā talem inclin.
q̄ dedit inclināt̄ vt consequeret̄ perfectionem suam, ex qua consecutione
consequit̄ quietatis inclināt̄ vñ vt bñe foret. notauit oē illud, quod
est obm̄ desiderij debet eē postea obm̄ delectat̄. Id non tñ desideramus
Deum, s̄ consecut̄ Dei et ita desiderium neq̄ beatitudo obiectiua
neq̄ formalis s̄ non tñ delectamur de Deo s̄ eē de consecutōe Dei
et ita delectatio non pot̄ eē beatitudo obiectiua neq̄ formalis.

Sed obiectiua factens tñ vt probatum amorem concupiscentie
non posse eē beatitudinem non tñ qd amor amicitie, quadiuis̄ Deus pp̄
seipsum: nam sic actus non ordinat̄ ad aliud sed desiderium siue delecta-
tionem, siue consecutōem rei amate q̄ talis amor s̄ est ultī finis, ita eē est
ipsa consecutio obi q̄ quamuis nullus actus appet̄s sensitui possit esse ul-
timus finis appetentis per appet̄m sensituum, tñ amor amicitie inuo-
lunt̄ pot̄ eē ultī finis amantis: qz non s̄ appet̄s sensituius semp̄ con-
cupiscit obm̄ alteri .s. sensibily, ita voluntas semper concupiscit obm̄
alteri .s. intellū, sed aliqui pp̄ amorem amicitie sistit in ipso ob̄. 2° ex
duplici capte amorem eē amicitie non pot̄ eē beatitudinem formalem .s.
qz actus volunt̄s non eē consecutio obi s̄ actus intellū: qz utar̄ 2° huius q̄s
habuimus, non eē assimilatio aliquis actus, nisi cognitio: qz vt bñe Dur̄
loco cit. multo maior eē unio intelligētis cum intelligibili q̄ amantis
cum amato: qz quis vnio q̄ voluntatem sit maior causalē in quantum
amor est causa qd amans se conformet amato in operationibus, et inq̄r.
pot̄ assimilēt̄ illi, tñ actus intellū eē formale assimilatio et sic maior vnio
cum intellū ob̄, et ita maior consecutio obi. 2° non pot̄ amor amicitie
eē beatitudo formalis: qz beatitudo dicit iōem cōmodi: vñ bñsel. de
casu diaboli .c. 4. inquit qd ois affectio voluntatis est affectus iust̄
aut cōmodi, et addit̄ eē cōmodi aut constat beatitudo vt doceret
nos

nos Ansel quod benedixit Dur. aliam esse rōem meriti, aliam qz
mij: qz ad meritum appropius est attendendus e, ad primum u' rōis com
modi: vñ quauis melioritas meriti consistat in rōe amicitie cō Deo
tñ melioritas præmij, et beatitudinis consistit in maiori cōmodo. ma
ius aut cōmodum consistit in nobilitate, et perfectioni operat, et in melio
ri consecut: infirmiti obiecti.

Neg. n. debet quis premiari in eo qd quis meret qz meritum est id
qd exhibetur Deo a merente. primum u' est id quod exhibet a Deo soli
merenti. nam miles meretur primum victoria in capte quam consecutus
est manibus, et rōis a priori est qz merens per meritum acquirit perfectio
quæ illi deest. Hac aut perfectio deesse pot non tñ pot per quam meret, sed
alteri nobilitati potentia q' p' uilla etiam ornanda uoluntate mereri potest.
Sed ubi qz rōis beatitudinis sit rōis cōmodi proueniens a Deo, et non rōis a
micitie q' Deum qz si ex eo qd hac amicitia facit hominem iustum, faceret et
beatum sequeretur qd si Deus imponeret præceptum soli de non desideranda
visio beatifica, nec habenda, et simili de non desideranda char' super
niti, nec habenda, ita ut Deus uellet relinquere hominem semper in puris na
turalibus, et uellet qd homo conformaret se huic uoluntati, tum quia
in illo casu homo iustior fieret, si eligeret carere uisione Dei remanens
cum solo amore nati, cum quo tñ solo beatus esse non posset. meritij. I.
tho. non meminit amoris in hoc loco: qz beatitudo dicit rōem cōmodi
rōis aut cōmodi dicit præsentiam boni beatificantis. amor aut abs
trahit a præsentia et absentia ubi, quo dicit, patet qz si daret alicui op
tio 2^m. uellet magis uidere Deum, aut qd proximus non offenderet de
um, appetitus iustitia debet hoc 2^m eligere, appetitū cōmodi eli
geret uisionem.

2° dicendum in hac q' qd h' uisio Dei sit perfectior entitati
uie, q' amor Dei, et id certū beatitudo sit in uisione, non tñ discogn' est en
titati uie perfectior quo libet amore. Hoc dixerim q' nonnullos sentientes
non posse dari amorem est supernam, qui sit perfectior entitati uie
aliqua cogn' in esse rei, licet in eorum et libertatis, quæ e' aliquid
externum amor sit perfectior, p' bant qz si aliqua delectatio esset
perfectior aliqua intellectu. In differentiam talis intellectiois, genus
inquunt, delectationis e' perfectius genere intellectiois, atq' ita
disclectio e' perfectior o' intellectu: qz putant genus perfectiois
necesse e' o' s' duas e' perfectiores, q' sint differentia generis tñ

Perfectionis. Sac doctrina est 2^a d^o Tho. mille locis, et max^e i. p. q. 32 ar. 3. ubi docet aliquando cognitionem ee nobiliorem amore, aliquando contra, etiam diximus i. p. q. 30. ar. 5. qd species homicidij eo dicitur e gravius pecc^m qd violatio voti in re leui, quauis genus homicidij .s. pecc^m contra proximum sit leuius qd genus illius violationis .s. iniuria 2^a Deum que d^r sacrilegium. Item fides diuina excedit in eo virtutis supernis et theologicis suam Naturam et tri excedit a billa per euidenciam qd pot^e species specie excedere nobilitate generis et superari in dicitur, ut patet in corp^e in corruptibilis, quod proculdubio e genus perfectius qd corpus corruptibile, et tri dicitur corp^{is} corruptibilis perquam contrahit ad ee viuentis, sentientis, et hois perfectior e qd dicitur contrahens corpus incorruptibile ad ee cali, dicitur aut^e formicam ee nobiliorem calo qd s^t subeodem gen^e equalis perfectionis vna species excedit alteram indiff^e et excidit etiam ab altera, sic et potest species vnius generis perfectioris excedi in dicitur a specie generis imperfectioris vno aut a priori e qz ut dicitur possit contrahere genus, tanq^m propria dicitur illi non tam est attendenda nobilitatis equalitas qd proportio contrahentes et contrahibilis, contingit aut^e saepe qd que minus distant in ipsa perfectione, mag^s distant in ipsa proportione; nam vna subst^a ab altera subst^a vni^o distat qd ab accidenti, et tri non pot^e vni^o cum subst^a, s^t cum accidenti qd s^t non valet aliquid esse vni^o qd cum eo debet vni^o qd sit equalis perfectionis, ita non sequit^r genus e contrahibile qd debet contrahi per aliquid tanta, et tanta perfectionis, sed tri leg^r qd debet contrahi per contrahens sibi proportionatum.

Ad arg^{ta} R ad 1^m qd amor via, et patria eiusdem e species teste D. Tho. infra q. 67 ar. 5. in corpore. et 22 q. 24 ar. 7 ut iam probatum^{us} et etiam si specie differrent neuter possidet beatitudo: qz neuter possit esse consecutio ut probauimus.

Ad 2^m conce^{ditur} qd visio est beatitudo prout Deus visus est obm amoris concupiscentia: qz appus beatitudinis e appus commodi. Sed sic amor concupiscentia subordinat^r amor amicitia, et appui iust^e, neqz requiritur qd beatitudo sit actus max^e voluntarij formali, sed obiecti ue^l i. max^e voluntarij, et ideo non requiritur qd sit actus voluntatis. Ad 3^m p^o ex dictis? ad 4^m R. qd quauis delectatio dicat presentiam obiecti non est beatitudo: qz non facit presentiam obiecti, sed supponit, ita tri ut si por^o impte intelligeretur delectatio perseuerare de Deo viso nondum ante visionem, nihilominus delectatio dicitur esse circa obiectum consecutum.

Consecutum, et praesens: quia ad huc in eo casu delectatio respiceret Deum ut visum, et consecutum, et non ut visibilem, et consequendum quia, ut saepe diximus actus non specificantur ab objectis reali existentibus: quia de propria absoluta visio albedinis potest esse sine albedine praesenti, ita etiam inde delectatio intelligi posset: quia licet delectatio respiciat rem ut praesentem et existentem per consecutum, sed hanc praesentiam et existentiam respicit sine actu, et cognoscit existentiam hanc abstractam ab existentia reali hominis. 5^m magis petit difficultatem sequentem.

Q. 2° *U*si per impossibile esset visio Dei sine amore Dei, cum odio Dei beatificaret videntem ~

Non dubium est quia Augustinus in soliloquijs c. 6. et 8, et lib. de moribus ecclesiae c. 3. inquit, beatus non est quantum existimo quia non est quod amat, aut qui non amat quod habet. et addit multa, quibus videtur docere beatificari non posse hominem per aliquid, nisi amantem illud. Bernardus tractu de gratia, et libero arbitrio, inquit si ex necessitate, et absque consensu propria voluntatis mala, bona fieri possent, vobis creaturae nec misera nec beata esse possent, cui deesset in utraque parte quod solum in ea miseria, aut felicitatis capax est voluntas. Item d. Th. infra ar. 4. ad ultimum ait nihil mali velle requirit ad beatitudinem est quaedam debita dispositio ad ipsam voluntas aut bona ponit in numero bonorum quae beatum faciunt, prout est inclinatio quaedam in ipsa, et motus reducit ad genus sui termini ut alteratio ad qualitatem.

2° quia quia beatus esset sit in visio potest esse requisitus ovis amor voluntatis namque actus prudentiae sit actus intelligentiae sicut actus fidei, et actus contemplationis, tamen requirit ad illos esset motus voluntatis, similiter beatus in visio consistat, tamen requirit aeternitatem. 3° quia summa miseria quae est poena damni non habet rationem in felicitate nisi cum ordine ad peccatum et nisi involuntaria est, et odio habita quae felicitas non potest esse nisi cum ordine ad amorem obiecti beatificantis, sic videtur insinuare d. Th. in 1° d. 15. q. 4. ar. 1° ad 3^m. Et in 1° q. 93 ar. 5. ad 2^m dicens beatitudo est visionem Dei, ut convenienter, et amabilis. Item Anselmus de casu diaboli c. 2. inquit non

Non posse esse beatitudinem sine amore Iustitiae ~

In hoc re i modo dicendi e fugientium difficultates qd. s. visio non pot esse cum pecc^{to}: qz neqz odio hui pot actuali Deus visus, neqz habituali qz relatio pecc^{ti} habitualis tollitur per visionem. Sed refutat sic modus .i. qz put suo loco dicimus impossibile e ad ultimum (cuius pecc^m non fuit quia grae, sed aversio actualis libera ab ult^o fine) iustificari, nisi p adum liberum: qz si nihil de novo infundit, non fiet iustus. Si aut infundit aliquid quod gratum faciat, debet infundi per actum liberum, aut si dicas posse et infundi existenti in peccato habituali, dicamus pot etiam infundi entitatem illam peccanti actualiter. aut si dicas non posse infundi peccati actuali: qz repugnat cum tali pecc^{to}, dicam et repugnantiam cum pecc^{to} habituali non retractato; cur. n. hoi actuali peccante debet Deus necessitatio ad corrumpendam gram p subtractiones concursus: qz si reu^a digna deberet tolli, ut debet tolli necess^o, est qz repugnat bonitati Dei mentiri, et decipere hoiem testificando aliquid .i. producere imaginem in eo cui Deus loqueret representante rem al^{ia} e qz e ita repugnat bonitati Dei e amicum peccatoris, i peccantis, itaut s^t repugnat infundere verbum illud qd est mendacii verbum: qz res al^{ia} se hiet ex p^{te} obis ita repugnat infundere gram l^o conservare illam in hoi peccatore, i peccante, quandiu non retracta verit^{er} libere adsum peccati. s^t et repugnat bonitati Dei terminare ut suppositum nam peccantem l^o existentem in pecc^{to}. 2° qz hui modus insufficienter ret: qz quia v^m si impie intelligeret homo in pecc^{to} cum visio e^t beatus necne ~

Modus Soti in q loco cita. dicentis non posse hoiem cum sua visio e^t beatus, non defertur beatitud^{is}, sed defectu sub^o beatificabilis ita ut s^t ad recipiendam formam requirit subm^o e receptivus, et proportionatus, ita ad hoc qd visio beatificet requirit subm^o amas .i. qz non pot aliquis beatificari per posse s^o pecuniae imperfectae, nisi amans pecuniam 2° qz de hoc beatitudinis i, qd sit concupis et comprehensio, nihil aut d^t comprehendere, et tenere nisi concupis et quod contendebat obtineri s^t necesse e id qd beatificat habere rem s^o obtenti, et concupis. at s^o respicit adum volunt^{is}

q^d s^t non pot^{est} aliquis dici consequi nisi q^d amat, ita non pot^{est} beatificari nisi per consequentiam rei amate, neq^{ue} hoc est facere beatitudinem aliquid complexum, sed aliquid simplex, sub 2° tri^o finis; nam ex eo q^d obm^{is} appetit^{us} bruti sit usus, aut potus, non tri^o sub 2° formali finis. respu^{er} aut^{em} voluntatis usus, & potus sit obm^{is} sub 2° finis, non inquam ex eo sequit^{ur} q^d respu^{er} voluntatis sit obm^{is} complexum q^d visio ex eo q^d debet at beatificare sub 2° finis non seq^{uitur} e^{ss}e aliquid complexum q^d s^t calor non pot^{est} beatificare ullom^o remanentem pot^{est} tri^o beatificare s^oiem amantem calorem ad expellendum frigus, ita visio beatificare debet amantem obi. q^d aut^{em} beatitudo sit comprehensio collig^{itur} e^{ss}e ad Phil^{os}. 3. Sequor si quom^o comprehendam. et iⁿ Corinth. 9 sic currite ut comprehensio datus: vⁿo J. Tho. 9. seq^{uitur} ar. 3. Distinguit comprehensione a visio^{ne} ubi declarabim^{us} quid sit comprehensio, et ad quam o^{mn}ia pertineat

Sed huiusmodi est falsus q^{ia} siquid probaret, tri^o probaret amorem concupiscentia e^{ss}e necess^{arium} ad beatitudinem q^d non pot^{est} beatitudo e^{ss}e visio et comprehensio, nisi amata, & concupita non tri^o prob^{et} q^{ia} requirat^{ur} amor amicitie de^{us} p^{ro} seipsum, qui tri^o solus amor opponit^{ur} pecc^{ato} q^d non pot^{est} quod homo debeat e^{ss}e iustus amore amicitie expellente pecc^{ato} ut sit beatificabilis sed q^d debet amare visionem, ut como dum suum: quia hoc amore visio est finis, et comprehensio. p^{ro} q^{ia} ut aliquis dicat^{ur} beatificari p^{er} possess^{ionem} pecuniarum & p^{er} cogn^{itionem} Angelorum, & p^{er} cogn^{itionem} demonum, & p^{er} cogn^{itionem} pecc^{ati} non requirit^{ur} amor amicitie respectu pecunie, & pecc^{ati}: q^{ia} sunt incapacia neq^{ue} respu^{er} Angelorum & demonum: q^{ia} isti non merent^{ur}, illi non requirunt: q^{ia} nec istoz, nec illoz cogn^{itionem} magis, & min^{us} perficit^{ur} intell^{ectum} cognoscentem p^{ro} vol^{untate} amantem amore amicitie. 2° ad huc falsum est q^d requirat^{ur} amor concupiscentia ut res concupita possit beatificare. q^{ia} sⁱ infelicitas, ut faciat infelicem non requirit^{ur} cog^{itatio} odium infelicitatis: q^{ia} sine utroq^{ue} pueri qui sunt in limbo intelligunt^{ur} infelices, et si p^{er} imple^{re} damnati appetent^{ur} carentiam visionis Dei, non ideo e^{ss}ent miry infelices, sed multo infeliciores, q^{ia} ut aliquis sit beatificabilis non requirit^{ur} cogn^{itionem} s^{ua} grossa ipsam beatitudinem, & felicitate^m neq^{ue} requirit^{ur} amor tang^{ere} aliquid pertinens ad e^{ss}e, sed necesse est q^{ia} presupponatur beatitudo e^{ss}e ad amorem beatitudinis. sⁱ obm^{is} presupponit^{ur} ad actum, et sⁱ consecutio ad delectationem.

Sed obijci^{unt} p^{er} visionem oport^{et} posse deleri pecc^{ato}: q^{ia} pot^{est} intelligi pecc^{ato}.

12. 812
doleri per aliquid necessariū prout distinguitur liberum: qz sicut coelū opin^s, quod
in sinuat d. Th. mille locis prior est qz adhuc liber, qui interuenit in iustifi-
catōe qz in illo prior intelligitur homo sine peccato, in quo adhuc nondum intelligitur
ad huc liber qz aliquid necessariū potest deleri peccato qz per visionem Dei, sed d.
qz protergo qz non satis est qd liber donum superante ad sanctificandus, sed nece-
sario est esse grām; qz si non satis est ad huc cuius liber potest res per illum homo redat
iustus, sed requiritur qd sit ad huc voluntatis, ita ad sanctitatem habitualis
etiam de pōa abso- luta non potest esse satis fides et visio, sed si amicitia actualis est
in quodam certo actu, ita amicitia habitualis est in quodam certo habitu. ad
ad huc d. qd nunquam per aliquid necessariū potest retractari ad huc voluntatis, nisi
et ad huc retractans sit ad huc voluntatis: qz peccatum actuale voluntatis non
potest retractari per actum tamen intelligitur: vnde quia grā sit prior in causa effi-
cientis, qz ad huc liber: qm se qz, tamen absolute infusio grāe est libera ut definitur
in Concl^s: qz satis est quod in constanti tempore requiratur libertas. docet ex-
pressē d. Th. infra q. iii ar. 2. ad 2^m Deus non sine nobis nos iustificat: qz
per motum liberi arbitrij dum iustificamur Dei iustitiam consentimus: ille tamen mo-
tus non est causa grāe sed effectus grāe. et q. 117 ar. 4. ubi dicitur: qz infunditur gratia
deinde conuertitur homo ad Deum per actum, deinde deleretur peccatum, ult^o de-
leretur peccatum qz sicut d. Th. ut aliquid sit liberum satis est libertas et posterior nā
si est in modum, quem seuti sumus. qd prius intelligitur entitas cuius auctus
fectus prout a Deo est in actibus voluntatis bonis, aut malis, quorum entitates
sequitur velut posterior nā dependentia à causa 2^a. s. voluntate; qz sicut
non potest infundi grā a peccatori sine actu libero, qui tamen sicut d. Th. est
posterior qz grā, ita non potest poni a Deo entitas absoluta ad huc voluntatis
sine consequente dependentia libera à voluntate libera. et tota ratio
d. Th. est qz optime intelligitur aliquid disponere, et esse viam ad alterum, qz
est prius nā, ut docet d. Th. ipse 3^a p. q. 9. ar. 3. ad 2^m dicens dispositio
quae est via ad perfectionem est a perfectione ipsa, et 12 q. 79. ar. 4. ad 3^m
et de veritate q. 23 ar. 3 dicit qd calor sumus est dispositio expellens
formam aquae, et tamen est efficienter a forma introducta; qz in genere causa
malis, inquit, est prior, in genere vero cause efficientis est posterior. et aperte
2° 3^a gent. c. 71 dicit qd dispositiones ad formam procedunt formam
sed sunt posteriores in essendo, qz for^a, utel 3^a p. q. 7 ar. 13 ad 2^m et 12°
q. 113 ar. 3. sed probetur qd dispositio libera potest requiri ad intro-
ductionem gratiae ne fieri dicatur iustificatio per aliquid necessarium

I qz oēs disposit^{es} nales, vt dixit D. Tho. sunt dispositiones ad productionē
 et tr̄ fiunt ā forma: qz tales disposit^{es} requirunt ad productionem in ista
 tuinger^e causa m̄tis, q̄ ad actionem, et nontm ad conseruationem, et tr̄ fiūt
 et subiectant^r in forma, et rās ā priori ē qz dependentia p̄t ee nontm posteri
 oris ā priori, et ē prius ā posteriori: qz tam imple ē ee causam in actu si
 ne affectu, aut motum sine termino, q̄ imple ē effūm in actu ee sine ca
 in actu. 2° qd libertas illa dispositionis passit ee via ad infusionē
 gr̄e et si sit ā gratia probē qz in omni sum omne fieri subiectat^r in ter^{no}
 et si sit via ad terminus: quia s̄ dixit D. Tho. in 4. d. 11. q. 1. ar. 3.
 q^a. 1. ad 3^m. qd ordinatio est in rebus ordinatis, et successio in succedenti
 bus, ita mutatio ē in sub^o mutabili, et fieri in re facta immediate: qz
 fieri non p̄t inherere ^{in fieri} ~~in fieri~~, quā ē capax sui effūis formalis. Huius aut
 effūis formalis, qui est sic ee post non ee essē, tm̄ est capax entitatis illa
 qua fit de nouo. Ad ponam^{us} casum qd Deus ad productio^{is} celi in 1° instan^{ti}
 assumeret pro instrum^{to} agens creatum tunc actio prout a agente crea
 to ē via ad celum produendum, et tm̄ constat ee posteriori^{us} nā, quam
 celum: qz ē subiectiue in toto caso, quod de nouo fit, aut debet concedi
 quod illa via non ē acens, aut qd illud acens est sine vllō sub^o, aut
 quod celum est subm^o illis accidentis, aut via: qz et qui ponunt indi
 uisibilia in quan^{te}, tanq̄ terminos illius non inherentes quan^{ti} tr̄ tenent^r
 concedere qd cum sint acia debent sic aliquid sub^o, cui inherere
 sicut habet ipsa quantitas, cuius sunt termini.

Quod si dicas, sup^{to} illo miraculo assumptio^{is} instrum^{ti} mium
 non ē qd illa via etiam si sit acens non inherere actu, contra qz si hac
 dependentia ab agente creato multo post temp^o ā sua creatio^{is} adueni
 ret celo intelligeret^r actio agentis creati respectu rei iam producta
 et intelligeret^r ee via ad terminus, et intelligeret^r inherere termino
 probē qz celum illud maneret cum sua antiqua dependentia essē
 respectu Dei, per quam sufficientissime esset s̄ prius fuerat extra cas
 qz non p̄t talis dependentia ~~esse~~ ~~esse~~ ~~esse~~ reddi insufficientis, nisi
 per corruptionem talis dependentia. talis aut dependentia cum sit
 essē non p̄t corrumpi sine re corrupta, tunc sic entitas celi
 sufficientis sine dependens ā Deo et intellectus prior etiam tempore
 Extra causas per talem dependentiam est capax dependentia a b:

ab agente creato superuenientis de nouo s^o intelligit^r e^s sub^m talis depen-
dentia a agente creato cum quibus p^o supponatur temp^o q^o actio agentis
creati superueniens. Tunc ultra possunt intelligi in diuerso temp^o ista:
sua dependentia essentialis, et accidentalis s^o e^s possent intelligi in eo-
dem instanti. Item q^o in genere causa malis, et formalis id quod dependet
ab alio e^s sub^m illius dependentia et causationis formalis, aut materia
ita ut quis forma equi tota et simpli^r pendeat in genere causa malis a
sua ma^o ita ut non mir^o non possit e^s sine illa in rerum na^o n^otr loquendo
q^o sine suo efficienti particulari, t^o tota illa e^s forma, et sub^m depen-
dentia in genere causa malis, si q^o forma ut sit in rerum na^o pot^o depen-
dere a ma^o per dependentiam sibi inherenter s^o pot^o dependere ab
agente creato per dependentiam sibi inherenter, quod aut^o dependentia
in gen^o causa malis, et formalis sit posterior na^o in rerum na^o q^o forma
ipsa, et ma^o p^o q^o causalitates mat^o, et forma sunt posteriores na^o extre-
mis umbilicib^o.

Constat^o ex dictis q^o actio primi agentis e^s sufficiens, et prior
ad^o causa 2° q^o ut inquit D. Tho. in 3. d. 23 q. 3. ar. 1. q. 1. actiones
2° agentium fundant^o super actiones primi agentis qua^o una coiter
est o^o informans, quasi dicat vno, et eodem m^o Deus concurret ad
eff^o sive assumat hoc, sive illud agens ad coagendum: v^o q^o reuera
sit vna actio q^o d^o Deus, et causa 2° producant aliquem eff^o, s^o et
e^s vna actio q^o d^o Deus producit rem, et rem in sub^o, si a illo sub^o de-
pendet, q^o t^o diuersa dependentia partialis est tam quae e^s in effectu
resp^o a gentis in creati, et creati, s^o dependentia essentialis, et acciden-
talis, q^o in forma prout e^s extra causas et prout in sub^o: q^o impossibi-
le est esse eandem ess^o rem, et in se^o rei, ita impte est a Deo
dependere ess^o per eandem indiuisibilem dependentiam: quia
cum effectus dependant per se ipsos a Deo s^o sunt diuersi, necess^o
est habeant diuersas dependentias.

2° constat inf^ossionem gra^o effectio liberam s^o p^ocedat acti
liberum, et ita nunq^o de leu^o p^o aduale per aliqui^o necess^o, q^o pot^o
dupli^o via intell^o q. 1° est q^o actus ille liber licet sit a gra^o effi-
enter sit in h^o hominis propria dispositio ad talem gra^o: q^o pot^o
intelligi q^o eff^o causa sit disp^o causa e^s: nam p^oter loca D. Tho.

citata

Citaba, est aperta via: qz pot intelligi expulsio forma contraria esse dispositio ad formam, qua est causa expulsionis, et s^t modo intel lig^r qd forma est causa m^a, et ma^a forma^a mater induitogen^e cause in quantum neutra pot esse in rerum na sine alia ita hoc idem pot set intelligi si forma causaret mam^a efficienter, s^t defacto forma cau sat quantitatem disponentem ad suam^{am} introductionem ma^a ita ut in nullo instanti. neq^{ue} nat^o possit intelligi forma recepta nisi p^{ri}u^o magn^{te} nam quod nos pot decipere est non distinguere inter cam^a effus, et inter cam^a ut receptam, ut sapienter distinxit d. Tho. infra q. 113 ar. 3. ad 2^m. inter infusiones gra^a habitualis in quantum infusio dicit ad h^onem agentis infundentis, et inter receptionem, aut consecutiones gra^a nam quis gra^a prout infusa a Deo sui suam entitatem sit ca^a efficiens sua dispositio, tri^o gra^a ut consecuta, recepta in aia e^t effus^a dispositio libera: v^o dispositio ad gra^a in quantum intellig^r causa m^ates gra^a recepta iam intellig^r esse in rerum na^a a gra^a suam^a entitatem, s^o non ut recepta in sub^o dispositio, ita ut quis gra^a nunq^{ue} nisi recepta causet motum liberi arbitrij; tri^o in illis p^{ri}o^o nat^o qua e^t p^{ri}o^otas intel ligentiae, intelligit causa adu^o, et non intelligit ut recepta q^{ue} quamuis per sui^o gra^a infusionem possit deleri q^{ue} ce^m non tri^o per visio^{es} Dei necess^o: qz neq^{ue} ipsa gra^a delect pecc^m ut necess^o, s^o ut libera in adultis. q^{ue} aut idem possit ee causa, et effus^a docet d. Tho. multis in locis, ut 3°. agent. cap. 14 et 12. q. 33. etia^m.

2^a via e^t q^{ue} pot intelligi p^{ri}us dependere necess^o a posteriori tanq^{ue} a condite sine qua non, quis. n. generalisit o^o causa etiam caus^a sine qua non q^{ue} intelligatur p^{ri}o^o effect^u tri^o conditio sine qua non non necess^o est intelligatur p^{ri}o^o in aliquo genere ut si dicas visibi litatem esse conditionem sine qua non homo eet ho^o; v^o tri^o qui ali cui difficile esset intellig^r adu^o liberi arbitrij cum sit effus^a gra^a esse cam^a illius in aliquo gen^e satis eet q^{ue} intelligeret ut conditio sine qua non gra^a infunderet, sed parum p^{ri}o^o loqueret iuxta verba Cona^o qz qd e^t tri^o conditio, non pot appellari p^{ri}o^o dis positio, simili in adu^o libero tota entitas p^{ri}o^o ducta a Deo in illo quon^o nat^o satis est ut intelligatur tota illa actio libera

quod non possit esse illa entitas sine dependentia à voluntate libera
 In 2° instanti nō: qz et si prompte voluntas non concurreret efficien-
 ter ad illum actum, sed tñ male recipiendo illum, si tñ libera posset
 recipere, et non recipere diceretur receptio libera, itaut sane libera
 tem receptionis non tolleretur entitas illa actus producta à Deo, et facta
 quanto magis tollet libertatem voluntatis inefficiendo illi eodem
 actu

His positis dicendum est quodam mōe inopinē D. Tho⁹ q.
 denōc. q. si visio et simul cum pecc^o homo est beatus nunc: qz om-
 niam D. Tho⁹. omnes conveniunt qd tota ess^a beatitudinis est in visio-
 et ferē oēs Thomistae conveniunt qd entitas visionis Dei posset clari-
 existenti in pecc^o de p^oa absoluta redocet Med. 1^a q. 4. ar. 4. con. 3.
 et citat Victoriam in eandem sententiam, tñ q^o v^o e^o denomine V. in illo
 temp^o, et casu operatio illa perfectiss^a perfectione sua ess^a dicenda sit be-
 atitudo, necne. Nihilominus placet mihi sent^a Anselmi lib. de casu dia-
 boli cap. 4. ubi beatitudinem dicit constare ex comōdi, et c. inquit-
 cum qui vult beatitudinem solam tñ velle comōdum, et hanc volun-
 tatem prout sic non est volū^o iust^a, nec iniust^a, sed absurda hec ab utraq^{ue}
 respiciendo tñ bonum bonit^{is} ess^a. Sed addit, non debet esse beatus
 si non sit iustitiam, imō non pot^{est} perfecti et laudabili ei beatus, in qui-
 bus verbis (vt omittam durar. locū. idem sentientem) duo docet Ansel.
 1° beatitudinem ess^a in sola visio consistere, neq^{ue} ad ess^a beatitudi-
 nis aliquid aliud requiri ut partem ess^a beatitudinis pbr. qz visio est
 ess^a beatitudo, q^o tñ requirit ad ess^a beatitudinis in beato ut sit
 beatus ess^a qd requirit ad ess^a visionis Dei in vidente ut sit ess^a liter
 videns Deum. ad hoc aut tñ requiritur visio in se tenens sine ulla alia
 operante alterius p^o. Item qz omne bonum receptum perficit subitū
 et ita imperfecte beatus q^o bonum ess^a perfectissimum receptum in sub-
 essentialiter beatificat

2° qd docet Ansel. est id quod passim et apud alios sanctos re-
 perimus, quod non est perfecta beatitudo sine amore Dei, et ita ab ablu-
 te loquendo ille qui videret Deum existens in peccato non diceretur beatus
 qz hoc nomen beatitudinis in p^o fitum est non tñ ad significandum ess^a
 beatitudinis sed ad significandum eam ex elusione cuiuslibet notabilis mi-
 sericie propter qd super impte aliquis videns et amans illud videtur se
 amissurū

Amiffurum visionem et peccaturum aliquid non diceret beatus et in illo priori tempore simpli loquendo: quia licet homo ille sciret totum illud quod requiritur ad essentiam solam beatitudinis, tamen non excluderet notabilem illam miseriam impendentis mali.

Ad testimonia in oppositum. Quod cum sancti necessario requirunt amorem Dei, et loquuntur de felicitate suae vitae, et si loquuntur de felicitate alterius vitae loquuntur de statu beati, et non tamen de essentia beatitudinis: quia ad statum vitae pertinet amor Dei, et significant quod neque ipsa essentia beatitudinis constare potest de parte ordinaria sine amore, ad aliquid patet ex dictis. Ut tamen petis difficultatem sequentem.

Querit 3°. In quo consistat summa infelicitas.

1° supponendum est non necessario consistere in carentia maxime boni ut v.g. unionis hypostaticae. probatur, beatitudo non consistit in hac unionis et dignitate hypostatica sed sit maior, et perfectior quam visio beatifica: quia beatitudo debet esse in operato et summa infelicitas non debet consistere in summa carentia et in carentia operationis. 2° supponendum est quod malum culpae, est magis malum, quam malum poenae et boni Dei. 3° ipse quod 48. art. 6. quod a posteriori videtur probatur quia Deus non potest esse causa mali culpae, sed potest esse causa mali poenae, et malum culpae magis est malum: quia repugnat fieri a bono Dei, a priori probatur quia malum culpae est malum simpliciter: quia opponitur fieri in creato, malum vero poenae et malum simpliciter: quia tamen opponitur sub ordine, ita ut ideo sit malum: quia sub ordine est malum, at malum culpae non est malum: quia sub ordine est malum, sed potius contra ideo sub ordine est malum: quia in se est malum per malitiam, quam habet ex opposito ad ultimum finem, quam oppositum cum ultimo fine sub ordine finis habet sibi ipsam malum culpae.

His suppositis dicendum est summam infelicitatem nisi boni non consistere in malo culpae, sed in malo poenae, atque ita in carentia visionis beatificae, quae est poena damnationis: quia beatitudo, ut supra diximus, habet rationem commodi respectu rationem bonam prout bonam, et commodam sub ordine simili infelicitas dicit carentiam boni, prout est bonum et commodum sub ordine. 2° quia illa tamen carentia potest esse summa infelicitas essentialis, quae excludit necessarium summam infelicitatem, sed tamen carentia felicitatis excludit necessarium felicitatem essentialem et tamen illa

Carentia est esset infelicitas: nam illa tri pot est max^a abominabilis
appu concupiscentia, quae excludit necess^o quod est max^e amabile ap
petitum concupiscentia sic sentit Terra 3. 2^a gent. c. 26. et solus in
4 d q 91. ar. 3. et Med. hoc loco dicens esse sent^{as} orunt theologoy.

Acute u^o notavit Aug^{us} 12 de Ciuit. c. 1° horem a l' huc miseru
præstare rebus inanimatis, quæ non possunt esse miseræ: qz miseria non est
lit perfectionem esset natura s. inquit, non ideo cetera membra
præstant oculis: qz non possunt esse cæca, sicut potest esse oculi.

Q^u Ult^o V. visio sit perfectior amore.

In qua re suppono 1° qd in genere motus perfectior est amor q^u visio: qz
amor immediatè participat genus motus a voluntate et sine fit amorem
exigendum magis q^u visionem: qz in genere motus participat maiore bo
mitatem, et ita in hoc gen^e motus oia subserviunt amori, et oia in hoc
genere ordinant^{ur} a Deo in amorem Dei, scilicet ut amet^{ur} Deus: qz bonu
pot^{est} perfectius inesse rei (ut est visio) ordinari ad imperfectius inesse
rei (qualis est amor) qz in ordine ad alium finem pot^{est} ordinari visio per
fectius q^u amor. s. ad offendendam pacem Dei, quæ in re perfectiori p
fectius ostenditur.

His suppositis dicendum est. Si loquamur de visio in ordine
ad amorem perfectior^{is} est in esse natura (ut satis patet) si in loqua
mur de priuatione visionis et de priuatione amoris in genere re quidem
motus eligenda magis est priuatio visionis q^u priuatio amoris. si u^o
loquamur de his priuationibus in ex priuationibus, atq^{ue} ita in gen^e mali:
priuatio amoris est maior priuatio, et malum, q^u priuatio visionis.
Rat^{io} est qz priuatio amoris opponitur bono simplici. s. morali priuat^o
u^o visionis t^u opponit^{ur} bono in quid. s. bono put^{est} bonum subiecti.
Neq^{ue} mirum est qd bono perfectiori inesse rei, s. visioni opponat^{ur}
priuatio minus mala in re mali: qz priuatio visionis potius opponit^{ur}
visioni re^o negationis q^u re^o malitiae, id est magis opponit^{ur} visioni
priuat^o visionis, quatenus est negatio visionis, q^u quatenus est mala sub.
at u^o malitia moralis est tota rat^{io} oppositionis cum bono. ex quo
fit qd non pot^{est} quis h^{ab}ere negationes visionis quin h^{ab}eat opp^o ipsi visionis
at u^o pot^{est} quis h^{ab}ere de poa absoluta gra^u sup^{er}ti quin hoc fiat interueniente culpa

carere

Ultimo

U^o dicendum est si comparentur negatio visionis. et negatio amoris non dicunt sub sacro negationis aliquam rationem mali: quia malum dicitur ordinem ad sub^m privatum bonum; atque ita tamen possunt comparari istae negationes inter se inesse physico, et ita ess^{se} una non est prior q^{uam} alia, aut perfectior. ratio est quod omnes negationes ess^{se} sunt aequales: quia negatio boni essentiali est non tamen nihil boni, sed nihil ipsius boni, et omnium rerum nam res qualibet dicitur negat^{ur} bonum rerum ess^{se}, ita ut homo per suam naturam sit non leo eff^{ectus}. ita negatio visionis beatifica ess^{se} dicitur et includit negationem omnium rerum, et ita neg^{atio} visionis est essentiali negatio amoris: quia non est amor, dicitur q^{uod} una negatio est prior q^{uam} alia: quia dicitur in compossibilitatem cum maiori bono unde negatio visionis beatifica est prior q^{uam} neg^{atio} amoris: quia talis negatio visionis excludit visionem non tamen a sua ess^{entia} negatiua, sed a suo sub^{iecto}, at negatio amoris quae excludat a sua ess^{entia} visionem: quia nulla negatio potest esse ess^{entia} aliquid positivum, tamen non excludit a sub^{iecto} visionem: quia potest se cum visione de odio autem Dei involunt^{ur}, et de errore circa Deum imintellu^m V. scilicet sit prius alio, et in quo genere constat ex dictis.

Art. 5. Q. Beatitudo sit operatio intellectus
Speculativi, et practici.

Concl^{usio}. beatitudo ess^{entia} est operatio intellectus speculativi magis q^{uam} practici, id est potius est actus speculativus, et non practicus: nam apud d. Tho. sepe illa particula, magis, non dicitur comparationem, sed exclusionem alterius extremi.

Q. 1. In quo consistat Beatitudo via
ut videam, an aliqua beatitudo
sit practica.

In hac re supponendum est duplicem beatitudinem via considerari posse

Alteram absolutam, id est non relatam ad ulteriorem beatitudinem
 aliam respectivam, i. viam, et tendentiam ad beatitudinem perfectam patitur
 s. homo potest considerari in duplici statu, aut impuri natiuitate, ita ut non
 est ordinatus in aliquem superiorem finem, aut in statu viatoris, et
 ordinatus ad gloriam. Hac. n. distincte intelliguntur loca d. Thome quod pugna
 reinter se visa sunt. 1° dicendum est beatitudinem viae, quae respec
 ctiva est ad gloriam, et beatitudinem perfectam non consistere esse litera in affec
 tu: quia deo cuius beatitudinis imperfecta non est affectio terminata, et
 tendentia ad affectum. Item centrali non esse inoperatam perfectissima
 imo neque inoperatam consistit necesse. Sed satis esse potest aliquis habitus: nam
 beatitudine viatoris tam est esse beatus puer baptizatus, quam adultus iusti
 ficatus, imo neque esse requiritur habitus: nam seculo quocumque actuali.
 Habitum perimptem humanitas vniuersa verbo esset beata excellentissima
 beatitudinem viatoris: quia summa propinquitas, et diuisio ad assequendam beatitu
 dinem perfectam aia esset vniuersa ipsa hypostatice, imo quodam modo sola
 denominationem extrinsecam ex promissione infalibili diuina posset diu
 so beatus beatitudinem viatoris, si deo absoluta hoc nunquam habituro
 gratiam in via promitteret Deus gratiam et gloriam in patria: nam in quibus
 viator respectiva beatitudinem magis est beatus per illam extrinsecam pro
 missionem et sine aliquo actu, et habituro, quam si haberet gratiam sine ulla
 promissione diuina de conferenda gratia: esse igitur beatitudinis viatoris consi
 stit in quodam iure, et propinquitate ad terminum gloriae, et ratio est
 aperta: quia tota perfectio viatoris, ut viatoris sumitur a termino viae
 sed per huiusmodi ius ad gloriam qualescumque sit circumscriptis omnibus alijs
 magis appropinquat viator termino gloriae quam per quocumque alia circun
 scripto hoc iure per hoc consistit esse litera hac beatitudinem respectiva ut
 doctus dixit Aug. de verbis Domini in monte sermo beatitudinem
 esse duplicem in spe, et in re.

Unde infertur beatitudinem hanc via superiorem non recte poni a
 nonnullis esse litera in actu sapientiae: quia ad hunc sapientiae non habet ius ad gloriam
 expressum eius, quod habet ab intellectu. Sed expressum eius, quod supponit in voluntate
 s. ab amore, quod per sancti s. et diuina litera dicunt beatitudinem
 viam consistere in obseruantia mandatorum Dei, de hac beatitudinem

Respectu autem intelliguntur, et de hoc ordinato ad finem supernum: sic n. simpli' essentiali e' beatus p' hanc beatitudinem respectuam, qui si in p'uis n'ibus crearet' e' beatus per solam beatitudinem naturalem.

2° dicendum est beatitudo absoluta, i. h'is non relati, neq' ordi nati ad finem supernum consistit e' in operati, et perfectiss' ma'ope rate, que sit affectio summi ob' s. Dei, atq' ita consistit in contempla tio' n'is Dei. r'as' e' q' beatitudo hac debet e' talis in ordine ad bonum presentis vite, qualis e' beatitudo patrice in ordi' ad bonum sup'te s' debet h'ic bonum presentis vite pro ulto' fine talis vite q' debet esse affectio illius per intell'm et ap'erti D. Th. loq' de hac beatitud. n'is presentis vite quoties dicit e' in actu intell'g, ^{ut in} hoc ar. sm' magis emen datam literam in hac verba. beatitudo aut' imperfecta, qualis h'ic h'ic pot' i. et principal' consistit in contemplati'e, secund' u' in operati' intell'g' p'ad' h'ic ordinantis actiones, et passiones humanas, ut d' 10. Eccl'ij. Hac n. lectio melior est q' illa ultra, et postrema, beatitudo qualis est in alia vita et' q' reu' in alias vitas non quadrat pass' humana ordinande. loq' q' D. Th. de beatitud' presentis vite, eaq' n'is digni tem citat. ~~Art.~~ et per hoc testimonium huius articuli, et distinct' ad ductam de dupli' beatitud' via explicandum e' testim' D. Th. infra q. 4. ar. 5. Legat' in 3. d. 27. q. 2. ar. 2. et p' 3^a. q. 62 ar. 1. ubi di cit' ult' perfectio creature r'alis e' duplex una in hac vita, quam viri bus nature h'is possunt conse' qui, et hac e' inquit in contemplatione ex alba u' p' super ps. 23. et 37. et 40. et 50. et in c. 5. Matth'ei dicit. miseriam h'is principal' consistere in culpa, et beatitudinem in actu perfectiss' vite s. Charitatis. ecce quom' loq' de beatitud' via superni, legatur 3. 2^a gent. c. 44, et ar' seq' ad 5. et ibi Caiet. Un' Aug. lib. de beata vita ponens beatitudinem in moy' bonitate loquitur de beatitudine superni vite. Neq' refert q' beatitudo n'is, que e' incogn' Dei non satiare' app'um h'is: q' non requirit' hoc ad beatitudinem imperfectam. Item nihil refert non esse perfectiss' cogn', que viribus ad huc n'ibus h'is possit: nam neq' visio clara Dei in vno beato desinit e' beatitudo: q' non sit tam perfect' q' sit visio Dei

12. 5. W
In alijs beatis satis e' quod sint eiusdem speciei ut vbi in via cognosceret
Deus per evidentem notitiam quoad an est, et alia attributa quantum
fieri et investigari possunt -

3° dicendum e' in eo qui ordinat' ad finem supernum, beatitudines
viatoris non consistere in cogit' nri Dei; qz iam in illis desinit esse summum
bonum, qz do quidem manifestum est eius ad gloriam: vnde demones modi
nondum beati: qz quamvis beant cogit' Dei ntem evidentem quoad an est
tn qui ordinati fuerunt ad gloriam supernam illorum beatitudo perfecta
debet consistere in visioe Dei. beatitudo uo imperfecta in quodam iure
ad visionem Dei, caret et visione, et iure visionis -

4° dicendum e' beatitudo ess' in via est ess' in vna operat'. qz
cum sit affectio, h' imperfecta, summi boni debet esse in operat' perfectiss'
qua e' affectio, tn beatitudo viae supernae pot' esse in vno actu, l' pluribz
l' in habitu vno, l' pluribus vt in gratia et charite. r'as est qz haec beati-
tudo est respectiva et consistit in quodam iure ad beatitudinem per-
fectam. Vocant' ius pot' esse in vno, l' pluribus actibus, aut in vno
l' pluribus habitibus -

5° dicendum e' beatitudo viae nris non requirit ess' recti-
tudinem voluntatis: qz consistit ess' in actu int'el' et hoc non indiget
alijs argum'tis q' adductis superiori q'. Sed beatitudo haec requirit
rectitudinem ntem voluntatis ad sui perfectionem. Vocant' quod distu-
ctum est, est magis certum q' qd beatitudo perfecta non requirat amorem ess' in
qz alioquin talis beatitudo nris esset impossibilis nri: qz homo in sta-
tupure nat' a imple e' nri per multum temp'z seruare rectitudines ntm
Beatitudo v' viae supernae cum ess' consistat in iure ad glam, re-
quirit ess' rectitudinem sup'nlm, et non vtaunqz sed cum ordine ad
perseuerantiam: r'as e' qz nulla rectitudo supernae e' ius ad glam ab-
solutam nisi includat ult' perseuerantiam: nam rectitudo sup'nat'is
sine hac perseuerantia fin' e' ius condicionatum ad glam -

Dices qd nunq' ho e' beatus in via hac beatitudo qz nunq' qui
e' in via includit perseuerantiam, quandiu e' in via. R' quod
rectitudo supernae perseuerantia de facto facit beatum hac beati-
tudo qz quis posset illa rectitudo non perseuerare, tn de facto perseue-
rabit ex dono sp'ali Dei, et ita de facto erit ius ad glam et ideo beatus
quod si

Quod si roges homo existens in peccato defacto habiturus est fortasse ult^a
perseuerantiam: quod praedestinatus est quod poterit esse beatus ex iure praedes-
tinationis, et perseuerantia futura, si si beatitudo consisteret in diui-
sibus beatitudo imperfecta esset quod licet in se et per extinse eam de no-
minationes promissionis ad diuitias: nam ad beatitudinem non requirit
cognitio quod sit talis beatitudo. Quod beatitudo sonat aliquid in se
reus beato formali: unde beatitudo per denominationem extrinsecam non dicitur
beatitudo. Circa beatitudinem huius vitae legantur Aug^{us} epla. 52 et lib.
9. de ciuitate dei per totum. Bern. in illud canticum 2. dilectus meus mihi coram
Greg. 6. morali c. 13. Lactantius lib. 3. et 4. de diuinis institutis. Arist. 10.
ethic. c. 2 et 9. et 7. Politic. c. 3. quibus in Scotum in 4. d. 49 q. 3. ar.
7. ponens beatitudinem in intellectu, dicant nomine delectationis
tamen reuera semper in se in actum intellectus. Legat ibid. D. Tho. quare
non est curatio 4. de locis. c. 9. dicat Arist. errasse in hac re, cum scilicet di-
cat oppositum: quod reuera beatitudo nostra, id est hominis non ordinati ad gloriam
est cognitio Dei nostra. maledictam Scot. in 4. d. 49 q. 1. ar. 4. com. 5. et
Medi^a. 1. ar. 7. dicunt beatitudinem huius vitae etiam supernam consistere
in actu intellectus cum ordine ad Charitatem

Q²o V. beatitudo sit iudicium in sola apprehensio ~

In hac credendum est esse iudicium quoddam simplex, iudicium quidem
quod (ut bene Med^a) videns Deum clara cognoscit Deum esse iustum et bonum.
et est ut simplex iudicium nomen quod verbum mentis beatificum est
simplex qualitas sed et ex parte obiecti, quod videtur: non enim est aliquid comple-
xum: quod complexio supponit distinctionem. Dicitur autem est quid simpli-
cissimum, et cognoscitur sicut est quod non cognoscit tanquam quid distinctum
per predicatum, et subiectum. Sic enim modus cognitionis est proprius cognoscentis
Deum patiens speciem, at quando cognoscit sicut est cognoscit sine omni
distinctione reali in predicatum, et subiectum quod nulla est talis distinctio in se
neque cognoscit ut distinctum per nomen: quod ante intellectum distinguentem De-
us est distinctum per se, ita quando cognoscit sicut est cognoscit sine ulla d.

Distincte eo^{is} exp^{te} obⁱ alioquin nungint^{is} sⁱsteret in cogn^{is}: nam quando cognoscit rem simplicem si est necess^{is} cognoscere p^{er} aliquam distinctio^{em} exp^{te} obⁱ q^{ui} necess^{is} esset cognoscere membra distinctis. Purus rogabo de extremo ult^o distinctio^{em} v^{er}u^m cognoscat cum aliad^e necne sic n. dabitur processus in infinitum -

Dices, qd^o oe iudicium debet e^{ss}e aliquid complexum supponens simplicem apprehensionem extremorum. Ad id^o hoc est ignorare nam iudicij: qz iudicium non est composit^{um}, vnum cum altero: hoc n. reperitur in nobis p^{er} m^{ax}imam imperfectionem, sed in eo qui percipit rem sicuti est iudicium est quaedam apprehensio rei sicuti est: qz omne iudicium est intellectio, et ois intellectio et assimilatio, et ois assimilatio est apprehensio per similitudinem rei, cuius est assimilatio: in hoc n. differt sensus ab intellu: qz h^{ic} sensus reuera apprehendat albedinem, et quant^{um}, et apprehendat albedinem e^{ss}e in gn^{is}, t^um non pot^{est} h^{ic} actum reflexum, quoniam deat rem ita e^{ss}e a p^{ar}te rei sⁱ a seipso percepta est: qz ut saepe dicit D. Tho. non est veritas in sensu prout in dicente. Ad tang^{ens} in quadam re conformi alteri s. obⁱ, intellu^s u^{er}u^m qz pot^{est} hanc actum reflexum pot^{est} e^{ss}e verus tang^{ens} dicens verus

2° dicendum est beatitudo consistit in visione Dei prout est quidam simplex intuitus Dei: qz h^{ic} actus est directus esse Deum, sicuti est non consistit t^um beatitudo in actu reflexo beati, quod dicit^{ur} ita est a parte rei Deus bonus sⁱ a me cognoscatur tum qz iam iste actus supponit actum directum visionis clar^e. Tum qz si per impte hoc iudicium reflexum posset e^{ss}e falsum, et nihilominus visio clara Dei permaneret Deo per impte non existente a parte rei homo e^{ss}et beatus per illam visionem directam sⁱ beatitudo intellu^s consideret in cogn^{is} Angeli, si per impte talis angelus anihilaret e^{ss}et falsum iudicium illud reflexum quoniam illud iudicaret Angelum e^{ss}e a parte rei presentem, sⁱ intellu^s ab intellu^s e^{ss}e presentem, et ita beatitudo ista consideret in cogn^{is} directa Angeli. -

Q^uo^o Vlt^o V^{er}u^m Beatitudo que consistit in iudicio intellectu, consistat in iudicio speculativo, & pratico -

In sacre Palud^{is} d^e 49 in q. 9. 3 ar. 2. dixit beatitudines e^{ss}e duplices
aliam

Aliam speculatiuam, aliam practicam. Sotz ibidem. q. 1. ar. 4 dixit eē etiam practicam: qz mouet ad diligendum, imō et Scot q. 4. prologi ex eo docuit cogn^{em} mysterij Trinit^{is} eē practicam: qz ē directiua uoluntatis: vñ consequenter diceret uisionem Dei et taram eē practicam: qz ē directiua uoluntatis beati cuius uoluntatem Scotz non ē necess^o directam: qz ut sequenti q^o uidebimus, sentit qd beatus non pot^{est} amare Deum uisum.

In hac uediendum est uisio^{is} Dei eē speculatiuam, et non practicam qz sic ē practica hoc ē, s. qz incitat ad praxim, ut ad amorem, et hoc satis non est qz est per accidens, et cōcōi^o uoluntati, quae incitat ad amorem rei cognita^e; s. quia uersat^{ur} cōcōi^o omⁿi operabile, et hoc non tum qz satis non ē: nam scia in Deo ē practica: qz fit de re operabili ut de celo. Ad oportet qz ex vi illius cognitionis fiat omⁿi cognitum. Tum qz omⁿi uisionis beatifica non est operabile. s. Deus sed t^{er}mi adus cōcōi^o ta lib^{er}o, s. quia fit praxim pro fine et hoc est imple^{re}: qz imple^{re} est finem ad hūc sen^{te}ntialem eē praxim cuius omⁿi non est operabile, s. practicum.

2° qz ad actus practicos in quantum practicos ordinatur ad aliquid in quantum practicus non pot^{est} eē beatitudo: qz cum debeat eē beatitudo s^{ed} in id qd set ab intellectu. s. in quantum est affectio omⁿi non pot^{est} eē beatitudo s^{ed} in quod practicus: qz eē practicum set per ordinē ad uoluntatem. Iam aut diximus saepe qd ad eē beatitudinis qua consistit in actu intellectu non pot^{est} essentiali requiri actus aliter qz^o l^oordo ad illum, et ita frustra setorquent Medina, et alij disputantes quom^o adus practicus, cum sit nob^{is} licet possit ordinari ad actum uolunt^{is}. nam et male rē Med. qz cōcōi^o dictum ē Arz. qd agens est qz suam operat^{ur} non tang^{it} finem ult^{im} sed proximum, et qz adro D. Th. intelligendam totum hoc nihil refert.

2° dicendum ē qd uisio Dei et includit actum practicum in quo iudicat Deum eē amabilem. qz hoc ē speculatio ē, sed in qntu^o ē quidam actus prudentia precipiens uoluntati ut amet Deum, sed s^{ed} uisio Dei non beatificat qz ut dicit cogn^{em} creaturay, ita neqz uisio Dei beatificat qz ut qz uoluntati, ut amet Deum, sed ut uidet Deum.

Art. 6. V. beatitudo consistat in considerat^{ur} sciaz speculatiuay.

7^u V consistat in cogn^{em} subst^{is} separataz. s. Angelorum

8. V. consistat in uisio^{is} diu^{is} ess^{entia}. cōcōi^o h^{oc} art^{us} uide D. Th. et eius interpretes. quadam aut^{em} que sic diu^{is} poterant, comodius dicant. q^o s.

12. Q⁴ de his qua ad Beatitudinem exiguntur

Art. 1. V. delectatio requirat' ad beatitud^{em}

Concl^o est delectatio requirat' ad beatitudinem concomitanter -
Difficultates cc^o hunc art^m bipartite sunt, quaedam, n. pertinent ad ex-
plicandam nam delectationis et ita rejicienda sunt in q^{em} vnde iam
de fruite. Alia difficultates pertinent ad explicandam conexiorem
delectationis cum visio^e beatifica, et haec melius intelligent' postq^{am}
q. 10. ar. 2. tractatum fuerit. V. amor necess^o sequat' ex visione Dei.

Art. 2. V in Beatitudine sit principalis

~ Visio, quam delectatio ~

Concl^o affirmatiua. ~

Circa hunc art^m not^m e' qd delectatio pot' sumi tripli' i' pro actu
luti^o, aut appetu^o, qui consequit' affectu^m sibi desiderati. 1° sumit' pro actu
volunt^{is}, aut appetu^o, ita ut ille actus delectationis sit sibi alterius ad h^{oc} volens
ut q^o quis amat delectat'. 3° sumit' pro bono delectabili siue sit hoc illud.

modo

Not^m e' 2° qd de delectate i' sumpta intelligit' dictum Arist^o 10 ethi.
cap. 2. ridiculum e' querere pp' quid vellet homo delectari: qz ut bene D.
Tho. sup. q. 2. ar. 6. ad 1^m s' bonum prop' se appetit ita delectatio, quae
consequit', appetitur ipse, idest, non prop' ulteriozem finem. posset aut
assignari ratio vniuersalis: qz cum nihil querat' pp' aliud, nisi qd
e' bonum, utile, stultum e' querere in bono delectabili. honesto pp'
quid appetat: nam si bonum delectabile appetit pp' aliud iam f^u
bonum utile, et ita s^o iam non querit delectari. Item de delectat' hoc
1° m^o sumpta intelligit' Arist. 10 ethi. c. 4. delectatio e' perfectio
peris non constituens perfectionem ess^o, s^{ed} s' decor iuuentutem: quia
e' consequens ad iuuentutem. Et sic et conciliant' dicta D. Tho. infra q.
11 ar. 3. ad 3^m. inquit qd fructus Dei e' ult^o finis ut adeptio ult^o finis
et q. 34. ar. 3. inquit qd aliqua delectatio pot' dici opt^m. at in hoc ar. et
3. 9° gent. c. 28 docet quod delectatio non est opt^m. neq; illas s^{ed} e' bea-
tudo ut adeptio, s^{ed} hoc loca conciliant': qz qnd^o dicit delectat' esse
optimum aut beatitud^{em}, et huiusm^o loq^r de delectate p^ont includit, et
dicit ad opt^m rei ex qua conseq^r. qnd^o u^o negat loquit' de delectatione
secus sum sumpta, de qua statuit in hoc ar. qd e' ming' principalis
in beatitud^{em}.

In beatitudine q̄ visio non quidem in rō entis: nam h̄ hoc ē verum sit
(quicquid Ar. 10. et 11. c. 6. et 7. dubitet non ausus definire. D. contem-
platio potior esset delectate) tñ D. Tho. hoc loco tñ contendit q̄ in ordine
ad beatitudinē principalior sit visio: q̄ ē affectio ultimi finis q̄ delectatio q̄
tñ est quietatio in ult^o fine iam consecuto. ~

Not^m 3° q̄ si delectio sumat pro actu non qui est effusio con-
sequens affectionem rei sed pro actu qui sit obm̄ intentum a vōluntate sic con-
aliabunt et diversa loca D. Tho. nam q̄n^{do} infra q. 34. ar. 2. inquit q̄
delectatio neq̄ ē bona nec mala de se, sed ab amore rei consecuto loquit^r
de delectate, quae ē effusio amoris, quae delectat, eum necess^o sequat ex amo-
re rei consecuto non est per se i^o bona, l. mala, sed amor: Unde illa necess^o
sequit. q̄n^{do} u^o dicit D. Tho. sepe q̄ delect^o mota ē i^o pecc^o loq̄ de dele-
ctate pro ut est obm̄, et finis intentus a b̄ operante. sic n. ē i^o a bonita-
te, l. malitia in actu, quo appetit^r talis delectatio bona, l. mala: Unde
qui vult cogitare res turpes, ut ex illis cogitatis sequat delect^o peccat
malitia coicata i^o a ipsa delectate ut sita ut obm̄, atq̄ ita delect^o
quae nunq̄ pot^r ei i^o bona, l. mala, ut est effusio amoris pot^r ei i^o bona, l.
mala ut obm̄ amanti provenit aut ex inordinate amanti ponere fi-
nem suum in delectate quae tñ non est affectio finis. ~

Not^m 4° si delect^o sumat 3° m^o. s. pro obm̄ delectabili sic
intellig^r q̄ docet D. Tho. ad 2^m q̄ bruta quae sunt operat^r pp̄ dele-
ctat. s. operant^r prop̄ obm̄ a regle sentata ut delectabilia, et rō est
aperta q̄ bruta non op̄ sunt sic pro obm̄ delectat^r quae ē oper^o: quia
operat^r appetitus non est obm̄ sēq̄ bruti. sic et conciliant^r duodicta
D. Tho. qui hoc loco ad 2^m inquit q̄ diuina intell^r, qui ē instituta n^o
delectatio appetit^r prop̄ operat^r. At 3° gent. c. 26, inquit
q̄ ab auctore nō institutum ē ut bruta operent^r pp̄ delectationem
tñ q̄ significat d. Tho. q̄ Deus intendit operat^r fieri perfecte
et ideo intendens Deus delectationes pp̄ operationem instituit in hi-
ominibus ut bruta quae reuert^r operationem pp̄ delectationem. tñ
notand^o ē dictum Ar. q̄ delectatio ē pp̄ operat^r intelligi in ge-
nerale causae finalis q̄: nam sic delectatio resp̄ operat^r s. passio resp̄
subi quaeq̄ sit effectus illius dissonat, et perficit in hiominibus subiectis.

Art. 3. V. ad Beatitudinem requiratur comprehensio ~

Concl. ad beatitudinem requiritur Visio, comprehensio, et delectatio

Q. 1. Quid sit Dos.

Sege Nicom. in 4. d. 49 ar. 3 q. ult. Ricardus ibidem Solum q. 4. ar. 3. Pro solute notum est quod dos pot. sumi dupli. 1. late prout significat omne donum et ornatum habentis ratione cuius hinc talem dotem dicitur dotatus, et in hanc significationem v. mibi magis quadrare de firmo. 2. hinc ubi supra q. 4 ar. 2. m. sumit proprie pro dote spiritualis matrimonij, petita similitudine a dote matrimonij carnalis, in quo proprie dicitur dos, quod datur ab his, qui sunt ex parte mulieris sponso, et his qui tenentur ex parte sponsi ad sustinenda onera matrimonij, et in hanc similitudinem pot. definitur dos spiritualis est idonum quod datur beatis quando transferuntur in gloriam in matrimonij spiritualis perfectionem: vnde et in matrimonio carnali dos datur a Patre sponse, sic in spirituali datur a tota Trinitate, quia est pater sponse; nam pater sponse. s. Christi est 1. a. persona Trinitatis. Sed aliq. dicitur et in matrimonio carnali solent ab ipso sponso dari dos sponsi, ut quando senes ducunt sponas virgines. Item et in matrimonio carnali non datur dos, nisi postquam matrimonium est indissolubile per verba de presentibus postquam sponsa traducta est in domum sponsi ita dos spiritualis matrimonij non datur nisi postquam factum est indissolubile, et post translationem a se in domum sponsi. s. in celum. Neque requiritur ad rationem dotis quod datur ad sustinenda onera matrimonij spiritualis: quia nulla futura sunt onera in celo neque hoc est per se requisitum ad rationem dotis, sed quod datur in societate et iucunditate in perfectionem matrimonij.

2. dicendum est cum D. Tho. loco cit. ar. 2, et 3. quod si in Christo sint excellentissima dona, tamen non sunt rationem dotis: quia dos datur in matrimonio inter personas eiusdem nature cum traducit de nouo ad domum sponsi: at si humanitas Christi unita verbo neque est persona, neque eiusdem nature cum verbo, neque de nouo traducit provisionem beatificam ad domum sponsi: quia nunquam non videt Deum, et similes Angeli quum non sint eiusdem nature non dicitur sponsa respectu Christi in tantam improportietatem, quam sunt homines qui sunt

Qui sunt eiusdem na cum Christo inquantus est homo, vita aut
Tho. neq in Chro, neq in Angelis sunt proprie dotes.

Queritur 2° Dos sit habitus Lactus.

Sotus in 4. d. 49 q 4 ar. 3 docet contra D. Tho. et antiquos (ut ipse
ait) quod adus ipsi visionis, comprehensionis, et delectationis sunt do-
tes. rationes eius huc sunt ~

In sacre i. dicendum e cum d. Tho. q. 4 ar. 2. Ric. ar. 3 q. 7.
qd dotes non sunt operat^{es} sed habitus, l aliquid per modum habitus
aut dispositionis, et ratio, quare mouet est: qz nomen dotis non sumimus
hoc loco, ut libet, neq. n. sumit pro quo cunq. dono, alioquin in via essent
dotes, nec sumit pro qua cunq. dicitur, quia dat ab uxore sponse in matu-
m^o. qz hoc vocat donatio pp^r nuptias, et bene d. Tho. loco cita. ar. i.
accipit q^o dos in matum^o sp^oiali in maiorem similitudinem, quia hu-
pot respu dotis in matum^o carnali, in quo ti dos non dicit aliquam ope-
rationem sed aliquid p^r modum habitus, et possessionis dispositionis ad
iucunditatem vite matrimonialis. Confir. qz dotes corporis gloriosi no
sunt actus, sed aliquid per modum habitus: vñ d. Tho. 3. p. q. 45. ar. i.
ad 3^m. et q 3ª gent. c. 22. comparat dotem claritatis aia ad dotem
claritatis corporis gloriosi, et in q. ubi supra ar. 5. q. 2. concludit: vñ
s^t dispositiones quae sunt in aia beata ad perfectam operat^{es}, quae deo
coniungit^r dñi aia dotes, ita dispositiones, quae sunt in corp^o glorioso
ex quibus corp^o efficitur perfecte subditum aia dñi corporis dotes: vñ
d. Tho. distinguit reali^{es} beatitudines a dotibus s^t actum ab habitu
actandem in larga et significat^e dotis in qua m^o dicimus Sotem
bene dotatum non significat dos bonam intellectiōem sed bonum in-
tellectum ~

Quod si aliq^o d. Tho. dicit visionem, comprehensionem, et de-
lectationem esse dotem. s^t i^a p. q. 12 ar. 7. ad 2^m et in cap. 6. ad He-
bra. lect. 1^a. non sig^{cat} hoc adus s^m se ee dotes s^oro duoz habitus
(ut ipse vult expresse dixit in 4. d. 49 q. 4 ar. 2 ad 3^m et ad 4^m dicens
quod q^odas visio, et fructus dñi dotes non significant, l non intelligen-
tur actus. sed habitus. a quibus procedunt, et ratio e qz cum non habeat
mg tua noia, quae significant tres dotes per modum dotis, et per modu

12. *S. M.*
Sabitur utimur nominibus actuum, quibus clarius intelligamus
ipsas dotes ~

Q. 3° quot sint Dotes.

Ratio dubit. e. qz multi auctores numerant inter dotes aliqua dona
quae non numerantur ab alijs auctoribus. Et sequi v^o quod sit plura
dona, quae possunt h^{ic} r^o dotes: v^o Bonau. in 4. d. 49. 1. p. distinctis
q. s. ponit Visionem in p^{te} intellectualem respondentem fidei, et delecta
tionem perfectam in concupisibili voluntate respondentem charitati
v^oid^e, et retentionem perpetuam, atqz securam in irascibili voluntate
respondentem speciebus, utannes, inquit, vicesaia, quae per gratiam habuerunt
actum circa Deum in via h^{ic}ant perfectam actus perfectos, fruitio v^o
inquit, e. quid comprehendens oes illos actus vbi refutatio in i^o pro
nantium tres dotes Visionem, delectationem, et fruitioem: quia
inquit, non ponit aliquos in p^{te} irascibili: qz delectatio, inquit, et
fruitio sunt in concupisibili. Dicor. loc. cit. dicit e. tres dotes
Sabitur Luminis gliae ad visionem, habitum charitatis perfectus
ad delect^o et habitum quendam ad actum voluntatis resp^u Dei quo
voluntas e. secura de perpetuitate possessionis boni ardui, et hunc
habitum appellat dotem perfectae securitatis ~

In hac re. i. supponendum e. ubi nam sint istae tres actus visi
onis, comprehensionis, et delectationis, ut inde colligamus quot nam
sint habitus, qui sint dotes, et an sint plures, et pauciores, et quidem
certum est visionem e. in intellectu, delect^o in voluntate ~

Solum e. dub^o de comprehensione, de qua dicendum e. e. formali
involuntate, neqz e. actum voluntatis, sed relationem quandam in uo l^{te}
qua consecuta e. quod contendebat ad rem amaram, consecutam
et consequentem. Hoc dixerim cum fuerit hoc loco s^o solum sup. et Med.
hoc ar^o dicentes visionem e. duplicem dotem sub diuersa r^o, ita ut
quatenus cogn^o sit. i. d^o in quantum u^o e. consecutio ult^o finis sit 2^a d^o .s.
comprehensio. ratio e. clara: qz s^o nulla p^o respicit finem sub r^o finis
nisi voluntas, ita nulla p^o d^o comprehendere, et ad ipsam nisi voluntas
qz s^o nulla p^o contendit in finem formali nisi voluntas, ita nulla
p^o d^o tenere, et obtinere .i. habere in sua potestate quod antea con
tendebat

9. 4. Ar. 3
 Contendebat nisi sola voluntas: licet n. qd voluntas obtineat qd con-
 tendebat per intellectum affequentem, s^t homo dⁱ consequi, et compre-
 hendere hoīem, quem insequēbat per manum, tanq̄ instrumentū
 Sed nondi intellus neq̄ manus consequi, et adipsū (quod hispani
 dⁱ alcan car y salit con lo q̄ sepretende) Confir: qz aliud ē habere
 xōem et vniū cum re per realem contactum, et realem affectionem
 obi. aliud est hoīem comprehendere consequi qd volebat, et hoc cla-
 rius apparebit in hoīe, qui contendebat bonum alteri ut diuitias, tunc
 n. si ille alter fiat diues opera huius hominis, sic homo qui diui-
 tias illi optabat dⁱ comprehendisse, et consecutum esse qd contende-
 bat, in hoc casu qui comprehendisse dⁱ non possidet diuitias, et cum
 possessio sit in altero amico, comprehensio tū est in eo qui optabat
 diuitias illi amico, qui certe amicus si aliquis non contendebat
 ipse hūc tales diuitias non pōt dici comprehendisse: qz compre-
 hendere cupientis est per desiderium, et motum voluntatis

2° supponendum est comprehensionem non ē actum volū-
 tatis qz in voluntate fideitij sunt oīes omnes alij actus, quos fincerunt
 Nicar. et Bonau. praeter amorem, et delectationem: qz tentio non
 pōt intelligi quā non sit actus in voluntate licet n. D. Tho. in Soc-
 ar. dixerit comprehensionem ē in voluntate, et ei obm ē rem vnam
 atq̄ ita vⁱ qd comprehensio sit actus qnctū quidem hēt obm, et tū reu^a
 non hēt obm sed terminum, s^t non est actus sed relatio ad s^t huiusm^o
 relatio significat noīe impōtante quandam actionem, s. noīe com-
 prehensionis, ideo ei terminus significat noīe obi. tū qz comprehen-
 sio rē in se autem vna, quae vere ē actio, et sēt obm

3° supponendum ē (quicquid aliqui dicant) totum qd diximus
 ē de mente D. Tho: nam praeter qd D. Anton. 4 p^o 4° 7 c. 7 q. 4
 sentiat totum hoc et dicat esse de mente Tho, s^t et Caiet. hoc loco
 per se docet D. Tho. hoc loco ad 1^m comprehensio nihil aliud ē q̄ tentio
 alicuius rei, quae iam praesentia hābet q̄ s^t in D. Tho. praesentia rei
 et coniunctio praesupponitur ad comprehensionem q̄ visio, et affectio
 rei, per quam fit Deus praesens praesupponit ad comprehensionem
 s^t it̄ in corporali bus tentio rei, s. sic rem in supposito praesup-
 ponit praesentiam Dei rei: non n. qualibet praesentia realis est

Intentio rei, et ita dimittere rem non tam e carere pras^a rei, sed non hie remillam, l. no lte hie in sua poteste item ad 2^m D. B. docet qd comprehensio, et delectatio pertinent ad utilitatem, sicut inquit, amor, et spes, sed delectatio, amor, et spes, sunt formali in utilitate q^o et comprehensio, alioquin equivoce loqueret. D. B. presertim cum sit eiusdem tendere in finem, et consequi finem, licet per alia instrum^{ta} contendat in finem, et ob fineatur finis, sicut de hoi^s est contendere affectionem hoi^s fugientis, et comprehendere fugientem licet homo ministerio pedum contendat assequi hoi^m et ministerio manuum comprehendat, tri neq^{ue} pedes, neq^{ue} manus dicit comprehendere (id est, salie conloq^{ue} pretendiam) sⁱ ipse hoi^s p^{er} pedes contendebat assequi, et per manus assecutus est qd volebat, et ad 3^m dicit qd ipsa visio, l. res visa est obmⁿⁱ comprehensionis q^o sⁱ in D. B. nequit formali comprehensio pertinere ad intellum: qz non pot^{est} visio esse obmⁿⁱ respu^{er} intellu^m in actu directo q^o pertinet ad utilitatem formali. Et cum in illa fo^lia d^{icit} qd comprehensio non est aliqua actio preter visionem, et delectationem, non significat D. B. quod comprehensio sit ipsa actio visionis. Tum qz sicut aliqui volunt litera mendosa est: qz deberet legi, comprehensio non est aliqua actio, preter visionem, et delectationem: qz arg^{um} propositum erat de visio^e, et delectate. Tum qz inde tm^{er} probatur q^o comprehensio noⁿ sit aliqua alia operatio a visio^e non qz sit eadem actio, quae est visio sed qz non est operatio, sed relatio quadam ad finem iam habitum, ut docet idem D. B. in ead. solute at habit^{us} in finem desideratum in utilitate est q^o habet ad finem habitum in eadem utilitate est q^o utilitas est que comprehendit finem, quem facit presentem in intellectu: oportet. n. distinguere inter comprehensionem physicam et moralem: quij. n. alicui aliter pot^{est} convenire possit sequi, et consequi physice rem aliquam: nam de inaiata sagitta dicitur solum, quod suo motu sequit^{ur}, et consequ^{itur} rem alteram, que moveat et consequit^{ur} moralis tm^{er} pot^{est} convenire utilitati; que tm^{er} respicit finem sub ro^{to} finis. constat aut^{em} qd comprehensio includit esse consequit^{ur} moralem. sⁱ et insecutionem moralem. de hac n. loquit Paul^{us}, ut citat et a D. B. hoc loco. sic currite, ut comprehendatis. i. corint^h. 9. et sequor^e si quom^o comprehendam, ad philipp. 2° legat^{ur} D. B. opus. 2. c. 164. et opus. 13. c. 4. et maxime

1 p. q. 12 ar. 7 ad 1^m ubi aperte dicitur consecutus se hinc finem presentem, Et
in sua potestate.

His suppositis dicendum est 1° qd cum ordines debeant esse habitus, ut
dixi dub. 2. et habitus disponentes ad beatitudinem, et consequentes materiam
memorialem, merito numerantur tres ordines aie beata, 1^a est lumen glorie
respondens fidei. ut aperte dicitur J. Tho. in 4. d. 49 q. 4 ar. 5. q. 2. ad 3^m. 2^a
dos est habitus in voluntate inquitur 1us est primus delectationis de Deo viso. 3us
dos est primus comprehensionis. i. aliquid disponentis ad retentionem securam
firmam. i. remotionem impedimentorum, ut inquitur D. Tho. ubi supra. dicens, compre-
hensio non dicitur aliam habitum distinctum ab illis duobus, sed importat re-
motionem impedimentorum, ex quibus efficiatur, ut mens non possit presentia-
liter coniungi Deo, et hoc, inquit, fit per hoc qd ipse habitus glorie aiam
ab omni defectu liberat, s^c qd facit eam sufficientem ad cognoscendum si-
nephantasmate etc. J^o S^o d. Tho. 3° dos est removere impedim^{ta} ad perpe-
tuum, et semper videndum Deum, et amandum: qz 2^a comprehensio dicitur
forte retentionem, et inamissibilem; neq. n. levis contradi^o in hoc insequen-
te alterum dicitur comprehensio alterius.

2° dicendum est gratiam habituales non esse dotem; qz in via reperitur s^c
et neq. amor, neq. delectatio de Deo prout est in se bonus. i. dos, qz reperi-
untur et in via ante indissolubilitatem matrimonij. Sed 2^a dos est habitus
prout est primus delectationis de Deo, ut clare visio: qz haec non reperitur in via
securitas v^o de visio non est dos, sed primus talis securitatis est. 3^a dos scilicet
remotio impedimentorum, s^c delectatio ipsa de Deo clare visio non est. Sed primus
talis delectationis: qz dotem quis dicit post matrimonium factum indissolubile in suis
prioribus n^o, q^o ipsa beatitudo, ad quam disponunt, s^c dos in matrimonium carnalibus
supponat iam factum indissolubile matrimonium, tunc procedit iucunditatem, et con-
focet matrimonialem, ad quam disponit talis dos.

3° dicendum est qd cum dotem, quae dantur in patria comparantur ad perfectas
via, tanq. perfectum ad minus perfectum, conquire adaptantur tres istae dotem
.s. ut visio fiat charitati tanq. ultima perfectio, et ultimatio illius, ut dotem istae
reant virtutibus et beatitudinibus, quae sunt in via, quae immediate respiciunt
Deum: unde quavis visio inrogamij fiat amoris sub ro^o merito, tunc vi-
sio sub ro^o dotis re^o et adaptat fidei.

U^o dicendum est quod visio deo absoluta potest esse sine comprehensione.

Ratio aperta: quia ad comprehensionem necessarius requiritur motus voluntatis insequens finem: quia ubi non est sequi, non potest esse consequi. potest autem visio de propria ab soluta concitari homini non habenti ullam actum voluntatis et concitari amissibiliter.

Art. 4. 3. ad beatitudinem requiratur Rectitudo Voluntatis

Conclusio antecedenter, et concomitanter requiritur ad beatitudinem rectitudo voluntatis

Q. 1. 1. Videns Deum possit peccare.

Ratio dubitandi est quia peccat videns bonum delectabile peccati est minus bonum quam honestum prosequitur illud contempto honesto quod est si Deus appareat ut summum bonum: potest non diligere a beato. 2. potest beatus non velle sibi summi bonum a more concupiscentiae, ut si videns Deum clare videat Deum velle ut beatus velit cessare a visione quod potest beatus non velle Deum a more amicitiae. Probatur, consequenter quia si amor concupiscentiae est summum bonum concupisibile potest vinci ab amore amicitiae est summum bonum honestum quia amor amicitiae est summum bonum honestum poterit etiam vinci ab amore concupiscentiae est infinitum bonum concupisibile: quia si studium quod Deus quod est infinitum bonum clare visum necessitat voluntatem ad amicitiam, ita dicam quod Deus quod summum bonum concupisibile clare visum necessitat ut voluntas ad amorem concupiscentiae quod Deo revelante (visionem tollendam ei, poterit voluntas beati non se conformari tali voluntati dei pro summum bonum concupisibile, quod amat amore concupiscentiae. Confir. quia ex eo visio beatifica necessarius appetit: quia in illa non appareret ulla ratio mali, sed in illo casu appareret iam ratio mali scilicet amissio visionis quod posset voluntas praecipito illo imposito resistere, alioquin desiderium beatitudinis non esset nunc, quando quidem voluntas posset appetere amissionem beatitudinis. Unde victoria citat a Med. hoc loco quod senserit posse visionem concitari homini peccanti et continuanti peccati de propria ab soluta. Confir. 2. eadem ratio quia si Deus revelaret beato auferendam beatitudinem, et idcirco se aliquando peccaturus quid velat quod voluntas beati posset in illo casu non se conformare voluntati Dei volentis auferre visionem, et voluntas ut ipsam beatus vellet.

3. ratio dubitandi est quia potest Deus conservare in eodem intellectu errorem simul cum visio beatifica. scilicet magis diligenda est confessio beatitudinis quam obedientia alicuius praecipiti minimi, quod potest Deus impedire causalitate

0. 9. Ar. 4. 56
132
Visionis beatifica, ita ut ex illa nullus amor sequatur in voluntate, si posset
voluntas hinc ad tum procedentem ex illo erroneo dictamine, qui actus esset
peccatus, ita ut ex dictamine, non est obediendum, sequatur alius voluntatis
non est obediendum.

In sacre fuit sententia Scoti in 4° d. 499. 6. §. dicitur per Gab. in 2. d.
7. q. 1. ar. iconcl^o 3. et 4. et Greg. in 2. d. 7. q. 2. ar. 2. Ocham ibidem
q. 19. Supplementum in 4. d. 49. q. 2. ar. 3. dub. 5. afferentium volunta-
tem beati non fieri impeccabilem ex aliquo intrinseco principio, sed a voluntate
Dei, preveniente malam voluntatem et continuante delectationem Dei
super omnia. probatur a simili: quia in damnatis videmus, quod non possunt cessare
ab actu delicti. et rursum videmus ex nulla voluntate, aut imperio illis
hinc aliquam delectationem, ita ut neque ex amore, neque ex alicuius ten-
tationis victoria habeant aliquod delectationis refrigerium. hoc autem totum
non potest provenire ex aliqua alia causa, quam ex divina voluntate impediente omnem
actum delectationis in damnatis per subtractionem contrarii, quod simili-
ter in beatis impeccabilitas, et necessitas conformitatis voluntatis cum voluntate
divina provenit a Deo extrinsece preveniente omnem malam volunta-
tem, et continuante bonam voluntatem.

Proposita nota: 1° triplici posse intelligi quod 1°. Vnde de facto potest
beatus peccare. 2°. Vnde iam quod non potest beatus id ex natura visionis. 3°. Vnde iam
quod id habet ex natura visionis de qua absoluta potest id non habere. Nota 2°, ut
bonae Caiet hoc loco quod D. Tho. non loquitur in hoc articulo de necessitate voluntatis
quoad exercitium amoris respectu Dei clare visi, sed de necessitate quoad specifica-
tionem, ita ut dicatur respectu dei clare visi, qui futurus est adhuc non potest esse
odij sed amoris.

Notum est 3. de fide esse quod de facto videns Deum est sine peccato per 14.
quis ascendit in montem Domini: innocens manibus est. Isaia 35 Sapien-
tia 7. Matth. 5 Apoc. 21. et deinde ex omnibus locis 55 (in quibus beatitudo:
divine eterne) idem colligitur quia si de peccato non essent securi, nec de peccato peccati
quod neque de eterna beatitudine possidet: unde erravit Origenes, qui homil. 13 in lu-
cam afferunt Angelos custodes leviter delinquere contra custodiam bonum
cuius erroris mentionem fecit D. Tho. in c. q. 106: quia ex verbis illius cap-
tibus Ecce qui serviunt ei non sunt stabiles, et in Angelis suis, reperit pravitatem
sumpsit occasione Origenes. Sed apertam habet expositionem: quia praeter quod
bonae exposuit Chrysostomus. Videmus etiam quos refert in sua catena super 106
Paulus Comites societatis Iesu Simachus et alii in servis suis in cons-
tantiam, et in Angelis suis inveniunt stultitiam, quasi dicat ne quis miris

Quod Dixerim homo mortalis non exit mundus coram Deo, quod quidem seruis
 suis, et Angelis id largitus est, ut immutari non possit: unde alia litera le
 git, si contra seruos suos non credit, contra Angelos suos prauum quid
 excogitaret, qd si seruis suis non comisit immutabilitates, et ideo 2^a Angelos
 desertores malum quid, i. supplicium excogitauit, quanto magis hoies
 imbecilles erunt, et eorum peccata Deus puniet: nam reu^a hunc locum v^o m^o
 explicare alius locus .c. 15 Job. quid est homo ut immaculatus sit, et ut
 iustus appareat natus de muliere? Ecce inter sanctos eius nemo immuta
 bilis, et cali non sunt mundi in conspectu eius, quanto magis abominabilis ho
 qui bibit quasi aquam iniquitatem. quasi tuncat, si in sanctis suis non in
 uent immutabilem nam, ut patet in desertoribus Angelis qui se polluerunt
 et ipsum caelum non semper nitet sed a nigro abluat nubibus, quid mi
 ramdum est de hoie etc. ecce quom^o ex his locis neq; condat de Angeloy
 culpa ei sermonem, cum cali etc fiat mentum sed de immutabilitate
 et imperfectio natura si conferat cum diu^a et de prauitate ignorantia
 et defectu n^o ut explicat Greg. 2 moral. .c. 27, et ideo, inquit, Angeli
 inferiores illuminantur a superioribus, et iam qd agat de culpa I. de ma
 lis Angelis etc. l. damnatis, l. et de bonis si sua nat^a reliquerentur.

His suppositis d^o m^o e non repugnare ut quis de poa absoluta
 videt Deum existens in peccato habituali, et ita reditudo voluntatis in
 tollit quom^o non sit de esse beatitudinis. probr qz pecc^m habituale non
 pot tolli nisi aut per visionem, aut per infusionem gratia, aut per
 actum supernem oppositum. ab ipso tam visionem non pot tolli
 qz pot Deus impedire ne ex uisione sequat^r aliquid repugnans pecc^o
 Deo aut ita impediende non tollit pecc^m, licet dicatur qd visio n^o sua
 erat p^ocluditua alicuius actus, l. qualitatis in compossi^bilibis cum pecc^o
 nam si Deus impediret miraculose effum bapt^m, non diceret subla
 tur pecc^m orig^o p^oueni ex eo qd bapt^s qntum est ex se deberet produere
 gram in compossi^bilem cum pecc^o originali. Quisq; per gram necess^o
 infusam non delectet pecc^m: qz infundi non posset (ut supra diximus) nisi
 retradatu ad peccati, quo ultimus finis contemptus fuit a peccatore sem
 per aut manet ult^s finis contemptus quandiu non accedit retradatio
 talis contemptus. ois aut retradatio, l. est actus, l. presupponit actum
 In aut illos, qui sentiunt gram non delectet pecc^m ro tm sua entitatis
 sed de^o necess^o e^o mozalem acceptationem, fua^o l^o et rao qz de poa absolu
 ta posset Deus non acceptare entitatem illam ad remissionem offense et
 sup^o uisio. et tandem In omnes posset Deus non dare gram habituales
 videnti

Videnti Deum neq; concurrere ad aliquem actum voluntatis et ita
esset visio cum peccato habituali.

2° dicendum est quoniam actus amoris oritur necess^o ex visione
clara Dei nihilominus per illum actum delectat necess^o pecc^m habituale
tam mortale, q^u veniale: ratio est q^u actus ille voluntatis quantum est
minus liber tanto est magis voluntarius, et spontaneus q^u tanto magis
repugnat voluntario quod fuit in pecc^o habituali precedenti q^u t^u maius
est retractatio talis voluntarij peccati, q^u tanto magis necess^o expellit
pecc^m: nam actus intantum repugnat alteri actui, in quantum est a vo
luntate, q^u actus ille qui non pot^{est} non esse a voluntate magis repugna
bit: nam libertas minuit pot^{est}atem voluntaria: nam magis aman
tur voluntarie, quo ita amant, ut non possint non amari q^u quo ita a
mantur ut possint non amari, et ita magis voluntaria. Se amat Deus
q^u necess^o quam amat creaturas: q^u libere. et ratio a priori est q^u volunta
rium dei q^u est a priori intrinseco, magis aut^{em} est a priori intrinseco vo
luntatis, quod est intrinsece a tali a priori intrinseco. id est necess^o est
a illo. tunc q^u pecc^o repugnet actus voluntatis, in quantum est a voluntate
non in quantum pot^{est} non esse a voluntate. cons^{equenter} est ut necess^o retri
ctatio peccati sit maxima retractatio.

De veniali aut^{em} pecc^o constat q^u et expelleret^{ur} p^{er} actum illum amoris
necess^o precedentem ex visio^{ne}: q^u quoniam non sit formalis, et explicita
retractatio, est t^u virtualis: q^u qui tanto impetu Deum amat, ut necess^o
illum amet, eo ipso virtuali^{ter} postponit omⁿⁱ aliam amorem, qui displicet
Deo ita amato, imo u^{bi} si p^{er} impt^{um} simul cum visio^{ne} est iudicium aliquod
erroneum practicum est alicuius p^{re}ceptum, ita ut s^{ed} ex visio^{ne} dilectio
ita ex illo dictamine oriatur pecc^m. (per impt^{um} Deus cum dilectio
illa quae oritur ex visio^{ne} posset simul ponere odium in voluntate ad huc tol
leretur pecc^m procedens habituale p^{er} talem delectationem: q^u ad nullus
pecc^m posset voluntarij libere concurrere sup^{er} visione Dei, atq^{ue} adeo
non esset pecc^m, neq^{ue} aliqd^{am} impedimentum liberum ad impedendam retri
ctationem que fit p^{er} dilectionem illam respectu peccati habitua^{lis} pre
cedentis.

3° dicendum est si videnti Deum imponeret p^{re}ceptum, quod obli
garet velle a missione beatitudinis ad huc non posset per inobedien
tiam peccare, ratio est q^u videt illam est summam equitatem sup^{er} Dei velle
non pot^{est} aut non velle summam equitatem, aut illam odio h^{abere}: nam et

12. 8. M
Paulus in raptu conformavit se voluntati diuine in cessatio a viso
2° qz de facto oēs beati sint hanc voluntatem conditionalem qua
se, suaque oia Dei voluntati subijciunt parati ad amittendum oia si
Deus id voluerit ex eiusdem Dei amore: nam si damnati vitamen
torum, et infelicitatis, quam hinc quasi recedunt à bappūti quo v
naqueq; res appetit sumesse appetentes non esse. Ut tantam in
felicitatem fugere possent itaut quij appus essendi nris et ipsū
esse non possit displicere tñ. Sic et nunc ppr aliquam circumstantia
odio habetur posse sibi ipsius esse, quanto magis beati ex amore a
mittitae q̄ infinitum poterunt contemere possessionem ipsius bea
titudinis, quamuis ipsa beatitudo non possit illis displicere, s̄ neq; rāo
boni, et inhumanis et videmus quod post ponitur ab amico fruitio
alterius amici et conspectus eius ppr amorem et voluntatem amicitiae
talis amici ~

4° dicendum e radice in suis qd e beatum non posse peccare nō
eē dīlectiōem: qz sequeretur quod si aliquis videret Deum, et Deus
de pōa absoluta impediret dīlectiōem posset voluntas peccare mor
tali, aut veniali, qd tñ e absurdum: qz sūm a bonitas Dei visi non
tñ hēt causare amorem necess^o quoad exercitium, s̄ hēt necessita
tem quoad specificationem ita ut cē^a Deum e care visum non possit
eē actus voluntatis oio, l quodam m^o resilientis à tali obo, et sic
necessitas quoad specificationem fortior est necess^o quoad exercitium
qz non pot in finita bonitas odio hūi. pot aut de pōa absoluta non a
mari non solum ex eo qd Deus impediāt productionē amoris sed
et qz posset supposito diuis^o pcepto beatus velle non amare De
um quoad exercitium: nam sicut modo quicumq; beatus contentus est
si non attingat magnitudinem amoris, quam hēt aliter magis bea
tus, et in hoc conformat se diuinae voluntati, qua Deus voluit dare
tantum amorem, et velle ut in hoc ipso beatus conformaret se Deo
possit talis beatus velle non amare Deum quoad exercitium, qz sicut
probauimus posse velle carere beatitudine, si id Deus pcepterit, ita et
posset velle carere amore. qd aut hoc eēt licitum velle, et quod
posset pceptis de hac re de pōa absoluta probat aperte: qz oē
illud quod Deus licite potest potest velle potest etiam licite pceptere ut volum

sed Deus licet pot velle negare omnem actum amoris homini
q pot ex precepto diu sibi ipsum licite velle bo. verum quidem e quod
talis no licit e et amor, et ita pro illo tempore non posset carere amore
in perillum actum posse velle carere amore pro illo tempore ~

Uro dicendum e ex na visionis Dei quom impetabiliter in
beato, in hac conde conueniunt (exceptis supra citatis autoribus)
omnes peni alij vt D. Th. hic. et 1 p. q. 62 ar. 3. Et 3° gent
c. 62, et lib. 4. cap. 92, et Duran. in 2. d. 7 q. 1. et d. 23. q.
q. 1. Sotus in 4. d. 49 q. 3 ar. 4 Maior q. 3 Ferr. et Caiet. ubi
et Caiet et 1. p. q. 32 ar. 1. et 2. Palud. in 4. d. 49. q. 7. ar. 2.
Dicas. in 2. d. 6. q. 1. art. 1. Conradu. et Medi in hoc art. et et
in ar. 1. huius questionis Et e senta Sadou lib. 1. de summo bono c. 10
Ansel. lib. de casu diaboli c. 6. vterq. n. ex visione qua vi summus
bonum dicit omni impetabilitatem. item Aug. 22 de ciuitate c. 30.
sic erit inguit inamissibilis ut luntay pietatis, et equitatis, quomodo
felicitatis. Sed necessitas appetendi felicitatem prouenit ab intin^{co}
etiam impetabiliter in beato. et raso e qz bonum quo perfectius est
eo magis allicit ut luntatem qz infinitum bonus debet allicere meliori
modo possibili. Sed possibile e intelligere voluntatem allicere ne
cess qz iste modus concedendus est infinite bonitati: vn^o Deus ipse
necess^o amat suam bonitatem infinitam. 2^a raso est D. Th. 1° sebet
voluntay ad bonum in coi, ita sebet ut luntay beati ad Deum cla
re visum. Sed ut luntay non pot amare aliquid nisi sub ro boni qz vo
luntay beati non pot amare aliquid nisi sub ro, et in ordine ad
summam bonitatem clare visam: querat D. Th. vt difficulte qz
bono in coi nihil opponitur nisi malum, ita vt si ut luntay recedit
a bono in coi, i atota coitate boni necesse est respiciat malum tri
Deo clare viso non tm opponit id qd est malum, Sed et opponit minus
bonum, atqz ita non necesse e qd recedens a summo bono amet statim
malum; qz pot amare minus bonum. D^r qz s^t bono in coi non opponit
nisi malum sub ro mali, ita prima bonitati clare vise non opponit
nisi malum sub ro mali: qz s^t in bono in coi includunt diabono
particularia, ita in deo clare viso continent eminenter oia bona
particularia: qz s^t non e maior perfectio Deus et creatura simul

q̄ Deus solus: qz in Deo continetur ois vāo entis eminenter, ita non
 est maior bonitas, bonitas diuina, et creata, q̄ sola diuina bonitas q̄
 s̄ voluntas non pot non amare bonum. Ita non pot non amare De
 um clare visum: vñ non pot pretermitti amor Dei clare visi, aut
 contemni p̄p̄ aliquod aliud oim, quin illud oim beat roem mali, in
 quod tñ non pot ferri voluntas qz sub ro boni nullum oim pot moue
 re, nisi in q̄ntum participat i^{am} bonitatem q̄ magis debet mouere
 i^a bonitas, in qua eminenter continet illud ipsum bonum, qd aman
 dum erat, q̄ imple e quod bonum creatum quod mouet ro i^a bonita
 tis moueat, s̄ i^a bonitatem q̄ Deus ipse non pot non amari nisi
 p̄p̄ Deum ipsum, qui praeciperet vt non amaret quoad exercitiū
 et ad huc sup̄ illis pracepto posset voluntas velle non amare
 Deum, sed non posset non amare: qz aliud est velle cessare ab ope
 ratōe necess, et aliud e cessare ab operatōe necess. illud i^m posset velle
 beati velle: qz se mper fieret talis voluntas p̄p̄ summam bonitatem cla
 re visam, et amabilem amore amicitiae super oia. 2^m nō non pos
 set facere voluntas: qz non posset impedire amorem necessarium
 sicut ego possum velle non hñe motus i^o primos, sed non possum
 facere vt non beant tales motus ~

Sed obijciēs: qz vi q̄ ad huc beatus possit peccare de pota
 absoluta: qz videns Deum clare pot hñe iudicium practicum circa
 aliquid malum faciendum, quin videat illud malum discordare
 a i^a bonitate, quam videt, Deo s̄ impediante talem cognitionem
 illius discordantiae q̄ posset beatus sequi tale iudicium practicum
 quod non videt discordare, aut contradicere obo prima vō, qd videt
 quod aut in isto casu e posset pecc^m quin cognosceret oim illud repug
 nare Deo p̄p̄ qz alioquin sequeretur qd si quis in uincibili modo pu
 tarat non e Deum, non posset ad huc peccare, quod tñ est absurdum
 qz neq̄ homicidium, neq̄ adulterium in illo esset pecc^m, imo sequere
 tur qd fidelis quicquid mali faceret non cogitans adualit̄ de Deo non
 peccaret s̄ Deum, s̄ tñ s̄ Deum roem, et inde sequeretur absur
 dum qd p̄rotali pecc^o posset viuibus nō satisfacere: qz non fuisset
 pecc^m s̄ personam infinitam q̄ satis e peccare hoīem s̄ roem intem
 vt reuera peccet eo ipso s̄ auctorem nō q̄ simili beatus poterit pecc^{re}

Contra bonitatem Dei clare visam faciendo aliquid contra id non
cognoscendo quod eo ipso quod est contra rationem est contra bonitatem Dei visam
Deo scilicet impediendo cognitionem talis dissonantia. Dur. in. 2. d. 7. q.
1. v. ponere impeccabilitatem in beatis, non tam ex virtute visi-
onis quam ex virtute recte rationis et agibilia et cognitionis discrepantia
a prima illa bonitate visa.

Dicendum tamen est quod et si nulla alia esset cognitio in beato praeter
primarium obiectum scilicet Dei et ex aliis perimpletibus sicut. I. conservaret
dictamen, aut saltem iudicium esse aliquid peccatum non posset beatus
assequendo tale iudicium peccare: quia et si beati non viderent invisibilem
Dei rectam rationem agibilem, et consonantiam, aut dissonantiam cum
prima bonitate, et per alium conceptum representaret verbum ociosum, ut
delectabile dictum non posset beatus velle dicere tale verbum, nisi
in ordine ad primum obiectum volitum, quia scilicet bonitas necessitat ut
ad amorem, ita necessitat voluntatem ad nihil utendum nisi in or-
dine ad primam bonitatem visam: unde quia impediri possit voluntas beati
deponere absolute ab amore, tamen non posset liberè velle aliquid non re-
ferendo illud ad primam bonitatem nam si in humanis contingit tantam
esse magnitudinem alicuius negotii ut pene absorbeat totum affectum
voluntatis, et si intellus attentissimus alicui rei non potest intelligere
aliquid aliud nisi in ordine ad illam rem, ita voluntas beati pro
magnitudine obiecti visi non potest aliquid velle nisi in ordine ad tale obiectum
quod maxime ab illius et absorbet omnem motum voluntatis: hoc. n. sonant
illa verba quae caelestes spiritus requiem non habent, semper dicentes San-
ctus, Sanctus, et aperte D. Tho. 1. p. q. 62. ar. 3. docuit quod si non
potest voluntas aliquid velle nisi attendens ad rationem boni, ita beatus
non potest velle aliquid nisi attendens ad primam bonitatem et subrat.
illius Dur. ad Dur. quod voluntas non potest velle dicere verbum
illud, nisi cognoscat esse referibile in primam bonitatem, quam videt
beatus vel si non cognoscat non movebitur voluntas ad aliquem actum
quia non potest voluntas invenire rationem aliquam boni nisi prout refe-
ribile in prima obiectum.

Ad arguta imitio arguta Dur. ad. i. quod peccator potest velle bonum delectabile

contempto honesto: qz honestum illud bonum non continet oem ro boni. at 1^a
 Bonitas cum contineat oem bonum non pot contemni pp' aliqd bonu.

Ad 2^m cum suis confirmationibus N^o. qd amor amicitie
 et caritas bonitates e fortior oi alio amore concupiscentie, et ita beatus
 pot contemnere suum esse nte, et beatitudinem supernalem vte est
 bonum proprium pp' amicitie qd Deum idpraecipientem. et ratio prior
 est qz ois amor concupiscentie quis verset ee oem infinitum, in non
 versat ee illud vte unq. Sed participabile a concupiscente. cum
 aut ois participatio possibilis debeat esse finita, necesse e qd amor
 concupiscentie respiciat oem infinitum finis ita finita illa sit pars ob
 atu amor amicitie respicit oem infinitum sub ro infinitatis, itaut
 quicquid tenet se exp^{te} ob talis amicitie sit fortior amore concupiscentie
 et ee idem oem qz quato postponit amor concupiscentie non postponitur
 aliquid infinitum sub ro infiniti. sed aliquid infinitum sub ro parti
 cipabilis finite. et postponitur pp' Deum amatum pp' seipsum, et pp'
 suam bonitatem. quod aut possibile sit velle beatitudinem pp' a
 morem Dei idpraecipientis, quis contrarium insinuaverit Ol cot in suis
 determinationibus. q. 9. et supplement. Gab. in q. d. 49 q. 2. ar. 3. sub.
 5. imo et Gab. in i. d. 1. q. 6. ar. 2. afferentes posse beatum non de
 dere precepto de relinquenda beatitudine, quod, inquam, sit possibile
 imo necess^{us}. prob^{ur} qz si possibile est beatum pp' aliquam ro velle beati
 tudinem, non pot ee alia fortior, qd id velle Deum, quem vident ee summe
 amabilem, et dignum oi obedientia. quod beatus potit id velle pp' ali
 quam ro p^o tum in Paulo si de factu vidit Deum in illo ractu, tum quia
 Deus amat a beatis amore amicitie qd pp' seipsum qd non ordinant De
 um in aliud bonum tanqz in finem vltimum. alioquin iam magis a
 marent aliquid qd ipsum p^o bonum concupiscibile postpositum vnt vt sic
 bono infinito amatu pp' se, alioquin magis amarent seipsum qd Deum si
 magis Deum vt bonum proprium, qd pp' seipsum. et ita Deus non esset
 infinita amabilis, si pot non amari, imo contemni pp' aliquod bonum ma
 gis amabile.

Ad 3^m N^o. qd sup^{to} illo casu ad huc non posset voluntas libere
 prosequi dictamen erroneum: qz stante illo alio obo. s. Deo clare viso:
 debet concursus voluntati ad illud amandum, etiam qd non daretur talis
 concursus non posset voluntas libere prosequi oem illud malum: qz
 vt diximus ab obo primario necessitatur ad nihil utendum nisi pp'

2. 4. A. 9
tale boni primum. Queritur 2° ⁱⁿ Rectitudo, quae
Necess^o sequitur Beatitudinem superentem sit de ess^a
illius, vel quo modo se habeat ad illam.

In hac re i^o dicendum est, rectitudo voluntatis, s^z de facto requirat ante
cedenter Beatitudinem superentem, ut est de fide 1° 23. Sap^o 7. et alijs
locis supra citatis, tri certum est qd possit Deus concitare visionem homi
ni non hnti rectitudinem voluntatis prius temp^e, q^z ipsam visionem, imo
de facto non deficiunt, qui dicent in aliquo casu id posse contingere
ut si quis d^{ns} t^{ri} attritionem martyris fuerit, tunc n. martyrium ex ope
operato conferret rectitudinem voluntati in i^o non e^o hnti q^zo^z perfici
tur martyrium, in quo t^{ri} instanti etiam concatur visio Dei. Sed hac fal
sitas suo loco refutanda est quia q^z visio Dei subro^z premij requirat
necess^o rectitudinem voluntatis merentij gratiam, tri nec subro^z beati
tudinis, nec subro^z visionis requirit necess^o rectitudinem praeuam vo
luntatis deppa^z abso^zluta

2° dicendum est ad beatitudinem requiri rectitudinem intell^{us}
qui careat oⁱ errore, requirit aut non ad ess^{am} beatitudinis, sed ad com
plementum illius ita ut sicut visioni Dei non debet a^ztermitas in q^z
est visio, sed inq^zum est beatitudo, ita carere oⁱ errore e^o passio beati
tudinis debita visioni non inq^zum e^o visio sed inq^zantum est beatitudo.
Probi^o ex 1° ubi saepe describit plenitudo^z o^zum bono^z, quae futura sunt
in beatitudo, et carentia oⁱs mali. error aut malum e^o intell^{us} si q^z corpus
liberum futurum e^o ab oⁱ contrario, quanto magis intell^{us} ab oⁱ errore
vn^o b^one D. Tho. infra q. 5. ar. 4 dicit falsam opinionem non e^o in beato
q^z e^o aliquid malum. error aut malum est intell^{us}.

Neg. n. placet qd nonnulli dicunt, qd s^z per beatitudinem non
excludit^{ur} oⁱs ignorantia: q^z multa ignorat vnus beatus, quia tri al
ter cognoscit, ita, inq^zunt, non excludit^{ur} oⁱs error intell^{us}, ita Obco^z
in suis determinationib^{us} q. 9. ar. 2, inquit, qd de facto e^o aliquis
error in beatis c^oca, quae ignorant: q^z reu^a magna e^o d^zia inter
ignorantiam, et errorem: q^z error semper e^o malum a lig^o p^opositiuus
intellectus, at ignor^a non semper e^o malum: q^z non semper e^o priuatio
scie^z debite inee, sed aliquando e^o simplex negatio. Intell^{us} aut non
est imperfectus per simplicem negationem, s^z per negat^{ur} scie^z debite

messe. Per errorem contrarium scilicet. Un' beatus nondum hie
 aliquod malum quia caret maiori visione Dei, et cognoscitur crea-
 turay: quia illi non debet, diceret hie aliquod malum si erraret circa ta-
 lia obia: quia ut error sit malum intellectu non e attendendum. V' debeat
 scia necne quia error e positivum malum in ordi ad intellum, quare hie
 Aug' in Enchir' dixit, nullom' falleremur in aliquo l' animi, l' cor-
 poris sensu si iam vera illa felicitate fruermur

Sed obijciat, quid prohibet intellum imperfectiorem beatierra-
 re et illa quorum sciam affequi non pot? Dicitur quod error in beatis ex du-
 plici cap' possit provenire, l' ex culpa voluntatis, et levitate cre-
 di et assentiendi, s' demones coa supernalia semper fallunt et natu-
 lia, l' pot provenire ex imperfecte intellectu non potens attingere cam
 que ostenderet falsitatem rei, quia ita ei apparet. Neutrum aut' set lo-
 cum in beatis: quia cum sint prudentissimi certa pro certis agnoscut
 dubia pro dubijs, et que cognoscut per coniecturas non assentiunt:
 esse vera sed verisimilitatem illarum coniecturarum agnoscut, ita
 ut cohibeant a sensu in dubijs, et pro babilibus. 2o per spualem manu-
 tenentiam Dei sint beati ut qui errare possent ex imperfecte intellectu
 qui non ex culpa voluntatis in s' xate status beatifici sint cognos-
 cere que spuali ad illos pertinent, ita o beandem roem sint liberof
 ee a errore prop' mantenentiam Dei. Legat Aug. 9 de civit. c. 22.

U' dicendum e beatitudo viae supernit' licet requirat rectitudi-
 nis voluntatis, non tamen excludit errores inculpabiles, beatitudo aut' n' s' h'is
 qui non ordinaret ad finem supernit' non requireret rectitudinem volun-
 tatis quia illam per multum temporis hie non possit, tunc g' excluderet errorem
 ntem et a Deum, in cuius contemplatione n' beatitudo illa consisteret. Si
 v' loquamur de beatitudine aia separata tamen requireret ad comple-
 mentum, et perfectionem rectitudinem voluntatis n' tamen, et exclusio-
 nis erroris et a n' tiam: quia aia pro illo statu cum deberet infundi cogn-
 verum n' tium, quas iam per cognos non possit cognoscere deberet talis
 cognoscere perfecta sine admisione erroris, praesertim quod beatitudo illa
 aia separata deberet hie roem praemij respu operum viae, atq, ita de-
 beret esse naturaliter perfecta, quia in illo casu, in quo homo intelligere
 tur non ordinatus ad finem aliquem supernaturalem possit per brevissimu
 tempus bene moraliter operari, Et statim rapti ad beatitudinem
 ntem

q. 4. Ar. 4. 5. 6. 7. et 8.
naturalē aīe separate legal' Castro de haeresibus verbo
beatitudo, haeresis.

Art 5. Utrum ad Beatitud^{em} hominis
requiratur corpus.

Ar. 6. U. ad beatitud^{em} requiratur aliqua
perfectio corporis ~

Art 7. U. requirantur aliqua exteriora
bona.

Art 8. U. requiratur societas ami-
corum ~

Q^u. 1. Circa hos articulos U. ad bea-
titudinem imperfectam requira-
tur corpus ~

In qua re certum ē corpus non pertinere ad ess^{am} vltius beatitudis
qz cum non sit beatificabilis creatura ulla, nisi intellectualis in-
quocumq; genere beatitudinis intelligat homo beatificari habet hoc
ratione aīe, non ratione corporis. Hoc supposito ~

I dicendum ē si homo crearetur in puris n^{at}ibus non ordinatus ad fi-
nem supernū non requireret corpus ad beatitudinem n^{at}em animae
separatae: qz corpus quod intra limites virtutis n^{at}alis pot hie aīa
est corruptibile, corruptibile aut corpus, subditumq; passionibus potius
obesse impedit beatitudinē, scilicet, et cognitionē. In eo aut casu
nihil superante deberet aīe esse suum corpus, cum non esset, nec fuisset
ordinata ad finem supernū. Item qz si requireret ad beatitudinem
n^{at}em corpus, sequeretur qd resurrectio corporum post factam semel sepa-
rationem aīarū esset n^{at}ra, cum tū constantissimum sit apud sanctos de su-
rreptione etiam paruulorū in originali decedentium, et ipsorū damnatorū
futuram miraculosam qd beatitudo n^{at}is aīe separatae non pot illam

Naturaliter requirere, actandem quod corpus requisitum ad hanc beatitudinem. Deberet esse passibile, et impassibile, non quod corpus passibile postquam separat a materia non possit illi nisi deberi: quod autem deberetur ex vi dispositionum, et hoc non: quod praeterquam quod omnes dispositioes fortiter dici non possunt, aut contingentem se dicunt simulque concurrent ad huc si ita redirent non certe reuniri corpori: quod dispositiones illae non eandem materiam, sed diversam nunquam postularent nisi loquendo: quod speciei huius debitum est multiplicari secundum numerum pro diversitate numerica dispositiois omnium et similium: quod nullae sunt ita certe dispositioes postulantes creatioes huiusmodi materiae, quae non possent nisi esse tales dispositiones ad aliam materiam, quam Deus crearet loco illius, quam creavit, et subinde indifferentem est ad recipiendum hunc, et illum calorem nunc.

Si autem dicatur debere esse corpus passibile post separationem non quidem ex vi dispositionum, sed immediate a Deo, ita ut sicut materia separata nunquam ordinata ad finem supernum debet perfecta cognitio, et rectitudo voluntatis contra si beatificanda esset beatitudine nisi, ita dicitur quod deberetur et reuniri sui corpori, non quidem aliquibus dispositionibus, sed ipsi beatitudini nisi: quod si in infusio materiae in materia postulat dispositiones ad unionem materiae cum materia ita ut si infunderet sine illis fuisset miraculum ita quod unio materiae cum materia non potest requirere nisi dispositiones, quod autem non deberet corpus impassibile propter: quod hoc nisi est huiusmodi contraria ad perficiendas suas operatioes, et per consequens est agentibus nisi huiusmodi posse agere in huiusmodi. Si autem corpus huiusmodi esset impassibile per qualitatem intrinsecam esset supra naturam huiusmodi cui nisi est habere contrarium, et implet eundem huiusmodi esse nisi huiusmodi contrarium, et non huiusmodi contrarium. Si autem per exteriorem providentiam Dei fieret implet, tunc fieret miraculum contra agentia nisi dum non exmitterentur agere in corpore formali passibile quod habeant naturam suam quod ad beatitudinem materiae separate non ordinatae ad finem supernum nulla via posset requiri corpus nisi. i. ultra miraculum. Consequenter quod si implet corpus nisi posset debere, sequeretur quod mors non esset nisi huiusmodi quod si impossibilitas deberet corpori, et statim post separationem materiae, et tunc post tempus deberet, si in quocumque intercederet nisi separatio corpori quod posset fieri statim impassibile sine separate non est quod non esset ratio cur hoc, et illi tempore potius quam alio daretur implet corpori praesertim quod beatitudinem illam nisi magis impediret corpus quod perficeret quod cum operatioes huiusmodi radicentur in eadem materia necesse est, ut saepe docet

Dico. vnam operat^r minui, dum alt^r intendit, et ita dis persa
virt^e aia ad operat^r corpus perficiendas necessum erat contempla
tionem nlem remitti, atq; ita beatitudinem illam ntem, quod non contin
git in beatitud^e supernali, ut infra dicemus sub. 3.

2° dicendum est ad beatitudinem ntem hois in hac vita requi
rent: qz cogn^o Dei deberet et hu^m ministerio sensuum: vñ indirecte
quod quis melius corpus sortitus est, beatior esset, si tri quis melius hiet
corpus, et inferioriorem cognitionem Dei est minus beatus.

3° dicendum e beatitudo supernalis imperfecta huius vite qz
ex na sua non requireret necess^o corpus: qz s^t Angeli, ita et aia sine
corp^oribus viatiles esse potuissent tñ w^o sub^o qz. s. reperit^r in.
Somne au nte e e viatorem per aiam simul et corpus patit hac
beatitudo imperfecta corpus ut constat de facto. Perfectio, autem
imperfectio corporis parum refert ad hanc beatitudinem ess^rli
perficiendam, nisi indirecte in quantum perfectio corporis prodest
ad virtutem. Sed ad huc ceteris paribus expte iuris ad glia
non m^o h^ol perfruit hanc beatitudinem imperfectam perfectio corporis
et beatitudinem supernalem perfectam complet et perficit glia cor
poris: qz impte e qd aliqd bonum inqn^o bonum non redat beatitu
dinem cumulationem. Et idem dicendum e de bonis aeternis, et de so
cietate amicorum. Quis hac sapi^r obit beatitudin^{em} supernali huius
vite propter infirmitatem natura corrupta.

Quaeritur 2° V. ad beatitudinem super
nalem Patri^o requiratur corpus.

Ubi supponendum e ad perfectionem intrinsecam Visionis beatificae
nihil referre corpus, et carentiam illius: qz ut infra dicemus, neq; in
tenditur neq; remittit visio Dei pp^o operat^r corpus. tñ s^t est dis
ficultas V. de facto, et ex lege Dei requiratur corpus ad hoc qz aia
videat Deum, ita ut aia separata spectet corpus ut simul coro
nentur, cum simul semper cognauerint. In hac re fuit error etiam
apud nonnullos ex sandis patribus qd aia exute corporis non vident Deu^m

Ante diem iudicij - 2° notandum est falsum esse attribui hunc errorem Joani 22 a B^echan in opere 93. dⁱrum, et ad Adria no Papa in fine 9° de fact^o Confirmationis. ij duo dicunt Joannem 22 subscripsisse huic errori, et abuisse et Academie Parisiensi concessisse ut idem doceret. sed non est probatum hoc testim^{us} praesertim B^echan valde infensi Joanni 22, et ob id damnati a Patribus Concilii Tridⁱ sed et Benedic^{ti} .ii. qui Cardinalis erat temp^e Joannis 22 in sua decretali docet q^{uod} cum Joan 22 se compararet ad concertationes in consistorio publico multis rectoribus et Magistris iniungendo districtius ut in hac re de libertate dicerent quod sentirent, morte praeventis (sⁱ D^{omi}no placuit) id perficere non potuit. Legat^{us} Pi^{er}ri 4. de ecclesiastica hierarchia cap 8. cano 6. de locis c. 8 Castro verbo beatitudo heresi 6 Marsil. in 4 cl. 9. ar. 3. ubi docet Parisiensem Academiam edidisse decretum 2° hunc errorem ~

Notandum est 3. im mentu hunc errorem a nonnullis adscribi Aug^{ustino} Amb^{rosio} Cypri^{ano} et Hieron^{imo}. Nam Irenaeus 9 ut putavit Castro loco cit. ut id docere lib. 5. de haeres. ad finem, quae verba iam h^{ab}entur in noua impress^{ione} cap. 31 in fine legend^{um} est ab illis verbis: cum n^{on} D^{omi}ns in medio umbra mortis est. usq^{ue} ad illa verba, et ibi usq^{ue} ad resurrex^{erunt} comorabunt^{ur} et sic venient ad conspectum Dei. Sed aperte Irenaeus docet opp^{ositi} lib. 1. c. 2. et lib. 2. c. 63. neq^{ue} iniquis interpretand^{um} est Irenaeus loco cit. 9 Aug^{ustino} et alij. ut videbimus, et defenditur Irenaeus a suo Scholaste feu ardentio lib. 5. citato. Item Aug^{ustino} in Enchir^{idion}. c. 103. et in ps^{alms} 75. et 12 de Ciuit. c. 9. et in de genes. c. 35. et 1° Retractionum c. 14. dicit aⁿimas sanctorum contineri in adeptis receptaculis usq^{ue} ad diem iudicij, et nondum esse ubi erunt quando eis dictum fuerit. Veritate benedicti est. Sed reu^{erentia} Aug^{ustino} aperte docuit opp^{ositi} s^{er}mo 4 in solennitate omnium sanctorum, et defendit^{ur} a Sixto Senonesi lib. 2. Bibliothecae annotat^{ae} 69 Amb^{rosio} lib. 2. de Cain et Abel, soluit, inquit, a corpore aⁿimae. et post finem vitae suae adhuc in futuro iudicij ambigua suspendit. et lib. de bono mortis c. 10. dicit, corone diem spectari ab omnibus, et appellatur infernum, qui non v^{er}o locum in quo sunt aⁿimae corporibus eruta. ~

O. 4. A. 2.
 Sed aperte et Amb. docet opp^{tu} in epla. 19. et in illud ad Philip. 2
 Cypri^{am} dissolui, et in 3. ad Corinth. 17. et defendit a Sixto Senensi
 lib. 5. annotat^o 64. Chrysost. hom. 39 in 3. ad Corint. aia quae sex
 centies sit, ut est in mortalib; tri sine carne ipsa admirandis illis bonis
 non fuerit, quemadmodum neq; poenis puniat: nam si corpus, inquit, non re
 surgat, aia nra incoronata manebit et extra caelestem beatitudinem
 erit, et homil. 28. ineptam ad Hebrae. ij mercedem non ceperunt
 ne sine nobis consumarent. vnum, inquit, definiuit tempus oium coro
 narum, et qui antea tantos annos vixit tecum accipiet coronam, praeu
 nerunt in certaminibus, sed non in coronis, nec Deus ob id illis in
 iuriam intulit, sed nos honoravit, et ipsi Deo gaudent. De loco aut in
 quo ipsae aia detineantur nondum coronatae vi dicere, qd sit Ababa
 Siny, in illa verba ad Hebrae. 5. accedamus q^o cum fiducia, et ho
 milia. 33 ad populu' Antioche, et homil. 53 in Matt. 5. et hom. 40.
 in Genes. eundem locum solent appellare sanctum vestibulum, quasi
 spectet in vestibulo aedij admitti ad conspectum Dei. Sed reu^a opp^{tu}
 ois sentit Chrysost. (quicquid Cornelius Agrippa Anabaptistar. ac
 Seclar. lib. 3. de occultis Phi^a probare conetur) ut p^o homil. in illud
 sap. 5. Iustor aia in manu Dei sunt etc. et homil. 69 ad Populu'
 Ants. et homil. 16. inepla' ad Rom. et homil. 32. inepla' ad Philip.
 et non tri defendit a Sixto Senensi lib. 6. bibliothecae annotat^o 264
 sed Pamela Scholiastes Cypriam mirat (inepta ibi impudentiam il
 lorum, qui tribuunt hunc errorem Chrysost. a quo et defendit ipsum
 Cypri. et merito ut p^o epta. 16. et clarissima epla' 26. et inepla' ad An
 tomianum. Neq; est cur credat' fuisse huius erroris Clemens Alex.
 qz h^o citet a Sixto Senens. lib. 6. bibliotheca annotat^o 345. tri cum
 illud citet ex mente cuiusdam haereticus, et locum ipse Sixtus non vide
 rit praesumendum est male de malo ~

4° notandum e hunc errorem fuisse Tertuliani in multis locis
 quae referunt a Pamela inter paradoxas Tertuliani paradoxas. O
 rigenis homil. 7. in leuit. et lib. 2. periar. non longe a fine, et lib. 4.
 Periar. Castant. lib. 7. diuinor institutionu. c. 20. ne quis piam
 puret aiam stem proptus iudicari: nam ois in vna co^o custodia detinent. ^{forte} ^{proptus}

UVA. BHSC

12
Victorinus Martyr in commentarijs Apocalypsis, in illud. c. 6. Vidi
Subaltare Dei. aperte et Bern. sermo 3. et 4. in solennitate omnium san-
ctorum, neq. pot. explicari per ea quae docet sermo 2. in vigilia Na-
tivity occasionem sumere potuerunt. ij sancti, et alij quos citant Six-
tus Senens. lib. bibliothecae annotat. 345. quamvis multi ex his quos
ibi citat explicari possint. s. explicabimus infra Aug. Amb. et Chrys.
occasionem in q. sumere potuerunt ex illo Lucae 16. ubi dicitur dicitur Vi-
dise Lazarum in sinu Abrahae et Apoc. 6. de aia b. subaltari
etta. Lucae 23. Hodie mecum eris in paradiso. et ad Hebr. 11. ij non
acceperunt repromiss^{em}, Deo promissis melius aliquid providente, ut
ne sine nobis confirmarentur. Item ad Rom. 8. ad Titum 2. 2° Ti-
mot. 1. et 4. 1° et 2° Ioan. 2. et 4. Matth. 25. in quibus loquuntur de differi
corona usq. ad diem iudicij ~

Item his non obstantibus, de fide est opp^{us}, nec mirum est non
nullos sanctos Patres sensisse qd. supra diximus: qz nondum fuerat
p. eccliam definitum, et modo e. ab Innocent. 3. in c. Maiores de bay-
ro, et in cap. apostolicam de presbyto non baptizato, et a Benedic. 11.
ut refertur a Castro verbo beatus haresi. 6. et in Concil. Florent. sess. 1.
et 2. ubi dicitur. et in literis vniuersis. et in Concil. Magunt. c. 45. et
36. et in Iud. sess. 25. in decreto de venerat. sanctorum. et probatur
ex illo Pauli ad Philip. 2. cupio dissolui. et esse cum Christo et. 2.
Corint. 5. s. scimus qz si terrestrius domus nra huius habitacionis dissol-
uat, quod edificacionem ex Deo habemus domum non in manu factam de-
ternam in caelis et paulo post bonam voluntatem habemus peregrina-
re a corpore et presentes esse ad Dnm, quae loca in hunc sensum inter-
pretat Chrysost. Item ex illo Lucae 23. Hodie mecum eris in para-
diso. 1. videlicet essentiam diuinam. et ex illo 2. Corint. 5. s. quando
sumus in corpore peregrinamur a Dno et Apocal. 6. ubi describuntur
aia sanctorum habere primam stocam, et spectare alteram, id est
briq. tiam aia, et spectare gloriam corporis. et ad Eph. 4. ascendens
in altum captiuam duxit captiuitatem, id est super omnes caelos, ipso Pau-
lo interprete expositio horum locorum in hanc sententiam patet ex sanctis
quam ipsi do. auerunt ut constat tum ex s. adductis, tum ex his quos
afferit Castro ubi supra. et ratio id probat: qz praecipit Cuius ig. ne dif-
ferret mercem mercenario non probauit gloria aia sanctorum pertinet se-
cula, praesertim cum iam ille status non sit status merendi, aut demerendi.

Et ex aliap^{te} beatitudo sit operatio independens à corpore q^o s^t disponen
 ti se ad grām sufficienter statim datur grā, ita merenti sufficienter glia^s
 et existenti extra statum viatoris, et carenti si impedimento dabit^r grā. Item
 qui poena statim infligitur malis post mortem q^o et glia statim conferatur
 bonis. Item q^z Concilia definiunt per Passionem Christi apertam esse
 ianuam Regni caelestis. At si oia spectarent ad huc altam esse non pos
 set dici aperta e^{ss} illis ianua regni caelestis: vñ D. Th. 4. 2ª gent. c. 91.
 et opus. 6. c. 9. vñ qndo in liturgia Jacobi petitur requies pro antiquis
 Patribus non intelligendum est illud fieri per deprecationem, sed per quan
 dam gratiarum actionem id diximus sub loco de sacrificio Missae verba
 quae dñi post consecrationem in illa, et in alijs liturgijs, quibus petitur
 ut sanctificet illud sacrificium explicanda esse. Et per anticipationem
 et per gratiarum actionem. In ordine ad fructum nūm. id u^o q^z habetur
 apud Clementem lib. 1. c. 3. et 7. recognitionum ex persona. S. Petri appo
 cryphum dicitur ab autoribus.

Ad loca SS. ex quibus supra dicti erroris occasio sumpta
 est Nr. 1. quod loquantur de Patribus Legis veteris, quod loqua
 tur de beatitudine corporis, cuius idcirco mentio fiat potissimum q^z tanq^z
 aliquid sensibile facilius moueat aīam viatoris. Et quod quōd d^r de die
 iudicij q^o tunc danda est merces intelligendum est de iudicio particula
 ri ut notauit Abulens. q. 179 in Math. Et si intelligantur de iudicio
 vniuersali, intelligi debet de solenni publicae meritorij, atq^z memorul
 et ita intelligi pot^{est} illud Ioannij, cum apparuerit, similes ei erunt, et vide
 bimur eum sicuti est. ille v^o locus Apocal. 6. potius nō bis fauet, ut
 diximus sm coem Sandorum interpretationem.

Ad testimonia u^o SS. N. quosdam ita sensisse alios infirma
 se, ut Theophil. Eucumemium, Lut. Sim. in loca Lauli citata s^t et Ni
 zeph. infirmat lib. 1. c. 31 sed non ita clare, sed lib. 2. c. 22 et 29. dicit
 aīam Beatae Virginis, et Beati Ioannij trans latas in Paradisum
 terrestre. alios u^o sanctos vt Cypri. Amb. Chrys. Aug. et alios huiusm^o
 id non sensisse. multos item ex his, quos affert Sixtus Senon. lib. 7. bi
 bliotheca annotat. 345. explicari posse iuxta distinctionem, quam ibi affert
 de duplici statu beatitudinis vnus est quem appellant Sancti sinum
 Abrahāe paradisum primiti parentibus ademptum altare exterius, vesti
 bulum Sanctorum attua Dei. promptuaria aīarum, Ita tam albam et
 2^m statum appellant altere interius super altare consummationem

11. 5. m
Huiusmodi quae ibi referuntur cum g^o sancti dicit aia^s. 55. vivere in
sinu Abrahae in paradisi nemore, aut subaltare Dei, non negant vi-
dere Deum etare sed t^m volunt significare nondum potu^m perfecta
et consummata g^{ra}, quam spectant post corporis resurrectionem, quod
merito Deus distulit conferendam in diem extremi iudicij, et vlt^o
ut perfectum regnum inaperet intam s^o t^m die ~

Q^u 3. quis nam fuerit error, quem sa- buerunt Millenarij ~

In hac re, omissis alijs eluobus erroribus c^a corpora, quos refert Castro
verbo Resurrectio haesi .i. et .2. dicentium aiam beatam ce non^o
se nisi sine corpore, et alioz dicentium, qd habebunt beatitudine
aia in corpore, non quidem palpabili, et m^oali, sed sp^oiali, et subtiliss^o
fuit alius error Coim^osi, qui ut refert Victorinus posuit regnum terrenu^m
mille annorum futurum in summis delitijs. Sumpsit occasionem ex illo A-
pocalij. 20. et qui non adorauerunt bestiam, neq; imaginem eius, neq;
acceperunt characterem in frontibus, aut in manibus, et vixerunt et re-
gnauerunt cum Christo mille annis ceteri mortuorum non vixerunt do-
nec consummentur mille anni: Haec est resurrectio .i. beatus et sanctus
qui h^{ab}et partem in resurrect^o est in his 2^a mors non h^{ab}et potestatem, sed
erunt sacerdotes Dei, et Christi, et regnabunt cum illo mille annis, et
cum consummati fuerint mille anni, soluetur Satanas de carcere suo etc^a.
Propt^{er} hunc locum male intellectum fecerunt hunc errorem (quod s.
Christus regnaturus sit mille annis in carne cum sanctis in terra per
resurrectionem Paschas discipulus B. Ioanis Euang^o ut refert Cuseb^o
lib. 3 historiae ecclesiasticae c. 39 quem ~~h^o~~ dicit non intellexisse do-
ctinam ap^ostolicam eundem errorem illi assignat Hieromy lib. de ecclesi-
ast^o h^ost^ois. cuius et meminit lib. 13 in Esaiam, et lib. 4. in Hiere-
mi. cap. 19. loquens de hac sent^a inquit, licet eam non sequamur
t^m clannare non possumus: qz multi viri ecclesiastici, et Martyres
ista dixerunt, et citat Irenaeum, Apollinarem, et alios, et inter alia dicit
Apocalypsim Ioanis si x^a literam accipiamus iudaizandum est, hoc
non licet q^o neq; illud, si sp^oiali^o ut scripta est deserimus multoz viroz opin^o

Q. 4. Ar. 3

Latinorum Tertuliani Victorini, Lactantij, Græcorum, ut ceteros
 prætermittam. Irenæi. contra quem Dionys. Alexandria Pontifex ele
 gantem scripsit librum irridens milleannorum fabulam, et gemmatam
 Hierusalem: quæ quasi viderentur cum poetis fingere aurum illud regnum
 poetarum. Sed è data inter Cerintum ex vna parte, et Irenæum ex altera.
 quæ Cerintus, et quidam Chilyasti, et Millesamisti introduxerunt millean
 nos istius regni temporales, in quo omnium libidinum genera, et nuptiarum
 copulam ponebant, aduersus quos scribit Cyprianus hæresi 76. et Hiero
 in. c. ii. Esaiæ, et Irenæus, cui Papias extitit erroris causa teste Eusebio ubi
 supra, et Hiero. ubi supra et in Ezechiel. c. 36. aliter sensit et notauit Pamela
 us ubi supra ex Eusebio lib. 3. hist. ecclesiasticæ. c. 23 et Sixtus Se
 nenensis lib. 5. bibliotheca annotata 233 posuit in duplicem resurrectionem
 bonorum. 2^{am} malorum post mille annos. (Hæc sumant à 1° usque ad
 2^{am} mansurum interitus, ibique cum sanctis regnaturum incredibili otium bo
 norum terrestrium felicitate vnde Lactantius lib. 7. cap. 24 latius suum erro
 rem explicauit, docens et qui quibus præ esse debeant, et quæ casta soboles
 generanda, et alia huiusmodi, Legatur Tertulianus lib. 4. ad fragm^{ta} libri de spe
 fidelium, Irenæus lib. 3. de Scæribus à cap. 32 usque ad 35, Iustinus
 Martyr dialogo aduersus Sæpionem. Lactantius ubi supra, et lib. 2.
 cap. 13 videtur in Apoc. anteq^{am} à beato Hieron^{imo} emendaretur, ut notauit
 Pamela us ubi supra, et sic concordari potest, quod dicit Sixtus Senen. lib. 6.
 Bibliotheca annotata 247. s. quod Victorinus opp^{rim} dicit: nam. l. opus
 non est Victorini ut Sixtus suspicatur, ita ut præfatio ementita sit sub
 nomine Hieronymi. Quod à Hieron. emendatum sit subregante errore
 veritate. Legatur Scæto quæstus Irenæi locis citatis. et Aug. lib. 2. de
 Ciuitat. c. 7. ubi non audeat vocare errorem, sed opinionem: inquit. n.
 quæ opinio est ut cuius tolerabilis, si aliquæ delictis spuales in illis
 sabbato affutura sanctis per Dei gratiam am^{er} crederent: nam etiam nos hanc
 opinionem secuti sumus aliquando. Hæc Aug^{ustinus} sed utroque modo
 intellectus sic error est contra fidem, et quidem error Cerinti est
 à Pauli ad Rom. Regnum Dei non est esca, et potus sed iusta
 et pax, et gaudium. et 1°. Corint. 6. neque idolis seruientes, neque adul
 teri etiam regnum Dei possidebunt, et cum Paulus sapiens dicat per hoc
 non comparare regnum Dei, consiliamentum, neque in eis posse consistere
 in 2° sensu refutat error. Matthæi 22. in resurrectione neque nu
 bent, neque nubent, sed erunt s^{icut} Angeli Dei. item 1°. Corint. 15. Seminat.

Corpus animale, surget huiale, seminat in corrupte surget in incorrupte.
 Seminat in ignobilitate, surget in gloria q^a a prin^o resurrectionis corp^o
 erit gloriofi et Mad^s. 25. iustus resurget in vitam eternam et faci-
 unt testimonia citata superiori dubio, vado e qz cum post resurrectionem
 non sit status merendi quorsum debet impediri corporis resurgentis gloria

Ad testim^o Apocaly. Il. qd duplex e. vita, vna est gloria in anima
 et gloria simul, altera est corporis per resurrectionem. Item duplex est
 mors, vna peccati altera damnationis eterna, Per i^{am} resurrectiones
 intelligit^r vita aia per gram, et gliam consummatam, quod dicit^r durare per
 mille annos: qz hic numerus ponitur pro vti nu^o omnium malorum. psal
 104. memor fuit testamenti sui, quod mandavit in mille generatio^{ib}
 .i. in omnes. et Ecclesi^o melior est vnus timent^s Deum, q^m mille filij
 impij, et et numerus denarius sumit^r pro vniuersitate vt patet in pa-
 rab^ota decem virginum. Per 2^{am} resurrectionem intelligit^r resurre-
 ctio corporis, cum u^o dicit^r ceteri u^o mortuorum (i. peccatores per mor-
 tem peccati mortui, non vixerunt donec consumant^r mille annj, illa
 particula, donec, non significat aliquem finem, ut patet ps. 109 donec
 ponam inimicos tuos etta, sic interpretantur hunc locum Aug. som^o.
 17 in Apoc. Amb^o Primate^s Andreas Arta Ansbertus Duxerit
 lian. in hunc locum sensus aut totius loci breuiter sic est. Vidi
 Angelum descendentem de celo, Christum s. incarnatum, haben-
 tem clauem Abyssi, id est, omnimodam potestatem in inferno, quip-
 pe qui victor redit inde resurgens, et catenam magnam in ma-
 nu sua: qz post Christi passionem, et Resurrectionem magis vir-
 tusest daemon, ne ita crudeliter sibi seueret in baptizator Christi.
 baptizate atqz se u^o erat in hoies ab Adam usqz ad passionem Xⁱ
 mille aut anni significant omne tempus legis in euangelica usqz ad
 Antichristum. Per modicum aut tempus intelligit^r tempus, quo regna-
 turusest Antichristus: qz eo temp^o soluet^r satanas: qz liberius vitam
 graui per secul^o se uire permitat, et vidi sedes et sederunt super eas
 .5. Sancti, et datum est eis iudicium etta. et aiaz de uoluntate i. qui
 ab Antichristo, et eius praecursoribus pro Christi noie tormenta passi
 sunt, et vixerunt. i. in terra per quam, et regnauerunt cum Christo
 .i. in patria per quam mille annj. .i. toto temp^o legis euangelicae, et
 ceteri mortuorum. .i. reprobi non vixerunt: qz damnati sunt, donec
 consumantur mille anni. .i. usqz ad temp^o resurrectionis corporis, q^{ndo}

quando vita corporali vivente in aeternum spūali morte mouant
 haec est resurrectio. s. s. sanctorum aīe glouificat, qua verba con
 tinuanda sunt cum superioribus verbis, et ab illis verbis, (ceterum mor
 tuorum) sperparentesim legendus est. 2^a resurrectio erit inge
 nerali resurrecte: qz 2^a mors non habet potestatem in ijs sanctis: qz
 non tanget illos tormentum malitiae, et damnationis aeternae. In
 collig^r hunc locum non posse intelligi iuxta supra didum errorem
 qz ad illorum errorem post mille annos veniet persecutio Anti Chri
 sti, at de fide est qd resurrectio corporum non erit facta ante illig
 persecutiones ut patet Matt. 24. Sed prope electos breuiabunt^r etc.
 3° per resurrectiōnem intelligitur transitus de peccato ad gratiam
 consummatam. i. ad iustificat^{em} et glouiam ad meritum, et gratiam
 essentialē. Ad idem in prin^o positam. Dr. qd cum aīa sit prin^o
 perse libertatis, et capax meriti prius accipere debuit premium per
 se esse, ac accidentale corp^{is}, differri debuit propter rationes
 dictam superiorū dubio.

Q. 7. V Beatitudo animae per
 fectior futura sit ex coniunct^e
 cum corpore, quam quando
 ~ erat separata ~.

D. Tho. in 4 d. 49 q. 1. ar. 4. q. 1. Enri qd lib. 6. q. 7
 Ricar. in 4 d. 49 ar. 2. q. 3. Bonau 2 p. distinctiōe citā. ar. 1.
 q. 1. Mag. ibid. Masil. in 4. q. 13. ar. 3. sentiunt visionem
 Dei futuram ei intensiorem in aīa post resurrectiōnem corp^{is}
 v^o fauere Aug. 12 super genes. ad literam. c. 35 et i^o retrac
 tionum cap. 14.

Sed dicendum ē cum D. Tho. hoc ar. ad 1^m et ad 2^m qd re
 assumpto corpore non crescet beatitudo intensiue, sed extensiue
 et sic intellig^r qd ibidem dixerat qd aīa tanto perfectius habebit
 in qua felicitas consistit quanto aīa erit perfectior in sua nā. s.
 extensiue, et in solute beatitudine. *UVA. B. H. S. C.*

12. S. H.
Non vident Deum sicut Angeli non est intelligendum in inaequalitatem quantitatis visionis; quia aliqua anima perfectius videt Deum quam Angeli, aliqui sed intelligendum est in inaequalitate proportionis quia s. Angeli etiam infirmi sunt suam beatitudinem perfectam, quam semper sunt habituri. Anima vero spectant suorum corporum beatitudinem, et ita non sunt omnem suam beatitudinem extensivae. sic etiam Caiet. hoc loco Dur. in 4. d. 49. q. 7. Palud. q. 6. Maior q. 13. Supplementum Gab. q. 5 ar. 2. Scotus q. 3 ar. 4 Conrad. et Med. hoc modo. et ratio est quia lumen gloriae est pars videndi Deum, at lumen gloriae non crescit post resurrectionem corporis: quia cum visio sit praemium meritum, non est curiosa. aliquid ipsius negetur anima usque ad resurrectionem corporis, quod si statim datur totum lumen, quod statim fit tota visio. Item gratia alterius non sunt inaequaliter operari ex coniuncte, et separate a subiecto quia licet modus essendi diversus sit tamen ratio formalis operandi est eadem, sed anima non est perfectior intensivae ex coniuncte ad corpus resurgens, sed tamen extensivae, ita beatitudo anima (ut bene Caiet) tamen crescit extensivae non ut in seipsa. ac tandem quia ut supra clare probavimus perfectionem intellectus non esse causam perfectionis visionis sed tota perscrutanda esse ex luminis quantitate quanto minus perfectio iuvabit ad intensivam visionis.

2° dicendum est, male Palud. ubi supra negare in anima vegetativa esse appetitum elicatum beatitudinis corporis tamen admittendo tamen appetitum, quod est Maior insinuat: nam revera ut idem Palud. in 2° solut. concedit anima omnium appetitum elicatum desiderant gloriam corporis sic. n. est clamor illarum Apocal. 6. pro 2^a stola accipienda: hoc n. desiderium, sed et desiderium salutis fratrum, quod sunt anima s. Angeli, et praesertim custodes, nihil derogat statui beatitudinis essentialis: quia revera, neque per appetitum elicatum gloria corporis, neque per desiderium salutis fratrum distrahit intellectus a visione Dei, cuius rationem attingit Palud. ideo visionem beatificam non remitti: quia omnia haec qua appetunt ordinantur ad unum finem, quem vident, et hoc est. 1^a ratio ex duabus, quas affert D. Tho. in 4. d. 44 q. 2 ar. 1° q. 3. ad ult. Sed merito aliam subiungit causam: quia haec revera est insufficientis. Longe enim aliud est in intellectu remitti intellectio, et intellectu distrahi:

Ab intellectu licet q' cognoscere plura ordinata non distrahatur in
intellectum a cogn' illius, ad quod caetera ordinant, tñ reuera remittit'
intensio cognitionis pp' utrunq, 1' qd remittat' cogn': q' ad intelligen-
dum v. g. hominem, requirit' vnus concursus intellus, ad intelligendum
Leonem requirit' alius, ad intelligendam conuenientiam genericam
vtriusq, requiritur 3' concursus, q' cum virtus intell' finita sit ne-
cessè e' remiss' e' in singulis actibus, lz ordinatis interesse, quam
in vno solo; qz in vno solo pot applicare totam suam virtutem, a-
liquin non e' maioris virtutis intelligere duo o'ba ordinata interesse
q' intelligere duo interesse ordinata, (vnum tm ex illis, licet q' cae-
teris paribus ordinatio iuuari possit vt sine eadem nu' o'ba intensi-
us percipiunt' ordinatè ab intellu, q' disparatè, non tñ si caet' non
sint paria. Probi' 2' qd ordinatio iuuat intellum ne distrahatur
ordin' hae excitat intellum ad intelligendum, q' non distrahatur, pbat
qz saepe vna species excitat aliam in intellu potius q' alia. hoc autem
non pot' prouenire aliunde, nisi ex intellu ordin' o'boz: videmus n.
qd intellectu intelligente astra saepe excitat species representans
caelum, et non excitat alia species, licet sit acior in representan-
do suo o'bo, et saepius excitauerit aliam cogn' sui o' b'echi excitato
haec reu' fit in gen' causa efficientis: s. n. apprehensio conformi-
tatis predicati cum sub' in con' fit efficienter ab specie intelligibi-
li, talem conformitatem representante, et ultra hoc scit ab specie
impressa, l' expressa conformitatis predicati cum sub'. quam h'et
p' un' talis con'cl'us, ita apprehensio cali dependet efficienter ab spe-
cie repr'sentante a'ctum, quando talis excitatio supra dicta inter-
uenit, q' cum o'is actus intell' sit etz apprehensio quadam, et repr'sen-
tatio o'bi, s' apprehensio conformitatis conclusio n'q, et repr'sen-
tatio illius fit ing'nd' causa efficientis, ab apprehens' et repr'sen-
tate, conformitatis quae est in p'io inter predicatum, et subm illius
ita apprehensio simplex o'bi pot' dependere ab specie repr'sentante
o'bi alterum ordinatum: qz non pot' e' r'as aut representatio
complexa a b'alt' repr'sentatio complexa dependere possit, et re-
presentatio incomplexa non possit dependere a b'alt' repr'sen-
tate incomplexa: r'as q' e' qz visio beatifica non remittit' inconiuncte.

Cum corpore, & ex separat^o ad appum illud reassumendi ea est: qm̄
 concursus ad videndum Deum cum non sit nalis et debitus intellectui
 non fit minor ex eo qd̄ intellus. & ut luntay concurrant ad alios ad q̄
 qz cum intellus tm̄ sit veluti in p̄a obedientiali ad lumen et ad vi
 sionem p̄aum refert ut eleuet ad visionem, qd̄ sit intentus alijs
 rebus, nec ne: qz utroq; m^o equali^o obedire pot̄ concursui supernti
 atu^o actus fidei diuinae fit remissior qnd̄ intellus e^o distractus alijs in
 tellectiombz: qz ad hunc actum fidei virtus intellus speciebz intel
 ligibilibz, et ita iuxta virtute millarum determinat^o concursus sup
 ntis ad credendum, tm̄ perficitur beatitudo ex reassumpto corpore
 extensiu^o, et sic intelligit^o Concil. Florent qnd̄ dicit qd̄ inter graecos
 et Latinos conuenit, qd̄ beatitudo aie ante resurrectionem corporis
 perfecta felicitate fuit, & perfectius postea, id est, extensiu^o per
 fectius ~

3° dicendum est beati non videbunt remissius Deum post
 resurrect^o corporis: qz hoc, & deberet contingere ex eo qd̄ remittere
 tm̄ visio ex societate aliarum aliarum operationum, et hoc non.
 ut probauimus dicto superiori, & qz p̄m mium fiet m̄ in aie quasi
 re compensatione glia corporis, et hoc non: qz beatitudo est s̄s, i.
 qualitas illius non pot̄ compensari per aliquam ḡtam corporis.
 Confirmatur hactenus ad ista exemplo aie Christi, quae semp̄ aequa
 lem habuit visionem siue in corpore, siue in t̄duo, siue in corp^o & mort^o
 qnd̄ appus, et portio inferior sum̄ e^o contuita a est, siue in corp^o.
 gloriop, si q^o vehemens dolor non remisit intentionem visionis in
 Christo, cur, & appus elicitus corporum, & alia operationes post resu
 rectionem corporum debent impedire, & adiuuare quantitatem visi
 onis in alijs s̄bis ~

Quod si obijciat D. Tho. hoc loco ar. 6. dicentem qd̄ perfectio cor
 poris requirit^o ad beatitudines antecedenter, ut dispositio, et conse
 quenter ut effectus grauamens ab aie glia q̄ saltem mortalitas cor
 poris impediret visionem, aut quantitatem illius si s̄m D. Th. dispo
 sitio immortalitatis corporis requirit^o ad beatitudinem N. non ideo
 dicere D. Tho: qz mortalitas corporis impediatur visionem, sed qd̄ talis
 dispositio non est proportionata statui beati: qz illa requirit conuer
 sionem ad phantasmata et nihil intelligit nisi in ordine ad illa ~

9. 4. Ar. 8. 68
144
Un^{de} ex disposit^o speciali factum è in Christo quod aia vidente Deum
corpus esset mortale ~

Ad testim^{us} Aug^{ustini} Q. cum D. Th. ar. 5. ad. 6. et p^{ro} hunc esse sen-
sum Aug. qz nunq^{uam} dicit visionem Dei futuram esse perfectiorem in
aia post corporis resurrectionem, sed quod non tota intent^{io} pergit
in summum celum: qz scilicet cum appetat corpus non set motum vobis
qui sit delectatio, et quietatis talis appetus, qua appetit gloria corporis
alioquin et Angeli custodes quiclibet essent a custodia hominum, et ex-
pletum sicut appetum, quem modo sent de salute hominum perfectius vi-
deret Deum, quod ipse Aug. negat, qui seipsum explicat quom^o
loquatur de perfecte extensiu beatitudinis epta sc ad Dico
rum ubi ante medium explicans hoc arg^{um} beatitudinis, inquit, tam
potenti nam Deus fecit aiam ut ex eius pleniss^{ima} bonit^{ate} redundaret in
inferiorem nam in corruptionis Vigor. presentim quod etiã pot^{est} intelligi
de cogn^{itione} cogitativa, et gaudio appetus sensitivi, qua potentia licet non
ferantur in Deum, ut in d^{omi} sed per quandam redundantiam cogitatio^{is}
et gaudij exultabit illo tempore caro etiam in Deum vivum, et sicut
tuy homo maõri contentione perget in Deum ~

Queritur s^{ic} que perfectio corporis
requiratur ad beatitudinem p^{er}
fectam hominis beati ~

Não dubit. e qz si requirit^{ur} aliqua perfectio in corpore, Lilla est
efficienter ab aia glia, et hoc non: qz non v^{er} quom^o res spiritualis sit cã
alicuius qualitatis corporea, cum id non concedamus etiam Angelis, !
non est efficienter a glia aia sed a Deo immediate, et hoc è s^{ec}und^o D. Th.
hoc loco, ar. 6. et Aug. epta sc. utat. ubi dicit qd redundat in corp^{us}
immortalit^{atis} ex aia glia nam cum negasset accipere gloriam su-
am, concessit corpus ab aia accipere suam gliam. Idem nega-
vit in genere causae efficientis, qd hoc concessit in genere causa^e

In hac re i^{tem} dicendum est de fide e^{ss}e quod in beatitudine post resu-
rectionem corporis habebimus eiusdem naturae glis cum corporib^{us}
huius vite, item eiusdem organizationis. falso. n. eutich^{us} hereticus

dixit futura corpora impalpabilia, et ventosubtiliora cum dicat
 Job 19. Et in carne mea videbo Deum: nam ut latè Hiero epla' b'i
 ad Pamachium alia carnis, alia corporis definitio è: ois. n. caro est
 corpus, et non è s^m, caro. n. è qua sanguine venis. nec uisq; contin
 gitur (proprie loquendo de carne) vide Celsus verbo resurrectio hæresi
 2. Tractat. verbo Trinitatis, item verbo Lutichiani, item verbo orige
 nista, qui dicebat corpora resurrectura rotunda, et orbiculari specie
 Contra Can. 5^m synodi 5e generalis, quem ex Nizephoro offert Prate
 verbo Orig^e, si quis dicit, aut sentit in resurrect^o rotunda, et orbiculari
 figura corpora suscitanda, nec confitenda tur hæreticos ex suscitand
 dos eè anathema sit: vñ Hiero. epla' citat. non tñ probat homines
 resurrecturos in proprio sexu, cuius contrarium fuit hæresis Armeny
 oes. s. suscitandos in sexu virili, sed eiusdem Hiero rão refutat erro
 rem Origemitarum: inquit. n. Hiero. quem visurum sum ego ipse etia. is
 si non in sexu suo resurrecturus est, si non eisdem membris, quæ
 iacuerunt in stercore quæ ubi erit Job ego libere dicam Ecclæ fidem
 apertissime confitebor futura est sexus diuersa vbi Joannes Joan.
 Maria Maria et infra mea vultuata sic credit et sic intelligit se
 xum confiteri sine seruum operibus. Neq; obstat illud ad 1° pbes.
 4. occurrem in virum perfectum nam non est viri intellig^r vterq;
 sexus s^t cum Propheta inquit, beatus vir qui non abiit ex ps. 101.
 vt Aug. explicat, et Hiero. ubi supra dicens infantes esse
 nes in viri perfecti aetatem resurrecturos, quod per virum perfe
 ctum intelligatur qd Angel dicit ibidem, hoc est resurrecturos per
 fectos, ita ut cæcus non resurgat cæcus, aut cum alio corporis vitio
 aut quod (ut interpretatur Amb.) intelligatur de perfectio cogitatio
 et animi, quæ erit in viris et foeminis, vt etiam explicat D. Tho
 in 4. d. 44 q. 1 ar. 2. Neq; Basil. in psal. 114. contradicit, cum
 ait, in resurrecte nulla foemina cooperat in peccati pro lapsio: qm in
 resurrecte neq; mas. neq; foemina erit. Neq; Atha. sermo. 3. con
 tra Ariano dicens, neq; nobis cauendum est à mala foemina: qz
 in Christo Jhu noua creatura erit, neq; masculus, neq; foemina sed oia
 in oib; erit X. km. n. significant qd erit eadem vita rão, vt inquit
 Basil. sine ulla inclin^o in pecc^m, aut coitum, legantur quæ offert Celsus
 verbo resurrectio hæresi 5^a. quibus et refutans hunc errorem ex electe Ecclæ

Errorem aut de impalpabili corpore resurgentis v. Hieron. epla cita, tribus
 re origini dicens, quod nunc oculis videmus, auribus audimus etc. Sed in re
 surrectis in corpore illo aeres toti audirent, toti videbimus, toti ambula-
 bimus. Legat' Sixtus Senens. lib. 5. biblioth. annotat. 143. ubi defendit
 orig^{em} a supra dicto errore, Legat' et Castro ubi supra heresi. 3. Legatur
 etj greg. lib. 14. Moral. c. 33. dicens si Post resurrectionem palpabile
 non erit corpus precipue alius surget q' mortuum quod dictu nefas est
 Legat' etiam cap. 31 -

2° dicendum e' duo ei extrema c^a corpore futurum in beatitu^e: nam dicitur.
 in q. d. 43. et d. 44. q. 1. v^o non exigere ad resurrectionem corporis, qd aliqua
 pars materiae corporis quod fuit in via. vivat eadem anima post resurrectio-
 nem. Nilominus idem n^o est Petrus, aut Paulus r^o eiusdem anime, quem v^ote
 merarium refutat Sot. in 4. d. 44. q. 1. ar. 1. qz non est resurrectio hois
 nova cluntaxat informatio anime in corpore novo, alioquin transitus anime
 de corpore in corpus diceret resurrectio, q^o resurrectio dicit eandem materiam
 et non in eandem formam, et opp^{um} e. 3^a multa. ss. testim^a, et max^{im} Aug^{us}
 infra citanda, imo aliqui dicunt, q^o solum ubi eadem numero opas sensi-
 tiuas et opas virtutes et qualitates futuras in corpore glorioso, v^opot^o q^o
 ad meritum servaverunt recipiant suum quoqz praemium, Verumtamen
 q^o placet docet D. Tho. ubi s^o. q. 1. ad 4^m ubi concedit in resurre-
 ctio variari formas actus: qz inquit earum unitas non requirit ad
 unitatem sibi numericam. et ar. 3. q. 1. ad 5^m. inquit qd corpus operat
 ad meritum, tanq^o pars ess^o hois, qui meret', sic aut non cooperant
 p^oce sensitive, cum sint de genere actuum, et rad^o e' q^oret calor hois viato-
 ris potuit concurrere ad meritum hois merentis, qui ex Dei amore hoem
 frigentem calefaceret, et aliquid huiusmodi, neq^o tu idem calor numero et entita-
 tive eadem qualitas revo candact in resurrexte. et ad. 6. scum dicit
 cisset sibi D. Tho. qd non resurgeret idem met oculis si non rediret ea-
 dem numero vis sentiendi. N. q. p^oca anime sensitive nondum e' actus orga-
 norum, quasi forma ess^o ipsorum, sed r^o anime cuius sunt, sed sunt i
 inquit actus s^o perfectiones quadam perficientes approprias operat^o
 s^o calor e' perfectio ignis, qui tu idem numero remaneret, s^o aqua remanet ea-
 dem numero q^o amittat frigiditatem et aliq^o p^otea redeat. confit' r^o. qua
 vtil' D. Tho. in arg^o qd sibi p^o p^o fuit a parte negativa: qz qd semel
 in mixtum recedit non e' iterandum, nam si homo resurgit, partes eius
 s. ma et anima nunq^o in mixtum redierunt, q^o cum virtutes sentiendi semel

+
quasi

Perierint entitatiue non sunt eadem nu^o rediturae. At^m ex
 mum e Aug in Enchiid. c 27 dicens oem man redituram siue in
 puluerem, siue in elementa, aut alias quib^{us} formas defugerit, et post
 multa inquit quod illa ma non necesse est redeat ad eas dem partes
 quas semel composuit, alioquin inquit si capillus capitis redit, qui tunc
 crebra tonsura detractus est, si unguibus redit quod tonis resecandus
 est, immoderata occurret deformitas. Sed si statua solubilis metalli
 si liquefieret, et ab artifice reficeret^r nihil referet quod partes mat^{er}
 ad diuersas partes statuae pertinerent q^{ae} antea seruaebant. Et cap. 90.
 ita modificabitur materij vt nihil ex illa pereat, et quod alicui defuit
 suppleatur. item lib. 22 de ciuitate cap. 19. quod minus est, inquit q^{uod}
 decet vn^o creator nouit supplebitur, et q^{uod} plus e q^{uod} decet, seruata ma
 teria integritate detrahetur. Item Arsenagora vt set^r tomo 3. bi
 blioth. SS. Patrum dicit oem man redituram etiam si elementorib^{us}
 aut aliquor^{um} aialium formas acceperit ~

Sed ddm e cum D. Tho. ubi s^u q. 5. qd redibit ma non tota quae
 fuit in hoie a prin^o vita vsq^{ue} ad finem si excederet q^{uam} debitam spe
 ciei. Sed redibit tota ma totalitate figurae, et proportionis, et ordinis par
 tium, et explicat Aug^m dupli^{ter} et quidem 2. mo qd intelligendum est oem
 man capillo^{rum} redituram qu^{ae} alyis partibus defuerit debita ma vt ex capil
 lo^{rum} superfluitate illarum defectus reparat^r, et sic et explicari potest Aug^m sel.
 in c. 4. ad Ephe. vbi v^{ult} docere sententiam Aug. Sed D. Th. ubi supra q. 3. quo
 dam modo discidit ab Aug^o dicens q^{uod} quanuis ad unitatem numericam resurgen
 tis non requirat^r qd ma redeat sub eis dem partibus, vt quae fuit in cap. sit
 et postea in cap. etia. Sed loquendo, inquit, s^{ine} congruentiam magis v^{ult}, qd
 etiam seruetur idem situs partium ma, quantum ad partes ess^{ent}es, secus in
 quit quantum ad accidentales, quales sunt capilli, et unguis, et de his
 tm forte locutus est Aug^o. ~

3° dicendum e qn^o ho deuoratus fuerit ab aliquo aiali. faale
 ret Hieron. epla^{ri} bi qd ueniet ois caro in conspectu Dni, et mandabit
 Pisces maris, et eructabunt ossa, quae comedunt, et faciet compagem, ad
 compagem, et os ad os, sicuti homo hoie deuorauerit ret Arsenagora
 ubi s^u qd caro hum^{ana} cum sit aptus cib^{us} ad nutritionem hois resilit agra
 nutritiua, et sic humana corpora non confunduntur ~

70
146

Sed dicendum est cum D. Tho. non tñ ubi supra ar. 2 q. 1. ad 3^m. ubi
multas refert opiniones, sed et 4° gent. c. 3i qd si quis homo pastus est
set ex totis humanis carnibus resurget in ea m^a quam accepit a genitrici
tibus et quod defecit supplebitur omnimoda creaturis, qd si parentes
et im pastifuerunt humanis carnibus, et semen ab illis decisum proge
nerate filiorum constat m^a h^um^a carnis resurget m^a illa seminis
in eo qui genitus est ex semine, Deusq. supplebit m^a illius, cuius car
nes comestis sunt. Hac n. regula seruanda est, inquit D. Tho. in resu
recte, quod si aliquid maliter fuit in pluribus hominibus resurget in
eo, ad cuius perfectionem pertinet, quare si fuerit in vno hoie tanq
radicale semen ex quo genitus est in altero u^o ut superueniens nutri
mentum resurget in eo, qui generatus est ex illo tanq. ex semine ~

Si u^o in vno pertineat ad perfectionem indiuidui, in altero u^o ad per
fectionem speciei resurget in i^o: vñ seminis m^a resurget in genito
non in generante; vñ costa Ada resurget in eua non in Adam. Si aut
eodem m^o contineat eadem m^a ad plures hoies resurget in eo, in quo
primus fuit: qz i^o habuit habitudinem ad resurrectionem ex coniun
ctione ad i^{am} vocalem aiam, quam habuit ~

4° d^o d^o est ex Anselmo in c. q. ad Ep^o. qd non resurgent
oēs hoies in ead. gn^{te}, neq. n. dicit Ansel. fas est dicere accessuram alicui
hoi magnitud^{em}, quam non habuit, neq. detrahendam magnitudinem, qua
habuit sed vnusquisq. habebit eam magnitudinem, quam i^o habu
it in iuuentute et si factus fuerit senex, l. quam habiturus esset
in iuuentute si defunctus non est, qd magis explicat D. Tho. in 4. d.
cit. q. 5. dicens, qd non oēs resurgent in ead. gn^{te}, sed quilibet in illa
gn^{te} in qua fuisset inter termino augmenti si nā non errasset, l. defecisset
et rāo est inquit nam illa quantitas iuuenilis etatis non consistit
in indiuisibili, sed latitudinem h^{et}, neq. eadem magnitudo petitur
ab oibus indiuiduis et si nā non erret. l. deficiat item omne vitium cor
poris saltem in beatis reparabitur: nam de malis inquit Aug. in lu
civ. c. 92. non op^o laborare inquirendo an cum suis deformitatibus
resurgent. Anst^o. ep^o Nizens. in scrip^o sacra. q^o q. 66. ut sit
tom. 6. biblio. ss. dicit corpus resurrectorum plenum, imo cum prepu
tio, et qd Christus et seruauit qd circumcisum fuit. sed eleganter persecutus est

Tertuli. lib. de Resurrecte carnis præsertim à cap. 57 ubi pro-
bat qd claudi cæcitate resurgent: qz si caro inquit de dissolute
reparabitur, multo magis de vexatio^e reuocabitur: qz cuiuslibet, in-
quit membri detuncatio mors est illius membri. et si vti^s mors re-
surrecte rescinditur et partialis, et qz natura redclimur non iniurie
qz resuscitare est integrum facere, qd deducit ex illo. 1.º Corinth. 15.º
potest corruptibile hoc induere in corrupt^{ib}, et mortale hoc induere in
mortalitatem, vbi non iterat eandem sent^{entia} (inquit Tertul.). Idem
mortalitatem refert ad resurrectiones mortis, in corrupt^{ib} uº ad integri-
tatem. Vide D. Tho. d. 44 cita. vbi docet quomº intestina resurgent
plenatim nobilibus summitatibus. Item capilli, et unguis ut opus fuerit
ad membroy conseruat^{ur}, secus de sudore, vrina, et huiusm. Item nec
semen resurget: quia non pertinet ad conseruat^{ur} indiuidui. Id ad multi-
plicat^{ur} proci - Item qz humores resurgent, non ad nam reparan-
dam, sed ad illius integritatem. Notat aut D. Tho. in 4. d. 43 ar. 3 q. 4.
qz sciri non possit qua hora futura sit resurrectio probabili^{ter} traditur
a quibusdam, qd erit quasi in crepusculo, sole existente in oriente, et
luna in occidente: qz intali dispositio^e credunt^{ur} creata, et eotempore
Christus resurrexisset -

Ule^o ddm est, quod resurget corpus integrum in membris, et præter hoc
dotatum lotibus supernis impassibilitatis, agilitatis, subtilitatis
et claritatis, de quibus modo non est animus disputare vnde colligantur
et vtrum sint aliquid intinsecum corpori, nec ne: est. n. disputatio
alterius loci. modo tri^o p solute argum^{ti} p^{ri}mo dicimus qd perfectio corpo-
ris gloriofi non fit efficienter à beatitudine aie: qz nã sua visio dei
aut amor, non causat huiusmⁱ dotes, et non plures: qz s^{ed} de facto his 4^{or}
dotibus glorificat^{ur} corpus, posset glorificari pluribus qd non magis ille do-
tes que de facto dantur efficienter procedunt ab aie gloria, qd dotes
que possibili^{es} sunt, et non erunt. dicitur ab Aug^o, et D. Tho. redundare
ex aie gloria: qz illi debent^{ur}, s^{ed} ex vni^o hypostatica di^u redundare in
aie hui^{us} gra habitualis, non qz ex illa vni^one efficienter sequat^{ur} tanta
l. tanta gra, sed qz illi vni^oni debet^{ur} maxima gra habitualis, quam
non aliter efficit persona verbi, qd tota Trinitas. sed quis corpus beati

Sis dotibus glorificandum sit, nihilominus, ut docet Aug. 19 de Ciuit. c. 20. manebunt cicatrices in corporibus Martyrum: quoniam non sunt vitia, sed virtutum indicia ~

De damnatis aut, inquit. D. Tho. d. 44. cit. q. 3. ar. 1. q. 1. q. eorum corpora resurgent integra, et sine deformitatibus, quas in hac vita habuerunt, et corruerunt. De deformitate nat. defectu tri, qui ex natura principijs oriuntur, remanebunt, ut ponderositas, et passibilitas.

Queritur Ult^o. U. in Beatitudine future sint operationes partium corporaliu?

Ut Sensationes, Locutio et Sui generis.

In hac re 1° supponendum est non statim superuacanea futura esse membra, quae sine operationibus proprijs futura sunt sententia Hieron. epla. cita, nec statim, inquit, superflua videbitur membrorum Resurrect. quae cariturae sunt officio suo, cum adhuc in hac vita positi imitamur opera non implete membrorum, et infra Enob. et Clia. tantotempore in eadem permanent aetate, quae rapti sunt sunt dentes et tri: nec cibis utuntur, neque uxores hnt, qd sumpsit ex Tertuliano lib. de Resurrecte carnis cap. 60. et ex eodem ibid. desumpsit Hieron. epla. citat. quod.

2° supponendum est tanq. certum cum D. Tho. in 4. d. 44 q. 1 ar. 2. q. 4. et 4. 2^a gent. c. 33. q. in beatitu non e futurus usus cibi, et potus neque n. ut inquit Tertuli. dentes, et lingua ad comedendum in tri futi sunt, sed magis ad laudandum Deum, et Hiero. ubi s^r inquit. Dns 40 diebus cum Apstis comedit post resurrect. q^o inquit, et nos post resurrect. comedimus? nescio, ubi n. e scriptum, et tri signa- tur non potu comeduros. Legi. n. non e regno Dei cibum et potum, quae factum comedit (has), ut resurrect. probaret, non ut fauibus tuis mella promitteret ~

3° supponendum e sensationes ois futuras e in corpore g. locuto et simili veram locutionem corporalem: nam quamvis degusto quo- damm^o dubitet D. Th. et Maior ois neget locis infra citandis, sicut et

de laude vocali licitum esset dubitare, docet Tomau, et multu
 bitarunt ut inquit D Iho. tri non tm rão ipsa probat has operat.
 futuray cum sint perfect^{es} et actus v^o p^oarum nullam includent turpitu
 dinem. et indecentiam. et ut sancti docent, de cur est ut nullum membru
 vacet laude Dei eom^o quo pot, sed et sancti docent Aug. 22 de
 Ciuit. c. ult^o inquit oēs quippe illi, qui nunc latent harmoniæ cor
 porales numeri, non latebunt intrinsecus, et extrinsecus per corpo
 ris cuncta dispositi. et supra dixerat oia membra et viscera incor
 ruptibilib^{us} corporis proficiunt in laudib^{us} Dei, et 1° Petradn. c. 6.
 non sic à accipiendum quasi non sint futuri numeri corporales in in
 corruptibilib^{us} et sp^ualibus corporibus, aut aia eos sensura non sit. et 22.
 de Ciuit. c. 29 docet beator posse claudere oculos cum velint, et quod
 habebunt oculi officium suum, imo, inquit, visuros oculis clausis
 item visuros absentia, et aperte loquitur de oculis corporalib^{us}, de
 quibus toto illo cap. loq^u et infra videbunt corpora sp^uales corporis
 oculi, ac iugementi directe. Legat^{ur} et epla. iij. et in lib. meditatio
 num in fine, et in psal. 149. et Glossa in psal. 150. vbi docet futura
 laus vocalis incorporeis beatis. Ansel. lib. de beatitudinib^{us} c. 57.
 inquit, in illi vita delectatio quedam ineffabilis totos satiabit, qui.
 dixi totos. oculi, aures, nares, os, manus, guttur cor, iocur, et cuncta
 membra mirabili sensu voluptatis resp^{er}lebuntur.

Laurentius Justin. de disciplina, et perfecta monastica c. 23. inquit
 tunc per oēs suos sensus multis modis exuberabit delicijs, delectabitur
 oculis in amabili Redemptoris aspectu, Cælum, solis luna stellarumq^{ue}
 splendore rutilans intuebitur armonia cælory melodica cantica ci
 uium supernory, non mediocriter mulcabitur auditum: super muro namq^{ue}
 Hæm custodes constituti sunt, qui non cessabunt noctu, diuq^{ue} nomen dñi
 laudare. Sed et per vicor, et platearumq^{ue} infatigabilis Alleluia can
 tabitur flagrans quoq^{ue} suauitas caelestium odoramentory mira li
 quefacte resperget odoratum, indubilis et dulcedo oium delectabili
 um vis saginabit palatum. ipse demum tado sibi congruis abun
 dabit delicijs: fas etenim non est ut in illa æterna plouia quicq^{ue} vacet
 aliunde laude Dei, Legat^{ur} et Angel in 1° Corinth. c. 13. sua lingue

2. 4. Av. 3
cessabunt. Poterunt, inquit sancti loqui adinvicem si viduerint
quod si Greg. lib. 30 moral. c. 7. videtur negare verba in beatissim
significat non ex necessitate futura ad docendum, et predicandum
non tamen illa negat ad laudandum Deum, et colloquendum. —

His positis difficultas tota est quomodo fiant istae sensationes
et locutiones de quorum modo dicere possunt illud Aug. 22 de civitate
cap. ulto. quod ipse dicit de motibus corporum glorificatorum quomodo futuri
sint definire non audeo quod excogitare non valeo ~

Sed dicendum ut in hac re de omnibus sensibus quod percipiunt sensibilia
et eodem quo Ansel. in 1^a Corint. 13 dicit futuram esse vocem corporalem
modo. s. quodam simili, quem sicut Angeli quod s. sensus beatorum
habeant species infusas a Deo saltem infusas per actum promensuram
cognitionis intellectualis. Pro cuius declaratione notandum est 1°. quod ut ille
status sit perfectus non tamen debent percipi sensibilia quae existunt
actu, sed et quae non existunt, sicut tamen cognoscunt a beatis per cognitionem inte-
lectualem: sic n. beatus v.g. in visio^e beatifica videt inter alias possi-
biles, cognoscit aliquid omnium sensibile deorsum decens est ut illud ipsum
possit sensu percipere: s. n. intellectus beati non tamen percipit quae actu exis-
tunt, sed multa ex possibilibus, quae non existunt, ita et sensus be-
atorum percipiunt non tamen sensibilia, quae existunt, sed et quae non
existunt: quia s. status beatorum debet cognoscere eorum quae sunt, et cognoscere
aliquorum possibilium, ita debet status beatorum ut excogitatio intellectu-
aliua in proportionem perficiat etiam cognoscere sensitiva, alioquin non
posset sensus glorificatus percipere illa omnia sensibilia nostra quae a
lignis in via percipit: quia continget, quod non sint iam in re vera, sed quod
non sint in debita distantia, neque habeant debitum medium, in qua dis-
tantia, et per quod medium possint immittere species in sensus glorificatos
nam cum corpora beatorum sint supra caelum ultimum non possent bea-
ti se ipsos directe videre, cum non sit medium interiacens ~

Quod si dicas, id fieri diuina virtute, ut suppleat distantiam, et medi-
um, multo decentius est ponere miraculum, et aliquid a seipso in ipso
corpore glorificato quod in omnibus sensibilibus. confir. quia si de facto in via

Ut docet S. Tho. contingit aliquando in luce^a apparere aliquas figuras non quidem quia sit aliqua immutatio in speciebus sacramentalibus, sed quia Deus dat species sensibus, quibus sentiant obiecta illa, atque si essent presentia, multo facilius credendum est sensibus glorificatis tribuere Deum huiusmodi species, actandem: quia negari non potest in corporibus beatis futurae aliquas sensat^{es} de nouo, et inde causandas aliquas delectat^{es} et de nouo: nam si duo beati caste se complestant, certum est quod ille complexus non debet fieri sine tactu, perinde, atque si essent corpora insensibilia sed ex illo casto complexu resultare et potest motus in appetitum sed si beati non habent species infusas ad percipienda omnia huiusmodi bonestates delectationis prostant carere illis quando obiecta non causarent tales species, et ita si extali cognitione sensus percipiebatur voluptas ex absentia obiecti debent aliquid sequi tributa aliquibus beati semper debent habere in sua potestate cognitio sensitivam cuiuscumque sensibilis quod cognoscunt, et hoc est quod dixit Augustinus loco citato quod beati etiam clausis oculis videbunt, et quod dixit Ricardus in 4 d. 49. ar. 4. q. 3 quod omnes sensus erunt in actu non tamen per influxum a beatitudine anime, quasi dicat quod etiam illo modo erunt in actu, at non potest intelligi per influxum ab anime beatitudine futurorum sensus in actu nisi quia ex anime gloria redundent species sensibiles, sicut redundant dotes. id est quod si status beatitudinis anime debentur dotes in corpore sic etiam cognitio intellectiva beatifica superna debeatur cognitio sensitiva superioris per species superioris datus sicut dantur dotes.

2° dicendum est nihilominus etiam habent sensus glorificati cognitionem acceptam a sensibilibus, ita ut sensibilia agant tamen actio intellectuali in sensu glorificatos: quia immutationis realiter incapaces sunt, sicut videmus quod immutat^{es} affiguntur realiter tamen lignum, et aether intentionali tamen a calore, sicut vero realiter intentionali immutat^{es} proximis qualitatibus. sic docet S. Tho. in 4 d. 49. q. 2. art. 1. q. 3. dicens quod in resurrectione sensat^{es} non fiunt per extramissiones sed reus per passionem: quia alioquin essent sensus alterius naturae, neque fiunt, inquit per influxum a superioribus viribus sensuum interiorum: quia non habent non essent sentire sed imaginari. sicut contingit infuriosis et franteticis, in quibus per victoriam imaginationis fit fluxus specierum ad organa sentiendi, fit ergo, inquit sensatio in corpore glorificato per immutationes intentionales omnibus et q. 4. dicitur de S. Tho. etiam omnes sensus. ratio huius dicti est: quia non est cur tollat

tollat nā agendi, obiectis existentibus indebita distantia, aut curtol
 latum pōa recipiendi speciei intles corporibus gloriofis, id q magis patet
 si loquamur de ipsis corporibus in quantum sunt obiecta sensuum: quia
 uelera corpus gloriofum immitteret speciei tangibiles in alterum corpus glo
 riosum qndō v. g. mutuo se amplectantur, et praesertim qndō uocaliter
 laudabunt Deum: auditus. n. glorificatus perficit ab alio beato laudante
 Deum, et colloquente cum illo, tunc q sensus glorificatus simul uti poterit
 speciei infusa (si sit alterius nat^{ae}) et speciei acquisita. Et intlls hoīs
 beati hēt cogn^{em} rerum nūm per speciei acquisitas, et sciam infusam =
 Vn^e corpora gloriofa videbunt, tangentur et simili' qz odorifera futura
 sunt immitterent speciei simplicis odoris sine fumali euaporat^e. item
 habebūt in lingua humiditatem quandam, à qua sensibili' im mutabitur
 gustus. -

3° ddm est futuram eē operat^o et sensat^o auditus, non quidem ex
 necess^{te} cognoscendi conceptus alterius beati: qz ut bñe Aug. et Ansel. bñs
 suā praeueniet uoce. Sed difficultas ē quom^o fieri possit auditio (loquor
 aut per speciei acquisitas: qz per infusas iam diximus uniuersali' oēm sensū
 perficiendum esse. quidam dnt (ut docet d. Th. in 2. d. 2. q. 2. ar. 2. ad. 5.
 qd fiat sonus mediante aere contento in corpore gloriofo. Sed hic mod^o non
 placet: qz sonus nōtm requirit aerem interiozem, sed et exteriorem. neqz
 n. quis clauso ore loqui pot^o qz aer interior satis non est, sed op^o supple
 interiozem, suppletur q^o utraqz, praesertim qd agitatur illa aeris interioris
 fieri interiozis fieri recte non possunt, nisi aut admissa penetret, aut ad
 missa uacuo, aut admissa rarefacte et condensate, quae non quadrant
 in corpore incorruptibile. Vel pot^o dici, inquit d. Th. qd erit contractio caeli
 Empyreici ut instar aeris spirabilis locutioni possit de seruire, neqz ideo
 inquit caelum erit corruptibile: qz rarum, inquit et densum d^e equiuo cē
 de caelo Empyreo et elementis. Sed hic modus merito displicet Ricard^o
 Dur^o. Cartusian^o, et alijs d^e aqua Henrico qd lib. 7. q. 7. Caiet 3. p.
 q. 57 ar. 4. imō et ipsi d. Th. ibidem docenti qd corpora gloriofa non
 continebunt intra caelum, sed supra caelum. Et 4. 1ª gent. c. 33. docet qd
 corpora gloriofa erunt supra oēs calos, s^c bñs, neqz ideo oportere frange
 re ut subleuent^o corpora gl^o supra illos, sed fieri p^o penetrat^o aperte im
 sinuat, tūmp^o sō lūditatem caloz, tūm et qz caelum Empyreum non pot^o

deservire ad voces formandas: qz cum planta pedis (Cultri. v. g. ut
ingit Caiet. ubi supra sit supra superficiem connexam Celi Empyreii:
ita ut totum corpus extet non possit calum Empyreum percuti lingua corporis
gloriosi ad Formandas voces. ~

Dicendum q' e' qd' prater species infusas sensui auditu, quibus percipere
re poterunt beati oem musica contentum, prout libuerit formabuntur
et voces ad laudandum Deum, et colloquendum: qz lingua corporis glo-
riose percutiens partes ipsius corporis glorificati formabit voces sine ulla aeris
necessitate. Haec n. erit velut idos lingua corporis gloriosi: nam s' dicebat
lingua percutiens partes celi Empyreii formatura voces, ita ut sonus in corpore
in corruptibili subiectaret, multo congruentius est ut percutiens p' t' eiusdem
corporis gloriosi virtute superni producat sonum in ipso corpore glorioso
nam s' supra diximus corpora gloriosa habitura qualitates odorum (ut do-
cet Soto in 4. d. 49 q. 4. ar. 5. Med. sup' q. 3. ar. 3. et s' habitura sunt
4^{or} qualitates i. indelicta proportione, ita et quibus in corruptibilia capacia
erunt ad recipiendum sonum, qui et modi eo tempore durabit x^{am} suam
nam, et modum debitum locutioni vocali aut armoniae musicae. legat
Bonau. in 4. d. 49 ar. 3 q. 1. et 2. ubi non recte reprehendit eos qui dice-
bant sensus futuros in actu per species non acceptas ab obiectis, sed in
eo bene refutat qd' dicerent non accepturos species ab obiectis. male etiam
Maia in 4. d. 49 q. 12 negat quod cum futurum in actu sensationis: q' t'm
delectat' illa neganda sunt, quae non t'm non sunt necessaria, sed sunt
aliquam turpitudinem. ~

4° d'm e' qd' speciebus sensibilibus, uti poterunt beati prout voluerint
qz ad perfectioem illius status perficitur perfecta subiectio corporis, et anima
voluntati: hoc n. e' prin^m coe apud Aug. et D. Th. locus utat. dicunt
e' dicere qd' beati non possunt non videre oculis corporalibus, s' q' specie-
bus imaginationis, et sensuum interiorum ita usuri sunt, ut non habeant
involuntarios motus, ita et utent' speciebus sensuum exteriorum, quas
habebunt plures, et pauciores infusas perfectas, aut minus perfectas pro
quantitate meritorum, et gloriae essentialis. ~

Ultio d'm e' sensus corporis gloriosi non distrahent' ex eo qd' perci-
pant plura obiecta: qz cum tales sensationes sint supernales non dantur
im mensuram virtutis nris, quae limitata est ad agendum, tam p'm
intensio.

Intens³ q³ in extensione ut³ in calore, qui non pot³ producere nisi tantam intensiorem caloris, neq³ agere nisi in tantam sphaeram activitatis, q³ non minuatur eius virtus ex eoq³ intratantam sphaeram sua activitatis plures, & pauciores producat calores: q³ quis aliquid dederi posset qd³ lucerna in medio a quo posita remissius illuminat quam unq³ partem suae sphaerae, q³ illuminaret posita intra angustum cubiculum: q³ v³ qd³ cum eius activitas diffundat in pauciores partes illuminandas intensius illuminat, et agit haec in q³ non est ratio huius experientiae sed qd³ lucerna intra angustum cubiculum posita illuminat et ipsos parietes³ extremae partes, qui cum sint densiores ma³ agunt vehementius q³ aer qui raris est. multitudo aut³ mat³ et si remissionem habeat qualitatem vivat actionem agentis intensius. imple aut³ est q³ lux reuerberata a pariete ageret vehementius nisi inhaereret parieti q³ imple est reuerberare nisi inhaereret, cumq³ o³ agens habeat determinatum modum agendi et terminum tam quoad intensiorem, q³ quoad extensiorem, et in istis, & sensus non possint hinc determinatam sphaeram de activitatis: q³ agunt in se ipsos et non in exteriorem manum, et ita ex hac p³ non possunt hinc terminum extensionis in agendo. fit necess³ ut habeant determinatum terminum in pluralitate ob³, quae simul possint percipere, atq³ ita n³ virtus in istis. & sensus e³ limitata. in super³ n³ aut³ cognitione non attenditur limitatio n³ virtutis.

Q^o 5^a de adeptione Beatitudinis.

In octo articulos diuisa.

Art. 1° V. Homo potest consequi Beatitudinem.

Concl^o Virt³ diu³ pot³ homo consequi beatitudines, et est deinde utriusq³ patebit: q³ D. Tho. hoc loco p³ eodem sumit beatitudinem et visionem Dei, in qua consistere beatitudinem p³ bavit supra. q. 3. ar. 4. et esse possibilem visionem Dei p³ bauerat i. p. q. 12 ar. 1°.

~ Dubium sequitur deinde.

12. S. M
Difficultate e^a aliquadicta ss. ut Augustinus Homil. 23. in Genes.
ubi docet diuinam maiestatem neq. a beatis Angelis videri: vnde Ariam
semperunt occasio^{is} sui erroris q. Deus a beatis non videtur, et Homil.
14. in Ioan. Deum, inquit, nemo vidit unq., imo neq. ab Angelis videtur
qz creata nã in creatam videre non pot. Item Athanasius Alex^{and} sermo in illa
verba, oia mihi tradita sunt à Patre meo etia inquit q. nec Cheru-
bin, nec seraphin obtinent diuinam maiestatem. Item Theodo. Ciren-
sis Epus in dialogo, cuius est immutabilis Theodorus in illud Joãnis Do-
um nemo vidit unq. Legat. Sicut Senensis lib. 5. bibliothec. annotat.
73. et lib. 6. annotat. 53. et max^e e 32 -

fuit heresis Arriana non videri esse^m Dei, sed claritatem quan-
dam illius. et hanc dicebant beatitudinem aalem, quem errorem postea
alii suscitauerunt ut refert Castro verbo beatitudo heresi. 1. damnatur
hic error. 1. Corinths. 13. Videmus nunc per speculum in aemigmate
tunc aut facie ad faciem, ita Apocal. 22. et Matth. 13. et inextranag^{is}
Benedicti-ii saepe citata. Testim^a ss^a in quibus dicitur Deus inuisibilis, in-
accessibilis, et simili^{us} Sanctorum testim^a adducta varijs modis explicant
i. q. inuisibilis dicat, i. incomprehensibilis, ut d. Th. explicat. 1. p. q.
12. ar. 1. ad 1^m. q. d. in hac vita e inuisibilis, q. d. natura viuis est
inuisibilis, siue videri non pot. et aliquid^o et potest dici qz oculis cor-
poralibus videri non potest, et h. in ss^a aliqui dicant videri Deum facie
ad faciem, I. fuisse in conspectu Dni, I. locuti cum illo et ad os
mihilominus tñ inde non collig^{it} Deum clare visum fuisse ab illis. tñ ex
testimonijs supra citatis et ex illa 1. Joannis 3. Videbimus eum sicuti
est etia, collig^{it} in beatitud. videndum e Deum clare. tum qz hae
testim^a clariora sunt. tum qz ex adiunctis collig^{it} non posse intelligi
nisi de clara Dei visio: speculo. n. et aemigmate huius vitae tripot:
opponi clara Dei visio, Legat. Cantapetrensis lib. 2. hypotiposition. c.
2. ubi ex Dionys^o docet. c. 7. de diuinis nominibus, quom^o Deus dicatur
inuisibilis, et ineffabilis. Vbi et late contendit pbare Deum non fuisse
clare visum à Moysè in hac vita, sed qd imagines rerum saepe ipsorum rerum
noibus appellant, teste Aug^o. cum q^o Chrys^o. et alij dnt non videri Deum
neq. ab ipsis seraphin, aperte loquunt^{ur} de visio Dei ex viuis n. ut p^o ex Damase^o.
i. fidei cap. i.

75
151

Ar. 1. 2. et 3.

2° dicendum est non pot^{est} probari non posse beatitudinem qua consistit in
visione Dei esse possibil^{em}, aut impossibil^{em}, pot^{est} pot^{est} probari q^{uod} impos-
sibilitas probari non possit. sic supple^{mentum} Gab. in 4. d. 49 q. 1. ar. 3.
dub. 2. Med. hoc loco (quicquid Scot. in 4. d. 43. q. 2. docuerit, qui
in 4. d. 43. q. 2. dixerat probari non posse evidenter ad a^{bsolute}issimam
mortalitatem ut utrob^{usque} falleret docuit ubi supra nihilomin^{us} q^{uod} diximus
superius. q^{uod} 3. visio Dei pot^{est} probari evidenter e^{ss}e possibilis. ratio aut^{em} est q^{uod}
quod est supra nam non pot^{est} evidenter cognosci posse co^{tra}riam ut p^{ro}
etiam de vno^{usque} hypostatica. Neq^{ue} refert dari appum elicitum visionis Dei
s^{ed} male quis inferret probari posse evidenter possibilitatem vni^{usque} hy-
postatica ex eo q^{uod} ab ho^{minibus} appeteretur. Probari t^{amen} evidenter beatitu-
dinis q^{uod} cum hac non excludat omne malum, neq^{ue} includat o^{mne} bonum, sed
t^{amen} consistat in summo bono, inter illa quae n^{on} h^{abent} pot^{est} sunt evidenter p^{ro}bat
possibilitas beatitudinis n^{on} h^{abent}: q^{uod} evidenter pot^{est} probari bonum illud
naturale esse possibile: quia naturale est.

Art^o 2. V. Omnis homo possit esse beator alt^o.

Art. 3. V. aliquis in hac vita possit esse beatus.

1^a Concl^{usio}. ex parte adeptio^{nis} summi boni pot^{est} unus esse beator altero
2^a Concl^{usio} aliqualis participatio beatitudinis potest esse in hac vita

Q^{uomodo} possit unus homo esse beator alt^o.

In qua re d^{icitur} iⁿ s^{an}ctis. de fide est q^{uod} beatitudo sit inaequalis: fuit. n. haeresis
Ioviniani cuiusdam Romani omnes iustos parere esse in meritis, et in p^{oen}is
et o^{mnia} malos parere esse in peccatis, et p^{oen}is, cum constet de fide q^{uod} in domo
Dei mansiones multae sunt, et q^{uod} s^{icut} stella differt a b^e stella in claritate
sic resurrectio mortuorum, et quod qui parci^{us} seminat, parci^{us} et metet.
Legatur Castro verbo beatitudo haeresi 7. damnatus est sic error in con-
cil. Floren^{si}. in literis vni^{usque}, ubi d^{icitur} q^{uod} pro diversitate meritorum, est di-
versitas p^{oen}is. et in Concl. Tolensi sub sermone Pont^{ificis} in epla^{to} ad
eundem, quae habet inter epla^{to}s Ambrosij, et est 3i. v^{er}o extitit Dur^{andus}.

In q. d. 49. q. 2. dicens esse probabile omnes beatos esse aequales licet oppositum sit securius. Legat Sotus in q. d. 49 q. 3. ar. 2. et lib. 2. dena, et gra e. 20. Vega lib. 3. in Trid. c. 2. dicit autem in Euang. Unus denarius recipi a oibus beatis: qz vna beatitudo ex pte oibz omnibus dat, non qz equali omnes videant Deum. Legatur Ostius in confessione fidei cap. 87. et. 89.

2° Adm i, inaequalitatem istam beatitudinis non consistere in specifica dña visionis Dei quicquid Mars. in 3. q. 10. ar. 2. Dur. in 3. d. 14. q. 1. Sotus in q. d. 49 ar. 2. q. 3. qui dnt oēs visiones tam solum, q Angelor esse eiusd. speciei, et ita inde non posse sumi inaequalitatem beatitudinis: quamvis. n. verumdicant, in quantum de facto sēs visiones sunt eiusdem speciei in beatis, ut dicemus disto 3. tri reu^o visio^{es} potentie diuersae speciei quis beatitudo semper sit eadem specie in rō beatitudinis, s^t si beatitudo in hac vita consisteret in diuitijs eadem beatitudo specifica cent beati qui hēnt numos aureos, et qui hēnt numos argenteos. qz quamvis in rō entis mō argentea differat a mō aurea, sed tunc non differunt in rō beatificantis atqz ita et si visiones Dei differant specie beatitudo tri est eadem specie: qz non beatificarent in quantum distincte visiones sui speciem, sed in quantum sunt visiones Dei. posset autē intelligi visionem Dei differre specie duplici via non quidem: qz pot^e videntes Deum differant specie. s. Angeli et hoībus: qz a diuersis principijs pot^e produci idem effectus specie ut calor à lumine, et à calore, idqz facilius ē in potentijs eleuatis ad effectus sibi non debitos, et oē eandem rō à lumine gloriā et si daret diuersum specie, non hēnt visiones Dei distinguī specie necess^o praesertim qd lumen gloria in omnibus ē eiusd. speciei, ut docet J. Tho. de verit^e q. 9. ar. 1. Imo ex pte oibz pot^e dupli^o intelligi distinctio specifica inter visiones Dei. 1° m^o qd Deus videatur sicuti est p duas imagines distinctas nā in essendo, ut statim dicemus. 2° m^o qd per vnā speciem, aut visionem videat^r Deus, per alteram u^o speciem indiuisibilem videat^r Deus simul cum creaturis: quod n. hoc sit possibile p. qz est diu^o indiuisibiliter ex pte suae entitatis representat seipsam, et oēs creaturas, q^o est possibile ē imago creata, quae indiuisibilem representet Deum, et creaturas, ita ut per eandem entitatem physicam, per quam representat Deum representet et creaturas. Ex quo fit qd si verba beatifica sunt indiuisibiles

Qualitates respū obī, itaur non reat aliapartialis entitas in verbo beati
 respū Dei representati, et aliapartialis entitas respū creaturaz visarū
 euidenter leg^r verba beatifica differre specie: qz representatio ē ess^a ver
 bi q̄ imple ē qd non sēt diuersamess^{am} sē diuersam representationem:
 nisi intelligamus per aliquid diuersum superueniens hū nouam repa
 sentationem, et tunc iam responderet diuersa entitas superueniens no
 uae representationi. 3° alio et modo pot intelligi differre verba beatifica
 qd vng beatus sēt imaginem representantem Deum, et alter beatus sēt
 eandem entitatem imaginis representantis Deum, extensam tria dāha
 obiecta creata, qua videant per alias imagines partialis vnitaz cum illa
 priori imagine representante Deum s̄ videns parietem album sēt ima
 ginem illius, quod si addat aliquid parieti videt p eandem speciem, ex
 tensam tri per quandam entitatem partialem, et si hoc m^o beati vident Deū
 visiones Dei non distinguunt specie, neqz entitatiū, s̄ tū quasi extinguit
 per adiundas sibi entitates partiales, q̄ q̄to verē l. falsi dī de habitu
 scia cē vnam conclm̄ quod extenditur q̄to aug etur cē. 2^a ab om̄, certū
 est qd cogn^o i^a conclis q̄to erat sola, et eadem cogn^o post augmentū cē
 2^a conclm̄ non differt specie

3° ddm̄ ē qz beatitudo defacto sita beodem lum^e s̄m̄ specie et sit
 respectu obī primarij eiusdem n^e: qz 3° modus, quem nuper diximus, pro
 babiliore est, qd defacto contingat: qz si Deus vellent manifestare in verbo
 aliquid creatum de nouo alicui beato non deberet id fieri p corruptiones
 verbi beatifici, et p uoluntatem alteris imaginis distinctae speciei, s̄ per
 additiones alicuius entitatis partialis. tum et qz cum visio Dei sēt rōis
 p̄mij rōabile ut s̄ grā, et char^{tas}, quibz rēt gratium, sunt eiusdem
 nā in oibz viatoribus, sic et visio Dei, quae est gratium sit eiusdem n^e
 in beatis, quare, inquam, hoc defacto contingat, tū de p̄a ab soluta vi
 deri poterat Deū sicut ē per diuersas imagines specie distinctas q̄b^r
 eadem ess^a diu^a sicut ē representat^r et are per ipsam ess^a diuinam, et per
 verbum mentis beati cū differant penes creatum, et increatum q̄ ead.
 ess^a. diuina sicut ē pot representari per duas imagines creatas ex
 pressas distinctae naturae. s̄ tū pot dari imago, quae representet Deū

Et creaturas per diuersas entitates Partiales, et alia imago qua re
 presentet Deum, et creaturas per eandem entitatem indiuisibilem. at en
 titas illa indiuisibile representans Deum, et creaturas necesse est quod
 essentialiter differens a entitate illa partiali, quatin representat
 Deum.

4° admi e per species illas diuerso nat^e representantes Deum
 perfectius, atq; perfectius non diceret Deus ex eo perfectius cognosci
 quod per vnam speciem appareret aliquid in Deo, (aliquis modus Dei
 sibi seipsum, qui non appareret per alteram speciem sed ex eo qd illa
 imagines essent diuersa affimilat. specie ex eo qd Deus ipse alio m^o re
 presentaretur, ita ut quauis non cognosceret alius modus Dei sibi se
 ipsum, tñ ipse Deus alio m^o cognosceret, et alium modum sibi in rō cog
 noscibilis, ita ut diuersus ille modus cogit^r non tñ seteneat ex p^{te} imagi
 nis representantis. s^t quōd homo et Angelus intelligunt albedinem p
 diuersam imaginationem, et representationes, sed et teneat se ex p^{te}
 obī quantum representabilis, ut qd, s^t contingit in p^{ar} visua: nam ean
 dem rem, quam antea videbam, videmus aliter v.g. per ocularia: qz vide
 mus maiorem, et si aliquantulum magis distemus ab eod. obō, q̄ antea, in
 qua visio videt ut qd modus ille maioritatis, qui antea non videbat, qd
 non pot contingere ex eo qd aliqua partes, quae antea latebant, postea
 per ocularia discernantur. tum qz non e^t rās cur sē potius q̄ illa late
 rent. tum qz conspicuentem per ocularia diximus aliquantulum magis
 distare q̄ partes, quae non mittebant speciem in visum, quōd non erat ma
 gis propinquus, s^d latebant, non poterunt postea mittere speciem in visum
 magis distantem q̄ tota rās e^t qz quauis nullapars, nec vlla intensio illius
 non videbatur, postea tñ per ocularia alio modo maioritatis videt, ita ut
 modus ille non tñ seteneat ex p^{te} cognoscentis, s^d et ex p^{te} obī: qz talis maio
 ritas videt ut qd, s^d s^t non quolibet res et quantuncūq; exigua pot per
 fectior et maior representari, s^d pro rō suae nat^e, et magnitudinis tanta
 et tanta apparet, sic et non quae libet res pot in infimum perfectius, et per
 fectius representari perfecte setenente ex p^{te} rei, quae cognoscatur, ut quod
 et ut obī dicitur.

Sit alterus exemplus cum simplicissis sic pot physica vno toto vni rī aliter

atq; ali', non obstante eius simplicitate, itaut quantum nihil sit in Deo
neq; aliquis modus in illis, qui non sit unitus tri pot' ali' atq; ali' uniu' vno
physica, q' pot' non obstante simplicitate diu' ali' atq; ali' uniu' obiectiue
in e' intelligibili, p' ans: qz si oēs tres personae diuinae assumerent vnā hu
manitatem totus Deus, et tota Trinitas e' praesens tali hu' vno quada'
perfectiori, q' e' illa, in quam Deus est intime praesens oib; creaturis:
5° q' per diuersum modum vniōis idem Deus perfectius, atq; per se
chius vnitur, qui modus vniōis non est aliquid superadditum Deo sed
ipsis creaturis, sic et intellectus beati pot' e' maior, et maior participa
tio eius deo b'e, non ex eo qd aliquid appareat in o'bo, quod antea
non apparet. Sed q' ratio m' apparet idem o'bo q' s' totus Deus est ali'
atq; ali' participabilis ~~per~~ per diuersas vniōes, quantum semper totus
participet, ita et idem Deus erit ali' atq; ali' participabilis per diuersas
intellectiones, quantum semper totus intelligat. Item s' idem Deus ali'
participatur per vniōem hypostaticam atq; per visionem claram:
non obstante simplicitate, ita et poterit aliter atq; ali' participari per
duas claras visiones ~

Sed obijciunt qd etiam quaecunq; res creata esset incomprehensibi
lis: q' pot' videri perfectius, atq; perfectius per imagines differentes spe
It' qd imagines creatae dupli' possunt distingu' specie, vno m': qz ha
ceant diuersam nam s'm se atq; ad e' diuersam representationem, ita
tri qd nihil magis detegatur in o'bo per vnā speciem, q' per altera, ut
constat in specieb; sensu exteriori, et interiori, et intellectu hōis in hac
vita: nihil. n. magis apprehendit in albedine intellus per i. m' apprehensio
q' sensus interior, et exterior, et tri imagines representantes albedinem
illam s'nt triplicem nam distinctam s'm speciem. 2° m' possunt e' imagi
nes creatae distinctae: q' ratio m' ex p'te o'bi representat creat' per vnā
speciem, q' per alteram, itaut modus ille sit e' pars o'bi et in hanc rōem
non possunt e' imagines creatae perfectiores e' s'bi atq; perfectiores in
infinitum: qz sicut qn' s' bipedatus non pot' in infinitum apparere maior
atq; maior per quāq; medium transeant specie, sed tri intra certos
limites pro rōe sua magnitudinis limitate, ita et nulla creatura, cum limitata sit

1. 2. S. (M)
Pot perfectio r. atq perfectior apparere in infinitum. Ad pro rō sua
perfectiois, quæ cum limitata sit pot ab Angelo comprehendi creat^r
qz cognoscit illam oī mō perfectiois ex p^{te} oī, quo ē cognoscibilis et i^o a Deo
quanius Deus ipse perfectius illam cognoscat, perfectio ne tenente ex
parte cognoscentis ~

1° ddm ē quanius explicari forte satis non possit rō nri quomō
Deus, cum sit simplicissim, non comprehendat a beatis, a quibus tri-
tus cognoscitur, tri certum ē debet tanq̄ defide qd Deus ē incomprehen-
sibilis a creatura neq pot hoc non temere negari, qd tri ex professo probare
pertinet ad q^{em} 12^a i. partis ~

Ult^o ddm ē varijs modis posse intelligi quomō vng beatus sit
beatior alt^o i. mō qz videat Deum per imaginem distinctam nat^o nri
de clarante aliquid in oīo, neq ali^o representante oīo, alio mō exp^{te}
oī, et sic non pot vnus ē beatior alt^o et rāo ē aperta: qz beatitudo hōis
consistit in affectu summi boni, affectio aut summi boni fit per intellectus
summi boni, ad excellentia illius perfectiois imaginis non cognoscat^r ut
quod a beato p illam ipsam imaginem, q non pot ē beatior ex illa excel-
lencia imaginis: qz nulla perfectio beatificat intellm: qz inhaeret illi
qd qz cognoscatur ut inhaerens illi. 2° mō posset intelligi beatus alt^o
beatior: qz maiori intensio Deum videt, et quidem si intensio hęc
nihil aliud dicit q̄ maiorem conatum videntis, et non hęc secum diuer-
sum aliquem modum exp^{te} oī non pot facere beatiorē pp^o rō sup addu-
dam et p^o qz pot ē maior intensio in aliqua cogn^e, quin cognoscat magis
de oīo ~ 3° mō posset intelligi beatus alt^o beatior qz plures creaturas
videat in Deo ex vi ess^o diu^o cognita, et hoc non pot facere hōem bea-
tiorē: qz (ut omittam modō difficultatem illam, an creatura videantur
ex vi visionis, et ex libera voluntate Dei volentis ut videantur
toti et non plures) certum ē qz creatura, ut creatura cognita non possunt
beatificari, q̄ debet beatificare ille perfectior modus cognoscendi Deum
ex quo oritur vtrūqz creatura videant^r ex vi illius. 4° mō pot intel-
ligi beatus perfectior alt^o qz perfectiori mō tenente se exp^{te} oī vi-
det Deum q̄ alter sm̄ quod supra explicuimus, et sic modus est
verus et solus, quo pot intelligi vng beatior alt^o, atq̄ ita qmō rogamur
in quo consistat maior beatitudo beati non debem^{us} Respondere sim-
pliciter consistere in maiori intensioe visionis: qz intensio cognita^o

Ut tñ intensio est nondicit qd om̄i exp^{te} obi aliter cognoscat, sed
 tñ dicit maiorem conatum cognoscentis, quemiamprobatum non
 posse magis beatificare. Sed Nre debem^{us} ex eo ee unum altero
 beatiorum: qz inter datur visio Dei per ordinem ad conatum p̄ncipii
 efficientis, ex quo p̄ qd etiam si daret despoa absoluta infinita Dei
 visio sm̄ intensiōem, non esset visio comprehensiva Dei. tum qz ab
 hūc dū esset non iudicare tanq̄ coctius ee Deum incomprehensibilem
 q̄ non possedari infinitum despoa absoluta. Tum qz infinita intensio
 in visio ne tenet se exp^{te} cognoscentis non aut̄ ex p̄ rei cognita, ut dixim^{us},
 qz non cognosceret̄ Deus per illam infinitam visionem oimodo, quō i cog
 noscibilis exp^{te} obi, imō et si per impte daret̄ visio Dei infinita
 qua cognosceretur Deus à beato oimodo possibili exp^{te} obi et simo
 dū ille exp^{te} obi ee infinita perfectionis ad huc non comprehendere
 retur Deus à creatura, s. neq̄ cognosceret̄ beatus oēs posibles crea
 turas: qz h̄c modus ille ex parte obi ee infinita perfectionis tñ infiri
 tatem in suo genere, atq̄ ita nunq̄ attingeret̄ perfectionem modi illius
 quo Deus seipsum cognoscit. Sed semper remaneret̄ visio illa perfecta
 infinita ingen^{te} entis creati: vñ s̄ nulla cogn^o quantumvis infinita pōt
 attingere perfectionem cognitionis diuinae, sed semper remanet̄ infi
 nita in genere suo entis creati, ita modus ille ex p̄ obi nunq̄ possit at
 tingere perfectionem illius modi, quo Deus seipsum cognoscit, atq̄ idē
 non comprehenderet̄ Deus. pōt̄ paritas: qz non minus Deus est cogno
 scibilis q̄ cognoscativus q̄ s̄ im̄o cognoscativus non pōt ee aequale aliquid
 cognoscentis creatum, et si h̄ret̄ infinitam vim cognoscativam creatam
 ita im̄o cognoscatibilis à nullo pōt cognosca etiam per infinitam cognitio^{em}.
 creatam intacta perfecte exp^{te} obi in quanta seipsum cognoscit Deus
 et idē qd dixim^{us} de visione, dicendum ē de amore voluntatis, quod
 s̄ h̄et̄ per amorem infinitum intensiōem nunq̄ Deus amaret̄ quantum ama
 bilis ē, neq̄ n̄ s̄ ut dixim^{us}, qui concederet̄ infinitum ee possibile eo
 ipso concedere deberet̄ Deum posse amari à creatura quantum a
 mabilis est.

Ex dictis seq̄ quom̄ sit verum qd dixit Dur. in 4. d. 49 q. 2. ad
 1. unum posse ee beatiorum alio: qz Deus pōt, inquit, influere perfe
 ctiorum actum intelligendi vni, q̄ alteri: non n̄ est intelligendum qd
 solaperfectio intensiōis faceret̄ beatiorum, q̄ necess̄ esset

Super

ex solo ob. Maior u^o in q. d. 49 q. 2. dicit Visionem Angeli, et hois
 ee diuersas species, tñ qñdo equalia habuerunt merita fieri tantam ad
 ditionem visionum huiusmodi ut adaequet perfectionem beatitudinis Angeli. Sed
 de facto quidem immerito potest has visiones speciei differre: qz tñ ope
 rat^{es} n^{tes}: qz sunt iuxta p^{em} principij n^{tes}. Sint diuersa in Angelis
 et hoibus, tñ operates n^{tes} possunt ee eiusdem speciei, s^t et prin^m sup^{te}
 s^t voluntas Angeli, et hois tam in via, q^m in patria h^{et} amorem super
 n^{tem} eiusd. speciei: qz l^z huiusmodi operat. s^t et sint vitales, atq^z ad ee sup
 pleri non possint, tñ huiusmodi oper^{es} non sumunt eom sua vitalitatis
 ab hac, illa p^o inqñtute huiusmodi angelica, sed a p^o inquantu est
 p^o a viuentis, tñ de pot^o sent^o Maioris, quaro possit ee vera p^o ex d^o h^{is}

Sabiue

Ult^o inferitur ex dictis, et ex ar^o q^o superioris q^o, quaro p^o beatitu
 d^{em} n^{lem} possit ee vna beatitudo, et p^o et ex dictis ibidem, qua ee a^o art^m.
 3^m huius q^o dici poterant, quom^o s^t possit ee quis beatus in hac vita
 nam beatitudine super n^{ti} imperfecta per amorem Dei beatus e^t beati
 tud^{em} n^{ti} imperfecta per cognit^{em} n^{tem} 2° causa, beatitud^{em} n^{ti} perfecta
 p^o cogn^{em} n^{tem} Dei, quametsi confusam et per alienas species h^{et} tñ per
 fectionem aia separata: nam cle beatitud^{em} n^{ti} hois, qui non est ordina
 tus in finem aliquem sup^o n^{lem}, et cum cogn^o illa aia separata per fe
 ctior eet h^{et} ho in via n^{lem} appum illius cognitionis: qz h^{is} talis cogn^o
 nisi intercedente morte, contingere non posset, et appu sensitiuo homo
 refugeret mortem, cuperetq^z non sp^o liari corpore, sed super ues^o n^{ti}:
 cogn^o illa perfectiori, tñ qz et hoc eet impte, et separatio a corpore
 necess^a appu roali appeteret ho statum separatis, in quo et libera esset
 aia a m^o t^o h^{is} corpore, et habili^o a d^o cognitionem 1° causa.

- Art. 4° V. Beatitudo possit
 - amitti -

Beatitudo huius vite, qua imperfecta e^t, amissibilis e^t, sed beatitudo
 perfecta amitti non potest.

Querit^{ur} i^o V Beatitudo natura sua sit
 - amissibilis -

UVA. BHSC

In qua re i^o.

. O . 5 . Ar . 4
 Inquare . i . not^m e^o fuisse errorem Orig^{is} Beatos aliqu^{os} amissuros
 e^o beatitudinem ut collig^{it} ex lib . i . Genarc . c . 5 . et lib . 2 . c . 23 . Sunc
 errorem ascribunt Orig^{is} Aug^{us} D . Tho . et alij ; quos refert Cabrio verb .
 beatitudo heresi . 3 . insinuat et Ciprius . in epla ad Ioan . epum Hieroso
 lymit^m . et in epla ad Habituum , quae extant in tomo 2 . operum Ihe
 roni ; ponebat . n . Orig^{is} quasdam alterat^{as} beatitudinis , et miserie
 ita ut beatipost multa tempora ad corpora redirent , et uersus ad beatitu
 dinem euocarent^{ur} . tri Pamphili^{us} in epla pro Orig^{is} illum defendit (ut
 ex Orig^{is} colligi v^o . in epla ad Africanum , et homilia 35 . in Lucam
 et opp^{us} dicit hic autor insertum fuisse opus Orig^{is} , et fauet Hiero^{so}
 in apologia 3^a Rufinum , Pratedius in Cleneso heresum verbo Ori
 gemite ubi non refert Sunc errorem inter alios Origem^{is} . et Sanders
 lib . 7 de visibili monarchia heresi 46 . qui non refert beatitudines
 amittendamey sent^{as} Orig^{is} , sed miseriam finendam , et damnatos aliq^{os}
 caelo reddendos , et restituendos . Sed quicquid sit de sent^{as} Origem^{is}
 aperte hic error e^o fidem Sap . 3 . et passim , in Euang^o vbi et bea
 torum vitad^e aeterna , et ignis et damnatorum perpetuus . ~

2° not^m e^o dupli^{ter} posse intelligi difficult^{er} oppositam . Vnum de visio^e
 ingn^{is} visio e^o . V^o sit incorruptibilis , altero de visio^e inquantu^m beatitudo e^o
 1° . ddm^{is} e^o in . Forsu , qd visio Dei non pot^{est} ee^o corruptibilis a
 contrario : qz visio Dei dicit euidenciam . euidenciam aut^{em} in^o bily^o pot^{est} cor
 rumpere tanq^{am} contrarium : qz cum in^o bily^o euidencia oppositum sit pp^o
 obscuritatem , et tenebras , s^{ed} nunq^{am} lux expellitur per tenebras sed
 e^o contra , ita nunq^{am} euidencia expelli pot^{est} per obscuritates , aut erro
 rem : v^o scia non pot^{est} corumpi a contrario , sed tri^{um} ad effum conser
 uantis . Item visio Dei non est corruptibilis de se d^esubi^o : qz subm^{is} e^o
 aeternum s . intellus . Item non est corruptibilis ab agente aliquo
 n^o : qz ut inquit D . Th . hoc loco cum visio Dei fiat per quandam eleua
 tam coniunctionem intellus cum Deo , s^{ed} a nullo agente dari potuit
 nisi a Deo , ita a nullo agente n^o subtrahi pot^{est} aut corumpi : qz
 nullam agens particulare n^o a gens pot^{est} corumpere visionem , nisi in
 ducendo contrarium . Item non pot^{est} corumpi ad effum conseruan
 tis particularis prop^o roem didam . Neq^{ue} pot^{est} amitti pp^o uol^ote libera beati

12. 8. Vh
Tum qz non pot voluntas beati velle non videre Deum, et quis
posset velle si imponeret preceptum à Deo, tñ non cessaret à visio
quany vellet cessare: qz qualitas, qua è prin^m visionis non è in pote
st^e volunt^{is}, neqz ab illa pendet, s^d antecedit oem actum illig s. lu
men glie, s^t non è in potest^e voluntatis qd manus calida calefaci
at manum frigidam approximatum. neqz u^o visio cessare pot ex
eo qd voluntas auocet intellum à visio^e Dei. imperando visio^e alterius
obi. s^t in via experimur qd pot voluntas traducere intellum de una
cogitat^e in alteram: qz Deus clare visus tam est oem acie ad intellus
ut non possit voluntas vehementioris obi cogn^o imperare. Tum qz
visio Dei est notitia quedam intuitiua tota simul q^o si in via non
pot voluntas facere ut intellus s^t sensus non apprehendat simpli^r
rem propositam, si adsint requisita ad visionem, ita et multo melius
non poterit in patria facere, ut intellus non intueat diuinam ess^o
semel illustratus lumine glie. imò u^o et per se solum auxiliu machi
ale eleuat^o ad videndum Deum.

Tantum pot ee visio corruptibilis in ordi^e ad Deum conseruam
tem: neqz n. in quibus. V. visio sit in eo sensu incorruptibilis, in quo
Iustins Mr in q^o prop^o a gentilibus. q. 61. dicit id solum hie immor
talitatem, qd non hie illam ab alterius volunt^e, s^d in eo sensu, in quo
aia roalis d^e immortalis p^o conuiliat sanctor: neqz n. certam modo
cum scoto. V^o pprie debeat diu incorruptibilis nã sua, quod non habet
contrarium, quis à Deo possit destitui: est n. q^o de noie. s^d proprius
loquimur dicentes de illud absolute incorruptibile: qz s^t absolute di
cimus creaturas possibili, et creaturas esse, quany neqz possint ee
neqz sint sine Deo fauente, aut conseruante, ita absolute res debet di
vi incorruptibilis, et eterna, quany ad suam aternitatem requirat
depon dentiam ceternam à Deo, dum n^o in sua nã nihil sit, quod postu
let corruptioⁿ. s^t de sitionem. d^e d^e m^o è visionem Dei ex supposito lumi
nis glie è incorruptibilem probi. aperte: qz ex lumine necess^o se q^o
visio, s^t ex visio am^o q^o indefadibiliter paterne.

2° d^e d^e m^o è simpli^r loquendo de visio^e non quatenus beati tñ
è, s^d quatenus visio è debemus illam dicere corruptibilem. prouis intellig^o

Notandum est quod cum visio sit necess^{re} duracionis ex lumine glorie si lu-
 men glorie absolute non est incorruptibile visio etiam Dei absolute non
 erit incorruptibilis. 2° notandum est quod si accessus mundi sit super te
 aut volentium, sed in quantum refert ad subm^m cui inhaeret. nam si est debitum
 di^o nte, si non est debitum, et perficitur nam di^o super te. si non est debitum
 et nocet subm^m di^o volentium, ita est corruptibilitas in accidenti debet co-
 siderari respu^o subm^m, aut causa efficiens. respu^o autem Dei tri non pot^o ali-
 quid dici corruptibile, sed incorruptibile nam: quia omnia respectu Dei agentis li-
 bere ad extra indifferentia sunt ad effundendum, et non effundendum quod ad in-
 quierendam incorruptibilitatem in lumine glorie et alijs effectibus, qui im-
 mediate fiunt a Deo non est attendenda causalitas Dei: quia ut diximus
 haec sola non pot^o dare rebus quo nam sua potestant semper esse, aut aliquid
 non esse quod in ordine ad subm^m considerandum est lumine glorie. Nam sua
 sit incorruptibile nec ne.

Hic 9° suppositis adm^o e, lumine glorie in quantum prin^m visionis
 et non in quantum e prin^m illius in re beatitudinis esse absolute corruptibile
 Probat^o omne accessus, quod est super te sub^o non pot^o nisi petere conservari in
 sub^o quod neque est eternum in sub^o Prob^o quod si e accessus super te quod non pe-
 tit^o ex natura sub^o, quam superat quod cum semper superat nam sub^o nunquam pe-
 titur a natura sub^o quod cum accidenti nunquam sit debitum esse, sed non esse:
 nisi in ordine ad subm^m quod sum esse eius se illi leg^o quod cum subm^m non
 petat per eternam duracionem, siue per breuem lumine glorie non erit natura
 sua incorrupt^o. Subst^o u^o quod, quae motus est, sed saltem in materia esse pot^o in
 ordine et ad dispo^o sit^o petit fieri, sed non fieri, durare, sed non durare, ut
 esse in materia, sed non esse in materia. Subst^o u^o immutis completa ut Angelus cum
 non sit ro^o partis neque perficientis alt^o set natura sua in mortalitatem est
 dependentem a Deo: quia cum sit aliquid oio absolute a sub^o petit
 semper esse postquam semel fuerit: quia esse iam habito repugnat non esse, atque
 ita a esse ipso iam habito petit^o ex natura duratio. accidenti u^o est semel
 existenti non debet conservatio nisi quando petit^o a sub^o quia est ipse subm^m.
 omitto quae a causa efficienti nte set perpetuitatem ~

2° probat^o: quia dotes corporis glorificati non sunt natura sua incorruptibiles
 licet de facto quod statum beatitudinis futurae sint eterna. nam si Paulo

raptō ad 3^m calum data fuissent in corp^e dotes gloriose. s. visio in intellectu, non
 fuisset contra nā illarum qualitatum si subtraheret à Deo, s. ablata fuit
 visio: neq. satis ē dicere qd ablata visio debent auferri: qz ut supra
 diximus visio in quantum visio est non debent tales qualitates in ca
 pore Videntis Deum, id in quantum beatitudo ē. Item si Deus auget
 miraculose lucem solis, non ēet 2^a nā illius augm^{ti} etiam semel facti
 si lumen solis remitteret vsq. ad statum suum nlem. item si quis vide
 ret in luce speciem puerum, et aliquid apparet immutata pōa vi
 sua p. imagines visibiles miraculosas, et statim, ut sepe fit, euanes
 cant illę imagines, non ēet contra nā illarum qd non durarent in
 eternum, imō de rō huiusmⁱ appetitionum ē qd subito sint, et tunc qz
 dotes corpōis gloriose, neq. augmentum luminis in sole, neq. imagines
 iste in pōa visiva sūt aliquid contrarium. imō sūt quaedam nles
 qualitates, quę licet non sēant contrarium, neq. dependant in conserva
 tiōe suo agente nihilominus nā sua sūt corruptibiles et corrumpuntur
 sine corrupte subit ut p. in sono, et in impetu proiedtorū qz et nullo re
 mittente contrario suo temp^e languescit. 3° qz clara Dei visio, quę
 tū procedit ab actuali aux^o Dei non ē nā sua incorruptibilis ut p. in
 Paulo si vidit Deum in via q. si lumen actuale, qualis est visio, non
 ē nā sua incorruptibile, neq. lumen habituale erit incorrupt^o, quā
 visio ut conl^o fiat petat fieri à lumine habituali, tū etiam potest
 fieri ex solo actuali Dei.

3° ddm ē habitus gr̄a, et caritatis sūt incorruptibiles ex sup^o
 lucis gr̄a non absolute ex nā sua. hoc 2^m patet ex dictis. s. p. non qz
 tales habitus procedant efficiēter à luce s. visio Dei, imō nō p. rē
 supponuntur, sed qz si est lumen gr̄a debet visio, si ē visio debe
 tur duratio amoris, si est amor debet habitus efficiēti amorē dura^o

Ult^o ddm ē licet beatitudo ess^oli requiret aternitatem, et
 beatitudo ess^oli consistat in visio, non seq^r qz visio nā sua sit aterna
 tum qz satis ēet aternitas de facto in visio ad rō beatitudinis: qz
 beatitudo et si essentiali ēet aterna non periret in corrupt^o visio
 id incorrupt^o. tum qz et si visio succederet aliqua alt^o visio distincta
 nō non desineret beatus ē beatus, ut tū ēet beatus p. visiones corruptibiles et corrumpentes

Ex dictis q̄ inferitur falso dixisse Sotum in q. d. 49 q. 3. ar. 4. qd:
visio n̄ est incorruptibilis. item Cai. Conradum, et alios Soc loco. Me
dina ū multadicat falsa in Soc art. qua non indigent refutari: ut quod
visio ab habitu et actu actuali facta differat &c.

In 2° sensu sit 2° q. V. Visio in roe beatitudinis
- essentiali requirat aeternitatem -

Nao dubit. e dictum Ar. c. 7. dicentis: Ver. n. nec una secundum facit
neq; unus dies beatum hominem eodem modo felicem ut, neq; unus dies, neq; unum
breve tempus efficit. et ibid. D. Th. docet beatitudinem huius vite si non sit per
petua non ee beatitudinem, quod et sapit docet Aug. et max^e lib. de mori
bus Ecclia. c. 7. dicens qd summum bonum, tale ee debet quod non admi
ttat inuitus quippe nemo pot. confidere de talibono, quod sibi cupi posse
sentit. quis quis aut de bono, quo fruuit non confidit in tanto timore amit
tendi beatus ee quis pot. Dicendum tñ e q, de ro esse beatitudinis non
e inamissibilitas, aut diuturna duratio, non quidem ex eo q iam beatitu
do consideret in plurius rebus: qz dura rei non pot in nu cum re ipsa, imo
u aliqua dura neces^a est. qz qd nullom durat non pot beatificare: qz
nullo m^o e sed r̄ao e qz duratio tanta. Ita nra rei non auget perfectione
specificam, sed per accidens se het ad illam q non auget perfectionem specifi
cam: qm qui beatificat ad perfectionis specificce beatificat. Et fingamus
hominem videre Deum, statimq; post aliquam durationem amissurum ee visio
tum sic pro illo temp^e pro quo videret Deum nullam h̄et perfectionem
intrinsecam, mitiorem q h̄et videns Deum visio durante in per perpetuum
modo e beatus ^{non} visio prout futura q prout pres^{ens}: qz si a visio ut futura
esset beatus nunq ee beatus qz futurum, ut futurum nunq e presens, sed
ille alter videns Deum visione non duratura h̄et visionem prout qz sentes
q prout beatificantem, q du ad beatitud^{em} non requiratur cogn^o aeternae du
rationis, et qd non requirat extrin^a Dei voluntas, qua definiuit se conser
uaturum visionem in per perpetuum. p^o e qz cogn^o perpetuitatis non pot bea
tificare esse liter: nam non h̄et pro ob^o immediato Deum ipsum, sed cum
sit actus reflexus het p ob^o cognit^o ipsam Dei - item qz cogn^o per perpetua
felicitatis iam supponit felicitatem per perpetuam q non pot esse h̄et pertinere ad
felicitatem, praesertim qd non e necess^a ista cogn^o reflexa: qz si beatus.

12
5th
Neutralis se hinc. s. neq. cognoscens duraturam visionem, neq. cog-
noscens nonduraturam visionem p. uel dub. esset beatus, cum posset
hinc visionem eternam et si idipso cognosceret et tunc o. errore, et tristitia
solitudineq. careret. Probi. 2^m. q. uoluntas illa extrin^a Dei, quae sta-
tuit visionem conseruare non tunc perdurat^{ur} finitam, sed et per eternam
non auget perfectionem intrinsecam visionis durantis per durationem
illam finitam q. non pot. beatus in illa durat^{ur} finita intelligi formaliter per-
fectior, atq. ad id neq. formaliter beator. q. uoluntatem illam extrinsecam qua
statuit Deus conseruare in perpetuum: vn^e merito. Ita. dixit. i. et h. c. b.
bonum q. perpetuum non esse magis bonum, si quidem nec diuturnum
album, inquit Arist. est magis album, q. album unius diei, ubi d. Ita
inquit, perpetuum a non perpetuo differt durate. differ^a aut duratio est
inquit, praeter uoluntatem societatis. in Deo aut duratio aeterna arguit infinitas
perfectionem: q. aeternitas Dei non distinguit^{ur} a Deo ullo m^o, id tam-
necess^m e. Deo ee aeternum, q. ee diuinesse.

Sed dices hoc pcedit ex falsa imagin^e duratis beatitudinis: quia
beatitudo e. tota simul, mensuratur aeternitate, atq. ideo nulla non pot. af-
signari prius, et posterior. nec pot. dici qd beatitudo, quam nunc. Sed bea-
tus non includit durationem futuram: q. reu^a includit oem durat^{ur}, imo
nulla e. duratio futura, sed tota est hinc sens. Ad id. hoc esse falsum, q.
reu^a unaquaq. res creata hinc partes sua durat^{ur} q. pot. magis, et minus
durare q. eius dur^{ur} hinc diuisibilitate, atq. p. q. si Angelum Deus am-
hilaret, minus duraret Angelus q. modo de facto duraturus est, alioquin si
nihil magis duraturus e. q. nihil detrahet^{ur} de durat^{ur} p. amhilationem
solum p. Deus hinc indiuisibilem durat^{ur} in seipso: q. non pot. magis, aut
minus durare, sed esset hinc semper ee eodem m^o, et ita essentialiter e. aet-
nus, et esset o. sua duratio. atq. creat^a cum non sit esset^{ur} sua duratio
semper hinc quandiu durat diuisibilem durationem, quod e. diuisio in-
mortalia, et inuariabilia mensura mensura indiuisibili, non significa-
mus qd non possint na sua magis, et minus durare, atq. ad id diuisibiliter
Ad quod talis duratio e. uniformis, et eadem, atq. una ueritate duran-
tis: q. s. talis duratio et si maior, aut minor non hinc partes dissimiles
durat^{ur} q. talis duratio semp mensurat rem eodem m^o se ha-
centem atq. ita indiuisibiliter. i. semp mensurans totam rem, et non
partem rei. sicut tempus, qd non mensurat totam rem indiuisibiliter

Sed pars temporis mensurat partem rei, et totum tempus totam rem
et ideo dicitur res invariabilis indivisibili mensurari. s^t Angelus dicit in
divisibili in loco: q^d sⁱ sit in loco divisibili. At t^u totus in qualibet parte
loci, ita res invariabilis est tota in qualibet parte durationis

2° d^{ic}tm est quis ad ess^{am} beatitudinis superantis perfectis non
requirat inamissibilitatem, aut aeternitatem, sⁱ nec requireret ad essentiam
beatitudinis n^{ost}ris in ho^{mo}, qui t^um ordinatus est ad finem n^{ost}rum, triad
perfectionem beatitudinis, imo ad beatitudinem, ut sub hoc no^{me} signifi
cat, requireret necess^o aeternitatem: eodem n^o m^o loquimur in sacre, quo
locuti sumus supra de reditudo uoluntatis, q^d sⁱ ad ess^{am} beatitudinis
non requirat, s^{ed} ad perfectionem illius, et ad beatitudinem, ut sub hoc
no^{me} significatur. Sent^{ia} quae diximus est Dur^{us} in 4. d. 49. q. 6.
quem seq^uitur Palud. ibid. inquit n. si beatitudo sumat^{ur} pro aggregatio^{ne}
bono^{rum} de^o illius est perpetua, sⁱ cas^u si sumat^{ur} pro operate perfectiss^{im}a
idem v^o sentire Scot. ibid. q. 6. dicens q^d si beatitudo sumatur p^{ro} perfectiss^{im}a
operate inter diu^{ina} non est ex^{tra} aeterna, si t^um sumat^{ur} pro perfectiss^{im}a
operate extensiu^a necess^o est aeterna. idem sentit supplementum Gab.
q. 2. ar. 9. dub. 7. Ocham in 4. q. ult^{im}a ar. 4. dub. 6. et s^um hanc distin
ctionem supplementum gabrielis conuincit dicta. ss. et max^{ime} Aug^{ustinus}
citatis, et ita reu^{er}sa est q^d q^uo^d Aug^{ustinus} requirit perpetuitatem ad beatitud^{inem}
non loq^uit^{ur} de ess^{am} beatitudinis, sed de perfectio^{ne} illius. constat. n. ad ess^{am}
beatitudinis non requiri cogn^{iti}onem reflexam illius q^uo^d multo^{rum} cognitione^m
reflexam aeternitatis illius. at nihil pot^{est} beatificare, nisi q^uo^d obm^{is}si q^uo^d
inherens intellectui, sⁱ aeternitas cum non necess^o sit cognoscat, et ex
alt^{er}a p^{ar}te nunq^uam tota simul sit sⁱni s^um s^um explicatum obiectio^{ne} praecedenti
sequit^{ur} q^d aeternitas non pot^{est} sit pertinere ad ess^{am} beatitudinis. Negali
ad uoluit D. Th. in hoc art^{ic}ulo. neq^{ue} eius r^{ati}o aliud probant. nam q^d app^{er}et
beati debeat se s^{at}isfactus, aut q^d debeat se sine ulla motu, et do^{lo}re
certum est, ut probauimus non requiri ad ess^{am} beatitudinis nam neq^{ue} anime
beatorum habent s^{at}isfactum app^{er}et gloriae corporis, neq^{ue} Christus Dominus
quando fuit uiator caruit o^{mn}i do^{lo}re.

2^a u^o r^{ati}o q^d Deus non aufert premium sine culpa tri probat
UVA. BHSC

de perfect^o premij .i. ut premium sit perfectus. Ar. u^o t^o signavit qd di-
ximus: nam ipsemet ibidem c. 4. dicit qd vno operato praedita in sig-
ni honestate e melior q^o plures et si non a deo daret, non^o negat Ar.
loco adducto fore esse beatum pro temp^o pro quo h^ot operationem
perfectissimam essentiali. Sed quod si morit sine illa operatione
non est dicendus simpli^o beatus -

Q. Ultima V. licet de ratione Beati-
tudinis, quae est summa felicitas,
non sit aeternitas, sed t^o de ratio-
ne summae infelicitatis.

Non dubit. e qz supra diximus beatitud^{em} esse consistere in visione
cetera u^o oia, quae non pertinent ad ess^{am} visionis, non pertinere ad ess^{am}.
beatitudinis q^o summa infelicitas consistit in negat^o visionis Dei, et
quicquid non pertinet ad ess^{am} ad negationem visionis Dei, non
pertinebit ess^{am} ad sum^{am} miseriam, sed ad augmentum illius in
eadem ess^{am} specifica summae miseria. Ex alt^o u^o p^o r^oo dubij e qz
si id verum eet sequi vnr hac absurda, qd lapis esset miser ess^{am}: qz
non h^ot visionem Dei, item homo in p^ois n^oib^o et si p^o imple seruaret
semper oem legem n^oam v^oibus nat^o, eet et sum^o miser. Item homo
iustus dum e viator eet sum^o miser. imo oes a^oe existentes in purg^o
qz in his oibus saluaret^{ur} ess^{am} summa miseria .s. negatio visionis Dei
q^o a^oe existentes in purg^o non sint misera: qz carentia visionis
Dei non e aeterna, neq^o h^ot existens in gra dum e viata: qz pro illo t^o
temp^o non debet illi visio, neq^o lapis sit miser: qz non capax visionis
Dei, seq^o necess^o qd s^o summa miseria non t^o dicit negationem visionis
Sed negationem visionis in sub^o capaci illius, ita non t^o dicit negationem
visionis, sed negationem aeternam.

2° qz alia v^o r^oo de beatitud^{em} q^o de infelicitate: qz beatitudo cum con-
sistat in aliquo positio t^o requirit ess^{am} illud positium in aliquo
in diuiduo, at u^o summa miseria cum consistat in negat^o visionis Dei
non t^o negat hanc, l^o illam visionem, sed oem et^o futuram: qz talis est
nata

Natura negationis dicitur quomodo dicitur Petrus non currit, negatio
illa negat omnem cursum. quomodo uero dicitur Petrus currit affirmat tamen
aliquis cursum & quantum ad beatitudinem esse tamen sufficit quod
liber visio Dei, tamen ad summam miseriam requiritur carentia omnis visio
atque ita carentia aeterna.

3° quod cum beatitudo consistat in aliquo positivo non potest
esse requirere aliquid futurum: quia a futuro non potest crescere in tunc
perfectio illius positivi; tamen humana miseria potest crescere in malitia:
et miseria ab aliquo futuro: quia reuera negatio ipsa, quae respectu futuri
potest esse praesens: nam modo potest quod intelligi negatus visione perpetua
nam duo videntes Deum, quorum alter est visurus Deum imperpetuum
alter uero eodem modo se habet pro tempore pro quo vident Deum, tamen duo non
videntes Deum quorum alter non est visurus Deum imperpetuum, non
se habent eodem modo quia quantumvis conueniant in eo, quod uterque non uidet Deum
atque ita uterque habet negationem visionis praesentis, tamen differt alter ab
altero, quod in eo est tempus praesens habet negationem visionis futurae aliquando
conferenda, quam negationem non habet alter.

In hac re clare dicitur deo summa miseria non esse aeternitatem
quia ratio miseriae est est quaedam ratio specifica quae quicquid fuerit accidet
specie speciei, erit et accidet respectu summae miseriae. Sed priuari Deo
per mille annos & per infinitos annos est priuatio eiusdem naturae specifica
quia utraque priuat eodem bono positivo & aeternitas est accidentaliter tali
priuationi, et consequenter est accidet miseriae essentiali, quae essentialiter con
sistit in tali priuatione. 2° duratio alicuius miseriae temporalis supponit
esse^{am} miseriae temporalis quod duratio aeterna supponit esse^{am} miseriae
quae est aeterna, quod si esse^{am} miseriae temporalis non consistit in illa dura
tione, ita neque esse^{am} summae miseriae consistit in aeternitate summae miseriae
prosertim quod duae miseriae possunt intelligi differentes species, et
tamen durare similiter in aeternum, alioquin damnati nunquam essent mi
seri per summam miseriam essentialiter: quia si talis miseria requirit essentialiter
aeternitatem quod damnati in hoc die non sunt miseri, si sunt miseri non
sunt tales nunc propter diem sequentem: quia si sequens dies esset
non miseri propter alium sequentem. et sic in infinitum.

Vj.

S. M.

Ad 1^m Q^d et Iⁿ p^o s^o l^o t^o not^o est q^{uod} negatio visionis diuⁱⁿe pot^{est} considerari. 1° ut est quaedam imperfectio, et sacro^{rum} et iⁿ lapide. s^{ed} quamuis q^{uod} non possit e^{ss}e Angelus est iⁿ mⁱⁿo^{rum} meo est imperfectio non esse Angelum, s^{ed} et o^mn^{is} creatura d^e imperfecta re spectu Dei, cuius infinita perfectio caret.

2° pot^{est} considerari negatio visionis Dei sub no^mine misericordie, et sacro^{rum} tm reperiri pot^{est} in sub^o capaci visionis Dei. q^{uod} sub hoc nomine nontm significatur negatio visionis, sed et significat negatio prout in sub^o capaci, et sacro^{rum} posset inueniri in ho^mine creato impuri^{us} n^{on} t^{em}poribus non ordinato ad aliquem finem superntem: q^{uod} reu^a esset summa miseria essentiali^{us} ho^minem capax visionis diuina nunq^{uam} videre Deum.

3° m^o pot^{est} considerari negatio visionis diuina sub no^mine poena et sacro^{rum} nontm significatur ipsa negatio, sed significat nega^{ti}o in sub^o capaci, et rei debita. et sacro^{rum} contingeret si sine culpa beati Deus auferret ab illo beato beatitudines, atq^{ue} ita iam illa negatio esset priuatio.

4° m^o pot^{est} considerari negatio visionis sub no^mine poena moralis, et sacro^{rum} nontm significat talis negatio, sed negatio in sub^o capaci, et rei debita, et ablatio p^{ro} culpa. D^{icitur} h^{oc} ad arg^uon^{em} q^{uod} quamuis miser in sub^o hoc, l^{ib}er illo no^mine necess^{ario} requirat aliquid aliud praeter negationem visionis t^{em}poris reu^a ess^{et} summa miseria in quocunq^{ue} sit tm negatio visionis.

Ad 2^m Q^d q^{uod} quantum negatio visionis essentiali^{us} negat o^mnem visionem, tm negatio illa non negat essentialiter o^mnem visionem pro o^mn^{is} temp^{or}e.

Ad 3^m Q^d q^{uod} quantum negatio visionis Dei non crescit essentiali^{us} per negationem visionis in perpetuum sed tm extensiu^e.

Art. 5°. V. Homo per sua n^{at}ura possit acquirere

Beatitudinem - Art. 6°. V. Homo conse

quat beatitudines per actionem alicuius

superioris creaturae. Art. 7°. V. re

quirantur aliqua opera bona ad hoc

quod homo beatitudinem consequat^{ur}

~ a Deo ~

UVA. BHSC

Art. 7.

Ar. 4. 5. 6. 7. et 8.
Q. 5. Art. 3. *V*is homo appetat Beatitud^{em}

84
160

Circa ar^m 5^m fuit haeresis. quam seculi sunt Begardi, et viginti
dicentes oem intellectualem nam scripta nri ei beatam. qui er
ror dam natus fuit in concilio Vienensi, et refertur cum ad nostrum
de haereticis ubi definitur requiri lumen gl^{ie} ad visionem Dei
vni^{us} b^{ea}t^{us} Paul ad Rom. 6. gra Dei vita aeterna, et c. 9. non est
ad tentis, neq; currentis, sed Dei misericordis. et ratio nris probat ee
imple visionem Dei ee nrem, et debitam alicui creaturae. qz Deus
ut intelligibilis, et amicus excedit oem creaturam q^o neutrum potest
ee debitum creat^{urae}. de beatitudine aut nri siue in hac vita, siue in
alia, qua esset anima separatae quo m^o possit viribus nat^{urae} com
parare satis patet ex supradictis ~

Circa ar^m 6. Legat error Pomphyri apud Aug^{ustinum} 10. de ciuitate
c. 9. et 10. afferentis hominem capace esse beatitudinis per opera
bonis. Circa ar^m 7^m nonnulla disputat Med. 5ta c^{ap}it^{ulum} art 5^m. quae
spectant ad q^uo^m in principis ~

Circa ar^m 3^m sit concl^{usio}. oes appetunt nri beatitudinem in
coi beatitudinem in particulari. s. visionem Dei, illi appetunt, qui
cognoscunt. ~

Q^uo^{modo} ult^{imo} in hac mat^{eria}. *V*is in homine sit nris
appetitus ad Beatitudinem.

In hac q^{uestione} non tm agens de beatitudine nri, sed et de sup^{er}n^{aturali}. Pro cuius
explicat^{ione} not^{andum} e. i. s. quod app^{etitus} e duplex quidam d^{icitur} nris. i. per mo
dum inclinationis, et ponderis, qui app^{etitus} non dicit aliquem adum
L. operationes, sed conuenientiam, et respectum rei ad terminu. al
ter d^{icitur} app^{etitus} elicitus, qui est actus p^{er} modum desiderij. rursus appetit^{us}
nris p^{er} modum inclinationis poterat d^{icitur} nris. L. qz conuenit^{us} a na. L. qz
res^{pondet} q^uo^{modo} nrem i. ordinis nris in eo termini. Simil^{iter} app^{etitus} elicitus d^{icitur}
ap^{etitus} nris, L. exp^{licit} p^{er} principis: qz sit necess^{us} quoad specificationes, L. quo
ad exercitium, aut exp^{licit} o^{mn}i: qz. s. h^{ab}et o^{mn}i nre. Rursus app^{etitus} nris
per modum adus tm pot^{est} ee, et referri in voa appetitiua: qz illius tm

UVA. BALS

22. *De app. 1°*
Actus est appetitio. actu^o appetus n^o per modum inclinationis est
in qualibet p^o actiua (passiua resp^u sua actiuis, / passionis

2° not^m est qd appetus n^o per modum actus necess^o supponit
appetum n^o per modum inclinationis. imo generali^o o^{mn}is actus n^o:
pro supponit appetum n^o. s^{ed} et omnis passio n^o pro supponit p^oam
passiuam n^o: r^{ati}o est aperta qz si actus ipse. / passio est naturalis
necess^o est qd posse facere. / recipere talem actum. sicut pondus qddam n^o.

Hic sup^{er} r^{ati}o difficult^{is} est. qz v^o est inclin^o n^o ad beatitu
dinem: qz talis appetus est a n^o congenitus q^u est n^ois. Confr. qz ex
eo quod respicit terminum supernaturalem non pot^{est} est n^ois, ita ex eo quod
oritur exprinat^{is} nat^{ur}ae non pot^{est} non est n^ois, s^{ed} quare terminus op
tentia receptiua sit uolentius et disconueniens sub^o ut calor respu
aqua, sicut respu receptiua caloris in aqua, non dicit^{ur} p^o violenta
q^u s^{ed} respectu termini uolenti datur p^o receptiua n^ois: qz n^ois est a
qua, et illi debitum posse recipere qualitatem violentam, ita respu
termini supernaturalis pot^{est} est appetus n^o: qz n^ois pot^{est} est appetere illud su
per naturale

Ex alt^{er}o p^o r^{ati}o difficultatis est: qz appetus specificat^{ur} a termino
terminus aut^{em} est supernaturalis. s. beatitudo. q^u non pot^{est} est appetus illig
n^ois confr. qz alioquin ad prophetiam ad unionem hypostaticam, ad
faciendam miracula est appetus, et inclinatio n^ois in hoc est qz posse ele
uari ad haec o^{mn}ia tam n^ois est illi, i. congenitum a n^ois, q^u est n^ois intel
lectui posse eleuari ad uidentium Deum, neg^o n^ois refert si dicit^{ur} est
diuersam r^{ati}oem: qz intellectus noster appetit uisionem Dei n^ois ad ex
pellendum malum ignorantiae: qz si per ignorantiam intelligat^{ur} sola
nega^{ti}ua uisionis Dei, ita est n^ois appeteret n^ois expellere negat^{ur} unionis
hypostaticae. si u^o per ignorantiam intelligat^{ur} error est Deum tunc:
n^ois quidem appetit intellectus expulsionem erroris, non n^ois appetit
expulsionem erroris y uisionem beatificam, sed t^um appetit cadere
in errorem, alioquin s^{ed} appeteret n^ois infirmitas vires ne uinceretur
a contrariis si n^ois appeteret uisionem Dei ne uinceretur ab aliquo
errore. ac tandem qz appetus oritur ex priuati^o: qz priuati^o est cau
sa appetus, sed priuati^o est rei debita inesse q^u q^u non debetur res

2. 5. Ar. B

Sicut non potest esse privatio, ita non potest esse appetitus.

In hac re vnam tñm ferè apud oēs auctores inuenio sententiam q̄ quis aliqui hoc tempore sentiant non esse inclinatio^{em} ntem ad beatitudinem supernam, tñm oēs ferè auctores constituunt in bono appetum ntem beatitudinis supernaturalis, ita Scotus in 4. d. 49. q. 10. qui quamuis tñm videat constituisse appetum ntem per modum inclinationis, non tñm appetum elicitum voluntatis, sed reu^a in sensu huius q̄ non negat Scotus appetum elicitum ntem beatitudinis. Sed cum ipse beat singularem illam o^{mn}ino de actu voluntatis, qd. s. nullus ad actum voluntatis est n^{on} liber, in quo sensu spirationem et s^u vocat spirat^{em} libera et necess^{am}, quibus non ntem consequi appetum elicitum voluntatis respectu beatitudinis non tñm appellare ntem. Item Dur. in 4. d. 49. q. 8. qz inquit oēs imperfectum n^{on} appetit suam perfectio^{em} sicut Maior in 4. d. 49. q. 6. Talud. ibid. q. 7. ar. ii. Scot. ibid. q. 2. ar. i. et i. de natura et gra. c. 4. forra. 3. 2ª gent. c. si, et opt^{em} oium ante oēs Henrici. i. 2. sume ar. 3. q. 4. ad 2^m. et max^{im} ar. 4. q. 5. ubi inquit qd hō n^{on} appetit quae excedent notitiam ntem: Vn^{de} s^{ed} ma^{xi} si ea pax esset oium formarum itati ut quaedam posset recipere opere nat^{ur}, quasdam u^{ero} non nisi op^{er}is n^{on}, n^{on} tñm appeteret oēs. ita in n^{on} casu posset et adduci exemplum de ma^{xi} formarum artificialium, qd n^{on} hō non possit n^{on} assequi oēs formas artificiales partibiles, quare ma^{xi} ligni, i. lignum i. capax, non ideo lignum n^{on} appetit formas artificiales, quas assequitur ars sum^a. Sed et oēs impossibiles 2° p^{ro}bat Curri qz oēs imperfectum n^{on} appetit suam perfectio^{em} qd n^{on} perfectio sit tam magna ut excedat vires n^{on} non minuit p^{ro} auget appetum. s^{ed} non iⁿ mⁱⁿ. sed maior amabilitas in o^{mn}ibus quibus minuat possibilitatem consequi tantam perfectionem. ubi et Curri. aperte constituit appetum ntem elicitum: qz ex cogn^{itione} et notitia Dei, quam hō hō infert appetum illius cogn^{itione} aut non sequi app^{etum} per modum inclinationis naturalis. sed per modum actus.

In hac re veriss^{ime} est sententia adducta, qz in bono sit app^{etum} et inclinatio n^{on} ad beatitudinem supernam et est vna ratio euidentis meo iudicio. s^{ed} o^{mn}is uolunt^{as} est bonus, ita et app^{etum} n^{on} o^{mn}is, s^{ed} tñm est bonus quid. Sed oēs bonum

quantumvis superante potest esse obiectum appetitus elicitus. et potest etiam
 natus appetitus natus, quod si in rationem formam et naturam est aliquid superante et
 impletum in ratione appetibilis est aliquid superante, quantumvis in modo ap-
 petendi. id est per hanc illam entitatem actus. habitus in ordine ad con-
 secutionem possit esse aliquid obiectum superante. ad intelligendam vim
 huiusmodi duo probanda sunt. 1. quod nullum sit obiectum quantumvis superante
 sine se, respectu cuius non possit esse appetitus natus elicitus. aliter quod respectu
 cuiusvis, dari possit appetitus natus elicitus debet et dari appetitus et
 natus per modum inclinationis. Probatur 1. quod si et sic proponat Deus
 ut unus, ut in causa, ut ultimus finis, et sine aliis predicata, quae ratione nati cognoscit
 et possit de Deo, certum est posse appetitum nati elicitum amare Deum et
 appetere ita propositum. Ad si postea eidem obiecto proponat idem Deus
 ut incarnatus, ut crucifixus, et sic non remittet necessarius amor, et appetitus
 quem habebat Dei, imo quantumvis nobiliora predicata superantia dicantur
 de Deo et de eius bonitate tanto magis augebitur amor: quod impletum est amo-
 rem rei remitti ex cognatione maius bonitatis in ipsa re. negare autem quod
 viuis nati possit et sic amare, et appetere appetitum nati elicitum Deum
 ipsum plusquam falsum est: nam in bulla. Iy. s. et Greg. 13. ubi cuiusdam
 doctoris obsequio damnant interpretati ibi damnatas haec una, dis-
 tinctio illa duplicis amoris nati videlicet, quo Deus amat ut auctoritas est
 grati, quo Deus amat ut creator vana est et comentitia et ad il-
 ludendum sacris literis, et plurimis veterum testimonijis excogitata
 item damnata haec, amor natus qui ex viuis nati exiit ex sola phia
 per relationem presumptivam cum iniuria crucis Christi defenditur
 a nonnullis doctoribus. sed ratio est probi infidelis, cuius ponit infirmitas Dei
 bonitas potest sic motum voluntatis quo afficiatur tanta bonitate, et quo
 illi placeat tanta bonitas. si infidelis existens in peccato mortali ex perit su-
 um in amorem, et complacentiam contra infirmitatem bonitatis. talis autem motus
 non potest esse nisi quidam appetitus voluntatis amanti Deum amore nati
 imo Deus propositus ut infirmitas bonus potest amari super omnia amore quodam
 nati sed non merito. probatur 1. idem cum potest ita amari ab infideli quod verus
 Deus potest ita amari ab illo. est. n. falsum quod eo ipso quod est amor Dei su-
 per omnia est amor charitatis quod ut inquit non nulli specificati sunt

9. s. A. 8.
 actus charitatis est amabilitas Dei super oia, hoc inquam, falsum e
 sed totum hoc obm .s. Deus amabilis super oia pot ee obm tam a
 actus aut habitus nris q actus aut habitus supntis. Pr: quidem met obm
 qd totale pot ee obm cognit^{is} tam nris q supntis s^t et idem obm qd .s.
 albedo pot ee obm species sensibilis et spualis q pot ee idem oio obm
 totale q respectu ponderis nris amoris, et respu ponderis supntis amo
 ris qd s^t spes spualis et sensibilis specificant ab eadem albedine, ad
 sim diuersam idem sub qua: qz s. species sensibilis specificat ab albed.
 ut representata nris, et species spualis specificat ab eadem albedine
 ut representata immtr, ita et amor Dei nris specificat a Deo dilecto
 super oia, et simile actus amoris superntis, Ad sim diuersam idem: qz
 amor superntis respicit Deum amatum super oia p qualitatem sup
 ntem meritoriam efficacem s^t pecc^{ta}, et proportionatam vite eterna
 prosertim qd quamuis concederem Deum non posse amari sup oia a
 more nri ut e bonum in se: qz ut sic e obm char^{is} in amore concupis
 centia inquantob e bonum mihi pculdub^o pot amari per appum nlem
 elicatum, et hoc satis esset ad nram q^{em} in qua volumus constituere ap
 petitum ntem elicatum beatitudinis, et consequenter appum nlem p mo
 dum inclinationis. hoc aut nomen appus dicit tendentiam in bonum
 ut est bonum appetenti. Vn^e Irenas in ps^o. 62. sic ait vni^{us} cuiuscuq
 mens ad cogn^{em} eternitatis nri quodam fert^r instinctu ubi ad cogn^{em} super
 ntem aperte constituit in nobis appum ntem elicatum.

2° qd .s. si appus elicatus beatitudinis e nris debeat et
 constitui appus nris per modum inclinationis. Prob. qz ut supponimus
 in 2 nota. ois actus nris presupponit inclinatio^{em} ntem: qz uterq, appus
 tam elicatus q nris respicit eundem trum qd s^t videri. actus eliat^{is} nris est
 voluntati ferri in obm supnte sim se, quamuis in ro obm talis actus reu^{er} sit
 obm nre q^o nate erit et s^t ut responde^{re} na ferat in idem obm sup nte
 sim se, quamuis in ro termin^{is} terminantis appum ntem consequenter
 debeat obm ipsum quantum sup nte sim se dicit terminay naturalis
 Confir. qz s^t in actibus elicatis voluntatis e amor, de siderium, et spes.
 respu beatitudinis ita q^o proporte debent. Ne totidem inclinatio^{em} per
 modum n^e nam s^t voluntas intellig^r amare et confirmare se d^o

Ex hoc a more intelligi appetere rem amatam, et Postea si res illa
viriibus propriis possit comparari se ad actus operandi. ita et na intelligit
amare, desiderare, et si id qd desiderat est possibile viribus compa
rari, quasi sperat qd si in uoluntate (ut probauimus) pot est adus eliatu aman
di, et appetendi natus ce obm supnte sm se, ita possunt ee inclinatio toti
dem ntes in idem obm. nam e qz appus eliatu et nris reu se smt quasi
adus, et habitus qd aduatis appus pot ee nris poterit et appetitus
habitualis esse ntes.

Adde e' quamuis det appus nris ad beatitud supnlm in boie
imo quis in qualibet na sui appus nris respu cuiuslibet perfectio qntumuis
supntis, et simili sit in boie ad ppetiam ad unionem hypostaticam et m
in hominu nulla e poa, aut capacitas nris passiuu, aut actiuu ad beati
tudinem supernam. qd ut intelligamus notm e triplicem ee poam ma
ntem, 1^a obedientialem, 2^a uiolentam, 3^a nris poa e que respicit actu
sibi debitum, et proportionatum, que poa tam pot ee actiuu, q passiuu
notanter aut non addim poam neutram: qz reu non pot distingui a poa
nti, aut obedientiali: qz si subm aliqd respicit indifferenter plures for
non ideo set poam alterius rei a poa nris, aut obedientiali: qz si quis
poa nris mat indifferenter respiciat for oes subit res, tri nris poa dicitur
inordinae ad quolibet illar, et ras a priori est: qz forma l debita est
sub. l non e debita. Si e debita determinate aut subdisiunctiue est
poa nris, si non e debita e poa obedientialis, aut uiolenta, ut infra
dicemus. Confir. qz facere, aut posse facere hanc l illam formam, non
pot ee poa passiuu neutra; si n. in diu in agendo hanc, aut illum
effm nunq facit poam actiuu neutram, Id semp qd e poa instrumen
talis e poa nris q in diu in recipiendo hanc, aut illam formam non pot
facere poam passiuu neutram. Id semper qd non poa passiuu obedien
tialis, aut uiolente debet ee poa passiuu naturalis.

2^m genus pot e poa obedientialis. hac aut est ois illa que res
picit actum non debitum ad conuenientem sub. que poa uideri pot
esset ee passiuu: qz ras illius u consistere in hoc qd est obedire, obedi
re aut ee non resistere. non resistere aut non ee facere. Id potius pati
m in hominu dicendum est qd poa obedientialis pot ee actiuu l passiu
ua. imo in rigore loquendo neq e actiuu, neq passiuu, Id est mo
dus quidam actiuu, et passiuu in quantum actiuo, passio e supra nam

0. 5. 11. 13. 37
163
Agentis, aut supra nam sibi, sed s' e' aliquid supernte respu' sibi
recipientis in quantum non debet illi talis forma, ita e' e' aliquid
supernte respu' agentis in quantum talis effectus non debet tali agentis q'
s' p' propria e' obedientialis: quia obedit recipiendo ita talis p' activa
erit obedientialis quia obedit agendo: Unde non placet q' contrasse-
rimus r'om instrumenti pertinere ad cam efficientem: nam reuera e'
pertinet ad materialem, quod probat sacro aperta: q' instrumentus
in genere causa efficientis est p' obedientialis in genere causa effi-
cientis, q' instrumentum in genere causa materialis est p' obedi-
entialis passiva q' vniuersaliter loquendo omnis p' obedientialis est ca-
instrumentalis, tum ultra esse instrumentus, et p' obedientialem in
genere causa efficientis nihil aliud e' q' q' effus pendeat a causa, a qua
naturalis non petebat pendere q' e' instrumentum in genere causa malis
erit recipere formam et dependere a forma, quam sibi na sua non p'
stulabat q' s' eleuari cam ad efficiendum est esse instrumentum, ita
eleuari sibi ad recipiendum est e' instrumentus: nam r'om quando Deus
immediati producit effum supernaturalem in aliquo subo, in illa
actione intercedit aliqua eleuatio, si nulla, si nulla q' actio non est
supernaturalis. Si u' intercedit eleuatio cum illa non sit agentis: q'z
Deus non pot' eleuari, neq' intercedat aliunde efficiens, quod eleuetur ne-
cessi e' eleuari sibi, sed non eleuat ad efficiendum, sed ad recipien-
dum: q'z nihil efficit, sed recipit q' datur receptio eleuata q' in-
strumentalis

est t'n notandum quod dependentia effectus ab instrumento effi-
cienti perinde se habet atq' si dependeret ab illis, ut a propria causa
ideo q' dependet tanquam ab instrumento: quia talis dependentia non
debetur illi instrumento, sicut etiam huius receptio, qua a se recipit
gratiam perinde se heat atq' si reciperet illam, ut propria cam malis-
t'n e' cam malis instrumentalis: quia talis receptio illi non debetur, q'z
t'n ipsa non pot' dici instrumentum in genere causa formalis: q'z non eleua-
tur ad aliquem effum formalem sibi superntem. ratio e' q'z quauis subo non
debetur gratia: quia iam non esset gratia, tamen gratia debetur tale
subiectum, et talis informatio, supposito quod gratia sit extra ca-
usas, et ita nunquam in genere causa formalis pot' esse instrumentus

1. 2.

8. Th

quia non pot' forma intelligi eleuata nisi & quia ponat' in sub^o
quod natura sua non postulabat, et hoc est impossibile: quia sicut sub^m
non pot' recipere nisi formam capace[m], ita neq[ue] forma pot' recipi nisi in
subiecto capaci. vel debebat eleuari ut esset in suo subiecto, et hoc no[n]
quia forma existenti extra causas debitum est suum sub^m.

3^m genus Potentia est potentia uis centra, hac autem est, quae
respicit actum destruente[m] subiectum, & aliquid illius. ex quo patet
res non habere potentiam obediencialem respectu forma[m] artificialij
cuiuscunq[ue]: neq[ue] impotentia obediencialem debet esse talis: quia
respicit agens per artem, et non per naturam, alioquin omnes res na-
turales dicerent potentiam obediencialem respectu Dei: q[ui] Deus ni-
hil agit ad extra per naturam, sed per artem, et per intellectum. tunc q[ui]
est potentia obediencialem ad formas artificiales, quando respicit
formam non debitam perficiendo t[er]m[in]o. ite[m] impotentia naturalis e[st] quae
respicit formam debitam, ut quando fit vitium quia aliquam formam
debet habere vitium. Item uis centra, quando respicit formam cum
destructione aliqua subiecti, ut cum fit aliqui d[omi]ni per inuisionem.

Hoc positum probatur quod quamuis sit appetitus naturalis
ad beatitudinem supra naturalem nullatenus sit potentia passiva
& actiua, vel capacitas ulla naturalis ad beatitudinem. i. ex
D. Tho^a. 3. p[ar]t. q. 9. ar. 2. ad 3^m dicente quod uisio est supra na-
turam animae rationalis in quantum ad ea[m] proprijs uisibus per-
uenire non potest. alio uero modo, inquit, est secundum naturam ip-
sius, in quantum scilicet, secundum naturam suam est capaci-
ssimo et scotus q. 1^a. Prob. concedit Deum esse finem naturalem
hominis, licet non naturaliter adipiscendum, quamuis in eo quod
docuit Scotus ubi supra capacitatem beatitudinis esse naturalem non
sit verum: quia proprius debet appellari capacitas obediencialem
ut appellauit Caiet. supra. q. 3. art. 3. et 1^a p[ar]t. q. 12 art. 1. et
tomo. 3. opusculorum q. 2. Capitulo q. 1. prologi Ferrar. 3. con-
tra gentes cap. si. et ratione probatur quia potentia actiua vel pas-
siua et capacitas etiam subiecti respiciunt terminum h[ab]itabilem
specificantur q[ui] a b[er]o etiam debent habere specificationes

in ratione naturalis & obedientialis, aut violenta & potentia sed terminus potentie actiue, aut passiuę, aut capacitatis e res ipsa in ordine ad executionem q̄ est res ipsa secundum quod est supernaturalis probatur quia potentia, aut capacitas respiciunt actiones, aut passionem q̄ respiciunt executionem q̄ respiciunt rem ut comparabilem q̄ si comparabilis est viribus supernaturalibus terminus talis potentia est aliquid supernaturale. constat q̄ quod eadem res, quę in ratio appetibilis potest esse terminus naturalis et proportionatus in ratione comparabilis potest esse terminus supernaturalis et improporcionatus. qz non omne quod viribus natura possum appetere possum viribus natura comparare. id enim est proprium Dei, quod omne quod vult possit licet sit appetitus naturalis per modum ponderis, et similiter appetitus virtutis viribus natura. sit possibilis respectu beatitudinis supernaturalis, in quantum est amabilis, aut desiderabilis, non tamen potest esse potentia naturalis ad beatitudinem ut comparabilem.

Nec satis est si dicas esse potentiam naturalem insufficiens ad beatitudinem tum quia hoc non satis est ut dicatur esse potentia naturalis, sicut non satis est ut ipsa met actio visionis beatifica sit ab intellectu naturali, ut dicatur actionalis. tum quia ut suo loco supra diximus intellectus non concurrit naturaliter ad visionem beatificam etiam secundum rationem genericam: quia non est illi debitum, et naturale efficere actum & secundum rationem genericam que coniuncta est cum differentia specifica supernaturali.

Nec satis est si dicas quod est capacitas naturalis ad beatitudinem: quia est congenita a natura: nam reuera hac specificatione sumitur a subiecto sed a termino, alioquin potentia & obedientialis, et similiter potentia violenta esset naturalis: quia congenita a natura, quod est falsum.

3° dicendum est, huiusmodi appetitum naturalem ad beatitudinem esse in ipsa potentia beatificabili essentialiter: unde ab Scoto ponitur in intellectu, et ratio est quia appetitus per modum inclinationis respicit terminum ut formam efficientem q̄ talis appetitus debet esse in proprio perfectibili: quoniam enim appetitus sit in voluntate: quia voluntas appetit sibi et totum nam est inclinatio totius. Famen appetitus naturalis est in parte

quia est appetitus Partis: neque enim vnus appetit appeti-
tu naturali alteri primario, et perse, sicut voluntas quod pri-
marie appetit toti. Unde non bene Scotus in 4. d. 49. q. 2.
art. 1. dicit simpliciter hunc appetitum esse in voluntate, sicut
Thomam ubi supra q. 7. ar. 1. quia quamvis appetitus elicitus sup-
ponat naturalem, et ita videtur dicendum quod appetitus elicitus volun-
tatis supponit appetitum naturalem voluntatis, tamen reuera ille
naturalis qui supponitur non respicit immediate beatitudinem ad
actum elicitum circa illam: quia voluntas non appetit naturali-
ter beatitudinem per modum inclinationis: quia non est ipsa capax
beatitudinis essentialis sed habet inclinationem naturalem ad
habendum actum elicitum circa beatitudinem appetendo illam inte-
lectui: unde beatitudo est obiectum voluntatis sed respectu
intellectus est terminus inclinationis naturalis.

Sed maxime notandum est quod quamvis iste appetitus
naturalis, qui est in intellectu ad beatitudinem supernaturalem
simpliciter sit dicendus naturalis: quia viuis natura fertur
in suum terminum, nihilominus beatitudo non est simpliciter
dicenda esse terminus, aut finis naturalis, et ratio est quia hoc
nomen terminus aut finis non tantum significat rem in ratione
amabilem sed etiam extrahit, ita ut quantum est ex se non magis
significet rem, ut amabilem, quam ut potest comparari neque
dicitur intelligi quod beatitudo essentialiter est naturaliter compa-
rabilis non est simpliciter dicendum quod est finis naturalis, sed
dicendum est simpliciter quod appetitus est naturalis: quia appe-
titus naturalis sub nomine appetitus non potest respicere termi-
num, nisi ut appetibilem, cum terminus ut appetibilis sit na-
turalis necesse est appetitu esse naturalem simpliciter loquendo
quia quamvis terminus non sit naturalis nisi ut appetibilis: quia
sub hac ratione requiritur, et respicitur ab appetitu naturali

4° dicendum est, quamvis sit appetitus naturalis ad be-
atitudinem tamen non cognoscitur hic appetitus ab Angelo quia est
appetitus

Appetitus naturalis sed rei supernaturalis nam sicut si ro-
garem V. Angelus cognosceret capacitatem, quam habet homo
ad unionem hypostaticam, diceret quod naturaliter non cognoscat
illam quantum sit naturaliter congenita: quia respicit termi-
num Supernaturalem, ita dicimus quod non cognoscat naturaliter
appetitum naturalem ad visionem beatificam; quia visio beatifica
est supernaturalis, atq; ita neq; eius possibilitas potest cognosci
naturaliter ab Angelo.

Sed neq; hoc tantum verum est. sed etiam verum est quod
non cognoscat omnem appetitum naturalem ad rem naturalem
quia intellectus appetit naturaliter omne ens possibile naturale
et tamen Angelus non cognoscat omnia possible naturalia,
et ita non cognoscat distincte singulos appetitus intellectus ad ta-
lia obiecta. Sed tantum appetitum uniuersalem ad omne ens
q^o si non cognoscat Angelus appetitum particularem ad rem
naturalem, nisi quatenus continetur sub uniuersali appe-
titu multo minus cognoscat appetitum particularem ad visiones
Dei, nisi quatenus continetur sub uniuersali.

Ultimo Dicendum est D. Thom. semper quod agit de
appetitu naturali beatitudinis supernaturalis reuera simpli-
citer loquitur de appetitu naturali elicto ut i. q. 2. ar. 1. ad
1. et aperte q. 12. ar. 1. et q. 19 art. 10. et q. 60 ar. 2. et max
83. ar. 1. ad 5. et in sac 12. q. 3. ar. 6. ad 2. et q. 10. ar. 1. id
vero quod docet. 1. p. q. 73 ar. 1. ad 3. et q. 30. ar. 1. et pot
intelligi de appetitu elicto: quia reuera tantum voluit docere
D. Th. quod docuit Arist. in simili casu, quando dixit omnes
homines naturaliter scire desiderant. ubi Aristot. aperte loquitur
de appetitu elicto seu de desiderio elicto; qui approbat id ex a-
more, quem habemus sensuum disciplina, id est, visus et audi-
tus. constat autem quod ad appetitum per modum ponderis non
requirere retur sensitiva cognitio, et de appetitu elicto interpre-
tatur est Arist. ipse D. Thom. infra q. 10. art. 3. Cuius!

1. p. q. 87. ar. 1. et q. 82. art. 1. et Ferrar. ubi supra et i
 contra gent. cap. 4. de quo appetitu naturali sciendi multo tradit
 Thomaeus per 9^m questiones 1. p. art. 4. dicemus tamen nos
 infra q. 10. Legatur D. Tho. infra q. 29. ar. 5. ubi quæritur utrum
 odio possit haberi veritas de naturali quidem inclinatione intel
 lectus constat quod omnem veritatem reperitur in intellectu sicut in
 qualibet potentia appetitus naturalis ad proprium obiectum.

Sed quantum bene Ferrar. ubi supra notavit Divus Thomas
 tantum loqui de appetitu naturali elicitio beatitudinis, male tamen
 sensit in eo quod tantum posuit appetitum naturalem per modum
 inclinationis ad visionem Dei, in quantum est finis naturalis, id est
 in quantum est terminus, non tamen ad Deum ut est finis supernaturalis (in
 quantum est terminus) nam de appetitu elicitio iam viderimus quod
 potest quodcumque obiectum supernaturale naturaliter appeti. ap
 petitu vero per modum inclinationis impossibile est appeti Deum:
 ut unum, et non ut trinum: qui a se preterit quod tam supernaturalis
 est appetitus visionis et caræ Dei ut est unus quod ut est trinus rati
 o ignoratur natura appetitus naturalis: quia, ut optime dixit
 Scot. ubi supra appetitus naturalis habet pro termino rem sicut
 est a parte rei. at a parte rei idem Deus est trinus et unus. appe
 titus enim per modum inclinationis non fertur in rem prout cogi
 tam, atque ita non fertur in rem ut cogitam sub sacro, aut sub illa.
 Sicut nunquam infertur in rem universalem, sed fertur in rem si
 cuti est et in rem particularem, sicut dicimus quod obiectum vi
 sive non est color universalis, sed universaliter, id est, om
 nes colores singulares. et hinc oritur alia differentia sicut be
 ne Scotus inter appetitum naturalem, et elicitum, quod natu
 ralis non fertur in beatitudinem in commune, atque a deo nunquam
 potest errare, id est ferri in beatitudinem apparentem: quia non
 fertur in beatitudinem, ut cogitam, sed prout est a parte rei, at
 vero appetitus elicitus ferri potest in beatitudinem sicut et unum in bea
 titudinem particularem apparentem, et tandem in beatitudinem veram

Q. 5. Ar. B
Ex dictis inferitur quomodo in anima separata sit Appetitus naturalis sui corporis quamvis nulla sit potentia passiva, l'adiva naturalis ad dandum illi 2° corpus quod habuit. patet etiam solutio ad omnia argumenta in initio posita, quod scilicet in hiis est tam supernaturale. si vero uno hypostatice, siue prophetice etc. quod in ratione appetitus non sit terminus naturalis respectu appetitus naturalis, quamvis in ratione effectus comparabilis sit super naturalis respectu potentie obedientialis.

90
166

Sed obijciat Aug^m. 1°. de predestinatione cap. 4. dicentem, posse habere fidem natura. habere autem donum Dei q^o ad aliquid supernaturale vocat Aug. potentiam naturalem. 2° si est appetitus naturalis ad beatitudinem supernaturalem q^o homo impius naturalibus creatis non posset esse beatus beatitudine naturali, si quidem non potest habere satiatum istum appetitum naturalem. 3° in damnatis appetitus iste esset frustra: quia non debet impleri. Ultimo quia D. Tho. ponens appetitum naturalem ad beatitudinem videtur loquiur de hoc, id est, sup^{ta} fidei d^o.

Ad 1^m Q. quod Aug tantum significat capacitatem recipiendae fidei esse à natura cogentam, non tamen vult esse capacitatem naturalem.

Ad 2^m Q. quod ad beatitudinem naturalem non requiritur satiatos esse omnes appetitus rerum supernaturalium, imò neq^{ue} appetitus rerum naturalium: neq^{ue} enim beatus cognoscit omnia naturalia, aut supernaturalia, quae potest cognoscere, sed tantum requiritur satiatos esse appetitus, qui oriuntur ex privatione id est, appetitus rei de bitae, et non habitae, respectu quorum diuturnitas est causa appetitus.

Ad 3^m Q. Scotus d. 49. q. 10 et Palud. q. 7. ar. 2 quod per accidens est appetitum naturalem non impleri in damnatis tanquam in quibusdam mensuris satis est quod in specie impleatur. nos vero facile respondemus quod appetitus naturalis non est frustra q^{ia} non recipit ut comparabilem, sed ut amabilem.

UVA. BHSC

12. Ad Ultimum D^o. falsum fuisse Caiet in hoc loco quod di-
xit D. Tho. fuisse locutum ut theologum (id est, supposita fide
quia nec D. Tho. verbum fecit de fide locis citatis, et iam probavi-
mus etiam in Etimico posse esse appetitum elatum cuius auctori-
supernaturalis, et de nostro fine iste sit finis -

Finis Uniuersae mat^e de Beatitud^e.

UVA.BHSC

[Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

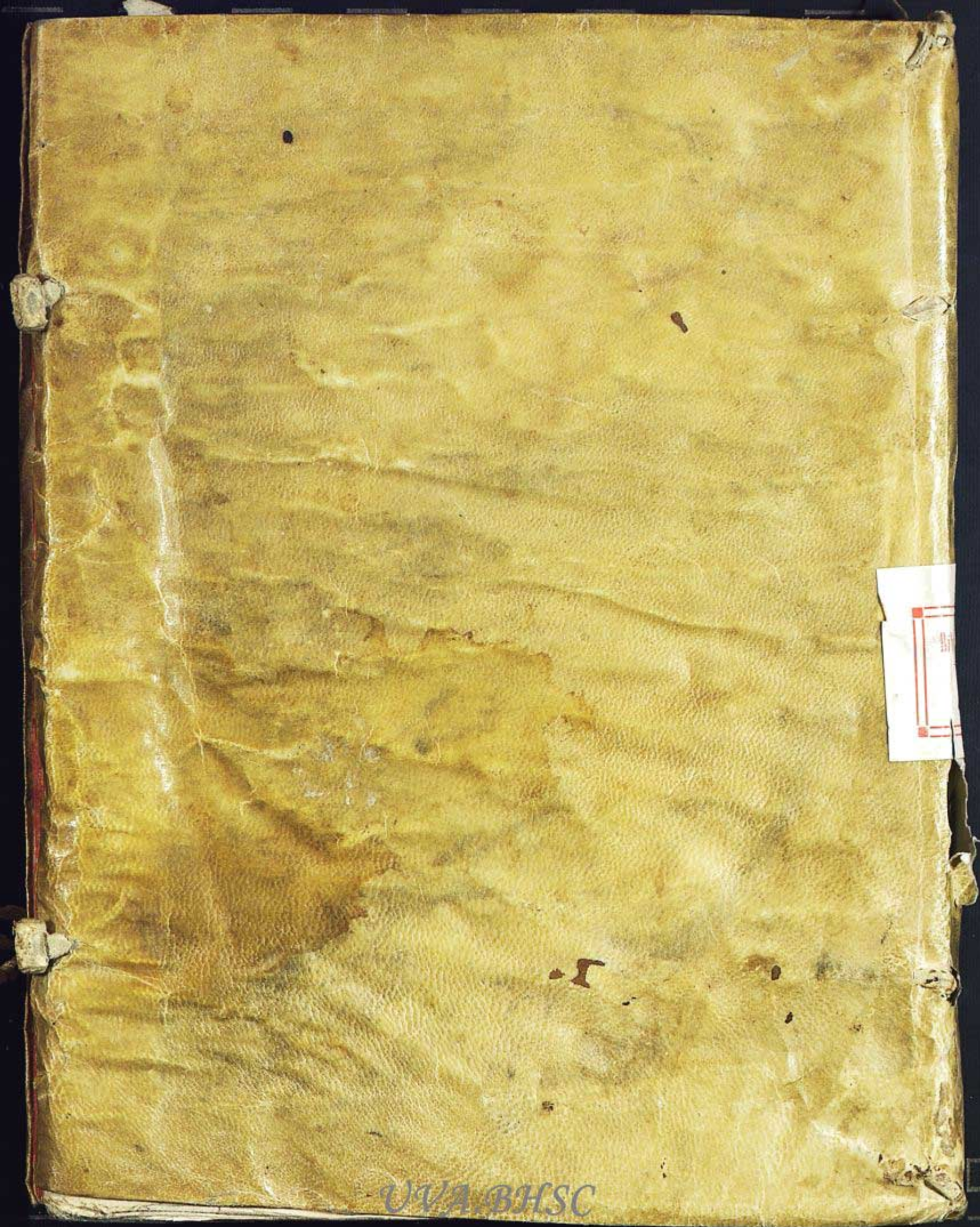
UVA.BHSC

UVA. BHSC

UVA. BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA BHSC